

26.09.2018

Kokousaika 26.09.2018 18:00 - 23:31

Kokouspaikka Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Läsnä

Jäsenet

Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Arajärvi, Pentti	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Vapaavuori, Jan	pormestari
Pakarinen, Pia	apulaispormestari
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
Vesikansa, Sanna	apulaispormestari
Alametsä, Alviina	
Apter, Ted	
Arhinmäki, Paavo	
Asko-Seljavaara, Sirpa	
Biaudet, Eva	
Borgarsdottir Sandelin, Silja	
Diarra, Fatim	
Ebeling, Mika	
Haatainen, Tuula	
Hakola, Juha	poistui 19:24, poissa: 241 - 275 §
Halla-aho, Jussi	
Hamid, Jasmin	saapui 21:23, poissa: 235 - 238 §
Harjanne, Atte	
Harkimo, Joel	
Heinäluoma, Eveliina	
Hernberg, Kaisa	
Holopainen, Mari	
Honkasalo, Veronika	
Jalovaara, Ville	
Juva, Kati	
Järvinen, Jukka	
Kaleva, Atte	
Karhuvaara, Arja	
Kari, Emma	poistui 21:44, poissa: 242 - 275 §
Kivekäs, Otso	
Kivelä, Mai	
Koivulaakso, Dan	

26.09.2018

Kolbe, Laura
Kopra, Pia
Korkkula, Vesa
Koskinen, Kauko
Koulumies, Terhi
Laaksonen, Heimo
Malin, Petra
Meri, Otto
Modig, Silvia
Mohamed, Abdirahim
Moisio, Elina
Mutttilainen, Sami
Muurinen, Seija
Månsson, Björn
Niskanen, Dani
Nygård, Mia
Ohisalo, Maria
Pajunen, Jenni
Parpala, Matti
Pelkonen, Jaana
Peltokorpi, Terhi
Pennanen, Petrus
Raatikainen, Mika
Rantala, Marcus
Rantanen, Mari
Rautava, Risto
Rydman, Wille
Said Ahmed, Suldaan
Saxberg, Mirita
Sazonov, Daniel
Silvo, Satu
Stranius, Leo
Sydänmaa, Johanna
Taipale, Ilkka
Terho, Sampo
Torsti, Pilvi
Urho, Ulla-Marja
Wallgren, Thomas
Vanhanen, Reetta
Vepsä, Sinikka
Vuorjoki, Anna
Väyrynen, Paavo
Yanar, Ozan
Ahola, Heidi
Anttila, Maija

poistui 18:10, poissa: 240 - 275 §
poistui 18:48, poissa: 241 - 275 §

poistui 21:41, poissa: 240 - 275 §

varajäsen
varajäsen

26.09.2018

Harms-Aalto, Martina Hyttinen, Nuutti	saapui 18:10, poissa: 235 - 238 § varajäsen varajäsen
Klemetti, Tapio Laine, Anna	saapui 21:41, poissa: 235 - 239 § varajäsen varajäsen
Laisaari, Johanna Oskala, Hannu Pasanen, Amanda Rantanen, Tuomas Turkkila, Matias Varjokari, Laura	poistui 21:17, saapui 21:40 poissa: 239 - 241 § varajäsen varajäsen varajäsen varajäsen varajäsen varajäsen
Venemies, Mauri	saapui 21:41, poissa: 235 - 239 § varajäsen saapui 21:41, poissa: 235 - 239 §

Muut

Sarvilinna, Sami Aho, Mikko Jolkkonen, Juha	kansliapäällikkö kaupunkiympäristön toimialajohtaja sosiaali- ja terveystoimialan toimia- lajohtaja
Laitio, Tommi	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajoh- taja
Pohjolainen, Liisa	kasvatuksen ja koulutuksen toimia- lajohtaja
Kivelä, Liisa Saxholm, Tuula Summanen, Juha Rope, Jenni Andersson, Victor Hyttinen, Hannu Isbom, Hanna Kentala, Julianna Laine, Hanna Mickwitz, Leena Sairanen, Heikki Seppänen, Pirre Vallittu, Anja Åvall, Laura Jäntti, Sanna-Mari Menna, Lauri Nyfors, Maria Peltonen, Antti	viestintäjohtaja rahoitusjohtaja hallintojohtaja kaupunginlakimies kaupunginsihteeri johtava kaupunginsihteeri erityisavustaja erityisavustaja asiantuntija kaupunginsihteeri erityisavustaja erityisavustaja erityisavustaja kaupunginsihteeri erityisavustaja yhteysjohtaja johtava asiantuntija kaupunginsihteeri hallintopäällikkö

26.09.2018

	Djupsjö, Stefan Andersson, Henrik Katajamäki, Paula Almqvist, Casper	ylikielenkääntäjä kielenkääntäjä tiedottaja tiedottaja
Puheenjohtaja		
	Harry Bogomoloff	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja 235 - 241, 244 - 274 §
	Pentti Arajärvi	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja 242 - 243 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Maria Nyfors	kaupunginsihteeri 235 - 239, 241 §
	Antti Peltonen	hallintopäällikkö 240 §
	Lauri Menna	johtava asiantuntija 242 - 243, 274 - 275 §
	Anna Villeneuve	kaupunginsihteeri 244 - 273 §

26.09.2018

Tid 26.09.2018 18:00 - 23:31

Plats Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

Närvarande

Ledamöter

Bogomoloff, Harry	stadsfullmäktiges I vice ordförande
Arajärvi, Pentti	stadsfullmäktiges II vice ordförande
Vapaavuori, Jan	borgmästare
Pakarinen, Pia	biträdande borgmästare
Razmyar, Nasima	biträdande borgmästare
Sinnemäki, Anni	biträdande borgmästare
Vesikansa, Sanna	biträdande borgmästare
Alametsä, Alviina	
Apter, Ted	
Arhinmäki, Paavo	
Asko-Seljavaara, Sirpa	
Biaudet, Eva	
Borgarsdottir Sandelin, Silja	
Diarra, Fatim	
Ebeling, Mika	
Haatainen, Tuula	
Hakola, Juha	avlägsnade sig 19:24, frånvarande: 241 - 275 §
Halla-aho, Jussi	
Hamid, Jasmin	anlände 21:23, frånvarande: 235 - 239 §
Harjanne, Atte	
Harkimo, Joel	
Heinäluoma, Eveliina	
Hernberg, Kaisa	
Holopainen, Mari	
Honkasalo, Veronika	
Jalovaara, Ville	
Juva, Kati	
Järvinen, Jukka	
Kaleva, Atte	
Karhuvaara, Arja	
Kari, Emma	avlägsnade sig 21:44, frånvarande: 242 - 275 §
Kivekäs, Otso	
Kivelä, Mai	

26.09.2018

Koivulaakso, Dan
Kolbe, Laura
Kopra, Pia
Korkkula, Vesa
Koskinen, Kauko
Koulumies, Terhi
Laaksonen, Heimo
Malin, Petra
Meri, Otto
Modig, Silvia
Mohamed, Abdirahim
Moisio, Elina
Muttalainen, Sami
Muurinen, Seija
Månsson, Björn
Niskanen, Dani
Nygård, Mia
Ohisalo, Maria
Pajunen, Jenni
Parpala, Matti
Pelkonen, Jaana
Peltokorpi, Terhi
Pennanen, Petrus
Raatikainen, Mika
Rantala, Marcus
Rantanen, Mari
Rautava, Risto
Rydman, Wille
Said Ahmed, Suldaan
Saxberg, Mirita
Sazonov, Daniel
Silvo, Satu
Stranius, Leo
Sydänmaa, Johanna
Taipale, Ilkka

Terho, Sampo

Torsti, Pilvi
Urho, Ulla-Marja
Wallgren, Thomas
Vanhanen, Reetta
Vepsä, Sinikka
Vuorjoki, Anna
Väyrynen, Paavo

avlägsnade sig 18:10, frånvarande:
240 - 275 §
avlägsnade sig 18:48, frånvarande:
241 - 275 §

avlägsnade sig 21:42, frånvarande:

26.09.2018

242 - 275 §

Yanar, Ozan
Ahola, Heidi
Anttila, Maija

ersättare
ersättare
anlände 18:10, frånvarande: 235 -
238 §

Harms-Aalto, Martina
Hyttinen, Nuutti

ersättare
ersättare
anlände 21:41, frånvarande: 235 -
239 §

Klemetti, Tapio
Laine, Anna

ersättare
ersättare
avlägsnade sig 21:17, anlände
21:40 frånvarande: 239 - 241 §

Laisaari, Johanna
Oskala, Hannu
Pasanen, Amanda
Rantanen, Tuomas
Turkkila, Matias
Varjokari, Laura

ersättare
ersättare
ersättare
ersättare
ersättare
anlände 21:41, frånvarande: 235 -
239 §

Venemies, Mauri

ersättare
anlände 21:41, frånvarande: 235 -
239 §

Övriga

Sarvilinna, Sami
Aho, Mikko
Jolkkonen, Juha

kanslichef
sektorchef i stadsmiljösektorn
sektorchef i social- och hälsovårds-
sektorn

Laitio, Tommi
Pohjolainen, Liisa

sektorchef i kultur- och fritidssektorn
sektorchef i fostrans- och utbild-
ningssektorn

Kivelä, Liisa
Saxholm, Tuula
Summanen, Juha
Rope, Jenni
Andersson, Victor
Hyttinen, Hannu
Isbom, Hanna
Kentala, Julianna
Laine, Hanna
Mickwitz, Leena
Rimpilä, Katja

kommunikationsdirektör
finansdirektör
förvaltningsdirektör
stadsjurist
stadssekreterare
ledande stadssekreterare
specialmedarbetare
specialmedarbetare
sakkunnig
stadssekreterare
stadssekreterare

26.09.2018

Sairanen, Heikki	specialmedarbetare
Seppänen, Pirre	specialmedarbetare
Vallittu, Anja	stadssekreterare
Åvall, Laura	specialmedarbetare
Jäntti, Sanna-Mari	kontaktchef
Menna, Lauri	ledande sakkunnig
Nyfors, Maria	stadssekreterare
Peltonen, Antti	förvaltningschef
Djupsjö, Stefan	övertranslator
Andersson, Henrik	translator
Katajamäki, Paula	informatör
Almqvist, Casper	informatör

Ordförande

Harry Bogomoloff	stadsfullmäktiges I vice ordförande 235-241 §, 244-274 §
Pentti Arajärvi	stadsfullmäktiges II vice ordförande 242-243 §

Protokollförare

Maria Nyfors	stadssekreterare 235 - 239, 241 §
Antti Peltonen	förvaltningschef 240 §
Lauri Menna	ledande sakkunnig 242 - 243, 274 - 275 §
Anna Villeneuve	stadssekreterare 244 - 273 §

26.09.2018

§	Asia	
235	Asia/1	Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus Namnupprop, laglighet och beslutsförhet
236	Asia/2	Pöytäkirjan tarkastajien valinta Val av protokolljusterare
237	Asia/3	Ilmoitus valtuustoryhmän perustamisesta Anmälan om bildande av en fullmäktigegrupp
238	Asia/4	Käräjäoikeuden lautamiehen valinta Val av nämndeman vid tingsrätten
239	Asia/5	Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ja valtuutettu Mia Nygårdin aloitteet muovin käytön vähentämiseksi De av Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp och ledamoten Mia Nygård väckta motionerna om minskning av användningen av plast
240	Asia/6	Sosialidemokraattisen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite maksut- tomista opiskelun välineistä toisen asteen opiskelijoille Den av socialdemokratiska fullmäktigegruppen väckta gruppmotionen om avgiftsfria studieredskap för studerande på andra stadiet
241	Asia/7	Valtuutettu Alviina Alametsän aloite julkisten tilojen turvallisuuden li- säämiseksi ja seksuaalisen häirinnän estämiseksi Den av ledamoten Alviina Alametsä väckta motionen om ökning av säkerheten i offentliga lokaler och förhindrande av sexuella trakasse- rier
242	Asia/8	Valtuutettu Jenni Pajusen aloite YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden toteuttamisesta Helsingissä Den av ledamoten Jenni Pajunen väckta motionen om genomförande av FN:s mål för hållbar utveckling i Helsingfors
243	Asia/9	Valtuutettu Johanna Sydänmaan aloite Helsingin kaupungin työter- veyskyselyn raportoinnin laajentamiseksi johtamistyön osalta Den av ledamoten Johanna Sydänmaa väckta motionen om utvidg- ning av rapporteringen om Helsingfors stads företagshälsoenkät i frå- ga om ledararbete
244	Asia/10	Valtuutettu Alviina Alametsän aloite kaupungin tilojen ja alueiden vuokraamisen eettisistä ohjeista Den av ledamoten Alviina Alametsä väckta motionen om etiska anvis- ningar för hyrning av stadens lokaler och områden
245	Asia/11	Valtuutettu Suldaan Said Ahmedin aloite selko- ja monikielisydestä kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa

26.09.2018

-
- Den av ledamoten Suldaan Said Ahmed väckta motionen om lättläst språk och flerspråkighet i stadens verksamhet och beslutsfattande
- 246 Asia/12 Valtuutettu Dan Koivulaakson aloite aktiivimallin piiriin joutuneiden työttömien aseman parantamisesta
Den av ledamoten Dan Koivulaakso väckta motionen om förbättring av situationen för de arbetslösa som berörs av aktiveringsmodellen
- 247 Asia/13 Valtuutettu Abdirahim Mohamedin aloite kouluilla ja niiden välittömässä läheisyydessä pidettäviin rasistisiin mielenosoituksiin puuttumisesta
Den av ledamoten Abdirahim Mohamed väckta motionen om ingripande i rasistiska demonstrationer vid skolor och i deras närhet
- 248 Asia/14 Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran aloite Sibeliuspuiiston yleisilmeestä ja palveluista
Den av ledamoten Sirpa Asko-Seljavaara väckta motionen om Sibeliusparkens allmänna intryck och service
- 249 Asia/15 Valtuutettu Tuula Haataisen aloite Laajasalon asukastalo Ylistalon säilyttämiseksi asukaskäytössä
Den av ledamoten Tuula Haatainen väckta motionen om bevarande av Uppby hemman i invånarbruk
- 250 Asia/16 Valtuutettu Terhi Peltokorven aloite kimppakyytisovelluksesta
Den av ledamoten Terhi Peltokorpi väckta motionen om en samåk-ningsapplikation
- 251 Asia/17 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite Suvilahden ja teurastamon yhdistä-vän Festarikujan rakentamisesta
Den av ledamoten Sami Muttilainen väckta motionen om byggande av Festivalgränden som kopplar ihop Södervik och Slakthuset
- 252 Asia/18 Valtuutettu Ulla-Marja Urhon aloite valaistuksesta Lauttasaarentien ostoskeskuksen kohdalla
Den av ledamoten Ulla-Marja Urho väckta motionen om belysningen på Drumsövägen vid köpcentret
- 253 Asia/19 Valtuutettu Ulla-Marja Urhon aloite jalankulkuvaloista Lauttasaarentiel-le
Den av ledamoten Ulla-Marja Urho väckta motionen om trafikljus för fotgängarna på Drumsövägen
- 254 Asia/20 Valtuutettu Kaisa Hernbergin aloite sisäilman laatua parantavasta il-manvaihdosta kouluihin ja päiväkoteihin
Den av ledamoten Kaisa Hernberg väckta motionen om förbättring av inneluftens kvalitet i daghem och skolor

26.09.2018

-
255	Asia/21	Valtuutettu Mika Ebelingin aloite Östersundomin siirtämisestä HSL:n B-vyöhykkeeseen
Den av ledamoten Mika Ebeling väckta motionen om överföring av Östersundom till HRT:s zon B
256	Asia/22	Valtuutettu Mari Rantasen aloite Malmin keskusta-alueen houkuttelevuuden lisäämisestä
Den av ledamoten Mari Rantanen väckta motionen om ökning av dragningskraften hos Malms centrumområde
257	Asia/23	Valtuutettu Abdirahim Mohamedin aloite kaupungin tilojen vuokraamisen kieltämiseksi rasistisille yhteisöille
Den av ledamoten Abdirahim Mohamed väckta motionen om förbud mot uthyrning av stadens lokaler till rasistiska organisationer
258	Asia/24	Valtuutettu Alviina Alametsän aloite Puistolan aseman viihtyisyyden lisäämisestä
Den av ledamoten Alviina Alametsä väckta motionen om ökning av trivseln på Parkstads station
259	Asia/25	Valtuutettu Pia Kopran aloite metrolikenteen häiriöistä ja metrojunan kuljettajien työoloista
Den av ledamoten Pia Kopra väckta motionen om störningarna i metrotrafiken och metroförarnas arbetsförhållanden
260	Asia/26	Valtuutettu Mia Nygårdin aloite tekojääradan rakentamiseksi Lauttasaaren liikuntapuistoon
Den av ledamoten Mia Nygård väckta motionen om en konstisbana till Drumsö idrottspark
261	Asia/27	Valtuutettu Petrus Pennasen aloite tilojen avaamisesta vuorotyötä tekevien yksinhuoltajien lasten iltakerhoille
Den av ledamoten Petrus Pennanen väckta motionen om öppnande av lokaler för kvällsklubbar för skiftarbetande ensamförsörjares barn
262	Asia/28	Valtuutettu Heimo Laaksosen aloite lähiliikuntapaikasta Puistolan liikuntapuistoon
Den av ledamoten Heimo Laaksonen väckta motionen om en näridrottsplats till Parkstads idrottspark
263	Asia/29	Valtuutettujen Eveliina Heinäluoman, Kauko Koskisen ja Sinikka Vepsän aloitteet juoksuportaiden rakentamiseksi
De av ledamöterna Eveliina Heinäluoma, Kauko Koskinen och Sinikka Vepsä väckta motionerna om motionstrappor
264	Asia/30	Valtuutettu Heimo Laaksosen aloite maaumalapohjaisen uimahallin toteuttamiseksi Puistolan Suuntimopuistoon

26.09.2018

-
- Den av ledamoten Heimo Laaksonen väckta motionen om en simhall av typ friluftsbad till Pejlingsparken i Parkstad
- 265 Asia/31 Valtuutettu Aleksi Niskasens aloite koulukuraattorien ja koulupsykologien lisäämiseksi esiopetuksessa
Den av ledamoten Aleksi Niskanen väckta motionen om ökning av antalet skolkuratorer och skolpsykologer inom förskoleundervisningen
- 266 Asia/32 Valtuutettu Pilvi Torstin aloite lähikouluperiaatteen käyttöönotosta päiväkotipaikkapäätöksissä
Den av ledamoten Pilvi Torsti väckta motionen om ibruktagandet av principen om närskola vid daghemsbeslut
- 267 Asia/33 Valtuutettu Tapio Klemetin aloite hiihtokauden pidentämiseksi Paloheissä
Den av ledamoten Tapio Klemetti väckta motionen om förlängning av skidsäsongen i Svedängen
- 268 Asia/34 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite graffiti- ja muralitaiteen saamiseksi Herttoniemen ja Siilitien väliseen meluvalliin
Den av ledamoten Sami Muttilainen väckta motionen om graffiti- och muralkonst på bullerskärmen mellan Herttonäs och Igelkottsvägen
- 269 Asia/35 Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite psykososiaalisen tuen vahvistamisesta elämän loppuvaiheen hoidossa
Den av ledamoten Reetta Vanhanen väckta motionen om starkare psykosocialt stöd i vården vid livets slutskede
- 270 Asia/36 Valtuutettu Kati Juvan aloite valvotuista huumeidenkäyttötiloista
Den av ledamoten Kati Juva väckta motionen om övervakade narkotikarum
- 271 Asia/37 Valtuutettu Pia Kopran aloite Heikki Hurstin ruoka-aputyön jatkumisen turvaamisesta
Den av ledamoten Pia Kopra väckta motionen om trygghet av Heikki Hurstis mathjälp i fortsättningen
- 272 Asia/38 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite matalan kynnyksen mielenterveysvun lisäämisestä
Den av ledamoten Alviina Alametsä väckta motionen om ökning av psykiatrisk hjälp med låg tröskel
- 273 Asia/39 Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapausoppaasta
Den av ledamoten Thomas Wallgren väckta motionen om en valfrittshetsguide för social- och hälsovården

26.09.2018

-
274	Asia/40	Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite perusterveydenhuollon ja psykiatrisen avohoidon lyhytterapioista
Den av ledamoten Reetta Vanhanen väckta motionen om kortterapier inom primärvården och den psykiatriska öppenvården
275	Asia/41	Kokouksessa jätetyt aloitteet
Motioner inlämnade vid sammanträdet

§ 235

Nimenuoto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Kaupunginvaltuusto totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Nimenuoto ja estyneet

Puheenjohtaja totesi, että esteilmoituksen tämän kokouksen osalta ovat jättäneet läsnäololistassa mainitut valtuutetut ja heidän tilalleen on kutsuttu listasta ilmenevät varavaltuutetut.

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuuston kokous on kutsuttu koolle kuntalaissa ja hallintosäännössä edellytetyssä järjestyksessä. Toimitetun nimenuudon mukaan vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Edellä olevan perusteella puheenjohtaja totesi, että kokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Liitteet

1 Läsnäololista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja heidän tilalleen tulevat varavaltuutetut, toimittaa nimenuudon sekä toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 236

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut Leo Stranius ja Eva Biaudet sekä varalle valtuutetut Mai Kivelä ja Petrus Pennanen.

Käsittely

Puheenjohtajan ehdotuksesta pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin yksimielisesti valtuutetut Leo Stranius ja Eva Biaudet sekä varalle valtuutetut Mai Kivelä ja Petrus Pennanen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi valtuutettua ja varatarkastajiksi kaksi valtuutettua.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

26.09.2018

Asia/3

§ 237

Ilmoitus valtuustoryhmän perustamisesta

HEL 2018-009790 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi liitteenä 1 olevan ilmoituksen Liike Nyt Helsinki nimisen valtuustoryhmän perustamisesta ja ilmoituksessa mainitun valtuutetun liittymisen perustettuun valtuustoryhmään.

Samalla kaupunginvaltuusto totesi Mirita Saxbergin eronneen Kokoomuksen valtuustoryhmästä.

Esittelijä

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

Lisätiedot

Lauri Menna, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

1 Ilmoitus valtuustoryhmän perustamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön 30 luvun 1 §:n mukaan valtuustotyöskentelyään varten valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä. Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä ja puheenjohtajasta on annettava valtuustolle kirjallinen ilmoitus, joka on kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen allekirjoitettava.

Hallintosäännön 30 luvun 2 §:n mukaan valtuutetun on ilmoitettava liittymisestä valtuustoryhmään ja siitä eroamisesta kirjallisesti valtuustolle.

Kaupunginvaltuustolle on 18.9.2018 jätetty ilmoitus uuden valtuustoryhmän perustamisesta.

Esittelijä

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

Lisätiedot

26.09.2018

Asia/3

Lauri Menna, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

1 Ilmoitus valtuustoryhmän perustamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2018

Asia/4

§ 238

Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2018-008993 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginvaltuusto

- totesi, että käräjäoikeuden lautamies Rita Landénin luottamustoimi on päättynyt ja
- valitsi Tuula Salon käräjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut
Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi 21.6.2017 (294 §) Rita Landénin (PS) käräjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi. Rita Landén on kuollut 25.3.2018.

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain (675/2016) mukaan valtuusto valitsee käräjäoikeuden lautamiehet valtuuston toimikautta vastavaksi ajaksi. Käräjäoikeuden lautamiehestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnan luottamushenkilöstä säädetään.

26.09.2018

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Käräjäoikeuden lautamieheksi valittavan tulee täyttää käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n mukaiset kelpoisuusvaatimukset.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut
Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 559

HEL 2018-008993 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- toteaa, että käräjäoikeuden lautamies Rita Landénin luottamustoimi on päättynyt ja
- valitsee Tuula Salon käräjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2018

Asia/5

§ 239

Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ja valtuutettu Mia Nygårdin aloitteet muovin käytön vähentämiseksi

HEL 2018-001305 T 00 00 03

HEL 2018-001997 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ja valtuutettu Mia Nygårdin aloitteet loppuun käsitellyiksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 RKP:n ryhmäaloite
- 2 Nygård Mia, aloite muovipusseista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä ehdottaa muovinkäytön vähentämiseksi ja kierrättämisen kannustamiseksi, että:

1. Helsinki laatii kattavan ja konkreettisen ohjelman muovinkäytön vähentämiseksi ja kierrätyksen tukemiseksi.
2. Helsinki tekee aloitteen ohuiden muovipussien kieltämiseksi.
3. Helsinki kehittää muovin lajittelua, jotta asukkaat voivat lajitella muovijätteensä.
4. Helsinki takaa, että kaikissa Heka-taloissa on muovinkeräysastia viimeistään 1.1.2019.

26.09.2018

Valtuutettu Mia Nygård ja 27 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki selvittää etunojassa muovipussien vähentämistoimien mahdollisuudet Helsingissä.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ryhmäaloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä, ja joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristönlautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston lausuntoon ja toteaa, että aloitteissa kiinnitetään huomiota tärkeään ja ajankohtaiseen asiaan. Merten roskaantuminen on maailmanlaajuinen, kasvava ongelma. Myös Itämereen päätyy jatkuvasti roskaa, joka koostuu pääosin muovista. Noin 80 prosenttia merten roskasta on peräisin maalta. Roskaantumiseen vaikuttavat ihmisten kulutustottumukset ja asenteet. Tämän lisäksi muun muassa rakentamisella on oma osuutensa roskaantumisessa. Helsingissä aktiivinen vesirakentaminen ja siihen liittyvät louhinnat ovat näkyneet kaupungin rantavesiin levinneiden räjäytyslankojen muodossa. Käytettyjä räjäytyslankoja hautautuu rantojen louhetäyttöihin, joiden koloista niitä vapautuu mereen vielä pitkään rakennustyön päätyttyä. Räjähdyslankojen pääsyä mereen pyritään estämään louhetäyttöjen ympärille virittävien suojaverhojen avulla siellä, missä se on mahdollista.

Kuten aloitteissa mainitaan, kiinteistökohtainen muovinkeräys on vielä varsin vähäistä asuinkiinteistöillä. Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen alueella muovin erilliskeräys on tällä hetkellä noin 4 000 kiinteistöllä. Määrä kuitenkin kasvaa jatkuvasti. Kiinteistöillä on mahdollisuus tilata Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymältä (HSY) jätettäsi muovinlajittelua varten.

Helsingissä ovat voimassa Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen yleiset jätehuoltomääräykset. Jätehuoltomääräykset tarkentavat jätelaissa säädettyjä yleisiä jätehuollon järjestämisen periaatteita. Yleiset jätehuoltomääräykset valmistelee ja antaa HSY. Jätehuoltomääräysten noudattamista valvoo kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen yleisten jätehuoltomääräysten 7 §:ssä määrätään HSY:n järjestämävastuulla olevien kiinteistöjen lajittelusta muun muassa seuraavaa:

Yhdyskuntajätteestä tulee erottaa ja laittaa omiin keräysvälineisiinsä hyötykäyttöön soveltuvat jätteet jäljempänä mainituin edellytyksin:

1. biojäte, jos asuinkiinteistöllä on vähintään kymmenen (10) huoneistoa tai jos muulla kuin asuinkiinteistöllä sitä syntyy vähintään viisikymmentä (50) kilogrammaa viikossa,
2. kartonki, jos asuinkiinteistöllä on vähintään kymmenen (10) huoneistoa tai jos muulla kuin asuinkiinteistöllä kartonkia poistetaan käytöstä vähintään viisikymmentä (50) kilogrammaa viikossa,
3. lasi, jos asuinkiinteistöllä on vähintään kaksikymmentä (20) huoneistoa tai jos muulla kuin asuinkiinteistöllä lasia poistetaan käytöstä vähintään viisi kymmentä (50) kilogrammaa viikossa,
4. metalli, jos asuinkiinteistöllä on vähintään kaksikymmentä (20) huoneistoa tai jos muulla kuin asuinkiinteistöllä metallia poistetaan käytöstä vähintään viisikymmentä (50) kilogrammaa viikossa ja
5. pahvi, jos sitä poistetaan käytöstä muulla kuin asuinkiinteistöllä vähintään viisikymmentä (50) kilogrammaa viikossa.

HSY:llä on tällä hetkellä käynnissä jätehuoltomääräysten päivitys. Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta tullaan pyytämään lausunnot jätehuoltomääräysten päivitysluonnoksesta. Helsingin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnon antaa kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto. Kaupunginhallitus katsoo että, on perusteltua sisällyttää lajitteluvaikeita myös muoville uudessa jätehuoltomääräyksessä. Lisäksi voidaan esittää velvoitteen ulottamista nykyistä pienemmille asuinkiinteistöille. HSY:n hallituksessa olevat Helsingin kaupungin edustajat voivat myös omalta osaltaan vaikuttaa uusittavien jätehuoltomääräysten sisältöön.

Mahdollinen ohuiden muovipussien kieltäminen on luonteeltaan valtion toimialaan kuuluva asia. Ympäristöministeriö ja Kaupan liitto ry tekivät vuonna 2016 sopimuksen, jonka tarkoituksena on vähentää muovikassien kulutusta. Tavoitteena on, että vuoden 2025 loppuun mennessä muovikasseja kulutetaan enintään 40 kappaletta henkeä kohden vuodessa. Kuten valtuutettu Nygårdin aloitteestakin käy ilmi, muovipussien käyttö on Suomessa jo tällä hetkellä reilusti alle EU-keskiarvon.

Helsingin kaupunki edistää muovin keräystä myös omissa kiinteistöissä. Helsingin kaupungin Asunnot Oy:ssä (Heka) tavoitteena on lisätä muovipakkausten keräys lähes kaikkiin Hekan kohteisiin vuoden 2018 aikana. Kehittäminen liittyy siihen, että Hekassa tämä vuosi on nimetty jäteteemavuodeksi. Keräysastioita on lisätty niin, että tällä hetkellä muovipakkauksia kerätään noin puolessa Hekan kiinteistöissä. Kuluvan vuoden aikana muovinkeräys pyritään järjestämään niihin paikkoihin, joihin se on teknisesti mahdollista järjestää tässä aikataulussa. Osassa kohteista jätteenkeräys on järjestetty putkikeräys- tai syväkeräysjärjes-

26.09.2018

telmällä. Jätkäsaaren, Kalasataman ja Kruunuvuorenrannan alueella jätteenkeräys on järjestetty putkikeräisytyöryhmien toimesta. Muovinkeräyksen vaatimat muutostyöt on käynnissä syksyllä 2018 kaikissa putkikeräisytyöryhmissä ja muovinkeräys alkaa vuoden lopussa.

Kaupungin omissa toimitiloissa on kaikki HSY:n energiajättesopimukset muutettu automaattisesti muovijätettä koskeviksi, joten joissakin kohteissa sitä jo kerätään. HSY:n alettua tarjota kaikille mahdollisuutta muovinkeräykseen, ovat jotkut aktiiviset käyttäjät pyytäneet keräysasioita. Lisäksi kaikkiin uusiin sopimuksiin lisätään muovinkeräys.

Monissa kohteissa on kuitenkin ollut ongelmana lajitellun muovijätteen laatu. Lajitteluun tarvittaisiin ohjausta esimerkiksi ekotukihenkilöiden, tietoisuuden lisäämisen ja ympäristökasvatuksen kautta. Ekotukihenkilöille ollaankin laatimassa ohjeita jätekartoituksen tekemiseksi omassa kiinteistössään. Lisäksi kiinteistöjen ylläpidolle, hankesuunnitteluun ja konseptipäiväkotien suunnitteluun ollaan laatimassa parhaillaan jätteenhuolto-ohjetta.

Helsingin kaupunki haluaa edistää kiertotaloutta omassa toiminnassaan. Kaikille kaupungin toimialoille ja liikelaitoksille on syksyllä 2017 lähetetty kysely, jossa pyrittiin kartoittamaan kiertotalouden tuntemusta ja toteutumista kaupungin eri toiminnoissa. Kyselyn pohjalta on tarkoitus tehdä syventäviä haastatteluja, joiden tavoitteena on löytää jo käytössä olevia hyviä toimintatapoja tai mahdollisia yhteisiä kehittämiskohteita kiertotalouden kannalta. Haastatteluissa yhtenä osa-alueena on muovin käyttö eri toimialoilla. Tavoitteena on kartoittaa, missä määrin eri toiminnoissa käytetään muovituotteita, muun muassa kertakäyttöisiä tavaroita, sekä selvittää ja ehdottaa toimia tarpeettoman muovinkäytön vähentämiseksi.

Helsingin kaupungin ja elinkeinoelämän Ilmastokumppanit-verkoston ja Ekokompassi-yritysten kanssa tehtävässä yhteistyössä on tarkoitus ottaa muovin käytön vähentäminen ja kierrätys lähiaikoina esille. Yrityksille suunnatun kyselyn avulla tullaan selvittämään jo käytössä olevia ja potentiaalisia muovin käytön vähentämistoimia sekä keräyksen nykytilaa.

Kaupungin valmistelussa olevaan Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmaan sisältyy runsaasti ehdotuksia toimenpiteistä, joilla edistetään kiertotalouden tavoitteiden toteuttamista. Tavoitteena on muun muassa kiertotalouden ja jakamistalouden tiekartan laatiminen Helsingin kaupungille. Kaupunginhallitus katsoo tarpeelliseksi laatia ohjelma muovin käytön vähentämiseksi, joko erillisenä kokonaisuutena tai osana Helsinki 2035 toimenpideohjelmaa. Kaupunginkanslia ja kaupunkiympäristön toimiala selvittää mikä on paras tapa edetä.

26.09.2018

Asia/5

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 RKP:n ryhmäaloite
- 2 Nygård Mia, aloite muovipusseista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 578

HEL 2018-001305 T 00 00 03

HEL 2018-001997 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteet loppuun käsitellyiksi.

Käsittely

17.09.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Marcus Rantala:

Perusteluosan 10 kappale muutetaan seuraavasti:

"HSY:llä on tällä hetkellä käynnissä jätehuoltomääräysten päivitys. Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta tullaan pyytämään lausunnot jätehuoltomääräysten päivitysluonnoksesta. Helsingin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnon antaa kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto. Kaupunginhallitus katsoo että, on perusteltua sisällyttää lajitteluvaikeita myös muoville uudessa jätehuoltomääräyksessä. Lisäksi voidaan esittää velvoitteen ulottamista nykyistä pienemmille asuinkiinteistöille. HSY:n hal-

lituksessa olevat Helsingin kaupungin edustajat voivat myös omalta osaltaan vaikuttaa uusittavien jätehuoltomääräysten sisältöön."

Perusteluosan viimeinen kappale muutetaan seuraavasti:

"Kaupungin valmistelussa olevaan Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmaan sisältyy runsaasti ehdotuksia toimenpiteistä, joilla edistetään kiertotalouden tavoitteiden toteuttamista. Tavoitteena on muun muassa kiertotalouden ja jakamistalouden tiekartan laatiminen Helsingin kaupungille. Kaupunginhallitus katsoo tarpeelliseksi laatia ohjelma muovin käytön vähentämiseksi, joko erillisenä kokonaisuutena tai osana Helsinki 2035 -toimenpideohjelmaa. Kaupunginkanslia ja kaupunkiympäristön toimiala selvittää mikä on paras tapa edetä."

Kannattaja: Otso Kivekäs

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Marcus Rantalan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2

Terhi Koulumies, Wille Rydman

Ei-äännet: 13

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Maria Ohisalo, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa

Kaupunginhallitus hyväksyi Marcus Rantalan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 2 - 13.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 03.05.2018
§ 62

HEL 2018-001305 T 00 00 03

Lausunto

Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä kiinnittää huomiota tärkeään ja ajankohtaiseen asiaan. Merten roskaantuminen on maailmanlaajuinen, kasvava ongelma. Myös meidän Itämereemme päättyy jatkuvasti roskaa, joka koostuu pääosin muovista. Noin 80 prosenttia merten roskasta on peräisin maalta. Roskaantumiseen vaikuttavat ihmisten kulutustottumukset ja asenteet. Tämän lisäksi muun muassa rakentamisella on oma osuutensa roskaantumisessa. Helsingissä aktiivinen vesirakentaminen ja siihen liittyvät louhinnat ovat näkyneet kaupungin rantavesiin levinneiden räjäytyslankojen muodossa. Käytettyjä räjäytyslankoja hautautuu rantojen louhetäyttöihin, joiden koloista niitä vapautuu mereen vielä pitkään rakennustyön päätyttyä. Räjähdyslankojen pääsyä mereen pyritään estämään louhetäyttöjen ympärille viritettävien suojaverhojen avulla siellä, missä se on mahdollista.

Kuten aloitteessa mainitaan, kiinteistökohtainen muovinkeräys on vielä varsin vähäistä asuinkiinteistöillä. Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen alueella muovin erilliskeräys on tällä hetkellä noin 4 000 kiinteistöllä. Määrä kuitenkin kasvaa jatkuvasti. Kiinteistöillä on mahdollisuus tilata Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymältä (HSY) jätettäsi muovinlajittelua varten.

Helsingissä ovat voimassa Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen yleiset jätehuoltomääräykset. Jätehuoltomääräykset tarkentavat jätelaissa säädettyjä yleisiä jätehuollon järjestämisen periaatteita. Yleiset jätehuoltomääräykset valmistelee ja antaa HSY. Jätehuoltomääräysten noudattamista valvoo kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Nykyisten Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen yleisten jätehuoltomääräysten 7 §:ssä määrätään HSY:n järjestämisvastuulla olevien kiinteistöjen lajittelusta mm. seuraavaa:

Yhdyskuntajätteestä tulee erottaa ja laittaa omiin keräysvälineisiinsä hyötykäyttöön soveltuvat jätteet jäljempänä mainituin edellytyksin:

1) biojäte, jos asuinkiinteistöllä on vähintään kymmenen (10) huoneistoa tai jos muulla kuin asuinkiinteistöllä sitä syntyy vähintään viisikymmentä (50) kilogrammaa viikossa;

2) kartonki, jos asuinkiinteistöllä on vähintään kymmenen (10) huoneistoa tai jos muulla kuin asuinkiinteistöllä kartonkia poistetaan käytöstä vähintään viisikymmentä (50) kilogrammaa viikossa;

3) lasi, jos asuinkiinteistöllä on vähintään kaksikymmentä (20) huoneistoa tai jos muulla kuin asuinkiinteistöllä lasia poistetaan käytöstä vähintään viisi kymmentä (50) kilogrammaa viikossa;

4) metalli, jos asuinkiinteistöllä on vähintään kaksikymmentä (20) huoneistoa tai jos muulla kuin asuinkiinteistöllä metallia poistetaan käytöstä vähintään viisikymmentä (50) kilogrammaa viikossa.

5) pahvi, jos sitä poistetaan käytöstä muulla kuin asuinkiinteistöllä vähintään viisikymmentä (50) kilogrammaa viikossa;

HSY:llä on tällä hetkellä käynnissä jätehuoltomääräysten päivitys. Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta tullaan pyytämään lausunnot jätehuoltomääräysten päivitysluonnoksesta. Helsingin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnon antaa Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto. Lausunnossa on mahdollista esittää HSY:lle, että edellä mainittuun pykälään lisätään vastaava lajitteluvaikeus myös muoville, jollei asia jo sisälly HSY:n omaan ehdotukseen. Lisäksi voidaan esittää veloitteen ulottamista nykyistä pienemmille asuinkiinteistöille. HSY:n hallituksessa olevat Helsingin kaupungin edustajat voivat myös omalta osaltaan vaikuttaa uusittavien jätehuoltomääräysten sisältöön.

Mahdollinen ohuiden muovipussien kieltäminen on luonteeltaan valtion toimialaan kuuluva asia, mutta kaupunki voi omassa toiminnassaan vähentää niiden käyttöä.

Helsingin kaupunki edistää muovin keräystä myös omissa kiinteistöissä. Helsingin kaupungin Asunnot Oy:ssä (Heka) tavoitteena on lisätä muovipakkausten keräys lähes kaikkiin Hekan kohteisiin vuoden 2018 aikana. Kehittäminen liittyy siihen, että Hekassa tämä vuosi on nimetty jäteteemavuodeksi. Keväällä keräysastioita on lisätty niin, että muovipakkauksia kerätään nyt yhteensä noin sadassa eli joka viidennessä Hekan kiinteistössä. Lisää kohteita liitetään muovipakkauksien keräyksen piiriin vähitellen. Osassa kohteista haasteena on esimerkiksi putki-keräysjärjestelmä, joka ei ole Hekan omistama, ja sen muutokset vaativat isompia investointeja.

Kaupungin omissa toimitiloissa on kaikki HSY:n energijättesopimukset muutettu automaattisesti muovijätettä koskeviksi, joten joissakin kohteissa sitä jo kerätään. HSY:n alettua tarjota kaikille mahdollisuutta muovinkeräykseen, ovat jotkut aktiiviset käyttäjät pyytäneet keräysastioita. Lisäksi kaikkiin uusiin sopimuksiin lisätään muovinkeräys.

Monissa kohteissa on kuitenkin ollut ongelmana lajitellun muovijätteen laatu. Lajitteluun tarvittaisiin ohjausta esimerkiksi ekotukihenkilöiden, tietoisuuden lisäämisen ja ympäristökasvatuksen kautta. Ekotukihenki-

26.09.2018

Asia/5

löille ollaankin laatimassa ohjeita jätekartoituksen tekemiseksi omassa kiinteistössään. Lisäksi kiinteistöjen ylläpidolle, hankesuunnitteluun ja konseptipäiväkotien suunnitteluun ollaan laatimassa parhaillaan jätehuolto-ohjetta.

Helsingin kaupunki haluaa edistää kiertotaloutta omassa toiminnassaan. Kaikille kaupungin toimialoille ja liikelaitoksille on syksyllä 2017 lähetetty kysely, jossa pyrittiin kartoittamaan kiertotalouden tuntemusta ja toteutumista kaupungin eri toiminnoissa. Kyselyn pohjalta on tarkoitus tehdä syventäviä haastatteluja, joiden tavoitteena on löytää jo käytössä olevia hyviä toimintatapoja tai mahdollisia yhteisiä kehittämiskohteita kiertotalouden kannalta. Haastatteluissa yhtenä osa-alueena on muovin käyttö eri toimialoilla. Tavoitteena on kartoittaa, missä määrin eri toiminnoissa käytetään muovituotteita, muun muassa kertakäyttöisiä tavaroita, sekä selvittää ja ehdottaa toimia tarpeettoman muovinkäytön vähentämiseksi.

Helsingin kaupungin ja elinkeinoelämän Ilmastokumppanit-verkoston ja Ekokompassi-yritysten kanssa tehtävässä yhteistyössä on tarkoitus ottaa muovin käytön vähentäminen ja kierrätys lähiaikoina esille. Yrityksille suunnatun kyselyn avulla tullaan selvittämään jo käytössä olevia ja potentiaalisia muovin käytön vähentämistoimia sekä keräyksen nykytilaa.

Kaupungin valmistelussa olevaan Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmaan sisältyy runsaasti ehdotuksia toimenpiteistä, joilla edistetään kiertotalouden tavoitteiden toteuttamista. Tavoitteena on muun muassa kiertotalouden ja jakamistalouden tiekartan laatiminen Helsingin kaupungille. Sen puitteissa on myös mahdollista edistää muovin käytön vähentämistä.

Esittelijä

tekninen johtaja
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Johanna Af Hällström, ympäristötaloussuunnittelija, puhelin: +358 9 310 32044
johanna.afhallstrom(a)hel.fi

26.09.2018

Asia/6

§ 240

Sosialidemokraattisen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite maksuttomista opiskelun välineistä toisen asteen opiskelijoille

HEL 2018-002596 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi sosialidemokraattisen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Valtuutettu Risto Rautava ehdotti valtuutettu Tapio Klemetin kannattamana, että asia palautetaan uuteen valmisteluun siten, että kaupunki ei hanki maksuttomia oppimateriaaleja kaikille, vaan keskittyy opinnoissa taloudellista tukea tarvitseviin ja etsii keinoja vähentää oppimateriaalikustannuksia kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla. Aloitteen hintalappu, 19 miljoonaa, vastaa viiden lukion vuosibudjettia. Huomattavasti parempaa vaikuttavuutta saataisiin perusrahoitusta vahvistamalla. Helsinki lisäksi seuraa tilanteen kehittymistä valtakunnallisella tasolla, mutta ei valmistele itsenäistä siirtymistä maksuttomaan toiseen asteeseen, mikä vaarantaisi opiskelupaikkojen riittävyyden helsinkiläisille nuorille.

1 äänestys

Asian käsittely jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Asia palautetaan uuteen valmisteluun siten, että kaupunki ei hanki maksuttomia oppimateriaaleja kaikille, vaan keskittyy opinnoissa taloudellista tukea tarvitseviin ja etsii keinoja vähentää oppimateriaalikustannuksia kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla. Aloitteen hintalappu, 19 miljoonaa, vastaa viiden lukion vuosibudjettia. Huomattavasti parempaa vaikuttavuutta saataisiin perusrahoitusta vahvistamalla. Helsinki lisäksi seuraa tilanteen kehittymistä valtakunnallisella tasolla, mutta ei valmistele itsenäistä siirtymistä maksuttomaan toiseen asteeseen, mikä vaarantaisi opiskelupaikkojen riittävyyden helsinkiläisille nuorille.

Jaa-äännet: 48

Heidi Ahola, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Fatim Diarra, Tuula Haatainen, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Emma Kari, Otso Kivessä, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin, Silvia Modig, Abdirahim Mohamed, Elina

Moisio, Sami Muttilainen, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Matias Turkkila, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 32

Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mia Nygård, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori

Tyhjä: 2

Eva Biaudet, Björn Månsson

Poissa: 3

Juha Hakola, Sampo Terho, Paavo Väyrynen

Kaupunginvaltuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

Keskustelun kuluessa ehdotettiin hyväksyttäväksi yksi toivomusponsi.

Valtuutettu Mirita Saxberg ehdotti valtuutettu Pia Kopran kannattamana seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään esityksen kaupunki selvittää mahdollisuuden varata aloitteessa tarkoitettua määrärahaa vain helsinkiläisille Helsingissä tai muualla opiskeleville (kotikunta Helsinki).

Mikäli maksuttomuuden on ulotuttava Helsingissä opiskeleviin ulkopaikkakuntalaisiin, kaupunki selvittää vaihtoehdot maksujen perimiseksi ulkopaikkakuntalaisten opiskelijoiden kotikunnilta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

2 äänestys

Valtuutettu Mirita Saxbergin ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

26.09.2018

JAA-ehdotus: Hyväksyessään esityksen kaupunki selvittää mahdollisuuden varata aloitteessa tarkoitettua määrärahaa vain helsinkiläisille Helsingissä tai muualla opiskeleville (kotikunta Helsinki). Mikäli maksutomuuden on ulotuttava Helsingissä opiskeleviin ulkopaikkakuntalaisiin, kaupunki selvittää vaihtoehdot maksujen perimiseksi ulkopaikkakuntalaisten opiskelijoiden kotikunnilta.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 16

Harry Bogomoloff, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Dani Niskanen, Mia Nygård, Pia Pakarinen, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Mirita Saxberg, Matias Turkkila

Ei-äännet: 16

Heidi Ahola, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Fatim Diarra, Martina Harms-Aalto, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Mai Kivelä, Vesa Korkkula, Petra Malin, Björn Månsson, Amanda Pasanen, Anni Sinne-mäki, Leo Stranius, Jan Vapaavuori, Ozan Yanar

Tyhjä: 48

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Tuula Haatainen, Jamin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Oso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Johanna Laisaari, Silvia Modig, Abdirahim Mohamed, Elina Moisio, Seija Muurinen, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Poissa: 5

Juha Hakola, Sami Muttilainen, Wille Rydman, Sampo Terho, Paavo Väyrynen

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Mirita Saxbergin ehdottamaa toivomuspontta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiames, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Liitteet

- 1 Heinäluoma Eveliina Aloite Kvsto 28022018 2
- 2 OPH Toisen asteen koulutuskustannuksia koskeva selvitys
- 3 Nuorisoneuvoston lausunto Toisen asteen koulutuksen kustannusten vähentäminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosialidemokraattisen puolueen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteesaan, että kaupunki ottaa vuoden 2019 talousarviosta alkaen määrärahan lukion ja ammatillisen perustutkinnon Helsingin, valtion ja yksityisten ylläpitämien oppilaitosten helsinkiläisille opiskelijoille opiskelussa vaadituista oppikirjoista, muusta oppimateriaalista sekä työvälineistä ja -tarvikkeista koituvien kustannusten kattamiseksi.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n mukaan valtuustoryhmä voi tehdä ryhmäaloitteen. Ryhmäaloite on aloite, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi. Ryhmäaloitteen jättää puheenjohtajalle valtuustoryhmän puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Valtuustoryhmä voi tehdä neljä ryhmäaloitetta valtuustokauden aikana.

Kaupunginhallituksen on esitettävä ryhmäaloite valtuuston käsiteltäväksi siten, kuin hallintosäännön 30 luvun 11 §:ssä määrätään sellaisen aloitteen käsittelemisestä, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä ryhmäaloite valtuustolle kahdeksan kuukauden kuluessa.

Kaupunginhallitus viittaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan 19.6.2018 antamaan lausuntoon.

Opetus- ja kulttuuriministeriö antoi 9.10.2017 Opetushallitukselle tehtäväksi selvittää lukiosta ja ammatillisesta koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia opiskelijoille ja heidän perheilleen (OKM/8/591/2017). Tavoitteena oli arvioida koulutuksen oppimateriaalien, työvälineiden ja kansallisten kokeiden aiheuttamia kustannuksia opiskelijoille sekä laatia arvio opiskelijoiden määrästä, joille lukiokoulutuksesta tai ammatillisesta koulutuksesta aiheutuvat kustannukset ovat muodostuneet tai voivat muodostua kouluttautumisen esteeksi. Lisäksi tavoitteena oli kuvata

nykyiset tukijärjestelmät, joiden kautta opiskelijan on tällä hetkellä mahdollista saada tukea opintoihin.

Lukiokoulutus

Opetushallituksen selvityksen mukaan lukio-opintoihin liittyvät välttämättömät kustannukset ovat koko opiskeluajalta keskimäärin 2500 euroa, kun opiskelussa käyttökelpoisen kannettavan tietokoneen hinnaksi arvioidaan 600 euroa. Mikäli opiskelijalla ei ole mahdollista hankkia omaa tietokonetta, lukiosta saa tarvittaessa tietokoneen lainaksi. Käytettyjen oppikirjojen hyödyntäminen on laajaa ja sillä voi merkittävästi pienentää kustannuksia.

Digitaalisten materiaalien käyttöön ottaminen ei näytä merkittävästi vähentävän kokonaiskustannuksia, koska niitä ei voi hankkia käytettyinä. Useimmat ylioppilaskirjoituksissa käytettävät ohjelmat ovat avoimen lähdekoodin maksuttomia ohjelmia. Osa käytettävistä ohjelmista on kaupallisia ja näiden ohjelmien käyttäminen oppitunneilla edellyttää, että opiskelijat ostavat ohjelmien lisenssit. Ohjelmien toimittajat tarjoavat lukiolaisille kolmenlaisia lisenssejä: vuosilisenssejä, pysyviä tai kolmen vuoden lisenssejä.

Opetushallituksen selvityksessä lukiolaiset jaettiin taloudellisen tilanteen mukaan kolmeen ryhmään. Yhteensä 35 prosentilla lukiolaisista tai heidän perheistään oli taloudellisia vaikeuksia. Heistä 17 prosentilla, eli yhteensä kaikista lukiolaisista 6 prosentilla, oli merkittäviä taloudellisia vaikeuksia. Lukiolaisista 65 prosenttia piti lukionkäynnin kustannuksia kohtuullisina, eikä heillä tai heidän perheillään ollut taloudellisia vaikeuksia.

Ammatillinen koulutus

Ammatillisessa koulutuksessa kustannukset vaihtelevat koulutusalan tai tutkinnon mukaan. Opetushallituksen selvityksessä kustannukset vaihtelivat 100 euron ja 780 euron välillä. Välttömästi koulutukseen liittyviä kustannuksia syntyi opiskelua varten hankittavista oppikirjoista ja muusta materiaalista. Osa henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetuista työvälineistä, koneista ja laitteista jää koulutuksen päätyttyä opiskelijalle. Osassa perustutkintoja opinnot edellyttävät tietokoneen hankintaa, tällöin kustannukset nousevat yli 1000 euroon.

Suomen ammattiin opiskelevien liitto SAKKI ry on toteuttanut vuosina 2015 ja 2017 Amisbarometri-kyselyn. Kysely on valtakunnallinen ja siihen vastasi 9638 opiskelijaa vuonna 2017. Amisbarometrissa on selvitetty muun muassa, kuinka paljon rahaa opiskelijat ovat käyttäneet opiskelussa tarvittaviin materiaaleihin ja välineisiin opintojensa aikana. Vuonna 2017 alle 20-vuotiaiden opiskelijoiden vastausten perusteella

0-200 euroa opiskelumateriaaleihin ja -välineisiin oli käyttänyt 57 % vastaajista ja 200–700 euroa 38 % opiskelijoista. Yli 700 euroa opiskelumateriaaleihin ja välineisiin oli käyttänyt 5 % vastaajista. Amisbarometrissa opiskelijat, jotka olivat harkinneet keskeyttämistä, määrittivät taustalla olevia syitä. Näistä kolme tärkeintä oli vuonna 2017: ”nykyinen opintoala ei kiinnosta”, ”opiskelu ei kiinnosta” sekä ”en koe oloani hyväksi opiskeluryhmässäni”. Rahahuolet nousivat tuloksissa seitsemänneksi tärkeimmäksi syyksi (8 % vastanneista).

Yhteenveto Opetushallituksen selvityksestä

Opetushallituksen selvityksessä kerättyjen tietojen perusteella toisen asteen koulutuksesta välittömästi aiheutuvat kustannukset eivät yleensä ole ensisijainen koulutuksesta eroamisen syy tai kouluttautumisen este. Opiskelun aikana merkittäviä kustannuksia aiheuttavat myös asuminen, koulumatkat ja harrastukset.

Yhteiskunnan tarjoamat taloudelliset tukijärjestelmät auttavat osaltaan toisen asteen opiskelijoita kustannusten kattamisessa. Opiskelijan ensisijaiset etuudet ovat opintoraha, asumislisä ja valtiontakaus opintolainaan. Perustoimeentulotuki on viimesijainen taloudellinen tuki, jota haetaan Kelasta. Täysi-ikäinen opiskelija voi pääsääntöisesti saada perustoimeentulotukea vasta sen jälkeen, kun hän on nostanut opintolainan. Alaikäisen opiskelijan ei tarvitse nostaa opintolainaa saadakseen toimeentulotukea.

Tarvittaessa opiskelija voi hakea toisen asteen tutkinnosta aiheutuviin erityisiin menoihin täydentävää toimeentulotukea kunnan sosiaalitoimesta. Täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea voi saada vasta sen jälkeen, kun on hakenut perustoimeentulotukea Kelasta.

Oppimateriaalin lainaaminen ja kierrättäminen

Yksi ratkaisu voisi olla kehittää kirjastojen palveluja siten, että niistä voisi lainata lukion oppikirjoja. Haasteena tässä on oppikirjojen suuri määrä, jotta niillä voitaisiin tyydyttää lukiolaisten kurssikirjatarpeet huomioiden myös ruotsinkielinen oppimateriaali. Lisäksi lukion oppikirjojen kysyntä on hyvin kausiluonteista ja neljän viikon laina-aika ei palvele lukiolaisten tarpeita. Monet oppikirjat ovat samalla myös harjoituskirjoja, jolloin opiskelijat tekevät tehtäviä suoraan kirjoihin.

Lukion ja ammatillisen koulutuksen oppikirjojen ostaminen uutena tai käytettynä ja muiden opiskelutarvikkeiden ostaminen on hyvin organisoitu valtakunnallisen kirjakaupan kautta. Suomen Lukiolaisten Liiton laskelman mukaan opiskelija voi säästää oppikirjakustannuksissaan 500–700 euroa, jos hän hankkii kaikki oppikirjat käytettyinä.

Osassa lukioita opiskelijakunnat järjestävät jaksojen vaihtuessa kirjato-
reja. Opiskelijat myös kierrättävät oppilaitoksen sisällä ja kaveripiirissä
oppikirjoja keskenään.

Opiskelun välineiden aiheuttamat kustannukset Helsingin kaupungille

Alla ovat esimerkkilaskemat, joissa molemmissa on mukana kaupun-
gin, yksityisten sekä valtion oppilaitosten helsinkiläiset ensimmäisen
vuoden opiskelijat (kotikunta väestörekisterissä Helsinki). Lukiokoulu-
tuksen kustannukset on laskettu 2500 euroa/opiskelija ja ammatillisen
koulutuksen kustannukset 1000 euroa/opiskelija. Opiskelijamäärät on
poimittu Tilastokeskuksen aineistosta vuodelta 2016. Lukio-opiskelijois-
ta on poistettu aikuislukioiden opiskelijat. Ammatillisen koulutuksen
osalta kohderyhmä on rajattu 16–20-vuotiaisiin Opetushallituksen selvi-
tyksen mukaisesti.

Helsinkiläiset opiskelijat

Lukio-opiskelijoita 3590, joista
- 3259 opiskelee Helsingissä
- 295 muualla
Yhteensä 3590 x 2500 euroa 9 milj. euroa

Amm.opiskelijoita 2456, joista
- 1993 opiskelee Helsingissä
- 463 muualla
Yhteensä 2456 x 1000 euroa 2,5 milj. euroa

Kustannukset helsinkiläisille 11,5 milj. euroa

Mikäli päätös maksaa opiskelun välineet koskisi ainoastaan helsinkiläi-
siä nuoria (kotikunta Helsinki), asettaisi se opiskelijat epätasa-arvoi-
seen asemaan ja olisi mahdollisesti kiellettyä syrjintää. Alla kustannus-
laskelma perustuen Tilastokeskuksen 2016 aineistoon.

Ulkopaikkakuntalaiset opiskelijat

- 2755 lukioissa 6,9 milj. euroa
- 1072 amm.oppilaitoksissa 1 milj. euroa
Kustannukset ulkopaikkak. 7,9 milj. euroa

Kaikki kustannukset yhteensä 19,4 milj. euroa

Mikäli Helsingin kaupunki varautuu maksamaan kaikille helsinkiläisille
nuorille sekä Helsingissä opiskeleville nuorille toisen asteen maksutto-
man koulutuksen, ovat kustannukset 19,4 miljoonaa vuosittain. Lisäksi
tällainen ratkaisu todennäköisesti houkuttelisi jatkossa yhä enemmän

opiskelijoita Helsinkiin, jolloin toisen asteen koulutuskustannukset kasvaisivat entisestään.

Helsingin nuorisoneuvosto on ottanut kantaa toisen asteen koulutuksen kustannusten vähentämiseksi digitalisaatiota hyödyntämällä.

Lopuksi

Jokaisella nuorella tulee olla tasavertaiset mahdollisuudet toisen asteen koulutukseen. Nuorten koulutuksen turvaamiseksi tulee etsiä valtakunnallisia ratkaisuja. Yksi näistä on valtion budjettiriihessä keväällä tehty päätös maksaa vähävaraisille opiskelijoille opintotuen yhteydessä 46 euroa kuukaudessa oppimateriaalilisää. Oppimateriaalilisää tullaan opetusministeriön mukaan maksamaan yksin asuville 16- ja 17-vuotiaille sekä vanhempinsa luona asuville alle 20-vuotiaille, mikäli vanhempien yhteenlasketut tulot ovat alle 40 950 euroa vuodessa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee yhdessä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa etsiä ratkaisuja, jotta kenenkään opiskelu lukiossa tai Stadin ammattiopistossa ei jää kiinni taloudellisista syistä, ja keinoja oppimateriaalikustannusten kompensoimiseen.

Mikäli varattaisiin erillinen määräraha opiskelun välineisiin kaikille helsinkiläisille sekä Helsingissä sijaitsevissa oppilaitoksissa opiskeleville nuorille, on haasteena varmistaa määrärahan käyttö juuri kyseiseen tarkoitukseen.

Yhteishaun yhteydessä on keskeistä tiedottaa lukio-opintojen ja ammatillisen koulutuksen todellisista kustannuksista ja siitä, että opiskelun välineisiin on mahdollista saada tukea. Perheen taloudellinen tilanne ei saa määrittellä nuoren koulutusvalintaa peruskoulun jälkeen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on kannattanut maksuttomia oppimateriaaleja ja työvälineitä toiselle asteelle ja ehdottanut, että tätä tavoitetta kohden edetään ja se huomioidaan tulevissa budjettineuvotteluissa. Maksuttomuuteen siirtymisen aikataulu määräytyisi budjettineuvotteluissa myönnettävän rahoituksen perusteella.

Kaupunginhallitus kannattaa maksuttomia oppimateriaaleja ja työvälineitä toiselle asteelle. Parhaiten ne toteutuisivat lain tasolla säädettyinä koko maahan. Valtion toimista riippumatta Helsinki lähtee edistämään maksuttomuutta. Ensimmäiset toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi tehdään lukukaudella 2019-2020.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

26.09.2018

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Heinäluoma Eveliina Aloite Kvsto 28022018 2
- 2 OPH Toisen asteen koulutuskustannuksia koskeva selvitys
- 3 Nuorisoneuvoston lausunto Toisen asteen koulutuksen kustannusten vähentäminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 579

HEL 2018-002596 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

17.09.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Tomi Sevander: Perusteluosan loppuun lisätään seuraava kappale:

"Kaupunginhallitus kannattaa maksuttomia oppimateriaaleja ja työväliteitä toiselle asteelle. Parhaiten ne toteutuisivat lain tasolla säädettyinä koko maahan. Valtion toimista riippumatta Helsinki lähtee edistämään maksuttomuutta. Ensimmäiset toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi tehdään lukukaudella 2019-2020."

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Tomi Sevanderin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 7

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

26.09.2018

Ei-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Maria Ohisalo, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa

Kaupunginhallitus hyväksyi Tomi Sevanderin vastaehdotuksen äänin 7 - 8.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 19.06.2018 § 127

HEL 2018-002596 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Opetus- ja kulttuuriministeriö antoi 9.10.2017 Opetushallitukselle tehtäväksi selvittää lukiosta ja ammatillisesta koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia opiskelijoille ja heidän perheilleen (OKM/8/591/2017). Tavoitteena oli arvioida koulutuksen oppimateriaalien, työvälaineiden ja kansallisten kokeiden aiheuttamia kustannuksia opiskelijoille sekä laatia arvio opiskelijoiden määrästä, joille lukiokoulutuksesta tai ammatillisesta koulutuksesta aiheutuvat kustannukset ovat muodostuneet tai voivat muodostua kouluttautumisen esteeksi. Lisäksi tavoitteena oli kuvata nykyiset tukijärjestelmät, joiden kautta opiskelijan on tällä hetkellä mahdollista saada tukea opintoihin.

Alla oleva lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen kustannusten tarkastelu sekä kohderyhmän laajuuden arviointi, joille korkeat opiskelukustannukset voivat olla este kouluttautumiselle perustuu Opetushallituksen julkaisuun, Toisen asteen koulutuksen koulutuskustannuksia koskeva selvitys (liite 1).

Lukiokoulutus

Lukiokoulutukseen liittyviä kustannuksia on selvitetty seuraavista näkökulmista: oppikirjat ja muu opiskelumateriaali, kannettava tietokone, laskimet ja ohjelmistolisenssit, ylioppilastutkinnosta aiheutuvat kustan-

nukset sekä lukion opetussuunnitelmasta ja toimintakulttuurista aiheutuvat kustannukset.

Opetushallituksen selvityksen mukaan lukio-opintoihin liittyvät välttämättömät kustannukset ovat keskimäärin 2500 euroa, kun opiskelussa käyttökelpoisen kannettavan tietokoneen hinnaksi arvioidaan 600 euroa. Mikäli opiskelijalla ei ole mahdollista hankkia omaa tietokonetta, lukiosta saa tarvittaessa tietokoneen lainaksi. Käytettyjen oppikirjojen hyödyntäminen on laajaa ja sillä voi merkittävästi pienentää kustannuksia.

Digitaalisten materiaalien käyttöön ottaminen ei näytä merkittävästi vähentävän kokonaiskustannuksia, koska niitä ei voi hankkia käytettyinä. Useimmat ylioppilaskirjoituksissa käytettävät ohjelmat ovat avoimen lähdekoodin maksuttomia ohjelmia. Ne ovat siten käytettävissä Abittikoejärjestelmässä ja vapaasti opiskelijoiden käytössä oppitunneilla. Osa käytettävistä ohjelmista on kaupallisia ja näiden ohjelmien käyttäminen oppitunneilla edellyttää, että opiskelijat ostavat ohjelmien lisenssit. Ohjelmien toimittajat tarjoavat lukiolaisille kolmenlaisia lisenssejä: vuosilisenssejä, pysyviä tai kolmen vuoden lisenssejä.

Opetushallituksen selvityksessä lukiolaiset jaettiin taloudellisen tilanteen mukaan kolmeen ryhmään. Yhteensä 35 prosentilla lukiolaisista tai heidän perheistään oli taloudellisia vaikeuksia. Heistä 17 prosentilla, eli yhteensä kaikista lukiolaisista 6 prosentilla, oli merkittäviä taloudellisia vaikeuksia. Lukiolaisista 65 prosenttia piti lukionkäynnin kustannuksia kohtuullisina, eikä heillä tai heidän perheillään ollut taloudellisia vaikeuksia.

Ammatillinen koulutus

Ammatillisessa koulutuksessa kustannukset vaihtelevat koulutusalan tai tutkinnon mukaan. Opetushallituksen selvityksessä kustannukset vaihtelivat 100 euron ja 780 euron välillä. Välttömästi koulutukseen liittyviä kustannuksia syntyi opiskelua varten hankittavista oppikirjoista ja muusta materiaalista. Osa henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetuista työvälineistä, koneista ja laitteista jää koulutuksen päätyttyä opiskelijalle. Osassa perustutkintoja opinnot edellyttävät tietokoneen hankintaa, tällöin kustannukset nousevat yli 1000 euroon.

Suomen ammattiin opiskelevien liitto SAKKI ry on toteuttanut vuosina 2015 ja 2017 Amisbarometri-kyselyn. Kysely on valtakunnallinen ja siihen vastasi 9638 opiskelijaa vuonna 2017. Amisbarometrissa on selvitetty muun muassa, kuinka paljon rahaa opiskelijat ovat käyttäneet opiskelussa tarvittaviin materiaaleihin ja välineisiin opintojensa aikana. Vuonna 2017 alle 20-vuotiaiden opiskelijoiden vastausten perusteella 0-200 euroa opiskelumateriaaleihin ja -välineisiin oli käyttänyt 57 %

vastaajista ja 200–700 euroa 38 % opiskelijoista. Yli 700 euroa opiskelumateriaaleihin ja välineisiin oli käyttänyt 5 % vastaajista.

Amisbarometrissa opiskelijat, jotka olivat harkinneet keskeyttämistä, määrittivät taustalla olevia syitä. Näistä kolme tärkeintä oli vuonna 2017: ”nykyinen opintoala ei kiinnosta”, ”opiskelu ei kiinnosta” sekä ”en koe oloani hyväksi opiskeluryhmässäni”. Rahahuolet nousivat tuloksissa seitsemänneksi tärkeimmäksi syyksi (8 % vastanneista).

Yhteenveto Opetushallituksen selvityksestä

Opetushallituksen selvityksessä kerättyjen tietojen perusteella toisen asteen koulutuksesta välittömästi aiheutuvat kustannukset eivät yleensä näyttäydy ensisijaisena koulutuksesta eroamisen syynä tai koulutautumisen esteenä. Opiskelun aikana merkittäviä kustannuksia aiheuttavat myös asuminen, koulumatkat ja harrastukset.

Opintojen keskeyttämisen taustalla on yleensä opiskelijan henkilökohtaisia syitä. Silloinkin kun opinnot keskeytyvät taloudellisista syistä, ei voida yksiselitteisesti päätellä, onko kyseessä koulutuksesta välittömästi syntyvistä kustannuksista johtuva taloudellinen tilanne vai esimerkiksi perheen tai opiskelijan yleisestä taloudellisesta tilanteesta tai taloudenhallinnan ongelmista.

Yhteiskunnan tarjoamat taloudelliset tukijärjestelmät auttavat osaltaan toisen asteen opiskelijoita kustannusten kattamisessa. Opiskelijan ensisijaiset etuudet ovat opintoraha, asumislisä ja valtiontakaus opintolainaan. Perustoimeentulotuki on viimesijainen taloudellinen tuki, jota haetaan Kelasta. Sitä voi saada henkilö tai perhe, jonka tulot ja varat eivät riitä välttämättömiin joka päiväisiin menoihin. Täysi-ikäinen opiskelija voi pääsääntöisesti saada perustoimeentulotukea vasta sen jälkeen, kun hän on nostanut opintolainan. Alaikäisen opiskelijan ei tarvitse nostaa opintolainaa saadakseen toimeentulotukea.

Tarvittaessa opiskelija voi hakea toisen asteen tutkinnosta aiheutuviin erityisiin menoihin täydentävää toimeentulotukea kunnan sosiaalitoimesta. Tämän harkinnanvaraisen tuen heikkoutena on päätösten kirjavuus kuntien välillä sekä taloudellisen tuen riittämättömyys koko opintojen ajalle. Täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea voi saada vasta sen jälkeen, kun on hakenut perustoimeentulotukea Kelasta.

Oppimateriaalin lainaaminen ja kierrättäminen

Yksi ratkaisu voisi olla kehittää kirjastojen palveluja siten, että niistä voisi lainata lukion oppikirjoja. Haasteena tässä on oppikirjojen suuri määrä, jotta niillä voitaisiin tyydyttää lukiolaisten kurssikirjatarpeet huomioiden myös ruotsinkielinen oppimateriaali. Lisäksi lukion oppikirjojen

kysyntä on hyvin kausiluonteista ja neljän viikon laina-aika ei palvele lukiolaisten tarpeita. Monet oppikirjat ovat samalla myös harjoituskirjoja, jolloin opiskelijat tekevät tehtäviä suoraan kirjoihin. Mikäli oppikirjojen käytössä edellytettäisiin yhteneväisyyttä, häviäisi tällöin opettajien pedagoginen vapaus valita oman oppiaineensa oppimista parhaiten tukevat oppimateriaalit. Monet opettajat käyttävät tällä hetkellä opetuksessaan rinnakkain kirjoja sekä sähköisiä materiaaleja.

Mikäli oppikirjojen lainaaminen tapahtuisi oppilaitoksissa, edellyttää se lisähenkilöstön palkkaamista lainausjärjestelmän ylläpitämiseen sekä materiaalin kuljettamiseen ja jakamiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että oppilaitosten perustehtävänä ei ole toimia oppikirjojen jakelijana.

Lukion ja ammatillisen koulutuksen oppikirjojen ostaminen uutena tai käytettynä on hyvin organisoitu valtakunnallisen Jamera Oyn kautta. Valikoimaan kuuluvat myös laskimet, opiskelutarvikkeet ja digituotteet. Jameran toimipisteitä on Helsingissä kaksi ja tuotteita voi ostaa myös verkkokaupasta. Jameran etu opiskelijalle on siinä, että se ostaa käytettyjä oppikirjoja takaisin ympäri vuoden. Suomen Lukiolaisten Liiton laskelman mukaan opiskelija voi säästää oppikirjakustannuksissaan 500–700 euroa, jos hän hankkii kaikki oppikirjat käytettyinä.

Osassa lukioita opiskelijakunnat järjestävät jaksojen vaihtuessa kirjoja. Opiskelijat myös kierrättävät oppilaitoksen sisällä ja kaveripiirissä oppikirjoja keskenään.

Opiskelun välineiden aiheuttamat kustannukset Helsingin kaupungille

Alla esimerkkilaskemat, joissa molemmissa mukana kaupungin, yksityisten sekä valtion oppilaitosten helsinkiläiset ensimmäisen vuoden opiskelijat (kotikunta väestörekisterissä Helsinki). Lukiokoulutuksen kustannukset on laskettu 2500 euroa/opiskelija ja ammatillisen koulutuksen kustannukset 1000 euroa/opiskelija. Opiskelijamäärät on poimittu Tilastokeskuksen aineistosta vuodelta 2016. Lukio-opiskelijoista on poistettu aikuislukioiden opiskelijat. Ammatillisen koulutuksen osalta kohderyhmä on rajattu 16–20-vuotiaisiin Opetushallituksen selvityksen mukaisesti.

Helsinkiläiset opiskelijat

Lukio-opiskelijoita 3590, joista

- 3259 opiskelee Helsingissä

- 295 muualla

Yhteensä 3590 x 2500 euroa

9 milj. euroa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2018

Asia/6

Amm.opiskelijoita 2456, joista
- 1993 opiskelee Helsingissä
- 463 muualla
Yhteensä 2456 x 1000 euroa 2,5 milj. euroa

Kustannukset helsinkiläisille 11,5 milj. euroa

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että mikäli päätös maksaa opiskelun välineet koskisi ainoastaan helsinkiläisiä nuoria (kotikunta Helsinki), asettaisi se opiskelijat epätasa-arvoiseen asemaan oppilaitoksissa. Päätöstä tehtäessä on huomioitava myös ulkopaikkakuntalaiset opiskelijat, jotka opiskelevat Helsingissä sijaitsevilla oppilaitoksissa. Alla kustannuslaskelma perustuen Tilastokeskuksen 2016 aineistoon.

Ulkopaikkakuntalaiset opiskelijat

- 2755 lukioissa 6,9 milj. euroa
- 1072 amm.oppilaitoksissa 1 milj. euroa
Kustannukset ulkopaikkak. 7,9 milj. euroa

Kaikki kustannukset yhteensä 19,4 milj. euroa

Kustannuksia voidaan tarkastella myös Opetushallituksen selvityksen perusteella, jossa 35 prosentilla lukiolaisista tai heidän perheistään oli taloudellisia vaikeuksia hankkia opiskelun välineitä. Mikäli taloudellinen tuki kohdistettaisiin tarveharkintaisesti tälle kohderyhmälle, olisivat lukiokoulutuksen opiskelun välineiden aiheuttamat kustannukset noin 3 miljoonaa vuosittain.

Ammatillisen koulutuksen opiskelun välineiden aiheuttamia kustannuksia ei kysyty vastaavalla tavalla Opetushallituksen selvityksessä. Amisbarometrin 2017 vastausten mukaan suurin osa vastaajista (57 %) oli käyttänyt alle 200 euroa opiskelumateriaaleihin ja -välineisiin. Ainoastaan kahdeksan prosenttia vastaajista ilmoitti keskeyttämisen syyksi rahahuolet.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että mikäli Helsingin kaupunki varautuu maksamaan kaikille helsinkiläisille sekä Helsingissä opiskeleville nuorille toisen asteen maksuttoman koulutuksen, houkuttelee se jatkossa yhä enemmän opiskelijoita Helsinkiin, jolloin toisen asteen koulutuskustannukset kasvavat.

Helsingin nuorisoneuvosto on ottanut kantaa toisen asteen koulutuksen kustannusten vähentämiseen digitalisaatiota hyödyntämällä. Kannanotossa (liite 2), todetaan seuraavaa: "Fyysisten, paperisten kirjojen merkitystä koulutuksessa ei saa unohtaa, mutta Helsingin tulee silti löytää uusi suunta ja hyödyntää sähköisiä kirjoja ja alustoja. Sähköiset ratkaisut ovat usein halvempia ja ympäristöystävällisempiä."

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että jokaisella nuorella on tasavertaiset mahdollisuudet toisen asteen koulutukseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa valtakunnallisten ratkaisujen etsimistä nuorten koulutuksen turvaamiseksi. Yksi näistä on valtion budjettiriihesä keväällä tehty päätös maksaa vähävaraisille opiskelijoille opintotuen yhteydessä 46 euroa kuukaudessa oppimateriaalilisää. Oppimateriaalilisää tullaan opetusministeriön mukaan maksamaan yksin asuville 16- ja 17-vuotiaille sekä vanhempiansa luona asuville alle 20-vuotiaille, mikäli vanhempien yhteenlasketut tulot ovat alle 40 950 euroa vuodessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että mikäli Helsingin kaupunki varautuu maksamaan kaikille helsinkiläisille nuorille sekä Helsingissä opiskeleville nuorille toisen asteen maksuttoman koulutuksen, ovat kustannukset 19,4 miljoonaa vuosittain.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa maksuttomia oppimateriaaleja ja työvälineitä toiselle asteelle ja ehdottaa, että tätä tavoitetta kohden edetään ja se huomioidaan tulevissa budjettineuvotteluissa. Maksuttomuuteen siirtymisen aikataulu määräytyy budjettineuvotteluissa myönnettävän rahoituksen perusteella.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta velvoittaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhdessä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa etsimään ratkaisuja, jotta kenenkään opiskelu lukiossa tai Stadin ammattiopistossa ei jää kiinni taloudellisista syistä, ja keinoja oppimateriaalikustannusten kompensoimiseen.

Lapsivaikutusten arviointi

Opetushallituksen selvityksen mukaan toisen asteen koulutuksesta välittömästi aiheutuvat kustannukset eivät yleensä näyttäyty ensisijaisena koulutuksesta eroamisen syynä tai kouluttautumisen esteenä. Vastaavaa selvitystä helsinkiläisten nuorten tilanteesta ei ole tehty. Joka tapauksessa opiskelussa tarvittavan taloudellisen tuen tarve koskee vain osaa helsinkiläisistä nuorista, ei koko ikäluokkaa.

Mikäli kaikille helsinkiläisille sekä Helsingissä sijaitsevissa oppilaitoksissa opiskeleville nuorille varataan erillinen määräraha opiskelun välineisiin, on haasteena varmistaa määrärahan käyttö juuri kyseiseen tarkoitukseen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Yhteishaun yhteydessä on keskeistä tiedottaa lukio-opintojen ja ammatillisen koulutuksen todellisista kustannuksista ja siitä, että opiskelun välineisiin on mahdollista saada tukea. Perheen taloudellinen tilanne ei saa määritellä nuoren koulutusvalintaa peruskoulun jälkeen.

Käsittely

19.06.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Ville Jalovaara: Liitetään lausuntoon ennen kohtaa 27 (Lapsivaikutusten arviointi) seuraava lisäys:

Helsinki korvaa tai muutoin järjestää Helsingissä sijaitsevien lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoille maksuttomat oppimateriaalit ja työvälineet sekä korvaa kansallisten kokeiden kustannukset kuluvan valtuustokauden aikana.

Ensimmäisessä vaiheessa syyslukukauden 2019 alusta alkaen lopetetaan mahdollisten opiskelijoilta perittyjen maksujen tai korvausten perintä, ja kaikissa tapauksissa oppilaitos hankkii opiskeluvälineet, jotka työsuhteessa kuuluvat työnantajan kustannettaviksi. Lisäksi tarkoitukseen käytetään noin kolmannes kokonaisuuden toteuttamiseksi tarvittavista määrärahoista. Lisäksi tehdään kaikki ne toimenpiteet, joilla lyhyellä aikavälillä voidaan oppimateriaalikustannuksia alentaa.

Syyslukukauden 2020 alusta alkaen toteutetaan maksuttomien oppimateriaalien ja työvälineiden sekä kansallisten kokeiden kustannusten korvaaminen kokonaisuudessaan.

Kannattaja: Johanna Laisaari

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Lisätään kohtaan 26.

"Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa maksuttomia oppimateriaaleja ja työvälineitä toiselle asteelle ja ehdottaa, että tätä tavoitetta kohden edetään ja se huomioidaan tulevissa budjettineuvotteluissa. Maksuttomuuteen siirtymisen aikataulu määräytyy budjettineuvotteluissa myönnettävän rahoituksen perusteella."

Kannattaja: Otso Kivekäs

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään uusi kappale lausunnon loppuun:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta velvoittaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhdessä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa etsimään ratkai-

suja, jotta kenenkään opiskelu lukiossa tai Stadin ammattiopistossa ei jää kiinni taloudellisista syistä, ja keinoja oppimateriaalikustannusten kompensoimiseen.

Kannattaja: Dani Niskanen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Pia Pakarisen tekemän ja Dani Niskasen kannattaman vastaehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Liitetään lausuntoon ennen kohtaa 27 (Lapsivaikutusten arviointi) seuraava lisäys: Helsinki korvaa tai muutoin järjestää Helsingissä sijaitsevien lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoille maksuttomat oppimateriaalit ja työvälineet sekä korvaa kansallisten kokeiden kustannukset kuluvan valtuustokauden aikana. Ensimmäisessä vaiheessa syyslukukauden 2019 alusta alkaen lopetetaan mahdollisten opiskelijoilta perittyjen maksujen tai korvausten perintä, ja kaikissa tapauksissa oppilaitos hankkii opiskeluvälineet, jotka työsuhteessa kuuluvat työnantajan kustannettaviksi. Lisäksi tarkoitukseen käytetään noin kolmannes kokonaisuuden toteuttamiseksi tarvittavista määrärahoista. Lisäksi tehdään kaikki ne toimenpiteet, joilla lyhyellä aikavälillä voidaan oppimateriaalikustannuksia alentaa. Syyslukukauden 2020 alusta alkaen toteutetaan maksuttomien oppimateriaalien ja työvälineiden sekä kansallisten kokeiden kustannusten korvaaminen kokonaisuudessaan.

Ei-ehdotus: Lisätään kohtaan 26. "Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa maksuttomia oppimateriaaleja ja työvälineitä toiselle asteelle ja ehdottaa, että tätä tavoitetta kohden edetään ja se huomioidaan tulevissa budjettineuvotteluissa. Maksuttomuuteen siirtymisen aikataulu määräytyy budjettineuvotteluissa myönnettävän rahoituksen perusteella."

Jaa-äännet: 2

Ville Jalovaara, Johanna Laisaari

Ei-äännet: 8

Fatim Diarra, Martina Harms-Aalto, Emma Kari, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin, Mirita Saxberg

Tyhjä: 2

Dani Niskanen, Pia Pakarinen

Poissa: 1

Ted Apter

26.09.2018

Suoritetussa äänestyksessä Vesa Korkkulan vastaehdotus voitti Ville Jalovaaran vastaehdotuksen äänin 8–2. Tyhjää äänesti 2. Poissa 1.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään kohtaan 26. "Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa maksuttomia oppimateriaaleja ja työvälineitä toiselle asteelle ja ehdottaa, että tätä tavoitetta kohden edetään ja se huomioidaan tulevissa budjettineuvotteluissa. Maksuttomuuteen siirtymisen aikataulu määräytyy budjettineuvotteluissa myönnettävän rahoituksen perusteella."

Jaa-äännet: 5

Martina Harms-Aalto, Pia Kopra, Dani Niskanen, Pia Pakarinen, Mirita Saxberg

Ei-äännet: 7

Fatim Diarra, Ville Jalovaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Ted Apter

Suoritetussa äänestyksessä Vesa Korkkulan vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 7– 5. Poissa 1.

29.05.2018 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ulla Juhanko, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86469
ulla.juhanko(a)hel.fi

Arja Kukkonen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja, puhelin: 310 86850

arja.kukkonen(a)hel.fi

Niclas Grönholm, ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja, puhelin: 310 86225
niclas.gronholm(a)hel.fi

§ 241

Valtuutettu Alviina Alametsän aloite julkisten tilojen turvallisuuden lisäämiseksi ja seksuaalisen häirinnän estämiseksi

HEL 2018-001301 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Alviina Alametsän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Johanna Seppälä, osallisuus- ja vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 79780
johanna.m.seppala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Alametsä Alviina Aloite Kvsto 31012018 5
- 2 Vastine 6.8.2018, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Alviina Alametsä ja 21 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki käynnistää toimenpiteitä julkisissa tiloissa tapahtuvan seksuaalisen häirinnän kitkemiseksi yhteistyössä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Aloitteessa todetaan, että on tärkeää selvittää pitkällä tähtäimellä, kuinka kaupunki voi ennaltaehkäistä seksuaalista häirintää ja ahdistelua paitsi kaupungin toimipisteissä ja palveluissa, myös julkisissa tiloissa kuten joukkoliikenteessä.

Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki ryhtyy yhdessä sopivien yhteistyökumppaneiden kanssa hyödyntämään uusia keinoja seksuaalisen väkivallan ja häirinnän poistamiseksi sekä kartoittaa onnistuneita esimerkkejä häirinnän ehkäisemiseksi muista kaupungeista.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua. Kaupunginhallitus viittaa Helsingin seu-

dun liikenne-kuntayhtymän (HSL) lausuntoon. Kaupunginhallitus viittaa edelleen seksuaalisen häirinnän kitkemisestä kaupungin toimipisteissä ja palveluissa kaupunginvaltuuston 16.5.2018 § 114 käsittelemään valtuutettu Katju Aron aloitteeseen seksuaalisen häirinnän estämisestä Helsingin kaupungin työpaikoilla ja palveluissa.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingissä on hyvä turvallisuustilanne. Helsingin kaupungin turvallisuus- ja valmiusyksikkö toteuttaa yhdessä yhteistyötoimijoiden kanssa turvallisuustutkimuksen joka 3. vuosi. Helsingissä on tehty asukkaille suunnattuja turvallisuuskyselyjä kolmen vuoden välein vuodesta 2003 lähtien (2006, 2009, 2012 ja 2015). Kyselyt on toteutettu eri vuosina mahdollisimman samalla tavalla satunnaisotantaan perustuvina väestökyselyinä. Viimeisimpään vuoden 2015 tutkimukseen vastasi yli 4 000 iältään 15-74 -vuotiasta helsinkiläistä. Koettu turvallisuus on indikaattori, jota seurataan myös muiden Pohjoismaiden pääkaupungeissa. Koettu turvallisuus ja turvallisuuden tunne ovat subjektiivisia näkemyksiä, jotka täydentävät rikostilastoissa ilmenevien tapausten esiintyvyyttä. Seksuaalisen ahdistelun ilmoittaminen poliisille voi olla turhan vähäistä tapausten aktuaaliseen lukumäärään nähden.

Viimeisimmästä tutkimuksesta löytyy muutama kohta, joiden perusteella voidaan todeta, että asukkaiden turvallisuudentunne seksuaalirikosten kontekstissa on heikentynyt aiemmasta. Seksuaalisuutta loukkaavasta nimittelystä kertoivat etenkin nuoret naisvastaajat. Joka viides 15-34 -vuotias naisvastaaja kertoi kokeneensa seksuaalisuutta loukkaavaa nimittelyä kuluneen vuoden aikana. Myös häiritsevää seksuaalinen ehdottelu tai ahdistelu puhelimesta tai internetissä koskettaa etenkin nuoria naisia, joskin se on nimittelyä harvinaisempaa. Lisäksi tutkimustuloksissa käsitellään naisten huolestuneisuutta seksuaalirikoksen kohteeksi joutumisesta. Siinä tapahtui tutkimuksen mukaan heikentymistä vuosina 2012-2015. Naisten huolestuneisuus seksuaalirikoksen kohteeksi joutumisesta väheni vuodesta 2003 aina vuoteen 2012. Vuoden 2015 kyselyn tietojen mukaan tilanne on nyt heikentynyt; asiassa on palattu vuoden 2003 tasolle. Muiden kuin suomen- tai ruotsinkielisten naisvastaajien keskuudessa tilanne oli vieläkin huonompi. Heistä peräti 38 prosenttia oli huolestunut seksuaalisesta häirinnästä vähintäänkin melko paljon. Ero on tilastollisesti erittäin merkitsevää. Nuorten naisten huoli seksuaalirikoksen kohteeksi joutumisesta on huomattavan paljon suurempi kuin edellisessä Helsingin turvallisuustutkimuksessa. Kyselyyn vastanneista alle 20-vuotiaista naisista lähes 40 prosenttia on huolissaan tästä asiasta. Seuraava tutkimuskysely toteutetaan vuoden 2018 loppupuolella, jonka jälkeen saadaan tietoon, miten tilanne on keskimäärin kehittynyt Helsingin kaupungissa vuosina 2015-2018.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungilla ja Helsingin poliisilaitoksella on vakiintuneet yhteistyökäytännöt turvallisuuden ja turvallisuuden tunteen parantamiseksi. Poliisilaitoksen yhteyshenkilö, poliisikoordinaattori, on ollut sijoitettuna Helsingin kaupunginkanslian hallinto-osaston turvallisuus- ja valmiusyksikköön vuodesta 2007 lähtien. Tieto mahdollisista häirintäherkistä paikoista välittyy Helsingin kaupungin ja Helsingin poliisilaitoksen välillä myös Helsingin poliisilaitoksen YJT Pro -yhteistyöryhmän kautta, jonka kokoonpanoon kuuluu myös HSL. Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden yhteistyöryhmässä käydään kuukausittain läpi kaupungin alueen tapahtumia ja trendejä turvallisuuden osalta. Yhteistyön tuloksena ongelmiin puututaan osapuolten välisellä yhteistyöllä. Poliisi voi esimerkiksi lisätä valvontaa alueella ja turvallisuus- ja valmiusyksikkö koota asiaan puuttumiseksi alueella toimivat tahot yhteen.

HSL toteaa lausunnossaan turvallisuuden olevan osa kaikkea toimintaansa. Päivittäisen turvallisuuden osalta on panostettu näkyvään valvontaan liikennehenkilökunnan ja järjestyksenvalvojen avulla. Liikennehenkilökunta ja järjestyksenvalvojat on ohjeistettu puuttumaan epäasialliseen käytökseen matalalla kynnyksellä, jotta matkustaminen olisi jatkossakin turvallista ja vaivatonta. Osana joukkoliikenteen turvallisuusohjelmaa meneillään on selvitys vaihtoehdoista, joilla palautetta voi antaa mobiilisovelluksella.

Kaupunginhallitus toteaa, että turvallisuus- ja valmiusyksikkö yhdessä muiden turvallisuustoimijoiden kanssa seuraa ja kartoittaa turvallisuuskäytäntöjä muissa maissa osana normaalia toimintaansa. On kehitetty muun muassa sovelluksia seksuaalisen ahdistelun ehkäisemiseksi ja seksuaalisen häirinnän kokemuksesta ilmoittamiseksi. Esimerkeissä pyritään vaikuttamaan puuttumisen kulttuuriin erilaisin tiedotuskampanjoin. Kuten HSL lausunnossaan toteaa, osallistamalla yhteiskuntaa erilaisin tiedotuskampanjoin turvallisuuden osalta voidaan luoda yhteisiä normeja, jotka velvoittavat meitä kaikkia. Näillä toimilla alennetaan kynnystä puuttua häirintä- ja syrjintätapauksiin.

Helsingin kaupungilla on lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmä, jossa kaupungin edustajien lisäksi toimikaudella 2017-2018 ovat mukana Helsingin poliisilaitos, Helsingin syyttäjänvirasto, Rikosuhripäivystys, Pääkaupunkiseudun turvakoti, Lyömätön linja, Mannerheimin lastensuojeluliitto ja Monika Naiset ry. Työryhmä tekee esityksiä lähisuhdeväkivaltaa ehkäisevistä toimenpiteistä, tiedotuksesta ja koulutuksesta. Työryhmän tehtävänä on lisäksi vastata asukkaille tarkoitettujen ohjeiden tuottamisesta ja tiedotuskampanjasta. Työryhmän mahdollisen jatkokauden asettamisen yhteydessä on luontevaa tarkastella seksuaalisen häirinnän ja ahdistelun estämistä osana yhteistyöryhmän koordinoituvastuuta ja kutsua ryhmään tarvittavat asiantuntijatahot.

26.09.2018

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Johanna Seppälä, osallisuus- ja vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 79780
johanna.m.seppala(a)hel.fi

Liitteet

1 Vastine 6.8.2018, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 526

HEL 2018-001301 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Alviina Alametsän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Johanna Seppälä, osallisuus- ja vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 79780
johanna.m.seppala(a)hel.fi

26.09.2018

Asia/8

§ 242

Valtuutettu Jenni Pajusen aloite YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttamisesta Helsingissä

HEL 2018-001302 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Jenni Pajusen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite, allekirjoittamaton
- 2 Agenda 2030 -kestävän kehityksen tavoitteet, YK

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jenni Pajunen ja 44 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki keräisi systemaattisesti tietoa Yhdistyneiden kansakuntien (YK) kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumisesta Helsingissä ja tekisi suunnitelman niiden vauhdittamiseksi. YK-tavoitteiden toteutumisesta tulisi seurata osana kaupunkistrategian arviointia. Lisäksi tulisi selvittää mahdollisuutta huomioida YK:n kestävän kehityksen tavoitteet kaupungin talousarvioprosessissa.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa mainittu Yhdistyneiden kansakuntien tavoitteisto ja toimintaohjelma päätettiin New Yorkissa 25.-27.9.2015 järjestetyssä huippukokouksessa. Kestävän kehityksen tavoiteohjelman (Agenda 2030) esitetään ohjaavan kansainvälisen yhtei-

sön kestävään kehitykseen tähtääviä ponnisteluita vuoteen 2030 mennessä. Polttopisteessä on äärimmäisen köyhyyden poistaminen sekä kehitys, jossa otetaan ympäristö, talous ja ihminen huomioon tasavertaisesti. Tavoitteet astuivat jäsenmaissa voimaan vuoden 2016 alussa.

YK:n kestävän kehityksen tavoiteohjelma on erittäin laaja-alainen kokonaisuus, joka jakautuu 17 päätavoitteeseen ja jokainen näistä noin kymmeneen alatavoitteeseen:

1. Poistaa köyhyys sen kaikissa muodoissa kaikkialta.
2. Poistaa nälkä, saavuttaa ruokaturva, parantaa ravitsemusta ja edistää kestävää maataloutta.
3. Taata terveellinen elämä ja hyvinvointi kaiken ikäisille.
4. Taata kaikille avoin, tasa-arvoinen ja laadukas koulutus sekä elinikäiset oppimismahdollisuudet.
5. Saavuttaa sukupuolten välinen tasa-arvo sekä vahvistaa naisten ja tyttöjen oikeuksia ja mahdollisuuksia.
6. Varmistaa veden saanti ja kestävä käyttö sekä sanitaatio kaikille.
7. Varmistaa edullinen, luotettava, kestävä ja uudenaikainen energia kaikille.
8. Edistää kaikkia koskevaa kestävää talouskasvua, täyttä ja tuotavaa työllisyyttä sekä säällisiä työpaikkoja.
9. Rakentaa kestävää infrastruktuuria sekä edistää kestävää teollisuutta ja innovaatioita.
10. Vähentää eriarvoisuutta maiden sisällä ja niiden välillä.
11. Taata turvalliset ja kestävät kaupungit sekä asuinyhdyskunnat.
12. Varmistaa kulutus- ja tuotantotapojen kestävyys.
13. Toimia kiireellisesti ilmastonmuutosta ja sen vaikutuksia vastaan.
14. Säilyttää meret ja merten tarjoamat luonnonvarat sekä edistää niiden kestävää käyttöä.
15. Suojella maaekosysteemejä, palauttaa niitä ennalleen ja edistää niiden kestävää käyttöä; edistää metsien kestävää käyttöä; taistella aavikoitumista vastaan; pysäyttää maaperän köyhtyminen ja luonnon monimuotoisuuden häviäminen.
16. Edistää rauhanomaisia yhteiskuntia ja taata kaikille pääsy oikeuspalveluiden pariin; rakentaa tehokkaita ja vastuullisia instituutioita kaikilla tasoilla.
17. Tukea vahvemmin kestäväen kehityksen toimeenpanoa ja globaalia kumppanuutta.

Kaupunginhallitus toteaa, että YK:n asettamat tavoitteet ovat hyvin yhteensopivia kaupungin tavoitteiden kanssa. Kaupunkistrategia 2017-2021 toteaa, että "kokonaisvaltaisen taloudellisen, sosiaalisen ja ekologisen kestävyuden varmistaminen on kasvavan kaupungin tärkeimpiä tavoitteita". Kaupunginhallitus hyväksyi 12.3.2018 kaupunkistrategian mittarit sekä otti kantaa seurattaviin kansainvälisiin vertailuihin. Lisäksi kaupunginhallitus kehotti keskushallintoa ja toimialoja ottamaan mittarit huomioon vuoden 2019 talousarvion tavoitteita, toimenpiteitä ja toiminnan mittausta valmisteltaessa. Kestävän kasvun turvaaminen on yksi kolmesta strategiamittarien teemallisesta kokonaisuudesta. Mittareita seurataan Talouden ja toiminnan seurantaraportin julkaisurytmissä neljästi vuodessa. Talousarvion 2019 laatimisohejeessa kehoitettiin tekemään vaikutusarviointi esimerkiksi lapsivaikutusten, sukupuolivaikutusten, terveys- ja hyvinvointivaikutusten, sosiaalisten vaikutusten, yritys-vaikutusten ja ympäristövaikutusten näkökulmasta.

Vaikka Agenda 2030 on valtiotasoinen sitoumus, on ohjelman onnistuminen pitkälti kiinni kaupunkien ja yhteisöjen onnistuneesta toimeenpanosta. Kaupungit kasvavina keskuksina ovat kriittisessä roolissa muutoksen tekijöinä ja toimeenpanijoina – maailman vaikeimmat ongelmat ratkaistaan tulevaisuudessa kaupunkitasolla.

Toukokuussa 2018 New Yorkista tuli ensimmäinen kaupunki, joka raportoi YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumisesta kaupunkitasolla. Kaupunginhallitus toteaa, että Helsinki ryhtyy toisena kaupunkina maailmassa raportoimaan YK:n Agenda 2030 tavoitteiden toteutumisesta.

Vapaaehtoinen toimeenpanoraportointi yhdistää YK:n kestävä kehityksen tavoitteet Helsingin kaupunkistrategian toimenpiteisiin. Helsingin tavoitteena on olla maailman toimivin kaupunki. Toimivuus rakentuu muun muassa tasa-arvolle, yhdenvertaisuudelle, vahvalle sosiaaliselle koheesiolle ja avoimelle osallistavalle toimintatavalle. Kokonaisvaltaisen taloudellisen, sosiaalisen ja ekologisen kestävyuden varmistaminen on kasvavan kaupungin tärkeimpiä tavoitteita.

Sitoutumalla kaupunkina YK:n Agenda 2030 –tavoitteiden edistämiseen ja niistä raportoimiseen Helsinki erottautuu globaalin vastuun paikallisen toteuttamisen edelläkävijänä. Kestävän kasvun turvaaminen on kaupungin keskeisin tehtävä.

Toimeenpanoraportti tekee näkyväksi Helsingin kehityksen ja mahdollistaa YK:n maailmanlaajuisiin mittareihin perustuvan vertailun sekä avaa kaupungin kestävä kehityksen edistymistä suhteessa näihin mittareihin. Vapaaehtoinen raportointi voi avata kaupungille uusia yhteistyömahdollisuuksia YK:n eri toimintojen, jäsenvaltioiden, muiden kau-

punkien ja sidosryhmien kanssa. Raportointi toteutetaan tavalla, joka tuo kestäväen kehityksen tavoitteet konkreettiselle tasolle. Kaupunginhallitus toteaa, että vertailun mahdollistamiseksi mallina raportoinnille toimii New Yorkin raportti (https://www1.nyc.gov/assets/international/downloads/pdf/NYC_VLR_2018_FINAL.pdf).

Pidemmän tähtäimen visio on tuottaa ratkaisuja ja tietoa, jotka auttavat kaupunkeja ympäri maailmaa toteuttamaan YK:n kestäväen kehityksen tavoitteita niin, että Agenda 2030 toteutuu sekä vaikuttamaan siihen, että vastaavanlainen raportointi kaupunkitasolla yleistyy.

Kaupunginhallitus toteaa, että raportointi ei korvaa mitään olemassa olevaa kaupungin raportointia ja se toteutetaan tiiviissä yhteistyössä mm. kaupungin olemassa olevien strategisten kärkihankkeiden kanssa. Raportoinnin toteuttaminen on prosessi, joka aloitetaan tänä vuonna. Prosessia on tarkoitus kehittää jatkossa suhteessa muihin raportointia toteuttaviin kaupunkeihin. Raportoinnissa hyödynnetään mahdollisimman kattavasti jo olemassa olevia indikaattoritietoja. Kaupunginhallitus toteaa myös, että kaikki Agenda 2030 –tavoitteista eivät sovellu Helsingin oloihin.

YK:n kestäväen kehityksen seurantakokoukselle on määritelty vuodelle 2019 painopistetavoitteiksi :

4. Taata kaikille avoin, tasa-arvoinen ja laadukas koulutus sekä elinikäiset oppimismahdollisuudet
8. Edistää kaikkia koskevaa kestävää talouskasvua, täyttä ja tuottavaa työllisyyttä sekä säällisiä työpaikkoja
10. Vähentää eriarvoisuutta maiden sisällä ja niiden välillä
13. Toimia kiireellisesti ilmastonmuutosta ja sen vaikutuksia vastaan
16. Edistää rauhanomaisia yhteiskuntia ja taata kaikille pääsy oikeuspalveluiden pariin; rakentaa tehokkaita ja vastuullisia instituutioita kaikilla tasoilla
17. Tukea vahvemmin kestäväen kehityksen toimeenpanoa ja globaalia kumppanuutta

Näihin on löydettävissä useita yhtymäkohtia Helsingin strategiasta ja jo olemassa olevista indikaattoreista. Tärkeää on kansainvälisesti kiinnostavien parhaiden käytäntöjen esiin nostaminen ja vertailukelpoisen tiedon tuottaminen raportointimallin kautta. Syksyn 2018 aikana kaupunki tunnistaa ne strategiset kokonaisuudet, joiden raportointi suhteessa kestäväen kehityksen tavoitteisiin on merkityksellisintä. Tarkoituksena on, että kevään 2019 aikana kaupunki tuottaa ensimmäisen raportin, jonka perusteella raportointia kehitetään edelleen vuoden 2020 aikana.

26.09.2018

Asia/8

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite, allekirjoittamaton
- 2 Agenda 2030 -kestävän kehityksen tavoitteet, YK

Oheismateriaali

- 1 New Yorkin kaupungin kestävän kehityksen raportti 2018 (engl.)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 577

HEL 2018-001302 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Jenni Pajusen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

26.09.2018

Asia/9

§ 243

Valtuutettu Johanna Sydänmaan aloite Helsingin kaupungin työterveyskyselyn raportoinnin laajentamiseksi johtamistyön osalta

HEL 2018-002004 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Sydänmaan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuuston hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen vastauksen valtuusto pitää tärkeänä, ettei häirinnän ja työpaikkakiusaamisen raportointi jää pois Helsingin oman työterveyskyselyn tulosten raportoinnista. (Sydänmaa)

Käsittely

Valtuutettu Johanna Sydänmaa ehdotti Alviina Alametsän kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen vastauksen valtuusto pitää tärkeänä, ettei häirinnän ja työpaikkakiusaamisen raportointi jää pois Helsingin oman työterveyskyselyn tulosten raportoinnista.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

3 äänestys

Valtuutettu Sydänmaan ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään kaupunginhallituksen vastauksen valtuusto pitää tärkeänä, ettei häirinnän ja työpaikkakiusaamisen raportointi jää pois Helsingin oman työterveyskyselyn tulosten raportoinnista.
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 73

Heidi Ahola, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Tuula Haatainen, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluo-

ma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Otso Kivellä, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Terhi Koulumies, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Silvia Modig, Abdirahim Mohamed, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 11

Sirpa Asko-Seljavaara, Jussi Halla-aho, Arja Karhuvaara, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Mia Nygård, Risto Rautava, Matias Turkkila, Jan Vapaavuori, Laura Varjokari

Poissa: 1

Wille Rydman

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Sydänmaan ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marju Pohjaniemi, henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 37965

marju.pohjaniemi(a)hel.fi

Asta Enroos, henkilöstöpolitiikan päällikkö, puhelin: 310 36420

asta.enroos(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Sydänmaan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Valtuutettu Johanna Sydänmaa ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupungin työterveyskyselyn raportointia laajennetaan johtamistyön osalta ja kyselyn vastaajarajoja alennetaan.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Työterveyskyselyn vastaajarajojen alentaminen

Helsingin kaupungin henkilöstökyselyihin kuuluvat vuorovuosina tehtävät työterveyskysely ja Kunta10-tutkimus. Kunta10-tutkimus on valtakunnallinen Työterveyslaitoksen johtama seurantatutkimus, jossa selvitetään henkilöstön hyvinvointia ja työelämän kehittymistä. Tulokset tulee käsitellä jokaisessa työyksikössä ja tulosten pohjalta laaditaan tavoitteita työn, työyhteisöjen ja esimiesten kehittämiseen.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että työyhteisöt ja esimiehet saavat palautetta toimintansa kehittämiseksi. Tutkimuksissa ja kyselyissä on kuitenkin aina huolehdittava yksilöiden suojasta ja tutkimuseettisistä kysymyksistä.

Kunta10-tutkimuksen valtakunnallisessa ohjausryhmässä keväällä 2018 päätettiin alentaa vastaajarajoja, jotta myös pienemmät työyksiköt saisivat palautetta toiminnastaan. Ohjausryhmässä päädyttiin ratkaisuun, että 30 vastaajan vastaajaraja säilytetään arkaluonteisten kysymysten eli syrjinnän, häirinnän ja työpaikkakiusaamisen kohdalla. Muissa raportoitavissa tuloksissa vastaajarajana on 10. Näin ollen pienetkin työyksiköt saavat palautetta työn sujumisesta, johtamisesta ja työyhteisön toimivuudesta.

Työterveyskyselyn osalta vastaajarajojen tarkoituksenmukaisuutta on myös arvioitu uudestaan ja rajat tullaan jatkossa asettamaan vastaavalla tavalla kuin Kunta10-tutkimuksessa. Kaikissa muissa paitsi yksilön terveyteen ja työkykyyn liittyvien kysymysten raportoinnissa on jatkossa 10 vastaajan vastaajaraja. Ainoastaan yksilön työkykyyn ja terveyteen liittyvissä kysymyksissä säilytetään 30 hengen vastaajaraja yksilön vastaajasuojan säilyttämiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa, että tällaisella vastaajarajojen alentamisella pienemmätkin yksiköt voivat nyt saada omat tuloksensa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marju Pohjaniemi, henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi

26.09.2018

Asia/9

Asta Enroos, henkilöstöpolitiikan päällikkö, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Sydänmaan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 527

HEL 2018-002004 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Johanna Sydänmaan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marju Pohjaniemi, henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi
Asta Enroos, henkilöstöpolitiikan päällikkö, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi

§ 244

Valtuutettu Alviina Alametsän aloite kaupungin tilojen ja alueiden vuokraamisen eettisistä ohjeista

HEL 2018-002605 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Alviina Alametsän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Valtuutettu Jussi Halla-aho ehdotti valtuutettu Matias Turkkilan kannattamana, että asia palautetaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi siten, että päätöksen perusteluista poistetaan kohta (9):

"Lisäksi Kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteisiin lisätään kirjaus, ettei tiloja vuokrata YK:n rotusyrjinnän vastaista sopimusta rikkoviin tilaisuuksiin, ja ettei tiloja vuokrata väkivaltaa tuottavaa toimintaa tai sen suunnittelua harjoittaville yhteisöille."

Epämääräiset ja väljät muotoilut johtavat herkästi mielivaltaan ja viranomaispäätösten politisoitumiseen sekä ratkaisuihin, joita joudutaan puimaan oikeudessa. Ihmisten ja yhteisöjen yhdenmukaisen kohtelun ja oikeusturvan kannalta on välttämätöntä, että se, mitä kaupunginhallituksen esityksessä oikeasti tarkoitetaan, avataan ja määritellään.

4 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Palautetaan asia kaupunginhallituksen käsiteltäväksi siten, että päätöksen perusteluista poistetaan kohta (9): "Lisäksi Kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteisiin lisätään kirjaus, ettei tiloja vuokrata YK:n rotusyrjinnän vastaista sopimusta rikkoviin tilaisuuksiin, ja ettei tiloja vuokrata väkivaltaa tuottavaa toimintaa tai sen suunnittelua harjoittaville yhteisöille." Epämääräiset ja väljät muotoilut johtavat herkästi mielivaltaan ja viranomaispäätösten politisoitumiseen sekä ratkaisuihin, joita joudutaan puimaan oikeudessa. Ihmisten ja yhteisöjen yhdenmukaisen kohtelun ja oikeusturvan kannalta on välttämätöntä, että se, mitä kaupunginhallituksen esityksessä oikeasti tarkoitetaan, avataan ja määritellään.

Jaa-äännet: 67

Heidi Ahola, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi,

Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Tuula Haatainen, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Terhi Koulumies, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Silvia Modig, Abdurahim Mohamed, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 14

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Pia Kopra, Heimo Laaksonen, Dani Niskanen, Mia Nygård, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Wille Rydman, Matias Turkkila, Ulla-Marja Urho

Tyhjä: 2

Tapio Klemetti, Mauri Venemies

Poissa: 2

Kauko Koskinen, Jaana Pelkonen

Kaupunginvaltuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Titta Reunanen, alueosallisuuden päällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Valtuutettu Alviina Alametsä ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki laatii tilojensa ja alueidensa vuokrausta koskevat eettiset ohjeet päätöksenteon tueksi. Aloitteessa todetaan, että Helsinki on sitoutunut strategiassaan osallisuuteen, yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, sekä suvaitsevaisuuden edistämiseen. Näiden arvojen ja tavoitteiden tulee heijastua myös siihen, millaista toimintaa ja tapahtumia voidaan järjestää Helsingin omistamissa tiloissa ja yleisillä alueilla.

Aloitteessa todetaan, että on syytä varmistaa, että Helsinki on kaikille turvallinen kaupunki, eikä kaupungin tiloja ja alueita käytetä esimerkiksi YK:n rotusyrjinnän vastaista sopimusta rikkoviin tilaisuuksiin, tai väkivaltaisen toiminnan harjoittamiseen tai suunnitteluun.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa 20.8.2018 § 505 vahvistettuihin tilojen asukaskäytön periaatteisiin.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että Helsingissä on tarjolla eri toimijoiden vastuulla olevia matalan kynnyksen asukastiloja ja kokoontumismahdollisuuksia tasapuolisesti. Kaupunkistrategian mukaisesti julkisten alueiden ja tyhjien tilojen tilapäistä käyttöä kulttuuri- ja kansalaistoimintaan helpotetaan ja kaupunki pyrkii edistämään myös vajaakäytössä olevien muiden kuin kaupungin omistuksessa olevien tilojen käyttöä.

Kaupungin toimialoilla ei ole ollut aikaisemmin yhtenäisiä eettisiä ohjeita tilojen vuokrauksen päätöksenteon tueksi. Kirjasto on aiemmin linjannut, että sen strategian ja tavoitteiden vastaista toimintaa ei järjestetä kirjastossa, kuten esimerkiksi sananvapauden rajoittamiseen pyrkivää kampanjointia tai laitonta toimintaa. Kaupunginhallituksen vahvistamat asukaskäytön periaatteet muodostavat ensimmäisen kaikille toimialoille yhteisen ohjeistuksen tilojen asukaskäytön päätöksenteon tueksi.

Kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteiden mukaan kaupungin tilojen asukaskäytön pohjana ovat arvot ovat asukaslähtöisyys, ekologisuus, oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus, taloudellisuus, turvallisuus, osallisuus ja osallistuminen sekä yrittäjämysteisyys. Kaupungin omistamien tilojen asukaskäytön tulee olla edellä mainittujen arvojen mukaista ja tilojen käyttöä edistetään edellä mainittujen arvojen pohjalta selkeästi, avoimesti ja niin laajasti kuin se on mahdollista.

Lisäksi Kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteisiin lisätään kirjaus, ettei tiloja vuokrata YK:n rotusyrjinnän vastaista sopimusta rikkoviin ti-

laisuuksiin, ja ettei tiloja vuokrata väkivaltaa tuottavaa toimintaa tai sen suunnittelua harjoittaville yhteisöille.

Asukaskäytön periaatteiden mukaan tilojen tarjoamisessa asukaskäyttöön noudatetaan tasapuolisuutta ja avoimuutta.

Tiloja käyttäessä tulee noudattaa hyviä tapoja sekä Suomen lakeja. Kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteita pyritään noudattamaan soveltuvien osin myöskin kaupunkikonserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä ja säätiöissä.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteissa mainitut arvot ja edellytys noudattaa toiminnassa hyviä tapoja ja Suomen lakeja, muodostavat aloitteessa esitetyn eettisen ohjeistuksen päätöksenteon tueksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Titta Reunanen, alueosallisuuden päällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 580

HEL 2018-002605 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Alviina Alametsän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

17.09.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2018

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Perusteluosan 7 kappaleen jälkeen lisätään seuraava kappale:

”Lisäksi Kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteisiin lisätään kirjaus, ettei tiloja vuokrata YK:n rotusyrjinnän vastaista sopimusta rikkoviin tilaisuuksiin, ja ettei tiloja vuokrata väkivaltaa tuottavaa toimintaa tai sen suunnittelua harjoittaville yhteisöille.”

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 6

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Maria Ohisalo, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Tomi Sevander

Kaupunginhallitus hyväksyi Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 6 - 8 (1 tyhjä).

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titta Reunanen, alueosallisuuden päällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

§ 245

Valtuutettu Suldaan Said Ahmedin aloite selko- ja monikielisyydestä kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa

HEL 2018-003226 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maija-Liisa Kasurinen, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 37956
maija-liisa.kasurinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Suldaan Said Ahmedin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Suldaan Said Ahmed ja 35 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki viestii toiminnastaan ja merkittävimmistä päätöksistään selkokielellä. Lisäksi kaupungin pitää samoin viestiä viidellä yleisimmällä vieraskielellä (ts. venäjäksi, viroksi, somaliksi, englanniksi ja arabiaksi) ja näiden lisäksi myös saameksi.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Taustatietoa

Kaupunki edistää toiminnassaan kaupunkilaisten ja henkilöstön tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, sosiaalista koheesiota ja osallistavaa toimintatapaa. Kaupunkia kehitetään yhdessä kaupunkiyhteisön kanssa. Julkisen organisaationa kaupungin toiminta perustuu avoimuuteen ja läpinäkyvyyteen. Helsinki edistää vuorovaikutusta kaupunkiyhteisön kanssa sekä auttaa myös heikommassa asemassa olevia osallistumaan kaupungin kehittämiseen. Väestöryhmien välisen ja alueiden vä-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

lisen eriytymisen vähentäminen on yksi kaupungin keskeisistä tavoitteista. Sosiaalisen yhtenäisyyden kehittäminen on hyvän ja kilpailukykyisen kaupungin elinehto.

Kaupungin viestintää ohjaavat kuntalaki, julkisuuslaki, perustuslaki, kielilaki sekä kaupungin hallintosääntö, viestinnän linjaukset ja viestinnän ohjeet. Viestintää ohjaavat lait ja ohjeet korostavat, että kaupungin viestinnässä käytetään selkeää, asiallista ja ymmärrettävää kieltä sekä otetaan huomioon eri asukasryhmien tarpeet.

Kielilain mukaan Suomen kansalliskielet ovat suomi ja ruotsi. Kaupunki viestii toiminnastaan ja päätöksistään pääsääntöisesti kotimaisilla kielillä. Oikeudesta käyttää viranomaisissa muita kieliä kuin suomen, ruotsin ja saamen kieltä säädetään eri aloja koskevassa lainsäädännössä.

Kaupunginhallituksen hyväksymissä viestinnän ohjeissa (korj. Khs 17.6.2013) sanotaan:

Kaupungin ulospäin suuntautuvassa viestinnässä tulee ottaa tasapuolisesti huomioon suomen- ja ruotsinkielisen väestön tarpeet. Yleisölle tarkoitetut tiedotteet ja esitteet on aina julkaistava molemmilla virallisilla kielillä. Myös muussa tiedottamisessa, esimerkiksi joukkoviestimille tarkoitetuissa tiedotteissa, on huolehdittava sekä suomen- että ruotsinkielisen väestön tiedonsaantitarpeista, vaikka velvollisuutta kääntää kaikkea tiedotusaineistoa sellaisenaan toiselle kotimaiselle kielelle ei olekaan.

Kielilaki ei pääsääntöisesti velvoita viranomaista tiedottamaan muilla kielillä. Kaupunki voi viranomaisena kuitenkin antaa parempaa kielellistä palvelua kuin kielilaki edellyttää. Niin ikään hyvään hallintoon kuuluva asianmukaisen käsittelyn vaatimus voi edellyttää, että asian käsittelyssä käytetään muutakin kieltä.

Selkokieli on yleiskieltä yksinkertaisempaa kieltä, jonka sisältöä, rakennetta ja sanastoa muokataan helpommaksi ymmärtää. Selkokieli on avuksi henkilöille, joilla on vaikeuksia ymmärtää tavallista yleiskielistä tekstiä. Syynä saattaa olla esimerkiksi puutteellinen yleiskielen taito tai lukemisen vaikeudet. Selkokieltä voivat tarvita muun muassa dysfaatikot, kehitysvammaiset, lukiongelmaiset, maahanmuuttajat, vanhukset, vastikään lukemaan oppineet sekä suomen kieleen ja kulttuuriin tutustuvat muunkieliset ihmiset. Selkokielen kohderyhmiin kuuluu noin 8 - 12 prosenttia väestöstä.

Selkokielessä yleiskieltä käännetään selkokieleksi, ja kääntämiseen tarvitaan selkokielen kääntäjiä. Selkokielistä tiedotusta ja selkokielen asemaa edistää Suomessa valtakunnallinen Selkokeskus.

Selko- ja monikielisten palvelujen nykytilanne

Helsingin kaupungin muunkielisille asiakkaille tiedotetaan kaupungin viestinnän ohjeiden mukaan mahdollisuuksien mukaan heidän omalla äidinkielellään. Tätä varten kaupungilla on verkkosivuja useammalla muulla kielellä sekä muunkielisille tarkoitettuja neuvontapisteitä. Kaupunki toimii myös yhteistyössä Helsingissä ilmestyvien muunkielisten joukkoviestimien kanssa kaupunkia ja sen palveluja koskevan tiedon saannin parantamiseksi.

Suomen- ja ruotsinkielisen väestön rinnalla merkittävä osa helsinkiläisistä puhuu äidinkielenään jotain muuta kuin kotimaisia kieliä. Heille on mahdollisuuksien mukaan kyettävä viestimään kaupungin toiminnasta ja päätöksenteosta heidän omalla äidinkielellään. Kaupungin asiakastiedotteita käännetäänkin muun muassa viroksi, venäjäksi, somaliksi, arabiaksi ja englanniksi. Käytännössä tarve yksittäisiin käännöksiin tulee eri toimialojen toimipisteistä, joissa arvioidaan tapauskohtaisesti tarvittavat käännökset.

Kaupunki julkaisee verkkosivuillaan tietoa toiminnastaan ja palveluistaan useilla kielillä. Hel.fi:ssä on kotimaisilla kielillä julkaistujen sivustojen lisäksi laaja englanninkielinen sivusto sekä suppeammat saksan-, ranskan- ja venäjänkieliset sivut.

Maahanmuuttajille suunnatuilla sosiaalisen median sivuilla tarjotaan sisältöjä myös muilla kielillä, kuten venäjäksi.

Päätösasiakirjojen kieliversioissa noudatetaan kaupunginvaltuuston päätöstä, jonka mukaan valtuuston asiakirjat käännetään ruotsiksi, mutta kaupunginhallituksen ja lautakuntien ei. Lautakuntien ruotsinkielisten jaostojen asiakirjat ovat ruotsiksi. Viranhaltijapäätöksistä julkaistaan ruotsiksi esimerkiksi kasvatuksen ja koulutuksen ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtajan päätökset.

Helsinginseutu.fi-sivuilla tarjotaan sisältöä suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Sivulla on sisältöjä myös selkokielellä sekä suomen- ja ruotsinkielisellä viittomakielellä.

Infopankki.fi on 12-kielinen maahanmuuttajille suunnattu verkkopalvelu, joka tiedottaa suomalaisesta yhteiskunnasta, palveluista sekä maahanmuuttajien oikeuksista ja velvollisuuksista. Helsingillä on palvelussa omat sivut, jotka kertovat uusille helsinkiläisille keskeisistä Helsingin kaupungin ja muiden viranomaisten palveluista. Palvelussa on mukana 18 muuta kuntaa sekä useita valtion organisaatioita.

Tavoitteena on, että Infopankki.fi:n tekstit ovat ymmärrettäviä myös silloin, kun suomi ei ole palvelun käyttäjän äidinkieli. Palvelun suomen-

kieliset sivut on kirjoitettu selkeällä yleiskielellä, jossa on paljon selkokielelle tunnusomaisia piirteitä. Vaikeita lauserakenteita on vältetty, ja pitkät virkkeet pyritään jakamaan useiksi eri virkkeiksi. Sanaston helpouteen kiinnitetään paljon huomiota, ja vaikeita termejä selitetään tarvittaessa. Ymmärtämistä tukevat myös lyhyet kappaleet, luettelot ja väliotsikot.

Infopankin muut kielet ovat ruotsi, englanti, venäjä, viro, ranska, espanja, turkki, somali, kiina, persia ja arabia. Kaikki kieliversiot ovat identtisiä: palvelun tavoite on kertoa tasapuolisesti suomalaisesta yhteiskunnasta. Kääntäjiä on ohjeistettu käyttämään selkeää kieltä, ja käännösten selkeyttä on käytetty myös laadun arviointikriteerinä käännöshankinnoissa. Toimitustyössä seurataan kiinteästi selkokielen aseman edistämistä.

Sisältöjen laajuuden vuoksi Infopankki.fi:ssä keskitytään yhteiskunnan pysyviä palvelurakenteita koskevaan tiedottamiseen. Infopankki opastaa 12 kielellä miten haetaan kouluun tai varhaiskasvatukseen, mutta ei kerro toimialojen päätöksistä.

Helsingin yleisneuvonta Virka-info neuvoo kaupungin palveluihin ja maahanmuuttoon liittyvissä asioissa usealla kielellä, muun muassa englanniksi, arabiaksi, ranskaksi, venäjäksi, somaliksi, dariksi ja farsiksi.

Neuvonnassa selkokielisyyteen on kiinnitetty erityistä huomiota Maahanmuuttajien Helsinki -sivustolla olevassa maahanmuuttoneuvonnan esittelyssä. Maahanmuuttajille suunnattujen sivujen rakentamisessa kiinnitettiin erityisen paljon huomiota selkeään kieleen, koska suurimmalle osalle maahanmuuttoneuvonnan asiakkaista suomi tai englanti ei ole äidinkieli.

Englannin kielellä voi saada kaikki palvelut myös Helsingin kaupungin koordinoimassa International House Helsinki (IHH)-palvelupisteessä, jossa pääkaupunkiseudulle tulevien maahanmuuttajien alkuvaiheen palveluita on kerätty saman katon alle. IHH-konseptin jatkokehittämistä valmistellaan työ- ja elinkeinoministeriön ja muiden toimijoiden kanssa.

Kaupungin yrityspalveluissa (NewCo Helsinki) perustettaville kasvuyritykselle palvelua tarjotaan englanniksi ja usealla muulla kielellä.

Kaupungin toimialojen viestinnän tavoitteena on viestiä toiminnastaan ja päätöksenteosta selkeällä kielellä. Toimialojen lautakunnilta pyydettiin lausunnot valtuutettu Mari Holopaisen aloitteeseen englannin kielen ottamisesta Helsingin kaupungin kolmanneksi asiointikieleksi (khs 30.5.2018, HEL 2017-012445 T 00 00 03).

Tuolloin lautakuntien lausunnoissa todettiin, että englanninkielisten palveluiden nykytaso on kattava. Kaikkien toimialojen peruspalveluissa käytetään englantia laajasti, ja asioimistulkkia käytetään tarvittaessa.

Sosiaali- ja terveystoimialalla korostetaan asiakkaan mahdollisuutta käyttää palveluita eri kielillä. Tämä madaltaa kynnystä hakeutua palveluiden piiriin ja vahvistaa asiakkaan mahdollisuuksia omasta terveydestä ja hyvinvoinnista huolehtimiseen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla Helsingin monikulttuurisuus näkyy selvästi. Siellä palveluiden piirissä olevista oppijoista joka viides puhuu äidinkielenään jotain muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia. Toimialalla pidetäänkin tärkeänä, että palvelua on jatkossakin saatavilla englanniksi ja mahdollisuuksien mukaan myös muilla vierailta kielillä.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala totesi lausunnossaan, että koko heidän toimialallaan englanti on jo varsin luonteva palvelu-, viestintä- ja työkieli. Esimerkiksi nuorisopalveluissa kohdataan myös tilanteita, joissa asiakas ei puhu suomea eikä englantia. Vaikka nuorisopalveluiden henkilökunta pystyy pääosin kommunikoimaan englanniksi, myös selkeän suomen kielen ja muiden yleisimpien maahanmuuttajakielten osaaminen on tärkeää.

Kaupunkiympäristön lausunnossa korostettiin osallisuuden vahvistamista ja kielellisten esteiden vähentämistä, jotta kaikilla kaupunkilaisilla olisi mahdollisimman matala kynnys osallistua myös kaupunkiympäristön kehitykseen liittyvään keskusteluun.

Toimialojen verkkosivut tarjoavat sisältöä ja uutisia suomen ja ruotsin lisäksi englanniksi. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala uudistaa verkkosivunsa kuluvan vuoden aikana entistä siten, että tiedon löydettävyyden lisäksi kiinnitetään erityistä huomiota selkokielen käyttöön.

Pääkaupunkiseudun kaupunginkirjastojen Helmet.fi-sivustolla kirjastopalveluista kerrotaan suomen, ruotsin ja englannin kielen lisäksi myös venäjäksi. Osalla kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan viestijöistä on Selkokeskuksen koulutuksessa saadut valmiudet tuottaa selkokieltä. Esimerkiksi kaupunginkirjaston käyttösäännöt on tuotettu myös selkokiellellä. Toimialan toimintaa esittelevässä esitemateriaalissa otetaan huomioon eri kieliset kohderyhmät. Kaupunginkirjasto on tuottanut kirjaston palvelujen esitteen 13:lla kielellä muun muassa maahanmuuttajia silmällä pitäen.

Helsingin kaupunki uudistaa sähköiset verkkopalvelunsa saavutettavuusdirektiivin mukaisiksi 23.9.2020 mennessä. Tämä koskee hel.fi-pääsivustoa ja siihen kuuluvia verkkopalveluita sekä kaikkia kaupungin sähköisiä osallistumispalveluita kuten palautejärjestelmää, Helsinki-ka-

navaa, osallistu.hel.fi-sivustoa, Kerrokantasi-palvelua sekä uusia digitaalisia palveluita. Kaupungin palvelukartta on jo saanut saavutettavuus huomioitu -leiman.

Saavutettavuus kuuluu olennaisena osana suunnittele kaikille -periaatteeeseen, millä pyritään varmistamaan kaikille käyttäjille tasavertaiset mahdollisuudet käyttää digitaalisia palveluita riippumatta kuulo- tai näkökyvystä, motorisista edellytyksistä tai toimintarajoitteista.

Vaikka kaupungilla ei ole velvollisuutta laatia kaikkia kaupungin tiedotteita jokaisella kuntalaisen äidinkielellä, kaupunki pyrkii viestinnässään ottamaan huomioon mahdollisuuksien mukaan suomen- tai ruotsinkielisten lisäksi myös muunkieliset asukasryhmät, ja viestintää tuotetaan siten tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan myös muille kielille.

Kustannusvaikutukset

Kustannusvaikutuksiin kiinnitetään lausunnoissa erityistä huomiota. Kaupungin toiminnasta ja päätöksenteosta kertominen selkokielellä ja useammalla vieraalla kielellä moninkertaistaisi kaupungin käännöskustannukset. Hallintoprosessissa syntyvät asiakirjat pitäisi kääntää useille kielille, mikä vaatisi merkittäviä uusia resursseja. Kustannuksia tulisi lisäksi lukuisten erilaisten lomakkeiden käännöksistä ja tietojärjestelmien, erityisesti asiakas- ja potilastietojärjestelmien, muutostöistä.

Jos koko päätöksentekoon liittyvä hallintoprosessi muutoksenhakui- neen halutaan toteuttaa kotimaisten kielten lisäksi myös selkokielellä ja useammilla vierailta kielillä, se edellyttäisi muutoksia myös kaupungin ulkopuolisten toimijoiden, kuten valtion valvontaviranomaisten toimintaan. Henkilöstön lisäkoulutus tulisi myös aiheuttamaan kustannuksia. Henkilöstölle tarjotaan kielikoulutusta, mutta esimerkiksi hallintopäätösten tekemiseen sekä asiakas- ja potilastyön hoitamiseen ja dokumentointiin useilla kielillä tarvittaisiin nykyistä laajempaa koulutusta. Asiakaspalvelutehtävissä työskentelevillä myös ruotsin kielen taito kaippa usein tukea.

Kaupunki kouluttaa ja edistää henkilöstön osaamista myös kielitaitoon liittyvissä kysymyksissä. Jos palvelutoiminnassa on katsottu jonkun muun kuin kotimaisten kielten osaaminen tärkeäksi, voidaan kielitaitoa edellyttää rekrytointitilanteessa tai vaihtoehtoisesti kouluttaa omaa henkilöstöä tehtävään. Tällaisissa tehtävissä henkilöstölle voidaan maksaa myös erillistä korvausta kielitaitoon liittyvästä osaamisesta.

Kustannukset selkokielen ja useampien vieraiden kielten käyttöönotosta kaupungin toiminnan ja päätöksenteon viestinnässä olisivat suuret, ja nämä kustannukset tulisi ensin kartoittaa niin kaupunginkansliassa kuin toimialoilla. Selvityksestä pitäisi ilmetä muun muassa, millaisia toi-

menpiteitä se edellyttäisi, millaisia lisäresursseja vaatisi, millaisia kustannuksia käännettävien palveluiden materiaalit, lomakkeet ja tietojärjestelmämuutokset aiheuttaisivat ja millaisia kehitystarpeita henkilöstön kielitaidon osaamisessa on. Selvityksessä olisi hyvä kuulla myös kaupunkilaisia selkokielisen ja monikielisten palveluiden järjestämisessä ja kartoittaa millaisia vaikutuksia asialla olisi valtion valvontaviranomaisen toimintaan muutoksenhakuprosesseihin liittyen. Edellä lueteltujen seikkojen valossa tällaisen selvityksen käynnistämistä ei kuitenkaan ole ainakaan tällä hetkellä pidettävä tarpeellisena.

Kaupunginhallituksen ohjeistus

Selko- ja monikielisyyden vahvistaminen tukee kaupungin yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyötä ja edistää siten kaupungin strategisia tavoitteita rakentaa yhdessä maailman toimivinta kaupunkia.

Mahdollisuus selkokielen ja useiden kielten käyttöön lisää kaupungin houkuttelevuutta ja helpottaa muunkielisten asettumista ja asioimista kaupungin kanssa.

Kaupunginhallitus kehottaa toimialoja ottamaan toiminnan ja päätöksenteon selko- ja monikielisyyttä koskevat tarpeet huomioon ja huolehtimaan näiden palveluiden toteutumisesta osana normaalia vuosittaista talouden ja toiminnan suunnittelua. Koska palveluilla on eri lähtökohdat selko- ja monikielisten palvelujen vaatimusten suhteen, tulee näiden lisääminen toteuttaa palvelukohtaisesti.

Kaupunginhallitus kannustaa toimialoja löytämään kunkin toimialan omalle toiminnalle luontevia tapoja palvella kaupunkilaisia selko- ja monikielisesti ja pitää tärkeänä, että kehitystyötä tehdään palveluiden sisällä, jolloin toimialat voivat itse kehittää toimintaansa parhaiten soveltuvat käytännöt. Tämä pitää toteuttaa niin, että kunkin palvelun asiakkaiden tarpeet otetaan mahdollisimman hyvin huomioon.

Kaupunginhallitus toteaa, että mahdolliset puutteet selko- ja monikielissä palveluissa pitää korjata, jos ne liittyvät sellaisiin tehtäviin, joissa näillä palveluilla on erityistä merkitystä. Palveluiden kohdalla toimialojen pitää käynnistää tarvittavat toimenpiteet ja lisätä valmiuksia niiden antamiseen.

Päätösehdotuksen valmisteluun ovat osallistuneet kaupunginkanslian osallisuus ja neuvonta -yksikkö ja viestintäyksikkö. Siihen on käytetty myös näkemyksiä lausunnosta HEL 2017-012445 T 00 00 03, joka annettiin valtuutettu Mari Holopaisen valtuustoaloitteeseen englannin kielen ottamisesta Helsingin kaupungin kolmanneksi asiointikieleksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

26.09.2018

Asia/11

Lisätiedot

Maija-Liisa Kasurinen, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 37956
maija-liisa.kasurinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Said Ahmed Suldaanin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 581

HEL 2018-003226 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Said Ahmed Suldaanin aloitteen loppuun käsitellyksi.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maija-Liisa Kasurinen, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 37956
maija-liisa.kasurinen(a)hel.fi

§ 246

Valtuutettu Dan Koivulaakson aloite aktiivimallin piiriin joutuneiden työttömien aseman parantamisesta

HEL 2018-003227 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Eetu Pernu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36085
eetu.pernu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Dan Koivulaakson aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Dan Koivulaakso ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki tekee selvityksen aktiivimallin vaikutusten laajuudesta sukupuoli-, ikä-, kieli- ja kansallisuuserot huomioiden helsinkiläisten työttömien tilanteisiin. Aloitteessa esitetään myös kartoitettavaksi, kuinka paljon maksaisi näiden henkilöiden työllistäminen tai heidän ohjaamisensa sopivien työllistymistä edistävien toimenpiteiden piiriin. Lisäksi aloitteessa esitetään, että yhdessä työvoimaviranomaisen kanssa järjestetään kaupungin talousarvion puitteissa jokaiselle helsinkiläiselle työttömälle työllisyysmahdollisuuksia tai mahdollisuuksia osallistua aktiivimallin vaatimusten mukaisiin työllistymistä edistäviin palveluihin.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Aloitteeseen on pyydetty lausunnot sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä ja Uudenmaan ELY-keskukselta.

Työttömyysturvan aktiivimalli ja työllistymistä edistävät palvelut

Työttömän työnhakijan työttömyysetuutta on leikattu 2.4.2018 alkaen 4,65 prosenttia, mikäli hän ei ole osoittanut täyttäneensä työttömyysturvalain mukaista aktiivisuusvelvollisuutta. Aktiivisuuden on voinut osoittaa noin kolmen kuukauden tarkastelujaksoittain (65 etuuden maksupäivää) osoittamalla seuraavat toimenpiteet etuuden maksajalle:

- 1) työehtosopimuksen mukaista työssäoloa 18 tuntia tai
- 2) yritystoiminnassa ansaittu yhteensä vähintään 23 prosenttia yrittäjän työssäoloa vaaditusta kuukausiansiosta tai
- 3) on ollut viisi päivää työllistymistä edistävässä palvelussa tai
- 4) on ollut muussa työvoimaviranomaisen järjestämässä työllistymisedellytyksiä parantavassa toiminnassa, joka on verrattavissa kohdan 3 palveluihin tai
- 5) on ollut viisi päivää muussa työpaikalla tai työllistymiseen liittyen toteutettavassa rekrytointia tukevassa toiminnassa, jonka ajalta henkilölle maksetaan työttömyysetuutta.

Kaupungilla ei nykytilassa ole mahdollisuutta järjestää kohtien 3-5 mukaisia laissa työvoimaviranomaisen järjestämistä kuuluvia työllistymistä edistäviä palveluja. Kaupunki ei ole työvoimaviranomainen, vaan tarjoaa esimerkiksi työkokeilu- ja palkkatukijaksoja työnantajan ominaisuudessa. Sosiaali- ja terveysministeriö toteaa lausunnossaan, ettei kunnan tuottamia tai järjestämiä työllisyyttä edistäviä palveluja voida katsoa aktiivimallin mukaisiksi toimenpiteiksi.

Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee parhaillaan aktiivimallin laajentamista niin, että osa mm. kuntien järjestämistä työllistymistä tukevista toiminnoista huomioitaisiin jatkossa aktiivimallin mukaisina toimenpiteinä. Ehdotuksen mukaan aktiivisuutta kerryttäisi niin kunnan omana toimintana tuottama kuin toiselta toimijaltakin hankkima työllistymistä tukeva toiminta. Ehdotuksen toteutuessa muun muassa kurssit, työhaastatteluvaihtoehdot, CV-koulutukset ja pidempikestoiset uravalmennukset luettaisiin aktiivisuutta osoittaviksi toimenpiteiksi. Lakiehdotuksen toteutuessa kuntien, työnantajien ja eräiden järjestöjen työllistymistä tukevat toimet olisivat jatkossa helsinkiläisen työttömän käytettävissä aktiivimallin aktiivisuuden kerryttämiseksi.

Työllistymistä edistäviä palveluita koskien Uudenmaan ELY-keskus korostaa, ettei aktiivimalli ole muuttanut julkisen työvoima- ja yrityspalvelulain mukaisten palveluiden valinta- ja myöntämiskriteereitä, eikä aktiivimallin ehtojen toteuttaminen ole muutoinkaan yksinään peruste pääs-

tä kyseisiin palveluihin. Kyseisiin palveluihin liittyy monia työttömän henkilökohtaiseen tilanteeseen liittyviä edellytyksiä, jotka voivat olla yleiseen palvelutarpeeseen, työttömyyden kestoon, koulutustarpeeseen tai alalle soveltuvuuteen liittyviä harkinnanvaraisia tai ehdottomia edellytyksiä.

Kaupungin työllisyydenhoidon palvelut

Kaupunki tarjoaa vuosittain työllisyydenhoidon toimenpiteinä tuhansia palkkatuki-, oppisopimuskoulutus- ja työkokeilumahdollisuuksia, tukee kaupunkistrategian painopisteiden mukaisia työllisyshankkeita ja nuorten kesätyömahdollisuuksia sekä osallistuu uudenvuoden työllistymistä edistäviin ostopalvelukokeiluihin. Lisäksi kaupunki tukee asiakkaidensa työllistymistä yksityiselle sektorille etsimällä yrityskoordinaattoritoiminnalla uusia työllistymismahdollisuuksia sekä myöntämällä rahallisenä tukena Helsinki-lisää. Vaikeassa työmarkkina-asemassa olevat työttömät huomioidaan mahdollisuuksien mukaan kaupungin hankintojen tarjouskilpailujen työllistämisehdoissa. Lakisääteisiä palveluita ovat työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu sekä sosiaali- ja terveystoimialan järjestämä kuntouttava työtoiminta. Kaupungilla on myös monia eri kohderyhmille suunnattuja vakiintuneita työttömyyden vähentämiseen tähtääviä rakenteita: mm. nuorille, maahanmuuttajille ja vajaatyökykyisille.

Kaupungin työllisyyspalvelut organisoidaan lakisääteistä yhdenvertaisuusperiaatetta noudattaen ja ne suunnataan korostetusti heikossa työmarkkina-asemassa oleville asiakasryhmille. Aloitteessa esitettyä työnhakija-asiakkaiden sukupuoli-, ikä-, kieli- ja kansallisuuserot huomioitava selvitystä aktiivimallin vaikutuksista ei voitu toteuttaa, koska kunnalla ei ole tietosuojalain nojalla pääsyä aktiivimallin leikkausten piiriin joutuneiden asiakkaiden henkilötietoihin. Pääsy tietoihin on työttömyysetuuden maksajalla (Kela tai työttömyyskassa) tai työttömyysturvalakia toimeenpanevalla TE-toimistolla.

ELY-keskuksen huhtikuussa toteuttaman selvityksen perusteella 78 prosenttia 156 helsinkiläisestä oli sitä mieltä, ettei aktiivimallilla ole ollut vaikutusta omaan halukkuuteen hakeutua aktiivimallin mukaisiin palveluihin. Rahoituksen osalta ELY-keskus arvioi työllistymistä edistäviin palveluihin olevan käytettävissä riittävät resurssit vuodelle 2018 ja todennäköisesti myös vuodelle 2019. Heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien kuntalaisten toimeentulo on lisäksi turvattu taustastaan riippumatta, koska työttömyysetuudesta aktiivimallin perusteella leikattu osuus on pääsääntöisesti mahdollista hakea Kelan myöntämänä toimeentulotukena takaisin, mikäli henkilöllä ei ole riittävästi muita tuloja.

Kaupungin työllisyyspalvelut työnantajana

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupunki tarjoaa työnantajan ominaisuudessa palkkatuki- ja työkokeilujaksoja sekä lakisääteistä kuntouttavaa työtoimintaa. Työkokeilun ja kuntouttavan työtoiminnan kohderyhmät ovat lainsäädännössä tiukasti räätälöityjä, eikä palveluihin voida ohjata kohderyhmien ulkopuolisia asiakkaita. Kaupungin tarjoamat palkkatukijaksot järjestetään työssäoloehdon täyttävässä 8 kuukauden minimipituudessa, jolloin työllistetyt ovat työttömyyden mahdollisesti jatkuessa oikeutettuja ansiosidonnaiseen työttömyyspäivärahaan. Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa lausunnossaan, ettei palkkatuen myöntäminen esimerkiksi aktiivimallin ehdot täyttävän minimipituuden mukaisesti lyhyisiin työsuhteisiin ole yleensä tarkoituksenmukaista. Myös ELY-keskuksen mukaan palkkatuetun työn keston tulisi olla sidoksissa työn osaamista kehittävään potentiaaliin, eikä aktiivimallin vähimmäiskeston mukainen vaatimus riittäisi kehittäämään työllistettävän ammatillista osaamista.

Työllisyysmahdollisuuksien järjestämistä ilman palkkatukea koskien voidaan todeta, että kaupungin palveluksessa työskentelee tällä hetkellä n. 38 000 työntekijää ja Helsingissä oli kesäkuussa 2018 yhteensä 35 434 työtöntä työnhakijaa. Yhden henkilön palkkaaminen osa-aikaiseen, aktiivimallin minimivaatimusten mukaiseen, työsuhteeseen ilman palkkatukea aiheuttaisi kustannuksia noin 1 000 euroa vuodessa. Vastaavan mahdollisuuden tarjoaminen kaikille Helsingin työttömille edellyttäisi lisämäärärahoja noin 35 miljoonaa euroa vuodessa. Aktiivimallin leikkausten piiriin on joutunut vuoden 2018 aikana noin 50 prosenttia kaikista työttömistä, jolloin työmahdollisuuden tarjoaminen tälle ryhmälle vaatisi lisämäärärahoja noin 17,5 miljoonaa euroa. Arvio ei sisällä muita työllistämistä aiheuttavia perehdytys-, organisointi-, tila- ja työvälinekustannuksia, eikä huomioisi kunnalle mahdollisesti syntyviä työmarkkinatuen kuntarahoitusosuuden säästöjä.

Lopuksi

Helsingiläisille työttömille on ELY-keskuksen mukaan kysyntään nähden riittävästi tarjolla aktiivimallin mukaisia palveluita. Palveluiden tarjonta paranee entisestään, mikäli lakiehdotus aktiivimallin mukaisten palveluiden piirin laajentamisesta toteutuu. Aktiivimallin mukaisten työllisyysmahdollisuuksien tarjoaminen kaikille Helsingin työttömille ei ole kaupungin talousarvion puitteissa mahdollista, valtio ei tulisi myöntämään aktiivimallin vähimmäiskeston mukaisesti työsuhteisiin palkkatukea, eivätkä lyhyet työmahdollisuudet edistäisi riittävällä tavalla asiakkaiden tilanteiden pitkäkestoista ratkaisemista.

Työ- ja elinkeinotoimiston työllisyyden edistämisen resurssi on kasvanut määräraikaishaastattelusta ja aktiivimallista johtuen viimeisten vuosien aikana, jolloin helsinkiläisten työnhakija-asiakkaiden voidaan olettaa ohjautuvan aiempaa tehokkaammin kohti avoimia työmarkkinoita ja

26.09.2018

tarkoituksenmukaisia aktiivimallissakin tarkoitettuja palveluita. Kaupungin työllisyyspalveluiden nuorten neuvonta- ja ohjauspalvelut, työllistymistä edistävä yhteispalvelu (Helsingin TYP) ja työllistymistä tukevat koulutuspalvelut ovat TE-toimiston rinnalla osaltaan merkittäviä toimijoita tätä yhteiskunnallisesti tärkeää työtä toteutettaessa. Kaupungin työllisyyspalvelut seuraa jatkossakin aktiivisesti työttömyysturvan aktiivimallissa tapahtuvia muutoksia, näiden vaikutuksia kuntalaisten työttömien hyvinvointiin sekä tarkastelee tarvittaessa palveluidensa riittävyyttä ja kehittämistarpeita.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Eetu Pernu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36085
eetu.pernu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1 (Koivulaakso Dan ym. valtuustoaloite Kvsto 14.3.2018)
- 2 Liite 2 (sosiaali- ja terveysministeriön lausunto, 27.3.2018)
- 3 Liite 3 (sosiaali- ja terveysministeriön muistio, 19.6.2018)
- 4 Liite 4 (Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto, 25.7.2018)
- 5 Liite 5 (Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto, 30.7.2018)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 582

HEL 2018-003227 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Dan Koivulaakson aloitteen loppuun käsitellyksi.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Eetu Pernu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36085
eetu.pernu(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 247

Valtuutettu Abdirahim Mohamedin aloite kouluilla ja niiden välittömässä läheisyydessä pidettäviin rasistisiin mielenosoituksiin puuttumisesta

HEL 2018-006250 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Matti Koskinen, turvallisuus- ja valmiusyksikön päällikkö, puhelin: 310 22393
matti.koskinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Abdirahim Mohamedin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Abdirahim Mohamed ja 21 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin tulee puuttua kouluilla ja niiden välittömässä läheisyydessä pidettäviin rasistisiin mielenosoituksiin. Aloitteen tekijät ehdottavat, että Helsingin kaupunki selvittää, miten tällaiset rasistiset mielenilmaukset voitaisiin estää tulevaisuudessa.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupunki ja Helsingin poliisilaitos tekevät tiivistä yhteistyötä kaupunkiturvallisuuteen liittyvissä asioissa. Koulujen läheisyydessä pidettäviä mielenosoituksia ja niihin puuttumista on käsitelty kaupungin ja poliisilaitoksen johdon välisissä tapamisissa.

Yleisistä kokouksista säädetään kokoontumislaisissa (530/1999). Yleisellä kokouksella tarkoitetaan mielenosoitusta tai muuta kokoontumisva-

pauden käyttämiseksi järjestettyä tilaisuutta, johon muutkin kuin nimenomaisesti kutsutut voivat osallistua tai jota he voivat seurata. Yleisenä kokouksena ei kuitenkaan pidetä sellaista mielenosoitusta, joka on tarkoitettu ainoastaan yksittäisten henkilöiden mielipiteen ilmaisemista varten. Lain mukaan yleisen kokouksen saa järjestää ulkona yleisellä torilla, aukiolla, katualueella tai muussa sellaisessa kokoustarkoitukseen soveltuvassa yleisessä paikassa ilman omistajan tai haltijan lupaa. Omistaja tai haltija voi rajoittaa tällaisen paikan käyttämistä kokoustarkoitukseen, jos kokouksen järjestämisestä on odotettavissa kohtuutonta haittaa omistajalle, haltijalle tai ympäristölle.

Kokoontumislain mukaan yleinen kokous on järjestettävä rauhanomaisesti sekä osanottajien tai sivullisten turvallisuutta vaarantamatta ja heidän oikeuksiaan loukkaamatta. Tällaista tilaisuutta järjestettäessä on huolehdittava siitä, ettei kokoontumisesta aiheudu huomattavaa haittaa ympäristölle.

Poliisin tehtävänä on turvata kokoontumisvapauden käyttämistä. Poliisin tulee myös valvoa, että järjestäjä ja puheenjohtaja täyttävät kokoontumislain mukaiset velvollisuutensa, sekä ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi yleisessä kokouksessa ja yleisötilaisuudessa.

Helsingin poliisilaitos toteaa lausunnossaan, että poliisi siirtää koulujen lähelle ilmoitetut mielenosoitukset sellaiselle etäisyydelle, etteivät ne aiheuta koulutyön häiriintymistä tai turvattomuuden tunnetta. Lisäksi ennalta ilmoitettujen mielenosoitusten järjestäjien kanssa poliisin tavoitteena on sopia mielenosoituspaikka muualle kuin oppilaitosten läheisyyteen. Poliisilaitos toteaa lisäksi, että mikäli oppilaitoksiin kohdistuu ilmoittamaton monikulttuurisuutta vastustava mielenosoitus, poliisi soveltaa lähtökohtaisesti edellä mainittua periaatetta mielenosoituspaikkaa koskien.

Poliisi soveltaa tarvittaessa kokoontumislain 21 pykälää, jonka mukaan yleisen kokouksen puheenjohtajan tai järjestäjän on keskeytettävä kokous tai määrättävä se päättymään, jos kokouksen jatkamisesta aiheutuu välitöntä vaaraa ihmisten turvallisuudelle, omaisuudelle tai ympäristölle. Edellä mainitun lisäksi päällystään kuuluvalla poliisilla on oikeus keskeyttää yleinen kokous tai määrätä se päättymään, mikäli muut toimenpiteet eivät ole osoittautuneet riittäviksi sekä silloin, kun yleistä kokousta järjestettäessä muutoin toimitaan olennaisesti lainvastaisesti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Matti Koskinen, turvallisuus- ja valmiusyksikön päällikkö, puhelin: 310 22393

26.09.2018

Asia/13

matti.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Mohamed Abdirahim Aloite Kvsto 30052018 3
- 2 Helsingin poliisilaitoksen lausunto 3.8.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 583

HEL 2018-006250 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Abdirahim Mohamedin aloitteen loppuun käsitellyksi.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Matti Koskinen, turvallisuus- ja valmiusyksikön päällikkö, puhelin: 310 22393
matti.koskinen(a)hel.fi

§ 248

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran aloite Sibeliusspuiston yleisilmeistä ja palveluista

HEL 2017-010604 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Sibeliusspuiston yleisilmettä parannettaisiin ja WC-palveluja lisättäisiin.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus käsitteli aloitetta 5.2.2018 § 68 ja palautti asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että kaupunkiympäristön toimiala kohdentaa uudelleen puhtaanapitoon ja saniteettitiloihin varattuja määrärahoja, jotta Sibeliusspuiston matkailijapalveluja kyetään kohentamaan huomattavasti nopeammalla aikataululla.

Kaupunginhallituksen esityslistalla asiasta todettiin tuolloin seuraavaa:

” Kaupunginhallitus viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että Sibeliusspuiston peruskorjaustarve on todettu Kampinmalmin ja Töölön alue-suunnitelmassa vuosille 2017-2026. Kunnostukselle on kaupungin ta-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2018

lousarvion 2017 liitteenä olevassa investointiohjelmassa 2017-2021 varattu 500 000 euroa vuodelle 2019. Kunnostus käsittää mm. reitistön selkeyttämistä ja huonokuntoisimpien osien kuten Sibeliuksen monumentin ympäristön ja rakenteiden sekä puiston kasviston kunnostusta. Lisäksi varaudutaan pienimuotoiseen esiintymislavaan.

Sibeliuksen puistossa on yksi city-WC. Käymäläverkostoa toteutetaan hyväksytyyn yleissuunnitelman mukaan. Kaupunkiympäristön toimialan käymäläverkostoon varatut rahat mahdollistavat vuosittain vain yhden uuden kohteen toteuttamisen. Usea yleisten alueiden kohde, mm. Alppipuisto ja Dallapénpuisto on ilman WC:tä vielä. Uuden WC:n pystytys maksaa noin 50 000 – 100 000 euroa. Uuden WC:n toteuttaminen Sibeliuksen puistoon on nykyrahoituksella mahdollista vasta 2020-luvun loppulla.”

Kaupunkiympäristölautakunnalta on saatu asiasta uusi lausunto 24.4.2018.

Kaupunginhallitus toteaa, että jo yllä olevassa vastauksessa mainittujen reitistön ym. kunnostustoimien lisäksi kaupunkiympäristön toimiala edistää Sibeliuksen puiston uuden käymälän suunnittelua ja rakentamista. Käymälän sijaintipaikka tulee olemaan Mechelininkadun ja Rajasaarentien kulmauksessa. Sibeliuksen puiston WC:n suunnitelma valmistuu syyskuun loppuun mennessä. WC:n rakentaminen ajoittuu loppuvuoteen 2018 ja kevääseen 2019. Myös kahvilan sijoittamismahdollisuuksia jompaankumpaan alueella sijaitsevista huviloista tutkitaan.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 533

HEL 2017-010604 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran aloitteen loppuun käsitellyksi.

05.02.2018 Palautettiin

29.01.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 24.04.2018 § 217

HEL 2017-010604 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Sibeliuksen puiston korjaus- ja kehittämistarpeet todetaan Kampinmalmin ja Töölön aluesuunnitelmassa vuosille 2017–2026. Sibeliuksen puisto tulee suunnitella ja järjestää uudelleen. Kunnostustarpeen kiireellisyyttä korostaa puiston asema suosittuna matkailukohteena. Aluesuunnitelmassa linjataan, että Sibeliuksen puistossa halutaan kehittää tapahtumakäyttöä, erityisesti pienimuotoista konserttitoimintaa.

Aluesuunnitelman yhteydessä puistoon laadittiin hankeohjelma, jossa alustava kustannusarvio on 530 000 euroa. Tällä hetkellä puiston peruskorjaus on ohjelmoitu investointiohjelmassa vuodelle 2019. Sille on taloussuunnitelmaehdotuksessa varattu alustavasti 500 000 euroa. Rahoituksesta ei vielä ole varmuutta. Kunnostuksessa on varauduttu myös pienimuotoiseen esiintymislavaan.

Voimassa olevassa Yleiskaava 2002:ssa ja Helsingin uuden yleiskaavan Kulttuuriympäristöt-teemakartassa Sibeliuksen puisto on merkitty kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi kohteeksi. Puistoa tulee kehittää siten, että alueen arvot ja ominaisuudet säilyvät. Suunnittelun pohjaksi on laadittu Sibeliuksen ja Topeliuksen puistojen puistohistoriaselvitys.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Puistossa on yksi City-käymälä. Puiston tapahtumakäytön monipuolistaminen edellyttäisi toisenkin City-käymälän sijoittamisen puistoon. Kaupunkiympäristön toimiala edistää Sibeliuksen puiston uuden käymälän suunnittelua ja rakentamista. Käymälän tarkan sijaintipaikan etsintä on aloitettu. Vuoden 2018 aikana puistoon voidaan toteuttaa ainakin uuden käymälän edellyttämä kunnallistekniikka.

Asemakaavoituksen yhteydessä on ollut tavoitteena tutkia mahdollisuuksia sijoittaa puistoa tukevia palveluja, kuten kahvila, matkamuistomyymälä ja käymälä, puistoa ympäröiviin rakennuksiin. Parhaillaan on vireillä Rajasaarentie 6:n asemakaavan muutos, jossa suojellun huvilarakennuksen käyttötarkoituksen muuttamisen yhteydessä on tarkoitus mahdollistaa kahvilan tai ravintolan sijoittuminen rakennuksen maantasokerrokseen.

Tutkitaan mahdollisuutta saada alueelle kahvila esimerkiksi jompaan kumpaan alueella olevista vanhoista huviloista.

Käsittely

24.04.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Kohtaan kuusi lisäys: Tutkitaan mahdollisuutta saada alueelle kahvila esimerkiksi jompaan kumpaan alueella olevista vanhoista huviloista.

Kannattaja: Jape Lovén

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

28.11.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi

§ 249

Valtuutettu Tuula Haataisen aloite Laajasalon asukastalo Ylistalon säilyttämiseksi asukaskäytössä

HEL 2018-001296 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Tuula Haataisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Tuula Haatainen ja 21 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki ei myisi Laajasalossa sijaitsevaa nykyisin asukaskäytössä olevaa Ylistaloa vaan, että talo peruskorjataan ja säilytetään asukkaiden yhteisenä tilana asukaskäytössä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan 5.6.2018 antamaan lausuntoon ja toteaa seuraavaa:

Asukastalojen nykyisen kaltaisen toiminnan jatkuvuutta ja kaupunkilaisten kasvavan omaehtoisen toiminnan tukemista on pidettävä tärkeänä. Asukastiloihin liittyviin asukkaiden muuttuviin tarpeisiin vastataan kaupungin tilojen avaamisella asukaskäyttöön kaupunkistrategian mukaisesti.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2018

Laajasalo-Degerö Seura ry on vuokrannut Ylistalon kaupunkiympäristön toimialalta. Kaupunkiympäristölautakunta on 21.8.2018 § 379 käsitellyt omistuksessaan olevien pienrakennusten myyntiä vuodelle 2018, johon Ylistalo on sisältynyt. Kaupunkiympäristölautakunta on päättänyt palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää lausunnossaan kulttuuri- ja asukastilarahaston perustamista tarkoituksenmukaisena. Rahaston tarkoituksena olisi Helsinkiin rakennettavien kulttuuri- ja asukastilojen rahoituksen helpottaminen myöntämällä lainoja näille hankkeille. Lautakunta toteaa myös, että alueellisten asukas- harrastus- ja kerhotilojen saatavuus on tärkeää. Kaupungin aktiivinen rooli kohtuuhintaisten harrastustilojen takaamiseksi korostuu muun muassa seurakuntien luovutua tiloista, joita ovat käyttäneet ja vuokranneet useat harrastusseurat. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhdistymisen myötä on tilojen monikäyttöisyys tavoiteltavaa. Edellä mainitun lainamallin lisäksi olisi syytä tutkia erilaisia uusia vaihtoehtoja, joilla voitaisiin taata monikäyttöisten asukas- ja harrastustilojen saavutettavuus.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Aloite Laajasalon asukastalo Ylistalon säilyttäminen asukaskäytössä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 584

HEL 2018-001296 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

17.09.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2018

Vastaehdotus:

Tomi Sevander: Poistetaan seuraava, perusteluosan 6 kappale:

"Ylistalon myyntiä on pidettävä perusteltuna, mikäli myynti vastaa valmistelussa olevaa kiinteistöstrategiaa, pienentää korjausvelkaa sekä mahdollistaa tulevien investointien kohdistamisen asukaskokemuksen kannalta tarkoituksenmukaisesti. Kaupungin omistamien kiinteistöjen myynti voidaan nähdä myös mahdollisuutena, kuten Vuosaari-Seura ry:n esimerkki on osoittanut. Vuosaari-Seura ry on hankkinut kaupungilta Sjököllän torpan ja onnistuneesti luonut siitä uudella tavalla asukkaiden yhteisen tilan."

PERUSTELUT: Kaupunginhallituksen ei ole syytä ottaa nyt kantaa Ylistalon mahdolliseen myymiseen kun kaupunkiympäristölautakunta on palauttanut pienikiinteistöjen myymistä koskevan asian uudelleenvalmisteluun.

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Tomi Sevanderin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 7

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Maria Ohisalo, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander

Kaupunginhallitus hyväksyi Tomi Sevanderin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 7 - 8.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 05.06.2018 § 117

HEL 2018-001296 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä asukastalojen nykyisen kaltaisen toiminnan jatkuvuutta ja kaupunkilaisten kasvavan omaehtoisen toiminnan tukea. Asukastiloihin liittyviin asukkaiden muutuviin tarpeisiin vastataan kaupungin tilojen avaamisella asukaskäyttöön kaupunkistrategian mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on aktiivisesti ryhtynyt uudistamaan tilojen käyttöön liittyviä toimintamalleja, jotka varmistavat oikeudenmukaisen ja tasapuolisen kohtelun kaikkia toimijoita kohtaan. Tästä viimeimpänä esimerkkinä voi pitää suunniteltua nuorisopalvelujen nimikkotilajärjestelmästä luopumista ja korvaavan tukimuodon kehittämistä. Aloitteessa esitetty toimintamalli, jossa Ylistalon peruskorjaaminen kaupungin kustannuksella ja vuokraaminen Laajasaloseuralle kohtuullisella ja pitkäaikaisella vuokrasopimuksella, ei ole linjassa tilojen käyttöön liittyvien toimintamallien kehittämisen kanssa.

Laajasalo-Degerö Seura ry on vuokrannut Ylistalon kaupunkiympäristön toimialalta, joka on päättänyt myydä tämän omistuksessaan olevan kiinteistön. Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta ei näe esteitä Ylistalon myymiselle, mikäli se on valmistelussa olevan kiinteistöstrategian mukaista, pienentää korjausvelkaa ja mahdollistaa tulevien investointien kohdistamisen asukaskokemuksen kannalta tarkoituksenmukaisesti.

Kiinteistöjen myyminen ei ole pelkästään uhka vaan myös mahdollisuus, kuten Vuosaari-Seura ry:n esimerkki on osoittanut sen hankkiesissa kaupungilta Sjäkullan torpan ja onnistuneesti luonut uudella tavalla vastaavan asukkaiden yhteisen tilan.

Kulttuuri- ja asukastilojen haasteena olevan rahoituksen kannalta olisi hyvä, mikäli pystyttäisiin toimivan Helsingin kaupungin urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston rinnalle kehittämään kulttuuri- ja asukastilarahasto. Tämän rahaston tarkoituksena olisi Helsingin kaupunkiin rakennettavien kulttuuri- ja asukastilarheilutilojen rahoituksen helpottaminen myöntämällä lainoja näihin hankkeisiin. Alueellisten asukas- harrastus- ja kerhotilojen saatavuus on tärkeää. Kaupungin aktiivinen rooli kohtuuhintaisten harrastustilojen takaamiseksi korostuu muun muassa seurakuntien luovuttua tiloista, joita ovat käyttäneet ja vuokranneet useat harrastusseurat. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhdistyttyä tilojen monikäyttöisyys on tavoiteltavaa. Lainamallin lisäksi tutkitaan erilaisia uusia vaihtoehtoja, joilla voitaisiin taata monikäyttöisten asukas- ja harrastustilojen saavutettavuus.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

26.09.2018

Asia/15

05.06.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mari Holopainen: Viimeisen kappaleen loppuun lisätään:
Alueellisten asukas- harrastus- ja kerhotilojen saatavuus on tärkeää. Kaupungin aktiivinen rooli kohtuuhintaisten harrastustilojen takaamiseksi korostuu muun muassa seurakuntien luovuttua tiloista, joita ovat käyttäneet ja vuokranneet useat harrastusseurat. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhdistyttyä tilojen monikäyttöisyys on tavoiteltavaa. Lainamallin lisäksi tutkitaan erilaisia uusia vaihtoehtoja, joilla voitaisiin taata monikäyttöisten asukas- ja harrastustilojen saavutettavuus.

Kannattaja: Elisa Gebhard

Lautakunta hyväksyi Mari Holopaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi

26.09.2018

Asia/16

§ 250

Valtuutettu Terhi Peltokorven aloite kimppakyytisovelluksesta

HEL 2018-001304 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Terhi Peltokorven aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Terhi Peltokorpi ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteen, että kaupunki selvittäisi kimppakyytisovellusten tarjoamista kaupungin työntekijöiden ja helsinkiläisten käyttöön.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että erilaisia matkojen yhdistelyyn ja kyytien jakamiseen liittyviä sovelluksia on markkinoilla tarjolla niin asiointikäyttöön kuin kaupunkilaisten liikkumiseenkin.

HSL on osaltaan selvittänyt MAL-suunnitelman valmisteluun liittyen kimppakyytipalvelujen potentiaalia ja vaikutuksia liikennejärjestelmään. HSL on myös käynnistänyt HSL IdeaLab Contest for New Mobility Services -kilpailun, jossa etsitään toimivia ratkaisuja kestävä liikunnan palvelujen ja niitä tulevien palvelujen alueilla. Kilpailussa on mahdollista ehdottaa myös kimppakyytiä koskevia ehdotuksia. HSL valitsee kilpailuehdotuksista muutaman pilotoitavan palvelun.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2018

Myös Helsingin kaupunki seuraa alan kehitystä, mutta kaupunkistrategian mukaisesti painopiste on kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen kehittämiseksi. Tässä vaiheessa ei ole perusteltua ottaa käyttöön taloudellista tukea kimpakyytisovellusten käyttöön kaupungin työntekijöille tai helsinkiläisille.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Terhi Peltokorven aloite
- 2 HSL:n lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 535

HEL 2018-001304 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Terhi Peltokorven aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 05.04.2018 § 49

HEL 2018-001304 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien valtuutettu Terhi Peltokorven ym. aloitettua kimppekyytisovelluksen käyttöönotosta kaupungin työntekijöiden tai kaikkien helsinkiläisten käyttöön täydentämään joukkoliikennetarjontaa.

Kimppakyytiratkaisut tukevat sekä Helsingin kaupungin että HKL:n tavoitteita ympäristöystävällisten ja kestävien liikkumismuotojen edistämisestä ja tarjoavat joustavan tavan monipuolistaa ja täydentää joukkoliikenteen palvelutarjontaa. Vuosina 2013-2015 HSL tarjosi kimppekyytiratkaisua Kutsuplus-minibussiliikenteenä, mutta luopui palvelun tuottamisesta tiukentuneen taloustilanteen vuoksi. HKL:n henkilökunnan käytössä tämä kimppekyytiratkaisu oli, ja sitä hyödynnettiin aloitteessa kuvatulla tavalla asiointimatkojen hoitamiseen silloin, kun joukkoliikennetarjonta käytetyllä matkalla ei vastannut tarpeeseen.

HKL suhtautuu jatkossakin kimppekyytisovellusten käyttöön oman ja kaupungin henkilökunnan asiointimatkoihin myönteisesti. Ensisijaisesti HKL:n henkilökunta käyttää asiointimatkoihin joukkoliikennettä tai kaupunkipyöriä, joiden käyttämiseen HKL tarjoaa henkilökuntaedun. Toisijaisesti voidaan käyttää kimppekyytipalvelua erityisesti taksimatkojen korvaamiseen. Sovelluksia ko. tarpeeseen on jo nyt markkinoilla runsaasti ja HKL:n työntekijät voivat soveltaa niitä halutessaan omiin matkatarkoituksiinsa.

Kutsuplus-palvelua vastaavaa julkisesti kehitettyä palvelua ei toistaiseksi ole ollut käyttöönotettavissa, ja HKL seuraakin alan kehittymistä ja myös yksityisten yritysten palvelutarjontaa mielenkiinnolla. Kuten aloitteessakin mainitaan, älysovellukset yleistyvät huomattavan nopeasti.

HKL:n tai muiden kaupungin virastojen ja liikelaitosten ottaessa käyttöön kimppekyytisovelluksen työntekijöiden asiointimatkoja varten saadaan arvokasta kokemusta harkittaessa kimppekyytisovelluksen tarjoamista kaikkien pääkaupunkiseudun kuntalaisten käyttöön. Tämä harkinta tulee kaupungin tehdä kuitenkin yhteistyössä HSL:n kanssa suhteessa laajempaan toimintaympäristön analyysiin sekä joukkoliikennejärjestelmän palveluntarjontaan ja kehitykseen. Palvelun mahdollisia vaikutuksia autoliikenteen todelliseen määrään tulee ensin selvittää kattavasti. Palvelun tarjoaminen kaikille kaupunkilaisille maksutta saattaisi myös lisätä autoliikennettä kaupungissa ja mahdollisesti vähentää joukkoliikenteen houkuttelevuutta.

Kimppakyydit ja muut autojen yhteiskäyttöä lisäävät toimenpiteet eivät välttämättä johtaisi yksittäisten autojen määrän vähenemiseen. Tutkimusten perusteella kaikkein suurinta kiinnostus yhteiskäyttöautoihin vaikuttaisi olevan joukolla, joka ei omista autoa ollenkaan. Saattaisi si-

ten olla mahdollista, että autojen yhteiskäytön lisääntymiseen tähtäävät toimenpiteet nostaisivatkin yksittäisten autojen ja siten liikenteen määrä kaupunkialueella.

Jos palvelua tämän kaltaisesti laajennettaisiin, olisi kimppakyytisovelluksen palveluntarjoajaksi pääkaupunkiseudun joukkoliikennekuntayhtymä HSL yksityistä yrittäjää luontevampi vaihtoehto mm. kilpailuteknisistä syistä. Mikäli valittaisiin yksityinen palveluntuottaja, tulisi kimppakyytipalvelun olla HSL:n kilpailuttama.

Kimppakyytipalvelulla voidaan täydentää joukkoliikenteen palvelutarjontaa, mutta ensisijaisena liikkumismuotona tulee kaupunkistrategian mukaisesti nähdä kävely, pyöräily ja joukkoliikenne.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Elina Norrena, viestintä- ja palvelukehityspäällikkö, puhelin: 310 35104
elina.norrena(a)hel.fi
Sari Valasjärvi, kehittämisspääällikkö, puhelin: 310 35711
sari.valasjarvi(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.03.2018 § 175

HEL 2018-001304 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Aloitteessa esitetty tavoite henkilöautoliikenteen vähentämiseksi on kannatettava. Helsingin kantakaupunkiin saapuvien henkilöautojen keskikuormitus on nykyään noin 1,2 henkeä/auto. Matkustajamäärän kasvattaminen henkilöautoissa tehostaa liikennejärjestelmän toimintaa ja vähentää henkilöautoilla ajettuja kilometrejä kaupungissa, millä on monia hyviä seurausvaikutuksia.

Kimppakyytien yleistymisen seurauksena on arvioitu, että osa autoilijoista luopuu oman auton käytöstä ja autojen keskikuormitus nousee.

Suurimpana haasteena on saada kimppakyytimatka oman auton käyttäjän kannalta niin sujuvaksi ja vaivattomaksi, että se kannustaa kimppakyytien käyttöön myös Helsingissä tyypillisillä lyhyillä matkoilla. Kimppakyytisovelluksen kautta saatavan kustannus- ja palvelutasohyödyn pitäisi pystyä kompensoimaan mahdollista matka-ajan pitenemistä,

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

matkan suunnittelun ja tilaamisen vaivaa sekä varmistamaan matkustajalle edullinen, sujuva ja turvallinen matka.

Helsingissä joukkoliikennejärjestelmän palvelutaso on sen verran hyvä, että tarvetta kimpakyydeille ei liikkumisen perustarpeen tyydyttämissä ole. Liikkuminen joukkoliikenteellä on Helsingissä pääosin vaivatonta sekä kohtuullisen nopeaa ja halpaa. Tästä on osoituksena joukkoliikenteen korkea kulkutapaosuus moneen muuhun kaupunkiin verrattuna.

Kimppakyyteihin ja niitä mahdollistaviin sovelluksiin liittyy paljon kehittämispotentiaalia. Erilaisia matkojen yhdistelyyn ja kyytien jakamiseen tähtäviä sovelluksia on markkinoilla jo nyt monia. Myös kaupungin työntekijät voivat näitä halutessaan soveltaa omiin matkatarkoituksiinsa. Kaupunkiympäristön henkilöstön liikkumiskäytäntöjä selvitetään parhaillaan ja erilaisia liikkumisen palveluja tullaan pilotoimaan ennen siirtymistä Kaupunkiympäristötaloon 2020. Tavoitteena on ottaa käyttöön liikkumispalveluja, jotka tukevat monipaikkaista työntekoa ja kestävää liikkumista.

HSL:n ydintehtävä on tuottaa mahdollisimman korkeatasoista ja kustannustehokasta joukkoliikennettä, joka voi olla myös osa erikseen markkinanehtoisesti tarjottavaa liikkumispalvelua. Julkisen subvention käyttöä liikkumiseen tulee tarkoin harkita, jotta hyödyt kohdistuvat tarkoituksenmukaisesti eikä esimerkiksi heikennä joukkoliikenteen kannattavuutta tai houkuttelevuutta. Alan kehitystä kannattaa seurata tarkasti ja tarkkailla muodostuuko markkinoille jokin hallitseva ja laajalle levinnyt sovellus. Kimppakyyteihin liittyvään lainsäädäntöön olisi myös hyvä saada selkeät säännöt siitä, minkälaista toiminta voi olla ja minkälaisia korvauksia siitä voi maksaa tai vastaanottaa. Tässä vaiheessa ei ole perusteltua esittää erillistä taloudellista tukea kaupungin työntekijöille tai kaupunkilaisille kimpakyytisovellusten käytöstä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 251

Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite Suvilahden ja teurastamon yhdistävän Festarikujan rakentamisesta

HEL 2018-001995 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Sami Muttilaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Suvilahden ja Teurastamon välisen Festarikujan toteuttamista kiirehditään.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että Festarikujan katupiirustukset on hyväksytty vuonna 2013. Festarikuja on yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie, joka alittaa Junatien Panimokadun kohdalla ja yhdistää Suvilahden Teurastamon alueeseen. Rakentamisen mahdollistava Kalasataman keskus 2:n asemakaavamuutos tuli voimaan vuoden 2017 lopulla.

Festarikujan rakentaminen on tarkoituksenmukaista ajoittaa samaan yhteyteen Sörnäisten liikennetunnelin rakentamisen kanssa, koska molemmat aiheuttavat muutostarpeita Junatien ja Sörnäisten rantatien liit-

26.09.2018

tymässä ja työnaikaisia liikennejärjestelyjä Junatiellä. Sörnäisten liikennetunnelin asemakaava on vastikään hyväksytty. Tunnelin hankesuunnitelma on sen jälkeen tarkoitus saattaa kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi arviolta vuonna 2020. Hankesuunnitelman yhteydessä suunnitellaan myös Sörnäisten rantatien ja Junatien kaistajärjestelyt sekä tarvittavat tilapäiset liikennejärjestelyt. Vuoden 2018 talousarviossa Sörnäistentunnelin rakentaminen ajoittuu alustavasti 10-vuotisen investointiohjelmakauden loppupuolelle.

Kaupunginhallitus toteaa, että Festarikuja on tarkoituksenmukaista toteuttaa siinäkin tapauksessa, ettei Sörnäisten liikennetunnelia päätetä rakentaa.

Festarikujan rakentamisen kustannusarvio on noin 10 milj. euroa. Sörnäisten rantatien ja Junatien liittymän kaistajärjestelyistä ei ole laadittu kustannusarviota.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 585

HEL 2018-001995 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Sami Muttilaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

17.09.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

26.09.2018

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Perusteluosan 4 kappaleen loppuun lisätään seuraavaa:

"Kaupunginhallitus toteaa, että Festarikuja on tarkoituksenmukaista toteuttaa siinäkin tapauksessa, ettei Sörnäisten liikennetunnelia päätetä rakentaa."

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 10

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Maria Ohisalo, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa

Kaupunginhallitus hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 5 - 10.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 24.04.2018 § 216

HEL 2018-001995 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Festarikujan merkitys Suvilahden ja Teurastamon välisenä yhteytenä on tiedostettu. Rakentamisen ajoitukseen vaikuttaa muiden alueen suunnitelmien eteneminen ja niistä johtuvat aikataulusidonnaisuudet.

Festarikujan rakentamisen mahdollistava Kalasataman keskus 2 asemakaavan muutos on tullut voimaan 29.12.2017.

Kaupunkiympäristön toimiala on aktiivisesti ollut mukana Suvilahden tapahtuma-alueen kehittämisessä. Tämän hetkisen näkemyksen mukaan Festarikujan rakentaminen ei ole välttämätöntä Suvilahden tapahtuma-alueen kehittämisen näkökulmasta, sillä alueen kehittämisessä varmistetaan sen toimivuus ja houkuttelevuus itsenäisenä tapahtuma-alueena. Festarikujan rakentamisen tarpeellisuutta tarkastellaan Suvilahden ja Teurastamon pitemmän aikavälin kehittämisen yhteydessä. Festarikuja parantaa Suvilahden ja Teurastamon välistä jalankulku- ja pyöräily-yhteyttä ja yhteistoimintamahdollisuuksia Suvilahden ja Teurastamon alueiden kesken.

Festarikujan rakentaminen vaatii muutoksia Sörnäisten rantatien ja Junatien liittymän kaistajärjestelyihin ja sen mahdollinen rakentaminen olisi siten tarkoituksenmukaisinta ajoittaa Sörnäisten liikennetunnelin rakentamisen yhteyteen tunnelin aiheuttaessa muutostarpeita samaan liittymään. Festarikujan rakentaminen vaatisi myös merkittäviä työnäköisiä liikennejärjestelyjä Junatien osalta, jotka olisi hyvä yhdistää Sörnäisten liikennetunnelin rakentamisen tilapäisiin liikennejärjestelyihin, jotta haitta käyttäjille jää mahdollisimman lyhytaikaiseksi. Festarikujan rakentamisen on arvioitu maksavan noin 10 miljoonaa euroa. Liittymän kaistajärjestelyistä ei ole laadittu kustannusarviota.

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021 on asetettu tavoite rakentaa 7 000 asuntoa vuodessa vuodesta 2019 lähtien. Talousarvion 10–vuotisessa investointiohjelmassa Kalasataman projektialueen katurakentamiseen kohdennetut määrärahat ovat tarpeen etenkin asuntotuotantotavoitteiden toteutumisen ja työpaikka-alueiden rakentamisen edellytysten varmistamiseksi. Kalasataman asunto- ja palvelurakentamisen vaatimat investoinnit lähivuosina ovat mittavat.

Sörnäistentunnelin asemakaava on tarkoitus tuoda kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsittelyyn kevään 2018 aikana. Sörnäistentunnelin hankesuunnitelman laatiminen aloitetaan tänä vuonna ja se valmistuu vuonna 2019. Sörnäistentunnelin hankesuunnitelman yhteydessä suunnitellaan myös Sörnäisten rantatien ja Junatien kaistajärjestelyt sekä rakentamisen vaatimat tilapäiset liikennejärjestelyt. Vuoden 2018 talousarviossa liikennetunnelin rakentaminen ajoittuu alustavasti 10–vuotisen investointiohjelmakauden loppupuolelle.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

26.09.2018

Asia/17

Sauli Hakkarainen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 39 494
sauli.hakkarainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 252

Valtuutettu Ulla-Marja Urhon aloite valaistuksesta Lauttasaarentien ostoskeskuksen kohdalla

HEL 2018-002000 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Ulla-Marja Urhon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ulla-Marja Urhon aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Ulla-Marja Urho ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteesaan, että Lauttasaarentien valaistusta parannetaan erityisesti ostoskeskuksen kohdalla.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Lauttasaarentien katuvalaistus on uusittu vuonna 2004. Ostoskeskuksen kohdalla katuvalaistus uusittiin sen valmistumisen yhteydessä. Huhtikuussa 2018 tehdyssä valaistuskatselmuksessa todettiin tarve valaisinten paremmalle valotasolle ja valonjaolle ostoskeskuksen kohdalla, ja toisaalta tarve himmentää linja-autojen kääntöpaikan valaistusta pimeään aikaan. Pylväsvalaisimien valojen vaihto led-valaisimiksi on tilattu urakoitsijalta. HKL on ryhtynyt toimenpiteisiin Lauttasaarentie 25:n kohdalla olevan bussien kääntöpaikan valaistuksen himmentämiseksi. Valaisinten säätäminen tapahtuu yksyllä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

26.09.2018

Suurin osa ostoskeskuksen vastapäätä olevasta jalankulkualueesta sijaitsee kiinteistöillä. Kiinteistöt vastaavat omasta valaistuksestaan.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ulla-Marja Urhon aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 537

HEL 2018-002000 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Ulla-Marja Urhon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 08.05.2018 § 232

HEL 2018-002000 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lauttasaarentien valaistus uusittiin vuonna 2004. Sitä ennen kadulla oli historialliset 30-luvulla kehitetyt Y-ripustusvalaisimet kahdessa rivissä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kyseinen valaisinmalli ei ollut oikeassa historiallisessa ympäristössään ja horisontaaliset valotasot asuintalojen ikkunoiden kohdalla olivat siten tarpeettoman suuria ja paikoin 40 luxia. Se ylittää kaksikymmenkertaisesti nykystandardien suositukset. Lisäksi taloja ei ole rakennettu kiinni kadunreunaan, kuten kantakaupungissa. Yleisen alueen ja rakennusten väliset etupihat olivat valaistuneet kadun Y-valaisimilla, mutta kyseisten yksityisten alueiden valaistuksista vastaavat lopulta kiinteistöt.

Lauttasaarentien ostoskeskus Lauttis on uudisrakennus. Katualueen valaistus jouduttiin uusimaan, koska ripustusvalaistuksen rakentaminen ostoskeskuksen kohdalle ei ollut enää mahdollista. Valaistussuunnitelma valmistui vuonna 2015 ja nyt ostoskeskuksen kohdalta ripustusvalaistus on korvattu kolmella 10 m korkealla valaisinpylväällä. Läntisimmässä pylväessä Otavantien risteysalueen tuntumassa on T-varsi ja kaksi katuvalaisinta 150 W suurpainenaatriumlamppuilla. Myös Lauttasaarentien ripustusvalaisimissa on sama lamppulaji- ja teho. Ostoskeskuksen edustan kaksi muuta pylvästä on varustettu kukin yhdellä valaisimella ja tehokkaammalla 250 W suurpainenaatriumlampulla. Niistä itäiseen pylväeseen oli kolaroitu ja pylväs oli kallistunut muutaman asteen ja kääntynyt n. 20 astetta, eikä enää saavutettu suunnitteluvaiheessa vaadittua M3a-valaistustasoa (kuvat liitteissä 1 ja 2).

Ostoskeskuksen edessä sijaitseva jalkakäytävä on pitkälti tontin puolella ja siinä on hyvä valaistustaso (täyttää luokan P2 vaatimukset). Viikola 16 alueen valaistusta katselmoitiin pimeään ja valoisaan aikaan. Silloin katualueella sijaitsevaa pyörätietä ei aina käytetty ja pyöräilyä oli myös tontin puolella jalankulkualueella. Jalankulkijat ylittävät Lauttasaarentien sivummassa sijaitsevan suojatien sijaan myös suoraan ostoskeskuksen pääsisäänkäynnin kohdalla. Liikenteen monimuotoisuutta lisäävät ostoskeskuksen edessä sijaitsevat linja-autopysäkki ja taksitolppa. Valaistuskatselmuksissa kävi ilmi, että ostoskeskuksen kohdalla tarvitaan mitattua parempi valotaso. Kallistunut ja kääntynyt pylväs heikensi katselmuksessa saatuja valaistusmittaustuloksia. Pylväs suoritettiin ja käännettiin oikeaan asentoon katselmuksen jälkeen.

Ostoskeskus Lauttista vastapäätä osoitteissa Lauttasaarentie 29 ja 27 sijaitsee kivijalkaliikkeitä. Suurin osa jalankulkualueesta on tonteilla. Siellä valaistustasot olivat pimeän ajan katselmuksen aikaan pimeiden näyteikkunoiden kohdalla alimmillaan hieman alle kaksi luksia, jolloin ei enää aivan saavutettu valaistusluokkia. Viistosti vastapäätä ostoskeskusta osoitteessa Lauttasaarentie 25 sijaitsee HKL:n linja-autojen kääntöpaikka. Kääntöpaikka on rakennettu talon sisään sen alimpaan kerrokseen. Linja-autojen sisäänajo katualueelta tapahtuu Taivaanvuohenkujalta ja ulosajo Lauttasaarentielle vastapuolelta ostoskeskuksen itäpäätä. Kyseisessä kohdassa risteää jalankulku- ja pyöräliikenne kiinteistöstä ulosajavan linja-autoliikenteen kanssa. Valoteknisesti tilanne

on vaarallinen, sillä kiinteistön valaistus talon sisällä kääntöpaikalla on yli 300 luxia ja ulkona jalkakäytävällä se on vain 10 luxia. Silmä sopeutuu voimakkaisiin valaistustasovaihteluihin hitaasti. Lauttasaarentieltä päin katsottaessa kääntöpaikan korkeat ja leveät ylivalaistut sisään- ja ulosajoaukot saavat katualueen vaikuttamaan erityisen pimeältä ja turvattomalta. Suuret valaistut kohteet heikentävät sitä katselevan henkilön pimeännäköön sopeutumista. (Kuvat liitteissä 1 ja 3)

Katselmuksen havaintojen perusteella voitiin todentaa aloitteessa mainittu vilkas liikenne. Pylväsvalaisimiin tulee vaihtaa mahdollisimman korkeatasoiset ledivalaisimet, joista saadaan nykyisiä purkauslamppuvalaisimia parempi valonjako. Jatkossakin kyseisten kriittisten valaisimien ja pylväiden mahdollista korjausta tulee kiirehtiä heti, kun tieto viasta on saatu. Lauttasaarentie 25 HKL:n linja-autojen kääntöpaikan valaistusta tulee himmentää pimeään aikaan.

Ulkovalaistus on pimeän ajan liikkujalle tärkeä. Se luo turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta. Helsingin kaupungin tulee kulloinkin vallitsevien teknistaloudellisten mahdollisuuksiensa puitteissa valaista omistamansa tai hallitsemansa kohteet tarkoituksenmukaisella tavalla. Alueellisen keskuksien osalta, kuten ostoskeskus Lauttiksen edustalla, tämä tarkoittaa sitä, että vähimmäisvaatimuksena on luoda edellytykset turvalliselle liikkumiselle noudattamalla teknistaloudellisten mahdollisuuksien mukaan kansainvälisiä valaistusstandardeja. Ne ovat tieteelliselle tutkimukselle pohjautuvia suosituksia ja siten luovat parhaan mahdollisen pohjan hyvälle valaistuksen suunnittelulle ja käytölle. Ostoskeskus Lauttiksen kohdalla Lauttasaarentiellä on vilkas ja monipuolinen liikenne. Vilkas liikenne on valaistusstandardien mukainen peruste paremman valaistusluokan käytölle. Lauttasaarentie 25 linja-autojen kääntöpaikka on katettua liikennöityä aluetta, joten valaistuksen käytössä tulee soveltaa tunnelivalaistusstandardeja. Kääntöpaikan valaistuksen pimeän ajan himmentämisellä saavutetaan turvallinen valaistus.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Olli Markkanen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 39559
olli.markkanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

§ 253

Valtuutettu Ulla-Marja Urhon aloite jalankulkuvaloista Lauttasaarentielle

HEL 2018-002001 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Ulla-Marja Urhon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ulla-Marja Urhon aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Ulla-Marja Urho ja 26 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Lauttasaarentielle palautettaisiin terveysaseman kohdalta suojatieltä poistetut liikennevalot.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunkiympäristön toimialan mukaan Lauttasaarentien autoliikenteen määrä on vähentynyt metron liikennöinnin alettua. Terveyskeskuksen viereisen suojatien keskisaareke mahdollistaa kadun ylittämisen kahdessa osassa, ja kadulla oleva muu valo-ohjaus rytmittää autoliikennettä. Jalankulkuvalojen palauttamiselle ei ole perusteita.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2018

Asia/19

kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ulla-Marja Urhon aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 538

HEL 2018-002001 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Ulla-Marja Urhon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 08.05.2018 § 231

HEL 2018-002001 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lauttasaarentie 25 kohdalla oleva suojatie on terveystieteiden keskuksen vieressä, ja sen länsipuolella on ostoskeskus ja metroasema. Suojatiellä oli jalankulkuvalot kunnes bussiterminaalin rakennustöiden yhteydessä (kaupunkisuunnittelulautakunta 12.5.2015 / piirustus 6433) ne päätettiin poistamaan. Metroliikenteen alettua raskas bussiliikenne väheni Lauttasaarentien itäosalta murto-osaan aiemmasta. Metron vaikutusta autoliikenteen määrään Lauttasaarentiellä selvitetään tänä keväänä. Arvio liikennemääräksi on noin 5 000 ajon./vrk.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kyseisellä suojatiellä on tällä hetkellä keskisaareke, mikä mahdollistaa ajoradan ylittämisen kahdessa osassa. Lauttasaarentie 23 kohdalla on nopeusnäyttötaulu, jonka mukaan 87 % autoilijoista ajaa 40 km/h nopeusrajoituksen mukaan. Keskinopeus on 34 km/h. Yksittäisiä suuria nopeuksia on myös mitattu. Liikennevirta rytmittyy aiempien valojen vuoksi, joten suojatiellä on luonnostaan hiljaisempia hetkiä. Lisäksi bussin kääntyminen terminaaliin pysäyttää liikenteen hetkellisesti.

Lauttasaarentien autoliikenne on metron liikennöinnin alettua rauhoittunut. Tämän tyyppisissä kohteissa suojatien ohjaamista liikennevaloilla ei pidetä hyvänä ratkaisuna, koska vähäisen autoliikenteen takia jalankulkijat eivät jää odottamaan valon vaihtumista, vaan punaista päin kävely on yleistä. Jalankulkuvalojen palauttamiselle ei nähdä perusteita Lauttasaarentien suojatiellä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Eeva Väistö, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37353
eeva.vaisto(a)hel.fi

26.09.2018

Asia/20

§ 254

Valtuutettu Kaisa Hernbergin aloite sisäilman laatua parantavasta ilmanvaihdosta kouluihin ja päiväkoteihin

HEL 2018-002604 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Kaisa Hernbergin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Kaisa Hernberg ja 21 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa, että niissä Helsingin kaupungin koulu- ja päiväkotirakennuksissa, joissa koneellinen ilmanvaihto on käytössä, siirrytään käytäntöön, jossa koneellista ilmanvaihtoa ei suljeta kokonaan arki-iltoina, viikonloppuina ja loma-aikoina, vaan ilmanvaihto pidetään käynnissä riittävällä teholla, jotta ilma vaihtuu kaikissa tiloissa. Rakennuksen käyttöajat tulee selvittää, ilmanvaihtohormit nuohota ja suodattimet vaihtaa säännöllisesti. Aloitteessa esitetään myös, että koneellisen ilmanvaihto säädetään rakennusten sisäilmaston ja ilmanvaihdon määräysten ja ohjeiden mukaisesti, huolehtien samalla, että korvaus- ja siirtoilmaventtiilejä on riittävästi ja että rakennuksen maksimikäyttämäärä ei ylitä. Koulujen ja päiväkotien kiinteistöhuollon ohjeistuksia ja valvontaa sekä tiedonkulun käytäntöjä kiinteistöjen käyttäjien ja kunnossapidon välillä esitetään kehitettäväksi ja tehostettaviksi sisäilmaongelmia aiheuttavien käytäntöjen kitkemiseksi.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnalta sekä kasvat-
tus- ja koulutuslautakunnalta saamiinsa lausuntoihin ja toteaa, että
opetustiloissa ja päiväkotien ryhmätiloissa ilmanvaihto on erityisen tar-
peellinen vähentämään lasten ja aikuisten yhteiseen hengitysilmaan
tuottamia tartuntatautien viruksia ja bakteereja.

Sisäilman epäpuhtaudet ja ilmanvaihto

Kun koulu- ja päiväkotirakennuksissa on toimintaa, on koneellinen il-
manvaihto toiminnassa. Poistoilman mukana käyttäjistä itsestään sekä
heidän toiminnastaan peräisin olevat epäpuhtaudet poistetaan ulkoil-
maan. Öisin ja viikonloppuisin, kun rakennuksessa ei ole toimintaa, ei
sisäilmaan pääse toiminnasta peräisin olevia epäpuhtauksia. Kun ko-
neellinen ilmanvaihto on pois päältä öisin ja viikonloppuisin, haihtuvien
orgaanisten yhdisteiden pitoisuus sisäilmassa suurenee sisustus- ja ra-
kennusmateriaaleista peräisin olevien päästöjen vuoksi, mutta niiden
pitoisuus pienenee heti, kun ilmanvaihto käynnistetään yhdestä kah-
teen tuntia ennen koulu- tai päiväkotipäivän alkamista.

Kun uusi tai peruskorjattu koulu- tai päiväkotirakennus valmistuu, sen
ilmanvaihtoa käytetään ensimmäisen vuoden ajan viikon jokaisena päi-
vänä vuorokauden ympäri. Yhtenä syynä tähän on uusien rakennus- ja
sisustusmateriaalien materiaalipäästöjen poistaminen rakennuksen si-
säilmasta epämiellyttäviä hajuja aiheuttamasta. Kun uudisrakennuksen
valmistumisesta on kulunut vuosi, ilmanvaihto asetetaan toimimaan ai-
kaohjelmien mukaan.

Sisäilman hiukkaspitoisuuteen vaikuttavat sisälähteiden lisäksi ulkoil-
man hiukkaslähteet kuten liikenne, energiantuotanto ja teollisuus sekä
mm. siitepöly. Sisäilman pienhiukkaspitoisuus voi olla koneellisen il-
manvaihdon käydessä suurempi kuin öisin ja viikonloppuisin, kun il-
manvaihto on pois päältä. Tuloilmasta suodatetaan ilmanvaihtokonees-
sa olevilla suodattimilla suuri osa ulkoilman hiukkaspitoisuudesta, mut-
ta kokoluokkaa 0,1–0,3 µm halkaisijaltaan olevat hiukkaset pääsevät
nykyään yleisesti käytettyjen tuloilmasuodatinmateriaalien läpi.

Kun ilmanvaihto ei koulu- ja päiväkotirakennuksissa ole öisin ja viikon-
loppuisin päällä, isommat hiukkaset laskeutuvat huonepinnoille, joista
ne voidaan siivoamalla pyyhkiä pois. Pienemmät hiukkaset jäävät leiju-
maan ilmaan. Koneellisen ilmanvaihdon käynnistyessä 1–2 tuntia en-
nen toiminnan alkamista ilmassa leijuvat hiukkaset poistetaan ulkoil-
maan. Päivällä ihmisen toiminta nostaa huonepinnoilla olevia hiukkasia
takaisin ilmaan ja poistoilmanvaihtoon. Rakennuksen hiukkaspitoisuut-
ta voi selvästi vähentää siivouksen keinoin, erityisesti nihkeäpyyhinnäl-
lä.

Kiinteistöjen riittävästä ylläpitosiivouksesta vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, joka kirjaa ja selvittää tarkastuksissa ilmenevät mahdolliset puutteet ilmanvaihdossa, yllä- ja kunnossapidossa sekä ilmoittaa korjaustarpeet kaupunkiympäristön toimialan kunnossapidolle. Ilmanvaihdon riittävyttä ja käytänteitä selvitetään sekä ohjeistetaan myös kasvatuksen ja koulutuksen toimialan moniammatillisessa sisäilmatyöryhmässä.

Ilmanvaihto ja huonetilan kosteus sekä kosteusongelmat

Sisäilman vesihöyrypitoisuuteen vaikuttavat ulkoilman vesihöyrypitoisuus, sisätilan kosteuslähteet, sisätilan ilmanvaihto, poistuvan vesihöyryn määrä rakenteiden läpi sekä vesihöyryn sitoutuminen rakennusaineisiin. Kahden viimeksi mainitun tekijän merkitys on yleensä melko pieni.

Rakennusten valmistumisvaiheessa betonin kuivuminen ja eräät pintakäsittelyt voivat tuottaa sisäilmaan suhteellisen suuren kosteustuoton. Tämä on toinen syy sille, miksi ilmanvaihtoa tulee käyttää jatkuvasti vuoden ajan uudisrakennuksen valmistumisen jälkeen.

Julkisissa palvelukiinteistöissä ei ole sisäisiä kosteuslähteitä silloin, kun rakennusten käyttäjät eivät oleskele rakennuksessa iltaisin, öisin tai viikonloppuisin, joten kosteustuotto ei ole ilmanvaihdon käyttämisen syy toiminta-ajan ulkopuolella.

Koulu- ja päiväkotirakennuksen sisäilman suhteellisen kosteuden tulee olla yli 80 % useita viikkoja 20–25 °C:n lämpötilassa, jotta homeen kasvu alkaa puupinnalla. Ko. olosuhteita ei päässyt syntymään helmi-, touko- sekä heinä-elokuussa tehdyissä mittauksissa. Kesälomajaksolla sisäilma oli jopa 5–10 prosenttiyksikköä kuivempaa öisin ja viikonloppuisin, kun ilmanvaihto ei ollut käynnissä, verrattuna päiväsaikaan, kun ilmanvaihto oli käynnissä.

Suomalaisissa koulurakennuksissa ei ole normaalisti sisäilman liiallisen kosteuden ongelmaa vaan sisäilman liiallisen kuivuuden ongelma. Lämmityskaudella ilmanvaihdon käyntiajoilla ei ole juurikaan vaikutusta opetus- ja leikkitilojen sisäilman suhteelliseen kosteuteen. Se on riippuvainen ulkoilman lämpötilasta sekä huoneen lämpötilasta. Ilmanvaihdon pysäyttäminen öisin ja viikonloppuisin pakkaskaudella voi pieneltä osin vähentää sisäilman liiallista kuivuutta, kun tyhjän rakennuksen sisäilmaa ei vaihdeta turhaan.

Rakennusten kosteusongelmat johtuvat siitä, että rakenteeseen tulee enemmän kosteutta kuin sieltä poistuu, minkä vuoksi rakenteen kosteuspitoisuus suurenee ja rakenne voi vaurioitua. Mikäli rakenteella on suuri kosteudensitomiskyky, kestää kosteuspitoisuuden nousu kauem-

min niin suureksi, että rakenne alkaa vaurioitua. Rakenteisiin voi kosteuden seurauksena syntyä mikrobiologisia vaurioita (homehtuminen ja lahoaminen) ja kemiallisia/fysikaalisia vaurioita (aineiden hajoaminen, kuten emissiot ja ruostuminen, sekä muodonmuutokset). Kosteuden lähteitä ovat mm. sadevesi, erityisesti viistosade, tuiskulumi, lumi ja sen sulaminen, maan pinta- ja vajovedet, vesi-, viemäri- ja lämpöputkien vuodot sekä suihku- ja pesuvedet.

Rakenteiden vauriot voivat osaltaan vaikuttaa kosteusvaurioiden syntymiseen. Näitä ovat tyypillisesti julkisivun vesivuodot, ilmavuodot rakenteiden läpi, ikkunaliittymien epätiiveys, kattovuodot, joissa vesi voi kulkea kattorakenteissa pitkiä matkoja ennen kuin valuu alas, sadevedenohjauksen puutteet, virheellinen maan muotoilu, kapillaarikatkon puuttuminen, jolloin maaperän kosteus voi nousta alapohjarakenteisiin, pesutilojen puutteellinen vedeneristys, höyrynsulun puutteet sekä liian kostean rakenteen pinnoittaminen rakentamisen aikana. Lisäksi rakenteiden tuuletuksen puutteet voivat johtaa kosteuden liialliseen viipymiseen rakenteissa. Näitä ovat julkisivun, ryömintätilan ja yläpohjan tuuletuksen puutteet. Julkisivun ja yläpohjan tuuletus tapahtuu painovoimaisesti, mutta maaperän suuren kosteustuoton vuoksi ryömintätilat tuuletetaan usein koneellisesti. Ryömintätilan koneellinen poistoilmanvaihdon tulee olla käynnissä jatkuvasti, jotta ryömintätila pysyy oleskelutiloihin nähden alipaineisena, minkä avulla ryömintätilan epäpuhtauksien pääsy käyttötilojen sisäilmaan ehkäistään.

Helsingiläisiä kouluja ja päiväkoteja vaivaa erityisesti ikääntyminen. Esimerkiksi ulkovaipparakenteen ikääntyminen heikentää rakenteen kosteusteknistä toimintaa ja mahdollistaa kosteuden tunkeutumisen rakenteisiin. Mikäli julkisivun tuulettuminen on heikko, on kosteusvaurion kehittyminen todennäköistä ja mikrobivaurion syntyminen mahdollista. Rakenteen tuulensuoja- tai eristekerrokseen päässeeseen liiallisen kosteuden poistamiseen rakennuksen ilmanvaihtojärjestelmää ei voi käyttää.

Ilmanvaihdon vaikutus sisäilman laatuun

Ilmanvaihto ei koulu- ja päiväkotirakennuksissa ole syyllinen kosteusongelmien syntyyn, mutta huonosti toimiva ilmanvaihto voi vaikuttaa sisäilman laadun heikentymiseen. Tämä on mahdollista silloin, kun koneellisen ilmanvaihdon poistoilmavirratt ovat suuremmat kuin tuloilmavirratt, mikä aiheuttaa rakennukseen alipaineen. Kun poistoilmanvaihdon imu on suurempi kuin tuloilmanvaihdon korvausilma, ottaa koneellinen ilmanvaihto korvausilman sieltä, mistä sen on helpointa saada se: lattiakaivoista, pesualtaiden viemäreiden suuaukosta, rakenteissa olevista epätiiveyskohdista, jne. Mikäli näissä on sisäilman laatua heikentäviä epäpuhtauksia, ne kulkeutuvat sisäilmaan. Mikäli viemäriin ja lattiakaivoihin lasketaan säännöllisesti vettä ja rakenteissa ei ole epäti-

veyskohtia tai tiivistämättömiä läpivientejä eikä kosteusvaurioita, ei korvausilman mukana kulkeudu sisäilmaan sen laatua heikentäviä epäpuhtauksia ja hajuja.

Ilmanvaihdon vaikutuksia koskevassa keskustelussa on muistettava, että Suomessa on suuri määrä asuinkerrostaloja, joissa on 1950–1980-luvuilla toteutettu pelkkä koneellinen poistoilmanvaihto. Näiden kerrostalojen asunnoissa vallitsee alipaine, ellei asukas avaa tuuletusikkunaa tai parvekkeen ovea. Ikkunoiden yläpuolella olo- ja makuuhuoneissa sijaitseva tuuletusventtiili on yleensä niin pieni, että se ei ehkäise alipaineen muodostumista. Alipaine nähtiin vuosikausia pelkästään positiivisena asiana, sillä sisätilassa syntyvät epäpuhtaudet ja kosteus saadaan nopeammin ja tehokkaammin poistettua ulkoilmaan kuin jos paine-eroa ulko- ja sisäilman välillä ei ole ollenkaan - tai sisätiloissa on yli-paine, jolloin sisäilman kosteuskonvektion myötä rakenteeseen voi virrata kosteutta.

Alipaine ei aiheuta sisäilman laadun heikkenemistä, ellei korvausilma kulje sisäilmaan vaurioituneiden rakenteiden tai epämiellyttäviltä haisevien viemäreiden kautta. Koska asunnoissa ihmisen toiminnan kosteustuotto on suurempi kuin kouluissa tai päiväkodeissa, tehokkaalla poistoilmanvaihdolla on asunnoissa suurempi merkitys.

Suurimmassa osassa helsinkiläisiä koulu- ja päiväkotikiinteistöjä on niiden hygieniatiloissa eli WC- ja pesutiloissa pelkkä koneellinen poistoilmanvaihto. Tämä ns. likaisten tilojen poistoilmanvaihto on aina käynnissä, ja sillä ylläpidetään rakennuksessa pientä ilmanvaihtoa, kun pää-tulo- ja poistoilmakoneet ovat pois päältä öisin ja viikonloppuisin. Koska vastaavansuuruisista koneellista tuloilmavirtaa ei ole, aiheuttaa ns. likaisten tilojen eli hygieniatilojen poistoilmanvaihto rakennukseen alipaineen.

Alipaineen vaikutus sisäilman laatuun riippuu edellä mainituista tekijöistä. Monet koulu- ja päiväkotirakennukset ovat pysyneet hyvässä kunnossa, eikä likaisten tilojen poiston aiheuttamalla alipaineisuudella ole ollut negatiivista vaikutusta sisäilman laatuun. Jos koulu- ja päiväkotikiinteistöjen ikääntymisen myötä rakenteiden kosteustekninen toimivuus on heikentynyt ja rakenteisiin on päässyt tunkeutumaan ulkoilman kosteutta rakenteita vaurioittaen, yö- ja viikonlopun aikainen alipaineisuus onkin heikentänyt sisäilman laatua. Tämä on voitu kokea esimerkiksi maanantaiaamuisin sisäilman tunkkaisuutena.

Helsingin toimenpiteet yö- ja viikonlopun aikaisen alipaineisuuden vähentämiseksi

Kosteus- ja homevaurioista kärsivissä rakennuksissa alipaineisuuden aiheuttamaan negatiiviseen vaikutukseen alettiin kiinnittämään huomiota 2010-luvun alussa. Ensisijaisesti vaurioituneet rakenteet tulee korja-

ta. Ennen korjausten toteutumista yö- ja viikonlopun aikaisen alipaineisuuden välttää parhaiten pysäyttämällä koneellinen ilmanvaihto kokonaan, ennen kaikkea myös ns. likaisten tilojen poistoilmanvaihto. Koneellisen tulo- ja poistoilmanvaihdon pääilmanvaihtokoneiden käyttäminen vuorokauden ympäri ei ole varma keino poistamaan alipaineisuutta, sillä rakentamismääräykset tämän vuoden alkuun asti ohjasivat alipaineen toteuttamiseen ilmanvaihtoteknisin keinoin. Tämä tarkoittaa sitä, että rakennuksen yhteenlasketut tuloilmavirrat suunniteltiin pienemmiksi kuin yhteenlasketut poistoilmavirrat. Vanhojen ilmanvaihtojärjestelmien säädettävyys on heikko, eikä ilmanvaihtojärjestelmää välttämättä saada tasapainoon, vaikka siihen pyrittäisiinkin.

Vuosina 2012–2014 Helsingin kaupungilla toteutettiin projekti, jossa valikoitujen koulujen, päiväkotien ja muiden julkisten palvelukiinteistöjen ns. likaisten tilojen poistoilmanvaihdon ohjaus liitettiin pääilmanvaihtokoneiden aikaohjelmiin. Ko. kiinteistöissä likaisten tilojen poistoilmanvaihto pysähtyy myös yöksi ja viikonlopuksi samaan aikaan, kun pääilmanvaihtokoneet pysähtyvät. Kiinteistöjä on yhteensä 70 ja ne valittiin kuntotutkimuksissa löydettyjen sisäilman laatua heikentävien tekijöiden, kuten kosteusvaurioiden vuoksi.

Ns. likaisten tilojen poistoilmanvaihdon pysäyttäminen yöksi ja viikonlopuksi koulu- ja päiväkotirakennuksessa on otettu uudelleen kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden rakennetun omaisuuden hallinnan ja ylläpidon yhteisprojektiksi. Kesän 2018 aikana selvitetään 30 valitun koulu- ja päiväkotikiinteistön rakennusautomaatiojärjestelmät ja ohjaustavat, joilla likaisten tilojen poistoilmanvaihto voidaan kytkeä pois päältä öitä ja viikonloppuja varten. Työ toteutetaan alkusyksystä kiinteistöihin valittujen rakennusautomaatioyrytysten kanssa yhteistyössä. Jos projektissa saavutetaan haluttu tavoite, jatketaan ns. likaisten tilojen poistoilmanvaihdon liittäminen pääilmanvaihtokoneiden aikaohjelmaan muissakin päiväkotii- ja koulu-kiinteistöissä, joissa toimenpide on hyödyllinen.

Ilmanvaihdon osateho ja siirtoilman käyttö

Vanhemmissa koulu- ja päiväkotikiinteistöissä ilmanvaihto toimii joko täydellä teholla tai puolella teholla (25–75 % täydestä tehosta). Ilmanvaihdon käyttäminen osateholla ei kuitenkaan takaa ilman vaihtumisen tehokkaasti kaikissa tiloissa ja usein osateholla on haasteellista saada aikaan haluttu ilmanvaihdon tehokkuus. Useissa 2000-luvuilla rakennetuissa ja peruskorjatuissa koulu- ja päiväkotikiinteistöissä ilmanvaihtoa voi säätää portaattomasti. Lisäksi uusissa koulu- ja päiväkotikiinteistöissä ns. hygieniatilojen ilmanvaihto on toteutettu tulo- ja poistoilmanvaihtona – ei pelkästään koneellisena poistoilmanvaihtona kuten vanhemmissa rakennuksissa. Uusissa koulurakennuksissa ilmanvaihtojär-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

jestelmä on tehokkaampi: sen ilmavirtoja voidaan säätää portaattomasti siten, että ilmavirta jakautuu jokaiseen huoneeseen. Uuden sisäilmastoa ja ilmanvaihtoa koskevan ympäristöministeriön asetuksen myötä uusissa koulu- ja päiväkotirakennuksissa ilmanvaihtoa tullaan käyttämään suunnitellun käyttöajan ulkopuolella ulkoilmavirralla, joka on vähintään $0,15 \text{ (dm}^3\text{/s)/m}^2$.

Ilmanvaihto voidaan ajastaa toimimaan joka kolmannen tunnin ajaksi täydellä teholla. Tämän ajastamisen hyödyt ovat kuitenkin epäselvät. Sisäilman kosteuspitoisuuteen tällä ei voida vaikuttaa kuin marginaalisesti. Sisäilman haihtuvien orgaanisten yhdisteiden pitoisuus saadaan yhtä hyvin minimiin aamutuuletuksella 1–2 tuntia ennen toiminnan alkamista. Sisäilman hiukkaspitoisuus saattaa jopa suurentua kuin pienentyä koneellisen ilmanvaihdon käydessä. Lisäksi jos ei suoriteta isoja toimenpiteitä jokaisen koulu- ja päiväkotirakennuksen ilmanvaihtojärjestelmän tasapainottamiseksi, mikä saattaa kuitenkin epäonnistua aiempien rakentamismääräysten alipaineisuuteen ohjeistamisen vuoksi, ilmanvaihdon toimiminen kolmen tunnin välein aiheuttaa rakennukseen turhan alipaineen ja mahdollisten epäpuhtauksien kulkeutumisen rakennuksen sisäilmaan. Näin ollen tällä ohjaustavalla ei välttämättä saavuteta hyötyä.

Kesäaikana niissä rakennuksissa, joissa ei pääasiallisesti ole kesäaikaista käyttöä, tulee ilmanvaihtoa käyttää sillä palvelualueella, missä työskennellään (esim. koulurakennuksissa hallintotiloissa). Perussii-vouksen ajan ja vuorokausi sen päätyttyä ilmanvaihto on käynnissä normaaliteholla. Kun toimintaa aloitellaan loma-ajan päätyttyä, on ilmanvaihto käynnistettävä vuorokautta tai enintään viikkoa ennen toiminnan alkamista. Jos sisäilma tuntuu kesäaikana koulurakennuksessa erityisen tunkkaiselta, voidaan ilmanvaihto kytkeä päälle tunnin ajan yöllä kerran viikossa hyödyntämällä valvontajärjestelmän viikko-ohjelmaa.

Niissä rakennuksissa, joissa on kesäaikaista käyttöä, kannattaa hellekaudella ilmanvaihtoa käyttää öisin rakennuksen jäähdytykseen. Yötuoletukseksi kutsuttua toimintoa on järkevä käyttää, kun ulkoilman lämpötila on ainakin $3 \text{ }^\circ\text{C}$ matalampi kuin poistoilman lämpötila. Ilmanvaihdon yötoiminto ajastetaan poistoilman ja ulkoilman välisen lämpötilaeron perusteella.

Tilojen varustamisella korvausilmaventtiileillä ilmeisesti tarkoitetaan vai-pan yli muodostuvan paine-eron pienentämistä siten, että ulko- ja sisäilma olisivat samassa paineessa. Korvausilmaventtiilien kautta tuleva ilma on kuitenkin ulkoilman lämpötilassa ja suodattamatonta. Talvella korvausilmaventtiilien kautta tuleva ilma on liian viileää ja aiheuttaa vedon tunteen tiloihin kylmän ilman laskeutuessa lattian rajaan.

Suurimmassa osassa Helsingin koulu- ja päiväkotikiinteistöjen ilmanvaihtojärjestelmiä on lämmöntalteenotto, ja se tulee kaikkiin peruskorjattaviin koulu- ja päiväkotikiinteistöihin, jos niissä ei sitä aiemmin ole ollut.

Siirtoilmaventtiilejä tilojen välillä voidaan käyttää palovyöhykkeet huomioiden. Uusien ja peruskorjattavien koulujen ja päiväkotien ilmanvaihtojärjestelmät suunnitellaan uuden ympäristöministeriön asetuksen rakennuksen sisäilmastosta ja ilmanvaihdosta mukaan tasapaineiseksi siten, ettei ilmanvaihtojärjestelmä aiheuta rakenteisiin ylipaineen vuoksi rakenteita vaurioittavaa pitkäaikaista kosteusrasitusta eikä alipaineen vuoksi epäpuhtauksien siirtymistä sisäilmaan. Siirtoilmaventtiileitä ei uusissa rakennuksissa todennäköisesti tarvita, mutta vanhemmissa niistä voi olla hyötyä. Koulu- ja päiväkotirakennuksissa niiden akustisiin ominaisuuksiin tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Suomessa ei enää ole voimassa olevaa lakia palvelurakennusten ilmanvaihtojärjestelmien puhdistamistiheydestä, mutta puhdistamistarpeen tarkastaminen on erittäin suositeltavaa. Helsingiläisten koulujen ja päiväkotien ilmanvaihtojärjestelmät puhdistetaan pääsääntöisesti viiden vuoden välein. Tuloilmasuodattimet vaihdetaan pääsääntöisesti kaksi kertaa vuodessa.

Yhteiset toimintatavat

[Sosiaali- ja terveysministeriön asumisterveysasetuksen \(545/2015\) 8 §:n 4 momentissa](#) todetaan, että ”Rakennuksen käyttöajan ulkopuolella ilmanvaihdon tulee olla sellainen, ettei rakennus- ja sisustusmateriaaleista tai muista lähteistä vapautuvien ja kulkeutuvien epäpuhtauksien kertyminen sisäilmaan aiheuta käyttöaikana tiloissa oleskeleville terveyshaittaa.” Asetuksen soveltamisohjeessa tarkennetaan, että ”Tämä voidaan toteuttaa siten, että käyttöajan ulkopuolella ilmanvaihto on jatkuvasti päällä vähintään pienellä osateholla, ilmanvaihtoa käytetään jaksottaisesti tai ilmanvaihto käynnistetään niin aikaisessa vaiheessa ennen tilojen käyttöaikaa, että ilmanlaatu täyttää käytön aikana sille asetetut vaatimukset. Tämän lisäksi käyttöajan ulkopuolella ilmanvaihto ei saa aiheuttaa epäpuhtauksien kulkeutumista sisätiloihin esimerkiksi korvausilman puutteesta syntyneen liiallisen alipaineisuuden vuoksi.” Asumisterveysasetuksen soveltamisohje sallii kolme vaihtoehtoista toimintatapaa käyttöajan ulkopuoliselle ilmanvaihdolle.

Suomen kunnat ovat nähneet tarpeen yhtenäistää ja jakaa hyviin sisäilmaolosuhteisiin vaikuttavien toimintatapojen käytäntöjä. Tähän tarpeeseen on perustettu Kuntien sisäilmaverkosto, jossa on mukana kahdeksan suurinta kuntaa. Verkoston perustivat Espoo, Helsinki ja Vantaa. Sisäilmayhdistys kuuluu verkostoon ja toimii tulosten tiedottajana sekä

tukena asiantuntijaroolissa. Sisäilmayhdistyksen strategiassa uusimpana toimintamuotona on ”hyvä sisäilma” -suositusten lanseeraaminen.

Sisäilmaverkoston ensimmäinen aihe on ”Ilmanvaihdon toiminta ja käyntiajat”. Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan rakennetun omaisuuden hallinta -palvelu kutsui 50 kunnan sisäilma-asiantuntijoita, -yhdyshenkilöitä ja julkisista palvelutiloista vastaavia henkilöitä 4.9.2018 pidettyyn ”Ilmanvaihdon toiminta ja käyntiajat” -seminaariin ja työpajapäivään. Päivän tuloksista kirjoitetaan ns. konsensuslausunto, jonka Sisäilmayhdistys julkaisee suosituksena verkkosivuillaan.

”Ilmanvaihdon toiminta ja käyntiajat” seminaari- ja työpajapäivän päätökset ja ohjeistus liittyen ilmanvaihdon toimintaan ja käyntiaikoihin tullaan saattamaan kiinteistöjen käyttäjien ja kiinteistöhuollon tietoon sekä ilmanvaihdon käyttöä yhtenäistämään että hyviä sisäilmasto-olosuhteita ylläpitämään. Ohjeistus myös esitellään kaupunkiympäristölautakunnalle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Hernberg Kaisa Aloite Kvsto 28022018 8

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 539

HEL 2018-002604 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 21.08.2018 § 394

HEL 2018-002604 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Sisäilman epäpuhtaudet ja ilmanvaihto

Ilmanvaihdon tarkoituksena on laimentaa sisäilman epäpuhtauksien pitoisuutta ja hajujen voimakkuutta, poistaa liiallista kosteutta ja tuoda raitista ilmaa tilalle. Sisäilman hiukkas- ja kaasumaisten epäpuhtauksien lähteitä ovat sisustus- ja rakennusmateriaalit, ihmiset itse sekä ihmisten toiminta; esimerkiksi opetusrakennuksissa kuvaamataidon, kemian ja biologian opetuksessa käytetyt aineet sekä teknisissä ja tekstiilitöissä käytetyt materiaalit, ammattikoulurakennuksissa lukemattomat ammattiopetuksessa käytettävät materiaalit ja aineet sekä kaikissa rakennuksissa siivous ja siivoustuotteet. Opetustiloissa ja päiväkotien ryhmätiloissa ilmanvaihto on erityisen tarpeellinen vähentämään lasten ja aikuisten yhteiseen hengitysilmaan tuottamia tartuntatautien viruksia ja bakteereja.

Kun koulu- ja päiväkotirakennuksissa on toimintaa, on koneellinen ilmanvaihto toiminnassa. Poistoilman mukana käyttäjistä itsestään sekä heidän toiminnastaan peräisin olevat epäpuhtaudet poistetaan ulkoilmaan. Öisin ja viikonloppuisin, kun rakennuksessa ei ole toimintaa, ei sisäilmaan pääse toiminnasta peräisin olevia epäpuhtauksia. Koneellinen ilmanvaihto on pois päältä öisin ja viikonloppuisin, haihtuvien orgaanisten yhdisteiden pitoisuus sisäilmassa suurenee sisustus- ja rakennusmateriaaleista peräisin olevien päästöjen vuoksi, mutta niiden pitoisuus pienenee heti, kun ilmanvaihto käynnistetään yhdestä kahden tuntia ennen koulu- tai päiväkotipäivän alkamista. Päivällä tyypilliset haihtuvien orgaanisten yhdisteiden kokonaispitoisuudet jatkuvassa sisäilmastoseurannassa olevassa helsinkiläisessä koulurakennuksessa koneellisen ilmanvaihdon ollessa käynnissä ovat 50...350 ppb*. Koneellisen ilmanvaihdon ollessa öisin ja viikonloppuisin pois päältä haihtuvien orgaanisten yhdisteiden kokonaispitoisuus on 400...1000 ppb. Kun opetuksessa käytetään aineita, joista pääsee sisäilmaan runsaasti haihtuvia orgaanisia yhdisteitä, käytetään vetokaappeja tai kohdepoistoja sisäilman haihtuvien orgaanisten yhdisteiden pitoisuuden pienentä-

miseen. Epäpuhtauksien leviäminen huonetilaan estetään poistamalla epäpuhtaudet paikallisesti suoraan lähteen kohdalla

Kun uusi tai peruskorjattu koulu- tai päiväkotirakennus valmistuu, sen ilmanvaihtoa käytetään ensimmäisen vuoden ajan viikon jokaisena päivänä vuorokauden ympäri. Yhtenä syynä tähän on uusien rakennus- ja sisustusmateriaalien materiaalipäästöjen poistaminen rakennuksen sisäilmasta epämiellyttäviä hajuja aiheuttamasta. Sisäilmastoa ja ilmanvaihtoa koskevassa kansallisessa ohjeistuksessa pidetään ensisijaisena M1 luokan rakennusmateriaalien valitsemista, jotta sisäilman kemiallisten yhdisteiden kuorma olisi mahdollisimman pieni. Uusien materiaalien ja kalusteiden haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöt sisäilmaan pienenevät siten, että usein jo puolen vuoden kuluttua rakennuksen käyttöönotosta hajuvoimakkuudet ovat pienet. Kun uudisrakennuksen valmistumisesta on kulunut vuosi, ilmanvaihto asetetaan toimimaan aikaohjelmien mukaan

Sisäilman hiukkaspitoisuuteen vaikuttavat sisälähteiden lisäksi ulkoilman hiukkaslähteet kuten liikenne, energiantuotanto ja teollisuus sekä mm. siitepöly. Sisäilman pienhiukkaspitoisuus voi olla koneellisen ilmanvaihdon käydessä suurempi kuin öisin ja viikonloppuisin, kun ilmanvaihto on pois päältä. Tuloilmasta suodatetaan ilmanvaihtokoneessa olevilla suodattimilla suuri osa ulkoilman hiukkaspitoisuudesta, mutta kokoluokkaa 0,1...0,3 µm halkaisijaltaan olevat hiukkaset pääsevät muita kokoluokkia paremmin nykyään yleisesti käytettyjen tuloilmasuodatinmateriaalin läpi.

Kun ilmanvaihto ei koulu- ja päiväkotirakennuksissa ole öisin ja viikonloppuisin päällä, isommat hiukkaset laskeutuvat huonepinnoille, joista ne voidaan siivoamalla pyyhkiä pois. Pienemmät hiukkaset jäävät leijumaan ilmaan. Koneellisen ilmanvaihdon käynnistyessä 1...2 tuntia ennen toiminnan alkamista ilmassa leijuvat hiukkaset poistetaan ulkoilmaan. Päivällä ihmisen toiminta nostaa huonepinnoilla olevia hiukkasia takaisin ilmaan ja poistoilmanvaihtoon. Rakennuksen hiukkaspitoisuutta voi selvästi vähentää siivouksen keinoin, erityisesti nihkeäpyyhinnällä.

Ilmanvaihto ja huonetilan kosteus sekä kosteusongelmat

Sisäilman vesihöyrypitoisuuteen vaikuttavat ulkoilman vesihöyrypitoisuus, sisätilan kosteuslähteet, sisätilan ilmanvaihto, poistuvan vesihöyryn määrä rakenteiden läpi sekä vesihöyryn sitoutuminen rakennusaineisiin. Kahden viimeksi mainitun tekijän merkitys on yleensä melko pieni. Sisätilan kosteuslähteitä ovat esimerkiksi ihminen itse (hengitys, aineenvaihdunta), ruoan laittaminen, suihkussa käyminen ja pintojen vesipesu. Lisäksi rakennusten valmistumisvaiheessa betonin kuivumi-

nen ja eräät pintakäsittelyt voivat tuottaa sisäilmaan suhteellisen suuren kosteustuoton. Tämä on toinen syy siihen, miksi ilmanvaihtoa tulee käyttää uudisrakennuksen valmistuttua vuoden ajan 24 tuntia vuorokaudessa seitsemänä päivänä viikossa.

Julkisissa palvelukiinteistöissä ei ole sisäisiä kosteuslähteitä silloin, kun rakennusten käyttäjät eivät oleskele rakennuksessa iltaisin, öisin tai viikonloppuisin, joten kosteustuotto ei ole ilmanvaihdon käyttämisen syy toiminta-ajan ulkopuolella.

Koulu- ja päiväkotirakennuksen sisäilman suhteellisen kosteuden tulee olla yli 80 % useita viikkoja 20...25 °C:n lämpötilassa, jotta homeen kasvu alkaa puupinnalla.

Tämän vuoden helmikuussa, kun ulkoilman lämpötila oli -20...+2 °C, sisäilman suhteellinen kosteus jatkuvassa sisäilmastoseurannassa olevassa helsinkiläisessä koulurakennuksessa, jossa ilmanvaihto pysäytetään yöksi ja viikonlopuksi, oli 2...25 %. Tämän vuoden toukokuussa, kun ulkoilman lämpötila oli +5...+29 °C, sisäilman suhteellinen kosteus samassa koulurakennuksessa oli 17...40 %. Viime vuoden heinä-elo-kuussa, kesälomalla, koulurakennuksen sisäilman suhteellinen kosteus oli 29...62 %, kun ilmanvaihto toimi arkisin, mutta oli pois päältä öisin ja viikonloppuisin. Pääsääntöisesti tällä kesälomajaksolla sisäilma oli 5...10 prosenttiyksikköä kuivempaa öisin ja viikonloppuisin, kun ilmanvaihto ei ollut käynnissä, verrattuna päiväsaikaan, kun ilmanvaihto oli käynnissä.

Koulu- ja päiväkotirakennusten sisäilma on suurimman osan vuotta niin kuivaa, että mikäli rakenteista haihtuisi sisäilmaan kosteutta, sillä ei olisi haitallisia vaikutuksia (ellei kosteus pääse tiivistymään kylmälle pinnalle, esim. rakenteen kylmäsiltaan). Pitkään käytössä olleiden rakennusten maata vasten olevissa betonirakenteissa voi olla niin suuri kosteuspitoisuus, että niistä haihtuu sisäilmaan kosteutta. Tämä tapahtuu kuitenkin niin hitaasti tai pienissä määrin, ettei ole vaaraa, että ylitetään 80 % sisäilman suhteellinen kosteus. Oleellista on olla pinnoittamatta maata vasten olevia lattia- tai seinärakenteita tiiviillä pinnoitteella, mikä estää kosteuden haihtumisen sisäilmaan. Tiiviin pinnoitteen alle jäävä kosteus vaurioittaa pinnoitetta, minkä seurauksena pinnoitteesta voi vapautua ei-toivottuja kemiallisia yhdisteitä sisäilmaan.

Suomalaisissa koulurakennuksissa ei ole normaalisti sisäilman liiallisen kosteuden ongelmaa vaan sisäilman liiallisen kuivuuden ongelma. Lämmityskaudella ilmanvaihdon käyntiajoilla ei ole juurikaan vaikutusta opetus- ja leikkitilojen sisäilman suhteelliseen kosteuteen. Se on riippuvainen ulkoilman lämpötilasta sekä huoneen lämpötilasta. Ilmanvaihdon pysäyttäminen öisin ja viikonloppuisin pakkaskaudella voi pieneltä

osin vähentää sisäilman liiallista kuivuutta, kun tyhjän rakennuksen sisäilmaa ei vaihdeta turhaan.

Kouluissa ja päiväkodeissa syntyy sisäilmaan runsaimmin kosteutta keittiössä ja pesutilassa ja siellä ennen kaikkea suihkussa. Tällöin koneellinen ilmanvaihto on päällä ja tulee pitää käynnissä ainakin tunti ruoan valmistuksen tai suihkussa käymisen jälkeen. Pesutilojen riittävän nopeaan kuivumiseen vaikuttaa ilmanvaihdon lisäksi huoneilman lämpötila. Mitä lämpimämpi pesutila on sitä nopeammin se kuivuu.

Vaikka sisäilman kosteuspitoisuus on pieni, voi se tästä huolimatta tavalla sisä- ja ulkoilman lämpötilaeron ollessa suuri kulkeutua diffuusion tai konvektion vaikutuksesta seinärakenteeseen. Tätä estämään ulkoseinärakenteen lämmöneristeen sisäpintaan asennetaan höyrynsulku-muovi. Rakentamisvaiheessa höyrynsulun huolellinen kiinnittäminen on erittäin tärkeää, ettei höyrynsulun epätiivien saumojen kautta lämmin sisäilma virtaa lämmöneristeeseen ja tuulensuojalevyyn.

Rakennusten kosteusongelmat johtuvat siitä, että rakenteeseen tulee enemmän kosteutta kuin sieltä poistuu, minkä vuoksi rakenteen kosteuspitoisuus suurenee ja rakenne voi vaurioitua. Mikäli rakenteella on suuri kosteudentomiskyky, kestää kosteuspitoisuuden nousu kauemmin niin suureksi, että rakenne alkaa vaurioitua. Rakenteisiin voi kosteuden seurauksena syntyä mikrobiologisia vaurioita (homehtuminen ja lahoaminen) ja kemiallisia/fysikaalisia vaurioita (aineiden hajoaminen, kuten emissiot ja ruostuminen, sekä muodonmuutokset). Kosteuden lähteitä ovat mm. sadevesi, erityisesti viistosade, tuiskulumi, lumi ja sen sulaminen, maan pinta- ja vajovedet, vesi-, viemäri- ja lämpöputkien vuodot sekä suihku- ja pesuedet.

Rakenteiden vauriot voivat osaltaan vaikuttaa kosteusvaurioiden syntymiseen. Näitä ovat tyypillisesti julkisivun vesivuodot, ilmavuodot rakenteiden läpi, ikkunaliittymien epätiivisyys, kattovuodot, joissa vesi voi kulkea kattorakenteissa pitkiä matkoja ennen kuin valuu alas, sadevedenohjauksen puutteet, virheellinen maan muotoilu, kapillaarikatkon puuttuminen, jolloin maaperän kosteus voi nousta alapohjarakenteisiin, pesutilojen puutteellinen vedeneristys, höyrynsulun puutteet sekä liian kostean rakenteen pinnoittaminen rakentamisen aikana. Lisäksi rakenteiden tuuletuksen puutteet voivat johtaa kosteuden liialliseen viipymiseen rakenteissa. Näitä ovat julkisivun, ryömintätilan ja yläpohjan tuuletuksen puutteet. Julkisivun ja yläpohjan tuuletus tapahtuu painovoimaisesti, mutta maaperän suuren kosteustuoton vuoksi ryömintätilat tuuletetaan usein koneellisesti. Ryömintätilan koneellinen poistoilmanvaihdon tulee olla käynnissä jatkuvasti eli ympäri vuorokauden viikon seitsemänä päivänä, jotta ryömintätila pysyy oleskelutiloihin nähden alipai-

neisena, minkä avulla ryömintätilan epäpuhtauksien pääsy käyttötilojen sisäilmaan ehkäistään.

Helsinkiläisiä kouluja ja päiväkoteja vaivaa erityisesti ikääntyminen. Esimerkiksi ulkovaipparakenteen ikääntyminen heikentää rakenteen kosteusteknistä toimintaa ja mahdollistaa kosteuden tunkeutumisen rakenteisiin. Mikäli julkisivun tuulettuminen on heikko, on kosteusvaurion kehittyminen todennäköistä ja mikrobivaurion syntyminen mahdollista. Rakenteen tuulensuoja- tai eristekerrokseen päässeen liiallisen kosteuden poistamiseen rakennuksen ilmanvaihtojärjestelmää ei voi käyttää.

Ilmanvaihdon vaikutus sisäilman laatuun

Ilmanvaihto ei koulu- ja päiväkotirakennuksissa ole syyllinen kosteusongelmien syntyyn, mutta huonosti toimiva ilmanvaihto voi vaikuttaa sisäilman laadun heikentymiseen. Tämä on mahdollista silloin, kun koneellisen ilmanvaihdon poistoilmavirratt ovat suuremmat kuin tuloilmavirratt, mikä aiheuttaa rakennukseen alipaineen. Kun poistoilmanvaihdon imu on suurempi kuin tuloilmanvaihdon korvausilma, ottaa koneellinen ilmanvaihto korvausilman sieltä, mistä sen on helpointa saada se: lattiakaivoista, pesualtaiden viemäreiden suuaukosta, rakenteissa olevista epätiivelyskohdista, jne. Mikäli näissä on sisäilman laatua heikentäviä epäpuhtauksia, ne kulkeutuvat sisäilmaan. Mikäli viemäriin ja lattiakaivoihin lasketaan säännöllisesti vettä ja rakenteissa ei ole epätiivelyskohtia tai tiivistämättömiä läpivientejä eikä kosteusvaurioita, ei korvausilman mukana kulkeudu sisäilmaan sen laatua heikentäviä epäpuhtauksia ja hajuja.

Ilmanvaihdon vaikutuksia koskevassa keskustelussa on muistettava, että Suomessa on suuri määrä asuinkeuhkotaloja, joissa on 1950 – 1980 –luvulla toteutettu pelkkä koneellinen poistoilmanvaihto. Näiden keuhkotalojen asunnoissa vallitsee alipaine, ellei asukas avaa tuuletussikkunaa tai parvekkeen ovea. Ikkunoiden yläpuolella olo- ja makuuhuoneissa sijaitseva tuuletusventtiili on yleensä niin pieni, että se ei ehkäise alipaineen muodostumista. Alipaine nähtiin vuosikautia pelkääjänä positiivisena asiana, sillä sisätilassa syntyvät epäpuhtaudet ja kosteus saadaan nopeammin ja tehokkaammin poistettua ulkoilmaan kuin jos paine-eroa ulko- ja sisäilman välillä ei ole ollenkaan - tai sisätiloissa on ylipaine, jolloin sisäilman kosteuskonvektion myötä rakenteeseen voi virrata kosteutta.

Alipaine ei aiheutakaan sisäilman laadun heikkenemistä, ellei korvausilma kulje sisäilmaan vaurioituneiden rakenteiden tai epämiellyttäviltä haisevien viemäreiden kautta. Koska asunnoissa ihmisen toiminnan kosteustuotto on suurempi kuin kouluissa tai päiväkodeissa, tehokkaalla poistoilmanvaihdolla on asunnoissa suurempi merkitys.

Suurimmassa osassa helsinkiläisiä koulu- ja päiväkotikiinteistöjä on niiden hygieniatiloissa eli WC- ja pesutiloissa pelkkä koneellinen poistoilmanvaihto. Tämä ns. likaisten tilojen poistoilmanvaihto on käynnissä ympäri vuorokauden viikon jokaisena seitsemänä päivänä. Tällä ylläpidetään rakennuksessa pientä ilmanvaihtoa, kun päätulo- ja poistoilmakoneet ovat pois päältä öisin ja viikonloppuisin. Koska vastaavansuuruista koneellista tuloilmavirtaa ei ole, aiheuttaa ns. likaisten tilojen eli hygieniatilojen poistoilmanvaihto rakennukseen alipaineen.

Tämän alipaineen vaikutus sisäilman laatuun riippuu edellä mainituista tekijöistä. Monet koulu- ja päiväkotirakennukset ovat pysyneet hyvässä kunnossa, eikä likaisten tilojen poiston aiheuttamalla alipaineisuudella ole ollut negatiivista vaikutusta sisäilman laatuun. Jos koulu- ja päiväkotikiinteistöjen ikääntymisen myötä rakenteiden kosteustekninen toimivuus on heikentynyt ja rakenteisiin on päässyt tunkeutumaan ulkoilman kosteutta rakenteita vaurioittaen, yö- ja viikonlopun aikainen alipaineisuus onkin heikentänyt sisäilman laatua. Tämä on voitu kokea esimerkiksi maanantaiaamuisin sisäilman tunkkaisuutena.

Helsingin toimenpiteet yö- ja viikonlopun aikaisen alipaineisuuden vähentämiseksi

Tähän ongelmaan ryhdyttiin kiinnittämään huomiota 2010-luvun alussa. Kosteus- ja homevaurioista kärsivissä rakennuksissa alipaineisuudella onkin negatiivinen vaikutus aiemmin tärkeänä pidetyn positiivisen vaikutuksen sijaan. Ensisijaisesti vaurioituneet rakenteet tulee korjata. Ennen korjausten toteutumista yö- ja viikonlopun aikaisen alipaineisuuden välttää parhaiten pysäyttämällä koneellinen ilmanvaihto kokonaan, ennen kaikkea myös ns. likaisten tilojen poistoilmanvaihto. Koneellisen tulo- ja poistoilmanvaihdon pääilmanvaihtokoneiden käyttäminen vuorokauden ympäri ei ole varma keino poistamaan alipaineisuutta, sillä rakentamismääräykset tämän vuoden alkuun asti ohjasivat alipaineen toteuttamiseen ilmanvaihtoteknisin keinoin. Tämä tarkoittaa sitä, että rakennuksen yhteenlasketut tuloilmavirrat suunniteltiin pienemmiksi kuin yhteenlasketut poistoilmavirrat. Vanhojen ilmanvaihtojärjestelmien säädettävyyden heikko, eikä ilmanvaihtojärjestelmää välttämättä saada tasapainoon, vaikka siihen pyrittäisiinkin.

Vuosina 2012 – 2014 Helsingin kaupungilla toteutettiin projekti, jossa valikoitujen koulujen, päiväkotien ja muiden julkisten palvelukiinteistöjen ns. likaisten tilojen poistoilmanvaihdon ohjaus liitettiin pääilmanvaihtokoneiden aikaohjelmiin. Näissä kiinteistöissä likaisten tilojen poistoilmanvaihto pysähtyy myös yöksi ja viikonlopuksi samaan aikaan, kun pääilmanvaihtokoneet pysähtyvät. Näitä kiinteistöjä on yhteensä 70 ja ne valittiin kuntotutkimuksissa löydettyjen sisäilman laatua heikentävien tekijöiden kuten kosteusvaurioiden vuoksi.

Ns. likaisten tilojen poistoilmanvaihdon pysäyttäminen yöksi ja viikonlopuksi koulu- ja päiväkotirakennuksessa on otettu uudelleen kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet –palvelukokonaisuuden rakennetun omaisuuden hallinnan ja ylläpidon yhteisprojektiksi. Kesän 2018 aikana selvitetään 30 valitun koulu- ja päiväkotikiinteistön rakennusautomaatiojärjestelmät ja ohjaustavat, millä näiden likaisten tilojen poistoilmanvaihto voidaan kytkeä pois päältä öitä ja viikonloppuja varten. Työ toteutetaan alkusyksystä kiinteistöihin valittujen rakennusautomaatioyriyten kanssa yhteistyössä. Mikäli projektissa saavutetaan haluttu tavoite, jatketaan ns. likaisten tilojen poistoilmanvaihdon liittäminen pääilmanvaihtokoneiden aikaohjelmaan muissakin päiväkotijä koulukiinteistössä, joissa toimenpide on hyödyllinen.

Ilmanvaihdon osateho ja siirtoilman käyttö

Vanhemmissa koulu- ja päiväkotikiinteistöissä ilmanvaihto toimii joko täydellä teholla tai puolella teholla, mikä ei ole täsmällisesti 50 % täydestä tehosta vaan voi olla 25...75 % siitä. Ilmanvaihdon käyttäminen osateholla ei kuitenkaan takaa ilman vaihtumisen tehokkaasti kaikissa tiloissa ja usein osateholla on haasteellista saada aikaan haluttu ilmanvaihdon tehokkuus. Useissa 2000-luvuilla rakennetuissa ja peruskorjatuissa koulu- ja päiväkotikiinteistöissä ilmanvaihtoa voi säätää portaattomasti. Lisäksi uusissa koulu- ja päiväkotikiinteistöissä ns. hygieniatilojen ilmanvaihto on toteutettu tulo- ja poistoilmanvaihtona – ei pelkästään koneellisena poistoilmanvaihtona kuten vanhemmissa rakennuksissa. Uusissa koulurakennuksissa ilmanvaihtojärjestelmä on tehokkaampi: sen ilmavirtoja voidaan säätää portaattomasti siten, että ilmavirta jakautuu jokaiseen huoneeseen. Uuden sisäilmastoa ja ilmanvaihtoa koskevan ympäristöministeriön asetuksen myötä uusissa koulu- ja päiväkotirakennuksissa ilmanvaihtoa tullaan käyttämään suunnitellun käyttöajan ulkopuolella ulkoilmavirralla, joka on vähintään 0,15 (dm³/s)/m².

Ilmanvaihto voidaan ajastaa toimimaan joka kolmannen tunnin ajaksi täydellä teholla. Tämän ajastamisen hyödyt ovat kuitenkin epäselvät. Sisäilman kosteuspitoisuuteen tällä ei voida vaikuttaa kuin marginaalisesti. Sisäilman haihtuvien orgaanisten yhdisteiden pitoisuus saadaan yhtä hyvin minimiin aamutuuletuksella 1..2 tuntia ennen toiminnan alkamista. Sisäilman hiukkaspitoisuus saattaa jopa suurentua kuin pienentyä koneellisen ilmanvaihdon käydessä. Lisäksi mikäli ei suoriteta isoja toimenpiteitä jokaisen koulu- ja päiväkotirakennuksen ilmanvaihtojärjestelmän tasapainottamiseksi, mikä saattaa kuitenkin epäonnistua aiempien rakentamismääräysten alipaineisuuteen ohjeistamisen vuoksi, ilmanvaihdon toimiminen kolmen tunnin välein aiheuttaa rakennukseen turhan alipaineen ja mahdollisten epäpuhtauksien kulkeutumisen ra-

kennuksen sisäilmaan. Näin ollen tällä ohjaustavalla ei välttämättä sää-
vuteta hyötyä.

Kesäaikana niissä rakennuksissa, joissa ei pääasiallisesti ole kesäai-
kaista käyttöä, tulee ilmanvaihtoa käyttää sillä palvelualueella, missä
työskennellään (esim. koulurakennuksissa hallintotiloissa). Perussii-
vouksen ajan ja vuorokausi sen päätyttyä ilmanvaihto on käynnissä
normaaliteholla. Kun toimintaa aloitellaan loma-ajan päätyttyä, on il-
manvaihto käynnistettävä vuorokautta tai enintään viikkoa ennen toi-
minnan alkamista. Jos sisäilma tuntuu kesäaikana koulurakennuksessa
erityisen tunkkaiselta, voidaan ilmanvaihtoa pyöräyttää tunnin ajan yöl-
lä kerran viikossa hyödyntämällä valvontajärjestelmän viikko-ohjelmaa.

Niissä rakennuksissa, joissa on kesäaikaista käyttöä, kannattaa helle-
kaudella ilmanvaihtoa käyttää öisin rakennuksen jäähdytykseen. Tätä
yötuuletukseksi kutsuttua toimintaa on järkevä käyttää, kun ulkoilman
lämpötila on ainakin 3 °C matalampi kuin poistoilman lämpötila. Ilman-
vaihdon yötoiminto ajastetaan poistoilman ja ulkoilman välisen lämpöti-
laeron perusteella (esim. yötuuletus voi olla toiminnassa klo 24 – 6).

Tilojen varustamisella korvausilmaventtiileillä ilmeisesti tarkoitetaan vai-
pan yli muodostuvan paine-eron pienentämistä siten, että ulko- ja si-
säilma olisivat samassa paineessa. Korvausilmaventtiilien kautta tuleva
ilma on kuitenkin ulkoilman lämpötilassa ja suodattamatonta. Talvella
korvausilmaventtiilien kautta tuleva ilma on liian viileää ja aiheuttaa ve-
don tunteen tiloihin kylmän ilman laskeutuessa lattian rajaan.

Suurimmassa osassa Helsingin koulu- ja päiväkotikiinteistöjen ilman-
vaihtojärjestelmiä on lämmöntalteenotto. Kaikkiin peruskorjattaviin kou-
lu- ja päiväkotikiinteistöihin tulee ilmanvaihdon lämmöntalteenotto, mi-
käli niissä ei sitä aiemmin ole ollut.

Siirtoilmaventtiilejä tilojen välillä voidaan käyttää palovyöhykkeet huo-
mioiden. Uusien ja peruskorjattavien koulujen ja päiväkotien ilmanvaiht-
tojärjestelmät suunnitellaan uuden ympäristöministeriön asetuksen ra-
kennuksen sisäilmastosta ja ilmanvaihdosta mukaan tasapaineiseksi
siten, ettei ilmanvaihtojärjestelmä aiheuta rakenteisiin ylipaineen vuoksi
rakenteita vaurioittavaa pitkäaikaista kosteusrasitusta eikä alipaineen
vuoksi epäpuhtauksien siirtymistä sisäilmaan. Siirtoilmaventtiileitä ei
uusissa rakennuksissa todennäköisesti tarvita, mutta vanhemmissa
niistä voi olla hyötyä. Koulu- ja päiväkotirakennuksissa niiden akustisiin
ominaisuuksiin tulee kuitenkin kiinnittää erityistä huomiota.

Suomessa ei enää ole voimassa olevaa lakia palvelurakennusten il-
manvaihtojärjestelmien puhdistamistiheydestä. Ilmanvaihtojärjestel-
mien puhdistamistarpeen tarkastaminen on kuitenkin erittäin suositelta-
vaa. Helsingiläisten koulujen ja päiväkotien ilmanvaihtojärjestelmät

puhdistetaan pääsääntöisesti viiden vuoden välein. Tuloilmasuodattimet vaihdetaan pääsääntöisesti kaksi kertaa vuodessa.

Yhteiset toimintatavat

STM:n Asumisterveysasetuksessa 2015 todetaan, että ”Rakennuksen käyttöajan ulkopuolella ilmanvaihdon tulee olla sellainen, ettei rakennus- ja sisustusmateriaaleista tai muista lähteistä vapautuvien ja kulkeutuvien epäpuhtauksien kertyminen sisäilmaan aiheuta käyttöaikana tiloissa oleskeleville terveyshaittaa. Asetuksen soveltamisohjeessa tarkennetaan, että ”Tämä voidaan toteuttaa siten, että käyttöajan ulkopuolella ilmanvaihto on jatkuvasti päällä vähintään pienellä osateholla, ilmanvaihtoa käytetään jaksottaisesti tai ilmanvaihto käynnistetään niin aikaisessa vaiheessa ennen tilojen käyttöaikaa, että ilmanlaatu täyttää käytön aikana sille asetetut vaatimukset. Tämän lisäksi käyttöajan ulkopuolella ilmanvaihto ei saa aiheuttaa epäpuhtauksien kulkeutumista sisätiloihin esimerkiksi korvausilman puutteesta syntyneen liiallisen alipaineisuuden vuoksi.” Asumisterveysasetuksen soveltamisohje sallii kolme vaihtoehtoista toimintatapaa käyttöajan ulkopuoliselle ilmanvaihdolle.

Suomen kunnat ovat nähneet tarpeen yhtenäistää ja jakaa hyviin sisäilmaolosuhteisiin vaikuttavien toimintatapojen käytäntöjä. Tähän tarpeeseen on perustettu Kuntien sisäilmaverkosto, jossa on mukana Suomen kahdeksan suurinta kuntaa. Verkoston perustivat Espoo, Helsinki ja Vantaa. Sisäilmayhdistys on verkostossa mukana ja toimii tuotosten levittäjänä sekä tukena asiantuntijaroolissa. Sisäilmayhdistyksen strategiassa uusimpana toimintamuotona on ”hyvä sisäilma suositusten” lanseeraaminen.

Kuntien sisäilmaverkoston ensimmäiseksi käsiteltäväksi aiheeksi on valittu ”Ilmanvaihdon toiminta ja käyntiajat”. Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan rakennetun omaisuuden hallinta -palvelu on kutsunut 50 kunnan sisäilma-asiantuntijoita, -yhdyshenkilöitä ja julkisista palvelutiloista vastaavia henkilöitä 4.9.2018 Helsinkiin Kallion kortteliin ”Ilmanvaihdon toiminta ja käyntiajat” seminaariin ja työpajapäivään. Tarkoituksena on, että päivän tuotoksista kirjoitetaan ns. konsensuslausunto, jonka Sisäilmayhdistys julkaisee suosituksena Internet-sivuilleen.

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan rakennetun omaisuuden hallinta -palvelu päättää 4.9.2018 tilaisuuden jälkeen, miten se julkaisee ”Ilmanvaihdon toiminta ja käyntiajat” seminaari- ja työpajapäivän päätökset. Ilmanvaihdon toimintaan ja käyntiaikoihin liittyvä ohjeistus tullaan saattamaan kiinteistöjen käyttäjien ja kiinteistöhuollon tietoon sekä ilmanvaihdon käyttöä yhtenäistämään että hyviä sisäilmasto-

26.09.2018

olosuhteita ylläpitämään. Ohjeistus myös esitellään kaupunkiympäristölautakunnalle. Ilmanvaihdon käytntiaikojen valvontaa tullaan kehittämään.

Käsittely

21.08.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Leo Stranius: Kohtaan 37 "Ilmanvaihdon toimintaan ja käytntiaikoihin liittyvä ohjeistus tullaan saattamaan kiinteistöjen käyttäjien ja kiinteistöhuollon tietoon sekä ilmanvaihdon käyttöä yhtenäistämään että hyviä sisäilmasto-olosuhteita ylläpitämään" jälkeen lisätään lause: "Ohjeistus myös esitellään kaupunkiympäristölautakunnalle."

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Leo Straniuksen vastaehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Marianna Tuomainen, sisäilmaisinoori, puhelin: 310 38653
marianna.tuomainen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.08.2018 § 159

HEL 2018-002604 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää kannatettavana valtuustoaloitetta määrittellä, tarkentaa ja seurata sisäilman laatua parantavia koneellisen ilmanvaihdon käytntöjä päiväkot-, koulu- ja oppilaitosrakennuksissa.

Kaupungin tilanhankintaohjeen roolijaon mukaan kasvatuksen ja koulutuksen toimiala määrittää ja ilmoittaa tarvitsemiensa tilojen määrän sekä niiden toiminnalliset tarpeet ja kaupunkiympäristön toimiala vastaa tarvittavien tilojen hankinnasta, toteutuksesta sekä yllä- ja kunnossapidosta. Kaupunkiympäristön toimiala myös määrittää ja ohjeistaa koneellisen ilmanvaihdon periaatteet ja käytntteet sekä seuraa niiden toimivuutta päiväkot-, koulu- ja oppilaitoskiinteistöissä.

26.09.2018

Rakennushankkeissa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala määrittää palvelukiinteistöjen henkilömäärän sekä tilojen käyttötarkoituksen ja kaupunkiympäristön toimiala mitoittaa ja toteuttaa riittävän ilmanvaihdon. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee uusista tiloista, valmis-
tuneista hankkeista ja merkittävistä asiakasmäärän muutoksista käyttö-
töönnotoilmoituksen kaupunkiympäristön ympäristöpalveluille, joka tarkastaa käyttöönotettavat tilat sekä tekee myös määräaikaistarkastuksia palvelukiinteistöissä. Kiinteistöjen riittävästä ylläpitosiivouksesta vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala. Tarkastuksissa ilmenevät mahdolliset puutteet ilmanvaihdossa, yllä- ja kunnossapidossa kirjataan, selvitetään ja korjaustarpeet ilmoitetaan kaupunkiympäristön kunnossapidolle. Ilmanvaihdon riittävyttä ja käytänteitä selvitetään sekä ohjeistetaan myös toimialan moniammatillisessa sisäilmatyöryhmässä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjestää suomen- ja ruotsinkielisiä palveluja päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodeissa, perusopetuksen kouluissa, lukioissa, ammattiopistoissa ja työväenopistoissa yhteensä yli 700:ssa toimipisteessä.

Lautakunta korostaa, että kaikki oppimisen tilat tulee olla toimintaan soveltuvia, terveellisiä ja turvallisia. Lautakunta pitää erityisen tärkeänä rakentamisen laadun, johon myös koneellinen ilmanvaihto kuuluu, varmistamista ja kehittämistä toteutettavissa kohteissa sekä rakennusten riittävää kunnossa- ja ylläpitoa. Nämä tehtävät ovat kaupunkiympäristön vastuualuetta.

Terveys- hyvinvointivaikutusten arviointi

Valtuustoaloitteella parannetaan palvelukiinteistöjen sisäilmastoa ja työskentelyolosuhteita.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mauno Kemppi, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 255

Valtuutettu Mika Ebelingin aloite Östersundomin siirtämisestä HSL:n B-vyöhykkeeseen

HEL 2018-003209 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mika Ebelingin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mika Ebeling ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunginhallitus toimisi Östersundomin liittämiseksi HSL:n B-vyöhykkeeseen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä pääkaupunkiseudulla ja hyväksyy joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän.

HSL:n hallituksen hyväksymä uusi taksa- ja lippujärjestelmä perustuu kaarimalliin, jossa vyöhykekaarien rajat perustuvat ensisijaisesti etäisyyteen Helsingin keskustasta. Mallin on katsottu olevan seudullisesti selkeämpi, yksinkertaisempi ja oikeudenmukaisempi kuin nykyjärjestelmä. Kaarimalli on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2019 alussa. Uu-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

26.09.2018

dessa järjestelmässä Östersundom sijoittuu vyöhykkeelle C, muu Helsinki vyöhykkeille A ja B.

Seudullisessa järjestelmässä yhdenvertaisuutta ei voida tarkastella asuinkunnan mukaan. Östersundomissa asuvien matkat Helsingin keskusta kalliutuvat, koska matkan hinta riippuu aikaisempaa enemmän matkan pituudesta. Uuden järjestelmän mukainen kahden vyöhykkeen joukkoliikennematka sen sijaan ei Östersundomissa asuvalle ole kalliimpi kuin vastaava matka muilla helsinkiläisillä tai Espoon ja Vantaan C-vyöhykkeellä asuvilla. HSL päättää lippujen hinnoista uudessa taksoja lippujärjestelmässä syksyllä 2018 kuntayhtymän talousarvion käsitteeseen liittyen.

Aloitteen mukainen muutos johtaisi siihen, että pääkaupunkiseudulla jouduttaisiin C-kaaren poistuessa käytännössä siirtymään tasatariffiin. Tällaista muutosta ei mm. tarvittavien palvelutasolisäysten, kaluston lisäinvestointien eikä käyttötalousvaikutusten näkökulmasta voida pitää perusteltuna.

Östersundomin bussilinjojen liikennöintiä ja vuoroväli on mitoitettu alueen kysyntää vastaaviksi. Joukkoliikenteen tarjontaa ei ole taloudellisesti perusteltua järjestää samantasoisesti kuin tiheästi asutuilla alueilla Helsingissä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Mika Ebelingin aloite
- 2 HSL:n lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 586

HEL 2018-003209 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

26.09.2018

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mika Ebelingin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

17.09.2018 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Perusteluosan loppuun lisätään seuraava kappale:

"Östersundom on ainoa Helsingin kaupunginosista joka sijaitsee C-vyöhykkeellä ja hinnan muutos verrattuna nykyiseen Helsingin sisäiseen lippuun tulee olemaan merkittävä. Siksi on oleellista seurata miten alueen joukkoliikennekäyttäytyminen kehittyy alueella."

Kannattaja: Mika Raatikainen

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Marcus Rantalan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 11

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Terhi Koulumies, Maria Ohisalo, Pia Pakarinen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 4

Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 11 - 4.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.05.2018 § 282

HEL 2018-003209 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä. Tehtävänsä liittyen HSL hyväksyy toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän. Myös päätökset lippujen hinnoista kuuluvat HSL:n toimivaltaan.

HSL on valmistellut vuodesta 2006 alkaen uutta taksa- ja lippujärjestelmää samanaikaisesti matkakorttijärjestelmän uudistamishankkeen kanssa. Valmistelu on tapahtunut vaihteittain yhteistyössä kuntien kanssa. HSL on ennen päätöksentekoaan pyytänyt kuntien lausuntoja ehdottamistaan muutoksista.

HSL valitsi vuonna 2011 uuden taksa- ja lippujärjestelmän perusperiaatteeksi kaarimallin, jossa vyöhykekaarten rajat perustuvat ensisijaisesti etäisyyteen Helsingin keskustasta ja jossa pääkaupunkiseudun alueella on ainakin kausilipuissa minimiostoksena kaksi vyöhykettä.

Nykyisin käytössä olevassa joukkoliikenteen vyöhykemallissa kaupunkien rajoille muodostuu suuret hintaporaat, mikä tekee seutulipun ostamisesta edellyttävistä kuntarajan ylittävistä lyhyistä matkoista kalliita. Nykyisessä järjestelmässä koetaan epäreiluksi myös se, että idässä voi matkustaa Helsingin sisäisellä lipulle aina Sipoon rajalle saakka, mutta lännessä seutulippuraja tulee vastaan aiemmin. Samoin hintaporras Helsingin ja Sipoon välillä on suuri, koska seutulippu puuttuu välistä.

Joukkoliikenteen palvelutason mitoitus HSL:n joukkoliikenteessä tehdään palvelutaso-ohjeen perusteella. Suunnitteluohje sisältää seitsemäntasoisien palvelutason luokituksen, joista pääsääntöisesti viittä luokkaa käytetään pääkaupunkiseudulla. Kussakin luokassa on esitetty palvelutasotavoitteet liikennöintiajoille, maksimivuoroväleille ja kävelyetäisyyksille pysäkillä tai asemalla. Palvelutasoluokittelu perustuu muun muassa joukkoliikennematkustajien määriin, joten tiheimmin asutut alueet kuuluvat korkeampaan palvelutasoluokkaan kuin harvaan asutut alueet.

Östersundomin alue kuuluu parhaimmillaan kahden tähden palvelutasoluokkaan, jonka luonnehdinta on kohtuullisen joukkoliikenteen palvelutaso. Östersundomin kaltaisella harvaan asutulla alueella joukkoliikenteen kysyntä on sen verran vähäistä, ettei joukkoliikenteen tarjontaa ja palvelutasoa pystytä taloudellisesti järkevästi tuottamaan saman tasoisena kuin muualla Helsingissä. Östersundomin alueen joukkoliikenteen palvelutaso on kuitenkin nykyään olennaisesti parempi kuin aikana ennen alueen liittämistä Helsinkiin.

HSL:n uudessa tariffijärjestelmässä Östersundomissa asuvien matkat Helsingin keskustaan kallistuvat, koska uudessa tariffimallissa matkan hinta riippuu aiempaa enemmän matkan pituudesta. Tehdessään kahden vyöhykkeen joukkoliikennematkan, joka jo mm. kattaa seudullisesti

26.09.2018

varsin laajan työssäkäyntialueen, Östersundomin asukas ei kuitenkaan joudu maksamaan matkastaan sen enempää kuin muutkaan helsinkiläiset.

Käsittely

29.05.2018 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Eveliina Heinäluoma: HSL:n toivotaan seuraavan Östersundomin tilannetta vyöhykeuudistuksen toteutuessa ja kehittää alueen liikenneolosuhteita asukasmäärän kasvaessa. Mikäli kaaren sijaintia muutettaisiin Espoon ja Vantaan osalta, tulee Östersundomin paikkaa kaarella tarkistaa uudelleen.

Kannattaja: Jape Lovén

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: HSL:n toivotaan seuraavan Östersundomin tilannetta vyöhykeuudistuksen toteutuessa ja kehittää alueen liikenneolosuhteita asukasmäärän kasvaessa. Mikäli kaaren sijaintia muutettaisiin Espoon ja Vantaan osalta, tulee Östersundomin paikkaa kaarella tarkistaa uudelleen.

Jaa-äännet: 8

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius

Ei-äännet: 3

Eveliina Heinäluoma, Jape Lovén, Mika Välipirtti

Poissa: 2

Silvia Modig, Laura Rissanen

Esittelijän ehdotus jäi voimaan äänin 8-3. (2 poissa)

15.05.2018 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 256

Valtuutettu Mari Rantasen aloite Malmin keskusta-alueen houkuttelevuuden lisäämisestä

HEL 2018-003213 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mari Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mari Rantanen ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki ryhtyisi parantamaan Malmin keskusta-alueen viihtyisyyttä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Malmin aluetta on kehitetty viime vuosina mm. lähiöprojektin toimenpitein. Vuonna 2015 käynnistynyt Ala-Malmintorin ja Pekanraitin kunnostus valmistuu vuonna 2019. Ala-Malmin liikuntapuiston lasipaviljonki sekä Ala-Malmintorin ja Ylä-Malmintorin vesiaiheet kunnostettiin pari vuotta sitten. Viime vuonna käynnistyi Longinojanlaakson ja Ala-Malmin liikuntapuiston suunnittelu. Liikennevirasto on käynnistänyt suunnittelun asemalaitureiden vikaantumisherkkien eteläisten liukuportaiden muuttamisesta tavallisiksi portaiksi.

26.09.2018

Kaupunkiympäristön toimiala valmistelee yhteistyössä Malmin aluerakentamisprojektin kanssa Malmin keskustan kehittämissuunnitelmaa ja -periaatteita. Malmin aluesuunnitelma päivitetään samassa yhteydessä. Vuoden 2018 loppuun mennessä selvitetään yhdessä eri toimijoiden kanssa, kuinka aseman ja kauppakeskuksen ympäristön viihtyisyyttä ja turvallisuutta voitaisiin lisätä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Mari Rantasen aloite
- 2 Liikenneviraston lausunto 29.6.2018
- 3 VR-Yhtymä Oy:n lausunto 1.8.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 587

HEL 2018-003213 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mari Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 12.06.2018 § 341

HEL 2018-003213 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Malmi on toinen Helsingin nykyisistä osakeskuksista ja koillisen Helsingin keskeisimpiä joukkoliikenteellisiä solmukohtia. Päärata jakaa Malmin ydinalueen Ylä-Malmiin ja Ala-Malmiin. Ytimen eteläpuolitse kulkee Kirkonkyläntien ja Latokartanon tien muodostama ”high street” -henkinen kauppakatu. Malmin kaupunginosakeskustasta suuri osa on rakennutunut pääosin 1980-luvulla. Malmin ytimestä löytyy myös 1900-luvun puolivälin rakennuksia muistutena Helsingin Pitäjänkylän ajoista.

Kaupunkiympäristön toimialalla on vahva tahto Malmin kehittämiseksi ja profiiliin nostamiselle. Helsingin uudessa yleiskaavassa Malmi on yksi kolmesta kantakaupungin ulkopuolisesta suuresta keskustatoimintojen alueesta. Malmin lentokenttä tulee olemaan merkittävä maankäytön muutosalue, ja sen vaikutukset ulottuvat Malmin keskusta. Malmin keskus on osa Malmin lentokentän aluerakentamisprojektia. Tämä mahdollistaa kunnostustoimenpiteiden tehokkaan kohdistamisen myös olemassa olevaan ympäristöön.

Malmin keskus muuttuu täydennysrakentamisen myötä. Asemakaavapalvelu valmistelee Malmin keskustan kehittämisen visiota ja periaatteita yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti. Visiotyö on avaus keskustan kehittämiseksi. Tarkoituksena on täydennysrakentamisen avulla kehittää keskustan vetovoimaa, palveluita ja ympäristön laatua. Samaan yhteyteen ajoitetaan Malmin aluesuunnitelman päivitystyö. 10 vuoden välein päivitettävissä aluesuunnitelmissa selvitetään muun muassa katu- ja viheralueiden nykytila, niiden toimivuus ja parantamistarpeet. Suunnitelmien lähtökohtana on tunnistaa alueelliset ominaispiirteet sekä toiminnalliset ja maisemalliset tavoitteet. Ne toimivat pohjana yleisten alueiden jatkosuunnittelulle.

Malmin keskustan julkista tilaa on kehitetty aktiivisesti. Muun muassa Helsingin lähiöprojekti kehitti aluetta vuosina 2012 - 2017 yhteistyössä kaupungin muiden toimijoiden kanssa. Pääpainona oli keskeisen julkisen tilan parantaminen ja puistoalueiden laatutason nosto.

Kaupungin lähiörahaston rahoitusta suunnattiin Malmin asemaympäristöön ja lähialueille. Vuonna 2015 käynnistyi keskeisten julkisten tilojen, Ala-Malmintorin ja Pekanraitin, kunnostaminen. Kunnostus valmistuu vuonna 2019. Ala-Malmin puiston lasipaviljonki uusittiin vuonna 2016. Longinojanlaakson ja Ala-Malmin liikuntapuiston suunnittelu käynnistyi vuonna 2017. Muita julkisen ympäristön kunnostustoimenpiteitä on Ylä-Malmintorin ja Ala-Malmintorin vesiaiheiden kunnostus vuonna 2017

26.09.2018

laaditun yleissuunnitelman mukaisesti. Kunnostamisesta vastaa kaupunkiympäristön toimiala.

Malmin asema on alueen käyntikortti, jonka viihtyisyyttä parannetaan yhdessä alueen toimijoiden kanssa. Keskuksen poikkeuksellisen laaja omistaja- ja toimijarakenne asettaa koordinoitulle kehittämiselle kuitenkin omat haasteensa. Tällä hetkellä asemaympäristön ylläpidosta ja kehittämisestä vastaavat VR, Liikennevirasto, Helsingin kaupunki ja kauppakeskuksen toimijat. Muun muassa keskuksen läpi kulkevan ylikulksillan ylläpidosta ja omistajuudesta vastaavat kyseiset toimijat eri alueidensa osalta. Kaupunki vastaa yleisten alueiden kunnossapidosta normaalin hoitoluokituksen ja puhtaanapitokäytäntöjen mukaisesti. Pääosa Malmin keskuksen alueesta kuuluu samaan hoitoluokkaan II – III kuin muut vastaavat alueet Helsingissä. Hoitoluokituksen mukaan muun muassa liukkauden torjuntaa sekä näkyvän roskan ja lian poistamista tehdään säännöllisesti sekä kadun pesua tarvittaessa. Asemaympäristön roskaisuudesta tai puhtaanapidosta ei ole kantautunut normaalia enempää asiakaspalautetta toimialan tietoon.

Helsingin kaupunki jatkaa alueen kehittämistä ja aktiivista keskustelua lähiympäristön ja sillan kunnostamisesta valtion ja toimijoiden kanssa. Tässä vaiheessa näissä tapaamisissa ei ole vielä edetty yhteisesti toteutettaviin ratkaisuihin.

Kaupunkiympäristön toimiala selvittää vuoden 2018 loppuun mennessä yhdessä VR:n, Liikenneviraston, Helsingin kaupungin muiden toimialojen ja kauppakeskuksen toimijoiden kanssa, kuinka kauppakeskuksen ja asemaseudun ympäristön viihtyisyyttä ja turvallisuutta voitaisiin lisätä sekä puuttua tehokkaasti häiriökäyttäytymisestä ja päihteiden käytöstä aiheutuviin ongelmiin.

Käsittely

12.06.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan asian nro 9 kokouksen asiana nro 23.

Vastaehdotus:

Nuutti Hyttinen: Päätösehdotukseen lisätään uusi kohta (9), jonka myötä seuraavat kohdat 9-12 siirtyvät kohdiksi 10-13: Kaupunkiympäristön toimiala selvittää vuoden 2018 loppuun mennessä yhdessä VR:n, Liikenneviraston, Helsingin kaupungin muiden toimialojen ja kauppakeskuksen toimijoiden kanssa, kuinka kauppakeskuksen ja asemaseudun ympäristön viihtyisyyttä ja turvallisuutta voitaisiin lisätä sekä puuttua tehokkaasti häiriökäyttäytymisestä ja päihteiden käytöstä aiheutuviin ongelmiin.

26.09.2018

Kannattaja: Atte Kaleva

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Nuutti Hyttisen vastaehdotuksen.

05.06.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tero Santaoja, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37155
tero.santaoja(a)hel.fi

§ 257

Valtuutettu Abdirahim Mohamedin aloite kaupungin tilojen vuokraamisen kieltämiseksi rasistisille yhteisöille

HEL 2018-003216 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoa valtuutettu Abdirahim Mohamedin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Abdirahim Mohamed ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan että Helsingin kaupunki seuraisi Tampereen kaupungin mallia ja kieltäisi tilojensa vuokraamisen rasististen ja ihmisarvoa loukkaavien yhdistysten taikka yhteisöjen käyttöön.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan 23.4.2018 antamaan lausuntoon ja toteaa seuraavaa:

Tampereen kaupunginvaltuusto on 19.2.2018 § 31 päättänyt lisätä kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden yleisohjeeseen kirjauksen, osaksi muita ehtoja, ettei tiloja vuokrata YK:n rotusyrjinnän vastaista sopimusta rikoviin tilaisuuksiin, ja ettei tiloja vuokrata väkivaltaa tuottavaa toimintaa tai sen suunnittelua harjoittaville yhteisöille.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kokoontumisvapaudesta säädetään Suomen perustuslaissa. Perustuslain 1 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus lupaa hankkimatta järjestää kokouksia ja mielenosoituksia sekä osallistua niihin. Sananvapaudesta säädetään perustuslain 12 §:n 1 momentissa, jonka mukaan jokaisella on sananvapaus. Sananvapauteen sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä. Sananvapauden ydinaluetta on valtiosääntöoikeudellisesti ajatellen yhteiskuntasävytteinen, poliittisesti päämäärähaakuinen, kansanvallan toteutukseen tähtäävä viestintä. Sananvapaudesta sekä kokoontumis- ja yhdistymisvapaudesta säädetään lisäksi Suomessa sitovassa Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 ja 11 artikloissa.

Perusoikeuksien rajoitusten tulee perustua lakiin. Julkisyhteisönä Helsingin kaupunki turvaa perustuslaissa ja kansainvälisissä sopimuksissa säädettyä kokoontumisvapautta ja sananvapautta sekä niiden käyttämistä. Vaikka kaupungin tilojen ja alueiden vuokraamisesta sovitaan vuokralaisen kanssa yksityisoikeudellisin sopimuksin, tulee kaupungin julkisyhteisönä tässä yleiseen toimivaltaan kuuluvassa tehtävässä noudattaa hyvän hallinnon periaatteita ja turvata perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Perusteltua on, ettei kaupungin tiloja tai alueita vuokrata selkeästi rikolliseen toimintaan. Kynnys rajoittaa kaupungin tilojen taikka alueiden käyttöä ja puuttua siten välillisesti sananvapauteen ja ihmisten kokoontumisvapauteen on oltava korkealla. Yhteiskunnallinen keskustelu poliittisesta aiheesta eri näkökulmista on sallittava tasapuolisesti. Tampereen mallin mukaisen linjauksen soveltaminen käytännössä on ongelmallista. Viranhaltijan, jolle on delegoitu toimivalta vuokrata kaupungin tiloja tai alueita, pitäisi vuokrasopimukseen sitoutumisesta päättäessään tiedossaan olevien seikkojen perusteella osata arvioida onko kyse linjauksessa tarkoitetun kaltaisesta yhdistyksestä taikka tilaisuuden järjestäjästä.

Nykyinen lainsäädäntö pitää sisällään toimivan kokonaisuuden toimipiteistä puuttua lainvastaisen tilaisuuden järjestämiseen. Sujuva tiedonvaihto kaupungin ja poliisin välillä on monessa tilanteessa toimiva tapa puuttua ennakkollisesti mahdolliseen lainvastaiseen toimintaan.

Kaupunki voi myös ennakolta määritellä vuokraehdoissa minkälaiseen käyttöön tila tai alue luovutetaan. Mikäli vuokralainen ei noudata sopimuksen ehtoja voi kaupunki tällaisessa tapauksessa ryhtyä toimenpiteisiin vuokrasopimuksen päättämiseksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

26.09.2018

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mohamed Abdirahimin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 532

HEL 2018-003216 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala 23.4.2018

HEL 2018-003216 T 00 00 03

Helsingin kaupunki julkisyhteisönä turvaa perustuslaissa ja kansainvälisissä sopimuksissa säädettyä kokoontumisvapautta ja sen käyttämistä. Perusoikeuksien rajoitusten tulee perustua lakiin. Vaikka tilojen ja alueiden vuokraamisesta sovitaan yksityisoikeudellisin sopimuksin, tulee kaupungin julkisyhteisönä tässä yleiseen toimivaltaan kuuluvassa tehtävässä noudattaa hyvän hallinnon periaatteita ja turvata perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen. Perusteltua varmasti on se, ettei tiloja tai alueita vuokrata selkeästi rikolliseen toimintaan. Tampereen mallin mukaisen linjauksen soveltaminen käytännössä on kuitenkin ongelmallista. Viranhaltijan, jolle toimivalta vuokrata kaupungin tiloja tai

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2018

alueita on delegoitu, pitäisi sopimukseen sitoutumisesta päättäessään tiedossa olevan seikkojen perusteella arvioida onko kyse linjauksessa tarkoitetun kaltaisesta yhdistyksestä tai tilaisuuden järjestäjästä.

Nykyinen lainsäädäntö pitää sisällään toimivan kokonaisuuden toimipisteistä puuttua lainvastaisen tilaisuuden järjestämiseen. Sujuva tiedonvaihto kaupungin ja esitutkintaviranomaisen välillä on varmasti monessa tilanteessa toimiva tapa puuttua mahdolliseen lainvastaiseen toimintaan. Ennakolta kaupunki voi toki vuokrausehdoissa määritellä sen minkälaiseen käyttöön tila tai alue luovutetaan. Mikäli vuokralainen ei noudata sopimuksen ehtoja voisi kaupunki ryhtyä toimenpiteisiin sopimuksen päättämiseksi.

Tampereen tapauksessa valtuusto päätti lisätä kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden yleisohjeeseen kirjauksen osaksi muita ehtoja, ettei tiloja vuokrata YK:n rotusyrjinnän vastaista sopimusta rikkoviin tilaisuuksiin, ja ettei tiloja vuokrata väkivaltaa tuottavaa toimintaa tai sen suunnitellua harjoittaville yhteisöille.

Lisätiedot

Markku Metsäranta, yksikön päällikkö, puhelin: 310 40369
markku.metsaranta(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 258

Valtuutettu Alviina Alametsän aloite Puistolan aseman viihtyisyyden lisäämisestä

HEL 2018-003228 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Alviina Alametsän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Alviina Alametsä ja 27 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki ryhtyisi parantamaan Puistolan aseman alueen viihtyisyyttä ja turvallisuutta.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Puistolan asemanseutua on kehitetty viime vuosina lähiöprojektin toimenpitein mm. parantamalla alikulkuja ja lisäämällä polkupyöräpaikkoja. Suutarilan aluesuunnitelmassa vuosille 2008-2017 on esitetty kunnostusta mm. Tapulinaukiolle ja Maatullinaukiolle, mutta kunnostusta ei vielä ole tehty.

Puistolan alueella on käynnistymässä asemanseudun kaavamuutos-hanke, jonka yhteydessä tarkastellaan alueen julkista tilaa. Ensimmäisessä vaiheessa laaditaan periaatteet täydennysrakentamiselle. Ase-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

makaavoitus käynnistyy arviolta vuonna 2020. Kaavatyön yhteydessä tehdään aktiivista vuorovaikutusta alueen asukkaiden kanssa.

Puistolan tilannetta ja merkittävimpiä kunnostuskohteita kartoitetaan yhdessä asukkaiden kanssa aluesuunnitelman päivityksen yhteydessä noin viiden vuoden kuluttua. Kaupunkiympäristön toimiala voi toteuttaa kevyitä, pienimuotoisia toimenpiteitä ennen aluesuunnitelman päivittämistä yhdessä alueen nuorten sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala selvittää, voisiko nopeita parantamistoimenpiteitä toteuttaa osallistuvan budjetoinnin kautta.

Asema-alueen laitureita ja tunnelia hallinnoivalla Liikennevirastolla ei ole suunnitteilla erityisiä parantamistoimenpiteitä asemalla. Alueella on käytössä turvakameravalvontajärjestelmä ja kiertävä partio.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite
- 2 Liikenneviraston lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 588

HEL 2018-003228 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Alviina Alametsän aloitteen loppuun käsitellyksi.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2018

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 28.08.2018 § 155

HEL 2018-003228 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä kaupunkitilan ja asemaseutujen viihtyisyyden ja turvallisuuden kohentamista edelleen paremmalle tasolle.

Puistolalan aseman seutuun liittyvä turvattomuuden tunne ja viihtyisyyssongelmat on tiedossa myös alueen nuorisopalveluissa. Junaradan alikulun epäsiisteys ja suttuisuus on tunnistettu yhdeksi esteeksi alueen nuoriso ja kirjastopalveluiden käyttämiseksi. Tilannetta voisi parantaa lisäämällä valaistusta asemalle, aseman lähiseudulle ja nuorisotalon edustalle. Valaistuksen lisääminen toisi turvallisemman olon lähestyvä asemaa. Valaistuksen parantamista on esitetty vuosien ajan Tapulin nuorisotalon vaarojen arviointien yhteydessä ja asiaa on viety eteenpäin sekä työntekijöiden toimesta että isännöitsijän toimesta. Nuoret ovat tuoneet asian esille sekä avoimessa toiminnassa että nuorten kuulemisten yhteydessä.

Nuorisopalvelut ovat aktiivisesti edistäneet ja kehittäneet ratkaisuja aseman seudun ongelmiin yhdessä nuorten kanssa. Puistolalan aseman seudun parantamiseen liittyvä prosessi alkoi vuoden 2017 nuorten osallistuvan budjetoinnin RuBuFestissä ja jatkui suunnittelulla työpaikoissa. Ehdotus voitti myös yhdeksästä työpajoista äänestyksen. Tämän jälkeen työstäminen on jatkettu yhdessä nuorten kanssa RuBuFesteillä 2018, johon pyydetty mukaan kaavoituksesta vastaava arkkitehti Tapulikaupungin ja Puistolalan aseman seudun kaavoitushankkeessa, jossa tutkitaan mm. palvelutilojen uudelleenjärjestelyä sekä muita alueen rakenteeseen ja kaupunkikuvaan vaikuttavia seikkoja. Nuorten näkemykset aiheesta tulivat kuulluksi siten myös pidemmän aikavälin kaavoitushankkeen lähtötiedoiksi.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on valmis edelleen edistämään yhdessä kehitettyjä ratkaisuja ja aktivoimme nuoria toimimaan alueen parantamisen eteen. Alueen asemakaavoitushankkeen avulla on saavutettavissa alueen rakenteeseen ja kaupunkikuvaan parannusta, mutta samalla olisi toivottavaa saada nopeampia toimenpiteitä aikaiseksi. Rahoitus näihin nopeampiin toimenpiteisiin olisi mahdollisesti löydettävistä

tänä syksynä alkavan osallisuusmallin mukaisen osallistuvan budjetoinnin kautta.

Käsittely

28.08.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Tommi Laitio: Esittelijä poisti keskeneräisen lauseen: "Toinen selkeä parannus mahdollisuus olisi"

Lautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi
Heidi Hällman, aluepäällikkö, puhelin: 310 71608
heidi.hallman(a)hel.fi
Mirja Silajärvi, toiminnanjohtaja, puhelin: 310 71599
mirja.silajarvi(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 05.06.2018 § 314

HEL 2018-003228 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

On positiivista, että helsinkiläiset nuoret haluavat aktiivisesti vaikuttaa lähiympäristönsä viihtyisyyteen. Nuorten omassa vaikuttamisjärjestelmässä, Helsingin nuorisoneuvosto Ruudissa, 13-17 vuotiaat nuoret ovat vuonna 2017 äänestäneet aiheen "asemat siistiksi" kaupungin tärkeimmäksi parannuskohteeksi. Aihe sai eniten kannatusta Puistolan peruskoululaisten keskuudessa. Puistolan nuoret kaipaavat asemalleen lisää turvallisuutta, viihtyisyyttä ja miellyttävää kulkua esimerkiksi Puistolan nuorisotalolle.

Puistolan asemanseutu kaipaa kunnostusta, ja alueelle on toteutettu parannustoimenpiteitä vuosien saatossa. Lähiörahaston rahoituksella parannettiin alikulkuja ja lisättiin polkupyöräpaikkoja. Suutarilan alue-suunnitelmassa vuosille 2008-2017 nousi esiin tarpeita paremmasta kunnossapidosta ja puutteiden korjaamisista viihtyisyyden ja turvallisuuden parantamiseksi. Kunnostusta esitettiin muun muassa Tapulinaukiolle ja Maatullinaukiolle. Aukiot eivät ole kuitenkaan vielä eden-

neet toteutukseen. Seuraavan kerran Puistolan tilannetta ja merkittäviä kunnostuskohteita kartoitetaan yhdessä asukkaiden kanssa aluesuunnitelman päivityksen yhteydessä noin viiden vuoden kuluttua.

Kaupunkiympäristön toimialalla on mahdollisuus toteuttaa kevyitä, pienimuotoisia toimenpiteitä aseman ympäristössä ennen aluesuunnitelman päivittämistä yhdessä alueen nuorten ja kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelun kanssa. Viihtyisyyden parantamiseen voidaan vaikuttaa muun muassa valaistusta parantamalla sekä penkkejä ja kukkaistutuksia lisäämällä.

Puistolan alueella on käynnistymässä vuonna 2018 laajempi asemanseudun kaavamutoshanke, jonka yhteydessä tarkastellaan alueen julkista tilaa. Ensimmäisessä vaiheessa laaditaan periaatteet alueen täydennysrakentamiselle. Tarkempi asemakaavoitus käynnistyy arviolta vuonna 2020. Asemakaavoituksen yhteydessä suunnitellaan myös kaava-alueiden kadut ja puistot sekä laaditaan hankeohjelmat toteutusta varten. Kaavatyön yhteydessä tehdään aktiivista vuorovaikutusta alueen asukkaiden kanssa.

Asema-alueen laitureita ja tunnelia hallinnoi Liikennevirasto ja kunnossapidosta vastaavat alueisännöitsijät. Aktiivinen yhteydenpito laituriympäristön parantamiseksi jatkuu Liikenneviraston suuntaan.

Helsingin uusi osallisuusmalli antaa entistä monipuolisempia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Asukkaat äänestävät osallistuvaan budjetointiin varatun rahan käytöstä heiltä kerättyjen ehdotusten pohjalta. Äänestysikäraja on 12 vuotta. Stadiluotsitoiminnan ja osallisuusrahaston kautta saattaisi myös löytyä ketteriä ja nopeita keinoja Puistolan ympäristön yhteiselle kehittämiselle yhdessä asukkaiden ja nuorten kanssa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Maija Lounamaa, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37085
maija.lounamaa(a)hel.fi

§ 259

Valtuutettu Pia Kopran aloite metrolikenteen häiriöistä ja metrojunan kuljettajien työoloista

HEL 2018-003838 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Pia Kopran aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pia Kopra ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että metrolikenteen häiriöt selvitetään ja metrojunan kuljettajien työolosuhteita parannettaisiin.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että metrolikenteen luotettavuudessa oli kevään aikana tavanomaista enemmän ongelmia. Luotettavuusongelmia aiheutui infrastruktuurissa ja metrojunakalustossa olleista vioista sekä kuljettajapulasta. Liikenteen volyymit ovat kasvaneet merkittävästi länsimetron ja vuorovälin tihentymisen vuoksi. Pitkällä metrolinjalla häiriöitä sattuu enemmän ja niistä toipuminen on haasteellisempaa. Toimenpiteisiin häiriöiden ennaltaehkäisemiseksi on ryhdytty.

Kuljettajien työoloihin, mm. wc-käyntien mahdollisuuteen ja ergonomiaan on kiinnitetty huomiota. Kuljettajien työehtosopimusten määräykset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

26.09.2018

ylittävien taukojen määrää on kuitenkin vähennetty ja ajotehtävien osuutta työajasta on lisätty. Työehtosopimusten määräykset ylittävien taukojen vähentämisen on välttämätöntä kustannustehokkuuden parantamiseksi.

Uusia metrojunankuljettajia koulutetaan jatkuvasti. Varakuljettajajärjestelmä on edelleen käytössä.

Länsimetron myötä metrojunankuljettajan työ on muuttunut. HKL on selvittänyt keväällä 2018 yhdessä Työterveyslaitoksen ja Työterveys Helsingin kanssa metrojunankuljettajan työn kuormittavuutta. Tulosten perusteella arvioidaan muutostarpeita ja tarvittaessa etsitään keinoja kuljettajatyön tukemiseksi.

Kaupunginhallitus esittää, että metrolikenteen häiriöistä ja metrojunan kuljettajien työolojen parantamiseen tähtäävistä toimista tuodaan suullinen selvitys kaupunginhallitukseen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Pia Kopran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 589

HEL 2018-003838 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Pia Kopran aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

17.09.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2018

Palautusehdotus:

Mika Raatikainen: Esitetään palautettavaksi.

Lisäselvitykset ja-parannukset ovat tarpeen, koska henkilöstöltä saadun tiedon mukaan työilmapiiri on edelleen huono. Aikapankkiin kertyneitä vapaasaldoja ei saa pitää. Helteellä ei ole ollut mahdollista tauottaa muuta kuin poikkeustapauksissa. Uusin 300-sarjan junan ohjaamo on äärimmäisen tukala, eikä asianmukaista viilennystä ole. Ohjaamotilassa ei ole tarpeellista ilmankiertoa. Jos kaikki junat yritetään ajaa HSL:n toivomuksen mukaisesti ruuhka-aikana Matinkylään, henkilöstö ei nykyisellään riitä. Varikkohenkilökuntaa on komennettu ajamaan kuljettajapulasta johtuen. Itäkeskukseen itään vievää laiturin pysähtymispaikkaa ei ole pyynnöistä huolimatta saatu korjattua. Kuljettajista ja heidän myöhästymisistään pidetään valvomon toimesta "kirjaa" ja jos kuljettaja on usein myöhässä pääteasemilta lähtiessään, hän voi joutua puhutteluun.. Varakuljettajajärjestelmää ei olla lakkauttamassa, mutta työnantaja on vähentänyt varakuljettajien määrää merkittävästi.

Pidentyneet ajoajat ja lyhentyneet tauot heikentävät jo lähtökohtaisesti turvallista liikennöintiä. Kuljettajan työ vaatii tarkkaavaisuutta ja jatkuvaa valmiutta nopeaan reagointiin. Työn koostuminen toistuvista työtehtävistä, sen pakkotahtisuus ja sitovuus ovat peruste sille, että taukoja pitää olla useammin tai niiden pitäisi olla pidempiä. Nyt minimitauot ovat 8-10 minuuttia ajopätkien välillä. Metroliikenteessä on ollut vakiintuneena käytäntönä vähintään 10% elpymisaika kierrosajasta. Uusi johto purki elpymisajan ja käyttää siitä nyt nimitystä "työehtosopimusten määräyksien ylittävä tauko". Metrojunankuljettajia koulutetaan jatkuvasti, mutta irtisanoutumiset ja pitkät sairauslomat aiheuttavat kroonista kuljettajapulaa. Kuljettajia itseään jännittää matkan sujuvuus ja turvallisuus, joten korjattavaa on. Edellä olevista seikoista johtuen matkustajien ja henkilökunnan turvallisuus saattaa vaarantua.

Mika Raatikaisen palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Tomi Sevander: Perusteluosan loppuun lisätään seuraava kappale:

"Kaupunginhallitus esittää, että metroliikenteen häiriöistä ja metrojunan kuljettajien työolojen parantamiseen tähtäävistä toimista tuodaan suullinen selvitys kaupunginhallitukseen."

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Tomi Sevanderin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2018

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 31.05.2018 § 93

HEL 2018-003838 T 00 00 03

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien Pia Kopran ym. aloitetta koskien metrolii-
kenteen häiriöitä ja metronkuljettajien työoloja:

Metroliiikenteen luotettavuudessa on kevään aikana ollut eri syistä ta-
vanomaista selvästi enemmän ongelmia. Luotettavuusongelmat ovat
aiheutuneet niin infrastruktuurissa kuin metrojunakalustossa olleista
vioista kuin kuljettajapulasta.

Helmikuun loppuun kasautui valitettavasti poikkeuksellisen useita lii-
kennehäiriöitä metroliiikenteessä. Liikennehäiriöt aiheutuivat useista eri
syistä, joita olivat virtakiskon vaurio, häiriö palorullaovessa Ruoholah-
dessa, ratakiskon katkeaminen, vikatilanne paloliukuovessa Kampissa
ja kurottajan tippuminen kiskoilta ulkopuolisella työmaalla Mellunmäes-
sä. HKL on selvittänyt kunkin häiriön taustalla olevat syyt. Virtakiskon
vaurion ja ratakiskon katkeamisen taustalla oli kova pakkanen, muiden
häiriöiden syyt olivat toisistaan riippumattomia. Toimenpiteet vastaa-
vien häiriöiden ennaltaehkäisemiseksi on käynnistetty ja ne ovat osin
valmiit.

Metroliiikenteen häiriöiden määrään vaikuttaa myös se, että liikenteen
volyymit ovat kasvaneet merkittävästi länsimetron ja vuorovälin tihenty-
misen vuoksi. Ennen elokuuta 2016 metroliiikenteessä oli talviarkena
ruuhka-aikaan liikenteessä 4 minuutin vuorovälillä 15 metrojunaa yhtä-
aikaisesti, kun nykyisin vastaava määrä on 2,5 minuutin vuorovälillä 36
metrojunaa. Niin sanottu pelivara junien välillä häiriötilanteessa on pie-
nentynyt olennaisesti ja lisäksi pitkällä metrolinjalla häiriöitä sattuu
enemmän ja niistä toipuminen on haasteellisempaa. Länsimetron en-
simmäinen vaihe (Ruoholahti-Matinkylä) kasvatti rataverkon pituuden
21 kilometristä 35 kilometriin.

Länsimetron myötä metrojunankuljettajan työ on myös muuttunut. HKL
selvittää keväällä 2018 yhdessä Työterveyslaitoksen ja Työterveys Hel-
singin kanssa metrojunankuljettajan työn kuormittavuutta. Tulosten pe-

rusteella arvioidaan muutostarpeita ja tarvittaessa etsitään keinoja kuljettajatyön tukemiseksi.

Joka tapauksessa on selvää, että uuden, alun perin automatisoiduksi tarkoitetun M300-metrojunan ohjaamon ergonomiaa on tarpeen parantaa. Ohjaamon laajamittainen uudistaminen ja mm. kuljettajan istuimen ergonomian parantaminen ovat valmisteilla.

Kuljettajien mahdollisuus käydä tarvittaessa wc:ssä on peruslähtökohta. Kuljettajille on ajovuoroihin suunniteltu wc-tauot Itäkeskukseen 2,5 tunnin välein tai useammin. Lisäksi Matinkylässä on wc noin 40 metrin päässä ohjaamosta junan ollessa lähtölaiturissa. Tapiolassa wc on vastaavalla etäisyydellä junan ollessa tulolaiturissa.

HKL:n kuljettajien paikallisen sopimuksen mukaan työpäivässä on palkaton ruokatauko sekä palkallinen 10 minuutin kahvitauko. Käytännössä HKL tarjoaa metronkuljettajille taukoja huomattavasti enemmän, vaikka taukojen määrää onkin vähennetty aikaisemmasta. HKL:n liikennöintisopimus HSL:n kanssa päättyy vuoden 2024 lopussa ja saadaksesen jatkaa liikennöitsijänä on HKL:n kustannustehokkuuden oltava eurooppalaisiin markkinahintoihin nähden kilpailukykyinen. Kuljettajatyön tehokkuudessa eri operaattoreiden välisiä eroja selittää isoimpana tekijänä kuinka suuren osa työajasta kuljettajat ovat ajotehtävissä. Tähän vaikuttavat mm. palkallisten taukojen määrä ja pituus. HKL:n tilanne ei voi merkittävästi poiketa eurooppalaisista metroliiikennemarkkinoista. Koska HKL haluaa jatkaa metron liikennöitsijänä myös tulevaisuudessa, on työehtosopimusten ylittävien taukojen vähentäminen välttämättömyyksiä ja HKL on lisännyt ajotehtävien osuutta työajasta.

HKL tekee myös runsaasti muita tehostamistoimenpiteitä parantaakseen kustannustehokkuuttaan ja ollakseen yhteiskunnalle paras vaihtoehto metron liikennöitsijäksi. HKL ei kuitenkaan ole poistamassa varakuljettajajärjestelmää, vaan varakuljettajien määrää olla säätämässä tarvetta vastaavaksi.

HKL myös kouluttaa jatkuvasti uusia metronkuljettajia, jotta kuljettajamäärä saadaan mahdollisimman hyvin vastaamaan kuljettajatarpeeseen eikä ajamattomia lähtöjä kuljettajapulan takia enää syntyisi.

Metroliiikenteen palvelukyky ja luotettavuus ovat HKL:lle ensiarvoisen tärkeitä asioita. HKL tekee laajalla rintamalla toimenpiteitä, jotta metroliiikenteen korkea laatu ja kaupunkilaisten arjen toimivuus voidaan varmistaa. HKL ymmärtää myös täysin, että hyvä henkilöstötyytyväisyys on menestyksen ehdoton edellytys. HKL panostaa yhä enemmän ja jatkuvasti vuoropuheluun henkilöstönsä kanssa, jotta henkilöstön näkemykset ja huolet kuullaan mahdollisimman laajasti, epäkohdat korjataan ja muutosten perusteet ovat kaikkien tiedossa.

03.05.2018 Palautettiin

Esittelijä

yksikön johtaja
Arttu Kuukankorpi

Lisätiedot

Arttu Kuukankorpi, yksikön johtaja, puhelin: 310 35564
arttu.kuukankorpi(a)hel.fi

§ 260

Valtuutettu Mia Nygårdin aloite tekojääradan rakentamiseksi Lauttasaaren liikuntapuistoon

HEL 2018-001299 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mia Nygårdin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mia Nygård ja 21 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että selvitetään mahdollisuus rakentaa tekojäärata Lauttasaaren, Pyrkän kaukaloon.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan 5.6.2018 antamaan lausuntoon ja toteaa seuraavaa:

Helsingissä on tällä hetkellä 7 tekojäärataa: Kallio, Kontula, Käpylä, Lassila, Oulunkylä, Pukinmäki ja Rautatientori. Laajasalon liikuntapuistoon valmistuu loppuvuodesta 2018 uusi kaukalon kokoinen tekojäärata. Kantakaupungin tekojäätilanne helpottuu syksyllä 2019, kun Jätkäsaaren rakennettavaan liikuntapuistoon valmistuu iso, jalkapallokentän (64 x 100 m) kokoinen tekojäärata.

26.09.2018

Liikuntavirasto teetti vuonna 2017 selvityksen liikuntapaikkojen saavutettavuudesta ja tulevien liikuntapaikkojen optimaalisista sijainneista pitkän aikavälin tarkastelussa. Selvityksestä kävi ilmi, että Jätkäsaaren liikuntapuistoon suunniteltu tekojääkenttä parantaa saavutettavuutta etenkin tulevaisuuden väestöennuste huomioiden. Selvityksessä tekojääkenttä verkoston optimaalisimmat sijainnit uusille tekojääkentille sijaitsevat Herttoniemessä, Östersundomissa, Vuosaarella ja Haagan/Ruskeasuon alueilla. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on ottanut selvityksen tulokset huomioon ja ryhtynyt edistämään liikuntapaikkarakentamishjelman yhteydessä tekojääkenttää Laajasalo-Herttoniemi alueelle ja Vuosaaren alueelle. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toteuttaa laajemman koko toimialan palveluverkkoa koskevan selvityksen.

Kaupunginhallitus toteaa, että alueellisten liikuntamahdollisuuksien lisääminen on kannatettavaa. Uusien tekojääratojen kiireellisyysjärjestyksessä tulee tukeutua kulttuuriin ja vapaa-ajan kaupunkitasoiseen arvioon palvelutarjonnasta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1 Nygård Mia Aloite Kvsto 31012018 4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 590

HEL 2018-001299 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mia Nygårdin aloitteen loppuun käsitellyksi.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiames, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 05.06.2018 § 120

HEL 2018-001299 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää alueellisten liikuntamahdollisuuksien lisäämistä kannatettavana. Liikuntainvestointeihin varatut määrärahat eivät tällä hetkellä riitä tarpeellisiin liikuntahankkeisiin, asukasluvun kasvuun ja kasvavaan palvelutarpeeseen. Jotta uusia tekojääratahankkeita voidaan toteuttaa riittävästi, tulisi sekä investointi- että ylläpitomäärärahoja nostaa. Uusien tekojääratojen kiireellisyysjärjestyksessä tulisi tukeutua kulttuuriin ja vapaa-ajan tulevaan kaupunkitasoiseen arvioon palvelutarjonnasta

Liikuntapalvelut ei näe nykyisillä resursseillaan ehdotetun Lauttasaaren tekojään toteuttamista mahdollisena kuluvalle budjettikaudella. Jotta hanke olisi mahdollinen, sille tulisi olla varattuna riittävät määrärahat suunnittelun aloittamista varten. Suunnittelun yhteydessä selvitetään myös tarkemmin Lauttasaaren tekojääradan rakentamisen kustannukset. Hanketta ei ole vielä suunniteltu lainkaan, joten sen toteutuminen ehdotetussa aikataulussa on epätodennäköistä.

Lauttasaaren ehdotetun kaukalon kokoisen tekojään kustannuksia ei ole huomioitu liikuntapalvelujen vuoden 2018 käyttötalouden talousarviossa eikä liikuntapuistojen rakentamiseen varatussa investointiohjelmassa.

Aloitetta perustellaan tekojään kovalla kysynnällä kantakaupungin alueella ja sillä, että Lauttasaaren liikuntapuiston kaukaloon asennettava tekojää olisi edullinen hintaluokaltaan 40 000–60 000 euroa. Liikuntapalvelujen selvitysten perusteella tekojään käyttökustannukset olisivat noin 65 000 euroa vuositasolla. Tekojääradan rakentamisen kustannuksia ei ole yksityiskohtaisesti selvitetty, mutta vastaavan kokoisen tekojääkaukalon investointikustannuksiksi Laajasalossa - jossa kenttään on jo valmiiksi asennettu jäädytysputkisto - on arvioitu 300 000 euroa. Tekojääratojen määrän kasvu edellyttää myös jäähoitokoneiden hankintojen lisäystä.

Tekojäärädan rakentaminen pidentää useimpina talvina huomattavasti luistelukautta Helsingin ilmasto-olosuhteissa ja parantaa muutenkin jääliikunnan olosuhteita. Liikuntaolosuhteiden parantaminen lisää liikunnan määrää ja sillä on sitä kautta myönteisiä kansanterveydellisiä vaikutuksia lähialueilla laajemminkin.

Helsingissä on tällä hetkellä 7 tekojäärataa: Kallio, Kontula, Käpylä, Lassila, Oulunkylä, Pukinmäki ja Rautatientori. Laajasalon liikuntapuistoon valmistuu loppuvuodesta 2018 uusi kaukalon kokoinen tekojäärata.

Kantakaupungin tekojäätilanne helpottuu syksyllä 2019, kun Jätkäsaaren rakennettavaan liikuntapuistoon valmistuu iso, jalkapallokentän (64 x 100 m) kokoinen tekojäärata, jonka käyttökustannukset on huomioitu liikuntapalvelujen taloussuunnitelmassa.

Liikuntavirasto teetti vuonna 2017 selvityksen liikuntapaikkojen saavutettavuudesta ja tulevien liikuntapaikkojen optimaalisista sijainneista pitkän aikavälin tarkastelussa. Saavutettavuus- ja sijaintioptimointitarkastelut toteutettiin tekojääkentille ja neljälle muulle eri liikuntapaikkatyypille. Selvityksestä kävi ilmi, että Jätkäsaaren liikuntapuistoon suunniteltu tekojääkenttä parantaa saavutettavuutta etenkin tulevaisuuden väestöennuste huomioiden. Selvityksessä tekojääkenttä verkoston optimaalisimmat sijainnit uusille tekojääkentille sijaitsevat Herttoniemessä, Östersundomissa, Vuosaaressa ja Haagan/Ruskeasuon alueilla. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on ottanut selvityksen tulokset huomioon ja ryhtynyt edistämään liikuntapaikkarakentamishojelman yhteydessä tekojääkenttää Laajasalo-Herttoniemi alueelle ja Vuosaaren alueelle. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toteuttaa laajemman koko toimialan palveluverkkoa koskevan selvityksen "Kulttuurin ja vapaa-ajan yleiskaavan".

Käsittely

05.06.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Otto Meri: Lisätään ensimmäisen kappaleen keskivaiheille sanaan "budjettikaudella" päättyvän virkkeen jälkeen: "Jotta hanke olisi mahdollinen, sille tulisi olla varattuna riittävät määrärahat suunnittelun aloittamista varten. Suunnittelun yhteydessä selvitetään myös tarkemmin Lauttasaaren tekojäärädan rakentamisen kustannukset."

Kannattaja: Heimo Laaksonen

Lautakunta hyväksyi Otto Meren vastaehdotuksen yksimielisesti.

26.09.2018

Vastaehdotus:

Mari Holopainen: Lisätään ensimmäiseksi kappaleeksi: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää alueellisten liikuntamahdollisuuksien lisäämistä kannatettavana. Liikuntainvestointeihin varatut määrärahat eivät tällä hetkellä riitä tarpeellisiin liikuntahankkeisiin, asukasluvun kasvuun ja kasvavaan palvelutarpeeseen. Jotta uusia tekojääratahankkeita voidaan toteuttaa riittävästi, tulisi sekä investointi- että ylläpitomäärärahoja nostaa. Uusien tekojääratöjen kiireellisyysjärjestyksessä tulisi tukeutua kulttuurin ja vapaa-ajan tulevaan kaupunkitasoiseen arvioon palvelutarjonnasta.

Kannattaja: Elisa Gebhard

Lautakunta hyväksyi Mari Holopaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

22.05.2018 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

§ 261

Valtuutettu Petrus Pennasen aloite tilojen avaamisesta vuorotyötä tekevien yksinhuoltajien lasten iltakerhoille

HEL 2018-001303 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Petrus Pennasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petrus Pennanen ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että selvitetäisiin mahdollisuuksia tilojen avaamiseen yksinhuoltajien alakoululaisten lasten iltakerhoille.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoihin ja toteaa seuraavaa:

Kouluilojen käytöstä kello 17 asti päättää koulun rehtori. Iltapäivisin kouluilla järjestetään perusopetuslain mukaista iltapäivätoimintaa ja maksutonta kerho- ja harrastetoimintaa lapsille ja nuorille.

Leikkipuistojen ja päiväkotien tiloja vuokrataan iltaisin ja viikonloppuisin esimerkiksi perhejuhliin sekä toiminnan järjestämiseen ja kokouksiin.

Seurat, järjestöt, yhteisöt, yritykset ja yksityiset henkilöt voivat hakea myös koulujen, oppilaitosten ja työväenopistojen aula-, juhlasali- ja

luokkatilojen käyttövuoroja illoiksi, viikonlopuiksi ja loma-ajoiksi. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan koulujen ja oppilaitosten liikuntatilojen iltaja vapaa-ajan käytön varaaminen siirtyi 1.7.2017 lukien kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalle. Tilavuoroja voidaan hakea koulujen saleista liikunnallista iltakerhotoimintaa varten arkipäivisin klo 17-21 viikonloppuisin ja koulujen loma-aikoina 9-21.

Liikuntapalvelut järjestää yhteistyössä seurojen kanssa edullista tai maksutonta Easy Sport -toimintaa alakouluikäisille. Toimintaa järjestetään noin 40 koulussa pääasiassa ilta- ja viikoköivisin. Osa ryhmistä toimii myös iltaisin.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala hallinnoi Varaamo-järjestelmää. Koulujen liikuntasalien vuorot ovat Enkora-tilavarausjärjestelmässä.

Läksy-, harrastus- ja ajanvietekerhoja sekä avointa varhaisnuorten toimintaa järjestetään nuorisopalvelukokonaisuuden alueellisessa nuorisotyössä ja nuorisotaloissa, joita on laaja verkosto eri puolilla kaupunkia. Monet nuorisojärjestöt järjestävät vastaavaa toimintaa, jota kaupunki tukee avustuksin.

Kaupunginhallitus hyväksyi 20.8.2018 kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteet.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1 Aloite iltatoiminnasta 2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 546

HEL 2018-001303 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2018

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 28.08.2018 § 166

HEL 2018-001303 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että lapset pääsevät harrastamaan liikuntaa lähellä kotiaan koulupäivän jälkeen sekä ilta-aikoina.

Liikuntapalvelut järjestää yhteistyössä seurojen kanssa maksutonta tai edullista Easy Sport -toimintaa alakouluikäisille eri puolella Helsinkiä. Easy Sport -toimintaa järjestetään noin 40:ssä eri koulussa pääasiassa ilta-aikoihin. Ryhmiä järjestetään viikossa noin 150 ja osa ryhmistä toimii myös ilta-aikaan.

Lisäksi liikuntapalvelut myöntää vuorot noin 150 koulun liikuntasaliin ilta- ja vapaa-ajankäytön osalta.

Liikuntaseurat, muut yhdistykset, yritykset ja yhteisöt sekä yksityiset henkilöt voivat hakea tilavaroja koulujen saleista liikunnallista iltakerhotoimintaa varten arkipäiviksi klo 17–21 väliselle ajalle sekä klo 9–21 viikonlopuiksi ja koulujen loma-ajoiksi.

Aloitteessa kaivattuja läksy-, harrastus- ja ajanvietekerhoja sekä avointa varhaisnuorten toimintaa järjestetään toimialan nuorisopalvelukokonaisuuden alueellisessa nuorisotyössä ja nuorisotaloissa, joita on laaja verkosto ympäri kaupunkia. Tämän lisäksi vastaava toimintaa järjestävät monet nuorisojärjestöt, joiden toimintaa kaupunki tukee avustuksin.

Varaamo-järjestelmää hallinnoi kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ja siellä on varattavissa tällä hetkellä mm. kaupunginkirjaston, nuorisopalvelukokonaisuuden sekä varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuuden kokous- ja ryhmätyötiloja. Koulujen liikuntasalien tilavuorot ovat Enkora-tilavarauksjärjestelmässä ja vuoroja ilta- ja vapaa-ajankäyttöön haetaan sähköisellä lomakkeella. Koulujen liikuntasalien ilta-

26.09.2018

ja vapaa-ajankäytön ajantasaista varaustilannetta voi tarkastella kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan verkkosivujen kautta julkisessa kalenterissa.

Liikuntasalien käyttöaste ilta-aikoina on etenkin suurimpien liikuntasalien osalta korkea. Vuorojenjakoperiaatteiden mukaisesti lasten ja nuorten tunnit pyritään sijoittamaan alkuiltaan ja aikuisten vuorot myöhäisempiin ajankohtiin.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 29.05.2018 § 111

HEL 2018-001303 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että lapset ja nuoret pääsevät harrastamaan kouluilla tai koulujen läheisyydessä heti koulupäivän jälkeen ja alkuillasta. Koulutilojen käytöstä kello 17 asti päättää koulun rehtori. Iltapäivisin kouluilla järjestetään perusopetuslain mukaista iltapäivätoimintaa ja maksutonta kerho- ja harrastetoimintaa lapsille ja nuorille.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ei itse järjestä koululaisille läksy-, harrastus- ja ajanvietekerhoja iltaisin. Toiminnan järjestämisvastuu on seuroilla, järjestöillä, yhteisöillä, yrityksillä ja yksityisillä henkilöillä. Lasten ja nuorten vapaa-ajan toimintaan myönnettyistä avustuksista vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala.

Leikkipuistojen ja päiväkotien tiloja vuokrataan iltaisin ja viikonloppuisin esimerkiksi perhejuhliin sekä toiminnan järjestämiseen ja kokouksiin.

Seurat, järjestöt, yhteisöt, yritykset ja yksityiset henkilöt voivat hakea myös koulujen, oppilaitosten ja työväenopistojen aula-, juhlasali- ja luokkatilojen käyttövuoroja illoiksi, viikonlopuiksi ja loma-ajoiksi. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan koulujen ja oppilaitosten liikuntatilojen ilta- ja vapaa-ajan käytön varaaminen siirtyi 1.7.2017 lukien kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalle.

26.09.2018

Kaupunginjohtaja päätti 19.4.2017 asettaa kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteita valmistelevan työryhmän. Tilojen asukaskäytön helpottamiseksi ja yhtenäistämiseksi työryhmän tuli määritellä maksullisen ja maksuttoman käytön peruseriaatteet, kulunvalvonnan periaatteet sekä tietojärjestelmätarpeet sekä keskittyä erityisesti maksuttoman käytön periaatteisiin sekä omavalvonnan toteuttamisen mahdollisuuksiin.

Tavoitteena tuli olla, että kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialoilla on mahdollisimman selkeät ja yhtenäiset linjaukset tilojen asukaskäytöstä.

Loppuraportissaan ”Kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteet kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialoilla” työryhmä toteaa seuraavaa:” Tilojen käyttö on maksutonta, mikäli kyseessä on pääasiassa helsinkiläisten avoimeen osallistumiseen perustuva järjestö- tai kansalaistoiminta. Toiminnalla on aina kasvatusta-, koulutusta-, nuorisotoimintaa-, liikunta- tai kulttuuripoliittista merkitystä. Toiminnan tulee lisätä alueen osallistumismahdollisuuksia, yhteisöllisyyttä, viihtyisyyttä tai vetovoimaisuutta. Maksutonta käyttöä on kaupungin oma toiminta, koulujen aamu- ja iltapäivätoiminta sekä luokkatoimikuntien, vanhempainyhdistysten ja vastaavien toiminta, yleishyödyllinen järjestö- ja kansalaistoiminta kaupunkikulttuurinen aktiivisuus, aktivismi, omaehtoinen järjestäytymätön harrastustoiminta ja taiteen perusopetuksen ryhmäopetus.”

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Leena Palve-Kaunisto, palveluvastaava, puhelin: 310 86809
leena.palve(a)hel.fi

§ 262

Valtuutettu Heimo Laaksosen aloite lähiliikuntapaikasta Puistolan liikuntapuistoon

HEL 2018-001996 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Heimo Laaksosen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Heimo Laaksosen ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki suunnittelisi ja toteuttaisi nyt talousarviossa olevilla määrärahoilla lähiliikuntapaikan Puistolan liikuntapuistoon.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan 22.5.2018 antamaan lausuntoon ja toteaa seuraavaa:

Puistolan liikuntapuisto sijaitsee koillisessa suurpiirissä. Suurmetsän kaupunginosaan kuuluvan Puistolan peruspiirin alueella ei ole yhtään lähiliikuntapaikkaa. Koillisen suurpiirin alueella on tällä hetkellä kolme lähiliikuntapaikkaa. Nämä sijaitsevat Jakomäessä, Latokartanossa ja Pukinmäessä.

Liikuntapalvelut on tiedostanut koillisen suurpiirin lähiliikuntapaikkojen suhteellisen niukkuuden ja suunnitellut lähiliikuntapaikan Tapuli-

kaupungin liikuntapuistoon. Tämän lisäksi laajennetaan Latokartanon lähiliikuntapaikkaa.

Puistolän liikuntapuistossa on päivisin peruskoulun käytössä oleva monitoimihalli, kaksi jalkapallokenttää, nurmikenttä 103 m x 66 m ja Puistolän Urheilijoiden ylläpitämä tekonurmikenttä 99 m x 60 m, kolme tennistakenttää, koripallokenttä, kolme yleisurheilun suorituspaikkaa, lentopallokenttä ja 550 metriä pitkä kuntorata. Puiston vuotuinen kävijämäärä on noin 90 000, joista liikuntahallin käyttäjiä on noin 25 000. Lähiliikuntapaikan toteuttaminen lisäisi merkittävästi matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia Puistolässä ja tukisi täten Helsingin strategian mukaista liikkumishjelmaa.

Helsingissä on 26 liikuntapalvelujen rakentamaa ja ylläpitämää lähiliikuntapaikkaa. Tapulikaupungin uuden lähiliikuntapaikan rakentamisen ja Latokartanon lähiliikuntapaikan laajentamisen lisäksi tänä vuonna laajennetaan Paloheinän lähiliikuntapaikkaa.

Liikuntapalvelut tarkentaa vuoden aikana lähiliikuntapaikkojen tulevaa rakentamissuunnitelmaa ja tässä yhteydessä selvitetään, mille vuodelle Puistolän lähiliikuntapaikan toteutus voidaan sijoittaa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1 Laaksonen Heimo Aloite Kvsto 14022018 2

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 545

HEL 2018-001996 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.05.2018 § 109

HEL 2018-001996 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Liikuntapalvelut suhtautuu myönteisesti lähiliikuntapaikan toteuttamiseen Puistolan liikuntapuistoon.

Valtuutettu Heimo Laaksonen ja 22 muuta valtuutettua ovat tehneet valtuustoaloitteen lähiliikuntapaikan toteuttamiseksi vuonna 1994 valmistuneeseen Puistolan liikuntapuistoon talousarviossa jo olevilla määrärahoilla. Talousarviossa on 500 000 euroa kohdennettuna 1–2 lähiliikuntapaikan rakentamiseen kaupunginhallituksen 30.10.2017 myöntämistä liikuntarakentamisen lisämäärärahoista.

Puistolan liikuntapuisto sijaitsee koillisessa suurpiirissä. Suurmetsän kaupunginosaan kuuluvan Puistolan peruspiirin alueella ei ole yhtään lähiliikuntapaikkaa. Puistolan peruspiiriin kuuluvat Puistolan lisäksi Tapulikaupunki, Heikinlaakso ja Tattarisuo. Koko koillisen suurpiirin alueella on tällä hetkellä vain kolme lähiliikuntapaikkaa. Nämä sijaitsevat Jakomäessä, Latokartanossa ja Pukinmäessä.

Liikuntapalvelut on tiedostanut koillisen suurpiirin lähiliikuntapaikkojen suhteellisen niukkuuden ja suunnitelluttanut vuonna 2017 lähiliikuntapaikan Tapulikaupungin liikuntapuistoon. Tätä hanketta ei kuitenkaan ehditty toteuttaa vielä viime vuonna, vaan se valmistuu tänä kesänä. Tämän lisäksi kesän aikana laajennetaan Latokartanon lähiliikuntapaikkaa.

Puistolan liikuntapuistossa on päivisin peruskoulun käytössä oleva monitoimihalli, kaksi jalkapallokenttää: nurmikenttä 103 m x 66 m ja Puistolan Urheilijoiden ylläpitämä tekonurmikenttä 99 m x 60 m, kolme tenniskenttää, koripallokenttä, kolme yleisurheilun suorituspaikkaa, lentopallokenttä ja 550 metriä pitkä kuntorata. Puiston vuotuinen kävijämäärä on noin 90 000, joista liikuntahallin käyttäjiä on noin 25 000. Lähiliikuntapaikan toteuttaminen lisäisi merkittävästi matalan kynnyksen lii-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

26.09.2018

kuntamahdollisuuksia Puistolassa ja tukisi täten hienosti Helsingin strategian mukaista liikkumishjelmaa.

Helsingissä on 26 liikuntapalvelujen rakentamaa ja ylläpitämää lähiliikuntapaikkaa. Edellä mainittujen Tapulikaupungin uuden lähiliikuntapaikan rakentamisen ja Latokartanon lähiliikuntapaikan laajentamisen lisäksi tänä vuonna laajennetaan Paloheinän lähiliikuntapaikkaa.

Liikuntapalvelut tarkentaa vuoden aikana lähiliikuntapaikkojen tulevaa rakentamissuunnitelmaa ja tässä yhteydessä selvitetään mille vuodelle Puistolän lähiliikuntapaikan toteutus voidaan sijoittaa.

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

§ 263

Valtuutettujen Eveliina Heinäluoman, Kauko Koskisen ja Sinikka Vepsän aloitteet juoksuportaiden rakentamiseksi

HEL 2018-002597 T 00 00 03

HEL 2018-002002, 2018-003210

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettujen Eveliina Heinäluoman, Kauko Koskisen ja Sinikka Vepsän aloitteet loppuun käsitellyiksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Heinäluoma Eveliina Aloite Kvsto 28022018 1
- 2 Koskinen Kauko Aloite Kvsto 14032018 2
- 3 Vepsä Sinikka Aloite Kvsto 14022018 9

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala tekee selvityksen juoksuportaiden rakentamisesta Myllypuron Alakivenpuiston täyttömäelle ja ryhtyy toimenpiteisiin portaiden rakentamiseksi. Valtuutettu Kauko Koskinen ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan harjoitteluportaiden rakentamista Alppikylään ja valtuutettu Sinikka Vepsä ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan kunto-/juoksuportaiden rakentamista Suutarilan täyttömäelle.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa seuraavaa:

Helsingissä on rakennettu kuntoportaat Malminkartanon ja Paloheinän täyttömäille. Kaupungille on tullut useita ehdotuksia kuntoportaiden rakentamiseksi eri kaupunginosiin.

Kaupunkiympäristön toimiala on käynnistänyt vuonna 2018 koko kaupungin kattavan porrasselvityksen yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa. Tavoitteena on esittää alustava juoksuportaiden verkostosuunnitelma, periaatteelliset rakenne- ja materiaalivaihtoehdot, alustavat arviot kustannusarvioista, ylläpidon ja kunnossapidon kustannukset sekä valaistuksen kustannukset. Selvitystyössä on tarkoitus arvioida kokonaisvaltaisesti mahdolliset sijoituspaikat huomioiden tavoitettavuus, ympäristö, kasvillisuus, kunnossapito jne. Selvityksessä sovi- taan myös, mikä taho huolehtii portaiden kunnossapidosta. Portaiden kunnossapito tulee myös huomioida suunnittelussa ja niiden kunnossapitoon tulee varata riittävä määräraha. Uusien portaiden soveltuvuutta tullaan tutkimaan paikkoihin, jotka liittyvät luontevasti osaksi jo olemassa olevaa, laajempaa reittiverkostoa ja liikuntaympäristöä.

Juoksuportaiden soveltuvuutta Myllypuron Alakivenpuistoon on alustavasti selvitetty. Portaiden toteutus edellyttää tarkempaa jatkosuunnitel- lua. Kaupunkiympäristön toimialalta saadun tiedon mukaan Alppikylän ja Suutarilan alueille ei ole vielä tutkittu juoksuportaiden soveltuvuutta.

Kaupunginhallitus toteaa, että porrasjuoksu on liikuntamuoto, jonka suosio on kasvanut erittäin paljon. Portaiden suunnittelussa ja sijoitus- paikan valinnassa tulisi huomioida laajempi kokonaisuus kuin vain por- taiden rakentaminen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinn, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinn(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Heinäluoma Eveliina Aloite Kvsto 28022018 1
- 2 Koskinen Kauko Aloite Kvsto 14032018 2
- 3 Vepsä Sinikka Aloite Kvsto 14022018 9

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 547

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2018

HEL 2018-002597 T 00 00 03

HEL 2018-003210 ja HEL 2018-002002

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteet loppuun käsitellyiksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 05.06.2018 § 312

HEL 2018-002597 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimiala on vastaanottanut valtuustoaloitteen koskien juoksuportaiden rakentamista Alakivenpuistoon Myllypuroon. Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala on puolestaan saanut vastattavakseen useamman aloitteen juoksuportaiden rakentamiseksi eri puolille Helsinkiä.

Tällä hetkellä juoksuportaita löytyy kaupunkiympäristön toimialan hallinnoimalta alueelta Malminkartanosta ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnoimalta alueelta Paloheinästä. Vuosaaren huipulle tutkitaan juoksuportaita käynnissä olevan Vuosaarenhuipun hoito- ja kehittämissuunnitelman yhteydessä. Juoksuportaat ovat puurakenteisia ja niitä ei ylläpidetä talvella.

Porrasjuoksu on liikuntamuoto, jonka suosio on räjähdysmäisesti kasvanut. Juoksuportaiden lisäämien soveltuviin paikkoihin on kannatettavaa.

Juoksuportaiden soveltuvuutta Alakivenpuistoon on alustavasti selvitetty. Tekninen selvityksen perusteella puistoon on mahdollista sijoittaa juoksuportaat vahingoittamatta täyttömäen tärkeitä suojakerroksia, jotka erottavat mäen sisään kapseloidun epäpuhtaan maa-aineksen puh-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

taasta maasta. Portaiden toteutus edellyttää tarkempaa jatkosuunnitelua.

Kaupunkiympäristön toimiala käynnistää koko kaupungin kattavan porasselvityksen vuoden 2018 aikana yhteistyössä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden kanssa vastaten selvityksen laatimisesta. Tavoitteena on esittää alustava juoksuportaiden verkostosuunnitelma, periaatteelliset rakenne- ja materiaaliveitohdot, alustavat toteutuskustannusarviot, ylläpidon ja kunnossapidon kustannukset sekä valaistuksen kustannukset.

Verkostosuunnittelussa otetaan huomioon muun muassa luontoarvot, topografia, saavutettavuus, turvallisuus ja maaperäolosuhteet. Uusien portaiden soveltuvuutta tullaan tutkimaan paikkoihin, jotka liittyvät luontevasti osaksi jo olemassa olevaa, laajempaa reittiverkostoa tai liikuntaympäristöä. Uusien portaiden rakentaminen saavutettavuudeltaan heikoille, syrjäisille alueille ei ole perusteltua. Verkostosuunnitelman lähtökohtana helppo pääsy portaiden luokse jalan, pyöräillen, joukkoliikenteellä ja mahdollisuuksien mukaan henkilöautolla.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838
nina.mouhu(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.05.2018 § 111

HEL 2018-002597 T 00 00 03

Sisältää myös lausunnot aloitteille HEL 2018-002002 ja HEL 2018-003210

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi valtuutettu Eveliina Heinälouman ym. aloitteesta juoksuportaiden rakentamiseksi Myllypuron Alakivenpuiston mäelle, valtuutettu Sinikka Vepsän ym. aloitteesta kunto-/juoksuportaiden rakentamiseksi Suutarilan täyttömäelle ja valtuutettu Kauko Koskisen ym. aloitteesta harjoitteluportaiden rakentamiseksi Alppikylän huipulle seuraavan yhteisen lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimiala toteuttaa yhdessä liikunnan ulkoilupalveluiden kanssa selvityksen paikoista, jonne voisi rakentaa kuntoportaat. Selvityksen on määrä valmistua vuoden 2018 aikana. Kaupunkiympäristön toimialalla on vetovastuu selvitystyöstä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Selvitystyössä on tarkoitus arvioida kokonaisvaltaisesti mahdolliset sijoituspaikat, huomioiden tavoitettavuus, ympäristö, kasvillisuus, kunnossapito jne. Selvityksessä sovitaan myös, mikä taho huolehtii portaiden kunnossapidosta. Vanhan virasto-organisaation aikaan kyseisen virasto jonka hallinnoimalle maa-alueelle rakennettiin, huolehti myös lähtökohtaisesti kunnossapidosta. Näin on toimittu Malminkartanon ja Paloheinän portaiden suhteen. Malminkartanon täyttömäki ja mäen huipulle johtavat portaat ovat kaupunkiympäristön toimialan hallinnoimia ja ylläpitämiä. Paloheinän ulkoilualue ja kuntoportaat ovat kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnoimalla alueella ja liikuntapalveluiden ylläpitämiä.

Helsingissä on rakennettu kuntoportaat Malminkartanon ja Paloheinän täyttömäille. Paloheinän portaiden saaman julkisuuden myötä kaupungille on tullut useita ehdotuksia kuntoportaiden rakentamiseksi eri kaupunginosiin.

Malminkartanon portaissa on 426 askelmaa ja ne ovat pidemmät kuin Paloheinän portaat, Paloheinän portaissa on 254 askelmaa. Portaat Paloheinässä valmistuivat lokakuussa 2017 ja ne saavuttivat heti suuren suosion. Portaihin on asetettu laskurit joiden mukaan, portaissa mitattiin yhteensä 186 862 kpl nousua 6.10.–6.12.2017 välisenä aikana. Paloheinän portaiden asiakasmäärä on osoittanut, että oikein sijoitettuna ne muodostavat oivan liikuntapaikan. Portaat suunniteltiin leveämmiksi kuin Malminkartanon portaat, jotta portaissa mahtuu hyvin liikkumaan samanaikaisesti, niin ylös- kuin alaspäin. Kuntoportaiden toteutus maksoi lähes 180 000 euroa. Portaiden valaistus on suunniteltu toteutettavaksi vuoden 2018 aikana.

Liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan portaiden suunnittelussa ja sijoituspaikan valinnassa tulisi huomioida laajempi kokonaisuus kuin vain portaiden rakentaminen. Liikunnan ylläpitämien Paloheinän portaat ovat osa ulkoilureittiverkostoa, jolloin portaiden kiipeämisen jälkeen voi jatkaa kuntoilua eteenpäin ulkoilureitillä tai palata takaisin alas, joko portaita pitkin tai vieressä olevaa ulkoilureittiä pitkin, jolloin portaista voi käyttää suurempi ihmismäärä samanaikaisesti.

Mikäli portaita ei rakenneta valmiina olevan ulkoilureitin viereen, tulee portaista rakentaa tarpeeksi leveät, jotta portaita ylös nouseva ulkoilija voi turvallisesti kohdata niitä alas laskeutuvan ulkoilijan.

Portaiden kunnossapito tulee myös huomioida suunnittelussa ja niiden kunnossapitoon tulee varata riittävä määräraha. Kunnossapidon määrittely määräytyy jo osittain portaiden materiaalivalinnalla. Paloheinän portaiden pääsääntöinen rakennusmateriaali on puu. Portaiden runko on metallia mutta itse porrasaskelmat ovat puuta, valinta tehtiin mm.

26.09.2018

esteettisistä syistä, puu soveltuu Paloheinän ulkoilualueen kokonaisuuteen. Puupinnan liukkauden torjunta on todella haastavaa, joten liikuntapalvelut linjasi jo portaiden materiaalivalinnan yhteydessä että portaita ei oteta talvikunnossapidon piiriin.

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 264

Valtuutettu Heimo Laaksosen aloite maauimalapohjaisen uimahallin toteuttamiseksi Puistolan Suuntimopuistoon

HEL 2018-003211 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Heimo Laaksosen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Heimo Laaksosen ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että tutkittaisiin ja toteutettaisiin Puistolan Suuntimopuistoon uimahallin, jonka lähtökohdaksi otettaisiin keskeisesti ja uudella tavalla huomioon myös kesäinen maauimalatoiminta.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoihin ja toteaa seuraavaa:

Kahden maauimalan, Uimastadion ja Kumpulan maauimala, lisäksi Pirkkolassa on ulkona oleva hiekkapohjainen uima-allas, ns. plotti, johon on rakennettu vedenkäsittelylaitteet ja vesiliukumäki.

Liikuntaviraston teettämänä valmistui 1995 Pirkkolan liikuntapuiston yleissuunnitelma, johon sisältyy osana luonnos Pirkkolan nykyisen uimahallin laajennukseksi. Uimahallin eteläpuolelle on kaavailtu myös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

26.09.2018

maauimalan tyyppistä ulkona olevaa uima-allasta. Keskuspuiston keskiosan 29.1.2014 lainvoimaiseksi tullessa asemakaavassa näitä koskevat varaukset on osoitettu Pirkkolan liikuntapuiston alueella. Asemakaavassa nykyisen uimahallin eteläpuolella on varaus ulkouima-altaalle sekä varaus uimahallin laajennuksen toteuttamista varten. Uimahallin laajennus saa olla kaksikerroksinen ja 9 000 k-m² suuruinen.

Taloussuunnitelmassa vuosille 2018-2027 ei ole osoitettu investointimäärärahoja uuden uimahalli-maauimalan rakentamiseen.

Nyt käynnissä olevan Tapulikaupungin, Puistolan ja Heikinlaakson palvelutilatarkastelun yhteydessä on mahdollista tutkia uintimahdollisuuksien kehittämistä osana tulevaisuuden uudistuvia monikäyttöisiä palvelutiloja. Maauimalapohjaisen uimahallin toteuttamisen edellytyksiä Suuntimonpuistoon tai lähialueelle arvioidaan Puistolan asemanseudun alueellisen kehittämistyön yhteydessä.

Uimahalli- ja maauimalapalveluiden kysyntä on edelleen suurta. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toteuttaa laajemman koko toimialan palveluverkkoa koskevan selvityksen. Tässä yhteydessä selvitetään myös Helsingin uimahallien ja uimapaikkojen alueellisia kehitystarpeita sekä tarkastellaan mahdollisuuksia toteuttaa uusi maauimala tai muu vastaavanlainen ratkaisu jonkun nykyisen uimahallin yhteyteen tai muulle alueelle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1 Laaksonen Heimo Aloite Kvsto 14032018 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 548

HEL 2018-003211 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2018

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 05.06.2018 § 121

HEL 2018-003211 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Taloussuunnitelmassa vuosille 2018–2027 ei ole osoitettu investointimäärärahoja uuden uimahalli-maauimalan rakentamiseen. Toimialauudistuksen myötä liikuntapaikkarakentamisen investointimäärärahat siirtyvät kaupunkiympäristön toimialalle.

Uimahalli- ja maauimalapalveluiden kysyntä on edelleen suurta. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toteuttaa laajemman koko toimialan palveluverkkoa koskevan selvityksen "Kulttuurin ja vapaa-ajan yleiskaavan". Tässä yhteydessä selvitetään myös Helsingin uimahallien ja uimapaikkojen alueellisia kehitystarpeita sekä tarkastellaan mahdollisuuksia toteuttaa uusi maauimala tai muu vastaavanlainen ratkaisu jonkun nykyisen uimahallin yhteyteen tai muulle alueelle. Toiminnallisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaista olisi toteuttaa mahdollinen uusi maauimala jonkun nykyisen uimahallin yhteyteen. Östersundomin kaavoituksen yhteydessä on ollut kaavailuissa uuden uimahalli-maauimalan toteuttaminen sinne.

Puistola sijaitsee koillisessa suurpiirissä. Puistolan peruspiiriin kuuluvat Puistolan lisäksi Tapulikaupunki, Heikinlaakso ja Tattarisuo. Puistolaan on hyvä julkinen raideliikenneyhteys. Uimahalli-maauimalan sijoittaminen kaikkine sen vaatimine oheistiloineen esitettyyn Suuntimopuistoon voi olla vaikeaa ja otetaan huomioon Kulttuurin ja vapaa-ajan yleiskaavan selvityksessä.

Helsingissä on kaksi vuoden 1952 Olympialaisiin valmistunutta maauimalaa: Uimastadion ja Kumpulan maauimala. Uimastadion on peruskorjattu vuosina 1993–1995 ja Kumpulan maauimala vuosina 2003–2005. Talven 2015–2016 aikana peruskorjattiin Uimastadionin lasten allas, ja talven 2016–2017 aikana peruskorjattiin hyppyallas ja –torni sekä viimeisimpänä ison altaan laatoitus. Pääkaupunkiseudun kolmas

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

maauimala valmistui kesällä 2016 Espoon Leppävaaraan, mikä on hyvin saavutettavissa myös Länsi- ja Luoteis-Helsingistä.

Uimastadion oli vuonna 2017 avoinna 7.5.–17.9. ja Kumpulan maauimala 28.5.–27.8. Maauimaloiden vuosittaiset kävijämäärät ovat viime vuosina olleet:

Vuosi	Uimastadion/kävijämäärä	Kumpula/ kävijämäärä
2014	295 334	127 818
2015	278 523	113 216
2016	256 139	104 333
2017	225 433	102 182

Maauimaloiden lisäksi Pirkkolassa on ulkona oleva hiekkapohjainen uima-allas, ns. plotti, johon on rakennettu vedenkäsittelylaitteet ja vesiliukumäki. Vanhan pukusuojarakennuksen tilalle rakennettiin vuonna 2007 uusi pukusuojarakennus, jossa on myös saniteetitilat ja kioski. Lisäksi vuosina 2012–2013 plotin koko ympäristö ja leikkivälineet uusittiin ja kunnostettiin sekä lisättiin kuntoiluvälineet. Vaikka plotti on enimmäkseen vain runsaan metrin syvyinen, se on ollut etenkin lasten ja nuorten suosima kesäkeidas. Vuonna 2017 plotilla oli 33 582 kävijää.

Kesäisin Helsingissä on uintimahdollisuus myös 24 rannalla, joista 13 on valvottuja. Lisäksi vuonna 2016 kaupungin keskustaan on toteutettu yksityisin varoin ympäri vuoden käytössä oleva merivesiuimala, joka lisää kaupunkilaisten uintimahdollisuuksia.

Liikuntaviraston teettämänä valmistui 1995 Pirkkolan liikuntapuiston yleissuunnitelma, johon sisältyy osana luonnos Pirkkolan nykyisen uimahallin laajennukseksi. Uimahallin eteläpuolelle on kaavailtu myös maauimalan tyyppistä ulkona olevaa uima-allasta. Keskuspuiston keskosan 29.1.2014 lainvoimaiseksi tullessa asemakaavassa näitä koskevat varaukset on osoitettu Pirkkolan liikuntapuiston alueella. Asemakaavassa nykyisen uimahallin eteläpuolella on varaus ulkouima-altaalle sekä varaus uimahallin laajennuksen toteuttamista varten. Uimahallin laajennus saa olla kaksikerroksinen ja 9 000 km² suuruinen.

Käsittely

05.06.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Tarja Loikkanen-Jormakka: Lausunnon kolmannen kappaleen loppuun lisätään:

"ja otetaan huomioon Kulttuurin ja vapaa-ajan yleiskaavan selvityksessä."

26.09.2018

Lautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 05.06.2018 § 313

HEL 2018-003211 T 00 00 03

Hankennumero 5264_164

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingissä on kaksi vuoden 1952 Olympialaisiin valmistunutta maauimalaa: Uimastadionin ja Kumpulan maauimala. Uimastadion peruskorjaus valmistui v. 1995 ja Kumpulan maauimala v. 2005. Vuonna 2017 valmistui Uimastadionin lasten altaan sekä hyppyaltaan ja -tornin peruskorjaus. Espoon Leppävaaraan valmistui v. 2016 maauimala, joka on läntisestä Helsingistä hyvin saavutettavissa.

Helsingin merkittävin maauimala on Uimastadion, jonka kävijämäärät ovat noin kaksinkertaiset Kumpulan maauimalaan nähden. Maauimaloiden lisäksi Pirkkolassa on ulkona hiekkapohjainen uima-allas - ns. plotti, johon on rakennettu vedenkäyttelylaitteet ja vesiliukumäki. Vanhan pukusuojarakennuksen tilalle rakennettiin vuonna 2007 uusi pukusuojarakennus, jossa on myös saniteettitilat ja kioski. Vuonna 2013 valmistui plotin ympäristön ja leikkivälineiden uusiminen sekä kuntoiluvälineiden lisääminen. Vaikka plotti on enimmillään vain runsaan metrin syvyinen, se on etenkin lasten ja nuorten suosima kesäkeidas.

Kesäisin Helsingissä on uintimahdollisuus 24 rannalla, joista 13 on valvottuja. Lisäksi vuonna 2016 kaupungin keskustaan on toteutettu yksityisin varoin ympäri vuoden käytössä oleva merivesiuimala, joka lisää kaupunkilaisten uintimahdollisuuksia.

Keskuspuiston keskiosan vuonna 2014 voimaan tullut asemakaava nro 12185 mahdollistaa kaksikerroksisen, 9 000 k-m²:n suuruisen uimahallin laajennuksen sekä maauimalatyypin ulkona olevan uima-altaan nykyisen uimahallin yhteyteen Pirkkolan liikuntapuistoon.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2018

Tapulikaupungin Maatullinpuistossa on leikkipuiston yhteydessä kaksi pientä ulkoallasta, jotka ovat alueen lasten ja nuorten suosioissa. Puistolan ja Suutarilan nuorisolla on toiveita paremmista uintimahdollisuuksista.

Jakomäen hiekkakuoppalampien kehittämistä uimapaikaksi selvitetään yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa. Jakomäessä on hiekkakuoppaan muodostunut sydämen muotoinen lampi nimeltään Sydänlampi, jonka hygieeninen laatu on erinomainen ja ekologinen tila hyvä. Lampikokonaisuuteen kuuluu kolme hiekkakuoppalampea Vantaan puolella.

Tapulikaupungissa Maatullinkujan pohjoispuoleinen uimahalliksi soveltuva tontti muutettiin asuintontiksi vuonna 2013 voimaan tulleessa asemakaavassa. Suunnitteluperiaatteiden valmistelu, täydennysrakentamisen mahdollisuuksien selvittely ja alueen kehittäminen ovat nyt ajankohtaisia Puistolan asemanseudulla.

Maaumalapohjaisen uimahallin vaatiman ajoneuvoliikenteen ja pysäköinnin järjestäminen Suuntimopuistoon olisi haastavaa, vaikka alue rajautuu Puistolan juna-asemaan ja on hyvin saavutettavissa.

Maaumala ei sisälly kymmenvuotiskauden investointiohjelmaan. Toiminnallisesti ja taloudellisesti olisi tarkoituksenmukaista toteuttaa mahdollinen uusi maaumala jonkun nykyisen uimahallin yhteyteen.

Nyt käynnissä olevan Tapulikaupungin, Puistolan ja Heikinlaakson palvelutilatarkastelun yhteydessä on kuitenkin mahdollista tutkia uintimahdollisuuksien kehittämistä osana tulevaisuuden uudistuvia monikäyttöisiä palvelutiloja. Maaumalapohjaisen uimahallin toteuttamisen edellytyksiä Suuntimopuistoon tai lähialueelle arvioidaan Puistolan asemanseudun alueellisen kehittämistyön yhteydessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Joakim Kettunen, arkkitehti, puhelin: 310 37289
joakim.kettunen(a)hel.fi

§ 265

Valtuutettu Aleks Niskasen aloite koulukuraattorien ja koulupsykologien lisäämiseksi esiopetuksessa

HEL 2018-003212 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Aleks Niskasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1 Aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Aleks Niskanen ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle esiopetukseen lisätään kolme psykologin ja kolme kuraattorin tointa.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan 29.5.2018 antamaan lausuntoon ja toteaa seuraavaa:

Oppilas- ja opiskeluhoitolain tultua voimaan 1.8.2014 Helsinkiin perustettiin esiopetuksen vastaavan kuraattorin toimi, joka sijoitettiin silloisen sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen lapsiperheiden perhetyöhön. Työ alkoi helmikuussa 2015. Esiopetuksen vastaavan kuraattorin tehtävänä on ennaltaehkäistä ja selvittää lasten ja perheiden ongelmia sosiaalityön keinoin yhteistyössä lasten, vanhempien, esiopetuksen työntekijöiden ja muiden auttamistahojen kanssa.

26.09.2018

Toimialamuutoksessa ainoastaan kuraattorin toimi siirtyi kasvatukseen ja koulutuksen toimialalle. Psykologipalveluiden osalta toiminnan järjestäminen jatkui entisellään neuvolan psykologipalveluissa. Vuoden 2017–2018 aikana on keskusteltu ja arvioitu esiopetuksen oppilashuollon tarpeita sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan kanssa.

Esiopetuksen oppilashuollon palvelut eivät ole laajuudeltaan ja mitoitukseltaan vastanneet kasvatukseen ja koulutuksen toimialan mitoitusta 800 lasta kuraattoria ja 1000 lasta psykologia kohden. Esiopetus on puolipäiväistä, joten mitoituksen mukainen toiminta tarkoittaisi Helsingissä kolmea psykologin ja neljää kuraattorin vakanssia suomenkielisessä esiopetuksessa sekä yhtä vakanssia ruotsinkielisessä esiopetuksessa. Koska kasvatukseen ja koulutuksen toimialalla on jo yksi vastaava kuraattori, on lisätarve kolme psykologia ja kolme kuraattoria, sekä ruotsinkieliseen esiopetukseen yksi kuraattori. Yhteensä lisäkulut ovat vuositasolla 360 000 euroa. Lautakunnan talousarvioehdotuksessa on esitetty osittaista rahoitusta tähän tarkoitukseen.

Kaupunginhallitus toteaa, että varhainen tuki auttaa ehkäisemään ongelmien pahenemista ja lisää oppimisen edellytyksiä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1 Aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 549

HEL 2018-003212 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2018

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiames, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 29.05.2018 § 110

HEL 2018-003212 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Oppilas- ja opiskeluhoitolain 1.8.2014 voimaantulon myötä Helsinkiin perustettiin esiopetuksen vastaavan kuraattorin toimi, joka sijoitettiin silloisen sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen lapsiperheiden perhetyöhön. Työ alkoi helmikuussa 2015. Esiopetuksen vastaavan kuraattorin tehtävänä on ennaltaehkäistä ja selvittää lasten ja perheiden ongelmia sosiaalityön keinoin yhteistyössä lasten, vanhempien, esiopetuksen työntekijöiden ja muiden auttamistahojen kanssa.

Toimialamuutoksessa ainoastaan kuraattorin toimi siirtyi kasvatukseen ja koulutuksen toimialalle. Psykologipalveluiden osalta toiminnan järjestäminen jatkui entisellään neuvolan psykologipalveluissa. Vuoden 2017–2018 aikana on keskusteltu ja arvioitu esiopetuksen oppilashuollon tarpeita sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan kanssa.

Esiopetuksen opiskeluhoollon palvelut eivät ole laajuudeltaan ja mitoitukseltaan vastanneet kasvatukseen ja koulutuksen toimialan mitoitusta 800 lasta kuraattoria ja 1000 lasta psykologia kohden. Esiopetus on puolipäiväistä, joten mitoituksen mukainen toiminta tarkoittaisi Helsingissä kolmea psykologin ja neljää kuraattorin vakanssia suomenkielisessä esiopetuksessa sekä yhtä vakanssia ruotsinkielisessä esiopetuksessa. Koska kasvatukseen ja koulutuksen toimialalla on jo yksi vastaava kuraattori, on lisätarve kolme psykologia ja kolme kuraattoria, sekä ruotsinkieliseen esiopetukseen yksi kuraattori. Yhteensä lisäkulut ovat vuositasolla 360 000 euroa.

Päätöksellä on merkittäviä lapsivaikutuksia, sillä varhainen tuki auttaa ehkäisemään ongelmien pahenemista ja lisää oppimisen edellytyksiä.

Esittelijä

kasvatukseen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

26.09.2018

Asia/31

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 266

Valtuutettu Pilvi Torstin aloite lähikouluperiaatteen käyttöönotosta päiväkotipaikkapäätöksissä

HEL 2018-003221 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Pilvi Torstin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pilvi Torsti ja 42 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittäisi mahdollisuudet tarjota päivähoitopaikat lähikouluperiaatteen mukaisesti vuodesta 2019 alkaen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan 29.5.2018 antamaan lausuntoon ja toteaa seuraavaa:

Palvelun järjestämistä koskevat periaatteet

Helsingissä lähtökohtana on, että lapsi saa varhaiskasvatuspaikan mahdollisimman läheltä kotia. Tavoitteena on, että julkisella liikenteellä matka kotiovelta varhaiskasvatuspaikkaan on enintään 30 minuuttia. Esiopetuspaikka osoitetaan ensisijaisesti lapselle oman asuinalueen oppilaaksiottoalueella esiopetusta antavasta päiväkodista. Perusopetuksessa oppilaalla on ensisijainen oikeus käydä sitä koulua, jonka op-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

pilaaksiottoalueella hän asuu. Oppilaan koulumatkan tulee olla mahdollisimman turvallinen ja lyhyt. Kaupunki osoittaa oppivelvolliselle lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa opetusta annetaan.

Monissa osissa kaupunkia palvelun suunnittelun pohjana olevat varhaiskasvatusalueet ja perusopetuksen oppilaaksiottoalueet poikkeavat toisistaan ja ovat maantieteelliseltä laajuudeltaan hyvin erikokoisia. Varhaiskasvatusalueet noudattelevat kaupungin tilastollisten alueiden rajoja (piirijako). Perusopetuksessa oppilaaksiottoalueiden rajat pohjautuvat palveluverkkosuunnittelutyöhön, oppilaiden ja koulujen tilapaikkojen määrään. Esiopetusalueet rakentuvat perusopetuksen oppilaaksiottoalueiden perusteella. Esiopetusalueiden rajat poikkeavat joillakin alueilla oppilaaksiottoalueiden rajoista.

Vuonna 2017 noin 30 prosenttia suomenkielisen varhaiskasvatuksen lapsista vaihtoi päiväkotia siirtyessään varhaiskasvatuksesta esiopetukseen. Vuonna 2017 suomenkielisestä esiopetuksesta perusopetukseen siirryttäessä noin 73 prosenttia esiopetuksessa olleista jatkoi saman oppilaaksiottoalueen koulussa, jossa esiopetusta tarjonnut päiväkotijajitsi. Vuonna 2017 ruotsinkielisestä esiopetuksesta perusopetukseen siirryttäessä lähes 100 prosenttia oppilaista jatkoi saman oppilaaksiottoalueen koulussa.

Helsingin kaupunkistrategian mukaan suomen- ja ruotsinkielinen varhaiskasvatus ja perusopetus ovat vetovoimaisia lähipalveluita. Varhaiskasvatusalueiden, esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaaksiottoalueiden yhdenmukaistaminen vahvistaisi lähipalvelukokonaisuutta. Yhtenäinen palvelualue mahdollistaisi lapselle luontevan siirtymän ja eheän opinpolun varhaiskasvatuksesta esiopetuksen kautta perusopetukseen.

Lähipalveluperiaate turvaa lapselle tutun fyysisen ja sosiaalisen ympäristön, joka tukee hyvinvointia ja kasvua. Sujuvat siirtymät ja yhteistyö siirtymävaiheissa tukevat varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen toimintakulttuurien yhtenäistämistä.

Helsingin kaupungin strategia ohjaa aloitteen suuntaiseen työhön. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla lähipäiväkotiperiaatteen suuntainen lapsen opinpolun sujuvoittaminen on jo aloitettu yhteisellä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen keskustelulla, alueiden kokonaisuuksien kuvaamisella sekä palveluverkkotyönä. Suomenkielistä esiopetusta pyritään järjestämään entistä enemmän koulujen kanssa samoissa tiloissa, jossa myös iltapäivän osalta varhaiskasvatus järjestetään.

Selvityksen laatiminen

Kaupunginhallitus pitää aloitteessa mainitun selvityksen tekemistä kannatettavana. Selvitystyö mahdollistaa laajan kokonaistarkastelun var-

26.09.2018

haiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen järjestämisestä ja hakeutumisesta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1 Torsti Pilvi Aloite Kvsto 14032018 13

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 550

HEL 2018-003221 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 29.05.2018 § 112

HEL 2018-003221 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Pilvi Torstin ym. valtuustoaloitteesta koskien selvitystä lähikouluperiaatteen käyttöönotosta päiväkotipaikkapäätöksissä Helsingissä:

Palvelun järjestämistä ohjaavat periaatteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lapsen päivähoitopaikan, esiopetuspaikan ja perusopetuksen koulupaikan osoittamiseen vaikuttaa vallitseva lainsäädäntö sekä Helsingissä päätetyt periaatteet. Tällä hetkellä varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen alueellinen hakeutumisprosessi ja valintakriteerit poikkeavat toisistaan.

Helsingissä lähtökohtana on, että lapsi saa varhaiskasvatuspaikan mahdollisimman läheltä kotia. Tavoitteena on, että julkisella liikenteellä matka kotiovelta varhaiskasvatuspaikkaan on enintään 30 minuuttia. Esiopetuspaikka osoitetaan ensisijaisesti lapselle oman asuinalueen oppilaaksiottoalueella esiopetusta antavasta päiväkodista. Perusopetuksessa oppilaalla on ensisijainen oikeus käydä sitä koulua, jonka oppilaaksiottoalueella hän asuu. Oppilaan koulumatkan tulee olla mahdollisimman turvallinen ja lyhyt. Kaupunki osoittaa oppivelvolliselle lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa opetusta annetaan.

Monissa osissa kaupunkia palvelun suunnittelun pohjana olevat varhaiskasvatusalueet ja perusopetuksen oppilaaksiottoalueet poikkeavat toisistaan ja ovat maantieteelliseltä laajuudeltaan hyvin erikokoisia. Varhaiskasvatusalueet noudattelevat kaupungin tilastollisten alueiden rajoja (piirijako). Perusopetuksessa oppilaaksiottoalueiden rajat pohjautuvat palveluverkkosuunnittelutyöhön, oppilaiden ja koulujen tilapaikkojen määrään. Esiopetusalueet rakentuvat perusopetuksen oppilaaksiottoalueiden pohjalta. Esiopetusalueiden rajat poikkeavat joillakin alueilla oppilaaksiottoalueiden rajoista.

Vuonna 2017 noin 30 prosenttia suomenkielisen varhaiskasvatuksen lapsista vaihtoi päiväkotia siirtyessään varhaiskasvatuksesta esiopetukseen. Vuonna 2017 suomenkielisestä esiopetuksesta perusopetukseen siirryttäessä noin 73 prosenttia esiopetuksessa olleista jatkoi saman oppilaaksiottoalueen koulussa, jossa esiopetusta tarjonnut päiväkotijajitsi. Vuonna 2017 ruotsinkielisestä esiopetuksesta perusopetukseen siirryttäessä lähes 100 prosenttia oppilaista jatkoi saman oppilaaksiottoalueen koulussa.

Helsingin kaupunkistrategian mukaan suomen- ja ruotsinkielinen varhaiskasvatus ja perusopetus ovat vetovoimaisia lähipalveluita. Varhaiskasvatusalueiden, esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaaksiottoalueiden yhdenmukaistaminen vahvistaisi lähipalvelukokonaisuutta. Yhtenäinen palvelualue mahdollistaisi lapselle luontevan siirtymän ja eheän opinpolun varhaiskasvatuksesta esiopetuksen kautta perusopetukseen.

Lähipalveluperiaate turvaa lapselle tutun fyysisen ja sosiaalisen ympäristön, joka tukee hyvinvointia ja kasvua. Sujuvat siirtymät ja yhteistyö siirtymävaiheissa tukevat varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen toimintakulttuurien yhtenäistämistä.

Helsingin kaupungin strategia ohjaa aloitteen suuntaiseen työhön. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla lähipäiväkotiperiaatteen suuntainen lapsen opinpolun sujuvoittaminen on jo aloitettu yhteisellä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen keskustelulla, alueiden kokonaisuuksien kuvaamisella sekä palveluverkkotyönä. Suomenkielistä esiopetusta pyritään järjestämään entistä enemmän koulujen kanssa samoissa tiloissa, jossa myös iltapäivän osalta varhaiskasvatus järjestetään.

Selvityksen laatiminen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa aloitteessa mainitun selvityksen tekemistä. Selvitys voidaan toteuttaa vuoden 2018 aikana, jonka jälkeen arvioidaan tarkemmin tarvittavia toimenpiteitä ja aikataulua.

Selvitystyö edellyttää laajaa kokonaistarkastelua varhaiskasvatuksen, esiopetuksen sekä perusopetuksen järjestämisestä ja hakeutumisesta.

Selvityksessä tulee kuvata varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen palvelunkäytön ja siirtymävaiheiden nykytilanne, palvelualueisiin (oppilaaksiottoalueet), palvelutarpeeseen ja palveluverkkoon liittyvät tekijät ja niiden kehitysnäkymät. Lisäksi on arvioitava yhtenäiseen lähipäiväkoti-peruskoulu-malliin siirtymisestä aiheutuvat tilatarve- muutokset, vaikutukset tilasuunnitteluun, kustannusvaikutukset sekä lapsivaikutusten arviointi.

Selvityksessä tulee määritellä lähipäiväkoti-peruskoulu-malliin uudistuneet periaatteet, kuvata lähipäiväkoti-peruskoulu-alueet sekä arvioida, millä aikataululla uuteen malliin voidaan siirtyä. Selvitystyössä tulee ottaa huomioon digitalisaation mahdollisuudet palveluiden suunnittelussa, palveluihin hakeutumisessa ja palveluiden käytössä.

Esittelijä

toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Satu Järvenkallas, varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 43368
satu.jarvenkallas(a)hel.fi

Niclas Grönholm, ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja, puhelin: 310 86225
niclas.gronholm(a)hel.fi

§ 267

Valtuutettu Tapio Klemetin aloite hiihtokauden pidentämiseksi Paloheinässä

HEL 2018-001999 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Tapio Klemetin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Tapio Klemetti ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää tavat pidentää hiihtokautta Paloheinässä. Aloitteessa todetaan mm. että ilmaston lämmetessä ovat hiihtomahdollisuudet pääkaupunkiseudulla heikentyneet. Jotta hiihdon harrastaminen olisi mahdollista mahdollisimman monille, toivotaan aloitteessa Paloheinän hiihtomahdollisuuksien turvaamista ja edelleen kehittämistä. Aloitteessa mainitaan, että Espoon Oittaalla ja Vantaan Hakunilassa oli viime talvena pystytty avaamaan ladut aiemmin kuin Paloheinässä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoon, ja toteaa, että Paloheinän lumetusolosuhteita ollaan parantamassa. Vuodelle 2018 on varattu 200 000 euroa Paloheinän lumetusolosuhteiden kehittämiseen. Määrärahalla on tarkoitus suunnitella ja rakentaa vesiputkisto ja sähköverkko latuareitin varrelle. Näiden avulla latuja voidaan lumettaa nopeasti, jolloin lyhyitäkin pakkasjaksoja pysty-

26.09.2018

tään hyödyntämään. Paloheinän tykkilumen valmistamisessa käytetään vesijohtovettä, joka jäähdytetään jäähdytystornissa. Espoon Oittaalla ja Vantaan Hakunilassa voidaan käyttää alijäähtynyttä luonnonvettä, jolloin tykkilumen valmistaminen on tehokkaampaa. Paloheinässä on lähimpään luonnonveteen matkaa yli kilometri, ja Vantaanjoelle kaksi kilometriä.

Lautakunnan lausunnossa todetaan lopuksi, että Paloheinän hiihtoalueella voi hyvällä talvisäällä vieraila tuhansia hiihtäjiä. Harrastehiihdon suosion kasvu, kaikille sopivat hiihtoladut sekä Helsingin alueen väestöpohja luovat pohjan Paloheinän alueen suosiolle. Kulttuurin ja vapaaajan toimiala pyrkii kehittämään alueen hiihto-olosuhteita käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tapio Klemetin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 551

HEL 2018-001999 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa.

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Tapio Klemetin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 24.04.2018 § 94

HEL 2018-001999 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Paloheinän ulkoilualan latuverkoston ylläpidosta vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelukokonaisuus. Liikuntapalvelut on huolehtinut, että kaupunkiympäristön toimialan hallinnoimiin vuoden 2018 investointimäärärahoihin, kohtaan 8 04 01 02 liikuntapaikat ja ulkoilualueet on varattu 200 000 euroa Paloheinän lumetusolosuhteiden kehittämiseen.

Määrärahalla on tarkoitus suunnitella ja rakennuttaa vesiputkisto ja sähköverkko reitin varteen, jolloin tykkilumi saadaan ns. ammuttua suoraan latureitille. Näin lyhyitäkin pakkasjaksoja pystytään hyödyntämään, eikä maapinnan jäätymistä jouduta odottamaan. Tällä hetkellä lumi tykitetään Paloheinän alueella yhteen paikkaan, josta se levitetään raskaalla kalustolla latureiteille. Tällöin joudutaan odottamaan, että reittipohjat ovat jäätyneet kestääkseen raskaan kaluston painon lunta levitettäessä latureiteille.

Uuden järjestelmän myötä lumitykki tuodaan ladulle ja kytketään vesijohto- ja sähköverkkoon. Lumi tykitetään suoraan latureitille, jonka jälkeen latukone tasaa ladulle tykitetyn lumen. Tämän kaltainen järjestelmä on käytössä esim. Vihti Ski Centerissä, Espoossa Oittaa ja Vantaan Hakunilassa.

Liikuntapalvelut ei ole aiemmin katsonut tarpeelliseksi tehdä selvitystä mahdollisen putken rakentamisesta Paloheinän ulkoilualueelle, sillä hyödyn on todettu olevan pieni. Hyöty on näkyvä siinä vaiheessa, kun pakkas pysyy lähellä nollaa, jolloin tykkilunta voidaan tehdä. Tämä ero oli kuluneena talvena hyvin havaittavissa, kun Oittalla ja Hakunilassa pystyttiin tykittämään lunta ja ladut saatiin auki huomattavasti aikaisemmin kuin Paloheinässä.

Lumetettavien latujen suunnittelussa on otettava huomioon sen sijainti huomioiden kaikenlaiset hiihtäjät sekä myös muut liikkijat Paloheinän ulkoilualueella. Lumetettavat ladut tullaan todennäköisesti toteuttamaan Paloheinän hiihtostadionin viereen, n. 1,0 km tasaisille reiteille sekä n. 1,8 km haastavammalle metsäreitille. Eri vaatavuusasteisilla reiteillä pystytään huomioimaan kaikenkuntoiset- ja tasoiset hiihtäjät. Tämä sijainti mahdollistaa myös hyvin stadionalueen hyödyntämisen tykkilumialueena.

26.09.2018

Helsingissä on laadittu hiihto-olosuhteiden luomiseksi suunnitelma miten vuosittain latujen kunnossapito organisoidaan. Kivikon hiihtohalli avataan vuosittain syys-lokakuun vaihteessa ja halli pidetään auki niin kauan talvea vasten, kun asiakkaita riittää. Paloheinässä tykkilumilatua päästään tekemään säiden salliessa, yleensä joulukuun aikana. Mikäli luonnonlunta ei ole satanut riittävästi tammikuun aikana luonnonlumilatuja kunnostamiseksi, on pyritty sään salliessa Paloheinän lisäksi tekemään Vuosaaren Mustavuoreen tykkilumilatu.

Paloheinän tykkilumen valmistamisessa käytetään vesijohtovettä, joka jäädytetään jäädytystornissa, jolloin emme pääse samalle kylmyystasolle kuin Espoon Oittaalla ja Vantaan Hakunilassa, joissa käytetään alijäähtynyttä luonnonvettä. Oittaalla vesi otetaan järvestä ja Hakunilassa purosta. Näin ollen heillä tykkilumen valmistaminen on tehokkaampaa.

Paloheinää lähinnä mahdollisesti käytettävissä oleva luonnonvesi löytyy Kuninkaantammessa sijaitsevasta Palettilammesta, lammen veden riittävydestä ei ole tehty selvitystä. Linnun tietä matkaa Paloheinän majalta lammelle kertyy yli kilometri. Vantaanjokeen matkaa kertyy linnuntietä lähes kaksi kilometriä.

Paloheinän hiihtoaluetta pidetään hiihtäjien keskuudessa jopa Suomen vilkkaimpana maastohiihtokeskuksena. Hyvällä talvisäällä alueella vieraillee päivittäin tuhansia hiihtäjiä. Harrastehiihdon suosion kasvu, kaikille sopivat hiihtoladut sekä Helsingin alueen väestöpohja luovat pohjan Paloheinän alueen suosiolle. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala pyrkii kehittämään alueen hiihto-olosuhteita ja käytettävissä olevien resursien ja määrärahojen puitteissa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Petri Angelvuo, kenttäpäällikkö, puhelin: 310 87906
petri.angelvuo(a)hel.fi

§ 268

Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite graffiti- ja muraalitaiteen saamiseksi Herttoniemen ja Siilitien väliseen meluvalliin

HEL 2018-002599 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Sami Muttilaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 18 muuta valtuutettua esittävät, että kaupunki ryhtyy toimiin graffiti- ja muraalitaiteen saamiseksi Siilitien ja Herttoniemen väliseen, noin viiden metrin korkuiseen ja 1,5 kilometrin pituiseen meluvalliin. Aloitteessa todetaan, että meluvalli on kaupunkikuvallisesti kiinnostava kohde, ja ehdotus on linjassa kaupungin vision kanssa, jossa edistetään kaupunkikulttuuria myös katu- ja ympäristötaitteen kautta.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan aloitteesta antamassa lausunnossa todetaan, että kyseinen melumuuri soveltuisi luvallisen graffititaiteen kohteeksi. Näin suurten kohteiden toteutus edellyttää kuitenkin, että kaupunki selkeyttää omia toimintamallejaan. Rakennushankkeiden suunnittelu- ja päätösvaihe olisi luontevin aika käynnistää keskustelut tämän kokoluokan taidehankkeista. Taidehankkeen voisi sisällyttää alkuperäiseen rakentamishankkeeseen ja rakentamisen kustannuksiin.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan resurssit eivät mahdollista näin isojen hankkeiden toteuttamista. Yksi mahdollinen toteuttajataho voisi olla Helsingin Juhlaviikot. Toinen vaihtoehtoinen malli olisi yhteisötaidetoimijoiden aloite, jota voitaisiin rahoittaa osallistuvan budjetoinnin kautta. Joka tapauksessa hanke on niin mittava, että sen toteuttaminen vaatii pidemmän suunnittelu- ja toteutusaikataulun.

Kaupunkiympäristön toimialan lausunnossa 14.8.2018 todetaan, että meluaita rakennetaan yleisten töiden lautakunnan 16.10.2008 tekemän päätöksen mukaisesti. Metroradan puolelta meluaita on absorboiva, mikä vähentää metromelun heijastumista melusteestä. Graffiti- tai muuraalitaide vaatii yleensä tasaisen ja kovan pinnan, joka puolestaan heijastaa ääntä. Meluseinien eteen tehdään kasvillisuusverkkoja, jotka pehmentävät meluseinän olemusta. Teknisessä mielessä ei ole estettä asentaa meluseinään jälkikäteen ympäristötaitetta, kunhan se ei muodosta yhtenäistä ääntä heijastavaa pintaa, ja joka on myös kohtuullisin kustannuksin ylläpidettävissä. Mahdollisen ympäristötaitteen tekemisen yhteydessä on huomioitava erityisesti liikenneturvallisuusnäkökohdat, sillä työskentely tapahtuu katualueella vilkkaan Itäväylän välittömässä läheisyydessä.

Kaupunginhallitus toteaa, että graffiti- tai muuraalitaiteen sijoittaminen Siilitien ja Herttoniemen väliseen meluvalliin olisi poikkeuksellisen mitava hanke, jonka toteuttamiseen kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla ei ole mahdollisuuksia. Meluvallin rakenne ei myöskään sovellu perinteiseen graffiti- tai muuraalitaiteeseen. Ympäristötaitteen toteuttaminen meluvalliin vaatisi siten kaupungin ulkopuolisia toteuttajia ja mahdollisesti myös uudenlaisia teknisiä ratkaisuja. Kaupunginhallitus pitää asiassa esitettyä selvitystä riittävänä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2018

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 552

HEL 2018-002599 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Sami Muttilaisen aloitteen loppuun käsittelyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala 14.8.2018

HEL 2018-002599 T 00 00 03

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 18 muuta valtuutettua ovat 28.2.2018 tehneet valtuustoaloitteen taiteen saamiseksi Herttoniemen ja Siilitien väliseen meluvalliin. Aloitteessa todetaan, että meluvalli on n. viiden metrin korkuinen, n. 1,5 km pitkä, pääväriltään vihreä, eikä se häikäise estetiikallaan jääden hyvin kolkoksi. Valtuustoaloitteessa esitetään, että kaupunki ryhtyy toimiin graffiti- ja muraalitaiteen saamiseksi kyseiseen meluvalliin. Meluvalli on kaupunkikuvallisesti kiinnostava kohde ja linjassa kaupungin tämän hetkisen visioiden kanssa, joissa edistetään kaupunkikulttuuria myös katu- ja ympäristötaiteen kautta.

Herttoniemen ja Siilitien metroasemien väliin rakennetaan meluaita YTLK 16.10.2008 § 602 päätöksen mukaisesti. Metroradan puolelta meluaita on absorboiva, mikä vähentää metromelun heijastumista melusteestä. Graffiti- tai muraalitaide vaatii yleensä nimenomaan tasaisen ja kovan alustan, esimerkiksi betonimuurin, joka puolestaan heijastaisi ääntä. Meluseinien eteen tehdään arkkitehtisuunnitelman mukaisesti kasvillisuusverkkoja jotka pehmentävät meluseinän muuten sangen massiivista olemusta. Teknisessä mielessä mikään ei estä asentamasta meluseinään jälkikäteen ympäristötaidetta kunhan se on sellaista joka pystytään ripustamaan seinän pintaan, ei muodosta yhtenäistä ääntä heijastavaa pintaa ja joka on myös kohtuullisin kustannuksin ylläpidettävissä kyseisessä ympäristössä.

26.09.2018

Jos meluaitaan tehdään ympäristötaidetta, tulee huomioida erityisesti liikenneturvallisuusnäkökohdat, sillä työskentely tapahtuu katualueella vilkkaan Itäväylän välittömässä läheisyydessä.

Kaupunkiympäristön toimiala 8.8.2018

Lisätiedot

Reetta Putkonen, liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 37079
reetta.putkonen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 24.04.2018 § 88

HEL 2018-002599 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että kyseinen melumuuri voisi olla soveltuva kohde luvalliselle graffititaiteelle. Kaupungin tulee kuitenkin ensin selkeyttää omia toimintamallejaan ja sopia, miten näin suuria julkisen tilan taidehankkeita voitaisiin toteuttaa. Luontevin aika käynnistää keskustelut näin mittavien hankkeiden taidesisällöistä ja kustannuksista olisi rakentamishankkeiden suunnittelun ja niistä päättämisen yhteydessä. Taidehankkeen olisi tällöin voinut sisällyttää alkuperäiseen rakentamisohjelmaan ja rakentamisen kustannuksiin. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan omana toimintana näin mittavan julkisen katutaidehankkeen toteuttaminen ei ole nykyresurssein mahdollista.

Esitetyn maalauspaikan koko on 7 500 m², mikä tekee mahdollisesta hankkeesta poikkeuksellisen. Tämän kokoluokan teoksen tekeminen, teettäminen tai tekemisen avustaminen toimialan käyttötalousmenojen tai avustusmäärärahojen puitteissa on haastavaa. Mittavimmat aiemmin nuorisopalveluissa toteutetut katutaideprojektit Kulosaaren melumuuri (koko 600 m²) ja Malminkartanon juna-asema (koko 1 200 m²) olivat huomattavasti nyt esitettyä aluetta pienempiä.

Kustannukset näin suureen teokseen olisivat mittavat. Neliötä kohden voidaan arvioida kuluvan noin 3 spraymaalipurkkia, jolloin maalin tarpeen tässä esitettyssä meluidassa voidaan karkeasti arvioida olevan noin 22 500 purkkia. Yleensä laskennallisesti arvioidaan yhden purkin arvoksi noin 4 euroa, jolloin yksin nämä kustannukset seinän osalta ovat noin 90 000 euroa. Kustannuksista puuttuu vielä kokonaan muun muassa pohjatöiden ja liikenteenvalvonnan kustannukset. Joka tapauksessa hankkeen kustannukset ilman taiteilijoiden omia kuluja ylittävät 100 000 euroa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan lisäksi kaupunkikonsernissa on muitakin tahoja, joiden tehtäviin voi kuulua tämän kaltaisten hankkeiden edistäminen. Toimija, jolla on erityinen mahdollisuus, ja nykyisen strategian mukaan myös velvollisuus, tuottaa kaupunkia kehittäviä ja elävöittäviä tapahtumia on Helsingin Juhlaviikot.

Kaupunginosa elävöittävien hankkeiden tuotantotapana voi olla myös esimerkiksi osallistuvan budjetoinnin kautta tulevaa yhteisötaidetoimijoiden aloite ja sen toteuttaminen. Tällöinkin teoskokonaisuuden tekemistä kannattaisi jaksottaa useammalle vuodelle, jolloin siitä tulisi muuttuva ja elävä osa kaupunkitilaa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan mukaan ensisijainen vaihtoehto laajan katutaidehankkeen toteuttamiseen ja tukemiseen on kytkeä hanke osaksi melumuurin rakentamisen prosessia ja budjettia. Mikäli taidehankkeen kytkeminen rakennushankkeeseen ei enää tällä aikataululla ole mahdollista, voi kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toimialajohtajan johdolla käynnistää keskustelun Helsinki-viikon säätiön kanssa siitä, voisivatko juhlatapahtumat ottaa asiassa taiteellisen ja tuotannollisen vastuun. Joka tapauksessa koko melumuurin maalaushanke on niin mittava operaatio, että sen toteuttaminen ei voi toteutua vielä tänä kesänä, vaan hanke vaatii pidemmän suunnittelu- ja toteutusaikataulun.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, että meluvalliin pyritäisiin toteuttamaan taidetta jossain muodossa ja kokoluokassa.

Käsittely

24.04.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sami Muttilainen: Lisätään lausunnon loppuun:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, että meluvalliin pyritäisiin toteuttamaan taidetta jossain muodossa ja kokoluokassa.

Kannattaja: Arja Karhuvaara

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Tiina Hörkkö, aluepäällikkö, puhelin: 310 23188
tiina.horkko(a)hel.fi

Stuba Nikula, kulttuuripalvelupäällikkö, puhelin: 310 37000

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2018

Asia/34

stuba.nikula(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 269

Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite psykososiaalisen tuen vahvistamisesta elämän loppuvaiheen hoidossa

HEL 2018-001297 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Reetta Vanhasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Reetta Vanhanen ja 23 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan psykososiaalisen tuen vahvistamista elämän loppuvaiheen hoidossa osana palliatiivisen hoidon ja saattohoidon kokonaisuutta sekä kotisairaalassa.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että saattohoito on osa palliatiivista eli oireita lievittävää hoitoa. Palliatiivisella hoidolla tarkoitetaan parantumattomasti sairaan potilaan ja hänen läheistensä aktiivista kokonaisvaltaista hoitoa. Sen tarkoituksena on lievittää kipua ja muuta kärsimystä sekä tarjota mahdollisimman hyvä elämänlaatu potilaalle ja hänen läheisilleen. Saattohoito ajoittuu ihmisen viimeisille elinviikoille tai päiville, jolloin toimintakyky on yleensä merkittävästi heikentynyt. Palliatiivisen eli oireita lievittävän hoidon ja saattohoidon antaminen perustuu hyvissä ajoin tehtyyn ennakkoivaan hoitosuunnitelmaan ja saattohoitopäätökseen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut suositukset (STM 2017:44) palliatiivisen hoidon ja saattohoidon järjestämisestä. Suositukset sisältävät osaamis- ja laatukriteerit sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän eri tasoille. Oireita lievittävää hoitoa ja saattohoitoa on oltava saatavilla hoivayksiköistä erikoissairaanhoidon.

Hoitoa porrastetaan vaativuuden mukaan: Helsingissä vaativaa erityistason saattohoitoa antavat HYKSin palliatiivinen yksikkö ja Terhokoti. Erityistason saattohoidosta vastaa Helsingin Suursuon sairaalan palliatiivinen osasto ja saattohoito-osasto, palliatiivinen poliklinikka sekä sairaalatasoista hoitoa kotiin vievä kotisairaala. Erityistasolla saattohoito on pääasiallinen toimi ja henkilökunta on erityiskoulutettu.

Perustason palvelut turvaavat saattohoidon lähellä potilaan kotia. Perustason kuuluvat esimerkiksi kotihoito, sosiaalihuollon ympärivuorokautiset asumisyksiköt (esimerkiksi tehostettu palveluasuminen) sekä sairaaloiden sellaiset osastot, joissa hoidetaan kuolevia potilaita, mutta saattohoito ei ole osaston päätoimi.

Erikoissairaanhoidon potilaalle tehdään palliatiivinen hoitolinjaus siinä vaiheessa, kun sairauteen ei voida enää vaikuttaa. Potilas siirtyy Helsingin kaupungin yksikköön, jos suunnitteilla ei ole oirehoidon erityistekniikoita tai ei ole Terhokodin hoitoa vaativia oireita tai tilannetta. Jos potilaalla on hyvä toimintakyky, laaditaan lähete palliatiiviselle poliklinikalle. Jos potilas tarvitsee sairaalahoitoa, annetaan lähete joko kotisairaalaan tai Suursuon sairaalaan. Potilaan omalla mielipiteellä on vaikutusta hoitopaikkaohjauksessa.

Ympärivuorokautisessa asumisyksikössä saattohoito alkaa, kun potilaan vointi heikkenee. Asumisyksikössä on sovittu hoidosta elämän loppuun asti, hoitosuunnitelma on tehty ennakoiden mahdolliset ongelmat. Jos oirehoidossa tarvitaan apua, kuten kipupumppua, laaditaan lähete kotisairaalaan. Tällöin hoitovastuu ja perushoito säilyvät asumisyksikössä, mutta kotisairaalan lääkäri vastaa oirelääkityksestä. Kotisairaala on muulloinkin konsultoitavissa palliatiiviseen hoitoon ja saattohoitoon liittyvissä asioissa.

Kotisairaalan saattohoidossa oli vuonna 2017 kotona kuolleita 318, joista hoivayksiköissä 138 (43 %). Kotisairaalan ns. soittolistalla oli noin 300 palliatiivista potilasta ja palliatiivisella poliklinikalla oli aloittanut 50 potilasta.

Helsingin palliatiivisen hoidon potilaita hoitaviin yksiköihin on tarvittaessa mahdollisuus hankkia erityistä psykososiaalista tukea Terhokodista. Palliatiivisten potilaiden määrän kasvaessa myös psykososiaalisen tuen tarve kasvaa. Erityisesti kotona tapahtuvassa saattohoidossa tuen riittävyys on tärkeää, koska kotona tapahtuva saattohoito lisääntyy tule-

vaisuudessa. Sosiaali- ja terveystoimiala arvioi psykososiaalisen tuen tarvetta ja varautuu tarvittaessa lisäämään sitä niin, että riittävä tuki varmistetaan sekä potilaille että omaisille osana elämän loppuvaiheen hoitoa saattohoidossa ja palliatiivisessa hoidossa.

Laadukas saattohoito ja palliatiivinen hoito ovat osa ammattitaitoa vaativaa terveydenhuoltoa. Potilaan paras mahdollinen loppuvaiheen elämänlaatu sekä potilaan ja omaisten suruprosessin tukeminen on tärkeää. Sosiaali- ja terveyslautakunta on lausunnossaan korostanut psykososiaalisen tuen lisäämisen, esimerkiksi psykiatrisen sairaanhoitajan, ja perheille suunnatun kriisityön tarvetta saattohoidossa, palliatiivisessa hoidossa sekä erityisesti kotisairaalassa.

Kaupunginhallitus toteaa, että psykososiaalista tukea (esimerkiksi psykiatrinen sairaanhoitaja palliatiivisen poliklinikan ja kotisairaalan käyttöön) ja perheille suunnattua kriisityötä pyritään lisäämään kaupungin saattohoidossa ja palliatiivisessa hoidossa sekä erityisesti kotisairaalassa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vanhanen Reetta Aloite Kvsto 31012018 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 591

HEL 2018-001297 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Reetta Vanhasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Käsittely

17.09.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Lisäys perustelujen loppuun:

”Kaupunginhallitus toteaa, että psykososiaalista tukea (esimerkiksi psykiatrisen sairaanhoitaja palliativisen poliklinikan ja kotisairaalan käyttöön) ja perheille suunnattua kriisityötä pyritään lisäämään kaupungin saattohoidossa ja palliativisessa hoidossa sekä erityisesti kotisairaalaissa.”

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.05.2018 § 145

HEL 2018-001297 T 00 00 03

Esitys

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon valtuutettu Reetta Vanhasen ja 27 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien psykososiaalisen tuen vahvistamista elämän loppuvaiheen hoidossa:

”Saattohoito on osa palliativista eli oireita lievittävää hoitoa. Palliativisella hoidolla tarkoitetaan parantumattomasti sairaan potilaan ja hänen läheistensä aktiivista kokonaisvaltaista hoitoa. Sen tarkoituksena on lievittää kipua ja muuta kärsimystä sekä tarjota mahdollisimman hyvä elämänlaatu potilaalle ja hänen läheisilleen. Saattohoito ajoittuu ihmisen viimeisille elinviikoille tai päiville, jolloin toimintakyky on yleensä merkittävästi heikentynyt. Palliativisen eli oireita lievittävän hoidon ja saattohoidon antaminen perustuu hyvissä ajoin tehtyyn ennakoivaan hoitosuunnitelmaan ja saattohoitopäätökseen.

Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut suositukset palliativisen hoidon ja saattohoidon järjestämisestä, Palliativisen hoidon ja saattohoi-

don järjestäminen, Sosiaali- ja terveysministeriö (2017:44). Ne sisältävät osaamis- ja laatuksiteerit sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän eri tasoille. Suosituksen mukaan oireita lievittävää hoitoa ja saattohoitoa on oltava saatavilla hoivayksiköistä erikoissairaanhoidon.

Hoitoa porrastetaan vaativuuden mukaan: Helsingissä vaativaa erityistason saattohoitoa antavat HYKS:n palliatiivinen yksikkö ja Terhokoti. Erityistason saattohoidosta vastaa Helsingin Suursuon sairaalan palliatiivinen osasto ja saattohoito-osasto, palliatiivinen poliklinikka sekä sairaalatasoista hoitoa kotiin vievä kotisairaala. Erityistasolla saattohoito on pääasiallinen toimi ja henkilökunta on erityiskoulutettu.

Perustason palvelut turvaavat saattohoidon lähellä potilaan kotia. Perustason kuuluvat esimerkiksi kotihoito, sosiaalihuollon ympärivuorokautiset asumisyksiköt esim. tehostettu palveluasuminen sekä sairaaloiden sellaiset osastot, joissa hoidetaan kuolevia potilaita, mutta saattohoito ei ole osaston päätoimi.

Erikoissairaanhoidon potilaalle tehdään palliatiivinen hoitolinjaus siinä vaiheessa, kun sairauteen ei voida enää vaikuttaa. Potilas siirtyy Helsingin kaupungin yksikköön, jos suunnitteilla ei ole oirehoidon erityistekniikoita tai ei ole Terhokodin hoitoa vaativia oireita tai tilannetta. Jos potilaalla on hyvä toimintakyky, tehdään lähete palliatiiviselle poliklinikalle. Jos potilas tarvitsee sairaalahoitoa, tehdään lähete joko kotisairaalaan tai Suursuon sairaalaan. Potilaan omalla mielipiteellä on vaikutusta, mihin hoitopaikkaan hänet ohjataan.

Ympärivuorokautisessa asumisyksikössä saattohoito alkaa, kun potilaan vointi heikkenee. Asumisyksikössä on sovittu hoidosta elämän loppuun asti, hoitosuunnitelma on tehty ennakoiden mahdolliset ongelmat. Jos oirehoidossa tarvitaan apua, kuten kipupumppua, tehdään lähete kotisairaalaan. Tällöin hoitovastuu ja perushoito säilyvät asumisyksikössä, mutta kotisairaalan lääkäri vastaa oirelääkityksestä. Kotisairaala on muulloinkin konsultoitavissa palliatiiviseen hoitoon ja saattohoitoon liittyvissä asioissa. Asumisyksikössä on moniammatillinen henkilökunta.

Kotisairaalan saattohoidossa oli vuonna 2017 kotona kuolleita 318, joista hoivayksiköissä 138 (43 %). Kotisairaalan ns. soittolistalla oli noin 300 palliatiivista potilasta ja palliatiivisella poliklinikalla oli aloittanut syyskuusta alkaen 50 potilasta.

Helsingin palliatiivisen hoidon potilaita hoitaviin yksiköihin on tarvittaessa mahdollisuus hankkia erityistä psykososiaalista tukea Terhokodista. Palliatiivisten potilaiden määrän kasvaessa myös psykososiaalisen tuen tarve kasvaa. Erityisesti kotona tapahtuvassa saattohoidossa tuen riittävyys on tärkeää, koska kotona tapahtuva saattohoito lisääntyy tule-

26.09.2018

vaisuudessa. Sosiaali- ja terveystoimiala arvioi psykososiaalisen tuen tarvetta ja varautuu tarvittaessa lisäämään sitä niin, että riittävä tuki varmistetaan sekä potilaille että omaisille osana elämän loppuvaiheen hoitoa saattohoidossa ja palliatiivisessa hoidossa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että psykososiaalista tukea (esimerkiksi psykiatrinen sairaanhoitaja palliatiivisen poliklinikan ja kotisairaalan käyttöön) ja perheille suunnattua kriisityötä pyritään lisäämään kaupungin saattohoidossa ja palliatiivisessa hoidossa sekä erityisesti kotisairaalassa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Laadukas saattohoito ja palliatiivinen hoito ovat osa terveydenhoitoa ja vaativat ammattitaitoa. Potilaan paras mahdollinen elämänlaatu elämän loppuvaiheessa sekä potilaan ja omaisten suruprosessin tukeminen elämän loppuvaiheen hoidossa on tärkeää sekä potilaalle että omaisille. Sovitut toimintakäytännöt hoidon eri vaiheissa ovat tärkeitä hoitohenkilökunnalle ja lisäävät osaltaan myös henkilöstön työhyvinvointia.”

Käsittely

22.05.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia jälkeen: "Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että psykososiaalista tukea (esimerkiksi psykiatrinen sairaanhoitaja palliatiivisen poliklinikan ja kotisairaalan käyttöön) ja perheille suunnattua kriisityötä pyritään lisäämään kaupungin saattohoidossa ja palliatiivisessa hoidossa sekä erityisesti kotisairaalassa."

Kannattaja: jäsen Seija Muurinen

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Heli Koskisuola, toiminnansuunnittelija: 310 28166

heli.koskisuo(a)hel.fi

Seija Meripaasi, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 310 52482

seija.meripaasi(a)hel.fi

Kristina Backlund, johtajalääkäri, puhelin: 310 42617

kristina.backlund(a)hel.fi

§ 270

Valtuutettu Kati Juvan aloite valvotuista huumeidenkäyttötiloista

HEL 2018-003217 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Kati Juvan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Kati Juva ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää mahdollisuutta avata avoimia ja valvottuja huumeiden käyttöön tarkoitettuja tiloja. Aloitteen tekijät katsovat, että näin saataisiin huumeriippuvaisille lisää tukea ja samalla voitaisiin vähentää niitä haittoja, joita piikittäminen esimerkiksi julkisissa wc-tiloissa aiheuttaa muulle väestölle.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Aloitteesta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan, Helsingin poliisilaitoksen sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen lausunnot.

Kaupunginhallitus toteaa, että huumeidenkäytöstä johtuvia haittoja vähentävänä toimintana Helsingissä on eri puolilla kaupunkia viisi suomensäisesti huumeita käyttäville tarkoitettua terveys- ja sosiaali-neuvontapistettä, joista kaksi toimii matalan kynnyksen päivätoimintayksiköiden yhteydessä. Lisäksi liikkuvat työryhmät ja vertaistoimijat vaihtavat puhtaita käyttövälineitä ja antavat neuvontaa kadulla ja asunnoissa.

Noin 1 000 helsinkiläistä on opioidikorvaushoito-ohjelmassa, jolla on huumeiden riskikäyttöä ja rikollisuutta vähentävä sekä kuntoutumista edistävä vaikutus. Lisäksi Helsingissä on HIV-positiivisille huumeidenkäyttäjille tarkoitettu päiväkeskus, jossa he saavat tarvitsemansa terveys- ja sosiaalipalvelut sekä mahdollisuuden vaihtaa käytetyt välineet puhtaisiin.

Terveys- ja sosiaalineuvontatoiminta, päiväkeskukset, korvaushoito-ohjelma sekä HIV-positiivisten keskitetyt palvelut ovat ratkaisevalla tavalla vaikuttaneet huumeiden käyttäjien HIV-epidemian loppumiseen ja ehkäisseet muiden veriteitse tarttuvien tautien leviämistä, vähentäneet huumekuolemia sekä vähentäneet huumeidenkäytöstä ympäristölle koituvia haittoja. Nämä haittoja vähentävät toimintamallit ovat myös mahdollistaneet kontaktin luomisen käyttäjien alakulttuuriin, luoneet luottamusta ja mahdollistaneet siten monelle myös hoitoon kiinnittymisen.

Valvottuja huumeidenkäyttötiloja on maailmalla noin 100, joista suurin osa Euroopassa. Niitä koskevista tutkimuksista voidaan todeta, että valvotut pistotilat vetävät puoleensa kaikkein marginalisoituneinta suomensäisten huumeiden käyttäjäkuntaa, jonka yhteydet muihin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin ovat heikot. Valvotulla pistotilalla voi olla huumeidenkäyttäjien terveyttä edistävä vaikutus, koska puhtaissa ja valvotuissa tiloissa tulehdusten, veriteitse tarttuvien tautien ja yliannostusten riski vähenee, minkä lisäksi ne voivat toimia väylänä muihin sosiaali- ja terveyspalveluihin.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnossa esitetään, että kuluvan vuoden aikana voidaan selvittää mahdollisuutta pilotoida huumeriippuvaisille tarkoitettua valvottua pistotilaa. Selvitys on mahdollista tehdä ulkomaisiin kokemuksiin perehtyen yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen, poliisin, Terveys- ja hyvinvoinnin laitoksen, järjestöjen ja kokemusasiantuntijoiden kanssa.

Kaupunginhallitus toteaa, että lautakunnan esittämän laajaan yhteistyöhön pohjautuvan pilotointiselvityksen tekeminen on perusteltua. Lautakunnan lausunnossa mainittuun huolelliseen suunnitteluun tulee sisällyttää terveys- ja hyvinvointivaikutusten ja yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen liittyvien vaikutusten lisäksi oikeudellinen arviointi. Samalla kaupunginhallitus pitää virkavastuun oikean kohdentumisen takia perusteltuna, että päätös mahdollisen pilotin käynnistämisestä tehdään selvityksen valmistuttua kaupunginhallituksessa erikseen.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että toinen asiaan liittyvä aloite huumeiden tunnistuksesta osana ennalta ehkäisevää päihdetyötä on val-

26.09.2018

misteltavana ja tulossa sosiaali- ja terveyslautakuntaan lausunnon antamista varten.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Juva Kati Aloite Kvsto 14032018 9
- 2 Poliisin lausunto 25.4.2018
- 3 Terveys ja hyvinvoinnin laitoksen lausunto 23.5.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 554

HEL 2018-003217 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginhallitukselle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Kati Juvan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 19.06.2018 § 168

HEL 2018-003217 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon valtuutettu Kati Juvan ym. valtuustoaloitteesta koskien huumeidenkäyttäjien turvallisia käyttötiloja:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

"Huumeidenkäytöstä johtuvia haittoja vähentävänä toimintana Helsingissä on eri puolilla kaupunkia viisi suonensisäisesti huumeita käyttävälle tarkoitettua terveys- ja sosiaalineuvontapistettä, joista kaksi toimii matalan kynnyksen päivätoimintayksiköiden yhteydessä. Lisäksi liikkuvat työryhmät ja vertaistoimijat vaihtavat puhtaita käyttövälineitä ja antavat neuvontaa kadulla ja asunnoissa. Noin 1 000 helsinkiläistä on opioidikorvaushoito-ohjelmassa, jolla on huumeiden riskikäyttöä ja rikollisuutta vähentävä sekä kuntoutumista edistävä vaikutus. Lisäksi Helsingissä on HIV-positiivisille huumeidenkäyttäjille tarkoitettu päiväkeskus, jossa he saavat tarvitsemansa terveys- ja sosiaalipalvelut sekä mahdollisuuden vaihtaa käytetyt välineet puhtaisiin.

Terveys- ja sosiaalineuvontatoiminta, päiväkeskukset, korvaushoito-ohjelma sekä HIV-positiivisten keskitetyt palvelut ovat ratkaisevalla tavalla vaikuttaneet huumeiden käyttäjien HIV-epidemian loppumiseen ja ehkäisseet muiden veriteitse tarttuvien tautien leviämistä, vähentäneet huumekuolemia sekä vähentäneet huumeidenkäytöstä ympäristölle koituvia haittoja. Nämä haittoja vähentävät toimintamallit ovat myös mahdollistaneet kontaktin luomisen käyttäjien alakulttuuriin, luoneet luottamusta ja mahdollistaneet siten monelle myös hoitoon kiinnittymisen.

Valvottuja huumeidenkäyttötiloja on maailmalla noin 100, joista suurin osa Euroopassa. Niitä koskevista tutkimuksista voidaan yhteenvedona todeta, että valvotut pistotilat vetävät puoleensa kaikkein marginalisointeinta suonensisäisten huumeiden käyttäjäkuntaa, jonka yhteydet muihin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin ovat heikot. Valvotulla pistotilalla voi olla huumeidenkäyttäjien terveyttä edistävä vaikutus, koska puhtaissa ja valvotuissa tiloissa tulehdusten, veriteitse tarttuvien tautien ja yliannostusten riski vähenee, minkä lisäksi ne voivat toimia väylänä muihin sosiaali- ja terveystiloihin.

Sosiaali- ja terveystoimiala selvittää vuoden 2018 aikana mahdollisuutta pilotoida huumeriippuvaisille tarkoitettua valvottua pistotilaa. Selvitys tehdään ulkomaisiin kokemuksiin perehtyen yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen, poliisin, THL:n, järjestöjen ja kokemusasiantuntijoiden kanssa. Lausunnon liitteenä 2 on THL:n lausunto valvotuista pistotiloista ja liitteenä 3 Helsingin poliisin lausunto huumeaineiden käyttäjien käyttötiloista.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Huolellisesti suunnitellut ja piikkihuumeiden käyttäjien aiheuttamien alueellisten häiriöiden kannalta oikein kohdennetut valvotut pistotilat voivat olla hyödyllinen lisä nykyisiin terveys- ja sosiaalineuvontapisteisiin ja muihin huumehaittoja vähentäviin palveluihin Helsingissä. Pistotilat

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

edustavat kansanterveydellistä näkökulmaa huumeuutisiin, mutta niillä voi olla positiivisia vaikutuksia myös yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen.”

Käsittely

19.06.2018 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Ylihoitaja Leena Alho oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Asiassa tehtiin seuraava palautusehdotus:

Palautusehdotus 1:

Jäsen Mari Rantanen: Esitän asiaa palautettavaksi seuraavin perustein:

Yhteiskunnan, tässä tapauksessa Helsingin kaupungin on noudatettava tarkoin toiminnassaan lakia. Suomen rikoslaki määrittelee huumeuutisten käyttörikoksen ja aloite on ristiriidassa voimassaolevan lainsäädännön kanssa. On kestävä ajatus, että julkinen toimija voisi olla tukemassa osaltaan laitonta toimintaa viran- ja/tai toimenhaltijoiden valvonnassa. Myös poliisi lainvalvojana lausunnossaan pitää aloitetta ristiriidassa voimassaolevan lainsäädännön kanssa.

Helsingin kaupunki ei voi olla huumeuutisten käyttäjän toiminnan hyväksyjä. Hyvin usein raitistuneiden päihteidenkäyttäjien kertomuksista tulee ilmi se seikka, että he tarvitsivat toiminnalleen yhden hyväksyjän päihteiden täyttämässä elämässään. Tämä hyväksyjä ei voi olla yhteiskunta. Sen sijaan yhteiskunnan tulee tarjota auttavaa kättä tilanteessa, jossa päihteidenkäyttäjä haluaa raitistua ja pyrkiä takaisin terveelliseen ja normaaliin elämään.

Huumeuutisten käyttäjä on täysin tietoinen riskistä, jonka hän ottaa ostaessaan laitonta ja tuntematonta huumeuutista kadulta. Aineen sisältöä ja vahvuutta ei voi tietää, ei myöskään sitä millaisella annoksella ainetta tulisi käyttää. On erikoinen ajatus, että tätä riskiä hallittaisiin verorahoitteisen julkisen sektorin toimesta. Vastuu on yksilöllä laittomasta toiminnasta ja julkisen sektorin tulee olla apuna silloin kun ihminen ei enää halua olla mukana laittomassa huumeuutisten maailmassa.

Aloitteessa esitetty uusi toimintamalli tuottaisi lisää menoja sillä valvotut turvalliset huumeuutistenkäyttötilat vaatisivat terveydenhuoltohenkilökuntaa sekä henkilökunnan turvallisuudesta vastaavaa henkilökuntaa. Olisi huomattavasti asiallisempaa ja todennäköisesti tehokkaampaa sijoittaa tämä henkilökunta sekä päihteidenkäytön ennaltaehkäisyyn että vieroitautumiseen ja kuntoutumiseen.

Päihteidenkäyttäjien asiallinen ja inhimillinen kohtaaminen ja kohtelu ei ole riippuvainen siitä, kuinka pitkälle yhteiskunta on valmis hyväksymään elämäntavan ja riippuvuuden. Inhimillisuus ja asiallisuus mitataan siinä, miten yhteiskunta on valmis auttamaan siinä kohdassa kun päihteidenkäyttäjä haluaa irti päihteistä. Silloin nopea ja tehokas apu matalalla kynnyksellä ja riittävän pitkään hoitoon on tarpeen.

Jäsen Mari Rantasen palautusehdotus raukesi kannattamattomana.

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Leo Bergman: Lisätään terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia koskevan kappaleen loppuun: "Huumausaineiden käytön rangaistavuus asettaa kuitenkin haasteita kokeilun toteuttamiselle. Paras hyöty kokeilusta saataisiin todennäköisesti tilanteessa, jossa huumausaineiden käyttö olisi dekriminialisoitu."

Jäsen Leo Bergmanin vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Sami Heistaro: Pilotin mahdollisuutta selvittäessä tulee arvioida huolella esitetyn toiminnan oikeudelliset näkökohdat suomalaisessa toimintaympäristössä. Lisäksi selvityksessä on määriteltävä se mahdollinen lisäarvo, minkä esitetty toiminta toisi jo olemassa oleviin palveluihin nähden, myös suhteessa esitetyn toiminnan edellyttämiin kustannuksiin. Lautakunta edellyttää, että selvityksen valmistuttua mahdollinen pilotti, mikäli selvitys sitä oikeudellisten ja muiden näkökohtien osalta puoltaisi, tuodaan lautakunnalle erikseen päätettäväksi.

Kannattaja: jäsen Matias Pajula

Vastaehdotus 3:

Jäsen Tapio Bergholm: Lisätään lausunnon viimeiseen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia ensimmäisen loppuun: "...valvottua pistotilaa mahdollisesti esimerkiksi neulanvaihtopisteiden yhteydessä."

Kannattaja: jäsen Karita Toijonen

Vastaehdotus 4:

Jäsen Sandra Hagman: Lisätään terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia koskevan kappaleen ensimmäisen virkkeen jälkeen: "Käyttötilaa suunnitellaan toteutettavaksi ensisijaisesti kaupungin omana toimintana. Näin voidaan kerätä luotettavaa tietoa toiminnan hyvinvointivaikutuksista, sekä parhaiten ohjata käyttäjiä tarvitsemiensa sosiaali- ja terveyspalveluiden äärelle."

26.09.2018

Kannattaja: jäsen Karita Toijonen

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Sami Heistaro): Pilotin mahdollisuutta selvittäessä tulee arvioida huolella esitetyn toiminnan oikeudelliset näkökohdat suomalaisessa toimintaympäristössä. Lisäksi selvityksessä on määriteltävä se mahdollinen lisäarvo, minkä esitetty toiminta toisi jo olemassa oleviin palveluihin nähden, myös suhteessa esitetyn toiminnan edellyttämiin kustannuksiin. Lautakunta edellyttää, että selvityksen valmistuttua mahdollinen pilotti, mikäli selvitys sitä oikeudellisten ja muiden näkökohtien osalta puoltaisi, tuodaan lautakunnalle erikseen päätettäväksi.

Jaa-äännet: 9

Katju Aro, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Sandra Hagman, Kati Juva, Johan Lund, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 4

Sami Heistaro, Seija Muurinen, Matias Pajula, Mari Rantanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 4.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Tapio Bergholm): Lisätään lausunnon viimeiseen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia ensimmäisen loppuun: "...valvottua pistotilaa mahdollisesti esimerkiksi neulanvaihtopisteiden yhteydessä."

Jaa-äännet: 8

Katju Aro, Leo Bergman, Sami Heistaro, Johan Lund, Seija Muurinen, Matias Pajula, Mari Rantanen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 5

Tapio Bergholm, Sandra Hagman, Kati Juva, Karita Toijonen, Tuomas Tuure

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 5.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Sandra Hagman): Lisätään terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia koskevan kappaleen ensimmäisen virkkeen jälkeen: "Käyttötilaa suunnitellaan toteutettavaksi ensisijaisesti kaupungin omana toimintana. Näin voidaan kerätä luotettavaa tietoa toiminnan hyvinvointivaikutuksista, sekä parhaiten ohjata käyttäjiä tarvitsemiensa sosiaali- ja terveystalveluiden ääreille."

Jaa-äännet: 10

Katju Aro, Leo Bergman, Sami Heistaro, Kati Juva, Johan Lund, Seija Muurinen, Matias Pajula, Mari Rantanen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Tapio Bergholm, Sandra Hagman, Karita Toijonen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 3.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnosta jätettiin seuraavat eriävät mielipiteet:

Jäsen Mari Rantanen: "Yhteiskunnan, tässä tapauksessa Helsingin kaupungin on noudatettava tarkoin toiminnassaan lakia. Suomen rikoslaki määrittelee huumausaineen käyttörikoksen ja aloite on ristiriidassa voimassaolevan lainsäädännön kanssa. On kestämatön ajatus, että julkinen toimija voisi olla tukemassa osaltaan laitonta toimintaa viran- ja/tai toimenhaltijoiden valvonnassa. Myös poliisi lainvalvojana lausunnossaan pitää aloitetta ristiriidassa voimassaolevan lainsäädännön kanssa.

Helsingin kaupunki ei voi olla huumausaineiden käyttäjän toiminnan hyväksyjä. Hyvin usein raitistuneiden päihteidenkäyttäjien kertomuksista tulee ilmi se seikka, että he tarvitsivat toiminnalleen yhden hyväksyjän päihteiden täyttämässä elämässään. Tämä hyväksyjä ei voi olla yhteiskunta. Sen sijaan yhteiskunnan tulee tarjota auttavaa kättä tilanteessa,

26.09.2018

jossa päihteidenkäyttäjä haluaa raitistua ja pyrkii takaisin terveelliseen ja normaaliin elämään.

Huumausaineiden käyttäjä on täysin tietoinen riskistä, jonka hän ottaa ostaessaan laitonta ja tuntematonta huumausainetta kadulta. Aineen sisältöä ja vahvuutta ei voi tietää, ei myöskään sitä millaisella annoksella ainetta tulisi käyttää. On erikoinen ajatus, että tätä riskiä hallittaisiin verorahoitteen julkisen sektorin toimesta. Vastuu on yksilöllä laittomasta toiminnasta ja julkisen sektorin tulee olla apuna silloin kun ihminen ei enää halua olla mukana laittomassa päihteiden maailmassa.

Aloitteessa esitetty uusi toimintamalli tuottaisi lisää menoja sillä valvotut turvalliset huumeidenkäyttötilat vaatisivat terveydenhuoltohenkilökuntaa sekä henkilökunnan turvallisuudesta vastaavaa henkilökuntaa. Olisi huomattavasti asiallisempaa ja todennäköisesti tehokkaampaa sijoittaa tämä henkilökunta sekä päihteidenkäytön ennaltaehkäisyyn että vieroitautumiseen ja kuntoutumiseen.

Päihteidenkäyttäjien asiallinen ja inhimillinen kohtaaminen ja kohtelu ei ole riippuvainen siitä, kuinka pitkälle yhteiskunta on valmis hyväksymään elämäntavan ja riippuvuuden. Inhimillisuus ja asiallisuus mitataan siinä, miten yhteiskunta on valmis auttamaan siinä kohdassa kun päihteidenkäyttäjä haluaa irti päihteistä. Silloin nopea ja tehokas apu matalalla kynnyksellä ja riittävän pitkään hoitoon on tarpeen."

Jäsenet Sami Heistaro, Seija Muurinen ja Matias Pajula: "Joidenkin muissa maissa tehtyjen selvitysten tai tutkimusten mukaan huumeriippuvaisille osoitetut tilat huumeiden käyttöä varten ovat tuottaneet myönteisiä tuloksia. Vertailutiedon puute muista huumeriippuvaisille tarkoitetuista palveluista eri maissa vaikeuttaa kuitenkin tulosten hyödyntämistä Helsingissä.

Kokoomuksen lautakuntaryhmä suhtautuu myönteisesti huumeriippuvaisten ihmisten neuvontaan, terveiden valintojen tukemiseen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Kyseisen huumeidenkäyttötilan perustaminen kuitenkin saattaa olla ristiriidassa nykylainsäädännön kanssa. Kaupungin oikeuspalvelujen kannanottoa ei myöskään ollut käytettävissä aloitelautausunnosta päätettäessä, joten emme voi tukea aloitetta nyt esitetyssä muodossa."

05.06.2018 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2018

Asia/36

mikko.tamminen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 271

Valtuutettu Pia Kopran aloite Heikki Hurstin ruoka-aputyön jatkumisen turvaamisesta

HEL 2018-001998 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Pia Kopran aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pia Kopra ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan Heikki Hurstin ruoka-aputyön jatkumisen turvaamista lisärahoituksella.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Helsingissä toimii yhdistyksiä, säätiöitä, seurakuntia ja muita tahoja, jotka jakavat maksutta elintarvikkeita ja tarjoavat maksuttomia tai hyvin edullisia yhteisruokailumahdollisuuksia. Elintarvikejakeluja käyttävät erilaiset ihmiset vaihtelevissa vaikeissa elämäntilanteissa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta jakaa vuosittain avustuksia yhdistyksille ja säätiöille. Yksi avustuksen saajista on elintarvike- ja vaatejakelua Helsingissä järjestävä Veikko ja Lahja Hurstin laupeudentyö – pelastaa Suomen nuoret ry. Yhdistykselle myönnettävän avustuksen suuruus päätetään vuosittain hakemuksessa saatujen tietojen perusteella. Tavoitteena on yhdistyksen toiminnan jatkuvuuden turvaaminen. Yhdis-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

26.09.2018

tys ei ole tehnyt oikaisuvaatimusta vuotta 2018 koskevasta avustus- päätöksestä.

Sosiaali- ja terveystoimialan edustajat ovat joulukuusta 2017 alkaen olleet aktiivisesti yhteydessä Veikko ja Lahja Hurstin laupeudentyö – pelastakaa Suomen nuoret ry:n edustajiin ja varmistaneet, että toiminnan jatkumisen riittävät taloudelliset edellytykset ovat olemassa. Yhdistys on myös mukana työssä, jossa useiden toimijoiden kanssa etsitään ruoka-avun jakamisen mahdollisia uusia yhteistyö- ja järjestämisvaihtoehtoja Helsingissä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Kopro Pia Aloite Kvsto 14022018 4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 592

HEL 2018-001998 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Pia Kopran aloitteen loppuun käsitellyksi.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.05.2018 § 143

HEL 2018-001998 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi valtuutettu Pia Kopran ym. Heikki Hurstin ruoka-avun jatkamisen turvaamista koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Helsingissä toimii yhdistyksiä, säätiöitä, seurakuntia ja muita tahoja, jotka jakavat elintarvikkeita maksutta niitä tarvitseville ja tarjoavat maksuttomia tai hyvin halpoja mahdollisuuksia yhteisruokailuun. Elintarvikejakeluihin turvautuvat hyvin erilaiset ihmiset vaihtelevissa vaikeissa elämäntilanteissa. Näistä nk. leipäjonoista on mahdollista saada apua silloin, kun välttämättömän ruuan hankkiminen ei muuten esimerkiksi suurten taloudellisten vaikeuksien vuoksi ole mahdollista. Sosiaali- ja terveyslautakunta jakaa vuosittain avustuksia yhdistyksille ja säätiöille ja näistä muutamia kohdistuu elintarvikejakeluihin.

Yksi avustuksen saajista on elintarvike- ja vaatejakelua Helsingissä järjestävä Veikko ja Lahja Hurstin laupeudentyö – pelastakaa Suomen nuoret ry. Yhdistykselle myönnettävän avustuksen suuruus päätetään vuosittain hakemuksessa saatujen tietojen perusteella. Tavoitteena avustamisessa on yhdistyksen toiminnan jatkuvuuden turvaaminen. Yhdistys ei ole tehnyt oikaisuvaatimusta vuotta 2018 koskevasta avustuspäätöksestä.

Sosiaali- ja terveystoimialan edustajat ovat joulukuusta 2017 alkaen olleet aktiivisessa yhteydessä Veikko ja Lahja Hurstin laupeudentyö – pelastakaa Suomen nuoret ry:n edustajiin ja varmistaneet, että toiminnan jatkumiselle on riittävät taloudelliset edellytykset. Näin tehtiin viimeksi 20.3.2018 käydyssä neuvottelussa, jossa todettiin yksityisten lahjoitusten merkittävä kasvu.

Yhdistys on lisäksi kutsuttu mukaan sosiaali- ja terveystoimialalla käynnissä olevaan työskentelyyn, jossa useiden toimijoiden kanssa etsitään ruoka-avun jakamisen mahdollisia uusia yhteistyö- ja järjestämisvaihtoehtoja Helsingissä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Riittävä, ravitseva ja monipuolinen ravinto on ihmisen terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitämisen ja edistämisen kannalta välttämätöntä. Liian vähäinen, yksipuolinen tai epäterveellinen ravinto voi aiheuttaa erilaisia ongelmia ja lisätä sairauden tai hyvinvoinnin riskejä. Maksuttoman elintarvikkeiden jakelun avulla voidaan ihmiselle antaa hätäapua tilanteessa, jossa ruokaa ei muulla tavoin ole mahdollista saada."

Käsittely

22.05.2018 Ehdotuksen mukaan

Asiassa tehtiin seuraava palautusehdotus:

Palautusehdotus 1:

Jäsen Mari Rantanen: Palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että Veikko ja Lahja Hurstin laupeudentyöhön myönnetään 50 000 euron lisärahoitus kuten aloitteessa on esitetty.

Perustelut: Yksityiset lahjoitukset eivät riitä takaamaan työn jatkuvuutta. Asiakasmäärät ruoanjakelussa kasvavat edelleen. Helsingin kaupunki ei voi myöskään vetäytyä vastuustaan vetoamalla yksityisten lahjoitusten kasvuun. Helsingin kaupungilla on suurempi vastuu asukkaidensa elämänedellytyksistä kuin vaikkapa amerikkalaisella rockyhtyeellä. Heikki Hurstilta 21.5.2018 saadun tiedon mukaan työn jatkuvuus on jälleen uhattuna viimeistään tulevana syksynä eikä Hursti ole jäänyt siihen käsitykseen, että oikaisuvaatimus olisi käytännössä relevantti komponentti muuttaa lautakunnan päätöstä. Samaan aikaan kun asiakasmäärät ovat vuosi vuodelta kasvussa, on Hurstin avustusta leikattu 50 000 eurolla viime vuosina.

Jäsen Mari Rantasen palautusehdotus raukesi kannattamattomana.

Jäsen Mari Rantanen jätti lausunnosta eriävän mielipiteen.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Hanna-Leena Nuutinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42662
hanna-leena.nuutinen(a)hel.fi

§ 272

Valtuutettu Alviina Alametsän aloite matalan kynnyksen mielenterveysavun lisäämisestä

HEL 2018-002003 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Alviina Alametsän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Alametsä Alviina Aloite Kvsto 14022018 10

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Alviina Alametsä ja 33 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan matalan kynnyksen mielenterveysavun lisäämistä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että mielenterveys- ja päihdepalvelujen järjestämisen periaatteena on perustason ja matalan kynnyksen palvelujen ensisijaisuus, monipuolinen palveluvalikoima sekä asiakkaalle ja potilaalle tarpeenmukainen hoidon ja palvelun räätälöinti. Palvelut tuotetaan monikanavaisesti, moniammatillisesti ja toipumissuuntautuneen orientaation mukaan. Hoito on porrastettu perustason ja erikoistason ja siinä noudatetaan kansallisia Käypä hoito -suosituksia.

Helsingissä mielenterveys- ja päihdeoireiden hoito on porrastettu siten, että lievien ja keskivaikkeiden mielenterveys- ja päihdeoireiden ensisijai-

nen hoitopaikka on terveysasema, josta potilas ohjataan arvion jälkeen tarvittaviin jatkotutkimuksiin ja hoitoihin erikoistalolle esimerkiksi psykiatria- ja päihdekeskuksiin.

Terveysasemille on sijoitettu mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajia, joiden vastaanotolle ohjaututaan terveysaseman terveydenhoitajan tai lääkärin tekemän hoidon tarpeen arvioinnin jälkeen. Mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitaja on yhteydessä asiakkaaseen pääsääntöisesti saman päivän aikana. Hoidon kiireellisyys arvioidaan puhelimesta tai konsultaatiovastaanotolla. Kriisipotilaille on varattu akuuttiaikoja. Vuosittain mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajat hoitavat noin 11 000 kriisi-, masennus- tai ahdistuneisuushäiriöpotilasta (mukaan lukien ADHD -arviot). Esimerkiksi valtaosa depressiopotilaista voidaan hoitaa perusterveydenhuollossa terveyskeskuslääkärin ja terveydenhoitajan tai mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajan vastaanotoilla konsultoivan psykiatrin tuella.

Myös nuorisoasema ja opiskeluterveydenhuollon psykiatriset sairaanhoitajat tarjoavat perustason mielenterveys- ja päihdepalveluja. Näiden piiriin voivat hakeutua 13–29 -vuotiaat nuoret ja aikuiset. Lisäksi Ohjaamo Helsinki tarjoaa kynnyksetöntä moniammatillista neuvontaa ja tukea terveyteen, hyvinvointiin ja hoitoon pääsyyn liittyvissä kysymyksissä 15–29 -vuotiaille. Nuorisoasemalla hoidetaan 1 300 ja opiskeluterveydenhuollossa 1 300 mielenterveys- ja päihdeoireista kärsivää asiakasta vuosittain.

Syksyllä 2017 toimintansa aloittaneet psykiatria- ja päihdepalvelujen liikkuvat yleispsykiatrian ja päihdehoidon työryhmät tarjoavat kaikkialle peruspalveluihin (esimerkiksi terveysasemat, sosiaalityö, palvelukeskukset, somaattiset vuodeosastot), lastensuojeluun ja asumispalveluihin konsultaatioapua, hoidontarpeen arviointia ja lyhytinterventioita paikan päällä tai asiakkaan kotona muutaman arkipäivän kuluessa avunpyynnöstä. Palvelu on ulotettu Helsingin kaikille alueille ja se on osa uutta terveys- ja hyvinvointikeskusten kynnyksetöntä ja moniammatillista toimintamallia. Tämän lisäksi lastensuojeluun sijoitetaan mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajia, jotka työskentelevät lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnin ja tuen työryhmissä.

Kiireellinen mielenterveys- ja päihdeoireiden hoito annetaan arkisin terveysasemilla. Iltaisin ja viikonloppuisin aikuisten äkilliset sairaudet hoidetaan Haartmanin ja Malmin päivystyksissä. Myös psykiatrian ympärivuorokautinen erikoislääkäritasoinen päivystys on Malmin ja Haartmanin sairaaloiden päivystyksissä ja sinne on sijoitettu psykiatrisia ja päihdetyön sairaanhoitajia. Psykiatrian päivystyksessä hoidetaan noin 7 000 potilasta vuosittain.

26.09.2018

Helsingissä psykiatrian erikoistason avohoito ja polikliininen päihdehoito tuotetaan psykiatria- ja päihdepalvelujen alueellisissa psykiatria- ja päihdekeskuksissa.

Alueellisille psykiatrian poliklinikoille tulee noin 6 000 lähetettä vuosittain ja hoidettavia potilaita on noin 14 000. Kaikki lähetteet arvioidaan joko saapumispäivänä tai seuraavana arkipäivänä. Kiireetön hoito tarjotaan lakisääteisessä määräajassa. Kiireellisissä vakavissa tilanteissa voi hakeutua suoraan akuuttityöryhmiin ilman lähetettä ja avuntarpeeseen vastataan 1–3 päivässä yhteydenotosta. Akuuttityöryhmät hoitavat keskimäärin 1 700 potilasta vuodessa. Psykiatrisessa hoidossa jo olevat potilaat voivat hakeutua arkipäivisin kiirevastaanotolle ilman ajanvarausta. Päihdepoliklinikoille hakeutuva ei tarvitse lähetettä tai ennakkoyhteydenottoa. Päihdepoliklinikat hoitavat yhteensä noin 5 000 asiakasta vuosittain.

Päihdepoliklinikoiden vastaanotto ilman ajanvarausta -toimintamallin saatavuutta lisätään laajentamalla palvelun toiminta-aikaa ja lisäämällä siihen liittyvää liikkuvaa työtä. Sosiaali- ja terveystoimiala selvittää avoimen mielenterveysvastaanotto- ja neuvontapalvelun mahdollista pilotointia.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Alametsä Alviina Aloite Kvsto 14022018 10

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 556

HEL 2018-002003 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Alviina Alametsän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2018

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.05.2018 § 144

HEL 2018-002003 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon valtuutettu Alviina Alameitsän ym. valtuustoaloitteesta koskien matalan kynnyksen mielenterveysavun lisäämistä:

”Mielenterveys- ja päihdepalvelujen järjestämisen periaatteena on perustason ja matalan kynnyksen palvelujen ensisijaisuus, monipuolinen palveluvalikko sekä asiakkaalle ja potilaalle tarpeenmukainen hoidon ja palvelun räätälöinti. Palvelut tuotetaan monikanavaisesti, moniammatillisesti ja toipumissuuntautuneen orientaation mukaan. Hoito on porrastettu perustasoon ja erikoistasoon ja siinä noudatetaan kansallisia Käypä hoito -suosituksia.

Helsingissä mielenterveys- ja päihdeoireiden hoito on porrastettu siten, että lievien ja keskivaikeiden mielenterveys- ja päihdeoireiden ensisijainen hoitopaikka on terveysasema, josta potilas ohjataan arvion jälkeen tarvittaviin jatkotutkimuksiin ja hoitoihin erikoistalolle esim. psykiatria- ja päihdekeskuksiin.

Terveysasemilla toteutettavan työn tukemiseksi psykiatria- ja päihdepalvelut on sijoittanut terveysasemille mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajia, joiden vastaanotolle ohjaututaan terveysaseman terveydenhoitajan tai lääkärin tekemän hoidon tarpeen arvioinnin jälkeen. Mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitaja on yhteydessä asiakkaaseen pääsääntöisesti samana päivänä yhteydenotosta: hoidon kiireellisyys arvioidaan puhelimesta tai konsultaatiovastaanotolla. Kriisipotilaille on varattu akuuttiaikoja. Vuosittain mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajat hoitavat noin 11 000 kriisi-, masennus- tai ahdistuneisuushäiriöpotilasta (ml. ADHD -arviot). Esim. valtaosa depressiopotilaista voidaan hoitaa perusterveydenhuollossa terveyskeskuslääkärin ja terveydenhoitajan (tai mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajan) vastaanotoilla konsultoivan psykiatrin tuella.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Perustasolla mielenterveys- ja päihdepalveluja tarjoavat myös Nuorisosema ja opiskeluterveydenhuollon psykiatriset sairaanhoitajat. 13–29 -vuotiaat nuoret ja aikuiset voivat hakeutua näihin joko ilman ennakkoyhteydenottoa tai omalla yhteydenotolla. Näiden lisäksi Ohjaamo Helsinki tarjoaa kynnyksetöntä moniammatillista neuvontaa ja tukea terveyteen, hyvinvointiin ja hoitoon pääsyyn liittyvissä kysymyksissä 15–29 -vuotiaille. Nuorisosemalla hoidetaan 1 300 ja opiskeluterveydenhuollossa 1 300 mielenterveys- ja päihdeoireista kärsivää asiakasta vuosittain.

Psykiatria- ja päihdepalvelut tukee perustasoa mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden hoitamisessa myös muulla tavoin: syksyllä 2017 toimintansa aloittaneet psykiatria- ja päihdepalvelujen liikkuvat yleispsykiatrian ja päihdehoidon työryhmät tarjoavat kaikkialle peruspalveluihin (esim. terveysasemat, sosiaalityö, palvelukeskukset, somaattiset vuodeosastot), lastensuojeluun ja asumispalveluihin konsultaatioapua, hoidontarpeen arviointia ja lyhytinterventioita paikan päälle tai asiakkaan kotiin muutaman arkipäivän sisällä avunpyynnöstä. Palvelu on ulotettu Helsingin kaikille alueille ja se on osa uutta terveys- ja hyvinvointikeskuksissa toteutettavaa kynnyksetöntä ja moniammatillista toimintamallia. Tämän lisäksi lastensuojeluun ollaan sijoittamassa mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajia, jotka työskentelevät lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnin ja tuen työryhmissä.

Kiireellinen mielenterveys- ja päihdeoireiden hoito toteutetaan arkisin terveysasemilla. Iltaisin ja viikonloppuisin aikuisten äkilliset sairaudet hoidetaan Haartmanin ja Malmin päivystyksissä. Myös psykiatrian ympärivuorokautinen erikoislääkäritasoinen päivystys on Malmin ja Haartmanin sairaaloiden päivystyksissä ja sinne on sijoitettu psykiatrisia ja päihdetyön sairaanhoitajia. Psykiatrian päivystyksessä hoidetaan noin 7 000 potilasta/vuosi.

Helsingissä psykiatrian erikoistason avohoito ja poliklininen päihdehoito tuotetaan psykiatria- ja päihdepalvelujen alueellisissa psykiatria- ja päihdekeskuksissa: psykiatrisen erikoissairaanhoidon avohoidossa toteutettava tutkimus, hoito ja kuntoutus psykiatrian poliklinikoilla ja päihderiippuvuuksien hoito, avovieroitus ja opioidiriippuvaisten korvaushoito päihdepoliklinikoilla.

Tällä hetkellä alueellisille psykiatrian poliklinikoille tulee noin 6 000 lähetettä/vuosi ja siellä hoidetaan vuosittain noin 14 000 eri potilasta (luvat eivät sisällä terveysasemilla toimivien mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajien potilaita). Kaikki lähetteet arvioidaan joko saapumispäivänä tai seuraavana arkipäivänä. Kiireetön hoito tarjotaan lakisääteisessä määrääjässä. Kiireellisissä vakavissa tilanteissa voi hakeutua suoraan akuuttityöryhmiin ilman lähetettä ja avuntarpeeseen vastataan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

1–3 päivän sisällä yhteydenotosta. Akuuttityöryhmät hoitavat keskimäärin 1 700 eri potilasta vuodessa. Psykiatrisessa hoidossa olevat potilaat voivat hakeutua vastaanotoille ilman ajanvarausta (kiirevastaanotot arkisin klo 9–10.30 ja akuuttiajat joka arkipäivä). Päihdepoliklinikoille hakeutuva ei tarvitse lähetettä ja potilaat voivat hakeutua vastaanotolle ilman ennakkoyhteydenottoa arkisin klo 9–10.30 välisellä ajalla. Päihdepoliklinikat hoitavat yhteensä noin 5 000 eri asiakasta vuosittain.

Psykiatria- ja päihdepalvelut on asettanut erillistyöryhmän valmistelemaan muutosta päihdepoliklinikoiden VIA (vastaanotto ilman ajanvarausta) -toimintamalliin. Tavoitteena on lisätä palvelun saatavuutta laajentamalla toiminta-aikaa, aloittamalla liikkuva työ ja kehittämällä palvelua myös mielenterveysasiakkaiden palvelutarvetta paremmin vastavaksi esimerkiksi terveys- ja hyvinvointikeskuksissa. Työryhmän esitys valmistuu 30.5.2018 mennessä.

Vastaanotto ilman ajanvarausta -toimintamallin osana selvitetään mahdollisuutta pilotoida avointa mielenterveysyksikköä jossain yksikössä (esimerkiksi terveys- ja hyvinvointikeskuksessa tai sen yhteydessä olevalla psykiatrian poliklinikalla) samanlaista vastaanottomallia kuin on päihdepoliklinikan avoimessa vastaanotossa. Mahdollisen pilotoinnin yhteydessä arvioidaan hoitomallin toimivuutta ja asiakastyytyväisyyttä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Voimavarojen oikea kohdentaminen edistää mielenterveys- ja päihdeoireiden varhaista tunnistamista ja hoitoa sekä hoidon vaikuttavuutta. Perustason ja matalan kynnyksen palvelujen ensisijaisuus lisäävät asiakkaan osallisuutta, vahvistavat arjessa selviytymistä ja vähentävät erityistason palvelujen tarvetta."

Käsittely

22.05.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja Mikko Tamminen oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn ajan.

Puheenjohtaja Sanna Vesikansan joutui poistumaan kesken asian käsittelyn kokouksesta ja varapuheenjohtaja Karita Toijonen tuli hänen tilalleen puheenjohtajaksi kokouksen loppuajaksi.

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Tehdään seuraava lisäys lausunnon viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Vastaanotto ilman ajanvarausta -toimintamallin osana selvitetään mahdollisuutta pilo-

26.09.2018

toida avointa mielenterveysyksikköä jossain yksikössä (esimerkiksi terveys- ja hyvinvointikeskuksessa tai sen yhteydessä olevalla psykiatrian poliklinikalla) samanlaista vastaanottomallia kuin on päihdepoliklinikan avoimessa vastaanotossa. Mahdollisen pilotoinnin yhteydessä arvioidaan hoitomallin toimivuutta ja asiakastyytyvääisyyttä."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

§ 273

Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapausoppaasta

HEL 2018-002601 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Thomas Wallgrenin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Thomas Wallgren ja 14 muun valtuutettua esittävät aloitteessaan, että maakunta- ja sote-uudistuksen valinnanvapautta edistään jakamalla jokaiseen kotiin palveluntuottajien toimintaedellytysten valvontaa valaiseva opas.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että mikäli hallituksen esitys laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa (HE 16/2018 vp), ns. valinnanvapauslaki, hyväksytään eduskunnassa, sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta maakunnille. Sosiaali- ja terveyspalvelujen palveluntuottajien valitseminen ja kuntalaisten ohjeistaminen valinnanvapauden käyttöön liittyvissä asioissa on maakunnan tehtävä.

Perustuslakivaliokunta on edellyttänyt eduskuntakäsittelyn aikana muutoksia valinnanvapauden toteuttamiseen eikä lain lopullinen sisältö ole

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

vielä tiedossa. Hallituksen alkuperäisen esityksen mukaan maakunta huolehtisi valinnanvapaudesta seuraavasti:

Asiakkaiden neuvonta

Maakunnan on huolehdittava siitä, että asiakkaat saavat valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluja ja ohjausta sekä tukea ja neuvontaa valinnanvapauden käyttämisessä. Maakunnan on muun muassa ylläpidettävä asiakkaita varten luetteloja suoran valinnan palveluntuottajista ja asiakassetelipalveluntuottajista. Myös suoran valinnan palvelujen tuottajan tulee antaa asiakkaalle ohjausta, neuvontaa ja tukea. Keskeisenä työvälineenä palvelujen yhteensovittamisessa on palvelutarpeeseen perustuva asiakassuunnitelma. Erityistä huomiota on kiinnitettävä asiakkaisiin, jotka tarvitsevat laaja-alaisesti yhteen sovitettavia palveluja tai ovat erityisen tuen tarpeessa.

Palveluntuottajien valvonta

Kaikkia palveluntuottajia valvotaan seuraavasti:

- Palvelun tuottaja ei saa olla konkurssissa tai liiketoimintakiellossa eikä tuottajalla saa olla ulosotossa verovelkoja tai muita julkisia velkoja.
- Palvelun tuottajan toimitilojen ja välineiden on oltava riittävät ja asianmukaiset sekä toimintaan sopivat ja turvalliset.
- Henkilöstöä täytyy olla riittävästi asiakkaiden ja potilaiden palvelujen tarpeeseen ja lukumäärään nähden. Henkilöstöllä täytyy olla asianmukainen koulutus.
- Sosiaali- ja terveyspalvelun on oltava laadukasta, asiakaskeskeistä, turvallista ja asianmukaisesti toteutettua. Toiminnalle on nimettävä vastuhenkilö.
- Palvelun tuottajan on valvottava oman toimintansa laatua ja asianmukaisuutta sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta. Tätä varten laaditaan julkisesti nähtävillä oleva omavalvontasuunnitelma.

Palveluntuottajien tulee olla rekisteröityjä ja liittyneitä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetussa laissa tarkoitettuihin valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin. Muihin kuin maakunnan liikelaitoksen osana toimiviin julkisiin sosiaali- ja terveyskeskuksiin ja suunhoidon yksiköihin sekä henkilökohtaisen budjetin perusteella palveluja tuottaviin sovelletaan lisäksi hyväksymismenettelyä.

Palveluntuottajien on annettava verotuksestaan tieto, muun muassa koko verotusryhmän ylimmän emoyrityksen nimi ja verotuspaikka. Palveluntuottajan tiedot julkaistaan. Tavoitteena on yhteiskunnallisen hy-

väksyttävyyden ja avoimuuden laaja turvaaminen valinnanvapausmallissa, jossa yksityiset yritykset toimivat julkisten palvelujen tuottajina. Julkistettavat tiedot ovat asiakkaiden hyödynnettävissä ja tiedot voidaan antaa asiakkaille palveluntuottajavalintojen tekemistä varten.

Palveluntuottajien valvonta ja maakunnan asettamat ehdot

Maakunta valvoo alueellaan toimivia valinnanvapauden piirissä olevia palveluntuottajia. Lakisääteisten vaatimusten lisäksi maakunta voi asettaa hallintopäätöksellä palveluntuottajille ehtoja, joilla edistetään palvelujen yhdenvertaista saatavuutta eri väestöryhmien välillä ja alueellisesti. Maakunnan tulee kohdella kaikkia hyväksytyjä palveluntuottajia tasapuolisesti. Maakunnan asettamat ehdot voivat koskea esimerkiksi palvelujen laatua, voimavaroja ja saatavuutta, palveluketjuja ja palvelujen yhteensovittamista sekä normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumista. Maakunta hyväksyy yksityiset suoran valinnan palveluntuottajat ja sen palveluyksiköt sekä asiakassetelipalveluntuottajat ilmoittautumismenettelyn kautta ja tekee sopimukset palveluntuottajien kanssa suoran valinnan palvelujen tuottamisesta.

Tuottajien ohjaukseen ja valvontaan liittyviä ehtoja valmistellaan Uusi-maa2019-hankkeessa. Maakunta määrittelee mm. miten ja millä tavoin asiakasohjaus, palveluntuottajien valvonta ja asiakkaiden neuvonta palveluntuottajien valinnassa käytännön tasolla järjestetään.

Valinnanvapauspilotit

Helsingin kaupunki on ilmoittautunut mukaan sosiaali- ja terveysministeriön valinnanvapauspilotteihin ja saanut hankkeeseen 50 miljoonaa euroa. Mikäli eduskunta hyväksyy valinnanvapauslain, Uudellamaalla päästään ennakolta kokeilemaan uuden valinnanvapauslain mukaista toimintaa sekä rakentamaan uudenlaisia toimintatapoja. Pilottien avulla saadaan kokemuksia ja varmistetaan ohjauksen toimivimmat soveltamistavat tulevaa maakuntaa ajatellen. Piloteissa luodaan ja kokeillaan käytännön tasolla erilaisia palveluntuottajien valvonnan ja ohjauksen malleja sekä asiakasohjauksen ja asiakkaiden neuvonnan ratkaisuja. Uudenmaan valinnanvapauspilottien lähtökohtana on parhaan asiakaspolun luominen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

1 Wallgren Thomas Aloite Kvsto 28022018 6

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 593

HEL 2018-002601 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Thomas Wallgrenin aloitteen loppuun käsitellyksi.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 05.06.2018 § 154

HEL 2018-002601 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon valtuutettu Thomas Wallgrenin ym. valtuustoa-loitteeseen valinnanvapausopasta koskevasta valtuustoaloitteesta:

Hallituksen esitys laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa on menossa eduskunnan hyväksyttäväksi. Mikäli 8.3.2018 annettu lakiehdotus hyväksytään, sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistä vastuu siirtyy kunnilta maakunnille. Sosiaali- ja terveyspalvelujen palveluntuottajien valitseminen ja kuntalaisten ohjeistaminen valinnanvapauden käyttöön liittyvissä asioissa on tämän jälkeen maakunnan tehtävä, eikä Helsingin kaupungilla ole enää roolia tässä tehtävässä. Lautakunta pitää kuitenkin tärkeänä, että Helsingin kaupunki pa-

nostaa omien sosiaali- ja terveystalveluidensa laatuun, eettiseen maineeseen ja viestintään, jotta ne pystyvät pärjäämään kilpailussa.

Asiakkaiden neuvonta

Valinnanvapauslakia koskevan ehdotuksen mukaan maakunnan on huolehdittava siitä, että asiakkaat saavat valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluja ja ohjausta sekä tukea ja neuvontaa valinnanvapauden käyttämiseksi. Maakunnan on muun muassa ylläpidettävä asiakkaita varten luetteloja suoran valinnan palveluntuottajista ja asiakassetelipalveluntuottajista. Myös suoran valinnan palvelujen tuottajan tulisi antaa asiakkaalle ohjausta, neuvontaa ja tukea. Keskeisenä työvälineenä palvelujen yhteensovittamisessa asiakastasolla olisi palvelutarpeeseen perustuva asiakassuunnitelma. Erityistä huomiota on kiinnitettävä asiakkaisiin, jotka tarvitsevat laaja-alaisesti yhteen sovitettavia palveluja tai ovat erityisen tuen tarpeessa.

Palveluntuottajien valvonta lainsäädännön näkökulmasta

Valvonnasta säädetään valinnanvapauslaissa. Lainsäädäntöön perustuvat kriteerit kaikille tuottajille ovat:

- Palvelun tuottaja ei saa olla konkurssissa tai liiketoimintakiellossa eikä tuottajalla saa olla ulosotossa verovelkoja tai muita julkisia velkoja.
- Palvelun tuottajan toimitilojen ja välineiden on oltava riittävät ja asianmukaiset sekä toimintaan sopivat ja turvalliset.
- Henkilöstöä täytyy olla riittävästi asiakkaiden ja potilaiden palvelujen tarpeeseen ja lukumäärään nähden. Henkilöstöllä täytyy olla asianmukainen koulutus.
- Sosiaali- ja terveystalvelun on oltava laadukasta, asiakaskeskeistä, turvallista ja asianmukaisesti toteutettua. Toiminnalle on nimettävä vastuhenkilö.
- Palvelun tuottajan on valvottava oman toimintansa laatua ja asianmukaisuutta sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta. Tätä varten laaditaan julkisesti nähtävillä oleva omavalvontasuunnitelma.

Palveluntuottajien tulisi olla palvelujen tuottamisesta annetun lain mukaisessa rekisterissä ja olla liittyneinä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetussa laissa tarkoitettuihin valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin. Muihin kuin maakunnan liikelaitoksen osana toimiviin julkisiin sosiaali- ja terveyskeskuksiin ja suunhoidon yksiköihin sekä henkilökohtaisen budjetin perusteella palveluja tuottaviin tuottajiin sovellettaisiin lisäksi hyväksymismenettelyä.

Hallituksen 8.3.2018 annetun lain esitysluonnoksen § 59 mukaan palveluntuottajien on annettava verotuksestaan tieto muun muassa koko verotusryhmän ylimmän emoyrityksen nimi ja verotuspaikka. Verotukseen liittyvien velvoitteiden hoitamisen tukemiseksi sekä julkisten varojen turvaamiseksi palveluntuottajan tiedot säädettäisiin julkaistavaksi. Säännöksellä tavoitellaan näin yhteiskunnallista hyväksyttävyyttä ja avoimuuden laajaa turvaamista valinnanvapausmallissa, jossa yksityiset yritykset toimivat julkisten palvelujen tuottajina. Laissa määritellyt julkistettavat tiedot ovat näin ollen asiakkaiden hyödynnettävissä ja lainsäädännön näkökulmasta nämä tiedot voidaan antaa asiakkaille heidän tehdessä valintoja palveluntuottajista.

Palveluntuottajien valvonta ja maakunnan asettamat ehdot

Maakunta valvoo alueellaan toimivia valinnanvapauden piirissä olevia palveluntuottajia. Laissa säädettyjen vaatimusten lisäksi maakunta voi asettaa hallintopäätöksellä palveluntuottajille ehtoja, joilla edistetään palvelujen yhdenvertaista saatavuutta eri väestöryhmien välillä ja alueellisesti. Maakunnan tulee kuitenkin kohdella kaikkia hyväksytyjä palveluntuottajia tasapuolisesti. Maakunnan asettamat ehdot voivat koskea esimerkiksi palvelujen laatua, voimavaroja ja saatavuutta, palveluketjuja ja palvelujen yhteensovittamista sekä normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumista. Maakunta hyväksyy yksityiset suoran valinnan palveluntuottajat ja sen palveluyksiköt ja asiakasseteli-palveluntuottajat ilmoittautumismenettelyn kautta ja tekee sopimukset palveluntuottajien kanssa suoran valinnan palvelujen tuottamisesta.

Tuottajien ohjaukseen ja valvontaan liittyviä ehtoja valmistellaan parhaillaan Uusimaa2019-hankkeessa. Maakunta määrittelee toimintansa osalta viime kädessä sen, miten ja millä tavoin asiakasohjaus, palveluntuottajien valvonta ja asiakkaiden neuvonta palveluntuottajien valinnassa käytännön tasolla järjestetään.

Valinnanvapauspilotit kokeilun alustana

Helsingin kaupunki on ilmoittautunut mukaan sosiaali- ja terveysministeriön valinnanvapauspilotin hankehakuun yhdessä muiden Uudenmaan kuntien kanssa ja saanut pilotteihin 50 milj. euroa. Mikäli eduskunta hyväksyy valinnanvapauslain, Uudellamaalla päästään ennakolta kokeilemaan uuden valinnanvapauslain mukaista toimintaa sekä rakentamaan uudenlaisia toimintatapoja. Pilottien kautta saadaan kokemuksia ja varmistetaan ohjauksen toimivimmat soveltamistavat tulevaa maakuntaa ajatellen. Piloteissa luodaan ja kokeillaan käytännön tasolla erilaisia palveluntuottajien valvonnan ja ohjauksen malleja sekä asiakasohjauksen ja asiakkaiden neuvonnan ratkaisuja. Uudenmaan valinnanvapauspilottien lähtökohtana on parhaan asiakaspolun luominen,

joka tarkoittaa muun muassa sitä, että asiakkaat saavat tarvittavan avun ja tuen tuottajista valintojensa pohjaksi. Piloteista saatavaa tietoa tullaan hyödyntämään tulevan maakunnan toimintojen rakentamisessa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Asiakkaan kannalta on tärkeää, että hän voi itse vaikuttaa omien palvelujensa suunnitteluun ja valintaan sekä saada tarvittavan avun ja tuen tuottajista valintojensa pohjaksi."

Käsittely

05.06.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Sandra Hagman: Lisätään lausunnon ensimmäisen kappaleen loppuun seuraava virke: "Lautakunta pitää kuitenkin tärkeänä, että Helsingin kaupunki panostaa omien sosiaali- ja terveystalveluidensa laatuun, eettiseen maineeseen ja viestintään, jotta ne pystyvät pärjäämään kilpailussa."

Kannattaja: jäsen Esa Olavi Lehtopuro

Sosiaali- ja terveystalveluiden lautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Sandra Hagman): Lisätään lausunnon ensimmäisen kappaleen loppuun seuraava virke: "Lautakunta pitää kuitenkin tärkeänä, että Helsingin kaupunki panostaa omien sosiaali- ja terveystalveluidensa laatuun, eettiseen maineeseen ja viestintään, jotta ne pystyvät pärjäämään kilpailussa."

Jaa-äännet: 4

Ahto Apajalahti, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 9

Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Esa Olavi Lehtopuro, Sakari Männikkö, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

26.09.2018

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Sandra Hagmanin vastaehtotuksen äänin 9 - 4.

Esittelijä

vs. sosiaali- ja terveystoimen toimialajohtaja
Leena Turpeinen

Lisätiedot

Matleena Mikkonen, ostopalvelupäällikkö, puhelin: 040 667 1939
matleena.mikkonen(a)hel.fi

§ 274

Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite perusterveydenhuollon ja psykiatrisen avohoidon lyhytterapioista

HEL 2018-002602 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Reetta Vanhasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Reetta Vanhanen ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan perusterveydenhuollon ja psykiatrisen avohoidon lyhytterapioiden lisäämiskeinojen selvittämistä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että lyhytpsykoterapioita käytetään kansallisten Käypä Hoito -suositusten mukaisesti lievien tai keskivaikeiden mieliala- ja ahdistuneisuushäiriöiden hoidossa. Valtaosa näistä potilaista hoidetaan perusterveydenhuollossa hoidon porrasteisuuden mukaisesti.

Helsingin terveysasemilla työskentelee 37 mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajaa. Heistä 20 on käynyt kaupungin järjestämän lyhytpsykoterapiakoulutuksen ja muut erityyppisiä perheterapian ja kognitiivisen tai ratkaisukeskeisen psykoterapian koulutuksia. Työntekijöiden täydennyskoulutus ja työnohjaus on jatkuvaa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Terveysasemien mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajien vastaanottojen lisäksi terveysasemilla tarjotaan ryhmämuotoista hoitoa (massensuopotilaiden hoitoryhmät, ahdistuneisuushäiriöpotilaiden hoitoryhmä, unettomuudesta kärsivien hoitoryhmät). Palvelu on järjestetty koko Helsingin alueelle ja ryhmiin voi ilmoittautua itsehoitosivujen kautta. Tämän lisäksi terveysasemien potilaita ohjataan tarvittaessa suoraan psykiatria- ja päihdepalvelujen ryhmäterapiakeskukseen ja fysioterapia- ja liikuntapalvelujen ryhmämuotoisiin hoitoihin.

HUS Mielenterveystalon nettiterapiaan ohjattujen helsinkiläisten määrä on kaksinkertaistunut viimeisen kolmen vuoden aikana (vuonna 2017 noin 1 000 potilasta) ja nettiterapian käyttö lyhytinterventiona lisääntyy edelleen.

Psykiatria- ja päihdepalvelujen liikkuvat yleispsykiatrian ja päihdehoidon työryhmät tarjoavat lyhytinterventioita kaikkialle peruspalveluihin, lastensuojeluun, asumispalveluihin tai asiakkaan kotiin. Toiminta on aloitettu syksyllä 2017.

Jos perustasolla tarjottu hoito ei ole riittävää, potilas ohjataan erikoistalolle, esimerkiksi psykiatrian poliklinikalle. Psykiatrian poliklinikoiden arviointityöryhmien tehtävänä on tarjota lyhytterapioita niitä tarvitseville. Potilaita voidaan tarvittaessa ohjata myös ostopalveluna hankittavaan lyhytpsykoterapiaan. Ostopalvelut täydentävät psykiatrian poliklinikoiden tarjoamia hoitoja. Myös HYKS Konsultaatiopoliklinikka voi ohjata siellä tutkittuja helsinkiläisiä potilaita HUSin ostopalvelupsykoterapioihin.

Kelan kuntoutuspsykoterapian saaminen edellyttää, että hakijan työ- tai opiskelukyky on mielenterveyden häiriön vuoksi uhattuna ja että hakija on ollut psykiatrisen diagnoosin saamisen jälkeen vähintään kolme kuukautta asianmukaisessa hoidossa, johon sisältyy tarpeellinen lääketieteellinen, psykiatrinen ja psykoterapeuttinen tutkimus ja hoito.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut räätälöidään kullekin potilaalle yksilöllisten tarpeiden mukaan. Palvelut tuotetaan monikanavaisesti perus- ja erikoistason yhteistyönä. Toiminta on monimuotoista ja sitä on jatkuvasti kehitetty tarpeita arvioiden.

Kaupunginhallitus toteaa, että toimialan tulee selvittää keinoja parantaa nopeaa hoitopääsyä psykiatriselle sairaanhoitajalle sekä keinoja lisätä lyhytpsykoterapiaa jo perusterveydenhuollossa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vanhanen Reetta Aloite Kvsto 28022018 7

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 594

HEL 2018-002602 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Reetta Vanhasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

17.09.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Lisäys perustelujen loppuun:

"Kaupunginhallitus toteaa, että toimialan tulee selvittää keinoja parantaa nopeaa hoitopäsyä psykiatriselle sairaanhoitajalle sekä keinoja lisätä lyhytpsykoterapiaa jo perusterveydenhuollossa"

Kannattaja: Sanna Vesikansa

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 4

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Wille Rydman, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 10

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Maria Ohisalo, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa

26.09.2018

Tyhjä: 1
Jan Vapaavuori

Kaupunginhallitus hyväksyi Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 4 - 10 (1 tyhjä).

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 05.06.2018 § 153

HEL 2018-002602 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon valtuutettu Reetta Vanhasen ym. valtuustoaloitteesta koskien lyhytterapioiden lisäämistä perusterveydenhuollossa ja psykiatrisessa avohoidossa:

”Lyhytpsykoterapialla tarkoitetaan yleensä 6–20 hoitokertaan rajoitettua, koulutetun psykoterapeutin antamaa psykologisiin menetelmiin pohjautuvaa psyykkisten vaikeuksien hoitoa. Psykoterapiassa on useita erilaisia suuntauksia, esim. kognitiivinen, psykodynaaminen tai ryhmäpsykoterapia.

Lyhytpsykoterapioita käytetään kansallisten Käypä Hoito -suositusten mukaisesti lievien tai keskivaikeiden mieliala- ja ahdistuneisuushäiriöiden hoidossa. Valtaosa näistä potilaista hoidetaan hoidon porrasteisuuden mukaisesti perusterveydenhuollossa.

Helsingin terveysasemilla työskentelee 37 mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajaa. Heistä 20 on käynyt kaupungin järjestämän lyhytpsykoterapiakoulutuksen ja muut erityyppisiä perheterapian ja kognitiivisen tai ratkaisukeskeisen psykoterapian koulutuksia. Työntekijöiden täydennyskoulutus ja työnohjaus on jatkuvaa.

Terveysasemien mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajien vastaanottojen lisäksi terveysasemilla tarjotaan ryhmämuotoista hoitoa (massenuspotilaiden hoitoryhmät, ahdistuneisuushäiriöpotilaiden hoitoryhmä, unettomuudesta kärsivien hoitoryhmät). Palvelu on järjestetty koko

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Helsingin alueelle ja ryhmiin voi ilmoittautua itse kaupungin itsehoitosivujen kautta. Tämän lisäksi terveysasemien potilaita ohjataan tarvittaessa suoraan psykiatria- ja päihdepalvelujen ryhmäterapiakeskukseen ja fysioterapia- ja liikuntapalvelujen ryhmämuotoisiin hoitoihin.

HUS Mielenterveystalon nettiterapiaan ohjattujen helsinkiläisten määrä on kaksinkertaistunut viimeisen kolmen vuoden aikana (vuonna 2017 noin 1000 potilasta) ja nettiterapian käyttö lyhytinterventiona lisääntyy edelleen.

Psykiatria- ja päihdepalvelujen liikkuvat yleispsykiatrian ja päihdehoidon työryhmät tarjoavat lyhytinterventioita kaikkialle peruspalveluihin, lastensuojeluun, asumispalveluihin tai asiakkaan kotiin muutaman arkipäivän sisällä avunpyynnöstä. Toiminta on aloitettu syksyllä 2017.

Jos perustasolla tarjottu hoito ei ole potilaalle riittävää, hänet ohjataan erikoistasolle esim. psykiatrian poliklinikalle. Psykiatrian poliklinikoiden arviointiryhmien tehtävänä on tarjota lyhytterapioita niitä tarvitseville. Potilaita voidaan tarvittaessa ohjata myös ostopalveluna hankittavaan lyhytpsykoterapiaan. Ostopalvelut täydentävät psykiatrian poliklinikoiden tarjoamia hoitoja. Myös HYKS Konsultaatiopoliklinikka voi ohjata siellä tutkittuja helsinkiläisiä potilaita HUS:n ostopalvelupsykoterapioihin.

Kelan kuntoutuspsykoterapian saaminen edellyttää, että hakijan työ- tai opiskelukyky on mielenterveydenhäiriön vuoksi uhattuna ja että hakija on ollut psykiatrisen diagnoosin saamisen jälkeen vähintään kolme (3) kuukautta asianmukaisessa hoidossa, johon sisältyy tarpeellinen lääketieteellinen, psykiatrinen ja psykoterapeuttinen tutkimus ja hoito. Suuri osa perusterveydenhuoltoon masennuksen ja ahdistuneisuushäiriöiden takia hakeutuvista potilaista ei voi saada tai ei tarvitse Kelan tukemaa kuntoutuspsykoterapiaa. Kelalla on lakisääteinen velvollisuus järjestää ja korvata kuntoutuspsykoterapiaa silloin, kun sen edellytykset täyttyvät. Lyhytpsykoterapiat eivät näin ole vaihtoehto Kelan kuntoutuspsykoterapialle, vaan kuntoutuspsykoterapiaa pitäisi tarjota potilaalle esim. vasta siinä vaiheessa, kun asianmukaisesta hoidollisesta lyhytinterventiosta ei ole ollut hyötyä.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut räätälöidään kullekin potilaalle hänen yksilöllisten tarpeidensa mukaan. Palvelut tuotetaan monikanavaisesti perus- ja erikoistason yhteistyönä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä selvittää keinoja parantaa nopeaa hoitopääsyä psykiatriselle sairaanhoitajalle sekä keinoja lisätä lyhytpsykoterapiaa jo perusterveydenhuollossa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Masennus- ja ahdistuneisuusoireiden varhainen tunnistaminen ja alkuvaiheen asianmukainen hoito ehkäisevät oireilun vaikeutumista ja kroonistumista. Lyhytpsykoterapia oikein kohdennettuina on usein potilaalle riittävä sekä vaikuttava ja kustannustehokas interventio. Ryhmämuotoisen hoidon tarjoaman vertaistuen avulla on mahdollista vähentää mielenterveyshäiriöihin liittyvää stigmaa."

Käsittely

05.06.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Hannu Tuominen: Esitän lausunnon viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia jälkeen lisättäväksi: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä selvittää keinoja parantaa nopeaa hoitopääsyä psykiatriselle sairaanhoitajalle sekä keinoja lisätä lyhytpsykoterapiaa jo perusterveydenhuollossa. "

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Hannu Tuominen): Esitän lausunnon viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia jälkeen lisättäväksi: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä selvittää keinoja parantaa nopeaa hoitopääsyä psykiatriselle sairaanhoitajalle sekä keinoja lisätä lyhytpsykoterapiaa jo perusterveydenhuollossa. "

Jaa-äännet: 2

Tapio Bergholm, Esa Olavi Lehtopuro

Ei-äännet: 8

Ahto Apajalahti, Katju Aro, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Sakari Männikkö, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 3

Sami Heistaro, Seija Muurinen, Daniel Sazonov

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Hannu Tuomisen vastaehdotuksen äänin 8 - 2 (tyhjää 3).

26.09.2018

Esittelijä

vs. sosiaali- ja terveystoimen toimialajohtaja
Leena Turpeinen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 275

Kokouksessa jätetyt aloitteet

HEL 2018-010103, 2018-010105, 2018-010106, 2018-010107, 2018-010108

Päätös

Kaupunginvaltuuston päätösvaltaan kuuluvat aloitteet

- valtuutettu Emma Karin ym. aloite toimeentulotuen muutoksista heikompiosaisille aiheutuneiden ongelmien korjaamisesta
- valtuutettu Mauri Venemiehen ym. aloite valtuuston päätettäväksi tulevien aloitteiden päätösehdotuksen selkeyttämisestä
- valtuutettu Kaisa Hernbergin ym. aloite Arabian rantapuiston kehittämisestä
- valtuutettu Terhi Koulumiehen ym. aloite mikromuovin vähentämisestä hulevesissä
- valtuutettu Amanda Pasasen ym. aloite kestävän hyvinvoinnin mitaamisen selvittämisestä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

26.09.2018

Ärende/1

§ 235

Namnupprop, laglighet och beslutsförhet

Beslut

Stadsfullmäktige konstaterade att sammanträdet var lagligen samman kallat och beslutsfört.

Namnupprop och förhinder

Ordföranden konstaterade att förhinder för detta sammanträde har anmälts av de ledamöter som är antecknade som frånvarande på närvarolistan och att de ersättare som framgår av listan har kallats i deras ställe.

Laglighet och beslutsförhet

Ordföranden konstaterade att stadsfullmäktiges sammanträde utlysts i den ordning kommunallagen och förvaltningsstadgan förutsätter. Enligt namnuppropet är minst två tredjedelar av ledamöterna närvarande. På grundval av det ovanstående konstaterade ordföranden att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutsfört.

Bilagor

1 Läsnäololista

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige konstaterar vilka ledamöter som anmält förhinder och vilka ersättare som inträder i deras ställe, förrättar namnupprop och konstaterar att sammanträdet är lagligt och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

26.09.2018

Ärende/2

§ 236

Val av protokolljusterare

Beslut

Ledamöterna Leo Stranius och Eva Biaudet valdes till protokolljusterare med ledamöterna Mai Kivelä och Petrus Pennanen som ersättare.

Behandling

På förslag av ordföranden valdes enhälligt ledamöterna Leo Stranius och Eva Biaudet till protokolljusterare med ledamöterna Mai Kivelä och Petrus Pennanen som ersättare.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige väljer två ledamöter till protokolljusterare och två ledamöter till ersättare för dessa.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

26.09.2018

Ärende/3

§ 237

Anmälan om bildande av en fullmäktige-grupp

HEL 2018-009790 T 00 00 02

Beslut

Stadsfullmäktige antecknade den i bilaga 1 ingående anmälan om att fullmäktige-gruppen Liike Nyt Helsingfors har bildats och att den i anmälan angivna ledamoten har anslutit sig till fullmäktige-gruppen.

Stadsfullmäktige konstaterade samtidigt att Mirita Saxberg har utträtt ur Samlingspartiets fullmäktige-grupp.

Föredragande

Stadsfullmäktiges ordförande

Upplysningar

Lauri Menna, ledande sakkunnig, telefon: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Bilagor

1 Ilmoitus valtuustoryhmän perustamisesta

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Enligt 30 kap. 1 § i förvaltningsstadgan kan ledamöterna bilda fullmäktige-grupper för arbetet i fullmäktige. Fullmäktige ska tillställas en skriftlig anmälan om bildandet av en fullmäktige-grupp och om dess namn och ordförande. Anmälan ska undertecknas av alla ledamöter som ansluter sig till gruppen.

En ledamot som vill ansluta sig till eller utträda ur en fullmäktige-grupp ska enligt 30 kap. 2 § i förvaltningsstadgan skriftligen anmäla detta för fullmäktige.

Till stadsfullmäktige har 18.9.2018 lämnats en anmälan om bildande av en ny fullmäktige-grupp.

Föredragande

Stadsfullmäktiges ordförande

26.09.2018

Upplysningar

Lauri Menna, ledande sakkunnig, telefon: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Bilagor

1 Ilmoitus valtuustoryhmän perustamisesta

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

26.09.2018

Ärende/4

§ 238

Val av nämndeman vid tingsrätten

HEL 2018-008993 T 00 01 06

Beslut

Stadsfullmäktige

- konstaterade att Rita Landéns uppdrag som nämndeman vid tingsrätten har upphört
- valde Tuula Salo till nämndeman vid tingsrätten för den mandattid som slutar vid utgången av maj 2021.

Stadsfullmäktige justerade dessutom protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Jenni Björkstén, förvaltningsexpert, telefon: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda
Helsingfors tingsrätt

Bilagor till utdrag

Kommunalbesvär, fullmäktige
Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Stadsfullmäktige valde 21.6.2017 (294 §) Rita Landén (Sannf.) till nämndeman vid tingsrätten för den mandattid som slutar vid utgången av maj 2021. Rita Landén har avlidit 25.3.2018.

Enligt lagen om nämndemän vid tingsrätterna (675/2016) väljer kommunfullmäktige nämndemännen vid tingsrätterna för en period som motsvarar fullmäktiges mandatperiod. För nämndemännen vid tingsrätten gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs om kommunens förtroendevalda.

26.09.2018

Ärende/4

Till ett förtroendeuppdrag som blivit ledigt under pågående mandattid ska en ny förtroendevald utses för den återstående mandattiden.

Den som väljs till nämndeman vid tingsrätten ska uppfylla behörighetsvillkoren i 2 § i lagen om nämndemän vid tingsrätterna.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Jenni Björkstén, förvaltningsexpert, telefon: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda
Helsingfors tingsrätt

Bilagor till utdrag

Kommunalbesvär, fullmäktige
Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 559

HEL 2018-008993 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- toteaa, että käräjäoikeuden lautamies Rita Landénin luottamustoimi on päättynyt ja
- valitsee Tuula Salon käräjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björkstén, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

26.09.2018

Ärende/5

§ 239

De av Svenska folkpartiets fullmäktige-grupp och ledamoten Mia Nygård väckta motionerna om minskning av användningen av plast

HEL 2018-001305 T 00 00 03

HEL 2018-001997 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade de av Svenska folkpartiets fullmäktige-grupp och ledamoten Mia Nygård väckta motionerna som slutbehandlade.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Anna Villeneuve, stadssekreterare, telefon: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Bilagor

- 1 RKP:n ryhmäaloite
- 2 Nygård Mia, aloite muovipusseista

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Svenska folkpartiets fullmäktige-grupp föreslår i syfte att minska plastförbrukningen och uppmuntra till sortering, att:

1. Helsingfors gör ett omfattande och konkret program för att minska plastförbrukningen och stöda återanvändning.
2. Helsingfors tar initiativ till att förbjuda tunna plastpåsar.
3. Helsingfors utvecklar sorteringen av plast så att invånarna enkelt kan sortera sitt plastavfall.
4. Helsingfors garanterar att alla Heka-hus har plaståtervinningskärn senast 1.1.2019.

26.09.2018

Ledamoten Mia Nygård och 27 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors skyndsamt ska utreda möjligheterna att minska användningen av plastpåsar i staden.

Enligt 30 kap. 12 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en gruppmotion som undertecknats av mer än hälften av fullmäktigegruppens medlemmar och som har rubriken gruppmotion.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till ett utlåtande från stadsmiljösektorns sektion för byggnader och allmänna områden och konstaterar att det i motionerna fästs uppmärksamhet vid ett viktigt och aktuellt tema. Nedskräpningen av haven är ett världsomfattande och ökande problem. Dessutom hamnar sopor som främst består av plast i Östersjön hela tiden. Cirka 80 procent av skräpet i haven kommer från landet. Nedskräpningen påverkas av människornas konsumtionsvanor och attityder. Dessutom spelar bland annat byggandet sin egen roll i nedskräpningen. Det aktiva vattenbyggandet i Helsingfors och schaktningarna i anslutning till detta har varit synliga i form av sprängtrådar som spridits i strandvattnet. Använda sprängtrådar begravs i schaktfyllningarna på stränderna, kommer loss mellan springorna och sprids i havet ännu länge efter att byggarbetena slutat. Man strävar att hindra att sprängtrådar kommer ut i havet genom att det monteras skyddsskärmar kring schaktfyllningarna i de områden där det är möjligt.

Såsom det konstateras i motionerna, är plastinsamlingen i fastigheterna ännu av relativt liten volym i fråga om bostadsfastigheter. I huvudstadsregionen och Kyrkslätt samlar för tillfället cirka 4 000 fastigheter plastsopor separat. Antalet hushåll med plastinsamling ökar dock hela tiden. Det är möjligt för fastigheter att beställa ett kärl för insamling av plast hos Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM).

I Helsingfors gäller de allmänna bestämmelserna om avfallshanteringen i huvudstadsregionen och Kyrkslätt. I bestämmelserna preciseras de allmänna lagstadgade principerna för ordnandet av avfallshanteringen. De allmänna bestämmelserna om avfallshanteringen bereds och ges ut av HRM. Den kommunala miljöskyddsmyndigheten övervakar att bestämmelserna följs.

I 7 § i de allmänna bestämmelserna om avfallshanteringen i huvudstadsregionen och Kyrkslätt anges följande om sorteringen i de fastigheter för vilkas avfallshantering HRM ansvarar:

Det kommunala avfallet ska sorteras, och återvinnbara avfallsslag ska läggas i separata insamlingskärl i följande fall:

1. bioavfall på bostadsfastigheter med minst tio (10) lägenheter och på andra fastigheter om där uppkommer minst femtio (50) kilogram bioavfall i veckan,
2. kartong på bostadsfastigheter med minst tio (10) lägenheter och på andra fastigheter om där kasseras minst femtio (50) kilogram kartong i veckan,
3. glas på bostadsfastigheter med minst tjugo (20) lägenheter och på andra fastigheter om där kasseras minst femtio (50) kilogram glas i veckan,
4. metall på bostadsfastigheter med minst tjugo (20) lägenheter och på andra fastigheter om där kasseras minst femtio (50) kilogram metall i veckan,
5. papp på alla övriga fastigheter än bostadsfastigheter om där kasseras minst femtio (50) kilogram papp i veckan.

HRM uppdaterar anvisningarna om avfallshantering för närvarande. Miljöskyddsmyndigheterna i huvudstadsregionen och Kyrkslätt kommer att få en begäran om utlåtande om utkastet till uppdaterade anvisningar. Utlåtandet från Helsingfors miljöskyddsmyndighet kommer att ges av stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion. Stadsstyrelsen anser att det är motiverat att inkludera en plikt att även sortera plast i de nya bestämmelserna för avfallshantering. Det är också möjligt att föreslå att plikten ska gälla även mindre bostadsfastigheter än i nuläget. Helsingfors stads representanter i HRM:s styrelse kan också för sin egen del påverka innehållet i de förnyade bestämmelserna för avfallshantering.

Ett eventuellt förbud mot användningen av tunna plastpåsar är av den karaktär som hör till statens befogenheter. Miljöministeriet och Finsk Handel rf ingick år 2016 ett avtal i syfte att minska förbrukningen av plastpåsar. Målet är att användningen av plastpåsar minskar till högst 40 påsar per person och år fram till slutet av 2025. Såsom det också framgår av ledamoten Nygårds motion underskrider användningen av plastpåsar i Finland klart genomsnittet i EU redan i nuläget.

Helsingfors stad främjar insamlingen av plast också i sina egna fastigheter. Helsingfors stads bostäder Ab (Heka) har som mål att tillägga insamlingen av plast till nästan alla Hekas objekt under år 2018. Utvecklingen är hopkopplad med att Heka har deklarerat avfallet som tema för året 2018. Antalet insamlingskärl har ökat så att plastförpackningar nu samlas in i ungefär hälften av Hekas fastigheter. Under innevarande år

26.09.2018

strävar man att ordna plastinsamling i de objekt där det tekniskt är möjligt i denna tidtabell. I en del av objekten har avfallshanteringen ordnats genom ett sopsugsystem eller en djupinsamling av avfall. I områdena Busholmen, Fiskehamnen och Kronbergsstranden har avfallshanteringen ordnats av sopsugbolag. Ändringsarbetena för plastinsamling är på gång i alla sopsugbolag hösten 2018 och insamlingen av plast börjar i slutet av året.

I stadens egna verksamhetslokaler har alla HRM:s energiavfallsavtal automatiskt ändrats så att de gäller också plastavfall. I vissa objekt samlas plast redan in. Efter att HRM erbjudit alla möjligheten till plastinsamling har vissa aktiva användare begärt att få sorteringskärl. Dessutom kommer plastinsamlingen att tilläggas i alla avtal.

I många objekt har dock det sorterade plastavfallets kvalitet varit ett problem. För sorteringen behövs handledning till exempel i form av ekostödpersoner, ökad kännedom och miljöfostran. Staden utarbetar för närvarande anvisningar för ekostödpersonerna för en avfallskartläggning i sina egna fastigheter. Dessutom görs det som bäst upp avfallsanvisningar för fastigheternas underhåll och projektplanering och för planeringen av konceptdaghem.

Helsingfors stad vill främja cirkulär ekonomi i sin egen verksamhet. Till alla stadens sektorer och affärsverk har hösten 2017 skickats en enkät för att kartlägga kännedomen om cirkulär ekonomi och hur den förverkligas i stadens olika funktioner. Meningen är att på basis av enkäten genomföra fördjupade intervjuer i syfte att hitta redan etablerade goda praxis eller eventuella gemensamma utvecklingsobjekt för att främja cirkulär ekonomi. Ett delområde i intervjuerna är användningen av plast inom de olika sektorerna. Målet är att kartlägga i vilken grad plast utnyttjas i de olika funktionerna, bland annat i form av engångsartiklar, och utreda och föreslå åtgärder för att minska onödig användning av plast.

Avsikten är att inom ramen för samarbetet mellan Helsingfors stads och näringslivets nätverk Klimatpartner och företag som är med i Eko-kompassen ta fram minskningen av plastanvändningen och plaståtervinningen inom den närmaste framtiden. Med hjälp av en enkät till företag kommer man att utreda de redan befintliga och potentiella åtgärderna för minskning av plastanvändningen och sorteringens nuläge.

Staden bereder åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035 som omfattar många förslag till åtgärder med vilka det är möjligt att främja genomförandet av målen för den cirkulära ekonomin. Målet är att bland annat göra upp en vägkarta för cirkulär ekonomi och delningsekonomi för staden. Stadsstyrelsen anser att det är nödvändigt att utarbeta ett

26.09.2018

Ärende/5

program för minskning av plastanvändningen, antingen som sin separat helhet eller som del av åtgärdsprogrammet Helsingfors 2035. Stadskansliet och stadsmiljösektorn utreder vilket är det bästa sättet att framskrida.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Anna Villeneuve, stadssekreterare, telefon: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Bilagor

- 1 RKP:n ryhmäaloite
- 2 Nygård Mia, aloite muovipusseista

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 578

HEL 2018-001305 T 00 00 03

HEL 2018-001997 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteet loppuun käsitellyiksi.

Käsittely

17.09.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Marcus Rantala:

Perusteluosan 10 kappale muutetaan seuraavasti:

"HSY:llä on tällä hetkellä käynnissä jätehuoltomääräysten päivitys. Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta tullaan pyytämään lausunnot jätehuoltomääräysten päivitysluonnoksesta. Helsingin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnon

26.09.2018

an- taa kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto. Kaupunginhallitus katsoo että, on perusteltua sisällyttää lajitteluvaikeita myös muoville uudessa jätehuoltomääräyksessä. Lisäksi voidaan esittää velvoitteen ulottamista nykyistä pienemmille asuinkiinteistöille. HSY:n hallituksessa olevat Helsingin kaupungin edustajat voivat myös omalta osaltaan vaikuttaa uusittavien jätehuoltomääräysten sisältöön."

Perusteluosan viimeinen kappale muutetaan seuraavasti:

"Kaupungin valmistelussa olevaan Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmaan sisältyy runsaasti ehdotuksia toimenpiteistä, joilla edistetään kiertotalouden tavoitteiden toteuttamista. Tavoitteena on muun muassa kiertotalouden ja jakamistalouden tiekartan laatiminen Helsingin kaupungille. Kaupunginhallitus katsoo tarpeelliseksi laatia ohjelma muovin käytön vähentämiseksi, joko erillisenä kokonaisuutena tai osana Helsinki 2035 -toimenpideohjelmaa. Kaupunginkanslia ja kaupunkiympäristön toimiala selvittää mikä on paras tapa edetä."

Kannattaja: Otso Kivekäs

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Marcus Rantalan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2

Terhi Koulumies, Wille Rydman

Ei-äännet: 13

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Maria Ohisalo, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa

Kaupunginhallitus hyväksyi Marcus Rantalan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 2 - 13.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 03.05.2018
§ 62

HEL 2018-001305 T 00 00 03

Lausunto

Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä kiinnittää huomiota tärkeään ja ajankohtaiseen asiaan. Merten roskaantuminen on maailmanlaajuinen, kasvava ongelma. Myös meidän Itämereemme päätty jatkuvasti roskaa, joka koostuu pääosin muovista. Noin 80 prosenttia merten roskasta on peräisin maalta. Roskaantumiseen vaikuttavat ihmisten kulustottumukset ja asenteet. Tämän lisäksi muun muassa rakentamisella on oma osuutensa roskaantumisessa. Helsingissä aktiivinen vesirakentaminen ja siihen liittyvät louhinnat ovat näkyneet kaupungin rantavesiin levinneiden räjäytyslankojen muodossa. Käytettyjä räjäytyslankoja hautautuu rantojen louhetäyttöihin, joiden koloista niitä vapautuu mereen vielä pitkään rakennustyön päätyttyä. Räjähdyslankojen pääsyä mereen pyritään estämään louhetäyttöjen ympärille viritettävien suojaverhojen avulla siellä, missä se on mahdollista.

Kuten aloitteessa mainitaan, kiinteistökohtainen muovinkeräys on vielä varsin vähäistä asuinkiinteistöillä. Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen alueella muovin erilliskeräys on tällä hetkellä noin 4 000 kiinteistöillä. Määrä kuitenkin kasvaa jatkuvasti. Kiinteistöillä on mahdollisuus tilata Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymältä (HSY) jäteastia muovinlajittelua varten.

Helsingissä ovat voimassa Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen yleiset jätehuoltomääräykset. Jätehuoltomääräykset tarkentavat jätelaissa säädettyjä yleisiä jätehuollon järjestämisen periaatteita. Yleiset jätehuoltomääräykset valmistelee ja antaa HSY. Jätehuoltomääräysten noudattamista valvoo kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Nykyisten Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen yleisten jätehuoltomääräysten 7 §:ssä määrätään HSY:n järjestämisvastuulla olevien kiinteistöjen lajittelusta mm. seuraavaa:

Yhdyskuntajätteestä tulee erottaa ja laittaa omiin keräysvälineisiinsä hyötykäyttöön soveltuvat jätteet jäljempänä mainituin edellytyksin:

1) biojäte, jos asuinkiinteistöillä on vähintään kymmenen (10) huoneistoa tai jos muulla kuin asuinkiinteistöillä sitä syntyy vähintään viisikymmentä (50) kilogrammaa viikossa;

- 2) kartonki, jos asuinkiinteistöllä on vähintään kymmenen (10) huoneistoa tai jos muulla kuin asuinkiinteistöllä kartonkia poistetaan käytöstä vähintään viisikymmentä (50) kilogrammaa viikossa;
- 3) lasi, jos asuinkiinteistöllä on vähintään kaksikymmentä (20) huoneistoa tai jos muulla kuin asuinkiinteistöllä lasia poistetaan käytöstä vähintään viisi kymmentä (50) kilogrammaa viikossa;
- 4) metalli, jos asuinkiinteistöllä on vähintään kaksikymmentä (20) huoneistoa tai jos muulla kuin asuinkiinteistöllä metallia poistetaan käytöstä vähintään viisikymmentä (50) kilogrammaa viikossa.
- 5) pahvi, jos sitä poistetaan käytöstä muulla kuin asuinkiinteistöllä vähintään viisikymmentä (50) kilogrammaa viikossa;

HSY:llä on tällä hetkellä käynnissä jätehuoltomääräysten päivitys. Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta tullaan pyytämään lausunnot jätehuoltomääräysten päivitysluonnoksesta. Helsingin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnon antaa Kaupunki ympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto. Lausunnossa on mahdollista esittää HSY:lle, että edellä mainittuun pykälään lisätään vastaava lajitteluvaihtoehto myös muoville, jollei asia jo sisälly HSY:n omaan ehdotukseen. Lisäksi voidaan esittää veloitteen ulottamista nykyistä pienemmille asuinkiinteistöille. HSY:n hallituksessa olevat Helsingin kaupungin edustajat voivat myös omalta osaltaan vaikuttaa uusittavien jätehuoltomääräysten sisältöön.

Mahdollinen ohuiden muovipussien kieltäminen on luonteeltaan valtion toimialaan kuuluva asia, mutta kaupunki voi omassa toiminnassaan vähentää niiden käyttöä.

Helsingin kaupunki edistää muovin keräystä myös omissa kiinteistöissä. Helsingin kaupungin Asunnot Oy:ssä (Heka) tavoitteena on lisätä muovipakkausten keräys lähes kaikkiin Hekan kohteisiin vuoden 2018 aikana. Kehittäminen liittyy siihen, että Hekassa tämä vuosi on nimetty jäteteemavuodeksi. Keväällä keräysastioita on lisätty niin, että muovipakkauksia kerätään nyt yhteensä noin sadassa eli joka viidennessä Hekan kiinteistössä. Lisää kohteita liitetään muovipakkauksien keräyksen piiriin vähitellen. Osassa kohteista haasteena on esimerkiksi putki-keräysjärjestelmä, joka ei ole Hekan omistama, ja sen muutokset vaativat isompia investointeja.

Kaupungin omissa toimitiloissa on kaikki HSY:n energijättesopimukset muutettu automaattisesti muovijätettä koskeviksi, joten joissakin kohteissa sitä jo kerätään. HSY:n alettua tarjota kaikille mahdollisuutta muovinkeräykseen, ovat jotkut aktiiviset käyttäjät pyytäneet keräysastioita. Lisäksi kaikkiin uusiin sopimuksiin lisätään muovinkeräys.

26.09.2018

Monissa kohteissa on kuitenkin ollut ongelmana lajitellun muovijätteen laatu. Lajitteluun tarvittaisiin ohjausta esimerkiksi ekotukihenkilöiden, tietoisuuden lisäämisen ja ympäristökasvatuksen kautta. Ekotukihenkilöille ollaankin laatimassa ohjeita jätekartoituksen tekemiseksi omassa kiinteistössään. Lisäksi kiinteistöjen ylläpidolle, hankesuunnitteluun ja konseptipäiväkotien suunnitteluun ollaan laatimassa parhaillaan jätehuolto-ohjetta.

Helsingin kaupunki haluaa edistää kiertotaloutta omassa toiminnassaan. Kaikille kaupungin toimialoille ja liikelaitoksille on syksyllä 2017 lähetetty kysely, jossa pyrittiin kartoittamaan kiertotalouden tuntemusta ja toteutumista kaupungin eri toiminnoissa. Kyselyn pohjalta on tarkoitus tehdä syventäviä haastatteluja, joiden tavoitteena on löytää jo käytössä olevia hyviä toimintatapoja tai mahdollisia yhteisiä kehittämiskohteita kiertotalouden kannalta. Haastatteluissa yhtenä osa-alueena on muovin käyttö eri toimialoilla. Tavoitteena on kartoittaa, missä määrin eri toiminnoissa käytetään muovituotteita, muun muassa kertakäyttöisiä tavaroita, sekä selvittää ja ehdottaa toimia tarpeettoman muovinkäytön vähentämiseksi.

Helsingin kaupungin ja elinkeinoelämän Ilmastokumppanit-verkoston ja Ekokompassi-yritysten kanssa tehtävässä yhteistyössä on tarkoitus ottaa muovin käytön vähentäminen ja kierrätys lähiaikoina esille. Yrityksille suunnatun kyselyn avulla tullaan selvittämään jo käytössä olevia ja potentiaalisia muovin käytön vähentämistoimia sekä keräyksen nykytilaa.

Kaupungin valmistelussa olevaan Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmaan sisältyy runsaasti ehdotuksia toimenpiteistä, joilla edistetään kiertotalouden tavoitteiden toteuttamista. Tavoitteena on muun muassa kiertotalouden ja jakamistalouden tiekartan laatiminen Helsingin kaupungille. Sen puitteissa on myös mahdollista edistää muovin käytön vähentämistä.

Esittelijä

tekninen johtaja
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Johanna Af Hällström, ympäristötalousuunnittelija, puhelin: +358 9 310 32044
johanna.afhallstrom(a)hel.fi

26.09.2018

Ärende/6

§ 240

Den av socialdemokratiska fullmäktigegruppen väckta gruppmotionen om avgiftsfria studieredskap för studerande på andra stadiet

HEL 2018-002596 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av socialdemokratiska fullmäktigegruppen väckta gruppmotionen som slutbehandlad.

Behandling

Ledamoten Risto Rautava understödd av ledamoten Tapio Klemetti föreslog att stadsfullmäktige skulle återremittera ärendet för ny beredning utgående från att staden inte skaffar avgiftsfria läromedel för alla, utan koncentrerar sig på dem som behöver ekonomiskt stöd i sina studier och söker sätt att minska läromedelskostnaderna i fostrans- och utbildningssektorn. Motionens prislapp, 19 miljoner, motsvarar fem gymnasiers årsbudget. Genomslaget skulle bli betydligt bättre om grundfinansieringen stärktes. Helsingfors följer dessutom hur situationen utvecklas på riksnivå, men förbereder inte en självständig övergång till ett avgiftsfritt andra stadium, vilket skulle äventyra möjligheten till tillräckligt många studieplatser för Helsingforsungdomar.

1 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Ärendet återremitteras för ny beredning utgående från att staden inte skaffar avgiftsfria läromedel för alla, utan koncentrerar sig på dem som behöver ekonomiskt stöd i sina studier och söker sätt att minska läromedelskostnaderna i fostrans- och utbildningssektorn. Motionens prislapp, 19 miljoner, motsvarar fem gymnasiers årsbudget. Genomslaget skulle bli betydligt bättre om grundfinansieringen stärktes. Helsingfors följer dessutom hur situationen utvecklas på riksnivå, men förbereder inte en självständig övergång till ett avgiftsfritt andra stadium, vilket skulle äventyra möjligheten till tillräckligt många studieplatser för Helsingforsungdomar.

Ja-röster: 48

Heidi Ahola, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Fatim Diarra, Tuula Haatainen, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Emma Kari, Otso Kiväkäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Jo-

26.09.2018

hanna Laisaari, Petra Malin, Silvia Modig, Abdirahim Mohamed, Elina Moisiö, Sami Muttillainen, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Matias Turkkila, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 32

Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mia Nygård, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori

Blanka: 2

Eva Biaudet, Björn Månsson

Frånvarande: 3

Juha Hakola, Sampo Terho, Paavo Väyrynen

Stadsfullmäktige beslutade fortsätta behandlingen av ärendet.

Under diskussionen framställdes ett förslag till hemställningskläm.

Ledamoten Mirita Saxberg understödd av ledamoten Pia Kopra föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att man utreder möjligheten att reservera anslag som avses i motiönen endast för helsingforsare som studerar i Helsingfors eller i andra kommuner (hemkommun Helsingfors).

Om avgiftsfriheten utvidgas att gälla också studerande från andra kommuner som studerar i Helsingfors, utreder staden alternativ för att ta ut avgifter av kommunerna som nämnda studerande kommer ifrån.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

2 omröstningen

26.09.2018

Ledamoten Mirita Saxbergs förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att man utreder möjligheten att reservera anslag som avses i motionen endast för helsingforsare som studerar i Helsingfors eller i andra kommuner (hemkommun Helsingfors). Om avgiftsfriheten utvidgas att gälla också studerande från andra kommuner som studerar i Helsingfors, utreder staden alternativ för att ta ut avgifter av kommunerna som nämnda studerande kommer ifrån.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 16

Harry Bogomoloff, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Dani Niskanen, Mia Nygård, Pia Pakarinen, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Mirita Saxberg, Matias Turkkila

Nej-röster: 16

Heidi Ahola, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Fatim Diarra, Martina Harms-Aalto, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Mai Kivelä, Vesa Korkkula, Petra Malin, Björn Månsson, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Jan Vapaavuori, Ozan Yanar

Blanka: 48

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Tuula Haatainen, Jamin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Johanna Laisaari, Silvia Modig, Abdirahim Mohamed, Elina Moisio, Seija Muurinen, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Frånvarande: 5

Juha Hakola, Sami Mutttilainen, Wille Rydman, Sampo Terho, Paavo Väyrynen

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Mirita Saxbergs förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

26.09.2018

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stadsombudsman, telefon: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Heinäluoma Eveliina Aloite Kvsto 28022018 2
- 2 OPH Toisen asteen koulutuskustannuksia koskeva selvitys
- 3 Nuorisoneuvoston lausunto Toisen asteen koulutuksen kustannusten vähentäminen

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Socialdemokratiska fullmäktigegruppen föreslår i en gruppmotion att staden med början i 2019 års budget ska uppta ett anslag avsett att täcka kostnaderna för läroböcker, för andra läromedel och för arbetsredskap och -material som helsingforsiska studerande behöver vid sina gymnasiestudier eller studier för en yrkesinriktad grundexamen i läroinrättningar med Helsingfors, staten eller privata som huvudman.

Enligt i 30 kap. 12 § i förvaltningsstadgan kan en fullmäktige-grupp väcka en gruppmotion. En gruppmotion är en motion som undertecknats av mer än hälften av fullmäktige-gruppens medlemmar och som har rubriken gruppmotion. En gruppmotion inlämnas till ordföranden av fullmäktige-gruppens ordförande eller vice ordförande. En fullmäktige-grupp får väcka fyra gruppmotioner under en fullmäktige-period.

Stadsstyrelsen ska förelägga fullmäktige en gruppmotion på det sätt som i 30 kap. 11 § i förvaltningsstadgan är föreskrivet om behandlingen av en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter. Stadsstyrelsen ska förelägga fullmäktige en gruppmotion inom åtta månader.

Stadsstyrelsen hänvisar till fostrans- och utbildningsnämndens utlåtande 19.6.2018.

Undervisnings- och kulturministeriet gav 9.10.2017 Utbildningsstyrelsen i uppgift att utreda vilka kostnader gymnasiet och yrkesutbildningen medför studerande och deras familjer (OKM/8/591/2017). Målet var att beräkna vilka kostnader läromedel, arbetsredskap och nationella prov medför för studerande och att uppskatta för hur många studerande kostnaderna för gymnasieutbildningen eller yrkesutbildningen har ut-

26.09.2018

gjort eller kan utgöra ett hinder för att utbilda sig. Ett annat mål var att beskriva de nuvarande stödsystemen genom vilka studerande i detta nu kan få understöd för studierna.

Gymnasieutbildning

Enligt Utbildningsstyrelsens utredning uppgår de nödvändiga kostnaderna för gymnasiestudier till cirka 2 500 euro för hela studietiden, då värdet på en bärbar dator som lämpar sig för studierna uppskattas till 600 euro. Om en studerande inte har möjlighet att skaffa en egen dator, går det vid behov att låna en från gymnasiet. Att utnyttja begagnade läroböcker är vanligt, och detta kan minska kostnaderna avsevärt.

Användningen av digitalt material verkar inte märkbart minska helhetskostnaderna, eftersom sådant inte kan skaffas som begagnat. De flesta program som används i studentskrivningarna är avgiftsfria program med öppen källkod. En del av de program som används är kommersiella, och för att dessa program ska kunna användas på lektionerna krävs det att de studerande köper licenser till programmen. Programleverantörerna erbjuder gymnasister tre slags licenser: årslicenser, permanenta licenser eller treåriga licenser.

I Utbildningsstyrelsens utredning indelades gymnasisterna i tre grupper efter deras ekonomiska situation. Sammanlagt 35 procent av gymnasisterna eller deras familjer hade ekonomiska svårigheter. Av dem hade 17 procent, dvs. sammanlagt 6 procent av alla gymnasister, betydande ekonomiska svårigheter. Av gymnasisterna ansåg 65 procent att gymnasiekostnaderna är måttliga, och de eller deras familjer hade inte ekonomiska svårigheter.

Yrkesutbildning

Inom yrkesutbildningen varierar kostnaderna beroende på utbildningsinriktning eller examen. I Utbildningsstyrelsens utredning varierade kostnaderna mellan 100 euro och 780 euro. Kostnaderna med direkt anknytning till utbildningen hänförde sig till läroböcker och annat material som skaffades för studierna. En del av arbetsredskapen, apparaterna och utrustningen för personligt bruk blir kvar hos den studerande efter avslutad utbildning. För en del av grundexamina kräver studierna anskaffning av en dator och då överstiger kostnaderna 1 000 euro.

Finlands Yrkesstuderandes Centralförbund – SAKKI rf har 2015 och 2017 genomfört en enkät kallad Amisbarometern. Enkäten är riksomfattande och den besvarades 2017 av 9 638 studerande. I Amisbarometern har det bland annat utretts hur mycket pengar de studerande under sin studietid har använt för material och redskap som behövs i studierna. Svaren år 2017 från studerande under 20 år gav vid handen

att 57 % av respondenterna hade använt 0–200 euro och 38 % 200–700 euro för studiematerial och -redskap. Bara 5 % av respondenterna hade använt över 700 euro för studiematerial och -redskap. De studerande som hade övervägt avhopp angav i Amisbarometern de bakomliggande orsakerna. År 2017 var de tre viktigaste av dem: "den nuvarande studieinriktningen intresserar inte", "studier intresserar inte" och "jag känner mig obekvämt i min studiegrupp". Penningbekymmer var den sjunde viktigaste orsaken i resultaten (8 % av respondenterna).

Sammandrag av Utbildningsstyrelsens utredning

Enligt uppgifterna i Utbildningsstyrelsens utredning är de direkta kostnaderna för utbildningen på andra stadiet i allmänhet inte den primära orsaken till att studier avbryts eller ett hinder för utbildning. Under studietiden uppstår det också betydande kostnader för boende, skolresor och hobbyer.

De ekonomiska stödsystem som samhället erbjuder bidrar till att täcka kostnaderna för studerande på andra stadiet. De studerandes främsta förmåner är studiepenning, bostadstillägg och statsgaranti för studielån. Grundläggande utkomststöd är ett ekonomiskt stöd som kommer i sista hand, och det söks hos FPA. En myndig studerande kan i regel få grundläggande utkomststöd först efter att ha lyft studielån. En minderårig studerande behöver inte lyfta studielån för att få utkomststöd.

Vid behov kan en studerande söka kompletterande utkomststöd hos kommunens socialförvaltning för särskilda utgifter för en examen på andra stadiet. Det går att få kompletterande och förebyggande utkomststöd först efter att man ansökt om grundläggande utkomststöd hos FPA.

Lån och återanvändning av läromaterial

En lösning skulle kunna vara att utveckla bibliotekens tjänster så att det går att låna gymnasieböcker där. En utmaning här är det stora antalet läroböcker som behövs för att tillgodose gymnasisternas behov av kursböcker med beaktande också av läromaterial på svenska. Dessutom är efterfrågan på gymnasieböcker mycket periodbetonad, och en lånetid på fyra veckor motsvarar inte gymnasisternas behov. Många läroböcker är samtidigt också övningsböcker, vilket innebär att de studerande skriver sina uppgiftssvar direkt i böckerna.

Köp av nya eller begagnade läroböcker inom gymnasie- och yrkesutbildningen och köp av annat studiematerial är välorganiserat via en nationell bokhandel. Finlands Gymnasistförbund har gjort kalkyler enligt vilka en studerande som skaffar alla läroböcker som begagnade kan spara 500–700 euro i sina lärobokskostnader.

Vid en del av gymnasierna ordnar studerandekåreerna boktorg då perioderna byts. De studerande byter också läroböcker inom läroinrättningen och kamrater emellan.

Kostnader för studieredskap för Helsingfors stad

Nedan finns exempelkalkyler med första årets studerande från Helsingfors (hemort i befolkningsregistret) vid stadens läroinrättningar och vid privata och statliga läroinrättningar. Som kostnader har för gymnasieutbildningen beräknats 2 500 euro/studerande och för yrkesutbildningen 1 000 euro/studerande. Antalet studerande har tagits från Statistikcentralens material för år 2016. De som studerar vid vuxengymnasier ingår inte i gymnasiestuderandena. När det gäller yrkesutbildningen har målgruppen begränsats till 16–20-åringar i enlighet med Utbildningsstyrelsens utredning.

Helsingforsstuderande

Gymnasiestuderande 3 590, varav
- 3 259 studerar i Helsingfors
- 295 studerar på annat håll
Sammanlagt 3 590 x 2 500 euro 9 miljoner euro

Yrkesstuderande 2 456, varav
- 1 993 studerar i Helsingfors
- 463 studerar på annat håll
Sammanlagt 2 456 x 1 000 euro 2,5 miljoner euro

Kostnader för helsingforsare 11,5 miljoner euro

Om beslutet att betala för studieredskapen gällde enbart Helsingforsungdomar (Helsingfors som hemort), skulle det försätta de studerande i en ojämlig ställning och eventuellt utgöra förbjuden diskriminering. Nedan en kostnadskalkyl baserad på Statistikcentralens material 2016.

Utsocknes studerande

- 2 755 vid gymnasier 6,9 miljoner euro
- 1 072 vid yrkesläroanstalter 1 miljon euro
Kostnader för utsocknes studerande 7,9 miljoner euro

Alla kostnader sammanlagt 19,4 miljoner euro

Om Helsingfors stad bereder sig på att bekosta en avgiftsfri utbildning på andra stadiet för alla helsingforsiska ungdomar och alla ungdomar som studerar i Helsingfors blir kostnaderna 19,4 miljoner euro om året. Dessutom skulle en sådan lösning sannolikt i fortsättningen locka allt

fler studerande till Helsingfors, vilket skulle leda till att kostnaderna för utbildningen på andra stadiet ytterligare ökar.

Helsingfors ungdomsråd har tagit ställning till en minskning av kostnaderna för utbildningen på andra stadiet genom utnyttjande av digitalisering.

Till slut

Varje ungdom bör ha likvärdiga möjligheter till utbildning på andra stadiet. Det bör sökas riksomfattande lösningar som säkerställer utbildningen för unga. En sådan är beslutet vid statens budgetmangling i våras att i anslutning till studiestödet betala ett läromedelstillägg på 46 euro i månaden till mindre bemedlade studerande. Läromedelstillägget kommer enligt utbildningsministeriet att betalas till ensamstående 16- och 17-åringar och till studerande under 20 år som bor med sina föräldrar, om dessas sammanlagda årsinkomster underskrider 40 950 euro.

Fostrans- och utbildningssektorn kommer tillsammans med social- och hälsovårdssektorn att söka dels lösningar som gör att ingen av ekonomiska orsaker måste avstå från att studera vid ett gymnasium eller vid yrkesinstitutet Stadin ammattiopisto, dels sätt att kompensera läromedelskostnaderna.

Om ett särskilt anslag reserverades för studieredskap för alla helsingforsare och för de ungdomar som studerar vid läroinrättningar i Helsingfors, skulle det vara en utmaning att säkerställa att anslaget används just för detta ändamål.

I anslutning till den gemensamma ansökan är det av vikt att informera om de faktiska kostnaderna för gymnasiestudier och yrkesutbildning och om möjligheten att få understöd för studieredskap. Familjens ekonomiska situation får inte diktera utbildningsvalet efter grundskolan för en ungdom.

Fostrans- och utbildningsnämnden har understött avgiftsfria läromedel och arbetsredskap på andra stadiet och föreslagit att detta mål ska eftersträvas och beaktas vid de kommande budgetförhandlingarna. Tidsplanen för en övergång till avgiftsfrihet bestäms då utifrån den finansiering som beviljas vid budgetförhandlingarna.

Stadsstyrelsen understöder avgiftsfria läromedel och arbetsredskap på andra stadiet. Bäst genomförs detta i hela landet med lagbestämmelser. Oberoende av statens åtgärder börjar Helsingfors främja avgiftsfrihet. De första åtgärderna för att nå målet vidtas under läsåret 2019/2020.

Föredragande

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

26.09.2018

Ärende/6

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stadsombudsman, telefon: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Heinäluoma Eveliina Aloite Kvsto 28022018 2
- 2 OPH Toisen asteen koulutuskustannuksia koskeva selvitys
- 3 Nuorisoneuvoston lausunto Toisen asteen koulutuksen kustannusten vähentäminen

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 579

HEL 2018-002596 T 00 00 03

Påttös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsittelyksi.

Käsittely

17.09.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Tomi Sevander: Perusteluosan loppuun lisätään seuraava kappale:

"Kaupunginhallitus kannattaa maksuttomia oppimateriaaleja ja työväliteitä toiselle asteelle. Parhaiten ne toteutuisivat lain tasolla säädettynä koko maahan. Valtion toimista riippumatta Helsinki lähtee edistämään maksuttomuutta. Ensimmäiset toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi tehdään lukukaudella 2019-2020."

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Tomi Sevanderin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 7

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Maria Ohisalo, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa

Kaupunginhallitus hyväksyi Tomi Sevanderin vastaehdotuksen äänin 7 - 8.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 19.06.2018 § 127

HEL 2018-002596 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Opetus- ja kulttuuriministeriö antoi 9.10.2017 Opetushallitukselle tehtäväksi selvittää lukiosta ja ammatillisesta koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia opiskelijoille ja heidän perheilleen (OKM/8/591/2017). Tavoitteena oli arvioida koulutuksen oppimateriaalien, työvälineiden ja kansallisten kokeiden aiheuttamia kustannuksia opiskelijoille sekä laatia arvio opiskelijoiden määrästä, joille lukiokoulutuksesta tai ammatillisesta koulutuksesta aiheutuvat kustannukset ovat muodostuneet tai voivat muodostua kouluttautumisen esteeksi. Lisäksi tavoitteena oli kuvata nykyiset tukijärjestelmät, joiden kautta opiskelijan on tällä hetkellä mahdollista saada tukea opintoihin.

Alla oleva lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen kustannusten tarkastelu sekä kohderyhmän laajuuden arviointi, joille korkeat opiskelukustannukset voivat olla este kouluttautumiselle perustuu Opetushallituksen julkaisuun, Toisen asteen koulutuksen koulutuskustannuksia koskeva selvitys (liite 1).

Lukiokoulutus

Lukiokoulutukseen liittyviä kustannuksia on selvitetty seuraavista näkökulmista: oppikirjat ja muu opiskelumateriaali, kannettava tietokone, laskimet ja ohjelmistolisenssit, ylioppilastutkinnosta aiheutuvat kustannukset sekä lukion opetussuunnitelmasta ja toimintakulttuurista aiheutuvat kustannukset.

Opetushallituksen selvityksen mukaan lukio-opintoihin liittyvät välttämättömät kustannukset ovat keskimäärin 2500 euroa, kun opiskelussa käyttökelpoisen kannettavan tietokoneen hinnaksi arvioidaan 600 euroa. Mikäli opiskelijalla ei ole mahdollista hankkia omaa tietokonetta, lukiosta saa tarvittaessa tietokoneen lainaksi. Käytettyjen oppikirjojen hyödyntäminen on laajaa ja sillä voi merkittävästi pienentää kustannuksia.

Digitaalisten materiaalien käyttöön ottaminen ei näytä merkittävästi vähentävän kokonaiskustannuksia, koska niitä ei voi hankkia käytettyinä. Useimmat ylioppilaskirjoituksissa käytettävät ohjelmat ovat avoimen lähdekoodin maksuttomia ohjelmia. Ne ovat siten käytettävissä Abittikoejärjestelmässä ja vapaasti opiskelijoiden käytössä oppitunneilla. Osa käytettävistä ohjelmista on kaupallisia ja näiden ohjelmien käyttäminen oppitunneilla edellyttää, että opiskelijat ostavat ohjelmien lisenssit. Ohjelmien toimittajat tarjoavat lukiolaisille kolmenlaisia lisenssejä: vuosilisenssejä, pysyviä tai kolmen vuoden lisenssejä.

Opetushallituksen selvityksessä lukiolaiset jaettiin taloudellisen tilanteen mukaan kolmeen ryhmään. Yhteensä 35 prosentilla lukiolaisista tai heidän perheistään oli taloudellisia vaikeuksia. Heistä 17 prosentilla, eli yhteensä kaikista lukiolaisista 6 prosentilla, oli merkittäviä taloudellisia vaikeuksia. Lukiolaisista 65 prosenttia piti lukionkäynnin kustannuksia kohtuullisina, eikä heillä tai heidän perheillään ollut taloudellisia vaikeuksia.

Ammatillinen koulutus

Ammatillisessa koulutuksessa kustannukset vaihtelevat koulutusalan tai tutkinnon mukaan. Opetushallituksen selvityksessä kustannukset vaihtelivat 100 euron ja 780 euron välillä. Välttömästi koulutukseen liittyviä kustannuksia syntyi opiskelua varten hankittavista oppikirjoista ja muusta materiaalista. Osa henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetuista työvälineistä, koneista ja laitteista jää koulutuksen päätyttyä opiskelijalle. Osassa perustutkintoja opinnot edellyttävät tietokoneen hankintaa, tällöin kustannukset nousevat yli 1000 euroon.

Suomen ammattiin opiskelevien liitto SAKKI ry on toteuttanut vuosina 2015 ja 2017 Amisbarometri-kyselyn. Kysely on valtakunnallinen ja siihen vastasi 9638 opiskelijaa vuonna 2017. Amisbarometrissa on selvitetty muun muassa, kuinka paljon rahaa opiskelijat ovat käyttäneet

opiskelussa tarvittaviin materiaaleihin ja välineisiin opintojensa aikana. Vuonna 2017 alle 20-vuotiaiden opiskelijoiden vastausten perusteella 0-200 euroa opiskelumateriaaleihin ja -välineisiin oli käyttänyt 57 % vastaajista ja 200–700 euroa 38 % opiskelijoista. Yli 700 euroa opiskelumateriaaleihin ja välineisiin oli käyttänyt 5 % vastaajista.

Amisbarometrissa opiskelijat, jotka olivat harkinneet keskeyttämistä, määrittivät taustalla olevia syitä. Näistä kolme tärkeintä oli vuonna 2017: ”nykyinen opintoala ei kiinnosta”, ”opiskelu ei kiinnosta” sekä ”en koe oloani hyväksi opiskeluryhmässäni”. Rahahuolet nousivat tuloksissa seitsemänneksi tärkeimmäksi syyksi (8 % vastanneista).

Yhteenveto Opetushallituksen selvityksestä

Opetushallituksen selvityksessä kerättyjen tietojen perusteella toisen asteen koulutuksesta välittömästi aiheutuvat kustannukset eivät yleensä näyttäydy ensisijaisena koulutuksesta eroamisen syynä tai kouluttautumisen esteenä. Opiskelun aikana merkittäviä kustannuksia aiheuttavat myös asuminen, koulumatkat ja harrastukset.

Opintojen keskeyttämisen taustalla on yleensä opiskelijan henkilökohtaisia syitä. Silloinkin kun opinnot keskeytyvät taloudellisista syistä, ei voida yksiselitteisesti päätellä, onko kyseessä koulutuksesta välittömästi syntyvistä kustannuksista johtuva taloudellinen tilanne vai esimerkiksi perheen tai opiskelijan yleisestä taloudellisesta tilanteesta tai taloudenhallinnan ongelmista.

Yhteiskunnan tarjoamat taloudelliset tukijärjestelmät auttavat osaltaan toisen asteen opiskelijoita kustannusten kattamisessa. Opiskelijan ensisijaiset etuudet ovat opintoraha, asumislisä ja valtiontakaus opintolainaan. Perustoimeentulotuki on viimesijainen taloudellinen tuki, jota haetaan Kelasta. Sitä voi saada henkilö tai perhe, jonka tulot ja varat eivät riitä välttämättömiin joka päiväisiin menoihin. Täysi-ikäinen opiskelija voi pääsääntöisesti saada perustoimeentulotukea vasta sen jälkeen, kun hän on nostanut opintolainan. Alaikäisen opiskelijan ei tarvitse nostaa opintolainaa saadakseen toimeentulotukea.

Tarvittaessa opiskelija voi hakea toisen asteen tutkinnosta aiheutuviin erityisiin menoihin täydentävää toimeentulotukea kunnan sosiaalitoimesta. Tämän harkinnanvaraisen tuen heikkoutena on päätösten kirjavuus kuntien välillä sekä taloudellisen tuen riittämättömyys koko opintojen ajalle. Täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea voi saada vasta sen jälkeen, kun on hakenut perustoimeentulotukea Kelasta.

Oppimateriaalin lainaaminen ja kierrättäminen

Yksi ratkaisu voisi olla kehittää kirjastojen palveluja siten, että niistä voisi lainata lukion oppikirjoja. Haasteena tässä on oppikirjojen suuri määrä, jotta niillä voitaisiin tyydyttää lukiolaisten kurssikirjatarpeet huomioiden myös ruotsinkielinen oppimateriaali. Lisäksi lukion oppikirjojen kysyntä on hyvin kausiluonteista ja neljän viikon laina-aika ei palvele lukiolaisten tarpeita. Monet oppikirjat ovat samalla myös harjoituskirjoja, jolloin opiskelijat tekevät tehtäviä suoraan kirjoihin. Mikäli oppikirjojen käytössä edellytettäisiin yhteneväisyyttä, häviäisi tällöin opettajien pedagoginen vapaus valita oman oppiaineensa oppimista parhaiten tukevat oppimateriaalit. Monet opettajat käyttävät tällä hetkellä opetuksessaan rinnakkain kirjoja sekä sähköisiä materiaaleja.

Mikäli oppikirjojen lainaaminen tapahtuisi oppilaitoksissa, edellyttää se lisähenkilöstön palkkaamista lainausjärjestelmän ylläpitämiseen sekä materiaalin kuljettamiseen ja jakamiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että oppilaitosten perustehtävänä ei ole toimia oppikirjojen jakelijana.

Lukion ja ammatillisen koulutuksen oppikirjojen ostaminen uutena tai käytettynä on hyvin organisoitu valtakunnallisen Jamera Oyn kautta. Valikoimaan kuuluvat myös laskimet, opiskelutarvikkeet ja digituotteet. Jameran toimipisteitä on Helsingissä kaksi ja tuotteita voi ostaa myös verkkokaupasta. Jameran etu opiskelijalle on siinä, että se ostaa käytettyjä oppikirjoja takaisin ympäri vuoden. Suomen Lukiolaisten Liiton laskelman mukaan opiskelija voi säästää oppikirjakustannuksissaan 500–700 euroa, jos hän hankkii kaikki oppikirjat käytettyinä.

Osassa lukioita opiskelijakunnat järjestävät jaksojen vaihtuessa kirjatoreja. Opiskelijat myös kierrättävät oppilaitoksen sisällä ja kaveripiirissä oppikirjoja keskenään.

Opiskelun välineiden aiheuttamat kustannukset Helsingin kaupungille

Alla esimerkkilaskemat, joissa molemmissa mukana kaupungin, yksityisten sekä valtion oppilaitosten helsinkiläiset ensimmäisen vuoden opiskelijat (kotikunta väestörekisterissä Helsinki). Lukiokoulutuksen kustannukset on laskettu 2500 euroa/opiskelija ja ammatillisen koulutuksen kustannukset 1000 euroa/opiskelija. Opiskelijamäärät on poimittu Tilastokeskuksen aineistosta vuodelta 2016. Lukio-opiskelijoista on poistettu aikuislukioiden opiskelijat. Ammatillisen koulutuksen osalta kohderyhmä on rajattu 16–20-vuotiaisiin Opetushallituksen selvityksen mukaisesti.

Helsinkiläiset opiskelijat

Lukio-opiskelijoita 3590, joista

26.09.2018

Ärende/6

- 3259 opiskelee Helsingissä	
- 295 muualla	
Yhteensä 3590 x 2500 euroa	9 milj. euroa
Amm.opiskelijoita 2456, joista	
- 1993 opiskelee Helsingissä	
- 463 muualla	
Yhteensä 2456 x 1000 euroa	2,5 milj. euroa
Kustannukset helsinkiläisille	11,5 milj. euroa

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että mikäli päätös maksaa opiskelun välineet koskisi ainoastaan helsinkiläisiä nuoria (kotikunta Helsinki), asettaisi se opiskelijat epätasa-arvoiseen asemaan oppilaitoksissa. Päätöstä tehtäessä on huomioitava myös ulkopaikkakuntalaiset opiskelijat, jotka opiskelevat Helsingissä sijaitsevilla oppilaitoksissa. Alla kustannuslaskelma perustuen Tilastokeskuksen 2016 aineistoon.

Ulkopaikkakuntalaiset opiskelijat

- 2755 lukioissa	6,9 milj. euroa
- 1072 amm.oppilaitoksissa	1 milj. euroa
Kustannukset ulkopaikkak.	7,9 milj. euroa
Kaikki kustannukset yhteensä	19,4 milj. euroa

Kustannuksia voidaan tarkastella myös Opetushallituksen selvityksen perusteella, jossa 35 prosentilla lukiolaisista tai heidän perheistään oli taloudellisia vaikeuksia hankkia opiskelun välineitä. Mikäli taloudellinen tuki kohdistettaisiin tarveharkintaisesti tälle kohderyhmälle, olisivat lukiokoulutuksen opiskelun välineiden aiheuttamat kustannukset noin 3 miljoonaa vuosittain.

Ammatillisen koulutuksen opiskelun välineiden aiheuttamia kustannuksia ei kysytty vastaavalla tavalla Opetushallituksen selvityksessä. Amisbarometrin 2017 vastausten mukaan suurin osa vastaajista (57 %) oli käyttänyt alle 200 euroa opiskelumateriaaleihin ja -välineisiin. Ainoastaan kahdeksan prosenttia vastaajista ilmoitti keskeyttämisen syyksi rahahuolet.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että mikäli Helsingin kaupunki varautuu maksamaan kaikille helsinkiläisille sekä Helsingissä opiskeleville nuorille toisen asteen maksuttoman koulutuksen, houkuttelee se jatkossa yhä enemmän opiskelijoita Helsinkiin, jolloin toisen asteen koulutuskustannukset kasvavat.

Helsingin nuorisoneuvosto on ottanut kantaa toisen asteen koulutuksen kustannusten vähentämiseen digitalisaatiota hyödyntämällä. Kannanotossa (liite 2), todetaan seuraavaa: "Fyysisten, paperisten kirjojen merkitystä koulutuksessa ei saa unohtaa, mutta Helsingin tulee silti löytää uusi suunta ja hyödyntää sähköisiä kirjoja ja alustoja. Sähköiset ratkaisut ovat usein halvempia ja ympäristöystävällisempiä."

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että jokaisella nuorella on tasavertaiset mahdollisuudet toisen asteen koulutukseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa valtakunnallisten ratkaisujen etsimistä nuorten koulutuksen turvaamiseksi. Yksi näistä on valtion budjettiriihesä keväällä tehty päätös maksaa vähävaraisille opiskelijoille opintotuen yhteydessä 46 euroa kuukaudessa oppimateriaalilisää. Oppimateriaalilisää tullaan opetusministeriön mukaan maksamaan yksin asuville 16- ja 17-vuotiaille sekä vanhempiensa luona asuville alle 20-vuotiaille, mikäli vanhempien yhteenlasketut tulot ovat alle 40 950 euroa vuodessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että mikäli Helsingin kaupunki varautuu maksamaan kaikille helsinkiläisille nuorille sekä Helsingissä opiskeleville nuorille toisen asteen maksuttoman koulutuksen, ovat kustannukset 19,4 miljoonaa vuosittain.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa maksuttomia oppimateriaaleja ja työvälineitä toiselle asteelle ja ehdottaa, että tätä tavoitetta kohden edetään ja se huomioidaan tulevissa budjettineuvotteluissa. Maksuttomuuteen siirtymisen aikataulu määräytyy budjettineuvotteluissa myönnettävän rahoituksen perusteella.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta velvoittaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhdessä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa etsimään ratkaisuja, jotta kenenkään opiskelu lukiossa tai Stadin ammattiopistossa ei jää kiinni taloudellisista syistä, ja keinoja oppimateriaalikustannusten kompensoimiseen.

Lapsivaikutusten arviointi

Opetushallituksen selvityksen mukaan toisen asteen koulutuksesta välittömästi aiheutuvat kustannukset eivät yleensä näyttäytyä ensisijaisena koulutuksesta eroamisen syynä tai kouluttautumisen esteenä. Vastaavaa selvitystä helsinkiläisten nuorten tilanteesta ei ole tehty. Jo-

ka tapauksessa opiskelussa tarvittavan taloudellisen tuen tarve koskee vain osaa helsinkiläisistä nuorista, ei koko ikäluokkaa.

Mikäli kaikille helsinkiläisille sekä Helsingissä sijaitsevissa oppilaitoksissa opiskeleville nuorille varataan erillinen määräraha opiskelun välineisiin, on haasteena varmistaa määrärahan käyttö juuri kyseiseen tarkoitukseen.

Yhteishaun yhteydessä on keskeistä tiedottaa lukio-opintojen ja ammatillisen koulutuksen todellisista kustannuksista ja siitä, että opiskelun välineisiin on mahdollista saada tukea. Perheen taloudellinen tilanne ei saa määritellä nuoren koulutusvalintaa peruskoulun jälkeen.

Käsittely

19.06.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Ville Jalovaara: Liitetään lausuntoon ennen kohtaa 27 (Lapsivaikutusten arviointi) seuraava lisäys:

Helsinki korvaa tai muutoin järjestää Helsingissä sijaitsevien lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoille maksuttomat oppimateriaalit ja työvälineet sekä korvaa kansallisten kokeiden kustannukset kuluvan valtuustokauden aikana.

Ensimmäisessä vaiheessa syyslukukauden 2019 alusta alkaen lopetetaan mahdollisten opiskelijoilta perittyjen maksujen tai korvausten perintä, ja kaikissa tapauksissa oppilaitos hankkii opiskeluvälineet, jotka työsuhteessa kuuluvat työnantajan kustannettaviksi. Lisäksi tarkoitukseen käytetään noin kolmannes kokonaisuuden toteuttamiseksi tarvittavista määrärahoista. Lisäksi tehdään kaikki ne toimenpiteet, joilla lyhyellä aikavälillä voidaan oppimateriaalikustannuksia alentaa.

Syyslukukauden 2020 alusta alkaen toteutetaan maksuttomien oppimateriaalien ja työvälineiden sekä kansallisten kokeiden kustannusten korvaaminen kokonaisuudessaan.

Kannattaja: Johanna Laisaari

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Lisätään kohtaan 26.

"Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa maksuttomia oppimateriaaleja ja työvälineitä toiselle asteelle ja ehdottaa, että tätä tavoitetta kohden edetään ja se huomioidaan tulevissa budjettineuvotteluissa. Maksuttomuuteen siirtymisen aikataulu määräytyy budjettineuvotteluissa myönnettävän rahoituksen perusteella."

26.09.2018

Kannattaja: Otso Kivekäs

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään uusi kappale lausunnon loppuun:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta velvoittaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhdessä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa etsimään ratkaisuja, jotta kenenkään opiskelu lukiossa tai Stadin ammattiopistossa ei jää kiinni taloudellisista syistä, ja keinoja oppimateriaalikustannusten kompensoimiseen.

Kannattaja: Dani Niskanen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Pia Pakarisen tekemän ja Dani Niskasén kannattaman vastaehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Liitetään lausuntoon ennen kohtaa 27 (Lapsivaikutusten arviointi) seuraava lisäys: Helsinki korvaa tai muutoin järjestää Helsingissä sijaitsevien lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoille maksuttomat oppimateriaalit ja työvälaineet sekä korvaa kansallisten kokeiden kustannukset kuluvan valtuustokauden aikana. Ensimmäisessä vaiheessa syyslukukauden 2019 alusta alkaen lopetetaan mahdollisten opiskelijoilta perittyjen maksujen tai korvausten perintä, ja kaikissa tapauksissa oppilaitos hankkii opiskeluvälaineet, jotka työsuhteessa kuuluvat työnantajan kustannettaviksi. Lisäksi tarkoitukseen käytetään noin kolmannes kokonaisuuden toteuttamiseksi tarvittavista määrärahoista. Lisäksi tehdään kaikki ne toimenpiteet, joilla lyhyellä aikavälillä voidaan oppimateriaalikustannuksia alentaa. Syyslukukauden 2020 alusta alkaen toteutetaan maksuttomien oppimateriaalien ja työvälaineiden sekä kansallisten kokeiden kustannusten korvaaminen kokonaisuudessaan.

Ei-ehdotus: Lisätään kohtaan 26. "Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa maksuttomia oppimateriaaleja ja työvälaineita toiselle asteelle ja ehdottaa, että tätä tavoitetta kohden edetään ja se huomioidaan tulevissa budjettineuvotteluissa. Maksuttomuuteen siirtymisen aikataulu määräytyy budjettineuvotteluissa myönnettävän rahoituksen perusteella."

Jaa-äännet: 2

Ville Jalovaara, Johanna Laisaari

Ei-äännet: 8

Fatim Diarra, Martina Harms-Aalto, Emma Kari, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin, Mirita Saxberg

26.09.2018

Tyhjä: 2
Dani Niskanen, Pia Pakarinen

Poissa: 1
Ted Apter

Suoritettussa äänestyksessä Vesa Korkkulan vastaehdotus voitti Ville Jalovaaran vastaehdotuksen äänin 8–2. Tyhjää äänesti 2. Poissa 1.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Lisätään kohtaan 26. "Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa maksuttomia oppimateriaaleja ja työvälineitä toiselle asteelle ja ehdottaa, että tätä tavoitetta kohden edetään ja se huomioidaan tulevissa budjettineuvotteluissa. Maksuttomuuteen siirtymisen aikataulu määräytyy budjettineuvotteluissa myönnettävän rahoituksen perusteella."

Jaa-äännet: 5
Martina Harms-Aalto, Pia Kopra, Dani Niskanen, Pia Pakarinen, Mirita Saxberg

Ei-äännet: 7
Fatim Diarra, Ville Jalovaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin

Tyhjä: 0

Poissa: 1
Ted Apter

Suoritettussa äänestyksessä Vesa Korkkulan vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 7– 5. Poissa 1.

29.05.2018 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ulla Juhanko, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86469
ulla.juhanko(a)hel.fi

Arja Kukkonen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja, puhelin: 310 86850

arja.kukkonen(a)hel.fi

Niclas Grönholm, ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja, puhelin: 310 86225
niclas.gronholm(a)hel.fi

26.09.2018

§ 241

Den av ledamoten Alviina Alametsä väckta motionen om ökning av säkerheten i offentliga lokaler och förhindrande av sexuella trakasserier

HEL 2018-001301 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Alviina Alametsä väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Johanna Seppälä, delaktighets- och interaktionschef, telefon: 310 79780
johanna.m.seppala(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Alametsä Alviina Aloite Kvsto 31012018 5
- 2 Vastine 6.8.2018, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Alviina Alametsä och 21 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors tillsammans med övriga samarbetsparter vidtar åtgärder för att utrota sexuella trakasserier i offentliga lokaler. Det konstateras i motionen att det på lång sikt är viktigt att reda ut hur staden kan förebygga sexuella trakasserier och antastanden, inte bara i stadens lokaler och service utan även på offentliga platser såsom i kollektivtrafiken.

I motionen föreslås att Helsingfors stad tillsammans med lämpliga samarbetspartner börjar utnyttja nya metoder för att avlägsna sexuellt våld och trakasserier samt kartlägger lyckade exempel på hur trakasserier förebyggs i andra städer.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamö-

26.09.2018

ter. Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtandet från samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT). Stadsstyrelsen hänvisar ytterligare till den av ledamoten Katju Aro väckta motionen om förebyggande av sexuella trakasserier på Helsingfors stads arbetsplatser och i stadens tjänster som behandlats i stadsfullmäktige 16.5.2018, § 114.

Stadsstyrelsen konstaterar att säkerhetssituationen är bra i Helsingfors. Helsingfors stads säkerhets- och beredskapsenhet genomför vart tredje år en säkerhetsundersökning tillsammans med samarbetsparter. Invånarna i Helsingfors har fått svara på säkerhetsenkäter vart tredje år fr.o.m. 2003 (2006, 2009, 2012 och 2015). Enkäterna har varit så likadana som möjligt under de olika åren och grundar sig på ett slumpmässigt befolkningsurval. Den senaste undersökningen, år 2015, besvarades av mer än 4 000 helsingforsare i åldrarna 15–74. Upplevd trygghet är en indikator som följs upp även i de andra nordiska huvudstäderna. Upplevd trygghet och trygghetskänsla är subjektiva perspektiv som kompletterar förekomsten av fallen som framgår av brottsstatistiken. Onödigt få kanske anmäler sexuella trakasserier till polisen i förhållande till det faktiska antalet.

I den senaste undersökningen framgår det på några punkter att invånarnas trygghetskänsla i samband med sexualbrott har försämrats sedan tidigare. I synnerhet unga kvinnliga respondenter berättar om sexuell stötande tilltal. Var femte av kvinnorna i åldrarna 15–34 svarade att de upplevt sexuell stötande tilltal under det senaste året. Även störande sexuella förslag eller antastning per telefon eller på internet berör unga kvinnor i synnerhet även om det är ovanligare än tilltalet. I undersökningsresultaten behandlas dessutom kvinnornas oro för att bli offer för sexualbrott. Enligt undersökningen försämrades detta under åren 2012–2015. Kvinnornas oro för att bli offer för sexualbrott minskade fr.o.m. 2003 ända fram till 2012. Enligt data från enkäten 2015 har situationen försämrats, man har gått tillbaka till nivån för 2003. Bland de kvinnliga respondenterna som inte har finska eller svenska som modersmål är situationen ännu sämre. Av dem är hela 38 procent åtminstone ganska oroliga över sexuella trakasserier. Statistiskt sett är skillnaden mycket signifikant. De unga kvinnornas oro för att bli offer för sexualbrott är märkbart större än i Helsingfors förra säkerhetsundersökning. Närmare 40 % av kvinnorna under 20 år som besvarade enkäten är oroliga över detta. Nästa enkätundersökning görs i slutet av 2018, varefter man vet hur situationen i genomsnitt har utvecklats i Helsingfors stad åren 2015–2018.

Stadsstyrelsen konstaterar att staden och Helsingfors polisinrättning har etablerad samarbetspraxis för att förbättra säkerheten och trygghetskänslan. Polisens kontaktperson, en poliskoordinator, har sedan 2007 varit placerad i säkerhets- och beredskapsenheten vid Helsing-

26.09.2018

fors stadskanslis förvaltningsavdelning. Informationen om eventuella störningsplatser förmedlas mellan Helsingfors stad och Helsingfors polisinsättning och även till samarbetsgruppen YJTPro vid Helsingfors polisinsättning, dit även HRT hör. I samarbetsgruppen för allmän ordning och säkerhet går man månatligen igenom relevanta händelser och trender i staden från säkerhetssynpunkt. Som ett resultat av samarbetet tar man itu med problemen tillsammans med parterna. Polisen kan t.ex. öka övervakningen på ett område och säkerhets- och beredskapsenheten kan samla ihop områdets aktörer för att ingripa i saken.

HRT konstaterar i sitt utlåtande att säkerheten är en del av hela dess verksamhet. Man har satsat på den dagliga säkerheten genom synlig övervakning med hjälp av trafikpersonal och ordningsvakter. Man har anvisat trafikpersonalen och ordningsvakterna att utan hinder ingripa i osakligt beteende så att det även i fortsättningen ska vara tryggt och bekvämt att resa. Som en del av kollektivtrafikens säkerhetsprogram pågår en utredning om alternativ för att ge respons med en mobilapp.

Stadsstyrelsen konstaterar att säkerhets- och beredskapsenheten tillsammans med andra i branschen följer upp och kartlägger säkerhetspraxis i andra länder som en del av den normala verksamheten. Det har utvecklats t.ex. applikationer för att förebygga sexuella trakasserier och för att anmäla en sådan upplevelse. Exempelen strävar efter att påverka ingripandets kultur genom olika infokampanjer. Såsom HRT konstaterar i sitt utlåtande är det genom att engagera samhället med hjälp av olika infokampanjer om säkerhet som man kan skapa gemensamma normer som förpliktar oss alla. Dessa åtgärder sänker tröskeln för att ingripa i trakasserier och diskriminering.

Helsingfors stad har en arbetsgrupp för förebyggande av våld i nära relationer. I den ingår, utöver stadens representanter under verksamhetsperioden 2017–2018, Helsingfors polisinsättning, Brottsofferjouren, Huvudstadsregionens skyddshem, Lyömätön linja, Mannerheims barnskyddsförbund och Monika Naiset ry. Arbetsgruppen föreslår åtgärder som förebygger, informerar och utbildar om våld i nära relationer. Arbetsgruppen ansvarar också för att producera anvisningar och infokampanjer för invånarna. Då man beslutar om en eventuell förlängning av arbetsgruppens verksamhetsperiod är det naturligt att även granska förebyggande av sexuella trakasserier och antastning som en del av arbetsgruppens samordningsansvar och att kalla nödvändiga experter till gruppen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Johanna Seppälä, delaktighets- och interaktionschef, telefon: 310 79780

26.09.2018

Ärende/7

johanna.m.seppala(a)hel.fi

Bilagor

1 Vastine 6.8.2018, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 526

HEL 2018-001301 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Alviina Alametsän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Johanna Seppälä, osallisuus- ja vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 79780
johanna.m.seppala(a)hel.fi

26.09.2018

Ärende/8

§ 242

Den av ledamoten Jenni Pajunen väckta motionen om genomförande av FN:s mål för hållbar utveckling i Helsingfors

HEL 2018-001302 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Jenni Pajunen väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marko Karvinen, strategichef, telefon: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite, allekirjoittamaton
- 2 Agenda 2030 -kestävän kehityksen tavoitteet, YK

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Jenni Pajunen och 44 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden systematiskt ska samla in information om hur Förenta nationernas (FN) mål för hållbar utveckling genomförs i Helsingfors och göra en plan för att påskynda detta. Man bör följa upp hur FN:s mål nås som en del av utvärderingen av stadsstrategin. Dessutom bör man reda ut möjligheterna att beakta FN:s mål för hållbar utveckling i stadens budgetprocess.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen konstaterar att det vid ett toppmöte i New York 25–27.9.2015 har fattats beslut om Förenta nationernas målsättningar och utvecklingsprogram, vilka nämns i motionen. Programmet för hållbar utveckling (Agenda 2030) föreslås styra den internationella gemenska-

pen mot åtgärder inom hållbar utveckling fram till år 2030. Det centrala är att avskaffa extrem fattigdom och att få en utveckling som tar hänsyn till miljö, ekonomi och människan på ett likvärdigt sätt. Målen trädde i kraft i medlemsländerna vid ingången av 2016.

FN:s program för hållbar utveckling är en mycket omfattande helhet som är indelad i följande 17 globala mål, och vart och ett av dessa har ca tio delmål:

1. Avskaffa fattigdom i alla dess former överallt.
2. Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning, förbättra nutritionen och främja ett hållbart jordbruk.
3. Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.
4. Säkerställa en öppen, likvärdig och god utbildning samt främja livslångt lärande för alla.
5. Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt.
6. Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla.
7. Säkerställa tillgång till förmånlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla.
8. Verka för en hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.
9. Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en hållbar industrialisering samt främja innovation.
10. Minska ojämlikheten inom och mellan länder.
11. Göra städer och bosättningar säkra och hållbara.
12. Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.
13. Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringen och dess konsekvenser.
14. Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt.
15. Skydda de landbaserade ekosystemen, återställa dem och främja hållbart bruk av dem, främja hållbart skogsbruk, bekämpa ökenspridning, hejda markförstörelsen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.
16. Främja fredliga samhällen, tillhandahålla rättvisa för alla samt bygga upp effektiva och ansvarstagande institutioner på alla nivåer.
17. Stärka genomförandet av den hållbara utvecklingen och stödja globalt partnerskap.

26.09.2018

Stadsstyrelsen konstaterar att FN:s mål mycket väl stämmer överens med stadens mål. I stadsstrategin 2017–2021 konstateras det "att säkra en helhetsbetonad ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet hör till de viktigaste målen för den växande staden". Stadsstyrelsen godkände 12.3.2018 stadsstrategins mätare samt tog ställning till två internationella jämförelser som ska följas upp. Dessutom uppmanade stadsstyrelsen centralförvaltningen och sektorerna att beakta mätarna vid beredningen av målen, åtgärderna och mätningen av verksamheten i budgeten för år 2019. Att säkerställa en hållbar tillväxt är ett av de strategiska mätarnas tre teman. Mätarna följs upp kvartalsvis i stadens uppföljningsrapport över ekonomin och verksamheten. I anvisningarna för utarbetandet av budgeten 2019 uppmanas till konsekvensanalyser, såsom barnkonsekvenser, könskonsekvenser, hälso- och välmående-konsekvenser, sociala konsekvenser, företagskonsekvenser och miljökonsekvenser.

Trots att Agenda 2030 är en förbindelse på statsnivå, beror framgången för programmet i hög grad på hur städerna och organisationerna lyckas verkställa den. Städerna som tillväxtcentrum har en kritisk roll som förändringsfaktorer och verkställare – världens svåraste problem blir i framtiden lösta på stadsnivå.

I maj 2018 blev New York den första staden som rapporterade hur FN:s mål för hållbar utveckling nåtts på stadsnivå. Stadsstyrelsen konstaterar att Helsingfors som andra stad i världen börjar rapportera hur målen för FN:s Agenda 2030 har nåtts.

Den frivilliga verkställighetsrapporteringen sammanför FN:s mål för hållbar utveckling med åtgärderna i Helsingfors stadsstrategi. Helsingfors har som mål att vara världens bäst fungerande stad. Funktionaliteten grundar sig bland annat på jämställdhet, likabehandling, stark social kohesion och ett öppet handlings sätt som uppmuntrar till deltagande. Att säkra en helhetsbetonad ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet hör till de viktigaste målen för den växande staden.

Genom att som stad förbinda sig att främja målen för FN:s Agenda 2030 och att rapportera om dessa utmärker sig Helsingfors som en föregångare i att på lokal nivå fullfölja sitt globala ansvar. Tryggande av hållbar tillväxt är stadens mest centrala uppgift.

Verkställighetsrapporten gör Helsingfors utveckling synlig och medger en jämförelse baserad på FN:s globala mätare och visar hur den hållbara utvecklingen i staden avancerar i förhållande till dessa mätare. Den frivilliga rapporteringen kan öppna nya samarbetsmöjligheter för staden med FN:s olika funktioner, medlemsstater, andra städer och intressentgrupper. Rapporteringen utförs på ett sätt som tar målen för

26.09.2018

hållbar utveckling till en konkret nivå. Stadsstyrelsen konstaterar att New Yorks rapport (https://www1.nyc.gov/assets/international/downloads/pdf/NYC_VLR_2018_FINAL.pdf) fungerar som modell för rapporteringen, så att en jämförelse blir möjlig.

Visionen på längre sikt är att producera lösningar och information som hjälper städer runt om i världen dels att nå FN:s mål för hållbar utveckling så att Agenda 2030 blir genomförd, dels att inverka på att en liknande rapportering på stadsnivå blir allmännare.

Stadsstyrelsen konstaterar att rapporteringen inte ersätter någon annan befintlig rapportering inom staden och att den genomförs i nära samarbete med bl.a. stadens nuvarande strategiska spetsprojekt. Rapporteringen är en process som inleds i år. Det är meningen att processen i fortsättningen ska utvecklas i förhållande till andra städer som utför rapportering. Befintliga indikatoruppgifter utnyttjas i så hög grad som möjligt vid rapporteringen. Stadsstyrelsen konstaterar också att alla mål för Agenda 2030 inte lämpar sig för Helsingfors förhållanden.

Inför FN:s uppföljningskonferens om hållbar utveckling har det bestämts att följande mål prioriteras år 2019:

4. Säkerställa en öppen, likvärdig och god utbildning samt främja livslångt lärande för alla
8. Verka för en hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla
10. Minska ojämlikheten inom och mellan länder
13. Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringen och dess konsekvenser
16. Främja fredliga samhällen, tillhandahålla rättvisa för alla samt bygga upp effektiva och ansvarstagande institutioner på alla nivåer
17. Stärka genomförandet av den hållbara utvecklingen och stödja globalt partnerskap

Det går att hitta flera beröringspunkter mellan dessa och Helsingfors strategi och de indikatorer som redan finns. Det är viktigt att lyfta fram internationellt intressant bästa praxis och att producera jämförbar information med hjälp av rapporteringsmodellen. Under hösten 2018 identifierar staden de strategiska helheter som det är mest betydelsefullt att rapportera om i förhållande till målen för hållbar utveckling. Det är meningen att staden under våren 2019 ska ge ut den första rapporten, utifrån vilken rapporteringen vidareutvecklas under 2020.

Föredragande

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

26.09.2018

Ärende/8

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marko Karvinen, strategichef, telefon: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite, allekirjoittamaton
- 2 Agenda 2030 -kestävän kehityksen tavoitteet, YK

Bilagematerial

- 1 New Yorkin kaupungin kestävän kehityksen raportti 2018 (engl.)

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 577

HEL 2018-001302 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Jenni Pajusen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

§ 243

Den av ledamoten Johanna Sydänmaa väckta motionen om utvidgning av rapporteringen om Helsingfors stads företagshälsoenkät i fråga om ledararbete

HEL 2018-002004 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Johanna Sydänmaa väckta motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige anser vid godkännandet av stadsstyrelsens svar att det är viktigt att rapporteringen av trakasserier och mobbning på arbetsplatsen inte lämnas bort i rapporteringen av resultaten av Helsingfors egen arbetshälsoenkät. (Sydänmaa)

Behandling

Ledamoten Johanna Sydänmaa understödd av ledamoten Alviina Alametsä föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige anser vid godkännandet av stadsstyrelsens svar att det är viktigt att rapporteringen av trakasserier och mobbning på arbetsplatsen inte lämnas bort i rapporteringen av resultaten av Helsingfors egen arbetshälsoenkät.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

3 omröstningen

Ledamoten Johanna Sydänmaas förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige anser vid godkännandet av stadsstyrelsens svar att det är viktigt att rapporteringen av trakasserier och mobbning på arbetsplatsen inte lämnas bort i rapporteringen av resultaten av Helsingfors egen arbetshälsoenkät.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 73

Heidi Ahola, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir

26.09.2018

Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Tuula Haatainen, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinälumma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Otso Kiväkäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Terhi Koulumies, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Silvia Modig, Abdirahim Mohamed, Elina Moisio, Sami Mutttilainen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yarnar

Blanka: 11

Sirpa Asko-Seljavaara, Jussi Halla-aho, Arja Karhuvaara, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Mia Nygård, Risto Rautava, Matias Turkkila, Jan Vapaavuori, Laura Varjokari

Frånvarande: 1

Wille Rydman

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Johanna Sydänmaas förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marju Pohjaniemi, personaldirektör, telefon: 310 37965

marju.pohjaniemi(a)hel.fi

Asta Enroos, chef för personalpolitik, telefon: 310 36420

asta.enroos(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Johanna Sydänmaan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

26.09.2018

Ledamoten Johanna Sydänmaa och 24 andra ledamöter föreslår i sin motion att rapporteringen om stadens företagshälsovårdsenkät ska utvidgas i fråga om ledararbete och gränserna för minimiantalet svarande ska sänkas.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Sänkning av minimiantalet svarande i företagshälsoenkäten

Helsingfors stads personalenkäter omfattar företagshälsoenkäten och Kommun10-enkäten som genomförs turvis vartannat år. Kommun10 är en landsomfattande uppföljningsundersökning som leds av Arbetshälsoinstitutet. Med hjälp av undersökningen följs personalens välbefinnande och arbetslivets utveckling. Resultaten ska behandlas i varje arbetsenhet och utifrån resultaten ställs det upp mål för utvecklingen av arbetet, arbetsorganisationerna och chefsarbetet.

Stadsstyrelsen anser att det är viktigt att arbetsorganisationerna och cheferna får respons för att kunna utveckla sin verksamhet. I undersökningar och enkäter ska man dock alltid sörja för integritetsskyddet och forskningsetiska frågor.

Den landsomfattande styrgruppen för Kommun10-undersökningen beslutade våren 2018 sänka gränserna för minimiantalet svarande för att även de minsta arbetsenheterna skulle få respons över sin verksamhet. Styrgruppen kom fram till en sådan lösning att antalet 30 svarande bevaras som minimigräns i fråga om delikata frågor som gäller diskriminering, trakasseri och mobbning på arbetsplatsen. I de övriga resultat som rapporteras tillämpas 10 svarandes minimigräns. Härigenom får också de minsta arbetsenheterna respons över arbetets smidighet, ledararbetet och arbetsorganisationens funktionalitet.

Det har också omvärderats om företagshälsoenkätens gränser för minimiantalet svarande är ändamålsenliga och gränserna kommer i fortsättningen att sättas på samma sätt som i Kommun10-undersökningen. I rapporteringen av alla andra frågor utom de som gäller individens hälsa och arbetsförmåga tillämpas i fortsättningen en gräns på 10 svarande. Endast när det gäller frågor om individens arbetsförmåga och hälsa bevaras minimiantalet på 30 svarande som gräns för att garantera integritetsskyddet.

Stadsstyrelsen konstaterar att sänkningen av gränserna för minimiantalet svarande enligt ovan gör det nu möjligt även för de minsta enheterna att få sina egna resultat.

26.09.2018

Ärende/9

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marju Pohjaniemi, personaldirektör, telefon: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi
Asta Enroos, chef för personalpolitik, telefon: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Johanna Sydänmaan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 527

HEL 2018-002004 T 00 00 03

Påttös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Johanna Sydänmaan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marju Pohjaniemi, henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi
Asta Enroos, henkilöstöpolitiikan päällikkö, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi

§ 244

Den av ledamoten Alviina Alametsä väckta motionen om etiska anvisningar för hyrning av stadens lokaler och områden

HEL 2018-002605 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Alviina Alametsä väckta motionen som slutbehandlad.

Behandling

Ledamoten Jussi Halla-aho understödd av ledamoten Matias Turkkila föreslog att ärendet återremitteras till stadsstyrelsen för behandling utgående från att punkt (9) stryks i beslutsmotiveringarna:

"I principerna för invånarbruk av stadens lokaler läggs det dessutom till att lokaler inte hyrs ut för evenemang som strider mot FN:s konvention om avskaffande av rasdiskriminering, för verksamhet som orsakar våld eller till sammanslutningar som planerar våld."

Otydliga och vaga formuleringar leder lätt till godtycke och politisering av myndighetsbeslut och till lösningar som måste dryftas i domstol. För att människor och organisationer ska behandlas lika och med tanke på rättsskyddet är det nödvändigt att vad som egentligen avses i stadsstyrelsens framställning blir öppnat och definierat.

4 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Ärendet återremitteras till stadsstyrelsen för behandling utgående från att punkt (9) stryks i beslutsmotiveringarna: "I principerna för invånarbruk av stadens lokaler läggs det dessutom till att lokaler inte hyrs ut för evenemang som strider mot FN:s konvention om avskaffande av rasdiskriminering, för verksamhet som orsakar våld eller till sammanslutningar som planerar våld." Otydliga och vaga formuleringar leder lätt till godtycke och politisering av myndighetsbeslut och till lösningar som måste dryftas i domstol. För att människor och organisationer ska behandlas lika och med tanke på rättsskyddet är det nödvändigt att vad som egentligen avses i stadsstyrelsens framställning blir öppnat och definierat.

Ja-röster: 67

Heidi Ahola, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi,

26.09.2018

Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Tuula Haatainen, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Terhi Koulumies, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Silvia Modig, Abdirahim Mohamed, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 14

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Arja Karhivaara, Pia Kopra, Heimo Laaksonen, Dani Niskanen, Mia Nygård, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Wille Rydman, Matias Turkkila, Ulla-Marja Urho

Blanka: 2

Tapio Klemetti, Mauri Venemies

Frånvarande: 2

Kauko Koskinen, Jaana Pelkonen

Stadsfullmäktige beslutade fortsätta behandlingen av ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Titta Reunanen, chef för områdesdelaktighet, telefon: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

26.09.2018

Ledamoten Alviina Alametsä och 19 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors stad utarbetar etiska anvisningar för hyrning av stadens lokaler och områden som stöd för beslutsfattandet. Det framhålls i motionen att Helsingfors i sin strategi har förbundit sig till delaktighet, likabehandling och jämställdhet och till att främja tolerans. Dessa värderingar och mål bör också återspegla sig i hurdan verksamhet och hurdana evenemang det går att ordna i lokaler och allmänna områden i Helsingfors stads ägo.

Enligt motionen är det skäl att säkerställa att Helsingfors är en trygg stad för alla, att stadens lokaler och områden inte används exempelvis för evenemang som strider mot FN:s rasdiskrimineringskonvention eller för bedrivande eller planering av våldsam verksamhet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till principerna för invånarbruk av stadens lokaler, fastställda 20.8.2018, § 505.

Stadsstyrelsen anser att det viktigt att det finns jämlik tillgång till tillräckligt många invånarlokalerna med låg tröskel på olika aktörers ansvar och samlingsmöjligheter i Helsingfors. I enlighet med stadsstrategin görs det lättare att tillfälligt använda offentliga områden och tomma lokaler för kultur- och medborgarverksamhet, och staden strävar att främja användningen av även andra underutnyttjade lokaler än dem som är i stadens ägo.

Stadens sektorer har inte tidigare haft enhetliga etiska anvisningar som stöd för beslutsfattandet vid uthyrning av lokaler. Stadsbiblioteket har tidigare haft som riktlinje att verksamhet som strider mot dess strategi och mål inte ordnas på bibliotek, såsom kampanjer i syfte att begränsa yttrandefriheten eller olaglig verksamhet. De av stadsstyrelsen fastställda principerna för invånarbruk av stadens lokaler utgör de första för alla sektorer gemensamma anvisningarna som stöd för beslutsfattandet om invånarbruket.

Enligt principerna för invånarbruk av stadens lokaler baserar sig värderingarna för invånarbruket på invånarorientering, ekologi, rättvisa och likabehandling, ekonomi, trygghet, delaktighet och deltagande och företagervänlighet. När invånare använder lokaler i stadens ägo bör det ske enligt värderingarna ovan, och användningen av lokalerna främjas tydligt, öppet och i så hög grad som möjligt utifrån dessa värderingar.

I principerna för invånarbruk av stadens lokaler läggs det dessutom till att lokaler inte hyrs ut för evenemang som strider mot FN:s konvention

26.09.2018

om avskaffande av rasdiskriminering, för verksamhet som orsakar våld eller till sammanslutningar som planerar våld.

Enligt principerna för invånarbruket följer staden jämlikhet och öppenhet då den erbjuder lokaler för invånarbruk. Vid användningen av lokalerna ska god sed och Finlands lag följas. Principerna för invånarbruk av stadens lokaler följs i tillämpliga delar också av de dottersammanslutningar och stiftelser som hör till stadskoncernen.

Stadsstyrelsen konstaterar att värderingarna i principerna för invånarbruk av stadens lokaler och kravet att i verksamheten följa god sed och Finlands lagar utgör i motionen avsedda etiska anvisningar som stöd för beslutsfattandet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Titta Reunanen, chef för områdesdelaktighet, telefon: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 580

HEL 2018-002605 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Alviina Alametsän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

17.09.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Perusteluosan 7 kappaleen jälkeen lisätään seuraava kappale:

26.09.2018

”Lisäksi Kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteisiin lisätään kirjaus, ettei tiloja vuokrata YK:n rotusyrjinnän vastaista sopimusta rikkoviin tilaisuuksiin, ja ettei tiloja vuokrata väkivaltaa tuottavaa toimintaa tai sen suunnittelua harjoittaville yhteisöille.”

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 6

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Maria Ohisalo, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Tomi Sevander

Kaupunginhallitus hyväksyi Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 6 - 8 (1 tyhjä).

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titta Reunanen, alueosallisuuden päällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

§ 245

Den av ledamoten Suldaan Said Ahmed väckta motionen om lättläst språk och flerspråkighet i stadens verksamhet och beslutsfattande

HEL 2018-003226 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maija-Liisa Kasurinen, kommunikationschef, telefon: 310 37956
maija-liisa.kasurinen(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Suldaan Said Ahmed väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Suldaan Said Ahmed och 35 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors ska informera om sin verksamhet och om de viktigaste besluten på lättläst språk. Staden bör dessutom kommunicera på de fem mest allmänna främmande språken (dvs. ryska, estniska, somali, engelska och arabiska) och utöver dessa även på samiska.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Bakgrundsuppgifter

I sin verksamhet främjar staden invånarnas och personalens jämlikhet, likvärdighet, sociala kohesion och delaktiga handlingar. Staden utvecklas tillsammans med stadsgemenskapen. Eftersom staden är en offentlig organisation grundar dess verksamhet sig på öppenhet och transparens. Helsingfors främjar interaktion med stadsgemenskapen och hjälper även de som är i en sämre situation att delta i stadens utveckling. Att minska segregationen mellan olika befolkningsgrupper och områden är ett av stadens centrala mål. Att utveckla den sociala sammanhållningen är ett livsvillkor för en bra och konkurrenskraftig stad.

Stadens kommunikation styrs av kommunallagen, offentlighetslagen, grundlagen, språklagen samt stadens förvaltningsstadga och stadens riktlinjer och anvisningar för kommunikationen. I de lagar som reglerar kommunikationen poängteras att en stad ska kommunicera på ett klart, sakligt och begripligt språk samt beakta behoven hos de olika befolkningsgrupperna.

Enligt språklagen är Finlands nationalspråk finska och svenska. Staden kommunicerar om sin verksamhet och sina beslut huvudsakligen på de inhemska språken. Rätten att använda andra språk än finska, svenska och samiska hos myndigheter föreskrivs i lagar som gäller på olika områden.

I anvisningarna för kommunikationen som godkänts av stadsstyrelsen (korr. Stn 17.6.2013) konstateras följande:

I stadens information utåt ska den finsk- och svenskspråkiga befolkningens behov beaktas jämlikt. För offentligheten avsedda meddelanden och broschyrer ska alltid ges ut på bägge officiella språken. Även vid annan kommunikation, t.ex. vid meddelanden avsedda för massmedier, ska staden se till att både finsk- och svenskspråkiga personers informationsbehov beaktas, fastän staden inte är skyldig att översätta allt informationsmaterial som sådant till det andra inhemska språket.

I princip tvingar inte språklagen myndigheterna att informera på andra språk. I egenskap av myndighet har staden rätt att ge bättre språklig service än vad språklagen förutsätter. Kravet på en ändamålsenlig behandling, som är en del av god förvaltning, kan dessutom innebära att man använder ett annat språk då ett ärende handläggs.

Lättläst språk är en förenklad version av allmänspråket där innehållet, strukturen och vokabulären anpassas för att lättare kunna förstås. Lättläst hjälper personer som har svårt att läsa eller förstå standardspråk. Detta kan bero på t.ex. bristande kunskaper i standardspråket eller läsvårigheter. Bland andra dysfatiker, utvecklingsstörda, invandrare, äldre personer, de som har läs- och skrivsvårigheter eller just har lärt sig läsa samt personer som talar ett annat språk och bekantar sig med det finska språket och kulturen är de som kan behöva lättläst språk. Cirka 8–12 % av befolkningen hör till målgruppen för lättläst språk.

Lättläst språk innebär att standardspråket översätts till lättläst och för detta ändamål behövs en översättare. Selkokeskus är en riksomfattande organisation som arbetar för information om samt den allmänna attityden till lättläst i Finland.

Nuläget för service på lättläst och främmande språk

I enlighet med kommunikationsanvisningarna och i den utsträckning som det är möjligt informeras stadens kunder med annat språk på deras modersmål. För detta ändamål har staden webbsidor på flera olika språk och servicepunkter som betjänar på främmande språk. Staden samarbetar också med andra massmedier som publiceras i Helsingfors för att förbättra informationen om staden och dess service.

Vid sidan om den finsk- och svenskspråkiga befolkningen har en betydande del av helsingforsarna ett annat modersmål än inhemska språk. För dem bör staden i möjligaste mån informera om verksamheten och beslutsfattandet på deras modersmål. Kundmeddelanden från staden översätts bland annat till estniska, ryska, somali, arabiska och engelska. I praktiken uppstår behovet av enskilda översättningar vid de olika sektorernas verksamhetsställen, där man bedömer detta behov från fall till fall.

Staden publicerar information om sin verksamhet och service på flera olika språk på sin webbsida. Webbplatsen hel.fi har sidor på de inhemska språken och dessutom omfattande sidor på engelska samt mindre omfattande sidor på tyska, franska och ryska.

Sociala medier som riktats till invandrare har innehåll även på andra språk, såsom på ryska.

För beslutshandlingarnas språkversioner iakttar man stadsfullmäktiges beslut enligt vilket fullmäktiges dokument översätts till svenska, men inte stadsstyrelsens och nämndernas. Nämndernas svenska sektioner publicerar sina handlingar på svenska. Tjänsteinnehavarbeslut som publiceras på svenska är t.ex. besluten av direktören för svenska servicehelheten inom fostran och utbildning.

På sidan helsinginseutu.fi finns innehåll på finska, svenska och engelska. Sajten har även innehåll på lättläst finska och svenska samt på finskt och finlandssvenskt teckenspråk.

Infobanken är en webbtjänst på tolv språk som riktar sig till invandrare. Infobanken informerar om det finländska samhället, service och invandrarnas rättigheter och skyldigheter. Helsingfors har egna sidor på tjänsten, och på dem presenteras stadens och övriga myndigheters viktiga service för nya helsingforsare. I tjänsten deltar ytterligare 18 kommuner samt flera statliga organisationer.

Målsättningen är att infobankens texter ska vara begripliga även då användaren inte har finska som modersmål. Sajtens finska sidor är skrivna på ett tydligt allmänspråk som har många gemensamma drag med lättläst. Man undviker komplicerade satsbyggnader, och långa meningar delas upp på flera meningar. Man fäster vikt vid en enkel vokabulär

26.09.2018

och förklarar svåra termer vid behov. Läsbarheten stöds även av korta meningar, förteckningar och underrubriker.

Infobanken fungerar på finska, svenska, engelska, ryska, estniska, franska, spanska, turkiska, somali, kinesiska, persiska och arabiska. Alla språkversioner är identiska; tjänstens syfte är att likvärdigt berätta om det finska samhället. Översättarna har fått anvisningar om att använda ett klart språk, och klara översättningar har även varit ett kvalitetskriterium vid upphandlingen av översättningar. I redaktionsarbetet följer man noga hur situationen för lättläst språk utvecklas.

På grund av innehållets stora omfattning fokuserar Infobanken på att informera om bestående servicestrukturer i samhället. Infobanken ger råd på tolv språk om hur man söker till en skola eller ett dagis, men berättar inte om sektorernas beslut.

Helsingfors allmänna information Virka-info ger råd om service och invandring på flera språk, bl.a. engelska, arabiska, franska, ryska, somali, dari och farsi.

Det finns en sidhelhet för invandrare i Helsingfors på finska där man särskilt har fäst vikt vid lättläst språk i presentationen av invandrarrådgivningen. Då man skapade sidorna för invandrare fäste man särskilt mycket vikt vid ett klart språk, eftersom de flesta invandrare inte talar finska eller engelska som modersmål.

Vid servicepunkten International House Helsinki (IHH), som samordnas av Helsingfors stad, kan man få all service på engelska, och där har man samlat tjänster för huvudstadsregionens nyanlända invandrare under samma tak. Den fortsatta utvecklingen av IHH-konceptet bereds tillsammans med arbets- och näringsministeriet och andra aktörer.

Stadens företagsrådgivning (NewCo Helsinki) ger service på finska och engelska till dem som grundar uppstarts företag.

Stadens sektorer har som målsättning i sin kommunikation att informera om sin verksamhet och sitt beslutsfattande på ett klart språk. Av sektornämnderna begärdes utlåtanden till motionen om engelska som ett tredje servicespråk i Helsingfors stad, som väckts av ledamoten Mari Holopainen (Stn 30.5.2018, HEL 2017-012445 T 00 00 03).

I utlåtandena från nämnderna konstaterades då att den nuvarande nivån på engelskspråkig service är omfattande. I alla sektorer bastjänster är användningen av engelska utbredd och kontakttolk används vid behov.

26.09.2018

Inom social- och hälsovårdssektorn betonas klientens möjlighet att använda tjänster på olika språk. Detta sänker tröskeln till att ta del av olika tjänster och stärker klientens möjligheter att ta hand om sin egen hälsa och välfärd.

Inom fostrans- och utbildningssektorn syns den kulturella mångfalden i Helsingfors tydligt. Av dem som använder fostrans- och utbildningssektorns tjänster har en femtedel ett annat modersmål än finska eller svenska. Inom sektorn anses det viktigt att det även i framtiden finns tillgång till tjänster på engelska och vid behov även andra främmande språk.

Kultur- och fritidssektorn konstaterade i sitt utlåtande att engelska redan är ett synnerligen naturligt service-, kommunikations- och arbets- språk inom hela sektorn. Till exempel inom ungdomsservicen uppstår även situationer där klienten kan varken finska eller engelska. Trots att personalen inom ungdomsservicen i princip kan kommunicera på engelska är det också viktigt att kunna tydlig finska och de vanligaste övriga invandrarspråken.

I stadsmiljösektorn betonades att delaktigheten bör stärkas och de språkliga hindren bör sänkas på så sätt att stadens alla invånare ska ha en så låg tröskel som möjligt att delta i diskussionen kring utvecklingen av stadsmiljön.

Sektorernas webbplatser erbjuder innehåll och nyheter på såväl finska och svenska som engelska. Kultur- och fritidssektorn omarbetar sin webbplats under det pågående året. Informationen ska bli lättare att hitta och man fäster dessutom vikt vid lättläst språk.

Huvudstadsregionens bibliotek informerar på sajten helmet.fi om bibliotekstjänsterna på finska, svenska och engelska samt ryska. En del av kommunikatörerna vid kultur- och fritidssektorn har fått utbildning i lättläst språk vid Selkokeskus och kan producera detta på finska. Exempelvis stadsbibliotekets regler har även skrivits på lättläst (svenska och finska). I sektorns presentationsmaterial beaktas de olika språkliga målgrupperna. Stadsbiblioteket har producerat en broschyr om bibliotekets tjänster på 13 språk bl.a. med tanke på invandrare.

Helsingfors stad ska uppgradera sina elektroniska webbtjänster så att de stämmer överens med tillgänglighetsdirektivet senast 23.9.2020. Detta gäller webbsidan hel.fi samt de webbtjänster som hör till den samt stadens alla elektroniska delaktighetstjänster, såsom responskanaler, Helsingforskanalen, sajterna osallistu.hel.fi och kerrokantasi.hel.fi samt nya digitala tjänster. Stadens servicekarta har redan fått stämpeln för beaktad tillgänglighet.

26.09.2018

Tillgängligheten är en väsentlig del av principen planera för alla med vilken man strävar efter att alla användare ska ha lika möjligheter att använda digitala tjänster, oavsett hörsel och syn, motoriska förutsättningar eller funktionsnedsättning.

Trots att staden inte är skyldig att utarbeta stadens alla meddelanden på alla kommuninvånarens modersmål, strävar staden efter att i sin kommunikation beakta även de invånare som talar ett annat språk än finska och svenska. Staden informerar även på andra språk i mån av möjlighet och enligt behov.

Kostnadseffekter

I utlåtandena fäster man särskild vikt vid kostnadseffekterna. Om staden skulle informera om sin verksamhet och sitt beslutsfattande på lättläst och många främmande språk skulle stadens översättningskostnader mångfaldigas. Dokumenten som utarbetas i förvaltningsprocesserna borde översättas till flera språk, vilket skulle kräva betydande nya resurser. Dessutom uppstår kostnader i och med översättning av flera olika blanketter och ändringar i olika datasystem, särskilt kund- och patientdatasystem.

Om hela beslutsfattandets hela förvaltningsprocess inklusive ändringsökandet ska genomföras även på lättläst och ett flertal främmande språk, förutsätter detta ändringar även i externa aktörers, såsom de statliga tillsynsmyndigheternas, verksamhet. Kompletterande utbildning av personalen medför också kostnader. Personalen erbjuds språkutbildning, men för att fatta förvaltningsbeslut samt för att utföra och dokumentera kund- och patientarbete på flera språk krävs det en mer omfattande utbildning än den nuvarande. De som arbetar inom kundservice behöver ofta stöd med sina kunskaper i svenska.

Staden utbildar och främjar personalens kompetenser även i frågor kring språkkunskaper. Om det anses viktigt att kunna ett annat språk än det andra inhemska språket i serviceverksamheten, kan man kräva dessa språkkunskaper vid rekryteringen eller alternativt kan den existerande personalen utbildas för uppgiften. I dylika uppgifter kan personalen även få en separat ersättning för språkkunskaper.

Att börja använda lättläst och flera främmande språk för stadens verksamhet och beslutsfattande innebär stora kostnader, vilka först bör kartläggas såväl av stadskansliet som av sektorerna. Av utredningen bör framgå bland annat vilka åtgärder reformen förutsätter, vilka tilläggsresurser reformen kräver, vilka kostnader översättningen av servicematerialet, blanketterna och datasystemändringarna orsakar samt behovet av utveckling av personalens språkkunskaper. I utredningen vore det bra att höra även invånarna om att ordna service på lättläst

26.09.2018

och övriga språk, samt att kartlägga vilka konsekvenser detta har för de statliga tillsynsmyndigheternas verksamhet i samband med processerna för ändringssökande. Med tanke på de omständigheter som nämns ovan kan det dock inte för närvarande anses behövt att starta en sådan utredning.

Stadsstyrelsens anvisningar

Att förstärka lättläst språk och flerspråkighet stöder stadens likvärdighets- och jämlikhetsarbete och främjar på så sätt stadens strategiska målsättning att tillsammans bygga världens bäst fungerande stad.

Möjligheten att använda lättläst och andra språk gör staden mer attraktiv och gör det lättare för dem som talar ett annat språk att bosätta sig eller utträta ärenden i staden.

Stadsstyrelsen uppmanar de olika sektorerna att beakta behovet av lättläst och andra språk inom verksamheten och beslutsfattandet och att se till att denna service genomförs som en del av den normala årliga planeringen av ekonomin och verksamheten. Eftersom de olika tjänsterna har olika utgångspunkter vad gäller lättläst och andra språk bör man lägga till dessa separat för varje tjänst.

Stadsstyrelsen uppmuntrar sektorerna att hitta naturliga sätt för att inom sin egen verksamhet betjäna stadsborna på lättläst och flera språk, och anser det viktigt att utvecklingsarbetet görs specifikt för de olika tjänsterna så att sektorerna själva kan utveckla lämpligaste praxis för sin verksamhet. Detta ska genomföras så att alla servicekunders behov beaktas så väl som möjligt.

Stadsstyrelsen konstaterar att eventuella brister i servicen på lättläst och andra språk måste åtgärdas när de har ett samband med en sådan uppgift där denna service är av särskild betydelse. För denna service ska sektorerna vidta behövliga åtgärder och öka sina färdigheter att tillgodose servicen.

Stadskansliets enhet för delaktighet och rådgivning samt kommunikationsenheten har deltagit i beredningen av beslutsförslaget. För detta har man även använt sig av åsikterna i utlåtandet som gavs för ledamoten Mari Holopainens motion om engelska som ett tredje servicespråk i Helsingfors HEL 2017-012445 T 00 00 03.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maija-Liisa Kasurinen, kommunikationschef, telefon: 310 37956
maija-liisa.kasurinen(a)hel.fi

26.09.2018

Ärende/11

Bilagor

1 Valtuutettu Said Ahmed Suldaanin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 581

HEL 2018-003226 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Said Ahmed Suldaanin aloitteen loppuun käsitellyksi.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maija-Liisa Kasurinen, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 37956
maija-liisa.kasurinen(a)hel.fi

§ 246

Den av ledamoten Dan Koivulaakso väckta motionen om förbättring av situationen för de arbetslösa som berörs av aktiveringsmodellen

HEL 2018-003227 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Eetu Pernu, specialplanerare, telefon: 310 36085
eetu.pernu(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Dan Koivulaakso väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Dan Koivulaakso och 24 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden gör en utredning över aktiveringsmodellens effekter på helsingforsares arbetslöshetssituationer med beaktande av köns-, ålders-, språk- och nationalitetsskillnader. I motionen föreslås även en kartläggning av hur mycket det kostar att sysselsätta dessa personer eller att styra dem till lämpliga åtgärder som främjar sysselsättningen. Dessutom föreslås i motionen att man tillsammans med Arbetskraftsmyndigheten inom ramen för stadens budget ska ordna sysselsättningsmöjligheter för varje arbetslös helsingforsare eller en möjlighet att delta i tjänster som främjar sysselsättningen enligt aktiveringsmodellens krav.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Om motionen begärdes utlåtanden av social- och hälsovårdsministeriet, arbets- och näringsministeriet samt NTM-centralen i Nyland.

Aktiveringsmodellen och tjänster som främjar sysselsättningen

26.09.2018

Från och med 2.4.2018 skärs en arbetslös arbetssökandes arbetslöshetsförmån ner med 4,65 procent om denne inte har visat sig uppfylla aktiveringsskyldigheten som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Under en granskningsperiod (65 betalningsdagar av arbetslöshetsförmån) kan aktiviteten påvisas genom följande åtgärder för den som betalar ut förmånen:

- 1) utföra 18 timmar lönearbete enligt kollektivavtal
- 2) i företagsverksamhet tjäna totalt minst 23 procent av den månadsinkomst som krävs för arbetsvillkoret för företagare
- 3) delta fem dagar i sysselsättningsfrämjande service,
- 4) delta fem dagar i annan service eller verksamhet som förbättrar förutsättningarna för sysselsättning och ordnas av Arbetskraftsmyndigheten, eller
- 5) på arbetsplatsen eller i anknytning till sysselsättandet delta fem dagar i annan verksamhet som stöder rekryteringen och för vilken arbetslöshetsförmån betalas.

I nuläget har staden inte möjlighet att ordna sådan i punkterna 3–5 avsedd service som främjar sysselsättningen och som enligt lagen ska ordnas av Arbetskraftsmyndigheten. Staden är ingen Arbetskraftsmyndighet utan erbjuder t.ex. arbetsprovning och perioder med lönesubvention i egenskap av arbetsgivare. Social- och hälsovårdsministeriet konstaterar i sitt utlåtande att man inte kan anse att sådana åtgärder som främjar sysselsättningen och som en kommun ordnat eller producerat stämmer överens med aktivitetsmodellen.

Social- och hälsovårdsministeriet förbereder som bäst en utvidgning av aktiveringsmodellen på så sätt att bl.a. sysselsättningsfrämjande åtgärder som en kommun ordnat i framtiden ska anses som en åtgärd i enlighet med aktiveringsmodellen. Enligt förslaget ska både kommunens egen verksamhet och sådan sysselsättningsfrämjande verksamhet som kommunen skaffat av någon annan räknas som aktivitet. Om förslaget godkänns kommer bl.a. kurser, träning inför arbetsintervju, CV-kurser och längre karriärträning att räknas som aktivitetsåtgärder. Om lagförslaget godkänns är åtgärder som stöder sysselsättningen ordnade av kommuner, arbetsgivare och vissa organisationer framöver tillgängliga metoder för arbetslösa helsingforsare för att påvisa aktivitet i enlighet med aktiveringsmodellen.

NTM-centralen i Nyland poängterar att aktiveringsmodellen inte har ändrat på kriterierna för att välja och bevilja tjänster enligt lagen om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice och att aktiveringsmodellens

26.09.2018

villkor inte heller i sig själva är en grund för att få denna service. Tjänsterna är förknippade med flera förutsättningar som beror på den arbetslösas personliga situation och som kan vara behovsprövade eller absoluta villkor för det allmänna servicebehovet, arbetslöshetens varaktighet, utbildningsbehovet eller lämpligheten för branschen.

Stadens service för att sköta sysselsättningen

Staden erbjuder årligen tusentals åtgärder för att sköta sysselsättningen såsom lönesubvention, läroavtalsutbildning och arbetsprövning, understöder sysselsättningsprojekt i enlighet med stadsstrategin, erbjuder sommarjobb åt ungdomar samt deltar i olika köpta tjänster som är nya test för att främja sysselsättningen. Dessutom stöder staden sina kunders sysselsättning i den privata sektorn genom att med företagskoordinatorverksamheten söka nya sysselsättningsmöjligheter samt genom att bevilja Helsingforstillägg som ekonomiskt stöd. Svårt sysselsatta arbetslösa beaktas i möjligaste mån i sysselsättningsvillkoren vid anbudsförfaranden som gäller stadens upphandlingar. Lagstadgade tjänster är den sektorsövergripande samservicen som främjar sysselsättningen och arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte ordnad av social- och hälsovårdssektorn. Staden har också flera etablerade strukturer med syfte att minska arbetslösheten i olika målgrupper, såsom unga, invandrare och personer med nedsatt arbetsförmåga.

Vid stadens sysselsättningstjänster iakttas den lagstadgade likställighetsprincipen och tjänsterna riktas i synnerhet till kundgrupper som är i en svagare situation på arbetsmarknaden. Man har inte kunnat göra en sådan utredning av aktiveringsmodellens effekter som beaktar skillnader i de arbetssökandes kön, språk, ålder och nationalitet som föreslås i motionen eftersom kommunen med stöd av dataskyddslagen inte har tillgång till personuppgifter för dem som berörs av aktiveringsmodellen. De som betalar arbetslöshetsförmåner (FPA eller a-kassan) eller TE-byrån som verkställer lagen om utkomstskydd för arbetslösa har tillgång till uppgifterna.

Enligt en undersökning gjord av NTM-centralen i april anser 78 procent av 156 helsingforsare att aktiveringsmodellen inte inverkar på den egna viljan att söka sig till aktiveringsmodellens tjänster. NTM-centralen uppskattar att det finansiellt sett finns tillräckliga resurser för tjänster som främjar sysselsättningen under 2018 och sannolikt även under 2019. De kommuninvånare som är i den svagaste ställningen på arbetsmarknaden har tryggad utkomst i varje fall eftersom den del av arbetslöshetsförmånen som aktiveringsmodellen skär ner i regel kan återbetalas som utkomststöd av FPA på ansökan, om personen inte har tillräckligt med andra inkomster.

26.09.2018

Stadens sysselsättningstjänster som arbetsgivare

Staden erbjuder perioder med arbetsprövning och lönesubvention i egenskap av arbetsgivare samt lagstadgad arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. I lagen föreskrivs detaljerat om arbetsprövning och arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, och kunder som inte tillhör målgruppen kan inte delta i dessa. Staden ordnar lönesubventionerade perioder enligt arbetsvillkorets minimikrav på 8 månader. De sysselsatta är då berättigade till inkomstrelaterad dagpenning om arbetslösheten sedan eventuellt fortsätter. Arbets- och näringsministeriet konstaterar i sitt utlåtande att det vanligen inte är ändamålsenligt att bevilja lönesubvention t.ex. för korta anställningar som uppfyller minimikravet i aktiveringsmodellen. Också enligt NTM-centralen borde ett lönesubventionerat arbete fortgå enligt hur arbetsfärdigheterna potentiellt kan utvecklas. Minimitiden enligt aktiveringsmodellen räcker inte till för att utveckla den sysselsattas yrkeskompetens.

På tal om att ordna sysselsättningsmöjligheter utan lönesubvention kan det konstateras att det för närvarande arbetar ca 38 000 personer i stadens tjänst och att det i juni 2018 fanns sammanlagt 35 434 arbetslösa arbetssökande i Helsingfors. Att anställa en person på deltid i ett arbetsavtalsförhållande som uppfyller aktiveringsmodellens minimikrav utan lönesubvention skulle orsaka en kostnad på ca 1 000 euro per år. Att ge Helsingfors alla arbetslösa en motsvarande chans kräver tilläggsanslag på ca 35 miljoner årligen. Under 2018 har ungefär hälften av alla arbetslösa råkat ut för aktiveringsmodellens nedskärningar. Att erbjuda denna grupp jobbmöjligheter kräver extra anslag på ca 17,5 miljoner euro. Uppskattningen innehåller inte kostnader för inkörning, organisering, lokaler och arbetsredskap i samband med sysselsättningen och beaktar inte de inbesparingar som en kommun kan få i kommunernas finansieringsandel av arbetsmarknadsstödet.

Till slut

Enligt NTM-centralen finns det ett tillräckligt utbud av service i enlighet med aktiveringsmodellen för arbetslösa helsingforsare. Serviceutbudet förbättras ytterligare om lagförslaget för att utvidga omfattningen för aktiveringsmodellens tjänster godkänns. Inom ramen för stadens budget är det inte möjligt att erbjuda alla arbetslösa helsingforsare en möjlighet till sysselsättning enligt aktiveringsmodellen och staten kommer inte att bevilja lönesubvention för arbetsavtalsförhållanden med modellens minimivaraktighet. Dessutom främjar korttidsjobb inte tillräckligt kundernas situation på lång sikt.

TE-byråns resurser för att främja sysselsättning har ökat under de senaste åren på grund av aktiveringsmodellen och de periodiska intervju-

26.09.2018

erna varmed det kan förväntas att arbetssökande från Helsingfors styrs allt mer effektivt mot den öppna arbetsmarknaden och ändamålsenliga tjänster som avses i aktiveringsmodellen. Vid sidan om TE-byrån har ungdomsrådgivningen vid stadens sysselsättningstjänster, samser- viken som främjar sysselsättningen (Helsingfors TYP) och utbildnings- tjänsterna som främjar sysselsättningen en betydande roll i detta sam- hället viktigt arbete. Stadens sysselsättningstjänster följer också i framtiden aktivt med förändringar i aktiveringsmodellen för arbetslös- hetsskyddet och dessas effekter på arbetslösa kommuninvånarens väl- färd och granskar enligt behov att den egna servicen är tillräcklig eller i behov av utveckling.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Eetu Pernu, specialplanerare, telefon: 310 36085
eetu.pernu(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Liite 1 (Koivulaakso Dan ym. valtuustoaloite Kvsto 14.3.2018)
- 2 Liite 2 (sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön lausunto, 27.3.2018)
- 3 Liite 3 (sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön muistio, 19.6.2018)
- 4 Liite 4 (Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto, 25.7.2018)
- 5 Liite 5 (Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto, 30.7.2018)

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 582

HEL 2018-003227 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Dan Koivulaakson aloitteen loppuun käsitellyksi.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

26.09.2018

Lisätiedot

Eetu Pernu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36085
eetu.pernu(a)hel.fi

§ 247

Den av ledamoten Abdirahim Mohamed väckta motionen om ingripande i rasistiska demonstrationer vid skolor och i deras närhet

HEL 2018-006250 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Matti Koskinen, chef för säkerhets- och beredskapsenheten, telefon: 310 22393
matti.koskinen(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Abdirahim Mohamed väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Abdirahim Mohamed och 21 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska ingripa i rasistiska demonstrationer vid skolor och i deras omedelbara närhet. De som väckt motionen föreslår att staden ska utreda på vilka sätt dylika rasistiska demonstrationer kan hindras i framtiden.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen konstaterar att Helsingfors stad och Helsingfors polisinsättning samarbetar tätt i angelägenheter som gäller stadens säkerhet. Demonstrationer som ordnas i skolornas närhet och ingripandet i dessa har behandlats vid mötena mellan staden och polisinsättningens ledning.

Om allmänna sammankomster stadgas i lagen om sammankomster (530/1999). Med allmänna sammankomster avses demonstrationer eller andra tillställningar som ordnas i syfte att utöva mötesfriheten och i vilka även andra än de som uttryckligen inbjudits kan delta eller följa. Som allmänna sammankomster betraktas dock inte sådana demonstra-

26.09.2018

tioner vid vilka avsikten är att enbart framföra enskilda personers åsikter. Allmänna sammankomster får enligt lagen ordnas utomhus på allmänna torg, öppna platser, gatuområden eller andra för ändamålet lämpliga allmänna platser utan tillstånd av ägaren eller innehavaren. Ägaren eller innehavaren kan begränsa rätten att använda en sådan plats för en sammankomst, om sammankomsten väntas medföra oskälig olägenhet för ägaren, innehavaren eller miljön.

Allmänna sammankomster och offentliga tillställningar ska ordnas under fredliga former samt så att deltagarnas eller utomståendes säkerhet inte äventyras eller deras rättigheter inte kränks. När sådana tillställningar ordnas ska man se till att sammankomsten inte medför avsevärd olägenhet för miljön.

Polisens uppgift är att trygga utövandet av mötesfriheten. Dessutom ska polisen övervaka att arrangören och ordföranden uppfyller sina skyldigheter enligt denna lag samt vid behov vidta åtgärder för att upprätthålla ordning och säkerhet vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar.

Helsingfors polisinrättning konstaterar i sitt utlåtande att polisen flyttar de demonstrationer som enligt anmälan ska ordnas i närheten av en skola till ett sådant avstånd att demonstrationen inte stör skolarbetet eller medför otrygghet. Dessutom har polisen som mål att med arrangörerna av de demonstrationer som anmälts på förhand komma överens om en annan plats för demonstrationen än områden i närheten av läroinrättningar. Polisinrättningen konstaterar också att om en demonstration som hotar mångkulturalism och som inte har anmälts riktar sig till läroinrättningar, tillämpar polisen som utgångspunkt den ovannämnda principen om demonstrationsplats.

Polisen tillämpar vid behov 21 § i lagen om sammankomster enligt vilken ordföranden för eller arrangören av en allmän sammankomst ska avbryta sammankomsten eller bestämma att den ska avslutas, om det innebär omedelbar fara för människors säkerhet, egendom eller för miljön att sammankomsten fortsätter. Dessutom har en polis som hör till befälet rätt att avbryta en allmän sammankomst eller bestämma att den ska avslutas, om andra åtgärder inte har visat sig vara tillräckliga samt när arrangemangen vid en allmän sammankomst i övrigt väsentligt strider mot lag.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Matti Koskinen, chef för säkerhets- och beredskapsenheten, telefon: 310 22393
matti.koskinen(a)hel.fi

26.09.2018

Bilagor

- 1 Mohamed Abdirahim Aloite Kvsto 30052018 3
- 2 Helsingin poliisilaitoksen lausunto 3.8.2018

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 583

HEL 2018-006250 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Abdirahim Mohamedin aloitteen loppuun käsitellyksi.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Matti Koskinen, turvallisuus- ja valmiusyksikön päällikkö, puhelin: 310 22393
matti.koskinen(a)hel.fi

§ 248

Den av ledamoten Sirpa Asko-Seljavaara väckta motionen om Sibeliusparkens allmänna intryck och service

HEL 2017-010604 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Sirpa Asko-Seljavaara väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Sirpa Asko-Seljavaara och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion en förbättring av Sibeliusparkens allmänna intryck och en ökning av antalet toaletter.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen behandlade motionen 5.2.2018, § 68, och återremitterade ärendet för ny beredning på så sätt att stadsmiljösektorn ska omallokera de anslag som reserverats för renhållning och sanitetslokaler så att servicen för turister i Sibeliusparken kan förbättras inom en betydligt kortare tid.

På stadsstyrelsens föredragningslista konstaterades då följande:

Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtandet som erhållits och konstaterar att behovet av en grundläggande reparation av Sibeliusparken har konstaterats i områdesplanen för Kampmalmen och Tölö 2017–2026. I investeringsprogrammet 2017–2021, som utgör bilaga till stadens budget 2017, har det reserverats 500 000 euro för iståndsättning år 2019.

Iståndsättningen omfattar bl.a. att rutterna görs klarare och att de delar som är i sämst skick, såsom Sibeliushmonumentets omgivning och konstruktioner, liksom även parkens växtlighet ska rustas upp. Dessutom reserverar man plats för en mindre estrad.

I Sibeliusparken finns ett city-wc. Toalettnätverket byggs ut i enlighet med den godkända översiktsplanen. De medel som i stadsmiljösektorn reserverats för toaletter räcker bara till för att inrätta ett nytt wc per år, och flera allmänna områden, såsom Alpparken och Dallapéparken, saknar fortfarande wc. Det kostar ca 50 000–100 000 euro att inrätta ett nytt wc. Med den nuvarande finansieringen är det möjligt att bygga ett nytt wc i Sibeliusparken först i slutet av 2020-talet.

Stadsmiljösektorn har gett ett nytt utlåtande i ärendet 24.4.2018.

Stadsstyrelsen konstaterar att stadsmiljösektorn främjar planeringen och byggandet av en ny toalett i Sibeliusparken, utöver rutterna m.m. som redan nämns i svaret ovan. Toaletten kommer att placeras i hörnet av Mechelingatan och Råholmsvägen. Under 2018 är det möjligt att bygga ut den kommunalteknik som förutsätts för åtminstone en ny toalett. Man undersöker även om man kan placera ett kafé i någondera av villorna i området.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 533

HEL 2017-010604 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

26.09.2018

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran aloitteen loppuun käsitellyksi.

05.02.2018 Palautettiin

29.01.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 24.04.2018 § 217

HEL 2017-010604 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Sibeliuksen puiston korjaus- ja kehittämistarpeet todetaan Kampinmalmin ja Töölön aluesuunnitelmassa vuosille 2017–2026. Sibeliuksen puisto tulee suunnitella ja järjestää uudelleen. Kunnostustarpeen kiireellisyyttä korostaa puiston asema suosittuna matkailukohteena. Aluesuunnitelmassa linjataan, että Sibeliuksen puistossa halutaan kehittää tapahtumakäyttöä, erityisesti pienimuotoista konserttitoimintaa.

Aluesuunnitelman yhteydessä puistoon laadittiin hankeohjelma, jossa alustava kustannusarvio on 530 000 euroa. Tällä hetkellä puiston peruskorjaus on ohjelmoitu investointiohjelmassa vuodelle 2019. Sille on taloussuunnitelmaehdotuksessa varattu alustavasti 500 000 euroa. Rahoituksesta ei vielä ole varmuutta. Kunnostuksessa on varauduttu myös pienimuotoiseen esiintymislavaan.

Voimassa olevassa Yleiskaava 2002:ssa ja Helsingin uuden yleiskaavan Kulttuuriympäristöt-teemakartassa Sibeliuksen puisto on merkitty kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi kohteeksi. Puistoa tulee kehittää siten, että alueen arvot ja ominaisuudet säilyvät. Suunnittelun pohjaksi on laadittu Sibeliuksen ja Topeliuksen puistojen puistohistoriaselvitys.

Puistossa on yksi City-käymälä. Puiston tapahtumakäytön monipuolistaminen edellyttäisi toisenkin City-käymälän sijoittamisen puistoon. Kaupunkiympäristön toimiala edistää Sibeliuksen puiston uuden

26.09.2018

käymälän suunnittelua ja rakentamista. Käymälän tarkan sijaintipaikan etsintä on aloitettu. Vuoden 2018 aikana puistoon voidaan toteuttaa ainakin uuden käymälän edellyttämä kunnallistekniikka.

Asemakaavoituksen yhteydessä on ollut tavoitteena tutkia mahdollisuuksia sijoittaa puistoa tukevia palveluja, kuten kahvila, matkamystomyymälä ja käymälä, puistoa ympäröiviin rakennuksiin. Parhailaan on vireillä Rajasaarentie 6:n asemakaavan muutos, jossa suojellun huvilarakennuksen käyttötarkoituksen muuttamisen yhteydessä on tarkoitus mahdollistaa kahvilan tai ravintolan sijoittuminen rakennuksen maantasokerrokseen.

Tutkitaan mahdollisuutta saada alueelle kahvila esimerkiksi jompaan kumpaan alueella olevista vanhoista huviloista.

Käsittely

24.04.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Kohtaan kuusi lisäys: Tutkitaan mahdollisuutta saada alueelle kahvila esimerkiksi jompaan kumpaan alueella olevista vanhoista huviloista.

Kannattaja: Jape Lovén

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

28.11.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi

26.09.2018

Ärende/15

§ 249

Den av ledamoten Tuula Haatainen väckta motionen om bevarande av Uppby hemman i invånarbruk

HEL 2018-001296 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stf. stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Tuula Haatainen väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Tuula Haatainen och 21 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors stad inte ska sälja Uppby hemman på Degerö, som nu används av invånarna, utan att huset ska renoveras grundligt och bevaras som en lokal som invånarna gemensamt kan använda.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtandet 5.6.2018 från kultur- och fritidsnämnden och konstaterar följande:

Det bör anses viktigt att den nuvarande verksamheten i invånarhusen fortsätter och att stadsbornas växande egna verksamhet stöds. Invånarnas förändrade behov av lokaler möts genom att staden öppnar sina lokaler för invånarna i enlighet med stadsstrategin.

Laajasalo-Degerö Seura ry hyr Uppby hemman av stadsmiljösektorn. Stadsmiljönämnden har 21.8.2018, § 379, behandlat försäljningen av nämndens små byggnader under 2018, och Uppby hemman hör till

26.09.2018

dessa. Stadsmiljönämnden beslutade återremittera ärendet för ny beredning.

Kultur- och fritidsnämnden anser i sitt utlåtande att det är ändamålsenligt att bilda en fond för kultur- och invånarlokalerna. Syftet med fonden är att underlätta finansieringen för att bygga kultur- och invånarlokalerna i Helsingfors genom att bevilja lån för dessa projekt. Nämnden konstaterar också att det är viktigt att det finns lokala invånar-, hobby- och klubblokaler tillgängliga. Stadens aktiva roll som garant för hobbylokaler till förmånligt pris accentueras bl.a. när församlingarna överlåtit lokaler som många hobbyföreningar har hyrt och använt. I och med att kultur- och fritidssektorerna slagits samman bör man sträva efter en mångsidig användning av lokalerna. Utöver den lånemodell som nämns ovan borde man undersöka olika nya alternativ som garanterar att mångsidiga invånar- och hobbylokaler är tillgängliga.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stf. stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

1 Aloite Laajasalon asukastalo Ylistalon säilyttäminen asukaskäytössä

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 584

HEL 2018-001296 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

17.09.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Tomi Sevander: Poistetaan seuraava, perusteluosan 6 kappale:

26.09.2018

"Ylistalon myyntiä on pidettävä perusteltuna, mikäli myynti vastaa valmistelussa olevaa kiinteistöstrategiaa, pienentää korjausvelkaa sekä mahdollistaa tulevien investointien kohdistamisen asukaskokemuksen kannalta tarkoituksenmukaisesti. Kaupungin omistamien kiinteistöjen myynti voidaan nähdä myös mahdollisuutena, kuten Vuosaari-Seura ry:n esimerkki on osoittanut. Vuosaari-Seura ry on hankkinut kaupungilta Sjökullan torpan ja onnistuneesti luonut siitä uudella tavalla asukkaiden yhteisen tilan."

PERUSTELUT: Kaupunginhallituksen ei ole syytä ottaa nyt kantaa Ylistalon mahdolliseen myymiseen kun kaupunkiympäristölautakunta on palauttanut pienikiinteistöjen myymistä koskevan asian uudelleevalmisteluun.

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Tomi Sevanderin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 7

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Maria Ohisalo, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander

Kaupunginhallitus hyväksyi Tomi Sevanderin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 7 - 8.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 05.06.2018 § 117

HEL 2018-001296 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä asukastalojen nykyisen kaltaisen toiminnan jatkuvuutta ja kaupunkilaisten kasvavan omaehtoisen toiminnan tukea. Asukastiloihin liittyviin asukkaiden muuttuviin tarpeisiin vastataan kaupungin tilojen avaamisella asukaskäyttöön kaupunkistrategian mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on aktiivisesti ryhtynyt uudistamaan tilojen käyttöön liittyviä toimintamalleja, jotka varmistavat oikeudenmukaisen ja tasapuolisen kohtelun kaikkia toimijoita kohtaan. Tästä viimeimpänä esimerkkinä voi pitää suunniteltua nuorisopalvelujen nimikkotilajärjestelmästä luopumista ja korvaavan tukimuodon kehittämistä. Aloitteessa esitetty toimintamalli, jossa Ylistalon peruskorjaaminen kaupungin kustannuksella ja vuokraaminen Laajasaloseuralle kohtuullisella ja pitkäaikaisella vuokrasopimuksella, ei ole linjassa tilojen käyttöön liittyvien toimintamallien kehittämisen kanssa.

Laajasalo-Degerö Seura ry on vuokrannut Ylistalon kaupunkiympäristön toimialalta, joka on päättänyt myydä tämän omistuksessaan olevan kiinteistön. Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta ei näe esteitä Ylistalon myymiselle, mikäli se on valmistelussa olevan kiinteistöstrategian mukaista, pienentää korjausvelkaa ja mahdollistaa tulevien investointien kohdistamisen asukaskokemuksen kannalta tarkoituksenmukaisesti.

Kiinteistöjen myyminen ei ole pelkästään uhka vaan myös mahdollisuus, kuten Vuosaari-Seura ry:n esimerkki on osoittanut sen hankkiessa kaupungilta Sjökillan torpan ja onnistuneesti luonut uudella tavalla vastaavan asukkaiden yhteisen tilan.

Kulttuuri- ja asukastilojen haasteena olevan rahoituksen kannalta olisi hyvä, mikäli pystyttäisiin toimivan Helsingin kaupungin urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston rinnalle kehittämään kulttuuri- ja asukastilarahasto. Tämän rahaston tarkoituksena olisi Helsingin kaupunkiin rakennettavien kulttuuri- ja asukastilaurheilutilojen rahoituksen helpottaminen myöntämällä lainoja näihin hankkeisiin. Alueellisten asukas- harrastus- ja kerhotilojen saatavuus on tärkeää. Kaupungin aktiivinen rooli kohtuuhintaisten harrastustilojen takaamiseksi korostuu muun muassa seurakuntien luovuttua tiloista, joita ovat käyttäneet ja vuokranneet useat harrastusseurat. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhdistyttyä tilojen monikäyttöisyys on tavoiteltavaa. Lainamallin lisäksi tutkitaan erilaisia uusia vaihtoehtoja, joilla voitaisiin taata monikäyttöisten asukas- ja harrastustilojen saavutettavuus.

Käsittely

05.06.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

26.09.2018

Vastaehdotus:

Mari Holopainen: Viimeisen kappaleen loppuun lisätään:
Alueellisten asukas- harrastus- ja kerhotilojen saatavuus on tärkeää. Kaupungin aktiivinen rooli kohtuuhintaisten harrastustilojen takaamiseksi korostuu muun muassa seurakuntien luovuttua tiloista, joita ovat käyttäneet ja vuokranneet useat harrastusseurat. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhdistyttyä tilojen monikäyttöisyys on tavoiteltavaa. Lainamallin lisäksi tutkitaan erilaisia uusia vaihtoehtoja, joilla voitaisiin taata monikäyttöisten asukas- ja harrastustilojen saavutettavuus.

Kannattaja: Elisa Gebhard

Lautakunta hyväksyi Mari Holopaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi

§ 250

Den av ledamoten Terhi Peltokorpi väckta motionen om en samåkningsapplikation

HEL 2018-001304 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Terhi Peltokorpi väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Terhi Peltokorpi och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska utreda möjligheterna att erbjuda en samåkningsapplikation för stadens anställda och helsingforsare.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtandena och konstaterar att det finns olika applikationer för kombinerad av resor och skjutsar på marknaden för såväl tjänsteanvändning som invånarnas bruk.

HRT har för sin del utrett samåknings tjänsternas potential och inverkan på trafiksystemet i samband med beredningen av MBT-programmet. HRT har dessutom inlett en tävling (HSL IdeaLab Contest for New Mobility Services) som går ut på att söka fungerande lösningar inom området för tjänster för hållbara färd sätt och stödtjänster för dessa. Det är möjligt att ta fram även förslag som gäller samåkning i tävlingen. HRT väljer bland tävlingsförslagen några tjänster som pilotprojekt.

26.09.2018

Också Helsingfors stad följer utvecklingen inom branschen men i enlighet med stadsstrategin ligger prioriteringen på utvecklingen av gång- och cykeltrafiken och kollektivtrafiken. I denna fas är det inte motiverat att ta i bruk något ekonomiskt stöd för användning av samåkningsapplikationer för stadens anställda eller helsingforsare.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Terhi Peltokorven aloite
- 2 HSL:n lausunto

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 535

HEL 2018-001304 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Terhi Peltokorven aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 05.04.2018 § 49

HEL 2018-001304 T 00 00 03

Lausunto

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien valtuutettu Terhi Peltokorven ym. aloitettua kimppekyytisovelluksen käyttöönotosta kaupungin työntekijöiden tai kaikkien helsinkiläisten käyttöön täydentämään joukkoliikennetarjontaa.

Kimppakyytiratkaisut tukevat sekä Helsingin kaupungin että HKL:n tavoitteita ympäristöystävällisten ja kestävien liikkumismuotojen edistämisestä ja tarjoavat joustavan tavan monipuolistaa ja täydentää joukkoliikenteen palvelutarjontaa. Vuosina 2013-2015 HSL tarjosi kimppekyytiratkaisua Kutsuplus-minibussiliikenteenä, mutta luopui palvelun tuottamisesta tiukentuneen taloustilanteen vuoksi. HKL:n henkilökunnan käytössä tämä kimppekyytiratkaisu oli, ja sitä hyödynnettiin aloitteessa kuvatulla tavalla asiointimatkojen hoitamiseen silloin, kun joukkoliikennetarjonta käytetyllä matkalla ei vastannut tarpeeseen.

HKL suhtautuu jatkossakin kimppekyytisovellusten käyttöön oman ja kaupungin henkilökunnan asiointimatkoihin myönteisesti. Ensisijaisesti HKL:n henkilökunta käyttää asiointimatkoihin joukkoliikennettä tai kaupunkipyöriä, joiden käyttämiseen HKL tarjoaa henkilökuntaedun. Toisijaisesti voidaan käyttää kimppekyytipalvelua erityisesti taksimatkojen korvaamiseen. Sovelluksia ko. tarpeeseen on jo nyt markkinoilla runsaasti ja HKL:n työntekijät voivat soveltaa niitä halutessaan omiin matkatarkoituksiinsa.

Kutsuplus-palvelua vastaavaa julkisesti kehitettyä palvelua ei toistaiseksi ole ollut käyttöönotettavissa, ja HKL seuraakin alan kehittymistä ja myös yksityisten yritysten palvelutarjontaa mielenkiinnolla. Kuten aloitteessakin mainitaan, älysovellukset yleistyvät huomattavan nopeasti.

HKL:n tai muiden kaupungin virastojen ja liikelaitosten ottaessa käyttöön kimppekyytisovelluksen työntekijöiden asiointimatkoja varten saadaan arvokasta kokemusta harkittaessa kimppekyytisovelluksen tarjoamista kaikkien pääkaupunkiseudun kuntalaisten käyttöön. Tämä harkinta tulee kaupungin tehdä kuitenkin yhteistyössä HSL:n kanssa suhteessa laajempaan toimintaympäristön analyysiin sekä joukkoliikennejärjestelmän palveluntarjontaan ja kehitykseen. Palvelun mahdollisia vaikutuksia autoliikenteen todelliseen määrään tulee ensin selvittää kattavasti. Palvelun tarjoaminen kaikille kaupunkilaisille maksutta saattaisi myös lisätä autoliikennettä kaupungissa ja mahdollisesti vähentää joukkoliikenteen houkuttelevuutta.

Kimppakyydit ja muut autojen yhteiskäyttöä lisäävät toimenpiteet eivät välttämättä johtaisi yksittäisten autojen määrän vähenemiseen. Tutkimusten perusteella kaikkein suurinta kiinnostus yhteiskäyttöautoihin vaikuttaisi olevan joukolla, joka ei omista autoa ollenkaan. Saattaisi siten olla mahdollista, että autojen yhteiskäytön lisääntymiseen tähtäävät

26.09.2018

toimenpiteet nostaisivatkin yksittäisten autojen ja siten liikenteen määrä kaupunkialueella.

Jos palvelua tämän kaltaisesti laajennettaisiin, olisi kimppekyytisovelluksen palveluntarjoajaksi pääkaupunkiseudun joukkoliikennekuntayhtymä HSL yksityistä yrittäjää luontevampi vaihtoehto mm. kilpailuteknisistä syistä. Mikäli valittaisiin yksityinen palveluntuottaja, tulisi kimppekyytipalvelun olla HSL:n kilpailuttama.

Kimppakyytipalvelulla voidaan täydentää joukkoliikenteen palvelutarjontaa, mutta ensisijaisena liikkumismuotona tulee kaupunkistrategian mukaisesti nähdä kävely, pyöräily ja joukkoliikenne.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Elina Norrena, viestintä- ja palvelukehityspäällikkö, puhelin: 310 35104
elina.norrena(a)hel.fi
Sari Valasjärvi, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 35711
sari.valasjarvi(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.03.2018 § 175

HEL 2018-001304 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Aloitteessa esitetty tavoite henkilöautoliikenteen vähentämiseksi on kannatettava. Helsingin kantakaupunkiin saapuvien henkilöautojen keskikuormitus on nykyään noin 1,2 henkeä/auto. Matkustajamäärän kasvattaminen henkilöautoissa tehostaa liikennejärjestelmän toimintaa ja vähentää henkilöautoilla ajettuja kilometrejä kaupungissa, millä on monia hyviä seurausvaikutuksia.

Kimppakyytien yleistymisen seurauksena on arvioitu, että osa autoilijoista luopuu oman auton käytöstä ja autojen keskikuormitus nousee.

Suurimpana haasteena on saada kimppekyytimatka oman auton käyttäjän kannalta niin sujuvaksi ja vaivattomaksi, että se kannustaa kimppekyytien käyttöön myös Helsingissä tyypillisillä lyhyillä matkoilla. Kimppakyytisovelluksen kautta saatavan kustannus- ja palvelutasohyödyn pitäisi pystyä kompensoimaan mahdollista matka-ajan pitenemistä, matkan suunnittelun ja tilaamisen vaivaa sekä varmistamaan matkustajalle edullinen, sujuva ja turvallinen matka.

26.09.2018

Helsingissä joukkoliikennejärjestelmän palvelutaso on sen verran hyvä, että tarvetta kimpakyydeille ei liikkumisen perustarpeen tyydyttämissä ole. Liikkuminen joukkoliikenteellä on Helsingissä pääosin vaivatonta sekä kohtuullisen nopeaa ja halpaa. Tästä on osoituksena joukkoliikenteen korkea kulkutapaosuus moneen muuhun kaupunkiin verrattuna.

Kimppakyyteihin ja niitä mahdollistaviin sovelluksiin liittyy paljon kehittämispotentiaalia. Erilaisia matkojen yhdistelyyn ja kyytien jakamiseen tähtäviä sovelluksia on markkinoilla jo nyt monia. Myös kaupungin työntekijät voivat näitä halutessaan soveltaa omiin matkatarkoituksiinsa. Kaupunkiympäristön henkilöstön liikkumiskäytäntöjä selvitetään parhaillaan ja erilaisia liikkumisen palveluja tullaan pilotoimaan ennen siirtymistä Kaupunkiympäristöä 2020. Tavoitteena on ottaa käyttöön liikkumispalveluja, jotka tukevat monipaikkaista työntekoa ja kestävästä liikkumisesta.

HSL:n ydintehtävä on tuottaa mahdollisimman korkeatasoista ja kustannustehokasta joukkoliikennettä, joka voi olla myös osa erikseen markkinanehtoisesti tarjottavaa liikkumispalvelua. Julkisen subvention käyttöä liikkumiseen tulee tarkoin harkita, jotta hyödyt kohdistuvat tarkoituksenmukaisesti eikä esimerkiksi heikennä joukkoliikenteen kannattavuutta tai houkuttelevuutta. Alan kehitystä kannattaa seurata tarkasti ja tarkkailla muodostuuko markkinoille jokin hallitseva ja laajalle levinnyt sovellus. Kimppakyyteihin liittyvään lainsäädäntöön olisi myös hyvä saada selkeät säännöt siitä, minkälaisista toiminta voi olla ja minkälaisia korvauksia siitä voi maksaa tai vastaanottaa. Tässä vaiheessa ei ole perusteltua esittää erillistä taloudellista tukea kaupungin työntekijöille tai kaupunkilaisille kimpakyytisovellusten käytöstä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

§ 251

Den av ledamoten Sami Muttilainen väckta motionen om byggande av Festivalgränden som kopplar ihop Södervik och Slakthuset

HEL 2018-001995 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Sami Muttilainen väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Sami Muttilainen och 22 andra ledamöter föreslår i sin motion att man påskyndar byggandet av Festivalgränden mellan Södervik och Slakthuset.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till ett erhållet utlåtande och konstaterar att gaturitningarna för Festivalgränden har godkänts 2013. Festivalgränden är en kombinerad cykel- och promenadväg som går under Tågvägen vid Bryggerigatan och kopplar ihop Södervik med Slakthusområdet. Byggandet är möjligt i och med ändringen av detaljplanen för Fiskehamnens centrum 2, som trädde i kraft i slutet av 2017.

Det är ändamålsenligt att börja bygga Festivalgränden samtidigt som man börjar bygga Sörnäs trafikunnel eftersom båda förutsätter ändringar i korsningen av Tågvägen och Sörnäs strandväg samt trafikar-

26.09.2018

rangemang på Tågvägen under byggtiden. Beslutsprocessen för detaljplanen för Sörnäs trafikunnel pågår som bäst. Projektplanen för tunneln ska sedan behandlas av stadsfullmäktige, uppskattningsvis 2020. I samband med projektplanen planeras även körfälten på Sörnäs strandväg och Tågvägen samt nödvändiga temporära trafikarrangemang. Enligt 2018 års budget planeras Sörnästunneln preliminärt bli byggd under slutet av den tioåriga investeringsperioden.

Stadsstyrelsen konstaterar att det är ändamålsenligt att anlägga Festivalgränden också i det fall att det bestäms att Sörnäs trafikunnel inte ska byggas.

Kostnadskalkylen för att bygga Festivalgränden är ca 10 miljoner euro. Det har inte gjorts upp någon kostnadskalkyl för körfältsregleringarna i korsningen av Sörnäs strandväg och Tågvägen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 585

HEL 2018-001995 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Sami Muttilaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

17.09.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

26.09.2018

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Perusteluosan 4 kappaleen loppuun lisätään seuraavaa:

"Kaupunginhallitus toteaa, että Festarikuja on tarkoituksenmukaista toteuttaa siinäkin tapauksessa, ettei Sörnäisten liikennetunnelia päätetä rakentaa."

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 10

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Maria Ohisalo, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa

Kaupunginhallitus hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 5 - 10.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 24.04.2018 § 216

HEL 2018-001995 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Festarikujan merkitys Suvilahden ja Teurastamon välisenä yhteytenä on tiedostettu. Rakentamisen ajoitukseen vaikuttaa muiden alueen suunnitelmien eteneminen ja niistä johtuvat aikataulusidonnaisuudet.

Festarikujan rakentamisen mahdollistava Kalasataman keskus 2 asemakaavan muutos on tullut voimaan 29.12.2017.

Kaupunkiympäristön toimiala on aktiivisesti ollut mukana Suvilahden tapahtuma-alueen kehittämisessä. Tämän hetkisen näkemyksen mukaan Festarikujan rakentaminen ei ole välttämätöntä Suvilahden tapahtuma-alueen kehittämisen näkökulmasta, sillä alueen kehittämisessä varmistetaan sen toimivuus ja houkuttelevuus itsenäisenä tapahtuma-alueena. Festarikujan rakentamisen tarpeellisuutta tarkastellaan Suvilahden ja Teurastamon pitemmän aikavälin kehittämisen yhteydessä. Festarikuja parantaa Suvilahden ja Teurastamon välistä jalankulku- ja pyöräily-yhteyttä ja yhteistoimintamahdollisuuksia Suvilahden ja Teurastamon alueiden kesken.

Festarikujan rakentaminen vaatii muutoksia Sörnäisten rantatien ja Junatien liittymän kaistajärjestelyihin ja sen mahdollinen rakentaminen olisi siten tarkoituksenmukaisinta ajoittaa Sörnäisten liikennetunnelin rakentamisen yhteyteen tunnelin aiheuttaessa muutostarpeita samaan liittymään. Festarikujan rakentaminen vaatisi myös merkittäviä työnaikaisia liikennejärjestelyjä Junatien osalta, jotka olisi hyvä yhdistää Sörnäisten liikennetunnelin rakentamisen tilapäisiin liikennejärjestelyihin, jotta haitta käyttäjille jää mahdollisimman lyhytaikaiseksi. Festarikujan rakentamisen on arvioitu maksavan noin 10 miljoonaa euroa. Liittymän kaistajärjestelyistä ei ole laadittu kustannusarviota.

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021 on asetettu tavoite rakentaa 7 000 asuntoa vuodessa vuodesta 2019 lähtien. Talousarvion 10–vuotisessa investointiohjelmassa Kalasataman projektialueen katurakentamiseen kohdennetut määrärahat ovat tarpeen etenkin asunto-tuotantotavoitteiden toteutumisen ja työpaikka-alueiden rakentamisen edellytysten varmistamiseksi. Kalasataman asunto- ja palvelurakentamisen vaatimat investoinnit lähivuosina ovat mittavat.

Sörnäistentunnelin asemakaava on tarkoitus tuoda kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsittelyyn kevään 2018 aikana. Sörnäistentunnelin hankesuunnitelman laatiminen aloitetaan tänä vuonna ja se valmistuu vuonna 2019. Sörnäistentunnelin hankesuunnitelman yhteydessä suunnitellaan myös Sörnäisten rantatien ja Junatien kaistajärjestelyt sekä rakentamisen vaatimat tilapäiset liikennejärjestelyt. Vuoden 2018 talousarviossa liikennetunnelin rakentaminen ajoittuu alustavasti 10–vuotisen investointiohjelmakauden loppupuolelle.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

26.09.2018

Sauli Hakkarainen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 39 494
sauli.hakkarainen(a)hel.fi

§ 252

Den av ledamoten Ulla-Marja Urho väckta motionen om belysningen på Drumsövägen vid köpcentret

HEL 2018-002000 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Ulla-Marja Urho väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Ulla-Marja Urhon aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Ulla-Marja Urho och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att man ska förbättra belysningen på Drumsövägen, i synnerhet vid köpcentret.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Drumsö har fått ny gatubelysning 2004. Vid det nya köpcentret förnyades gatubelysningen då detta blev färdigt. Då belysningen kartlades i april 2018 konstaterades att det finns ett behov av att förbättra belysningen vid köpcentret samt att dämpa belysningen vid bussarnas vändplats under den mörka tiden. Staden har beställt ett byte av gatlyktorna till led-belysning av en entreprenör. HST har vidtagit åtgärder för att dämpa belysningen vid bussarnas vändplats på Drumsövägen 25. Justeringen av belysningen sker på hösten.

26.09.2018

Största delen av fotgängarområdet mitt emot köpcentret ligger på en fastighet. Fastigheterna sköter själva om sin belysning.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Ulla-Marja Urhon aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 537

HEL 2018-002000 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Ulla-Marja Urhon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 08.05.2018 § 232

HEL 2018-002000 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lauttasaarentien valaistus uusittiin vuonna 2004. Sitä ennen kadulla oli historialliset 30-luvulla kehitetyt Y-ripustusvalaisimet kahdessa rivissä.

Kyseinen valaisinmalli ei ollut oikeassa historiallisessa ympäristössään ja horisontaaliset valotasot asuintalojen ikkunoiden kohdalla olivat siten tarpeettoman suuria ja paikoin 40 luxia. Se ylittää kaksikymmenkertaisesti nykystandardien suositukset. Lisäksi taloja ei ole rakennettu kiinni kadunreunaan, kuten kantakaupungissa. Yleisen alueen ja rakennusten väliset etupihat olivat valaistuneet kadun Y-valaisimilla, mutta kyseisten yksityisten alueiden valaistuksista vastaavat lopulta kiinteistöt.

Lauttasaarentien ostoskeskus Lauttis on uudisrakennus. Katualueen valaistus jouduttiin uusimaan, koska ripustusvalaistuksen rakentaminen ostoskeskuksen kohdalle ei ollut enää mahdollista. Valaistussuunnitelma valmistui vuonna 2015 ja nyt ostoskeskuksen kohdalta ripustusvalaistus on korvattu kolmella 10 m korkealla valaisinpylväällä. Läntisimmässä pylväessä Otavantien risteysalueen tuntumassa on T-varsi ja kaksi katuvalaisinta 150 W suurpainennatriumlampulla. Myös Lauttasaarentien ripustusvalaisimissa on sama lamppulaji- ja teho. Ostoskeskuksen edustan kaksi muuta pylvästä on varustettu kukin yhdellä valaisimella ja tehokkaammalla 250 W suurpainennatriumlampulla. Niistä itäiseen pylväeseen oli kolaroitu ja pylväs oli kallistunut muutamasta asteen ja kääntynyt n. 20 astetta, eikä enää saavutettu suunnitelluvaiheessa vaadittua M3a-valaistustasoa (kuvat liitteissä 1 ja 2).

Ostoskeskuksen edessä sijaitseva jalkakäytävä on pitkälti tontin puolella ja siinä on hyvä valaistustaso (täyttää luokan P2 vaatimukset). Viikolla 16 alueen valaistusta katselmoitiin pimeään ja valoisaan aikaan. Silloin katualueella sijaitsevaa pyörätietä ei aina käytetty ja pyöräilyä oli myös tontin puolella jalankulkualueella. Jalankulkijat ylittävät Lauttasaarentien sivummassa sijaitsevan suojatien sijaan myös suoraan ostoskeskuksen pääsisäänkäynnin kohdalla. Liikenteen monimuotoisuutta lisäävät ostoskeskuksen edessä sijaitsevat linja-autopysäkki ja taksitolppa. Valaistuskatselmuksissa kävi ilmi, että ostoskeskuksen kohdalla tarvitaan mitattua parempi valotaso. Kallistunut ja kääntynyt pylväs heikensi katselmuksessa saatuja valaistusmittaustuloksia. Pylväs suoritettiin ja käännettiin oikeaan asentoon katselmuksen jälkeen.

Ostoskeskus Lauttista vastapäätä osoitteissa Lauttasaarentie 29 ja 27 sijaitsee kivijalkaliikkeitä. Suurin osa jalankulkualueesta on tonteilla. Siellä valaistustasot olivat pimeän ajan katselmuksen aikaan pimeiden näyteikkunoiden kohdalla alimmillaan hieman alle kaksi luksia, jolloin ei enää aivan saavutettu valaistusluokkia. Viistosti vastapäätä ostoskeskusta osoitteessa Lauttasaarentie 25 sijaitsee HKL:n linja-autojen kääntöpaikka. Kääntöpaikka on rakennettu talon sisään sen alimpaan kerrokseen. Linja-autojen sisäänajo katualueelta tapahtuu Taivaanvuohenkujalta ja ulosajo Lauttasaarentielle vastapuolelta ostoskeskuksen itäpäätä. Kyseisessä kohdassa risteää jalankulku- ja pyöräliikenne kiinteistöstä ulosajavan linja-autoliikenteen kanssa. Valoteknisesti tilanne

26.09.2018

on vaarallinen, sillä kiinteistön valaistus talon sisällä kääntöpaikalla on yli 300 luxia ja ulkona jalkakäytävällä se on vain 10 luxia. Silmä sopeutuu voimakkaisiin valaistustasovaihteluihin hitaasti. Lauttasaarentieltä päin katsottaessa kääntöpaikan korkeat ja leveät ylivalaistut sisään- ja ulosajoaukot saavat katualueen vaikuttamaan erityisen pimeältä ja turvattomalta. Suuret valaistut kohteet heikentävät sitä katselevan henkilön pimeännäköön sopeutumista. (Kuvat liitteissä 1 ja 3)

Katselmuksen havaintojen perusteella voitiin todentaa aloitteessa mainittu vilkas liikenne. Pylväsvalaisimiin tulee vaihtaa mahdollisimman korkeatasoiset ledivalaisimet, joista saadaan nykyisiä purkauslamppuvalaisimia parempi valonjako. Jatkossakin kyseisten kriittisten valaisimien ja pylväiden mahdollista korjausta tulee kiirehtiä heti, kun tieto viasta on saatu. Lauttasaarentie 25 HKL:n linja-autojen kääntöpaikan valaistusta tulee himmentää pimeään aikaan.

Ulkovalaistus on pimeän ajan liikkujalle tärkeä. Se luo turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta. Helsingin kaupungin tulee kulloinkin vallitsevien teknistaloudellisten mahdollisuuksiensa puitteissa valaista omistamansa tai hallitsemansa kohteet tarkoituksenmukaisella tavalla. Alueellisen keskuksien osalta, kuten ostoskeskus Lauttiksen edustalla, tämä tarkoittaa sitä, että vähimmäisvaatimuksena on luoda edellytykset turvalliseen liikkumiselle noudattamalla teknistaloudellisten mahdollisuuksien mukaan kansainvälisiä valaistusstandardeja. Ne ovat tieteelliselle tutkimukselle pohjautuvia suosituksia ja siten luovat parhaan mahdollisen pohjan hyvälle valaistuksen suunnittelulle ja käytölle. Ostoskeskus Lauttiksen kohdalla Lauttasaarentiellä on vilkas ja monipuolinen liikenne. Vilkas liikenne on valaistusstandardien mukainen peruste paremman valaistusluokan käytölle. Lauttasaarentie 25 linja-autojen kääntöpaikka on katettua liikennöityä aluetta, joten valaistuksen käytössä tulee soveltaa tunnelivalaistusstandardeja. Kääntöpaikan valaistuksen pimeän ajan himmentämisellä saavutetaan turvallinen valaistus.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Olli Markkanen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 39559
olli.markkanen(a)hel.fi

§ 253

Den av ledamoten Ulla-Marja Urho väckta motionen om trafikljus för fotgängarna på Drumsövägen

HEL 2018-002001 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Ulla-Marja Urho väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Ulla-Marja Urhon aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Ulla-Marja Urho och 26 andra ledamöter föreslår i sin motion att man ska ta tillbaka de avlägsnade trafikljusen vid övergångsstället vid hälsostationen på Drumsövägen.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Enligt stadsmiljösektorn har biltrafiken minskat på Drumsö som en följd av att metron börjat trafikera. Refugen vid övergångsstället vid hälsostationen gör det möjligt att gå över gatan i två etapper och gatans övriga ljus reglerar biltrafiken. Det föreligger ingen grund till att ta tillbaka fotgängarljusen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035

26.09.2018

kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Ulla-Marja Urhon aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 538

HEL 2018-002001 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Ulla-Marja Urhon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 08.05.2018 § 231

HEL 2018-002001 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lauttasaarentie 25 kohdalla oleva suojatie on terveystakeskuksen vieressä, ja sen länsipuolella on ostoskeskus ja metroasema. Suojatiellä oli jalankulkuvalot kunnes bussiterminaalin rakennustöiden yhteydessä (kaupunkisuunnittelulautakunta 12.5.2015 / piirustus 6433) ne päädyttiin poistamaan. Metroliikenteen alettua raskas bussiliikenne väheni Lauttasaarentien itäosalta murto-osaan aiemmasta. Metron vaikutusta autoliikenteen määrään Lauttasaarentiellä selvitetään tänä keväänä. Arvio liikennemääräksi on noin 5 000 ajon./vrk.

26.09.2018

Kyseisellä suojatiellä on tällä hetkellä keskisaareke, mikä mahdollistaa ajoradan ylittämisen kahdessa osassa. Lauttasaarentie 23 kohdalla on nopeusnäyttötäulu, jonka mukaan 87 % autoilijoista ajaa 40 km/h nopeusrajoituksen mukaan. Keskinopeus on 34 km/h. Yksittäisiä suuria nopeuksia on myös mitattu. Liikennevirta rytmittyy aiempien valojen vuoksi, joten suojatiellä on luonnostaan hiljaisempia hetkiä. Lisäksi bussin kääntyminen terminaaliin pysäyttää liikenteen hetkellisesti.

Lauttasaarentien autoliikenne on metron liikennöinnin alettua rauhoittunut. Tämän tyyppisissä kohteissa suojatien ohjaamista liikennevaloilla ei pidetä hyvänä ratkaisuna, koska vähäisen autoliikenteen takia jalankulkijat eivät jää odottamaan valon vaihtumista, vaan punaista päin kävely on yleistä. Jalankulkuvalojen palauttamiselle ei nähdä perusteita Lauttasaarentien suojatiellä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Eeva Väistö, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37353
eeva.vaisto(a)hel.fi

§ 254

Den av ledamoten Kaisa Hernberg väckta motionen om förbättring av inneluftens kvalitet i daghem och skolor

HEL 2018-002604 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anna Villeneuve, stadssekreterare, telefon: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Kaisa Hernberg väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Kaisa Hernberg och 21 andra ledamöter föreslår i sin motion att man i de skol- och daghemsbyggnader i Helsingfors där fläktventilation används börjar tillämpa en praxis enligt vilken fläktventilationen inte stängs helt och hållet under vardagskvällar, veckoslut och semestertider, utan ventilationen hålls i gång med tillräcklig effekt så att luften byts i alla lokaler. Byggnadens användningstider ska redas ut, ventilationskanalerna sotas och filtren bytas ut regelbundet. I motionen föreslås också att fläktventilationen justeras enligt byggnadernas inomhusklimat och bestämmelserna och anvisningarna för ventilationen, samtidigt med beaktande av att det finns tillräckligt många tillufts- och överluftsventiler och att maximiantalet användare för byggnaden inte överskrids. Dessutom föreslås att anvisningarna för och övervakningen av skolornas och daghemmens fastighetsskötsel samt kommunikationssätten mellan fastighetens användare och underhållet utvecklas och effektiviseras för att utrota praxis som orsakar problem med inneluften.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till de utlåtanden som den fått av stadsmiljönämnden och fostrans- och utbildningsnämnden och konstaterar att ventilationen i undervisningslokaler och daghemmens grupplokaler är särskilt nödvändig för att minska smittsamma sjukdomars virus och bakterier från barn och vuxna i den gemensamma andningsluften.

Orenheter i inneluften och ventilation

Då det förekommer verksamhet i skol- och daghemsbyggnaderna är fläktventilationen påkopplad. Med frånluften avlägsnas orenheter som härstammar från användarna och deras verksamhet till uteluften. Under nätter och veckoslut, då det inte förekommer verksamhet i byggnaden, kommer inte orenheter från verksamheten till inneluften. Då fläktventilationen är avstängd under nätter och veckoslut, ökar halten av flyktiga organiska föreningar i inneluften på grund av utsläpp från inrednings- och byggmaterial, men halten minskar genast då ventilationen kopplas på, en till två timmar innan skol- eller daghemsdagen börjar.

Då en ny eller ombyggd skol- eller daghemsbyggnad färdigställs, används dess ventilation under första året varje dag i veckan, dygnet runt. En orsak till detta är avlägsnandet av de nya bygg- och inredningsmaterialens materialutsläpp från byggnadens inneluft så att de inte orsakar obehagliga lukter. Då det har gått ett år från att en nybyggnad har färdigställts ställs ventilationen att fungera enligt tidsprogram.

Partikelhalten i inneluften påverkas av innekällor men också av partikelkällor i uteluften, såsom trafiken, energiproduktionen och industrin och bl.a. pollen. Partikelhalten i inneluften kan vara större då fläktventilationen är påkopplad än den är under nätter och veckoslut då ventilationen är avstängd. Ur tilluften filtreras med hjälp av filtren i ventilationsapparaten en stor del av partikelhalten från uteluften, men partiklar i storleksklassen 0,1–0,3 µm passerar de nuförtiden allmänt använda tilluftsfiltermaterialen.

Då ventilationen är avstängd under nätter och veckoslut i skol- och daghemsbyggnader, landar de större partiklarna på rumsytor, varifrån de kan torkas bort i samband med städningen. Mindre partiklar svävar kvar i luften. Då fläktventilationen kopplas på 1–2 timmar innan verksamheten börjar avlägsnas partiklarna som svävar i luften till uteluften. På dagen lyfter människans verksamhet partiklar från rumsytorna tillbaka till luften och till frånluftsventilationen. Byggnadens partikelhalt kan betydligt minskas genom städning, särskilt genom att torka av ytor med en fuktig trasa.

Ansvaret för en tillräcklig regelmässig städning i fastigheterna är hos fostrans- och utbildningssektorn, som antecknar och reder ut eventuella brister som uppdagas i granskningar av ventilationen, upprätthållan-

det och underhållet och anmäler reparationsbehoven till underhållet i stadsmiljösektorn. Dessutom finns en multidisciplinär ineluftsarbetsgrupp vid fostrans- och utbildningssektorn som utreder och ger anvisningar om ventilationens tillräcklighet och praxis.

Ventilationen och fuktighet i rummet samt fuktighetsproblem

Halten vattenånga i ineluften påverkas av halten vattenånga i uteluften, fuktkällor inomhus, ventilationen inomhus, mängden vattenånga som avlägsnas genom konstruktionerna och hur vattenånga binder sig i byggmaterialen. Betydelsen av de två sistnämnda faktorerna är oftast ganska liten.

I skedet då byggnaderna färdigställs kan torkande betong och vissa ytbehandlingar skapa en relativt stor fuktproduktion i ineluften. Det här är en annan orsak till att ventilationen bör användas kontinuerligt i ett år efter att en nybyggnad färdigställts.

I offentliga servicelokaler finns inga interna fuktkällor då byggnadens användare inte vistas i byggnaden under kvällar, nätter eller veckoslut, varför fuktproduktionen inte är en orsak att använda ventilationen utanför verksamhetstiden.

Den relativa fuktigheten i ineluften i en skol- och daghemsbyggnad ska vara över 80 % i flera veckor i en temperatur på 20–25 °C för att mögel ska börja växa på en träyta. Sådana omständigheter uppstod inte i mätningarna som utfördes i februari, maj och juli-augusti. Under sommarlovssäsongen var ineluften till och med 5–10 procentenheter torrare under nätter och veckoslut, då ventilationen var avstängd, jämfört med dagtid, då ventilationen var påkopplad.

I skolbyggnader i Finland förekommer vanligtvis inte problem med för fuktig ineluft utan problem med för torr ineluft. Under uppvärmnings-säsongen inverkar ventilationens drifttider inte nämnvärt på den relativa fuktigheten i ineluften i undervisnings- och leklokaler. Den är beroende av uteluftens temperatur och rummets temperatur. Att stoppa ventilationen under nätter och veckoslut under köldsäsongen kan en aning minska problemet med för torr ineluft, då den tomma byggnadens ineluft inte byts i onödan.

Byggnadernas fuktproblem beror på att mängden fukt som går in i konstruktionen är större än mängden fukt som avlägsnas därifrån, varför konstruktionens fukthalt ökar och konstruktionen kan skadas. Om konstruktionen har en hög fukttålighet, räcker det längre innan fukthalten ökar så mycket att konstruktionen börjar ta skada. Till följd av fukten kan det i konstruktionen uppstå mikrobiologiska skador (mögeltbildning och ruttnande) och kemikaliska/fysikaliska skador (sönderbrytning av

ämnen, såsom emissioner och rostbildning och deformationer). Fukt-källor är bl.a. regnvatten, särskilt snett regn, snöyra, snö och smältande snö, markens ytvatten och sjunkvatten, läckor i vatten-, avlopps- och värmerör samt dusch- och tvättvatten.

Konstruktionsskador kan delvis påverka tillkomsten av fuktskador. Sådana är typiskt vattenläckor i fasaden, luftläckor genom konstruktionerna, otäta fönsterfogar, läckor i taket, där vatten kan sprida sig långa vägar i takkonstruktionerna innan det rinner ner, brister i ledandet av regnvatten, felaktig formning av marken, avsaknad av kapillärbrott, varvid fukten i marken kan stiga till bottenbjälklagets konstruktioner, bristfälligt vattenisolerings i våtrummen, brister i ångspärren och ytbeläggning av en för våt konstruktion under byggandet. Dessutom kan brister i vädringen av konstruktionerna leda till att fukten stannar för länge i konstruktionerna. Sådana är brister i vädringen av fasaden, kryputrymmet och vindsbjälklaget. Vädringen av fasaden och vindsbjälklaget sker med självdrag, men på grund av markens stora fuktproduktion ventileras kryputrymmen ofta maskinellt. Kryputrymmets maskinella frånluftsventilation ska alltid vara påkopplad så att det råder undertryck i kryputrymmet i förhållande till vistelselokalerna, med hjälp av vilket spridningen av orenheter från kryputrymmet till användningslokalerna förhindras.

Särskilt föråldringen är ett problem för skolorna och daghemmen i Helsingfors. Exempelvis en föråldrad konstruktion av det yttre skalet försämrar konstruktionens fukttekniska funktionalitet och gör det möjligt för fukten att tränga sig in i konstruktionerna. Om vädringen av fasaden är svag är det sannolikt att en fuktskada utvecklas och möjligt att en mikroskada uppstår. Byggnadens ventilationssystem kan inte användas för att avlägsna överlopps fukt som hamnat i konstruktionens vindskydds- eller isoleringsskikt.

Hur ventilationen påverkar inneluftens kvalitet

Ventilationen är inte skyldig till uppkomsten av fuktskador i skol- och daghemsbyggnaderna, men om ventilationen fungerar dåligt kan det leda till att inneluftens kvalitet försämras. Det här är möjligt då fläktventilationens frånluftsfloeden är större än dess tillluftsfloeden, vilket orsakar undertryck i byggnaden. Då frånluftsventilationens sug är större än tilluftsventilationens ersättande luft, tar fläktventilationen den ersättande luften där den är lättast att få: golvbrunnar, avloppsöppningar för tvättställ, otäta ställen i konstruktionerna, etc. Om dessa har orenheter som försämrar inneluftens kvalitet, hamnar de i inneluften. Om man regelbundet tappar vatten i avloppen och golvbrunnarna och det inte finns otäta ställen, otätade genomföringar eller fuktskador i konstruktio-

nerna sprider den inkommande luften inga orenheter eller lukter som försämrar inneluftens kvalitet.

I diskussionen kring ventilationens verkningar ska man komma ihåg att det i Finland finns ett stort antal flervåningshus i vilka det på 1950–1980-talen har byggts endast fläktventilation. I bostäderna i de här flervåningshusen råder undertryck, om invånaren inte öppnar ett vädringsfönster eller balkongdörren. Ventilen ovanför fönstren i vardags- och sovrummen är oftast så liten att den inte hindrar undertryck från att uppstå. Undertrycket betraktades i årtal som endast gynnsamt, eftersom orenheterna och fukten som uppstår inomhus fås ut snabbare och effektivare till uteluften än om det inte förekommer en tryckskillnad mellan ute och inneluften – eller om det råder övertryck i inneluften, varvid fukt via inneluftens fuktkonvektion kan flöda in i konstruktionen.

Undertrycket orsakar inte en försämring av inneluftens kvalitet, om den inkommande luften inte löper genom skadade konstruktioner eller illaluktande avlopp. Eftersom fuktproduktionen av människans verksamhet är större i bostäder än i skolor eller daghem har en effektiv frånluftsventilation en större betydelse i bostäder.

I största delen av Helsingfors skol- och daghemsfastigheter finns endast fläktventilation i hygienlokalerna, dvs. toaletterna och våtrummen. Den här s.k. frånluftsventilationen från smutsiga utrymmen är alltid påkopplad och med den upprätthålls en liten ventilation då huvudtillufts- och frånluftsmaskinerna är avstängda under nätter och veckoslut. Eftersom det inte finns ett lika stort maskinellt flöde av tilluft, orsakar frånluftsventilationen i s.k. smutsiga utrymmen, dvs. hygienlokaler, ett undertryck.

Undertryckets verkning på inneluftens kvalitet beror på de ovannämnda faktorerna. Många skol- och daghemsbyggnader har bevarats i gott skick och undertrycket som orsakas av frånluftsventilationen i smutsiga utrymmen har inte haft negativa konsekvenser för inneluftens kvalitet. Om konstruktionernas fukttekniska funktionalitet har försämrats i de åldrande skol- och daghemsfastigheterna och fukt från uteluften har trängt in i konstruktionerna så att de har tagit skada, har undertrycket under nätter och veckoslut tvärtom försämrat inneluftens kvalitet. Det här har upplevts exempelvis på måndagsmorgnar i form av unken inneluft.

Helsingfors åtgärder för att minska undertrycket under nätter och veckoslut

I byggnader som lider av fukt- och mögelskador började man fästa uppmärksamhet vid de negativa konsekvenserna av undertrycket i början av 2010-talet. I första hand ska konstruktionerna som tagit skada repareras. Före reparationerna kan undertrycket under nätter och veckoslut

bäst undvikas genom att stoppa fläktventilationen helt och hållet, framför allt också frånluftsventilationen i s.k. smutsiga utrymmen. Att dygnet runt använda huvudventilationsapparaterna för tillufts- och frånluftsventilation är inte en säker metod för att avlägsna undertrycket, eftersom byggbestämmelserna fram till början av 2018 instruerade att förverkliga undertrycket med hjälp av ventilationstekniska metoder. Det här betyder att byggnadens sammanräknade tilluftsströmmar planerades att vara mindre än de sammanräknade frånluftsströmmarna. Justerbarheten i gamla ventilationssystem är dålig och ventilationssystemet kan eventuellt inte balanseras, även om det är målet.

Vid Helsingfors stad förverkligades under åren 2012–2014 ett projekt inom vilket frånluftsventilationen i s.k. smutsiga utrymmen i utvalda skolor, daghem och övriga allmänna servicefastigheter anslöts till huvudventilationsapparaternas tidsprogram. I de ovannämnda fastigheterna stoppas frånluftsventilationen i de smutsiga utrymmena också för nätter och veckoslut samtidigt som huvudventilationsapparaterna stoppas. Totalt handlar det om 70 fastigheter, som valdes utifrån faktorer som försämrar inneluftens kvalitet, såsom fuktskador, som konstaterats i konditionsundersökningar.

Att stoppa frånluftsventilationen i s.k. smutsiga utrymmen under nätter och veckoslut i en skol- och daghemsbyggnad har på nytt tagits upp som ett gemensamt projekt för tjänsten förvaltning av den byggda egendomen inom servicehelheten byggnader och allmänna områden i stadsmiljösektorn. Under sommaren 2018 utreds fastighetsautomationssystemen och styrningssätten i 30 utvalda skol- och daghemsfastigheter, genom vilka frånluftsventilationen i smutsiga utrymmen kan kopplas av under nätter och veckoslut. Arbetet genomförs under början av hösten i samverkan med de för fastigheterna utvalda byggnadsautomationsföretagen. Om man i projektet uppnår det önskade målet, fortsätter anslutandet av frånluftsventilationen i s.k. smutsiga utrymmen till huvudventilationsapparaternas tidsprogram också i andra daghems- och skolfastigheter, där åtgärden är nyttig.

Ventilationens deleffekt och användningen av överluft

I äldre skol- och daghemsfastigheter fungerar ventilationen antingen på full effekt eller halv effekt (25–75 % av fulla effekten). Användningen av ventilationen på deleffekt garanterar dock inte att luften växlas effektivt i alla lokaler och det är ofta utmanande att med deleffekt få till stånd den eftertraktade effektiviteten i ventilationen. I många skol- och daghemsfastigheter som byggts eller ombyggts på 2000-talet kan ventilationen justeras steglöst. Dessutom har ventilationen i s.k. hygienutrymmen i nya skol- och daghemsfastigheter förverkligats i form av tillufts- och frånluftsventilation – inte endast i form av fläktventilation såsom i

äldre byggnader. I nya skolbyggnader är ventilationssystemet effektivare: dess luftflöden kan justeras steglöst så att luftflödet sprids till varje rum. I och med miljöministeriets nya förordning om inomhusklimat och ventilation kommer ventilationen i nya skol- och daghemsbyggnader att användas utanför den planerade användningstiden så att flödet av uteluft är minst $0,15 \text{ (dm}^3\text{/s)/m}^2$.

Ventilationen kan tidsinställas att fungera var tredje timme på full effekt. Nyttorna av en dylik tidsinställning är dock oklara. Det här kan ha endast en marginell inverkan på inneluftens fukthalt. Halten av flyktiga organiska föreningar i inneluften kan lika väl fås ner till en miniminivå genom en morgonvädring 1–2 timmar innan verksamheten börjar. Inneluftens partikelhalt kan till och med öka snarare än minska då fläktventilationen är påkopplad. Om man dessutom inte utför omfattande åtgärder för att balansera ventilationssystemet i varje skol- och daghemsbyggnad, vilket trots allt kan misslyckas på grund av de tidigare byggbestämmelsernas anvisningar om strävan till undertryck, orsakar användningen av ventilationen med tre timmars mellanrum ett onödigt undertryck i byggnaden, varvid eventuella orenheter hamnar i byggnadens inneluft. Därför uppnås nödvändigtvis ingen nytta med det här styrningssättet.

Sommartid, i de byggnader som inte har huvudsaklig användning under sommaren, ska ventilationen användas i det serviceområde där man arbetar (t.ex. skolbyggnadernas förvaltningslokaler). Under grundlig städning och ett dygn efter att den avslutats fungerar ventilationen på normal effekt. Då verksamheten körs igång efter semestersäsongen ska ventilationen kopplas på ett dygn eller högst en vecka innan verksamheten börjar. Om inneluften i skolbyggnaden känns särskilt unken under sommaren kan ventilationen kopplas på en timme på natten en gång i veckan genom att utnyttja kontrollsystemets veckoprogram.

I de byggnader där det förekommer verksamhet på sommaren lönar det sig att under sommarhettan använda ventilationen under nätterna för att kyla ner byggnaden. Att använda funktionen som kallas nattvädring är vettigt då temperaturen i uteluften är minst 3°C lägre än temperaturen i frånluften. Ventilationens nattfunktion tidsinställs utgående från skillnaden mellan temperaturen i frånluften och uteluften.

Med att förse lokaler med tilluftsventiler avses tydligen en minskning av tryckskillnaden som bildas över byggnadsskalet så att ute- och inneluften har samma tryck. Luften som kommer via tilluftsventilen har dock samma temperatur som uteluften och den är ofiltrerad. På vintern är luften som kommer via tilluftsventilen för kall och den orsakar en känsla av drag i lokalerna då luften sjunker till golvplanet.

I största delen av Helsingfors skol- och daghemsfastigheter har ventilationssystemen försetts med värmeåtervinning och sådan kommer också till alla skol- och daghemsfastigheter som byggs om, om de inte har haft det sedan tidigare.

Överluftsventiler mellan lokaler kan användas med beaktande av brandzoner. Ventilationssystemen i nya och ombyggda skolor och daghem planeras enligt miljöministeriets nya förordning om inomhusklimat och ventilation, så att trycket är i balans och ventilationen inte genom övertryck orsakar långvarig fuktbelastning som skadar konstruktionerna eller genom undertryck gör att orenheter hamnar i inneluften. Antagligen behövs inga överluftsventiler i nya byggnader, men i äldre byggnader kan de vara till nytta. I skol- och daghemsbyggnader bör man fästa särskild uppmärksamhet vid deras akustiska egenskaper.

I Finland finns inte längre någon gällande lag om rengöringsfrekvensen för ventilationssystem i servicebyggnader, men det är mycket rekommendabelt att behovet av rengöring kontrolleras. Ventilationssystemen i Helsingfors skolor och daghem rengörs huvudsakligen med fem års mellanrum. Tilluftsfiltern byts huvudsakligen ut två gånger per år.

Gemensamma tillvägagångssätt

I 8 § 4 mom. i [social- och hälsovårdsministeriets förordning om boendehälsa \(545/2015\)](#) konstateras att "Under den tid byggnaden inte används ska ventilationen vara sådan att föroreningar som frigörs från byggnads- och inredningsmaterial eller andra källor och samlas i inomhusluften inte orsakar sanitära olägenheter för de som vistas i utrymmena under den tid de används." I anvisningen för tillämpning av förordningen preciseras att "Detta kan genomföras så att ventilationen körs oavbrutet med minst en liten deffekt utanför användningstiden, används periodvis eller startas i ett så tidigt skede innan lokalerna används att luftkvaliteten under användningstiden uppfyller de krav som ställs på den. Utöver detta får ventilationen utanför användningstiden inte medföra att orenligheter migrerar inomhus till exempel på grund av överdrivet undertryck till följd av bristande ersättande luft." Anvisningen för tillämpning av förordningen om boendehälsa tillåter tre alternativa tillvägagångssätt för ventilationen utanför användningstiden.

Finlands kommuner har sett ett behov att förenhetliga och dela praxis för tillvägagångssätt som bidrar till goda inneluftsförhållanden. För det här behovet har man grundat Kommunernas innelufts nätverk som består av de åtta största kommunerna. Nätverket grundades av Esbo, Helsingfors och Vanda. Sisäilmayhdistys (Innelufts föreningen) hör till nätverket och fungerar som kommunikatör av resultat och stöd i en ex-

perroll. Den nyaste verksamhetsformen i Sisäilmayhdistys strategi är lanseringen av "god inneluft" -rekommendationerna.

Innelufts nätverkets första tema är "ventilationens funktion och drifttider". Tjänsten förvaltning av den byggda egendomen vid Helsingfors stads stadsmiljösektor bjöd in inneluftexperter, kontaktpersoner och personer som ansvarar för allmänna servicelokaler från 50 kommuner till seminariet och verkstadsdagen "Ventilationens funktion och drifttider" som ordnades 4.9.2018. Om seminarie- och verkstadsdagens resultat skrivs ett s.k. konsensusutlåtande som Sisäilmayhdistys publicerar i form av en rekommendation på sin webbplats.

Besluten och anvisningarna från seminarie- och verkstadsdagen "Ventilationens funktion och drifttider" kommer att tillkännages fastighetsanvändare och fastighetsservicen både för att förenhetliga användningen av ventilationen och att upprätthålla goda inomhusklimatförhållanden. Anvisningarna föreläggs också stadsmiljönämnden.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anna Villeneuve, stadssekreterare, telefon: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Bilagor

1 Hernberg Kaisa Aloite Kvsto 28022018 8

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 539

HEL 2018-002604 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

26.09.2018

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 21.08.2018 § 394

HEL 2018-002604 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Sisäilman epäpuhtaudet ja ilmanvaihto

Ilmanvaihdon tarkoituksena on laimentaa sisäilman epäpuhtauksien pitoisuutta ja hajujen voimakkuutta, poistaa liiallista kosteutta ja tuoda raitista ilmaa tilalle. Sisäilman hiukkas- ja kaasumaisten epäpuhtauksien lähteitä ovat sisustus- ja rakennusmateriaalit, ihmiset itse sekä ihmisten toiminta; esimerkiksi opetusrakennuksissa kuvaamataidon, kemian ja biologian opetuksessa käytetyt aineet sekä teknisissä ja tekstiilitöissä käytetyt materiaalit, ammattikoulurakennuksissa lukemattomat ammattiopetuksessa käytettävät materiaalit ja aineet sekä kaikissa rakennuksissa siivous ja siivoustuotteet. Opetustiloissa ja päiväkotien ryhmätiloissa ilmanvaihto on erityisen tarpeellinen vähentämään lasten ja aikuisten yhteiseen hengitysilmaan tuottamia tartuntatautien viruksia ja bakteereja.

Kun koulu- ja päiväkotirakennuksissa on toimintaa, on koneellinen ilmanvaihto toiminnassa. Poistoilman mukana käyttäjistä itsestään sekä heidän toiminnastaan peräisin olevat epäpuhtaudet poistetaan ulkoilmaan. Öisin ja viikonloppuisin, kun rakennuksessa ei ole toimintaa, ei sisäilmaan pääse toiminnasta peräisin olevia epäpuhtauksia. Koneellinen ilmanvaihto on pois päältä öisin ja viikonloppuisin, haihtuvien orgaanisten yhdisteiden pitoisuus sisäilmassa suurenee sisustus- ja rakennusmateriaaleista peräisin olevien päästöjen vuoksi, mutta niiden pitoisuus pienenee heti, kun ilmanvaihto käynnistetään yhdestä kahden tuntia ennen koulu- tai päiväkotipäivän alkamista. Päivällä tyypilliset haihtuvien orgaanisten yhdisteiden kokonaispitoisuudet jatkuvassa sisäilmastoseurannassa olevassa helsinkiläisessä koulurakennuksessa koneellisen ilmanvaihdon ollessa käynnissä ovat 50...350 ppb*. Koneellisen ilmanvaihdon ollessa öisin ja viikonloppuisin pois päältä haihtuvien orgaanisten yhdisteiden kokonaispitoisuus on 400...1000 ppb. Kun opetuksessa käytetään aineita, joista pääsee sisäilmaan runsaasti haihtuvia orgaanisia yhdisteitä, käytetään vetokaappeja tai kohdepoistoja sisäilman haihtuvien orgaanisten yhdisteiden pitoisuuden pie-

nantämiseen. Epäpuhtauksien leviäminen huonetilaan estetään poistamalla epäpuhtaudet paikallisesti suoraan lähteen kohdalla

Kun uusi tai peruskorjattu koulu- tai päiväkotirakennus valmistuu, sen ilmanvaihtoa käytetään ensimmäisen vuoden ajan viikon jokaisena päivänä vuorokauden ympäri. Yhtenä syynä tähän on uusien rakennus- ja sisustusmateriaalien materiaalipäästöjen poistaminen rakennuksen sisäilmasta epämiellyttäviä hajuja aiheuttamasta. Sisäilmastoa ja ilmanvaihtoa koskevassa kansallisessa ohjeistuksessa pidetään ensisijaisena M1 luokan rakennusmateriaalien valitsemista, jotta sisäilman kemiallisten yhdisteiden kuorma olisi mahdollisimman pieni. Uusien materiaalien ja kalusteiden haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöt sisäilmaan pienenevät siten, että usein jo puolen vuoden kuluttua rakennuksen käyttöönotosta hajuvoimakkuudet ovat pienet. Kun uudisrakennuksen valmistumisesta on kulunut vuosi, ilmanvaihto asetetaan toimimaan aikaohjelmien mukaan

Sisäilman hiukkaspitoisuuteen vaikuttavat sisälähteiden lisäksi ulkoilman hiukkaslähteet kuten liikenne, energiantuotanto ja teollisuus sekä mm. siitepöly. Sisäilman pienhiukkaspitoisuus voi olla koneellisen ilmanvaihdon käydessä suurempi kuin öisin ja viikonloppuisin, kun ilmanvaihto on pois päältä. Tuloilmasta suodatetaan ilmanvaihtokoneessa olevilla suodattimilla suuri osa ulkoilman hiukkaspitoisuudesta, mutta kokoluokkaa 0,1...0,3 µm halkaisijaltaan olevat hiukkaset pääsevät muita kokoluokkia paremmin nykyään yleisesti käytettyjen tuloilmasuodatinmateriaalin läpi.

Kun ilmanvaihto ei koulu- ja päiväkotirakennuksissa ole öisin ja viikonloppuisin päällä, isommat hiukkaset laskeutuvat huonepinnoille, joista ne voidaan siivoamalla pyyhkiä pois. Pienemmät hiukkaset jäävät leijumaan ilmaan. Koneellisen ilmanvaihdon käynnistyessä 1...2 tuntia ennen toiminnan alkamista ilmassa leijuvat hiukkaset poistetaan ulkoilmaan. Päivällä ihmisen toiminta nostaa huonepinnoilla olevia hiukkasia takaisin ilmaan ja poistoilmanvaihtoon. Rakennuksen hiukkaspitoisuutta voi selvästi vähentää siivouksen keinoin, erityisesti nihkeäpyyhinnällä.

Ilmanvaihto ja huonetilan kosteus sekä kosteusongelmat

Sisäilman vesihöyrypitoisuuteen vaikuttavat ulkoilman vesihöyrypitoisuus, sisätilan kosteuslähteet, sisätilan ilmanvaihto, poistuvan vesihöyryn määrä rakenteiden läpi sekä vesihöyryn sitoutuminen rakennusaineisiin. Kahden viimeksi mainitun tekijän merkitys on yleensä melko pieni. Sisätilan kosteuslähteitä ovat esimerkiksi ihminen itse (hengitys, aineenvaihdunta), ruoan laittaminen, suihkussa käyminen ja pintojen vesi-pesu. Lisäksi rakennusten valmistumisvaiheessa betonin kuivuminen ja

eräät pintakäsittelyt voivat tuottaa sisäilmaan suhteellisen suuren kosteustuoton. Tämä on toinen syy siihen, miksi ilmanvaihtoa tulee käyttää uudisrakennuksen valmistuttua vuoden ajan 24 tuntia vuorokaudessa seitsemänä päivänä viikossa.

Julkisissa palvelukiinteistöissä ei ole sisäisiä kosteuslähteitä silloin, kun rakennusten käyttäjät eivät oleskele rakennuksessa iltaisin, öisin tai viikonloppuisin, joten kosteustuotto ei ole ilmanvaihdon käyttämisen syy toiminta-ajan ulkopuolella.

Koulu- ja päiväkotirakennuksen sisäilman suhteellisen kosteuden tulee olla yli 80 % useita viikkoja 20...25 °C:n lämpötilassa, jotta homeen kasvu alkaa puupinnalla.

Tämän vuoden helmikuussa, kun ulkoilman lämpötila oli -20...+2 °C, sisäilman suhteellinen kosteus jatkuvassa sisäilmastoseurannassa olevassa helsinkiläisessä koulurakennuksessa, jossa ilmanvaihto pysäytetään yöksi ja viikonlopuksi, oli 2...25 %. Tämän vuoden toukokuussa, kun ulkoilman lämpötila oli +5...+29 °C, sisäilman suhteellinen kosteus samassa koulurakennuksessa oli 17...40 %. Viime vuoden heinä-elo-kuussa, kesälomalla, koulurakennuksen sisäilman suhteellinen kosteus oli 29...62 %, kun ilmanvaihto toimi arkisin, mutta oli pois päältä öisin ja viikonloppuisin. Pääsääntöisesti tällä kesälomajaksolla sisäilma oli 5...10 prosenttiyksikköä kuivempaa öisin ja viikonloppuisin, kun ilmanvaihto ei ollut käynnissä, verrattuna päiväsaikaan, kun ilmanvaihto oli käynnissä.

Koulu- ja päiväkotirakennusten sisäilma on suurimman osan vuotta niin kuivaa, että mikäli rakenteista haihtuisi sisäilmaan kosteutta, sillä ei olisi haitallisia vaikutuksia (ellei kosteus pääse tiivistymään kylmälle pinnalle, esim. rakenteen kylmäsiltaan). Pitkään käytössä olleiden rakennusten maata vasten olevissa betonirakenteissa voi olla niin suuri kosteuspitoisuus, että niistä haihtuu sisäilmaan kosteutta. Tämä tapahtuu kuitenkin niin hitaasti tai pienissä määrin, ettei ole vaaraa, että ylitetään 80 % sisäilman suhteellinen kosteus. Oleellista on olla pinnoittamatta maata vasten olevia lattia- tai seinärakenteita tiiviillä pinnoitteella, mikä estää kosteuden haihtumisen sisäilmaan. Tiiviin pinnoitteen alle jäävä kosteus vaurioittaa pinnoitetta, minkä seurauksena pinnoitteesta voi vapautua ei-toivottuja kemiallisia yhdisteitä sisäilmaan.

Suomalaisissa koulurakennuksissa ei ole normaalisti sisäilman liiallisen kosteuden ongelmaa vaan sisäilman liiallisen kuivuuden ongelma. Lämmityskaudella ilmanvaihdon käyntiajoilla ei ole juurikaan vaikutusta opetus- ja leikkitilojen sisäilman suhteelliseen kosteuteen. Se on riippuvainen ulkoilman lämpötilasta sekä huoneen lämpötilasta. Ilmanvaihdon pysäyttäminen öisin ja viikonloppuisin pakkaskaudella voi pieneltä

osin vähentää sisäilman liiallista kuivuutta, kun tyhjän rakennuksen sisäilmaa ei vaihdeta turhaan.

Kouluissa ja päiväkodeissa syntyy sisäilmaan runsaimmin kosteutta keittiössä ja pesutilassa ja siellä ennen kaikkea suihkussa. Tällöin koneellinen ilmanvaihto on päällä ja tulee pitää käynnissä ainakin tunti ruoan valmistuksen tai suihkussa käymisen jälkeen. Pesutilojen riittävän nopeaan kuivumiseen vaikuttaa ilmanvaihdon lisäksi huoneilman lämpötila. Mitä lämpimämpi pesutila on sitä nopeammin se kuivuu.

Vaikka sisäilman kosteuspitoisuus on pieni, voi se tästä huolimatta tavalla sisä- ja ulkoilman lämpötilaeron ollessa suuri kulkeutua diffuusion tai konvektion vaikutuksesta seinärakenteeseen. Tätä estämään ulkoseinärakenteen lämmöneristeen sisäpintaan asennetaan höyrynsulku-muovi. Rakentamisvaiheessa höyrynsulun huolellinen kiinnittäminen on erittäin tärkeää, ettei höyrynsulun epätiivien saumojen kautta lämmin sisäilma virtaa lämmöneristeeseen ja tuulensuojalevyyn.

Rakennusten kosteusongelmat johtuvat siitä, että rakenteeseen tulee enemmän kosteutta kuin sieltä poistuu, minkä vuoksi rakenteen kosteuspitoisuus suurenee ja rakenne voi vaurioitua. Mikäli rakenteella on suuri kosteudensitomiskyky, kestää kosteuspitoisuuden nousu kauemmin niin suureksi, että rakenne alkaa vaurioitua. Rakenteisiin voi kosteuden seurauksena syntyä mikrobiologisia vaurioita (homehtuminen ja lahoaminen) ja kemiallisia/fysikaalisia vaurioita (aineiden hajoaminen, kuten emissiot ja ruostuminen, sekä muodonmuutokset). Kosteuden lähteitä ovat mm. sadevesi, erityisesti viistosade, tuiskulumi, lumi ja sen sulaminen, maan pinta- ja vajovedet, vesi-, viemäri- ja lämpöputkien vuodot sekä suihku- ja pesuedet.

Rakenteiden vauriot voivat osaltaan vaikuttaa kosteusvaurioiden syntymiseen. Näitä ovat tyypillisesti julkisivun vesivuodot, ilmavuodot rakenteiden läpi, ikkunaliittymien epätiivisyys, kattovuodot, joissa vesi voi kulkea kattorakenteissa pitkiä matkoja ennen kuin valuu alas, sadevedenohjauksen puutteet, virheellinen maan muotoilu, kapillaarikatkon puuttuminen, jolloin maaperän kosteus voi nousta alapohjarakenteisiin, pesutilojen puutteellinen vedeneristys, höyrynsulun puutteet sekä liian kostean rakenteen pinnoittaminen rakentamisen aikana. Lisäksi rakenteiden tuuletuksen puutteet voivat johtaa kosteuden liialliseen viipymiseen rakenteissa. Näitä ovat julkisivun, ryömintätilan ja yläpohjan tuuletuksen puutteet. Julkisivun ja yläpohjan tuuletus tapahtuu painovoimaisesti, mutta maaperän suuren kosteustuoton vuoksi ryömintätilat tuuletetaan usein koneellisesti. Ryömintätilan koneellinen poistoilmanvaihdon tulee olla käynnissä jatkuvasti eli ympäri vuorokauden viikon seitsemänä päivänä, jotta ryömintätila pysyy oleskelutiloihin nähden alipai-

neisena, minkä avulla ryömintätilan epäpuhtauksien pääsy käyttötilojen sisäilmaan ehkäistään.

Helsinkiläisiä kouluja ja päiväkoteja vaivaa erityisesti ikääntyminen. Esimerkiksi ulkovaipparakenteen ikääntyminen heikentää rakenteen kosteusteknistä toimintaa ja mahdollistaa kosteuden tunkeutumisen rakenteisiin. Mikäli julkisivun tuulettuminen on heikko, on kosteusvaurion kehittyminen todennäköistä ja mikrobivaurion syntyminen mahdollista. Rakenteen tuulensuoja- tai eristekerrokseen päässeen liiallisen kosteuden poistamiseen rakennuksen ilmanvaihtojärjestelmää ei voi käyttää.

Ilmanvaihdon vaikutus sisäilman laatuun

Ilmanvaihto ei koulu- ja päiväkotirakennuksissa ole syyllinen kosteusongelmien syntyyn, mutta huonosti toimiva ilmanvaihto voi vaikuttaa sisäilman laadun heikentymiseen. Tämä on mahdollista silloin, kun koneellisen ilmanvaihdon poistoilmavirratt ovat suuremmat kuin tuloilmavirratt, mikä aiheuttaa rakennukseen alipaineen. Kun poistoilmanvaihdon imu on suurempi kuin tuloilmanvaihdon korvausilma, ottaa koneellinen ilmanvaihto korvausilman sieltä, mistä sen on helpointa saada se: lattiakaivoista, pesualtaiden viemäreiden suuaukosta, rakenteissa olevista epätiivelyskohdista, jne. Mikäli näissä on sisäilman laatua heikentäviä epäpuhtauksia, ne kulkeutuvat sisäilmaan. Mikäli viemäriin ja lattiakaivoihin lasketaan säännöllisesti vettä ja rakenteissa ei ole epätiivelyskohtia tai tiivistämättömiä läpivientejä eikä kosteusvaurioita, ei korvausilman mukana kulkeudu sisäilmaan sen laatua heikentäviä epäpuhtauksia ja hajuja.

Ilmanvaihdon vaikutuksia koskevassa keskustelussa on muistettava, että Suomessa on suuri määrä asuinkeuhkotaloja, joissa on 1950 – 1980 –luvulla toteutettu pelkkä koneellinen poistoilmanvaihto. Näiden keuhkotalojen asunnoissa vallitsee alipaine, ellei asukas avaa tuuletussikkunaa tai parvekkeen ovea. Ikkunoiden yläpuolella olo- ja makuuhuoneissa sijaitseva tuuletusventtiili on yleensä niin pieni, että se ei ehkäise alipaineen muodostumista. Alipaine nähtiin vuosikausia pelkästään positiivisena asiana, sillä sisätilassa syntyvät epäpuhtaudet ja kosteus saadaan nopeammin ja tehokkaammin poistettua ulkoilmaan kuin jos paine-eroa ulko- ja sisäilman välillä ei ole ollenkaan - tai sisätiloissa on ylipaine, jolloin sisäilman kosteuskonvektion myötä rakenteeseen voi virrata kosteutta.

Alipaine ei aiheutakaan sisäilman laadun heikkenemistä, ellei korvausilma kulje sisäilmaan vaurioituneiden rakenteiden tai epämiellyttäviltä haisevien viemäreiden kautta. Koska asunnoissa ihmisen toiminnan kosteustuotto on suurempi kuin kouluissa tai päiväkodeissa, tehokkaalla poistoilmanvaihdolla on asunnoissa suurempi merkitys.

Suurimmassa osassa helsinkiläisiä koulu- ja päiväkotikiinteistöjä on niiden hygieniatiloissa eli WC- ja pesutiloissa pelkkä koneellinen poistoilmanvaihto. Tämä ns. likaisten tilojen poistoilmanvaihto on käynnissä ympäri vuorokauden viikon jokaisena seitsemänä päivänä. Tällä ylläpidetään rakennuksessa pientä ilmanvaihtoa, kun päätulo- ja poistoilmakoneet ovat pois päältä öisin ja viikonloppuisin. Koska vastaavansuuruisista koneellista tuloilmavirtaa ei ole, aiheuttaa ns. likaisten tilojen eli hygieniatilojen poistoilmanvaihto rakennukseen alipaineen.

Tämän alipaineen vaikutus sisäilman laatuun riippuu edellä mainituista tekijöistä. Monet koulu- ja päiväkotirakennukset ovat pysyneet hyvässä kunnossa, eikä likaisten tilojen poiston aiheuttamalla alipaineisuudella ole ollut negatiivista vaikutusta sisäilman laatuun. Jos koulu- ja päiväkotikiinteistöjen ikääntymisen myötä rakenteiden kosteustekninen toimivuus on heikentynyt ja rakenteisiin on päässyt tunkeutumaan ulkoilman kosteutta rakenteita vaurioittaen, yö- ja viikonlopun aikainen alipaineisuus onkin heikentänyt sisäilman laatua. Tämä on voitu kokea esimerkiksi maanantaiaamuisin sisäilman tunkkaisuutena.

Helsingin toimenpiteet yö- ja viikonlopun aikaisen alipaineisuuden vähentämiseksi

Tähän ongelmaan ryhdyttiin kiinnittämään huomiota 2010-luvun alussa. Kosteus- ja homevaurioista kärsivissä rakennuksissa alipaineisuudella onkin negatiivinen vaikutus aiemmin tärkeänä pidetyn positiivisen vaikutuksen sijaan. Ensisijaisesti vaurioituneet rakenteet tulee korjata. Ennen korjausten toteutumista yö- ja viikonlopun aikaisen alipaineisuuden välttää parhaiten pysäyttämällä koneellinen ilmanvaihto kokonaan, ennen kaikkea myös ns. likaisten tilojen poistoilmanvaihto. Koneellisen tulo- ja poistoilmanvaihdon pääilmanvaihtokoneiden käyttäminen vuorokauden ympäri ei ole varma keino poistamaan alipaineisuutta, sillä rakentamismääräykset tämän vuoden alkuun asti ohjasivat alipaineen toteuttamiseen ilmanvaihtoteknisin keinoin. Tämä tarkoittaa sitä, että rakennuksen yhteenlasketut tuloilmavirrat suunniteltiin pienemmiksi kuin yhteenlasketut poistoilmavirrat. Vanhojen ilmanvaihtojärjestelmien säädettävyyden on heikko, eikä ilmanvaihtojärjestelmää välttämättä saada tasapainoon, vaikka siihen pyrittäisiinkin.

Vuosina 2012 – 2014 Helsingin kaupungilla toteutettiin projekti, jossa valikoitujen koulujen, päiväkotien ja muiden julkisten palvelukiinteistöjen ns. likaisten tilojen poistoilmanvaihdon ohjaus liitettiin pääilmanvaihtokoneiden aikaohjelmiin. Näissä kiinteistöissä likaisten tilojen poistoilmanvaihto pysähtyy myös yöksi ja viikonlopuksi samaan aikaan, kun pääilmanvaihtokoneet pysähtyvät. Näitä kiinteistöjä on yhteensä 70 ja ne valittiin kuntotutkimuksissa löydettyjen sisäilman laatua heikentävien tekijöiden kuten kosteusvaurioiden vuoksi.

Ns. likaisten tilojen poistoilmanvaihdon pysäyttäminen yöksi ja viikonlopuksi koulu- ja päiväkotirakennuksessa on otettu uudelleen kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet –palvelukokonaisuuden rakennetun omaisuuden hallinnan ja ylläpidon yhteisprojektiksi. Kesän 2018 aikana selvitetään 30 valitun koulu- ja päiväkotikiinteistön rakennusautomaatiojärjestelmät ja ohjaustavat, millä näiden likaisten tilojen poistoilmanvaihto voidaan kytkeä pois päältä öitä ja viikonloppuja varten. Työ toteutetaan alkusyksystä kiinteistöihin valittujen rakennusautomaatioyrytysten kanssa yhteistyössä. Mikäli projektissa saavutetaan haluttu tavoite, jatketaan ns. likaisten tilojen poistoilmanvaihdon liittäminen pääilmanvaihtokoneiden aikaohjelmaan muissakin päiväkotija koulukiinteistöissä, joissa toimenpide on hyödyllinen.

Ilmanvaihdon osateho ja siirtoilman käyttö

Vanhemmissa koulu- ja päiväkotikiinteistöissä ilmanvaihto toimii joko täydellä teholla tai puolella teholla, mikä ei ole täsmällisesti 50 % täydestä tehosta vaan voi olla 25...75 % siitä. Ilmanvaihdon käyttäminen osateholla ei kuitenkaan takaa ilman vaihtumisen tehokkaasti kaikissa tiloissa ja usein osateholla on haasteellista saada aikaan haluttu ilmanvaihdon tehokkuus. Useissa 2000-luvuilla rakennetuissa ja peruskorjatuissa koulu- ja päiväkotikiinteistöissä ilmanvaihtoa voi säätää portaattomasti. Lisäksi uusissa koulu- ja päiväkotikiinteistöissä ns. hygieniatilojen ilmanvaihto on toteutettu tulo- ja poistoilmanvaihtona – ei pelkästään koneellisena poistoilmanvaihtona kuten vanhemmissa rakennuksissa. Uusissa koulurakennuksissa ilmanvaihtojärjestelmä on tehokkaampi: sen ilmavirtoja voidaan säätää portaattomasti siten, että ilmavirta jakautuu jokaiseen huoneeseen. Uuden sisäilmastoa ja ilmanvaihtoa koskevan ympäristöministeriön asetuksen myötä uusissa koulu- ja päiväkotirakennuksissa ilmanvaihtoa tullaan käyttämään suunnitellun käyttöajan ulkopuolella ulkoilmavirralla, joka on vähintään 0,15 (dm³/s)/m².

Ilmanvaihto voidaan ajastaa toimimaan joka kolmannen tunnin ajaksi täydellä teholla. Tämän ajastamisen hyödyt ovat kuitenkin epäselvät. Sisäilman kosteuspitoisuuteen tällä ei voida vaikuttaa kuin marginaalisesti. Sisäilman haihtuvien orgaanisten yhdisteiden pitoisuus saadaan yhtä hyvin minimiin aamutuuletuksella 1..2 tuntia ennen toiminnan alkamista. Sisäilman hiukkaspitoisuus saattaa jopa suurentua kuin pienentyä koneellisen ilmanvaihdon käydessä. Lisäksi mikäli ei suoriteta isoja toimenpiteitä jokaisen koulu- ja päiväkotirakennuksen ilmanvaihtojärjestelmän tasapainottamiseksi, mikä saattaa kuitenkin epäonnistua aiempien rakentamismääräysten alipaineisuuteen ohjeistamisen vuoksi, ilmanvaihdon toimiminen kolmen tunnin välein aiheuttaa rakennukseen turhan alipaineen ja mahdollisten epäpuhtauksien kulkeutumisen ra-

kennuksen sisäilmaan. Näin ollen tällä ohjaustavalla ei välttämättä saavuteta hyötyä.

Kesäaikana niissä rakennuksissa, joissa ei pääasiallisesti ole kesäaikaista käyttöä, tulee ilmanvaihtoa käyttää sillä palvelualueella, missä työskennellään (esim. koulurakennuksissa hallintotiloissa). Perussivouksen ajan ja vuorokausi sen päätyttyä ilmanvaihto on käynnissä normaaliteholla. Kun toimintaa aloitellaan loma-ajan päätyttyä, on ilmanvaihto käynnistettävä vuorokautta tai enintään viikkoa ennen toiminnan alkamista. Jos sisäilma tuntuu kesäaikana koulurakennuksessa erityisen tunkkaiselta, voidaan ilmanvaihtoa pyöräyttää tunnin ajan yöllä kerran viikossa hyödyntämällä valvontajärjestelmän viikko-ohjelmaa.

Niissä rakennuksissa, joissa on kesäaikaista käyttöä, kannattaa hel-lekaudella ilmanvaihtoa käyttää öisin rakennuksen jäähtymiseen. Tätä yötuuletukseksi kutsuttua toimintoa on järkevä käyttää, kun ulkoilman lämpötila on ainakin 3 °C matalampi kuin poistoilman lämpötila. Ilmanvaihdon yötoiminto ajastetaan poistoilman ja ulkoilman välisen lämpötilaeron perusteella (esim. yötuuletus voi olla toiminnassa klo 24 – 6).

Tilojen varustamisella korvausilmaventtiileillä ilmeisesti tarkoitetaan vai-pan yli muodostuvan paine-eron pienentämistä siten, että ulko- ja sisä- ilma olisivat samassa paineessa. Korvausilmaventtiilien kautta tuleva ilma on kuitenkin ulkoilman lämpötilassa ja suodattamatonta. Talvella korvausilmaventtiilien kautta tuleva ilma on liian viileää ja aiheuttaa vedon tunteen tiloihin kylmän ilman laskeutuessa lattian rajaan.

Suurimmassa osassa Helsingin koulu- ja päiväkotikiinteistöjen ilmanvaihtojärjestelmiä on lämmöntalteenotto. Kaikkiin peruskorjattaviin koulu- ja päiväkotikiinteistöihin tulee ilmanvaihdon lämmöntalteenotto, mikäli niissä ei sitä aiemmin ole ollut.

Siirtoilmaventtiilejä tilojen välillä voidaan käyttää palovyöhykkeet huomioiden. Uusien ja peruskorjattavien koulujen ja päiväkotien ilmanvaihtojärjestelmät suunnitellaan uuden ympäristöministeriön asetuksen rakennuksen sisäilmastosta ja ilmanvaihdosta mukaan tasapainoiseksi siten, ettei ilmanvaihtojärjestelmä aiheuta rakenteisiin ylipaineen vuoksi rakenteita vaurioittavaa pitkäaikaista kosteusrasitusta eikä alipaineen vuoksi epäpuhtauksien siirtymistä sisäilmaan. Siirtoilmaventtiileitä ei uusissa rakennuksissa todennäköisesti tarvita, mutta vanhemmissa niistä voi olla hyötyä. Koulu- ja päiväkotirakennuksissa niiden akustisiin ominaisuuksiin tulee kuitenkin kiinnittää erityistä huomiota.

Suomessa ei enää ole voimassa olevaa lakia palvelurakennusten ilmanvaihtojärjestelmien puhdistamistiheydestä. Ilmanvaihtojärjestelmien puhdistamistarpeen tarkastaminen on kuitenkin erittäin suositelta-

vaa. Helsingiläisten koulujen ja päiväkotien ilmanvaihtojärjestelmät puhdistetaan pääsääntöisesti viiden vuoden välein. Tuloilmasuodattimet vaihdetaan pääsääntöisesti kaksi kertaa vuodessa.

Yhteiset toimintatavat

STM:n Asumisterveysasetuksessa 2015 todetaan, että ”Rakennuksen käyttöajan ulkopuolella ilmanvaihdon tulee olla sellainen, ettei rakennus- ja sisustusmateriaaleista tai muista lähteistä vapautuvien ja kulkeutuvien epäpuhtauksien kertyminen sisäilmaan aiheuta käyttöaikana tiloissa oleskeleville terveyshaittaa. Asetuksen soveltamisohjeessa tarkennetaan, että ”Tämä voidaan toteuttaa siten, että käyttöajan ulkopuolella ilmanvaihto on jatkuvasti päällä vähintään pienellä osateholla, ilmanvaihtoa käytetään jaksottaisesti tai ilmanvaihto käynnistetään niin aikaisessa vaiheessa ennen tilojen käyttöaikaa, että ilmanlaatu täyttää käytön aikana sille asetetut vaatimukset. Tämän lisäksi käyttöajan ulkopuolella ilmanvaihto ei saa aiheuttaa epäpuhtauksien kulkeutumista sisätiloihin esimerkiksi korvausilman puutteesta syntyneen liiallisen alipaineisuuden vuoksi.” Asumisterveysasetuksen soveltamisohje sallii kolme vaihtoehtoista toimintatapaa käyttöajan ulkopuoliselle ilmanvaihdolle.

Suomen kunnat ovat nähneet tarpeen yhtenäistää ja jakaa hyviin sisäilmaolosuhteisiin vaikuttavien toimintatapojen käytäntöjä. Tähän tarpeeseen on perustettu Kuntien sisäilmaverkosto, jossa on mukana Suomen kahdeksan suurinta kuntaa. Verkoston perustivat Espoo, Helsinki ja Vantaa. Sisäilmayhdistys on verkostossa mukana ja toimii tuotosten levittäjänä sekä tukena asiantuntijaroolissa. Sisäilmayhdistyksen strategiassa uusimpana toimintamuotona on ”hyvä sisäilma suositusten” lanseeraaminen.

Kuntien sisäilmaverkoston ensimmäiseksi käsiteltäväksi aiheeksi on valittu ”Ilmanvaihdon toiminta ja käyntiajat”. Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan rakennetun omaisuuden hallinta -palvelu on kutsunut 50 kunnan sisäilma-asiantuntijoita, -yhdyshenkilöitä ja julkisista palvelutiloista vastaavia henkilöitä 4.9.2018 Helsinkiin Kallion kortteliin ”Ilmanvaihdon toiminta ja käyntiajat” seminaariin ja työpajapäivään. Tarkoituksena on, että päivän tuotoksista kirjoitetaan ns. konsensuslausunto, jonka Sisäilmayhdistys julkaisee suosituksena Internet-sivuillaan.

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan rakennetun omaisuuden hallinta -palvelu päättää 4.9.2018 tilaisuuden jälkeen, miten se julkaisee ”Ilmanvaihdon toiminta ja käyntiajat” seminaari- ja työpajapäivän päätökset. Ilmanvaihdon toimintaan ja käyntiaikoihin liittyvä ohjeistus tullaan saattamaan kiinteistöjen käyttäjien ja kiinteistöhuollon ti-

etoon sekä ilmanvaihdon käyttöä yhtenäistämään että hyviä sisäilma-
sto-olosuhteita ylläpitämään. Ohjeistus myös esitellään kaupunkiympäri-
stölautakunnalle. Ilmanvaihdon käytäntöjen valvontaa tullaan ke-
hittämään.

Käsittely

21.08.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Leo Stranius: Kohtaan 37 "Ilmanvaihdon toimintaan ja käytäntöihin liit-
tyvä ohjeistus tullaan saattamaan kiinteistöjen käyttäjien ja kiinteistöhu-
ollon tietoon sekä ilmanvaihdon käyttöä yhtenäistämään että hyviä si-
säilmasto-olosuhteita ylläpitämään" jälkeen lisätään lause: "Ohjeistus
myös esitellään kaupunkiympäristölautakunnalle."

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Leo Strani-
uksen vastaehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Marianna Tuomainen, sisäilmainsinööri, puhelin: 310 38653
marianna.tuomainen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.08.2018 § 159

HEL 2018-002604 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan
lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää kannatettavana valtuustoaloitetta
määritellä, tarkentaa ja seurata sisäilman laatua parantavia koneellisen
ilmanvaihdon käytäntöjä päiväkot-, koulu- ja oppilaitosrakennuksissa.

Kaupungin tilanhankintaohjeen roolijaon mukaan kasvatuksen ja kou-
lutuksen toimiala määrittää ja ilmoittaa tarvitsemiensa tilojen määrän
sekä niiden toiminnalliset tarpeet ja kaupunkiympäristön toimiala vas-
taa tarvittavien tilojen hankinnasta, toteutuksesta sekä yllä- ja kun-
nossapidosta. Kaupunkiympäristön toimiala myös määrittää ja oh-
jeistaa koneellisen ilmanvaihdon periaatteet ja käytänteet sekä seuraa
niiden toimivuutta päiväkot-, koulu- ja oppilaitoskiinteistöissä.

Rakennushankkeissa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala määrittää palvelukiinteistöjen henkilömäärän sekä tilojen käyttötarkoituksen ja kaupunkiympäristön toimiala mitoittaa ja toteuttaa riittävän ilmanvaihdon. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee uusista tiloista, valmistuneista hankkeista ja merkittävistä asiakasmäärän muutoksista käyttöönottoilmoituksen kaupunkiympäristön ympäristöpalveluille, joka tarkastaa käyttöönotettavat tilat sekä tekee myös määräaikaistarkastuksia palvelukiinteistöissä. Kiinteistöjen riittävästä ylläpitovouksesta vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala. Tarkastuksissa ilmenevät mahdolliset puutteet ilmanvaihdossa, yllä- ja kunnossapidossa kirjataan, selvitetään ja korjaustarpeet ilmoitetaan kaupunkiympäristön kunnossapidolle. Ilmanvaihdon riittävyttä ja käytänteitä selvitetään sekä ohjeistetaan myös toimialan moniammatillisessa sisäilmatyöryhmässä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjestää suomen- ja ruotsinkielisiä palveluja päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodeissa, perusopetuksen kouluissa, lukioissa, ammattiopistoissa ja työväenopistoissa yhteensä yli 700:ssa toimipisteessä.

Lautakunta korostaa, että kaikki oppimisen tilat tulee olla toimintaan soveltuvia, terveellisiä ja turvallisia. Lautakunta pitää erityisen tärkeänä rakentamisen laadun, johon myös koneellinen ilmanvaihto kuuluu, varmistamista ja kehittämistä toteutettavissa kohteissa sekä rakennusten riittävää kunnossa- ja ylläpitoa. Nämä tehtävät ovat kaupunkiympäristön vastuualuetta.

Terveys- hyvinvointivaikutusten arviointi

Valtuustoaloitteella parannetaan palvelukiinteistöjen sisäilmastoa ja työskentelyolosuhteita.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

§ 255

Den av ledamoten Mika Ebeling väckta motionen om överföring av Östersundom till HRT:s zon B

HEL 2018-003209 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Mika Ebeling väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mika Ebeling och 20 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors stadsstyrelse ska verka för en överföring av Östersundom till HRT:s zon B.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till de utlåtanden som getts och konstaterar att det är samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) som ordnar kollektivtrafiken i huvudstadsregionen och godkänner taxe- och biljettsystemet för kollektivtrafiken.

HRT:s styrelse har godkänt ett nytt taxe- och biljettsystem baserat på en bågmodell, där zonbågarnas gränser i första hand baserar sig på avståndet från Helsingfors centrum. Modellen har med tanke på regionen ansetts vara tydligare, enklare och rättvisare än det nuvarande systemet. Det är meningen att bågmodellen ska tas i bruk vid ingången av 2019. I det nya systemet hör Östersundom till zon C, medan det övriga Helsingfors hör till zonerna A och B.

26.09.2018

I det regionala systemet kan jämlikheten inte granskas utifrån hemkommunen. För dem som bor i Östersundom blir det dyrare att resa till Helsingfors centrum, eftersom resans pris mer än förr beror på resans längd. Däremot är en resa med kollektivtrafiken i två zoner enligt det nya systemet inte dyrare för dem som bor i Östersundom än en motsvarande resa för andra helsingforsare eller för dem som bor inom zon C i Esbo och Vanda. HRT beslutar om biljettpriserna i det nya taxe- och biljettsystemet hösten 2018 i anslutning till behandlingen av samkommunens budget.

Den ändring som föreslås i motionen skulle leda till att huvudstadsregionen i praktiken måste övergå till en enhetstariff då C-bågen slopas. En sådan ändring kan inte anses vara motiverad med tanke på bl.a. de höjningar som behövs i servicenivån, tilläggsinvesteringarna i materiel och effekterna på driftsekonomin.

Trafikeringstiden och intervallerna för busslinjerna i Östersundom har dimensionerats så att de motsvarar efterfrågan i området. Det är inte ekonomiskt motiverat med ett kollektivtrafikutbud på samma nivå som i de tätt bebodda områdena i Helsingfors.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Mika Ebelingin aloite
- 2 HSL:n lausunto

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 586

HEL 2018-003209 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mika Ebelingin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

17.09.2018 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Perusteluosan loppuun lisätään seuraava kappale:

"Östersundom on ainoa Helsingin kaupunginosista joka sijaitsee C-vyöhykkeellä ja hinnan muutos verrattuna nykyiseen Helsingin sisäiseen lippuun tulee olemaan merkittävä. Siksi on oleellista seurata miten alueen joukkoliikennekäyttäytyminen kehittyy alueella."

Kannattaja: Mika Raatikainen

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Marcus Rantalan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 11

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Terhi Koulumies, Maria Ohisalo, Pia Pakarinen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 4

Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 11 - 4.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.05.2018 § 282

HEL 2018-003209 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä. Tehtävänsä liittyen HSL hyväksyy toimi-

alueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän. Myös päätökset lippujen hinnoista kuuluvat HSL:n toimivaltaan.

HSL on valmistellut vuodesta 2006 alkaen uutta taksa- ja lippujärjestelmää samanaikaisesti matkakorttijärjestelmän uudistamishankkeen kanssa. Valmistelu on tapahtunut vaiheittain yhteistyössä kuntien kanssa. HSL on ennen päätöksentekoaan pyytänyt kuntien lausuntoja ehdottamistaan muutoksista.

HSL valitsi vuonna 2011 uuden taksa- ja lippujärjestelmän perusperiaatteeksi kaarimallin, jossa vyöhykekaarten rajat perustuvat ensisijaisesti etäisyyteen Helsingin keskustasta ja jossa pääkaupunkiseudun alueella on ainakin kausilipuissa minimiostoksena kaksi vyöhykettä.

Nykyisin käytössä olevassa joukkoliikenteen vyöhykemallissa kaupunkien rajoille muodostuu suuret hintaporaat, mikä tekee seutulipun ostamisesta edellyttävistä kuntarajan ylittävistä lyhyistä matkoista kalliita. Nykyisessä järjestelmässä koetaan epäreiluksi myös se, että idässä voi matkustaa Helsingin sisäisellä lipulle aina Sipoon rajalle saakka, mutta lännessä seutulippuraja tulee vastaan aiemmin. Samoin hintaporras Helsingin ja Sipoon välillä on suuri, koska seutulippu puuttuu välistä.

Joukkoliikenteen palvelutason mitoitus HSL:n joukkoliikenteessä tehdään palvelutaso-ohjeen perusteella. Suunnitteluohje sisältää seitsemäntasoisien palvelutason luokituksen, joista pääsääntöisesti viittä luokkaa käytetään pääkaupunkiseudulla. Kussakin luokassa on esitetty palvelutasotavoitteet liikennöintiajoille, maksimivuoroväleille ja kävelyetäisyyksille pysäkillä tai asemalla. Palvelutasoluokittelu perustuu muun muassa joukkoliikennematkustajien määrään, joten tiheimmin asutut alueet kuuluvat korkeampaan palvelutasoluokkaan kuin harvaan asutut alueet.

Östersundomin alue kuuluu parhaimmillaan kahden tähden palvelutasoluokkaan, jonka luonnehdinta on kohtuullisen joukkoliikenteen palvelutaso. Östersundomin kaltaisella harvaan asutulla alueella joukkoliikenteen kysyntä on sen verran vähäistä, ettei joukkoliikenteen tarjontaa ja palvelutasoa pystytä taloudellisesti järkevästi tuottamaan samana tavoin kuin muualla Helsingissä. Östersundomin alueen joukkoliikenteen palvelutaso on kuitenkin nykyään olennaisesti parempi kuin aikana ennen alueen liittämistä Helsinkiin.

HSL:n uudessa tariffijärjestelmässä Östersundomissa asuvien matkat Helsingin keskustaan kallistuvat, koska uudessa tariffimallissa matkan hinta riippuu aiempaa enemmän matkan pituudesta. Tehdessään kahden vyöhykkeen joukkoliikennematkan, joka jo mm. kattaa seudullisesti varsin laajan työssäkäyntialueen, Östersundomin asukas ei kuitenkaan

joudu maksamaan matkastaan sen enempää kuin muutkaan helsinkiläiset.

Käsittely

29.05.2018 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Eveliina Heinäluoma: HSL:n toivotaan seuraavan Östersundomin tilannetta vyöhykeuudistuksen toteutuessa ja kehittää alueen liikenneolosuhteita asukasmäärän kasvaessa. Mikäli kaaren sijaintia muutettaisiin Espoon ja Vantaan osalta, tulee Östersundomin paikkaa kaarella tarkistaa uudelleen.

Kannattaja: Jape Lovén

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: HSL:n toivotaan seuraavan Östersundomin tilannetta vyöhykeuudistuksen toteutuessa ja kehittää alueen liikenneolosuhteita asukasmäärän kasvaessa. Mikäli kaaren sijaintia muutettaisiin Espoon ja Vantaan osalta, tulee Östersundomin paikkaa kaarella tarkistaa uudelleen.

Jaa-äännet: 8

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius

Ei-äännet: 3

Eveliina Heinäluoma, Jape Lovén, Mika Välipirtti

Poissa: 2

Silvia Modig, Laura Rissanen

Esittelijän ehdotus jäi voimaan äänin 8-3. (2 poissa)

15.05.2018 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

§ 256

Den av ledamoten Mari Rantanen väckta motionen om ökning av dragningskraften hos Malms centrumområde

HEL 2018-003213 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Mari Rantanen väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mari Rantanen och 18 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska vidta åtgärder för att förbättra trivseln i centrala Malm.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till erhållna utlåtanden och konstaterar att Malms område har utvecklats med åtgärder inom bl.a. förortsprojektet under de senaste åren. Restaureringen av Nedre Malms torg och Pehrsstråket som började 2015 blir klar 2019. Glaspaviljongen i Nedre Malms idrottspark och vattenelementen vid Nedre och Övre Malms torg iståndsattes för ett par år sedan. Förra året började man planera Stic-kelbackabäckens dal och Nedre Malms idrottspark. Trafikverket har börjat planera en ändring av stationsplattformarnas södra rulltrappor till vanliga trappor, eftersom de lätt får fel.

Stadsmiljösektorn förbereder i samarbete med Malms områdesprojekt en vision och principer för utveckling av Malms centrum. Områdesplanen för Malm uppdateras samtidigt. Före utgången av 2018 reder man

26.09.2018

ut tillsammans med olika aktörer hur stationens och köpcentrets omgivning kan göras mer trivsam och trygg.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Mari Rantasen aloite
- 2 Liikenneviraston lausunto 29.6.2018
- 3 VR-Yhtymä Oy:n lausunto 1.8.2018

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 587

HEL 2018-003213 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mari Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 12.06.2018 § 341

HEL 2018-003213 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Malmi on toinen Helsingin nykyisistä osakeskuksista ja koillisen Helsingin keskeisimpiä joukkoliikenteellisiä solmukohtia. Päärata jakaa Malmin ydinalueen Ylä-Malmiin ja Ala-Malmiin. Ytimen eteläpuolitse kulkee Kirkonkyläntien ja Latokartanontien muodostama "high street" - henkinen kauppakatu. Malmin kaupunginosakeskustasta suuri osa on rakentunut pääosin 1980-luvulla. Malmin ytimeistä löytyy myös 1900-luvun puolivälin rakennuksia muistumana Helsingin Pitäjänkylän ajoista.

Kaupunkiympäristön toimialalla on vahva tahto Malmin kehittämiseksi ja profiiliin nostamiselle. Helsingin uudessa yleiskaavassa Malmi on yksi kolmesta kantakaupungin ulkopuolisesta suuresta keskustatoimintojen alueesta. Malmin lentokenttä tulee olemaan merkittävä maankäytön muutosalue, ja sen vaikutukset ulottuvat Malmin keskusta. Malmin keskus on osa Malmin lentokentän aluerakentamisprojektia. Tämä mahdollistaa kunnostustoimenpiteiden tehokkaan kohdistamisen myös olemassa olevaan ympäristöön.

Malmin keskus muuttuu täydennysrakentamisen myötä. Asemakaava-palvelu valmistelee Malmin keskustan kehittämisen visiota ja periaatteita yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti. Visiotyö on avaus keskuksen kehittämiseksi. Tarkoituksena on täydennysrakentamisen avulla kehittää keskustan vetovoimaa, palveluita ja ympäristön laatua. Samaan yhteyteen ajoitetaan Malmin aluesuunnitelman päivitystyö. 10 vuoden välein päivitettävissä aluesuunnitelmissa selvitetään muun muassa katu- ja viheralueiden nykytila, niiden toimivuus ja parantamistarpeet. Suunnitelmien lähtökohtana on tunnistaa alueelliset ominaispiirteet sekä toiminnalliset ja maisemalliset tavoitteet. Ne toimivat pohjana yleisten alueiden jatkosuunnittelulle.

Malmin keskuksen julkista tilaa on kehitetty aktiivisesti. Muun muassa Helsingin lähiöprojekti kehitti aluetta vuosina 2012 - 2017 yhteistyössä kaupungin muiden toimijoiden kanssa. Pääpainona oli keskeisen julkisen tilan parantaminen ja puistoalueiden laatutason nosto.

Kaupungin lähiörahaston rahoitusta suunnattiin Malmin asemaympäristöön ja lähialueille. Vuonna 2015 käynnistyi keskeisten julkisten tilojen, Ala-Malmintorin ja Pekanraitin, kunnostaminen. Kunnostus valmistuu vuonna 2019. Ala-Malmin puiston lasipaviljonki uusittiin vuonna 2016. Longinojanlaakson ja Ala-Malmin liikuntapuiston suunnittelu käynnistyi vuonna 2017. Muita julkisen ympäristön kunnostustoimenpiteitä on Ylä-Malmintorin ja Ala-Malmintorin vesiaiheidien kunnostus vuonna 2017 laaditun yleissuunnitelman mukaisesti. Kunnostamisesta vastaa kaupunkiympäristön toimiala.

Malmin asema on alueen käyntikortti, jonka viihtyisyyttä parannetaan yhdessä alueen toimijoiden kanssa. Keskuksen poikkeuksellisen laaja omistaja- ja toimijarakenne asettaa koordinoitulle kehittämiselle kuitenkin omat haasteensa. Tällä hetkellä asemaympäristön ylläpidosta ja kehittämisestä vastaavat VR, Liikennevirasto, Helsingin kaupunki ja kaupakeskuksen toimijat. Muun muassa keskuksen läpi kulkevan ylikulku sillan ylläpidosta ja omistajuudesta vastaavat kyseiset toimijat eri alueidensa osalta. Kaupunki vastaa yleisten alueiden kunnossapidosta normaalin hoitoluokituksen ja puhtaanapitokäytäntöjen mukaisesti. Pääosa Malmin keskuksen alueesta kuuluu samaan hoitoluokkaan II – III kuin muut vastaavat alueet Helsingissä. Hoitoluokituksen mukaan muun muassa liukkauden torjuntaa sekä näkyvän roskan ja lian poistamista tehdään säännöllisesti sekä kadun pesua tarvittaessa. Asemaympäristön roskaisuudesta tai puhtaanapidosta ei ole kantautunut normaalia enempää asiakaspalautetta toimialan tietoon.

Helsingin kaupunki jatkaa alueen kehittämistä ja aktiivista keskustelua lähiympäristön ja sillan kunnostamisesta valtion ja toimijoiden kanssa. Tässä vaiheessa näissä tapaamisissa ei ole vielä edetty yhteisesti toutettaviin ratkaisuihin.

Kaupunkiympäristön toimiala selvittää vuoden 2018 loppuun mennessä yhdessä VR:n, Liikenneviraston, Helsingin kaupungin muiden toimialojen ja kaupakeskuksen toimijoiden kanssa, kuinka kaupakeskuksen ja asemaseudun ympäristön viihtyisyyttä ja turvallisuutta voitaisiin lisätä sekä puuttua tehokkaasti häiriökäyttäytymisestä ja päihteiden käytöstä aiheutuviin ongelmiin.

Käsittely

12.06.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan asian nro 9 kokouksen asiana nro 23.

Vastaehdotus:

Nuutti Hyttinen: Päätösehdotukseen lisätään uusi kohta (9), jonka myötä seuraavat kohdat 9-12 siirtyvät kohdiksi 10-13: Kaupunkiympäristön toimiala selvittää vuoden 2018 loppuun mennessä yhdessä VR:n, Liikenneviraston, Helsingin kaupungin muiden toimialojen ja kaupakeskuksen toimijoiden kanssa, kuinka kaupakeskuksen ja asemaseudun ympäristön viihtyisyyttä ja turvallisuutta voitaisiin lisätä sekä puuttua tehokkaasti häiriökäyttäytymisestä ja päihteiden käytöstä aiheutuviin ongelmiin.

Kannattaja: Atte Kaleva

26.09.2018

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Nuutti Hyttisen vastaehdotuksen.

05.06.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tero Santaoja, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37155
tero.santaoja(a)hel.fi

§ 257

Den av ledamoten Abdirahim Mohamed väckta motionen om förbud mot uthyrning av stadens lokaler till rasistiska organisationer

HEL 2018-003216 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stf. stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Abdirahim Mohamed väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Abdirahim Mohamed och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors stad ska följa Tammerfors stads modell och förbjuda uthyrningen av stadens lokaler till rasistiska föreningar och organisationer och sammanslutningar som kränker människovärdet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till stadsmiljönämndens utlåtande 23.4.2018 och konstaterar följande:

Tammerfors stadsfullmäktige har 19.2.2018 (§ 31) beslutat om att det i kultur- och fritidstjänsternas allmänna anvisningar, i avsnittet för övriga villkor, ska tilläggas att lokaler inte hyrs ut för evenemang som strider mot FN:s konvention om avskaffande av rasdiskriminering, för verksamhet som orsakar våld eller till sammanslutningar som planerar våld.

Om mötesfriheten stadgas i Finlands grundlag. Enligt 13 § 1 mom. i grundlagen har var och en rätt att utan tillstånd anordna sammankomster och demonstrationer samt att delta i sådana. Om yttrandefriheten

26.09.2018

stadgas i 12 § 1 mom. i förvaltningsstadgan, enligt vilket var och en har yttrandefrihet. Till yttrandefriheten hör rätten att framföra, sprida och ta emot information, åsikter och andra meddelanden utan att någon i förväg hindrar detta. Statsförfattningsrättsligt sett utgör samhällsbetonad kommunikation med politiska ändamål som syftar till att genomföra demokrati kärnområdet för yttrandefriheten. Bestämmelser om yttrandefriheten och mötes- och föreningsfriheten finns dessutom i artiklarna 10 och 11 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna som förbinder Finland.

Begränsningen av de grundläggande rättigheterna ska basera sig på lagen. I egenskap av ett offentligt samfund tryggar Helsingfors den i grundlagen och i de internationella avtalen stadgade mötes- och föreningsfriheten och yttrandefriheten och möjligheterna att utnyttja dessa. Fastän staden genom privaträttsliga avtal kommer överens med hyresgästerna om uthyrningen av lokaler och områden ska staden i egenskap av ett offentligt samfund i denna uppgift som hör till de allmänna befogenheterna följa principerna för god förvaltning och trygga att de grundläggande rättigheterna och de mänskliga rättigheterna förverkligas.

Det är motiverat att inte hyra ut stadens lokaler eller områden för klart brottslig verksamhet. Tröskeln att begränsa användningen av stadens lokaler och områden och att därigenom ingripa i yttrandefriheten och människornas mötes- och föreningsfrihet ska vara hög. Samhällspolitisk diskussion om politiska teman ska tillåtas jämlikt ur olika synvinklar. Det är problematiskt att tillämpa Tammerforsmodellen i praktiken. Tjänsteinnehavare som har blivit delegerade befogenheter att hyra ut stadens lokaler eller områden ska vid beslut om att ingå hyresavtal kunna på basis av de omständigheter som de har kännedom om bedöma om det är fråga om en förening eller en evenemangsarrangör som passar ihop med riktlinjerna.

Den nuvarande lagstiftningen omfattar en fungerande helhet om åtgärder med vilka man kan ingripa i ordnande av en olaglig tillställning. Smidigt informationsutbyte mellan staden och polisen är i många situationer ett fungerande sätt att på förhand ingripa i eventuell olaglig verksamhet.

Staden kan också i förväg precisera till hurdan användning lokalerna eller området upplåts i villkoren för uthyrning. Om hyresgästen inte följer avtalsvillkoren kan staden i sådana fall vidta åtgärder för att avsluta hyresavtalet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

26.09.2018

Ärende/23

Upplysningar

Maria Nelskylä, stf. stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mohamed Abdirahimin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 532

HEL 2018-003216 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

§ 258

Den av ledamoten Alviina Alametsä väckta motionen om ökning av trivseln på Parkstads station

HEL 2018-003228 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Alviina Alametsä väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Alviina Alametsä och 27 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska vidta åtgärder för att förbättra trivseln och säkerheten kring Parkstads station.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till de utlåtanden som getts i saken och konstaterar att området kring Parkstads station under de senaste åren har utvecklats inom ramen för förortsprojektet, bl.a. genom att gångtunnlarna har förbättrats och fler cykelplatser anlagts. I områdesplanen för Skomakarböle för åren 2008–2017 föreslogs en iståndsättning av bl.a. Stapelplatsen och Landtullsplatsen, men någon sådan har ännu inte gjorts.

Ett aktuellt projekt i Parkstad är en detaljplaneändring för området kring stationen. Det offentliga rummet i området granskas i anslutning till projektet. I den första fasen utarbetas det principer för kompletteringsbyggnad. Detaljplaneläggningen beräknas bli inledd år 2020. Detaljplanearbetet utförs i aktiv växelverkan med dem som bor i området.

26.09.2018

Läget i Parkstad och de viktigaste objekt som kräver istandsättning kartläggs tillsammans med invånarna i samband med att områdesplanen uppdateras om ungefär fem år. Innan områdesplanen uppdateras kan stadsmiljösektorn vidta lätta, småskaliga åtgärder tillsammans med ungdomar i området och med kultur- och fritidssektorn. Kultur- och fritidssektorn utreder om snabba förbättringsåtgärder kan vidtas med hjälp av medborgarbudgetering.

Trafikverket, som förvaltar plattformarna och tunneln i stationsområdet, planerar för närvarande inga särskilda förbättringsåtgärder vid stationen. I området finns ett system med övervakningskameror och en ambulanspatrull.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite
- 2 Liikenneviraston lausunto

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 588

HEL 2018-003228 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Alviina Alametsän aloitteen loppuun käsitellyksi.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

26.09.2018

kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 28.08.2018 § 155

HEL 2018-003228 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä kaupunkitilan ja asemaseutujen viihtyisyyden ja turvallisuuden kohentamista edelleen paremmalle tasolle.

Puistolan aseman seutuun liittyvä turvattomuuden tunne ja viihtyisyyssongelmat on tiedossa myös alueen nuorisopalveluissa. Junaradan alikulun epäsiisteys ja suttuisuus on tunnistettu yhdeksi esteeksi alueen nuoriso ja kirjastopalveluiden käyttämiseksi. Tilannetta voisi parantaa lisäämällä valaistusta asemalle, aseman lähiseudulle ja nuorisotalon edustalle. Valaistuksen lisääminen toisi turvallisemman olon lähestyvä asemaa. Valaistuksen parantamista on esitetty vuosien ajan Tapulin nuorisotalon vaarojen arviointien yhteydessä ja asiaa on viety eteenpäin sekä työntekijöiden toimesta että isännöitsijän toimesta. Nuoret ovat tuoneet asian esille sekä avoimessa toiminnassa että nuorten kuulemisten yhteydessä.

Nuorisopalvelut ovat aktiivisesti edistäneet ja kehittäneet ratkaisuja aseman seudun ongelmiin yhdessä nuorten kanssa. Puistolan aseman seudun parantamiseen liittyvä prosessi alkoi vuoden 2017 nuorten osallistuvan budjetoinnin RuBuFestissä ja jatkui suunnittelulla työpajoissa. Ehdotus voitti myös yhdeksästä työpajoista äänestyksen. Tämän jälkeen työstäminen on jatkettu yhdessä nuorten kanssa RuBuFesteillä 2018, johon pyydetty mukaan kaavoituksesta vastaava arkkitehti Tapuli kaupungin ja Puistolan aseman seudun kaavoitushankkeessa, jossa tutkitaan mm. palvelutilojen uudelleenjärjestelyä sekä muita alueen rakenteeseen ja kaupunkikuvaan vaikuttavia seikkoja. Nuorten näkemykset aiheesta tulivat kuulluksi siten myös pidemmän aikavälin kaavoitushankkeen lähtötiedoiksi.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on valmis edelleen edistämään yhdessä kehitettyjä ratkaisuja ja aktivoimme nuoria toimimaan alueen parantamisen eteen. Alueen asemakaavoitushankkeen avulla on saavutettavissa alueen rakenteeseen ja kaupunkikuvaan parannusta, mutta samalla olisi toivottavaa saada nopeampia toimenpiteitä aikaiseksi. Rahoitus näihin nopeampiin toimenpiteisiin olisi mahdollisesti löydettävistä tänä syksynä alkavan osallisuusmallin mukaisen osallistuvan budjetoinnin kautta.

Käsittely

28.08.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Tommi Laitio: Esittelijä poisti keskeneräisen lauseen: "Toinen selkeä parannus mahdollisuus olisi"

Lautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi
Heidi Hällman, aluepäällikkö, puhelin: 310 71608
heidi.hallman(a)hel.fi
Mirja Silajarvi, toiminnanjohtaja, puhelin: 310 71599
mirja.silajarvi(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 05.06.2018 § 314

HEL 2018-003228 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

On positiivista, että helsinkiläiset nuoret haluavat aktiivisesti vaikuttaa lähiympäristönsä viihtyisyyteen. Nuorten omassa vaikuttamisjärjestelmässä, Helsingin nuorisoneuvosto Ruudissa, 13-17 vuotiaat nuoret ovat vuonna 2017 äänestäneet aiheen "asemat siistiksi" kaupungin tärkeimmäksi parannuskohteeksi. Aihe sai eniten kannatusta Puistolan peruskoululaisten keskuudessa. Puistolan nuoret kaipaavat asemalleen lisää turvallisuutta, viihtyisyyttä ja miellyttävää kulkua esimerkiksi Puistolan nuorisotalolle.

Puistolan asemanseutu kaipaa kunnostusta, ja alueelle on toteutettu parannustoimenpiteitä vuosien saatossa. Lähiörahaston rahoituksella parannettiin alikulkua ja lisättiin polkupyöräpaikkoja. Suutarilan aluesuunnitelmassa vuosille 2008-2017 nousi esiin tarpeita paremmasta kunnossapidosta ja puutteiden korjaamisista viihtyisyyden ja turvallisuuden parantamiseksi. Kunnostusta esitettiin muun muassa Tapulinaukiolle ja Maatullinaukiolle. Aukiot eivät ole kuitenkaan vielä edenneet toteutukseen. Seuraavan kerran Puistolan tilannetta ja merkittävämpiä kunnostuskohteita kartoitetaan yhdessä asukkaiden kanssa aluesuunnitelman päivityksen yhteydessä noin viiden vuoden kuluttua.

26.09.2018

Kaupunkiympäristön toimialalla on mahdollisuus toteuttaa kevyitä, pienimuotoisia toimenpiteitä aseman ympäristössä ennen aluesuunnitelman päivittämistä yhdessä alueen nuorten ja kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelun kanssa. Viihtyisyyden parantamiseen voidaan vaikuttaa muun muassa valaistusta parantamalla sekä penkkejä ja kukkaistutuksia lisäämällä.

Puistolan alueella on käynnistymässä vuonna 2018 laajempi asemanseudun kaavamuutoshanke, jonka yhteydessä tarkastellaan alueen julkista tilaa. Ensimmäisessä vaiheessa laaditaan periaatteet alueen täydennysrakentamiselle. Tarkempi asemakaavoitus käynnistyy arviolta vuonna 2020. Asemakaavoituksen yhteydessä suunnitellaan myös kaava-alueiden kadut ja puistot sekä laaditaan hankeohjelmat toteutusta varten. Kaavatyön yhteydessä tehdään aktiivista vuorovaikutusta alueen asukkaiden kanssa.

Asema-alueen laitureita ja tunnelia hallinnoi Liikennevirasto ja kunnossapidosta vastaavat alueisännöitsijät. Aktiivinen yhteydenpito laituriympäristön parantamiseksi jatkuu Liikenneviraston suuntaan.

Helsingin uusi osallisuusmalli antaa entistä monipuolisempia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Asukkaat äänestävät osallistuvaan budjetointiin varatun rahan käytöstä heiltä kerättyjen ehdotusten pohjalta. Äänestysikäraja on 12 vuotta. Stadiluotsitoiminnan ja osallisuusrahaston kautta saattaisi myös löytyä ketteriä ja nopeita keinoja Puistolan ympäristön yhteiselle kehittämiselle yhdessä asukkaiden ja nuorten kanssa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Maija Lounamaa, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37085
maija.lounamaa(a)hel.fi

§ 259

Den av ledamoten Pia Kopra väckta motionen om störningarna i metrotrafiken och metroförarnas arbetsförhållanden

HEL 2018-003838 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Pia Kopra väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Pia Kopra och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att störningarna i metrotrafiken ska utredas och arbetsförhållandena för metroförarna förbättras.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till det utlåtande som getts och konstaterar att det under våren förekommer mer problem än vanligt när det gäller metrotrafikens tillförlitlighet. Tillförlitlighetsproblemen berodde på fel i infrastrukturen och tågmaterielen och på förarbrist. Trafikvolymerna har ökat avsevärt i och med västmetron och tätare turintervaller. På en lång metrolinje inträffar det fler störningar och det är en större utmaning att återhämta sig från dessa. Det har vidtagits åtgärder för förebyggande av störningar.

Förarnas arbetsförhållanden, bl.a. möjligheten till toalettbesök och ergonomi, har ägnats uppmärksamhet. Antalet pauser som överstiger dem som är bestämda i förarnas kollektivavtal har dock minskats och körupdragets andel av arbetstiden ökat. Att minska antalet pauser

26.09.2018

utöver dem som är bestämda i kollektivavtalen är nödvändigt för att kostnadseffektiviteten ska förbättras.

Nya metroförare utbildas fortlöpande. Ett system med reservförare är alltså i bruk.

I och med västmetron har metroförarnas arbete förändrats. HST utredde våren 2018 i samråd med Arbetshälsoinstitutet och Företagshälsan Helsingfors hur belastande metroförarnas arbete är. Utifrån resultaten bedöms det om ändringar är nödvändiga och vid behov söks det olika sätt att stödja förararbetet.

Stadsstyrelsen föreslår att stadsstyrelsen ska få en muntlig redogörelse om störningarna i metrotrafiken och åtgärderna i syfte att förbättra metroförarnas arbetsförhållanden.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Pia Kopran aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 589

HEL 2018-003838 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Pia Kopran aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

17.09.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Palautusehdotus:

Mika Raatikainen: Esitetään palautettavaksi.

Lisäselvitykset ja-parannukset ovat tarpeen, koska henkilöstöltä saadun tiedon mukaan työilmapiiri on edelleen huono. Aikapankkiin kertyneitä vapaasaldoja ei saa pitää. Helteellä ei ole ollut mahdollista tuottaa muuta kuin poikkeustapauksissa. Uusin 300-sarjan junan ohjaamo on äärimmäisen tukala, eikä asianmukaista viilennystä ole. Ohjaamotilassa ei ole tarpeellista ilmankiertoa. Jos kaikki junat yritetään ajaa HSL:n toivomuksen mukaisesti ruuhka-aikana Matinkylään, henkilöstö ei nykyisellään riitä. Varikkohenkilökuntaa on komennettu ajamaan kuljettajapulasta johtuen. Itäkeskukseen itään vievää laiturin pysähtymispaikkaa ei ole pyynnöistä huolimatta saatu korjattua. Kuljettajista ja heidän myöhästymisistään pidetään valvomon toimesta "kirjaa" ja jos kuljettaja on usein myöhässä pääteasemilta lähtiessään, hän voi joutua puhutteluun.. Varakuljettajajärjestelmää ei olla lakkauttamassa, mutta työnantaja on vähentänyt varakuljettajien määrää merkittävästi.

Pidentyneet ajoajat ja lyhentyneet tauot heikentävät jo lähtökohtaisesti turvallista liikennöintiä. Kuljettajan työ vaatii tarkkaavaisuutta ja jatkuvaa valmiutta nopeaan reagointiin. Työn koostuminen toistuvista työtehtävistä, sen pakkotahtisuus ja sitovuus ovat peruste sille, että taukoja pitää olla useammin tai niiden pitäisi olla pidempiä. Nyt minimitauot ovat 8-10 minuuttia ajopätkien välillä. Metroliikenteessä on ollut vakiintuneena käytäntönä vähintään 10% elpymisaika kierrosajasta. Uusi johto purki elpymisajan ja käyttää siitä nyt nimitystä "työehtosopimusten määräyksien ylittävä tauko". Metrojunankuljettajia koulutetaan jatkuvasti, mutta irtisanoutumiset ja pitkät sairauslomat aiheuttavat kroonista kuljettajapulaa. Kuljettajia itseään jännittää matkan sujuvuus ja turvallisuus, joten korjattavaa on. Edellä olevista seikoista johtuen matkustajien ja henkilökunnan turvallisuus saattaa vaarantua.

Mika Raatikaisen palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Tomi Sevander: Perusteluosan loppuun lisätään seuraava kappale:

"Kaupunginhallitus esittää, että metroliikenteen häiriöistä ja metrojunan kuljettajien työolojen parantamiseen tähtäävistä toimista tuodaan suullinen selvitys kaupunginhallitukseen."

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Tomi Sevanderin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

26.09.2018

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 31.05.2018 § 93

HEL 2018-003838 T 00 00 03

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien Pia Kopran ym. aloitetta koskien metrolii-
kenteen häiriöitä ja metronkuljettajien työoloja:

Metroliiikenteen luotettavuudessa on kevään aikana ollut eri syistä tava-
nomaista selvästi enemmän ongelmia. Luotettavuusongelmat ovat ai-
heutuneet niin infrastruktuurissa kuin metrojunakalustossa olleista vio-
ista kuin kuljettajapulasta.

Helmikuun loppuun kasautui valitettavasti poikkeuksellisen useita lii-
kennehäiriöitä metroliiikenteessä. Liikennehäiriöt aiheutuivat useista eri
syistä, joita olivat virtakiskon vaurio, häiriö palorullaovessa Ruoholah-
dessa, ratakiskon katkeaminen, vikatilanne paloliukuovessa Kampissa
ja kurottajan tippuminen kiskoilta ulkopuolisella työmaalla Mellunmäes-
sä. HKL on selvittänyt kunkin häiriön taustalla olevat syyt. Virtakiskon
vaurion ja ratakiskon katkeamisen taustalla oli kova pakkanen, muiden
häiriöiden syyt olivat toisistaan riippumattomia. Toimenpiteet vastaavi-
en häiriöiden ennaltaehkäisemiseksi on käynnistetty ja ne ovat osin val-
miit.

Metroliiikenteen häiriöiden määrään vaikuttaa myös se, että liikenteen
volyymit ovat kasvaneet merkittävästi länsimetron ja vuorovälin tihenty-
misen vuoksi. Ennen elokuuta 2016 metroliiikenteessä oli talviarkena
ruuhka-aikaan liikenteessä 4 minuutin vuorovälillä 15 metrojunaa yhtä-
aikaisesti, kun nykyisin vastaava määrä on 2,5 minuutin vuorovälillä 36
metrojunaa. Niin sanottu pelivara junien välillä häiriötilanteessa on pie-
nentynyt olennaisesti ja lisäksi pitkällä metrolinjalla häiriöitä sattuu
enemmän ja niistä toipuminen on haasteellisempaa. Länsimetron en-
simmäinen vaihe (Ruoholahti-Matinkylä) kasvatti rataverkon pituuden
21 kilometristä 35 kilometriin.

Länsimetron myötä metrojunankuljettajan työ on myös muuttunut. HKL
selvittää keväällä 2018 yhdessä Työterveyslaitoksen ja Työterveys
Helsingin kanssa metrojunankuljettajan työn kuormittavuutta. Tulosten
perusteella arvioidaan muutostarpeita ja tarvittaessa etsitään keinoja
kuljettajatyön tukemiseksi.

Joka tapauksessa on selvää, että uuden, alun perin automatisoiduksi tarkoitettun M300-metrojunan ohjaamon ergonomiaa on tarpeen parantaa. Ohjaamon laajamittainen uudistaminen ja mm. kuljettajan istuimen ergonomian parantaminen ovat valmisteilla.

Kuljettajien mahdollisuus käydä tarvittaessa wc:ssä on peruslähtökohhta. Kuljettajille on ajovuoroihin suunniteltu wc-tauot Itäkeskukseen 2,5 tunnin välein tai useammin. Lisäksi Matinkylässä on wc noin 40 metrin päässä ohjaamosta junan ollessa lähtölaiturissa. Tapiolassa wc on vastaavalla etäisyydellä junan ollessa tulolaiturissa.

HKL:n kuljettajien paikallisen sopimuksen mukaan työpäivässä on palkaton ruokatauko sekä palkallinen 10 minuutin kahvitauko. Käytännössä HKL tarjoaa metronkuljettajille taukoja huomattavasti enemmän, vaikka taukojen määrää onkin vähennetty aikaisemmasta. HKL:n liikennöintisopimus HSL:n kanssa päättyy vuoden 2024 lopussa ja saadaksesen jatkaa liikennöitsijänä on HKL:n kustannustehokkuuden oltava eurooppalaisiin markkinahintoihin nähden kilpailukykyinen. Kuljettajatyön tehokkuudessa eri operaattoreiden välisiä eroja selittää isoimpana tekijänä kuinka suuren osa työajasta kuljettajat ovat ajotehtävissä. Tähän vaikuttavat mm. palkallisten taukojen määrä ja pituus. HKL:n tilanne ei voi merkittävästi poiketa eurooppalaisista metroliikennemarkkinoista. Koska HKL haluaa jatkaa metron liikennöitsijänä myös tulevaisuudessa, on työehtosopimusten ylittävien taukojen vähentäminen välttämätöntä ja HKL on lisännyt ajotehtävien osuutta työajasta.

HKL tekee myös runsaasti muita tehostamistoimenpiteitä parantaakseen kustannustehokkuuttaan ja ollakseen yhteiskunnalle paras vaihtoehto metron liikennöitsijäksi. HKL ei kuitenkaan ole poistamassa varakuljettajajärjestelmää, vaan varakuljettajien määrää olla säätämässä tarvetta vastaavaksi.

HKL myös kouluttaa jatkuvasti uusia metronkuljettajia, jotta kuljettajamäärä saadaan mahdollisimman hyvin vastaamaan kuljettajatarpeeseen eikä ajamattomia lähtöjä kuljettajapulan takia enää syntyisi.

Metroliikenteen palvelukyky ja luotettavuus ovat HKL:lle ensiarvoisen tärkeitä asioita. HKL tekee laajalla rintamalla toimenpiteitä, jotta metroliikenteen korkea laatu ja kaupunkilaisten arjen toimivuus voidaan varmistaa. HKL ymmärtää myös täysin, että hyvä henkilöstötyytyväisyys on menestyksen ehdoton edellytys. HKL panostaa yhä enemmän ja jatkuvasti vuoropuheluun henkilöstönsä kanssa, jotta henkilöstön näkemykset ja huolet kuullaan mahdollisimman laajasti, epäkohdat korjataan ja muutosten perusteet ovat kaikkien tiedossa.

03.05.2018 Palautettiin

26.09.2018

Esittelijä

yksikön johtaja
Arttu Kuukankorpi

Lisätiedot

Arttu Kuukankorpi, yksikön johtaja, puhelin: 310 35564
arttu.kuukankorpi(a)hel.fi

§ 260

Den av ledamoten Mia Nygård väckta motionen om en konstisbana till Drumsö idrottspark

HEL 2018-001299 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stadsombudsman, telefon: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Mia Nygård väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mia Nygård och 21 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska utreda möjligheterna att anlägga en konstisbana i Pyrintös rink på Drumsö.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtandet 5.6.2018 från kultur- och fritidssektorn och konstaterar följande:

För tillfället finns det 7 konstisbanor i Helsingfors: Berghäll, Gårdsbacka, Kottby, Lassas, Äggelby, Bocksbacka och Järnvägstorget. I Degerö idrottspark anläggs i slutet av 2018 en ny konstisbana av rinkstorlek. Konstissituationen i innerstaden bli lättare hösten 2019, då en stor konstisbana av fotbollsplansstorlek (64 × 100 m) blir färdig i Busholmens idrottspark.

Idrottsverket lät år 2017 göra en utredning om idrotts- och motionsanläggningarnas nåbarhet och optimala lägen för nya idrotts- och motionsanläggningar på lång sikt. Det framgick av utredningen att den pla-

26.09.2018

nerade konstisbanan i Busholmens idrottspark förbättrar nåbarheten speciellt med beaktande av den framtida befolkningsprognosen. Enligt utredningen är de mest optimala lägena för nya konstisbanor med tanke på hela konstisbanenätet Hertonäs, Östersundom, Nordsjö och Haga/Brunakärr. Kultur- och fritidssektorn har beaktat utredningens resultat och börjat främja en konstisbana till Degerö-Hertonäs och Nordsjö i samband med programmet för byggande av idrotts- och motionsanläggningar. Kultur- och fritidssektorn genomför en mer omfattande utredning om hela sektorns servicenät.

Stadsstyrelsen konstaterar att det är värt understöd att öka möjligheterna till idrott och motion. Prioritetsordningen för byggande av nya konstisbanor ska följa kultur- och fritidssektorns bedömning av serviceutbudet på hela stadens nivå.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinn, stadsombudsman, telefon: 310 36185
hilkka.tapiolinn(a)hel.fi

Bilagor

1 Nygård Mia Aloite Kvsto 31012018 4

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 590

HEL 2018-001299 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mia Nygårdin aloitteen loppuun käsitellyksi.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 05.06.2018 § 120

HEL 2018-001299 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää alueellisten liikuntamahdollisuuksien lisäämistä kannatettavana. Liikuntainvestointeihin varatut määrärahat eivät tällä hetkellä riitä tarpeellisiin liikuntahankkeisiin, asukasluvun kasvuun ja kasvavaan palvelutarpeeseen. Jotta uusia tekojääratahankkeita voidaan toteuttaa riittävästi, tulisi sekä investointi- että ylläpitomäärärahoja nostaa. Uusien tekojääratojen kiireellisyysjärjestyksessä tulisi tukeutua kulttuuriin ja vapaa-ajan tulevaan kaupunkitasoiseen arvioon palvelutarjonnasta

Liikuntapalvelut ei näe nykyisillä resursseillaan ehdotetun Lauttasaaren tekojään toteuttamista mahdollisena kuluvalle budjettikaudella. Jotta hanke olisi mahdollinen, sille tulisi olla varattuna riittävät määrärahat suunnittelun aloittamista varten. Suunnittelun yhteydessä selvitetään myös tarkemmin Lauttasaaren tekojääradan rakentamisen kustannukset. Hanketta ei ole vielä suunniteltu lainkaan, joten sen toteutuminen ehdotetussa aikataulussa on epätodennäköistä.

Lauttasaaren ehdotetun kaukalon kokoisen tekojään kustannuksia ei ole huomioitu liikuntapalvelujen vuoden 2018 käyttötalouden talousarviossa eikä liikuntapuistojen rakentamiseen varatussa investointiohjelmassa.

Aloitetta perustellaan tekojään kovalla kysynnällä kantakaupungin alueella ja sillä, että Lauttasaaren liikuntapuiston kaukaloon asennettava tekojää olisi edullinen hintaluokaltaan 40 000–60 000 euroa. Liikuntapalvelujen selvitysten perusteella tekojään käyttökustannukset olisivat noin 65 000 euroa vuositasolla. Tekojääradan rakentamisen kustannuksia ei ole yksityiskohtaisesti selvitetty, mutta vastaavan kokoisen tekojääkaukalon investointikustannuksiksi Laajasalossa - jossa kenttään on jo valmiiksi asennettu jäädytysputkisto - on arvioitu 300 000 euroa. Tekojääratojen määrän kasvu edellyttää myös jäähoitokoneiden hankintojen lisäystä.

Tekojääradan rakentaminen pidentää useimpina talvina huomattavasti luistelukautta Helsingin ilmasto-olosuhteissa ja parantaa muutenkin jääliikunnan olosuhteita. Liikuntaolosuhteiden parantaminen lisää lii-

kunnan määrää ja sillä on sitä kautta myönteisiä kansanterveydellisiä vaikutuksia lähialueilla laajemminkin.

Helsingissä on tällä hetkellä 7 tekojäärataa: Kallio, Kontula, Käpylä, Lassila, Oulunkylä, Pukimäki ja Rautatientori. Laajasalon liikuntapuistoon valmistuu loppuvuodesta 2018 uusi kaukalon kokoinen tekojäärata.

Kantakaupungin tekojäätilanne helpottuu syksyllä 2019, kun Jätkäsaareen rakennettavaan liikuntapuistoon valmistuu iso, jalkapallokentän (64 x 100 m) kokoinen tekojäärata, jonka käyttökustannukset on huomioitu liikuntapalvelujen taloussuunnitelmassa.

Liikuntavirasto teetti vuonna 2017 selvityksen liikuntapaikkojen saavutettavuudesta ja tulevien liikuntapaikkojen optimaalisista sijainneista pitkän aikavälin tarkastelussa. Saavutettavuus- ja sijaintioptimointitarkastelut toteutettiin tekojääkentille ja neljälle muulle eri liikuntapaikkatyypille. Selvityksestä kävi ilmi, että Jätkäsaaren liikuntapuistoon suunniteltu tekojääkenttä parantaa saavutettavuutta etenkin tulevaisuuden väestöennuste huomioiden. Selvityksessä tekojääkenttä verkoston optimaalisimmat sijainnit uusille tekojääkentille sijaitsevat Herttoniemessä, Östersundomissa, Vuosaarella ja Haagan/Ruskeasuon alueilla. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on ottanut selvityksen tulokset huomioon ja ryhtynyt edistämään liikuntapaikkarakentamishjelman yhteydessä tekojääkenttää Laajasalo-Herttoniemi alueelle ja Vuosaaren alueelle. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toteuttaa laajemman koko toimialan palveluverkkoa koskevan selvityksen "Kulttuurin ja vapaa-ajan yleiskaavan".

Käsittely

05.06.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Otto Meri: Lisätään ensimmäisen kappaleen keskivaiheille sanaan "budjettikaudella" päättyvän virkkeen jälkeen: "Jotta hanke olisi mahdollinen, sille tulisi olla varattuna riittävät määrärahat suunnittelun aloittamista varten. Suunnittelun yhteydessä selvitetään myös tarkemmin Lauttasaaren tekojääradan rakentamisen kustannukset."

Kannattaja: Heimo Laaksonen

Lautakunta hyväksyi Otto Meren vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Mari Holopainen: Lisätään ensimmäiseksi kappaleeksi: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää alueellisten liikuntamahdollisuuksien lisäämi-

26.09.2018

stä kannatettavana. Liikuntainvestointeihin varatut määrärahat eivät tällä hetkellä riitä tarpeellisiin liikuntahankkeisiin, asukasluvun kasvuun ja kasvavaan palvelutarpeeseen. Jotta uusia tekojääratahankkeita voidaan toteuttaa riittävästi, tulisi sekä investointi- että ylläpitomäärärahoja nostaa. Uusien tekojääratojen kiireellisyysjärjestyksessä tulisi tukeutua kulttuurin ja vapaa-ajan tulevaan kaupunkitasoiseen arvioon palvelutarjonnasta.

Kannattaja: Elisa Gebhard

Lautakunta hyväksyi Mari Holopaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

22.05.2018 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

§ 261

Den av ledamoten Petrus Pennanen väckta motionen om öppnande av lokaler för kvällsklubbar för skiftarbetande ensamförsörjares barn

HEL 2018-001303 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stadsombudsman, telefon: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Petrus Pennanen väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Petrus Pennanen och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att möjligheterna att öppna lokaler för kvällsklubbar för skiftarbetande ensamförsörjares barn i lågstadieåldern ska utredas.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till fostrans- och utbildningsnämndens och kultur- och fritidsnämndens utlåtanden och konstaterar följande:

Rektorn beslutar om användningen av skollokaler till klockan 17. På eftermiddagar ordnas eftermiddagsverksamhet i skolor i enlighet med lagen om grundläggande utbildning och avgiftsfri klubb- och hobbyverksamhet för barn och unga.

Lekparkernas och daghemmens lokaler hyrs ut på kvällar och veckoslut till exempel för familjefester och ordnande av verksamhet och möten.

26.09.2018

Föreningar, organisationer, sammanslutningar, företag och privata personer kan ansöka om användningsturer i skolor, läroinrättningar och arbetarinstitutionens entréhallar, festsalar och klassrum på kvällar och veckoslut och under semestertider. Reserveringen av gymnastiklokalerna i fostrans- och utbildningssektorns skolor och läroinrättningar för kvälls- och fritidsaktiviteter överfördes till kultur- och fritidssektorn 1.7.2017. Turer i skolsalar kan sökas för kvällsklubbar med motionsverksamhet vardagar klockan 17–21 och på veckoslut och under semestertider klockan 9–21.

Motions- och idrottstjänsterna ordnar i samarbete med föreningar för- månlig eller avgiftsfri Easy Sport-verksamhet för barn i lågstadieåldern. Verksamhet ordnas i ca 40 skolor främst på eftermiddagar. En del av grupperna fungerar också på kvällar.

Kultur- och fritidssektorn administrerar systemet Varaamo. Turerna i skolornas gymnastiksalar finns med i lokalreserveringssystemet Enkora.

Läx-, hobby- och fritidsklubbar och öppen verksamhet för yngre tonåringar ordnas inom ramen för ungdomsservicehelhetens ungdomsarbete på lokal nivå och på ungdomsgårdar som bildar ett omfattande nätverk i olika delar av staden. Många ungdomsorganisationer tillhandahåller motsvarande verksamhet som staden främjar genom understöd.

Stadsstyrelsen godkände 20.8.2018 principerna för användning av stadens lokaler för invånarbruk.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinn, stadsombudsman, telefon: 310 36185
hilkka.tapiolinn(a)hel.fi

Bilagor

1 Aloite iltatoiminnasta 2018

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 546

HEL 2018-001303 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 28.08.2018 § 166

HEL 2018-001303 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että lapset pääsevät harrastamaan liikuntaa lähellä kotiaan koulupäivän jälkeen sekä iltai-koina.

Liikuntapalvelut järjestää yhteistyössä seurojen kanssa maksutonta tai edullista Easy Sport -toimintaa alakouluikäisille eri puolella Helsinkiä. Easy Sport -toimintaa järjestetään noin 40:ssä eri koulussa pääasiassa iltapäiväaikaan. Ryhmiä järjestetään viikossa noin 150 ja osa ryhmistä toimii myös iltai-kaan.

Lisäksi liikuntapalvelut myöntää vuorot noin 150 koulun liikuntasaliin iltai- ja vapaa-ajankäytön osalta.

Liikuntaseurat, muut yhdistykset, yritykset ja yhteisöt sekä yksityiset henkilöt voivat hakea tilavuoroja koulujen saleista liikunnallista iltakerhotoimintaa varten arkipäiviksi klo 17–21 väliselle ajalle sekä klo 9–21 viikonlopuiksi ja koulujen loma-ajoiksi.

Aloitteessa kaivattuja läksy-, harrastus- ja ajanvietekerhoja sekä avointa varhaisnuorten toimintaa järjestetään toimialan nuorisopalvelukokonaisuuden alueellisessa nuorisotyössä ja nuorisotaloissa, joita on laaja verkosto ympäri kaupunkia. Tämän lisäksi vastaava toimintaa järjestävät monet nuorisojärjestöt, joiden toimintaa kaupunki tukee avustuksin.

Varaamo-järjestelmää hallinnoi kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ja siellä on varattavissa tällä hetkellä mm. kaupunginkirjaston, nuorisopal-

velukokonaisuuden sekä varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuuden kokous- ja ryhmätyötiloja. Koulujen liikuntasalien tilavuorot ovat Enkora-tilavarausjärjestelmässä ja vuoroja ilta- ja vapaa-ajankäyttöön haetaan sähköisellä lomakkeella. Koulujen liikuntasalien ilta- ja vapaa-ajankäytön ajantasaista varaustilannetta voi tarkastella kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan verkkosivujen kautta julkisessa kalenterissa.

Liikuntasalien käyttöaste ilta-aikoina on etenkin suurimpien liikuntasalien osalta korkea. Vuorojenjakoperiaatteiden mukaisesti lasten ja nuorten tunnit pyritään sijoittamaan alkuiltaan ja aikuisten vuorot myöhäisempiin ajankohtiin.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 29.05.2018 § 111

HEL 2018-001303 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että lapset ja nuoret pääsevät harrastamaan kouluilla tai koulujen läheisyydessä heti koulupäivän jälkeen ja alkuillasta. Koulutilojen käytöstä kello 17 asti päättää koulun rehtori. Iltapäivisin kouluilla järjestetään perusopetuslain mukaista iltapäivätoimintaa ja maksutonta kerho- ja harrastetoimintaa lapsille ja nuorille.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ei itse järjestä koululaisille läksy-, harrastus- ja ajanvietekerhoja iltaisin. Toiminnan järjestämisvastuu on seuroilla, järjestöillä, yhteisöillä, yrityksillä ja yksityisillä henkilöillä. Lasten ja nuorten vapaa-ajan toimintaan myönnettyistä avustuksista vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala.

Leikkipuistojen ja päiväkotien tiloja vuokrataan iltaisin ja viikonloppuisin esimerkiksi perhejuhliin sekä toiminnan järjestämiseen ja kokouksiin.

Seurat, järjestöt, yhteisöt, yritykset ja yksityiset henkilöt voivat hakea myös koulujen, oppilaitosten ja työväenopistojen aula-, juhlasali- ja lu-

26.09.2018

okkatilojen käyttövuoroja illoiksi, viikonlopuiksi ja loma-ajoiksi. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan koulujen ja oppilaitosten liikuntatilojen iltaja vapaa-ajan käytön varaaminen siirtyi 1.7.2017 lukien kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalle.

Kaupunginjohtaja päätti 19.4.2017 asettaa kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteita valmistelevan työryhmän. Tilojen asukaskäytön helpottamiseksi ja yhtenäistämiseksi työryhmän tuli määritellä maksullisen ja maksuttoman käytön peruseriaatteet, kulunvalvonnan periaatteet sekä tietojärjestelmätarpeet sekä keskittyä erityisesti maksuttoman käytön periaatteisiin sekä omavalvonnan toteuttamisen mahdollisuuksiin.

Tavoitteena tuli olla, että kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialoilla on mahdollisimman selkeät ja yhtenäiset linjaukset tilojen asukaskäytöstä.

Loppuraportissaan ”Kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteet kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialoilla” työryhmä toteaa seuraavaa: ”Tilojen käyttö on maksutonta, mikäli kyseessä on pääasiassa helsinkiläisten avoimeen osallistumiseen perustuva järjestö- tai kansalaistoiminta. Toiminnalla on aina kasvatusta-, koulutusta-, nuorisotoimintaa-, liikunta- tai kulttuuripoliittista merkitystä. Toiminnan tulee lisätä alueen osallistumismahdollisuuksia, yhteisöllisyyttä, viihtyisyyttä tai vetovoimaisuutta. Maksutonta käyttöä on kaupungin oma toiminta, koulujen aamu- ja iltapäivätoiminta sekä luokkatoimikuntien, vanhempiyhdistysten ja vastaavien toiminta, yleishyödyllinen järjestö- ja kansalaistoiminta kaupunkikulttuurinen aktiivisuus, aktivismi, omaehtoinen järjestäytymätön harrastustoiminta ja taiteen perusopetuksen ryhmäopetus.”

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Leena Palve-Kaunisto, palveluvastaava, puhelin: 310 86809
leena.palve(a)hel.fi

§ 262

Den av ledamoten Heimo Laaksonen väckta motionen om en näridrottsplats till Parkstads idrottspark

HEL 2018-001996 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stadsombudsman, telefon: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Heimo Laaksonen väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Heimo Laaksonen och 22 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska planera och anlägga en näridrottsplats till Parkstads idrottspark med de budgetanslag som nu finns tillgängliga.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtandet 22.5.2018 från kultur- och fritidssektorn och konstaterar följande:

Parkstads idrottspark ligger i nordöstra stordistriktet. I Parkstads distrikt i stadsdelen Storskog finns det inga näridrottsplatser. Inom nordöstra stordistriktet finns för närvarande tre näridrottsplatser. De ligger i Jakobacka, Ladugården och Bocksbacka.

Idrottstjänsterna är medvetna om att antalet näridrottsplatser i nordöstra stordistriktet är relativt litet och har låtit planera en näridrottsplats till Stapelstadens idrottspark. Därutöver utvidgas Ladugårdens näridrottsplats.

I Parkstads idrottspark finns en allaktivitetshall som på dagarna används av grundskolan, två fotbollsplaner, en gräsplan (103 × 66 m) och en konstgräsplan (99 × 60 m) som underhålls av Puistolans Urheilijat, tre tennisplaner, en basketbollplan, tre prestationsplatser för friidrott, en volleybollplan och en löpbana på 550 m. Det årliga användarantalet i parken uppgår till 90 000 av vilka ca 25 000 är idrottshallens användare. Att bygga en näridrottsplats skulle väsentligt öka motions- och idrottsmöjligheterna med låg tröskel i Parkstad, vilket skulle främja motions- och rörlighetsprogrammet i enlighet med stadsstrategin.

I Helsingfors finns 26 näridrottsplatser som har byggts och underhålls av idrottstjänsterna. Förutom byggandet av en ny näridrottsplats i Stapelstaden och utvidgningen av Ladugårdens näridrottsplats utvidgas i år även Svedängens näridrottsplats.

Idrottstjänsterna preciserar under årets lopp den kommande planen för byggande av näridrottsplatser och utreder i detta sammanhang vilket år byggandet av en näridrottsplats i Parkstad kan förverkligas.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinn, stadsombudsman, telefon: 310 36185
hilkka.tapiolinn(a)hel.fi

Bilagor

1 Laaksonen Heimo Aloite Kvsto 14022018 2

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 545

HEL 2018-001996 T 00 00 03

Påttös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.05.2018 § 109

HEL 2018-001996 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Liikuntapalvelut suhtautuu myönteisesti lähiliikuntapaikan toteuttamiseen Puistolan liikuntapuistoon.

Valtuutettu Heimo Laaksonen ja 22 muuta valtuutettua ovat tehneet valtuustoaloitteen lähiliikuntapaikan toteuttamiseksi vuonna 1994 valmistuneeseen Puistolan liikuntapuistoon talousarviossa jo olevilla määrärahoilla. Talousarviossa on 500 000 euroa kohdennettuna 1–2 lähiliikuntapaikan rakentamiseen kaupunginhallituksen 30.10.2017 myöntämistä liikuntarakentamisen lisämäärärahoista.

Puistolan liikuntapuisto sijaitsee koillisessa suurpiirissä. Suurmetsän kaupunginosaan kuuluvan Puistolan peruspiirin alueella ei ole yhtään lähiliikuntapaikkaa. Puistolan peruspiiriin kuuluvat Puistolan lisäksi Tapulikaupunki, Heikinlaakso ja Tattarisuo. Koko koillisen suurpiirin alueella on tällä hetkellä vain kolme lähiliikuntapaikkaa. Nämä sijaitsevat Jakomäessä, Latokartanossa ja Pukinmäessä.

Liikuntapalvelut on tiedostanut koillisen suurpiirin lähiliikuntapaikkojen suhteellisen niukkuuden ja suunnitellut vuonna 2017 lähiliikuntapaikan Tapulikaupungin liikuntapuistoon. Tätä hanketta ei kuitenkaan ehditty toteuttaa vielä viime vuonna, vaan se valmistuu tänä kesänä. Tämän lisäksi kesän aikana laajennetaan Latokartanon lähiliikuntapaikkaa.

Puistolan liikuntapuistossa on päivisin peruskoulun käytössä oleva monitoimihalli, kaksi jalkapallokenttää: nurmikenttä 103 m x 66 m ja Puistolan Urheilijoiden ylläpitämä tekonurmikenttä 99 m x 60 m, kolme tenniskenttää, koripallokenttä, kolme yleisurheilun suorituspaikkaa, lentopallokenttä ja 550 metriä pitkä kuntorata. Puiston vuotuinen kävijämäärä on noin 90 000, joista liikuntahallin käyttäjiä on noin 25 000. Lähiliikuntapaikan toteuttaminen lisäisi merkittävästi matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia Puistolassa ja tukisi täten hienosti Helsingin strategian mukaista liikkumisohjelmää.

26.09.2018

Helsingissä on 26 liikuntapalvelujen rakentamaa ja ylläpitämää lähiliikuntapaikkaa. Edellä mainittujen Tapulikaupungin uuden lähiliikuntapaikan rakentamisen ja Latokartanon lähiliikuntapaikan laajentamisen lisäksi tänä vuonna laajennetaan Paloheinän lähiliikuntapaikkaa.

Liikuntapalvelut tarkentaa vuoden aikana lähiliikuntapaikkojen tulevaa rakentamissuunnitelmaa ja tässä yhteydessä selvitetään mille vuodelle Puistolän lähiliikuntapaikan toteutus voidaan sijoittaa.

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

§ 263

De av ledamöterna Eveliina Heinäluoma, Kauko Koskinen och Sinikka Vepsä väckta motionerna om motionstrappor

HEL 2018-002597 T 00 00 03

HEL 2018-002002, 2018-003210

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade de av ledamöterna Eveliina Heinäluoma, Kauko Koskinen och Sinikka Vepsä väckta motionerna som slutbehandlade.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stadsombudsman, telefon: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Heinäluoma Eveliina Aloite Kvsto 28022018 1
- 2 Koskinen Kauko Aloite Kvsto 14032018 2
- 3 Vepsä Sinikka Aloite Kvsto 14022018 9

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Eveliina Heinäluoma och 22 andra ledamöter föreslår i sin motion att kultur- och fritidssektorn ska göra en utredning om att bygga motionstrappor på backen av schaktmassor i Understensparken i Kvarnbäcken samt vidta åtgärder för att bygga trapporna. Ledamoten Kauko Koskinen och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att man ska bygga träningstrappor i Alpbryn och ledamoten Sinikka Vepsä och 20 andra ledamöter föreslår i sin motion att man ska bygga motions-/löpstrappor på backen av schaktmassor i Skomakarböle.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

26.09.2018

Stadsstyrelsen hänvisar till erhållna utlåtanden och konstaterar följande:

Det har byggts motionstrappor i Helsingfors på backarna av schaktmassor i Malmgård och Svedängen. Staden har fått flera förslag om att bygga motionstrappor i olika stadsdelar.

Stadsmiljösektorn har 2018 tillsammans med kultur- och fritidssektorn startat en utredning om trappor som gäller hela staden. Målet är att presentera ett preliminärt nätverk över motionstrappor, alternativ för konstruktioner och material, preliminära kostnads kalkyler, kostnader för underhåll och skötsel samt belysning. I utredningen är det meningen att göra en helhetsbedömning över eventuella placeringsplatser med hänsyn till tillgänglighet, miljö, växtlighet, underhåll osv. I utredningen kommer man också överens om vem som ska sköta underhållet. Underhållet av trapporna bör även beaktas i planeringen och för detta ändamål bör reserveras ett tillräckligt stort anslag. Man kommer att undersöka lämpliga platser för nya trappor på sådana ställen där de på ett naturligt sätt ansluter sig till ett existerande, större nätverk av rutter eller idrottsomgivning.

Man har preliminärt utrett lämpligheten för motionstrappor i Understensparken i Kvarnbäcken. För att bygga trapporna krävs en noggrannare fortsatt planering. Enligt stadsmiljösektorn har man ännu inte undersökt om motionstrappor är lämpliga i områdena Alpbyn och Skomakarböle.

Stadsstyrelsen konstaterar att det har blivit mycket populärt med löpträning i trappor. Då man planerar trappor och väljer plats för dem bör man ta hänsyn till en större helhet än enbart att bygga trappor.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stadsombudsman, telefon: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Heinäluoma Eveliina Aloite Kvsto 28022018 1
- 2 Koskinen Kauko Aloite Kvsto 14032018 2
- 3 Vepsä Sinikka Aloite Kvsto 14022018 9

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 547

HEL 2018-002597 T 00 00 03

HEL 2018-003210 ja HEL 2018-002002

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteet loppuun käsitellyiksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 05.06.2018 § 312

HEL 2018-002597 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimiala on vastaanottanut valtuustoaloitteen koskien juoksuportaiden rakentamista Alakivenpuistoon Myllypuroon. Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala on puolestaan saanut vastattavakseen useamman aloitteen juoksuportaiden rakentamiseksi eri puolille Helsinkiä.

Tällä hetkellä juoksuportaita löytyy kaupunkiympäristön toimialan hallinnoimalta alueelta Malminkartanosta ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnoimalta alueelta Paloheinästä. Vuosaaren huipulle tutkitaan juoksuportaita käynnissä olevan Vuosaarenhuipun hoito- ja kehittämissuunnitelman yhteydessä. Juoksuportaat ovat puurakenteisia ja niitä ei ylläpidetä talvella.

Porrasjuoksu on liikuntamuoto, jonka suosio on räjähdysmäisesti kasvanut. Juoksuportaiden lisäämien soveltuviin paikkoihin on kannatettavaa.

Juoksuportaiden soveltuvuutta Alakivenpuistoon on alustavasti selvitetty. Tekninen selvityksen perusteella puistoon on mahdollista sijoittaa ju-

26.09.2018

oksuportaatt vahingoittamatta täyttömäen tärkeitä suojakerroksia, jotka erottavat mäen sisään kapseloidun epäpuhtaan maa-aineksen puhtaasta maasta. Portaiden toteutus edellyttää tarkempaa jatkosuunnittelua.

Kaupunkiympäristön toimiala käynnistää koko kaupungin kattavan porasselvityksen vuoden 2018 aikana yhteistyössä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden kanssa vastaten selvityksen laatimisesta. Tavoitteena on esittää alustava juoksuportaiden verkostosuunnitelma, periaatteelliset rakenne- ja materiaalivaihtoehdot, alustavat toteutuskustannusarviot, ylläpidon ja kunnossapidon kustannukset sekä valaistuksen kustannukset.

Verkostosuunnittelussa otetaan huomioon muun muassa luontoarvot, topografia, saavutettavuus, turvallisuus ja maaperäolosuhteet. Uusien portaiden soveltuvuutta tullaan tutkimaan paikkoihin, jotka liittyvät luontevasti osaksi jo olemassa olevaa, laajempaa reittiverkostoa tai liikuntaympäristöä. Uusien portaiden rakentaminen saavutettavuudeltaan heikoille, syrjäisille alueille ei ole perusteltua. Verkostosuunnitelman lähtökohtana helppo pääsy portaiden luokse jalan, pyöräillen, joukkoliikenteellä ja mahdollisuuksien mukaan henkilöautolla.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838
nina.mouhu(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.05.2018 § 111

HEL 2018-002597 T 00 00 03

Sisältää myös lausunnot aloitteille HEL 2018-002002 ja HEL 2018-003210

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi valtuutettu Eveliina Heinälouman ym. aloitteesta juoksuportaiden rakentamiseksi Myllypuron Alakivenpuiston mäelle, valtuutettu Sinikka Vepsän ym. aloitteesta kunto-/juoksuportaiden rakentamiseksi Suutarilan täyttömäelle ja valtuutettu Kauko Koskisen ym. aloitteesta harjoitteluportaiden rakentamiseksi Alppikylän huipulle seuraavan yhteisen lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimiala toteuttaa yhdessä liikunnan ulkoilupalveluiden kanssa selvityksen paikoista, jonne voisi rakentaa kuntopor-

taat. Selvityksen on määrä valmistua vuoden 2018 aikana. Kaupunkiympäristön toimialalla on vetovastuu selvitystyöstä.

Selvitystyössä on tarkoitus arvioida kokonaisvaltaisesti mahdolliset sijoituspaikat, huomioiden tavoitettavuus, ympäristö, kasvillisuus, kunnossapito jne. Selvityksessä sovitaan myös, mikä taho huolehtii portaiden kunnossapidosta. Vanhan virasto-organisaation aikaan kyseisen virasto jonka hallinnoimalle maa-alueelle rakennettiin, huolehti myös lähtökohtaisesti kunnossapidosta. Näin on toimittu Malminkartanon ja Paloheinän portaiden suhteen. Malminkartanon täyttömäki ja mäen huipulle johtavat portaavat ovat kaupunkiympäristön toimialan hallinnoimia ja ylläpitämiä. Paloheinän ulkoilualue ja kuntoportaavat ovat kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnoimalla alueella ja liikuntapalveluiden ylläpitämiä.

Helsingissä on rakennettu kuntoportaavat Malminkartanon ja Paloheinän täyttömäille. Paloheinän portaiden saaman julkisuuden myötä kaupungille on tullut useita ehdotuksia kuntoportaiden rakentamiseksi eri kaupunginosiin.

Malminkartanon portaissa on 426 askelmaa ja ne ovat pidemmät kuin Paloheinän portaavat, Paloheinän portaissa on 254 askelmaa. Portaavat Paloheinässä valmistuivat lokakuussa 2017 ja ne saavuttivat heti suuren suosion. Portaihin on asetettu laskurit joiden mukaan, portaissa mitattiin yhteensä 186 862 kpl nousua 6.10.–6.12.2017 välisenä aikana. Paloheinän portaiden asiakasmäärä on osoittanut, että oikein sijoitettuna ne muodostavat oivan liikuntapaikan. Portaavat suunniteltiin leveämmiksi kuin Malminkartanon portaavat, jotta portaissa mahtuu hyvin liikkumaan samanaikaisesti, niin ylös- kuin alaspäin. Kuntoportaiden toteutus maksoi lähes 180 000 euroa. Portaiden valaistus on suunniteltu toteutettavaksi vuoden 2018 aikana.

Liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan portaiden suunnittelussa ja sijoituspaikan valinnassa tulisi huomioida laajempi kokonaisuus kuin vain portaiden rakentaminen. Liikunnan ylläpitämien Paloheinän portaavat ovat osa ulkoilureittiverkostoa, jolloin portaiden kiipeämisen jälkeen voi jatkaa kuntoilua eteenpäin ulkoilureitillä tai palata takaisin alas, joko portaita pitkin tai vieressä olevaa ulkoilureittiä pitkin, jolloin portaista voi käyttää suurempi ihmismäärä samanaikaisesti.

Mikäli portaita ei rakenneta valmiina olevan ulkoilureitin viereen, tulee portaista rakentaa tarpeeksi leveät, jotta portaita ylös nouseva ulkoilija voi turvallisesti kohdata niitä alas laskeutuvan ulkoilijan.

Portaiden kunnossapito tulee myös huomioida suunnittelussa ja niiden kunnossapitoon tulee varata riittävä määräraha. Kunnossapidon määrittely määräytyy jo osittain portaiden materiaalivalinnalla. Paloheinän

26.09.2018

portaiden pääsääntöinen rakennusmateriaali on puu. Portaiden runko on metallia mutta itse porrasaskelmat ovat puuta, valinta tehtiin mm. esteettisistä syistä, puu soveltuu Paloheinän ulkoilualueen kokonaisuuteen. Puupinnan liukkauden torjunta on todella haastavaa, joten liikuntapalvelut linjasi jo portaiden materiaalivalinnan yhteydessä että portaita ei oteta talvikunnossapidon piiriin.

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 264

Den av ledamoten Heimo Laaksonen väckta motionen om en simhall av typ friluftsbad till Pejlingsparken i Parkstad

HEL 2018-003211 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stadsombudsman, telefon: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Heimo Laaksonen väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Heimo Laaksonen och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att möjligheterna att bygga en simhall i Pejlingsparken i Parkstad ska undersökas med utgångspunkt i att på ett centralt och nytt sätt beakta också friluftsbadsverksamheten på sommaren.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtandena från kultur- och fritidsnämnden och stadsmiljönämnden och konstaterar följande:

Utöver de två friluftsbaden, Simstadion och Gumtäkts friluftsbad, finns en utomhusbassäng med sandbotten, en s.k. plott, i Britas, i vilken det byggts vattenbehandlingsapparater och en vattenrutschbana.

Idrottsverket har låtit utarbeta en översiktsplan för Britas idrottspark. Planen färdigställdes 1995, och i den ingår ett utkast till en utbyggnad av Britas nuvarande simhall. Det finns också planer på en bassäng av utomhusbadtyp söder om simhallen. I detaljplanen för mellersta delen av Centralparken, som trädde i kraft 29.1.2014, har reserveringar för

dessa upptagits i Britas idrottspark. I detaljplanen finns en reservering för en utomhusbassäng söder om den nuvarande simhallen och en reservering för genomförande av en utbyggnad av simhallen. Utbyggnaden av simhallen får omfatta högst två våningar och 9 000 m² vy.

I ekonomiplanen för 2018–2027 anvisas inga investeringsanslag för byggande av en ny simhall med ett utomhusbad.

I samband med den aktuella granskningen av servicelokalerna i Stapelstaden, Parkstad och Henriksdal är det möjligt att undersöka om det går att utveckla badmöjligheterna som en del av de mångsidiga servicelokaler som förnyas i framtiden. Förutsättningarna att bygga en simhall med ett friluftsbad i Pejlingsparken eller i närområdet bedöms i samband med utvecklingsarbetet i stationsområdet.

Det finns fortfarande en stor efterfrågan på simhalls- och friluftsbadstjänster. Kultur- och fritidssektorn gör upp en mer omfattande utredning om servicenätet inom hela sektorn. Samtidigt utreds också behoven i områdena att utveckla simhallarna och badplatserna i Helsingfors, och möjligheterna att bygga ett nytt friluftsbad eller en motsvarande lösning i anslutning till en av de befintliga simhallarna eller i ett annat område granskas.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stadsombudsman, telefon: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Bilagor

1 Laaksonen Heimo Aloite Kvsto 14032018 3

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 548

HEL 2018-003211 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

26.09.2018

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 05.06.2018 § 121

HEL 2018-003211 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Taloussuunnitelmassa vuosille 2018–2027 ei ole osoitettu investointimäärärahoja uuden uimahalli-maauimalan rakentamiseen. Toimialauudistuksen myötä liikuntapaikkarakentamisen investointimäärärahat siirtyvät kaupunkiympäristön toimialalle.

Uimahalli- ja maauimalapalveluiden kysyntä on edelleen suurta. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toteuttaa laajemman koko toimialan palveluverkkoa koskevan selvityksen "Kulttuurin ja vapaa-ajan yleiskaavan". Tässä yhteydessä selvitetään myös Helsingin uimahallien ja uimapaikkojen alueellisia kehitystarpeita sekä tarkastellaan mahdollisuuksia toteuttaa uusi maauimala tai muu vastaavanlainen ratkaisu jonkun nykyisen uimahallin yhteyteen tai muulle alueelle. Toiminnallisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaista olisi toteuttaa mahdollinen uusi maauimala jonkun nykyisen uimahallin yhteyteen. Östersundomin kaavoituksen yhteydessä on ollut kaavailuissa uuden uimahalli-maauimalan toteuttaminen sinne.

Puistola sijaitsee koillisessa suurpiirissä. Puistolan peruspiiriin kuuluvat Puistolan lisäksi Tapulikaupunki, Heikinlaakso ja Tattarisuo. Puistolaan on hyvä julkinen raideliikenneyhteys. Uimahalli-maauimalan sijoittaminen kaikkine sen vaatimine oheistiloineen esitettyyn Suuntimopuistoon voi olla vaikeaa ja otetaan huomioon Kulttuurin ja vapaa-ajan yleiskaavan selvityksessä.

Helsingissä on kaksi vuoden 1952 Olympialaisiin valmistunutta maauimalaa: Uimastadion ja Kumpulan maauimala. Uimastadion on peruskorjattu vuosina 1993–1995 ja Kumpulan maauimala vuosina 2003–2005. Talven 2015–2016 aikana peruskorjattiin Uimastadionin lasten allas, ja talven 2016–2017 aikana peruskorjattiin hyppyallas ja –torni sekä viimeisimpänä ison altaan laatoitus. Pääkaupunkiseudun kolmas maauimala valmistui kesällä 2016 Espoon Leppävaaraan, mikä on hyvin saavutettavissa myös Länsi- ja Luoteis-Helsingistä.

Uimastadion oli vuonna 2017 avoinna 7.5.–17.9. ja Kumpulän maauimala 28.5.–27.8. Maauimaloiden vuosittaiset kävijämäärät ovat viime vuosina olleet:

Vuosi	Uimastadion/kävijämäärä	Kumpula/ kävijämäärä
2014	295 334	127 818
2015	278 523	113 216
2016	256 139	104 333
2017	225 433	102 182

Maauimaloiden lisäksi Pirkkolassa on ulkona oleva hiekkapohjainen uima-allas, ns. plotti, johon on rakennettu vedenkäsittelylaitteet ja vesiliukumäki. Vanhan pukusuojarakennuksen tilalle rakennettiin vuonna 2007 uusi pukusuojarakennus, jossa on myös saniteettitilat ja kioski. Lisäksi vuosina 2012–2013 plotin koko ympäristö ja leikkivälineet uusittiin ja kunnostettiin sekä lisättiin kuntoiluvälineet. Vaikka plotti on enimmillään vain runsaan metrin syvyinen, se on ollut etenkin lasten ja nuorten suosima kesäkeidas. Vuonna 2017 plotilla oli 33 582 kävijää.

Kesäisin Helsingissä on uintimahdollisuus myös 24 rannalla, joista 13 on valvottuja. Lisäksi vuonna 2016 kaupungin keskustaan on toteutettu yksityisin varoin ympäri vuoden käytössä oleva merivesiuimala, joka lisää kaupunkilaisten uintimahdollisuuksia.

Liikuntaviraston teettämänä valmistui 1995 Pirkkolän liikuntapuiston yleissuunnitelma, johon sisältyy osana luonnos Pirkkolän nykyisen uimahallin laajennukseksi. Uimahallin eteläpuolelle on kaavailtu myös maauimalan tyyppistä ulkona olevaa uima-allasta. Keskuspuiston keskiosan 29.1.2014 lainvoimaiseksi tullessa asemakaavassa näitä koskevat varaukset on osoitettu Pirkkolän liikuntapuiston alueella. Asemakaavassa nykyisen uimahallin eteläpuolella on varaus ulkouima-alle sekä varaus uimahallin laajennuksen toteuttamista varten. Uimahallin laajennus saa olla kaksikerroksinen ja 9 000 km² suuruinen.

Käsittely

05.06.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Tarja Loikkanen-Jormakka: Lausunnon kolmannen kappaleen loppuun lisää:

"ja otetaan huomioon Kulttuurin ja vapaa-ajan yleiskaavan selvityksessä."

Lautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

26.09.2018

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 05.06.2018 § 313

HEL 2018-003211 T 00 00 03

Hankennumero 5264_164

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingissä on kaksi vuoden 1952 Olympialaisiin valmistunutta maauimalaa: Uimastadionin ja Kumpulan maauimala. Uimastadion peruskorjaus valmistui v. 1995 ja Kumpulan maauimala v. 2005. Vuonna 2017 valmistui Uimastadionin lasten altaan sekä hyppyaltaan ja -tornin peruskorjaus. Espoon Leppävaaraan valmistui v. 2016 maauimala, joka on läntisestä Helsingistä hyvin saavutettavissa.

Helsingin merkittävin maauimala on Uimastadion, jonka kävijämäärät ovat noin kaksinkertaiset Kumpulan maauimalaan nähden. Maauimaloiden lisäksi Pirkkolassa on ulkona hiekkapohjainen uima-allas - ns. plotti, johon on rakennettu vedenkäsittelylaitteet ja vesiliukumäki. Vanhan pukusuojarakennuksen tilalle rakennettiin vuonna 2007 uusi pukusuojarakennus, jossa on myös saniteetitilat ja kioski. Vuonna 2013 valmistui plotin ympäristön ja leikkivälineiden uusiminen sekä kuntoiluvälineiden lisääminen. Vaikka plotti on enimmillään vain runsaan metrin syvyinen, se on etenkin lasten ja nuorten suosima kesäkeidas.

Kesäisin Helsingissä on uintimahdollisuus 24 rannalla, joista 13 on valvottuja. Lisäksi vuonna 2016 kaupungin keskustaan on toteutettu yksityisin varoin ympäri vuoden käytössä oleva merivesiuimala, joka lisää kaupunkilaisten uintimahdollisuuksia.

Keskuspuiston keskiosan vuonna 2014 voimaan tullut asemakaava nro 12185 mahdollistaa kaksikerroksisen, 9 000 k-m²:n suuruisen uimahallin laajennuksen sekä maauimalatyypin ulkona olevan uima-altaan nykyisen uimahallin yhteyteen Pirkkolan liikuntapuistoon.

Tapulikaupungin Maatullinpuistossa on leikkipuiston yhteydessä kaksi pientä ulkoallasta, jotka ovat alueen lasten ja nuorten suosioissa. Pui-

26.09.2018

stolan ja Suutarilan nuorisolla on toiveita paremmista uintimahdollisuuksista.

Jakomäen hiekkakuoppalampien kehittämistä uimapaikaksi selvitetään yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa. Jakomäessä on hiekkakuoppaan muodostunut sydämen muotoinen lampi nimeltään Sydänlampi, jonka hygieeninen laatu on erinomainen ja ekologinen tila hyvä. Lampikokonaisuuteen kuuluu kolme hiekkakuoppalampea Vantaan puolella.

Tapulikaupungissa Maatullinkujan pohjoispuoleinen uimahalliksi soveltuva tontti muutettiin asuintontiksi vuonna 2013 voimaan tulleessa asemakaavassa. Suunnitteluperiaatteiden valmistelu, täydennysrakentamisen mahdollisuuksien selvittely ja alueen kehittäminen ovat nyt ajankohtaisia Puistolan asemanseudulla.

Maaumalapohjaisen uimahallin vaatiman ajoneuvoliikenteen ja pysäköinnin järjestäminen Suuntimopuistoon olisi haastavaa, vaikka alue rajautuu Puistolan juna-asemaan ja on hyvin saavutettavissa.

Maaumala ei sisälly kymmenvuotiskauden investointiohjelmaan. Toiminnallisesti ja taloudellisesti olisi tarkoituksenmukaista toteuttaa mahdollinen uusi maaumala jonkun nykyisen uimahallin yhteyteen.

Nyt käynnissä olevan Tapulikaupungin, Puistolan ja Heikinlaakson palvelutilatarkastelun yhteydessä on kuitenkin mahdollista tutkia uintimahdollisuuksien kehittämistä osana tulevaisuuden uudistuvia monikäyttöisiä palvelutiloja. Maaumalapohjaisen uimahallin toteuttamisen edellytyksiä Suuntimopuistoon tai lähialueelle arvioidaan Puistolan asemanseudun alueellisen kehittämistyön yhteydessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Joakim Kettunen, arkkitehti, puhelin: 310 37289
joakim.kettunen(a)hel.fi

§ 265

Den av ledamoten Aleksi Niskanen väckta motionen om ökning av antalet skolkuratorer och skolpsykologer inom förskoleundervisningen

HEL 2018-003212 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Aleksi Niskanen väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stadsombudsman, telefon: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Bilagor

1 Aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Aleksi Niskanen och 18 andra ledamöter föreslår i sin motion att tre psykologbefattningar och tre kuratorsbefattningar ska tilläggas inom förskoleundervisningen i fostran- och utbildningssektorn.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till fostrans- och utbildningsnämndens utlåtande 29.5.2018 och konstaterar följande:

Efter att lagen om elev- och studerandevård 1.8.2014 trädde i kraft inrättades en tjänst som ansvarig kurator inom förskoleundervisningen i Helsingfors som placerades inom social- och hälsovårdsverkets familjearbete för barnfamiljer. Arbetet började i februari 2015. Den ansvariga kuratorn inom förskoleundervisningen har till uppgift att förebygga och utreda barnens och familjernas problem genom socialarbetets metoder

26.09.2018

i samarbete med barnen, föräldrarna, anställda inom förskoleundervisningen och andra hjälpande parter.

I sektorreformen överfördes bara kuratorsbefattningen till fostrans- och utbildningssektorn. Inom psykologtjänsterna ordnades verksamheten fortsättningsvis som sådan inom rådgivningsbyråns psykologtjänster. Under 2017–2018 har diskussion förts med social- och hälsovårdssektorn i syfte att bedöma behovet av elevvård inom förskoleundervisningen.

Elevvårdstjänsterna inom förskoleundervisningen har varken till tjänsternas omfattning eller dimension motsvarat fostrans- och utbildningssektorns dimensionering, dvs. 800 barn per en kurator och 1 000 barn per en psykolog. Förskoleundervisningen är halvdagsundervisning, varför verksamhet som följer dimensioneringen betyder tre psykologbefattningar och fyra kuratorsbefattningar inom den finska förskoleundervisningen och en befattning inom den svenska förskoleundervisningen. Eftersom fostrans- och utbildningssektorn redan har en ansvarig kurator, är tilläggsbehovet tre psykologer och tre kuratorer inom den finska förskoleundervisningen och en kurator inom den svenska förskoleundervisningen. Merutgifterna uppgår till 360 000 euro om året. I nämndens budgetförslag har det framställts delfinansiering för detta ändamål.

Stadsstyrelsen konstaterar att tidigt stöd hjälper att förebygga att problemen blir värre och ökar förutsättningarna för inläring.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinn, stadsombudsman, telefon: 310 36185
hilkka.tapiolinn(a)hel.fi

Bilagor

1 Aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 549

HEL 2018-003212 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinn, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinn(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 29.05.2018 § 110

HEL 2018-003212 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Oppilas- ja opiskeluhuoltolain 1.8.2014 voimaantulon myötä Helsinkiin perustettiin esiopetuksen vastaavan kuraattorin toimi, joka sijoitettiin silloisen sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen lapsiperheiden perhetyöhön. Työ alkoi helmikuussa 2015. Esiopetuksen vastaavan kuraattorin tehtävänä on ennaltaehkäistä ja selvittää lasten ja perheiden ongelmia sosiaalityön keinoin yhteistyössä lasten, vanhempien, esiopetuksen työntekijöiden ja muiden auttamistahojen kanssa.

Toimialamuutoksessa ainoastaan kuraattorin toimi siirtyi kasvatukseen ja koulutuksen toimialalle. Psykologipalveluiden osalta toiminnan järjestäminen jatkui entisellään neuvolan psykologipalveluissa. Vuoden 2017–2018 aikana on keskusteltu ja arvioitu esiopetuksen oppilashuollon tarpeita sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan kanssa.

Esiopetuksen opiskeluhuollon palvelut eivät ole laajuudeltaan ja mitoitukseltaan vastanneet kasvatukseen ja koulutukseen toimialan mitoitusta 800 lasta kuraattoria ja 1000 lasta psykologia kohden. Esiopetus on puoliopintopäiväistä, joten mitoituksen mukainen toiminta tarkoittaisi Helsingissä kolmea psykologin ja neljää kuraattorin vakanssia suomenkielisessä esiopetuksessa sekä yhtä vakanssia ruotsinkielisessä esiopetuksessa. Koska kasvatukseen ja koulutukseen toimialalla on jo yksi vastaava kuraattori, on lisätarve kolme psykologia ja kolme kuraattoria, sekä ruotsinkieliseen esiopetukseen yksi kuraattori. Yhteensä lisäkulut ovat vuositasolla 360 000 euroa.

26.09.2018

Päätöksellä on merkittäviä lapsivaikutuksia, sillä varhainen tuki auttaa ehkäisemään ongelmien pahenemista ja lisää oppimisen edellytyksiä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

§ 266

Den av ledamoten Pilvi Torsti väckta motionen om ibrukttagandet av principen om närskola vid daghemsbeslut

HEL 2018-003221 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stadsombudsman, telefon: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Pilvi Torsti väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Pilvi Torsti och 42 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden utreder möjligheten att erbjuda dagvårdsplatser enligt principen om närskola från och med år 2019.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till fostrans- och utbildningsnämndens utlåtande 29.5.2018 och konstaterar följande:

Principer för ordnande av service

Utgångspunkten i Helsingfors är att barnet får en plats inom småbarnspedagogiken så nära hemmet som möjligt. Målet är att resan med kollektiva färdmedel från hemmet till platsen för småbarnspedagogiken räcker högst 30 minuter. En plats för förskoleundervisning anvisas i första hand i det daghem som erbjuder förskoleundervisning i elevupptagningsområdet för barnets eget bostadsområde. I den grundläggande utbildningen har elever primärt rätt att gå i den skola inom vars elevupptagningsområde de bor. Elevens skolresa ska vara så trygg och

kort som möjligt. Staden ska anvisa de läropliktiga en närskola eller en annan lämplig plats där utbildningen sker.

I många delar av staden avviker småbarnspedagogikens serviceområden och den grundläggande utbildningens elevupptagningsområden, som utgör grunden för planeringen av tjänsten, från varandra och är till sin geografiska omfattning av mycket varierande storlek. Småbarnspedagogikens serviceområden följer gränserna för stadens statistiska områden (distriktsindelning). Gränserna för den grundläggande utbildningens elevupptagningsområden grundar sig på servicenätets planeringsarbete, antalet elever och lokalplatser för skolor. Småbarnspedagogikens områden byggs upp enligt den grundläggande utbildningens elevupptagningsområden. Gränserna för småbarnspedagogikens områden avviker i vissa fall från gränserna för den grundläggande utbildningens elevupptagningsområden.

År 2017 bytte cirka 30 procent av barnen inom den finska småbarnspedagogiken daghem då de flyttade från småbarnspedagogiken till förskoleundervisningen. Vid övergången från den finska förskoleundervisningen till den grundläggande utbildningen år 2017 fortsatte cirka 73 procent av barnen inom förskoleundervisningen i en skola i samma elevupptagningsområde som daghemmet med förskoleundervisningen låg. Vid övergången från den svenska förskoleundervisningen till den grundläggande utbildningen år 2017 fortsatte nästan 100 procent av barnen i en skola i samma elevupptagningsområde.

Enligt Helsingfors stadsstrategi är småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen på finska och svenska attraktiv närservice. Ett förenhetligande av småbarnspedagogikens serviceområden och förskoleundervisningens och den grundläggande utbildningens elevupptagningsområden stärker närservicehelheten. Ett enhetligt serviceområde ger barnet en möjlighet till en naturlig övergång och en obruten studieväg från småbarnspedagogiken via förskoleundervisningen till den grundläggande utbildningen.

Närserviceprincipen tryggar för barnet en bekant fysisk och social miljö som stöder välbefinnandet och uppväxten. Smidiga övergångar och samverkan i övergångsskedet stöder förenhetligandet av verksamhetskulturerna inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen.

Helsingfors stads strategi styr arbetet i den i motionen avsedda riktningen. Inom fostrans- och utbildningssektorn har strömlinjeformandet av barnets studieväg enligt principen om närdaghem redan inletts genom en gemensam diskussion för småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen, en beskrivning av helheterna i områdena

och servicenätsarbete. Ett mål är att allt oftare ordna den finska förskoleundervisningen i samma lokaler som skolorna, där också småbarnspedagogen för eftermiddagen ordnas.

Utarbetandet av en utredning

Stadsstyrelsen anser att utarbetandet av den i motionen nämnda utredningen är värt att understödja. Utredningsarbetet tillåter en omfattande helhetsgranskning av ordnandet av och ansökan till småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stadsombudsman, telefon: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Bilagor

1 Torsti Pilvi Aloite Kvsto 14032018 13

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 550

HEL 2018-003221 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 29.05.2018 § 112

HEL 2018-003221 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Pilvi Torstin ym. valtuustoaloitteesta koskien selvitystä lähikouluperiaatteen käyttöönotosta päiväkotipaikkapäätöksissä Helsingissä:

Palvelun järjestämistä ohjaavat periaatteet

Lapsen päivähoitopaikan, esiopetuspaikan ja perusopetuksen koulupaikan osoittamiseen vaikuttaa vallitseva lainsäädäntö sekä Helsingissä päätetyt periaatteet. Tällä hetkellä varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen alueellinen hakeutumisprosessi ja valintakriteerit poikkeavat toisistaan.

Helsingissä lähtökohtana on, että lapsi saa varhaiskasvatuspaikan mahdollisimman läheltä kotia. Tavoitteena on, että julkisella liikenteellä matka kotiovelta varhaiskasvatuspaikkaan on enintään 30 minuuttia. Esiopetuspaikka osoitetaan ensisijaisesti lapselle oman asuinalueen oppilaaksiottoalueella esiopetusta antavasta päiväkodista. Perusopetuksessa oppilaalla on ensisijainen oikeus käydä sitä koulua, jonka oppilaaksiottoalueella hän asuu. Oppilaan koulumatkan tulee olla mahdollisimman turvallinen ja lyhyt. Kaupunki osoittaa oppivelvolliselle lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa opetusta annetaan.

Monissa osissa kaupunkia palvelun suunnittelun pohjana olevat varhaiskasvatusalueet ja perusopetuksen oppilaaksiottoalueet poikkeavat toisistaan ja ovat maantieteelliseltä laajuudeltaan hyvin erikokoisia. Varhaiskasvatusalueet noudattelevat kaupungin tilastollisten alueiden rajoja (piirijako). Perusopetuksessa oppilaaksiottoalueiden rajat pohjautuvat palveluverkkosuunnittelutyöhön, oppilaiden ja koulujen tilapaikkojen määrään. Esiopetusalueet rakentuvat perusopetuksen oppilaaksiottoalueiden pohjalta. Esiopetusalueiden rajat poikkeavat joillakin alueilla oppilaaksiottoalueiden rajoista.

Vuonna 2017 noin 30 prosenttia suomenkielisen varhaiskasvatuksen lapsista vaihtoi päiväkotia siirtyessään varhaiskasvatuksesta esiopetukseen. Vuonna 2017 suomenkielisestä esiopetuksesta perusopetukseen siirryttäessä noin 73 prosenttia esiopetuksessa olleista jatkoi saman oppilaaksiottoalueen koulussa, jossa esiopetusta tarjonnut päiväkoti sijaitti. Vuonna 2017 ruotsinkielisestä esiopetuksesta perusopetukseen siirryttäessä lähes 100 prosenttia oppilaista jatkoi saman oppilaaksiottoalueen koulussa.

Helsingin kaupunkistrategian mukaan suomen- ja ruotsinkielinen varhaiskasvatus ja perusopetus ovat vetovoimaisia lähipalveluita. Varhaiskasvatusalueiden, esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaaksiottoaluei-

den yhdenmukaistaminen vahvistaisi lähipalvelukokonaisuutta. Yhtenäinen palvelualue mahdollistaisi lapselle luontevan siirtymän ja eheän opinpolun varhaiskasvatuksesta esiopetuksen kautta perusopetukseen.

Lähipalveluperiaate turvaa lapselle tutun fyysisen ja sosiaalisen ympäristön, joka tukee hyvinvointia ja kasvua. Sujuvat siirtymät ja yhteistyö siirtymävaiheissa tukevat varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen toimintakulttuurien yhtenäistämistä.

Helsingin kaupungin strategia ohjaa aloitteen suuntaiseen työhön. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla lähipäiväkotiperiaatteen suuntainen lapsen opinpolun sujuvoittaminen on jo aloitettu yhteisellä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen keskustelulla, alueiden kokonaisuuksien kuvaamisella sekä palveluverkkotyönä. Suomenkielistä esiopetusta pyritään järjestämään entistä enemmän koulujen kanssa samoissa tiloissa, jossa myös iltapäivän osalta varhaiskasvatus järjestetään.

Selvityksen laatiminen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa aloitteessa mainitun selvityksen tekemistä. Selvitys voidaan toteuttaa vuoden 2018 aikana, jonka jälkeen arvioidaan tarkemmin tarvittavia toimenpiteitä ja aikataulua.

Selvitystyö edellyttää laajaa kokonaistarkastelua varhaiskasvatuksen, esiopetuksen sekä perusopetuksen järjestämisestä ja hakeutumisesta.

Selvityksessä tulee kuvata varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen palvelunkäytön ja siirtymävaiheiden nykytilanne, palvelualueisiin (oppilaaksiottoalueet), palvelutarpeeseen ja palveluverkkoon liittyvät tekijät ja niiden kehitysnäkymät. Lisäksi on arvioitava yhtenäiseen lähipäiväkoti-peruskoulu-malliin siirtymisestä aiheutuvat tilatarve-muutokset, vaikutukset tilasuunnitteluun, kustannusvaikutukset sekä lapsivaikutusten arviointi.

Selvityksessä tulee määritellä lähipäiväkoti-peruskoulu-malliin uudistuneet periaatteet, kuvata lähipäiväkoti-peruskoulu-alueet sekä arvioida, millä aikataululla uuteen malliin voidaan siirtyä. Selvitystyössä tulee ottaa huomioon digitalisaation mahdollisuudet palveluiden suunnittelussa, palveluihin hakeutumisessa ja palveluiden käytössä.

Esittelijä

toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Satu Järvenkallas, varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 43368
satu.jarvenkallas(a)hel.fi

Niclas Grönholm, ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja, puhelin: 310 86225
niclas.gronholm(a)hel.fi

§ 267

Den av ledamoten Tapio Klemetti väckta motionen om förlängning av skidsäsongen i Svedängen

HEL 2018-001999 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Leena Mickwitz, stadssekreterare, telefon: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Tapio Klemetti väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Tapio Klemetti och 19 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska reda ut på vilket sätt man kan förlänga skidsäsongen i Svedängen. I motionen konstateras bl.a. att möjligheterna att åka skidor försämrats i huvudstadsregionen då klimatet blivit varmare. För att så många som möjligt ska kunna åka skidor, så hoppas man i motionen att möjligheten att skida i Svedängen ska garanteras och vidareutvecklas. I motionen nämns att skidspåren i Oitans i Esbo och i Håkansböle i Vanda under förra vintern kunde öppnas tidigare än spåren i Svedängen.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till kultur- och fritidsnämndens utlåtande och konstaterar att man håller på att förbättra situationen för konstgjord snö i Svedängen. För 2018 har det reserverats 200 000 euro för att utveckla snöomständigheterna i Svedängen. Det är meningen att anslaget ska användas till att planera och bygga vattenlednings- och elnätverk längs med spåret. Med hjälp av dessa kan man snabbt åstadkomma snö så att man även kan dra nytta av kortare kalla perioder. Vid fram-

26.09.2018

ställningen av konstgjord snö i Svedängen används vattenledningsvat-
ten som avkyls i ett kyltorn. I Oitans i Esbo och i Håkansböle i Vanda
kan man använda underkylt naturligt vatten. Detta är ett effektivare sätt
att framställa konstgjord snö. Från Svedängen är det mer än en kilome-
ter till närmaste naturliga vattendrag och två kilometer till Vanda å.

I nämndens utlåtande konstateras slutligen att Svedängens skidområ-
de kan besökas av tusentals skidåkare när det är bra vinterväder.
Svedängens popularitet baserar sig på att skidåkning som hobby blivit
mer populärt, att det finns lämpliga spår för alla och Helsingfors befolk-
ningsunderlag. Kultur- och fritidssektorn strävar efter att utveckla områ-
dets omständigheter för skidåkning inom ramen för de befintliga resur-
serna.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Leena Mickwitz, stadssekreterare, telefon: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Tapio Klemetin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 551

HEL 2018-001999 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa.

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Tapio Klemetin aloitteen loppu-
un käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 24.04.2018 § 94

HEL 2018-001999 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Paloheinän ulkoilualueen latuverkoston ylläpidosta vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelukokonaisuus. Liikuntapalvelut on huolehtinut, että kaupunkiympäristön toimialan hallinnoimiin vuoden 2018 investointimäärärahoihin, kohtaan 8 04 01 02 liikuntapaikat ja ulkoilualueet on varattu 200 000 euroa Paloheinän lumetusolosuhteiden kehittämiseen.

Määrärahalla on tarkoitus suunnitella ja rakennuttaa vesiputkisto ja sähköverkko reitin varteen, jolloin tykkilumi saadaan ns. ammuttua suoraan latureitille. Näin lyhyitäkin pakkasjaksoja pystytään hyödyntämään, eikä maapinnan jäätymistä jouduta odottamaan. Tällä hetkellä lumi tykitetään Paloheinän alueella yhteen paikkaan, josta se levitetään raskaalla kalustolla latureiteille. Tällöin joudutaan odottamaan, että reittipohjat ovat jäätyneet kestääkseen raskaan kaluston painon lunta levitettäessä latureiteille.

Uuden järjestelmän myötä lumitykki tuodaan ladulle ja kytketään vesijohto- ja sähköverkkoon. Lumi tykitetään suoraan latureitille, jonka jälkeen latukone tasaa ladulle tykitetyn lumen. Tämän kaltainen järjestelmä on käytössä esim. Vihti Ski Centerissä, Espoossa Oittaa ja Vantaan Hakunilassa.

Liikuntapalvelut ei ole aiemmin katsonut tarpeelliseksi tehdä selvitystä mahdollisen putken rakentamisesta Paloheinän ulkoilualueelle, sillä hyödyn on todettu olevan pieni. Hyöty on näkyvä siinä vaiheessa, kun pakkas pysyy lähellä nollaa, jolloin tykkilunta voidaan tehdä. Tämä ero oli kuluneena talvena hyvin havaittavissa, kun Oittalla ja Hakunilassa pystyttiin tykittämään lunta ja ladut saatiin auki huomattavasti aikaisemmin kuin Paloheinässä.

Lumetettavien latujen suunnittelussa on otettava huomioon sen sijainti huomioiden kaikenlaiset hiihtäjät sekä myös muut liikkujat Paloheinän ulkoilualueella. Lumetettavat ladut tullaan todennäköisesti toteuttamaan Paloheinän hiihtostadionin viereen, n. 1,0 km tasaisille reiteille sekä n. 1,8 km haastavammalle metsäreitille. Eri vaativuusasteisilla reiteillä pystytään huomioimaan kaikenkuntoiset- ja tasoiset hiihtäjät. Tämä sijainti mahdollistaa myös hyvin stadionalueen hyödyntämisen tykkilumialueena.

26.09.2018

Helsingissä on laadittu hiihto-olosuhteiden luomiseksi suunnitelma miten vuosittain latujen kunnossapito organisoidaan. Kivikon hiihtohalli avataan vuosittain syys-lokakuun vaihteessa ja halli pidetään auki niin kauan talvea vasten, kun asiakkaita riittää. Paloheinässä tykkilumilatua päästään tekemään säiden salliessa, yleensä joulukuun aikana. Mikäli luonnonlunta ei ole satanut riittävästi tammikuun aikana luonnonlumilatuja kunnostamiseksi, on pyritty sään salliessa Paloheinän lisäksi tekemään Vuosaaren Mustavuoreen tykkilumilatu.

Paloheinän tykkilumen valmistamisessa käytetään vesijohtovettä, joka jäädytetään jäädytystornissa, jolloin emme pääse samalle kylmyystasolle kuin Espoon Oittaalla ja Vantaan Hakunilassa, joissa käytetään alijäähtynyttä luonnonvettä. Oittaalla vesi otetaan järvestä ja Hakunilassa purosta. Näin ollen heillä tykkilumen valmistaminen on tehokkaampaa.

Paloheinää lähinnä mahdollisesti käytettävissä oleva luonnonvesi löytyy Kuninkaantammessa sijaitsevasta Palettilammesta, lammen veden riittävyydestä ei ole tehty selvitystä. Linnun tietä matkaa Paloheinän majalta lammelle kertyy yli kilometri. Vantaanjokeen matkaa kertyy linnuntietä lähes kaksi kilometriä.

Paloheinän hiihtoaluetta pidetään hiihtäjien keskuudessa jopa Suomen vilkkaimpana maastohiihtokeskuksena. Hyvällä talvisäällä alueella vieraillee päivittäin tuhansia hiihtäjiä. Harrastehiihdon suosion kasvu, kaikille sopivat hiihtoladut sekä Helsingin alueen väestöpohja luovat pohjan Paloheinän alueen suosiolle. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala pyrkii kehittämään alueen hiihto-olosuhteita ja käytettävissä olevien resurssien ja määrärahojen puitteissa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Petri Angelvuo, kenttäpäällikkö, puhelin: 310 87906
petri.angelvuo(a)hel.fi

§ 268

Den av ledamoten Sami Muttilainen väckta motionen om graffiti- och muralkonst på bullerskärmen mellan Hertonäs och Igelkottsvägen

HEL 2018-002599 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Leena Mickwitz, stadssekreterare, telefon: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Sami Muttilainen väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Sami Muttilainen och 18 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska vidta åtgärder i syfte att få graffiti- och muralkonst på den ca 5 meter höga och 1,5 km långa bullerskärmen mellan Igelkottsvägen och Hertonäs. Det konstateras i motionen att bullerskärmen är ett stadsbildsmässigt intressant objekt och att förslaget stämmer överens med stadens vision att främja stadskulturen också genom gat- och miljökonst.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Kultur- och fritidsnämnden konstaterar i sitt utlåtande om motionen att bullerskärmen i fråga lämpar sig bra för lovlig graffiti-konst. Objekt av den här storleken förutsätter dock att staden klagör sina egna verksamhetsmodeller. Byggprojektens planerings- och avslutningsfas skulle vara den lämpligaste tidpunkten för att inleda förhandlingarna om konstprojekt av denna storleksklass. Ett konstprojekt kan eventuellt inkluderas i det ursprungliga byggprojektet och i byggkostnaderna. Kultur- och fritidssektorns resurser gör det inte möjligt att genomföra pro-

26.09.2018

jekt av denna storlek. En eventuell projekterare är Helsingfors Festspel. En annan alternativ modell är ett initiativ från gemenskapskonstaktörer som skulle kunna få finansiering genom medborgarbudgetering. Det är i alla fall fråga om ett så omfattande projekt att det kräver en längre tidtabell för planering och förverkligande.

Det konstateras i utlåtandet 14.8.2018 från stadsmiljösektorn att bullerplanket byggs i enlighet med beslutet 16.10.2008 från nämnden för allmänna arbeten. På metrobanans sida är bullerplanket absorberande, vilket gör att metrobullret reflekteras mindre från bullerskyddet. Graffiti- eller muralkonsten kräver vanligen en jämn och hård yta, som för sin del reflekterar ljud. Framför bullerplanken placeras nät med växtlighet som mjukar upp bullerplankets utseende. Tekniskt sett finns det inget hinder mot att på efterhand montera miljökonst på bullerplanket, bara den inte formar en sammanhängande ljudreflekterande yta. Det ska dessutom vara möjligt att underhålla konstverket till skäliga kostnader. Vid eventuell miljökonst ska i synnerhet trafiksäkerhetssynpunkterna beaktas eftersom arbetet sker i ett gatuområde i den livligt trafikerade Österledens omedelbara närhet.

Stadsstyrelsen konstaterar att det skulle vara ett exceptionellt omfattande projekt att placera graffiti- eller muralkonst på bullerskärmen mellan Igelkottsvägen och Hertonäs och att kultur- och fritidssektorn inte har resurser att genomföra projektet. Bullerskärmens struktur lämpar sig inte heller för traditionell graffiti- eller muralkonst. Att få miljökonst på bullerskärmen skulle alltså kräva externa projekterare och eventuellt också nya slags tekniska lösningar. Stadsstyrelsen anser att utredningen i saken är tillräcklig.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Leena Mickwitz, stadssekreterare, telefon: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 552

26.09.2018

HEL 2018-002599 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Sami Muttilaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala 14.8.2018

HEL 2018-002599 T 00 00 03

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 18 muuta valtuutettua ovat 28.2.2018 tehneet valtuustoaloitteen taiteen saamiseksi Herttoniemen ja Siilitien väliseen meluvalliin. Aloitteessa todetaan, että meluvalli on n. viiden metrin korkuinen, n. 1,5 km pitkä, pääväriltään vihreä, eikä se häikäise estetiikallaan jääden hyvin kolkoksi. Valtuustoaloitteessa esitetään, että kaupunki ryhtyy toimiin graffiti- ja muraalitaiteen saamiseksi kyseiseen meluvalliin. Meluvalli on kaupunkikuvallisesti kiinnostava kohde ja linjassa kaupungin tämän hetkisen visioiden kanssa, joissa edistetään kaupunkikulttuuria myös katu- ja ympäristötaiteen kautta.

Herttoniemen ja Siilitien metroasemien väliin rakennetaan meluaita YT-LK 16.10.2008 § 602 päätöksen mukaisesti. Metroradan puolelta meluaita on absorboiva, mikä vähentää metromelun heijastumista meluuestä. Graffiti- tai muraalitaide vaatii yleensä nimenomaan tasaisen ja kovan alustan, esimerkiksi betonimuurin, joka puolestaan heijastaisi ääntä. Meluseinien eteen tehdään arkkitehtisuunnitelman mukaisesti kasvillisuusverkkoja jotka pehmentävät meluseinän muuten sangen massiivista olemusta. Teknisessä mielessä mikään ei estä asentamista meluseinään jälkikäteen ympäristötaidetta kunhan se on sellaista joka pystytään ripustamaan seinän pintaan, ei muodosta yhtenäistä ääntä heijastavaa pintaa ja joka on myös kohtuullisin kustannuksin ylläpidettävissä kyseisessä ympäristössä.

26.09.2018

Jos meluaitaan tehdään ympäristötaidetta, tulee huomioida erityisesti liikenneturvallisuusnäkökohdat, sillä työskentely tapahtuu katualueella vilkkaan Itäväylän välittömässä läheisyydessä.

Kaupunkiympäristön toimiala 8.8.2018

Lisätiedot

Reetta Putkonen, liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 37079
reetta.putkonen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 24.04.2018 § 88

HEL 2018-002599 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että kyseinen melumuuri voisi olla soveltuva kohde luvalliselle graffititaiteelle. Kaupungin tulee kuitenkin ensin selkeyttää omia toimintamallejaan ja sopia, miten näin suuria julkisen tilan taidehankkeita voitaisiin toteuttaa. Luontevin aika käynnistää keskustelut näin mittavien hankkeiden taidesisällöistä ja kustannuksista olisi rakentamishankkeiden suunnittelun ja niistä päättämisen yhteydessä. Taidehankkeen olisi tällöin voinut sisällyttää alkuperäiseen rakentamisohjelmaan ja rakentamisen kustannuksiin. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan omana toimintana näin mittavan julkisen katutaidehankkeen toteuttaminen ei ole nykyresurssein mahdollista.

Esitetyn maalauspaikan koko on 7 500 m², mikä tekee mahdollisesta hankkeesta poikkeuksellisen. Tämän kokoluokan teoksen tekeminen, teettäminen tai tekemisen avustaminen toimialan käyttötalousmenojen tai avustusmäärärahojen puitteissa on haastavaa. Mittavimmat aiemmin nuorisopalveluissa toteutetut katutaideprojektit Kulosaaren melumuuri (koko 600 m²) ja Malminkartanon juna-asema (koko 1 200 m²) olivat huomattavasti nyt esitettyä aluetta pienempiä.

Kustannukset näin suureen teokseen olisivat mittavat. Neliötä kohden voidaan arvioida kuluvan noin 3 spraymaalipurkkia, jolloin maalin tarpeen tässä esitettyssä meluidassa voidaan karkeasti arvioida olevan noin 22 500 purkkia. Yleensä laskennallisesti arvioidaan yhden purkin arvoksi noin 4 euroa, jolloin yksin nämä kustannukset seinän osalta ovat noin 90 000 euroa. Kustannuksista puuttuu vielä kokonaan muun muassa pohjatöiden ja liikenteenvalvonnan kustannukset. Joka tapauksessa hankkeen kustannukset ilman taiteilijoiden omia kuluja ylittävät 100 000 euroa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan lisäksi kaupunkikonsernissa on muitakin tahoja, joiden tehtäviin voi kuulua tämän kaltaisten hankkeiden edistäminen. Toimija, jolla on erityinen mahdollisuus, ja nykyisen strategian mukaan myös velvollisuus, tuottaa kaupunkia kehittäviä ja elävöittäviä tapahtumia on Helsingin Juhlaviikot.

Kaupunginosa elävöittävien hankkeiden tuotantotapana voi olla myös esimerkiksi osallistuvan budjetoinnin kautta tulevaa yhteisötaidoitumisten aloite ja sen toteuttaminen. Tällöinkin teoskokonaisuuden tekemistä kannattaisi jaksottaa useammalle vuodelle, jolloin siitä tulisi muuttuva ja elävä osa kaupunkitilaa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan mukaan ensisijainen vaihtoehto laajan katutaidehankkeen toteuttamiseen ja tukemiseen on kytkeä hanke osaksi melumuurin rakentamisen prosessia ja budjettia. Mikäli taidehankkeen kytkeminen rakennushankkeeseen ei enää tällä aikataululla ole mahdollista, voi kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toimialajohtajan johdolla käynnistää keskustelun Helsinki-viikon säätiön kanssa siitä, voisivatko juhlaviikot ottaa asiassa taiteellisen ja tuotannollisen vastuun. Joka tapauksessa koko melumuurin maalaushanke on niin mittava operaatio, että sen toteuttaminen ei voi toteutua vielä tänä kesänä, vaan hanke vaatii pidemmän suunnittelu- ja toteutusaikataulun.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, että meluvalliin pyrittäisiin toteuttamaan taidetta jossain muodossa ja kokoluokassa.

Käsittely

24.04.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sami Muttilainen: Lisätään lausunnon loppuun:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, että meluvalliin pyrittäisiin toteuttamaan taidetta jossain muodossa ja kokoluokassa.

Kannattaja: Arja Karhuvaara

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Tiina Hörkkö, aluepäällikkö, puhelin: 310 23188
tiina.horkko(a)hel.fi

Stuba Nikula, kulttuuripalvelupäällikkö, puhelin: 310 37000

26.09.2018

stuba.nikula(a)hel.fi

§ 269

Den av ledamoten Reetta Vanhanen väckta motionen om starkare psykosocialt stöd i vården vid livets slutskede

HEL 2018-001297 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Reetta Vanhanen väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Reetta Vanhanen och 23 andra ledamöter föreslår i sin motion att det psykosociala stödet ska förstärkas i vården i slutskedet av livet som en integrerad del av den palliativa vården och terminalvården samt i hemsjukhuset.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till social- och hälsovårdsnämndens utlåtande och konstaterar att terminalvården är den del av den palliativa vården, dvs. vård som lindrar symtom. Med palliativ vård avses en aktiv integrerad vård av en obotligt sjuk patient och dennes anhöriga. Syftet är att lindra smärta och annat lidande samt att erbjuda så god livskvalitet som möjligt åt patienten och de anhöriga. Terminalvård ges under en människas sista livsveckor eller dagar när funktionsförmågan vanligen märkbart försämrats. Palliativ vård, dvs. vård som lindrar symtomen, och terminalvård grundar sig på en i god tid utarbetad förebyggande vårdplan och ett beslut om terminalvård.

Social- och hälsovårdsministeriet har gett rekommendationer (STM 2017:44) för hur palliativ och terminalvård ska organiseras. Rekommendationerna innehåller kompetens- och kvalitetskrav för de olika nivåerna i social- och hälsovårdens servicesystem. Alla vårdenheter och specialistsjukvården måste erbjuda palliativ vård och terminalvård.

Vården delas in enligt kravnivå. I Helsingfors erbjuder Terhohemmet och HUCS palliativa enhet terminalvård på krävande specialnivå. Palliativa avdelningen och terminalvårdsavdelningen, palliativa polikliniken och hemsjukhuset vid Storkärrs sjukhus i Helsingfors ansvarar för terminalvård på specialnivå. På denna nivå är terminalvården den primära funktionen och personalen har specialistutbildning.

Service på basnivå tryggar terminalvården nära patientens hem. Till basnivån hör t.ex. hemvård, socialvårdens dygnetruntoenden (t.ex. effektiviserat serviceboende) och sådana sjukhusavdelningar där man vårdar döende patienter men terminalvård inte är avdelningens huvudsakliga funktion.

En patient inom specialistsjukvården får palliativa riktlinjer för vården när man inte längre kan påverka sjukdomen. Patienten flyttas till en enhet inom Helsingfors stad om det inte planeras specialtekniker för symtombehandling eller situationen eller symtomen inte kräver vård i Terhohemmet. Om patienten har god funktionsförmåga skickas remiss till den palliativa polikliniken. Om patienten behöver sjukhusvård ges remiss antingen till hemsjukhuset eller till Storkärrs sjukhus. Patientens egen åsikt inverkar på hänvisningen till vårdplats.

Terminalvård dygnet runt i boendeenheten inleds när patienten börjar må sämre. I boendeenheten har man avtalat om vård till livets slut, vårdplanen har gjorts med hänsyn till eventuella problem. Om man behöver hjälp vid behandlingen av symtom, t.ex. en smärtpump, skickas remiss till hemsjukhuset. Då blir vårdansvaret och basvården i boendeenheten, men hemsjukhusets läkare ansvarar för medicineringen. Hemsjukhuset kan även annars konsulteras i frågor kring palliativ vård och terminalvård.

I hemsjukhusets terminalvård avled 318 personer hemma varav 138 (43 %) i vårdenheten 2017. På hemsjukhusets s.k. telefonlista fanns ca 300 palliativa patienter och 50 patienter hade börjat på den palliativa polikliniken.

I Helsingfors kan patienterna i den palliativa vården vid behov skaffa särskilt psykosocialt stöd från Terhohemmet. När antalet patienter inom den palliativa vården ökar, ökar även behovet av psykosocialt stöd. Behovet av tillräckligt stöd är särskilt viktigt i terminalvård hemma, eftersom detta kommer att öka i framtiden. Social- och hälsovårdssektorn

bedömer behovet av psykosocialt stöd och bereder sig på att öka detta på så sätt att stödet garanteras både för patienten och för de anhöriga som en del av vården den sista levnadstiden och i den palliativa vården.

En god terminalvård och palliativ vård utgör en del av hälsovården som kräver yrkesskicklighet. Det är viktigt att patienten får den bästa möjliga livskvaliteten i slutskedet samt att patienten och de anhöriga får stöd i sorgprocessen. Social- och hälsovårdsnämnden poängterar i sitt utlåtande att det psykosociala stödet bör ökas, exempelvis familjernas behov av krisarbete av en psykiatrisk sjukvårdare i terminalvården, den palliativa vården och särskilt i hemsjukhuset.

Stadsstyrelsen konstaterar att det psykosociala stödet bör ökas (exempelvis en psykiatrisk sjukvårdare för den palliativa polikliniken och hemsjukhuset), likaså krisarbetet för familjer i stadens terminalvård och palliativa vård och särskilt i hemsjukhuset.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Vanhanen Reetta Aloite Kvsto 31012018 3

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 591

HEL 2018-001297 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Reetta Vanhasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

17.09.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

26.09.2018

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Lisäys perustelujen loppuun:

”Kaupunginhallitus toteaa, että psykososiaalista tukea (esimerkiksi psykiatrinen sairaanhoitaja palliatiivisen poliklinikan ja kotisairaalan käyttöön) ja perheille suunnattua kriisityötä pyritään lisäämään kaupungin saattohoidossa ja palliatiivisessa hoidossa sekä erityisesti kotisairaalassa.”

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.05.2018 § 145

HEL 2018-001297 T 00 00 03

Esitys

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon valtuutettu Reetta Vanhasen ja 27 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien psykososiaalisen tuen vahvistamista elämän loppuvaiheen hoidossa:

”Saattohoito on osa palliatiivista eli oireita lievittävää hoitoa. Palliatiivisella hoidolla tarkoitetaan parantumattomasti sairaan potilaan ja hänen läheistensä aktiivista kokonaisvaltaista hoitoa. Sen tarkoituksena on lievittää kipua ja muuta kärsimystä sekä tarjota mahdollisimman hyvä elämänlaatu potilaalle ja hänen läheisilleen. Saattohoito ajoittuu ihmisen viimeisille elinviikoille tai päiville, jolloin toimintakyky on yleensä merkittävästi heikentynyt. Palliatiivisen eli oireita lievittävän hoidon ja saattohoidon antaminen perustuu hyvissä ajoin tehtyyn ennakoivaan hoitosuunnitelmaan ja saattohoitopäätökseen.

Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut suositukset palliatiivisen hoidon ja saattohoidon järjestämisestä, Palliatiivisen hoidon ja saattohoidon järjestäminen, Sosiaali- ja terveysministeriö (2017:44). Ne sisältävät osaamis- ja laatukriteerit sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujär-

jestelmän eri tasoille. Suosituksen mukaan oireita lievittävää hoitoa ja saattohoitoa on oltava saatavilla hoivayksiköistä erikoissairaanhoidon.

Hoitoa porrastetaan vaativuuden mukaan: Helsingissä vaativaa erityistason saattohoitoa antavat HYKS:n palliatiivinen yksikkö ja Terhokoti. Erityistason saattohoidosta vastaa Helsingin Suursuon sairaalan palliatiivinen osasto ja saattohoito-osasto, palliatiivinen poliklinikka sekä sairaalatasoista hoitoa kotiin vievä kotisairaala. Erityistasolla saattohoito on pääasiallinen toimi ja henkilökunta on erityiskoulutettu.

Perustason palvelut turvaavat saattohoidon lähellä potilaan kotia. Perustason kuuluvat esimerkiksi kotihoito, sosiaalihuollon ympärivuorokautiset asumisyksiköt esim. tehostettu palveluasuminen sekä sairaaloiden sellaiset osastot, joissa hoidetaan kuolevia potilaita, mutta saattohoito ei ole osaston päätoimi.

Erikoissairaanhoidon potilaalle tehdään palliatiivinen hoitolinjaus siinä vaiheessa, kun sairauteen ei voida enää vaikuttaa. Potilas siirtyy Helsingin kaupungin yksikköön, jos suunnitteilla ei ole oirehoidon erityistekniikoita tai ei ole Terhokodin hoitoa vaativia oireita tai tilannetta. Jos potilaalla on hyvä toimintakyky, tehdään lähete palliatiiviselle poliklinikalle. Jos potilas tarvitsee sairaalahoidon, tehdään lähete joko kotisairaalaan tai Suursuon sairaalaan. Potilaan omalla mielipiteellä on vaikutusta, mihin hoitopaikkaan hänet ohjataan.

Ympärivuorokautisessa asumisyksikössä saattohoito alkaa, kun potilaan vointi heikkenee. Asumisyksikössä on sovittu hoidosta elämän loppuun asti, hoitosuunnitelma on tehty ennakoiden mahdolliset ongelmat. Jos oirehoidossa tarvitaan apua, kuten kipupumppua, tehdään lähete kotisairaalaan. Tällöin hoitovastuu ja perushoito säilyvät asumisyksikössä, mutta kotisairaalan lääkäri vastaa oirelääkityksestä. Kotisairaala on muulloinkin konsultoitavissa palliatiiviseen hoitoon ja saattohoitoon liittyvissä asioissa. Asumisyksikössä on moniammatillinen henkilökunta.

Kotisairaalan saattohoidossa oli vuonna 2017 kotona kuolleita 318, josta hoivayksiköissä 138 (43 %). Kotisairaalan ns. soittolistalla oli noin 300 palliatiivista potilasta ja palliatiivisella poliklinikalla oli aloittanut syyskuusta alkaen 50 potilasta.

Helsingin palliatiivisen hoidon potilaita hoitaviin yksiköihin on tarvittaessa mahdollisuus hankkia erityistä psykososiaalista tukea Terhokodista. Palliatiivisten potilaiden määrän kasvaessa myös psykososiaalisen tuen tarve kasvaa. Erityisesti kotona tapahtuvassa saattohoidossa tuen riittävyys on tärkeää, koska kotona tapahtuva saattohoito lisääntyy tulevaisuudessa. Sosiaali- ja terveystoimiala arvioi psykososiaalisen tuen tarvetta ja varautuu tarvittaessa lisäämään sitä niin, että riittävä tuki

26.09.2018

varmistetaan sekä potilaille että omaisille osana elämän loppuvaiheen hoitoa saattohoidossa ja palliatiivisessa hoidossa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että psykososiaalista tukea (esimerkiksi psykiatrinen sairaanhoitaja palliatiivisen poliklinikan ja kotisairaalan käyttöön) ja perheille suunnattua kriisityötä pyritään lisäämään kaupungin saattohoidossa ja palliatiivisessa hoidossa sekä erityisesti kotisairaalassa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Laadukas saattohoito ja palliatiivinen hoito ovat osa terveydenhoitoa ja vaativat ammattitaitoa. Potilaan paras mahdollinen elämänlaatu elämän loppuvaiheessa sekä potilaan ja omaisten suruprosessin tukeminen elämän loppuvaiheen hoidossa on tärkeää sekä potilaalle että omaisille. Sovitut toimintakäytännöt hoidon eri vaiheissa ovat tärkeitä hoitohenkilökunnalle ja lisäävät osaltaan myös henkilöstön työhyvinvointia.”

Käsittely

22.05.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia jälkeen: "Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että psykososiaalista tukea (esimerkiksi psykiatrinen sairaanhoitaja palliatiivisen poliklinikan ja kotisairaalan käyttöön) ja perheille suunnattua kriisityötä pyritään lisäämään kaupungin saattohoidossa ja palliatiivisessa hoidossa sekä erityisesti kotisairaalassa."

Kannattaja: jäsen Seija Muurinen

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Heli Koskisu, toiminnansuunnittelija: 310 28166

heli.koskisuo(a)hel.fi

Seija Meripaasi, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 310 52482

seija.meripaasi(a)hel.fi

Kristina Backlund, johtajalääkäri, puhelin: 310 42617

kristina.backlund(a)hel.fi

§ 270

Den av ledamoten Kati Juva väckta motionen om övervakade narkotikarum

HEL 2018-003217 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Kati Juva väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Kati Juva och 20 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska utreda möjligheterna att erbjuda öppna och övervakade lokaler för användning av narkotika. De som väckt motionen anser att man härigenom skulle öka stödet för de narkotikaberoende och samtidigt minska de olägenheter som injektionerna till exempel i offentliga toalettutrymmen orsakar den övriga befolkningen.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Social- och hälsovårdsnämnden, Helsingfors polisinspektion och Institutet för hälsa och välfärd har gett utlåtande om motionen.

Stadsstyrelsen konstaterar att Helsingfors upprätthåller verksamhet som minskar användningen av narkotika på fem hälso- och socialrådgivningsställen för injektionsnarkomaner i olika delar av staden. Två av dessa fungerar i anslutning till dagverksamhetsenheter med låg tröskel. Dessutom byter rörliga arbetsgrupper och kamratakörer smutsiga injektionsredskap till rena och ger råd på gatan och i bostäder. Cirka 1 000 helsingforsare är med i ett opioidsstitutionsprogram som mins-

26.09.2018

kar riskanvändningen av narkotika och brottsligheten och främjar rehabiliteringen. I Helsingfors finns dessutom en dagcentral för hivpositiva, i vilken de får de behövliga hälso- och socialtjänsterna och möjligheten att byta ut sina använda sprutor till rena.

Hälso- och socialrådgivningsverksamheten, dagcentralerna, substitutionsprogrammet och de centraliserade tjänsterna för hivpositiva har på ett avgörande sätt inverkat på att hivpidemin avtagit, förebyggt spridningen av andra infektioner via blod samt minskat narkotikadödligheten och miljöolägenheter som orsakas av narkotika. Verksamhetsmodellerna som minskar olägenheterna har också gjort det möjligt att få kontakt med användarnas subkultur, byggt upp förtroende och gjort det därigenom möjligt för många att få fäste i vården.

Det finns cirka 100 övervakade narkotikarum i världen och de flesta ligger i Europa. På basis av undersökningar om narkotikarum kan man konstatera att övervakade injektionsrum lockar den allra mest marginaliserade gruppen av användare av injektionsnarkotika som har svaga kontakter till de övriga social- och hälsovårdstjänsterna. Övervakade injektionsrum främjar eventuellt narkomanernas hälsa eftersom rena och övervakade lokaler minskar risken för infektioner, sjukdomar som smittar via blod och överdosering, och dessutom kan de fungera som en kanal till andra social- och hälsovårdstjänster.

Social- och hälsovårdsnämnden föreslår i sitt utlåtande att möjligheterna för ett pilotprojekt för att inrätta ett övervakat injektionsrum för narkotikaberoende utreds under innevarande år. Utredningen kan göras upp genom att social- och hälsovårdssektorn i samarbete med stadens övriga sektorer, polisen, Institutet för hälsa och välfärd, organisationer och erfarenhetsexperter sätter sig in i erfarenheterna från utlandet.

Stadsstyrelsen konstaterar att det är motiverat att göra upp en utredning om ett pilotförsök på bred basis i enlighet med nämndens förslag. Den noggranna planeringen som nämnden tar upp i sitt utlåtande ska förutom bedömningen av konsekvenserna för hälsan och välbefinnandet och för den allmänna ordningen även omfatta bedömningen av juridiska frågor. Stadsstyrelsen anser dessutom att det är motiverat för att tjänsteansvaret ska riktas rätt att stadsstyrelsen ska fatta ett särskilt beslut om igångsättningen av ett eventuellt pilotprojekt efter att utredningen blivit färdig.

Stadsstyrelsen konstaterar ytterligare att en annan motion med samma tema om identifiering av narkotika som en del av det förebyggande missbrukarbetet är under beredning och sänds för utlåtande till social- och hälsovårdsnämnden.

Föredragande

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

26.09.2018

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Juva Kati Aloite Kvsto 14032018 9
- 2 Poliisin lausunto 25.4.2018
- 3 Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen lausunto 23.5.2018

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 554

HEL 2018-003217 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginhallitukselle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Kati Juvan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 19.06.2018 § 168

HEL 2018-003217 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon valtuutettu Kati Juvan ym. valtuustoaloitteesta koskien huumeidenkäyttäjien turvallisia käyttötiloja:

"Huumeidenkäytöstä johtuvia haittoja vähentävänä toimintana Helsingissä on eri puolilla kaupunkia viisi suonensisäisesti huumeita käyttäville tarkoitettua terveys- ja sosiaalineuvontapistettä, joista kaksi toimii ma-

talán kynnyksen päivätöimintayksiköiden yhteydessä. Lisäksi liikkuvat työryhmät ja vertaistöimijat vaihtavat puhtaita käyttövälineitä ja antavat neuvontaa kadulla ja asunnoissa. Noin 1 000 helsinkiläistä on opioidi-korvaushoito-ohjelmassa, jolla on huumeiden riskikäyttöä ja rikollisuutta vähentävä sekä kuntoutumista edistävä vaikutus. Lisäksi Helsingissä on HIV-positiivisille huumeidenkäyttäjille tarkoitettu päiväkeskus, jossa he saavat tarvitsemansa terveys- ja sosiaalipalvelut sekä mahdollisuuden vaihtaa käytetyt välineet puhtaisiin.

Terveys- ja sosiaalineuvontatöiminta, päiväkeskukset, korvaushoito-ohjelma sekä HIV-positiivisten keskitetyt palvelut ovat ratkaisevalla tavalla vaikuttaneet huumeiden käyttäjien HIV-epidemian loppumiseen ja ehkäisseet muiden veriteitse tarttuvien tautien leviämistä, vähentäneet huumeakuolemia sekä vähentäneet huumeidenkäytöstä ympäristölle koituvia haittoja. Nämä haittoja vähentävät töimintamallit ovat myös mahdollistaneet kontaktin luomisen käyttäjien alakulttuuriin, luoneet luotamusta ja mahdollistaneet siten monelle myös hoitoon kiinnittymisen.

Valvottuja huumeidenkäyttötiloja on maailmalla noin 100, joista suurin osa Euroopassa. Niitä koskevistä tutkimuksista voidaan yhteenvetona todeta, että valvotut pistotilat vetävät puoleensa kaikkein marginalisointuneinta suonensisäisten huumeiden käyttäjäkuntaa, jonka yhteydet muihin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin ovat heikot. Valvotulla pistotilalla voi olla huumeidenkäyttäjien terveyttä edistävä vaikutus, koska puhtaissa ja valvotuissa tiloissa tulehdusten, veriteitse tarttuvien tautien ja yliannostusten riski vähenee, minkä lisäksi ne voivat toimia väylänä muihin sosiaali- ja terveyspalveluihin.

Sosiaali- ja terveystöimiala selvittää vuoden 2018 aikana mahdollisuutta pilotoida huumeriippuvaisille tarkoitettua valvottua pistotilaa. Selvitys tehdään ulkomaisiin kokemuksiin perehtyen yhteistyössä kaupungin muiden töimialojen, poliisin, THL:n, järjestöjen ja kokemusasiantuntijoiden kanssa. Lausunnon liitteenä 2 on THL:n lausunto valvotuista pistotiloista ja liitteenä 3 Helsingin poliisin lausunto huumausaineiden käyttäjien käyttötiloista.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Huolellisesti suunnitellut ja piikkihuumeiden käyttäjien aiheuttamien alueellisten häiriöiden kannalta oikein kohdenneet valvotut pistotilat voivat olla hyödyllinen lisä nykyisiin terveys- ja sosiaalineuvontapisteisiin ja muihin huumehaittoja vähentäviin palveluihin Helsingissä. Pistotilat edustavat kansanterveydellistä näkökulmaa huumetyöhön, mutta niillä voi olla positiivisia vaikutuksia myös yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen.”

Käsittely

19.06.2018 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Ylihoitaja Leena Alho oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Asiassa tehtiin seuraava palautusehdotus:

Palautusehdotus 1:

Jäsen Mari Rantanen: Esitän asiaa palautettavaksi seuraavin perustein:

Yhteiskunnan, tässä tapauksessa Helsingin kaupungin on noudatettava tarkoin toiminnassaan lakia. Suomen rikoslaki määrittelee huumausaineen käyttörikoksen ja aloite on ristiriidassa voimassaolevan lainsäädännön kanssa. On kestävä ajatus, että julkinen toimija voisi olla tukemassa osaltaan laitonta toimintaa viran- ja/tai toimenhaltijoiden valvonnassa. Myös poliisi lainvalvojana lausunnossaan pitää aloitetta ristiriidassa voimassaolevan lainsäädännön kanssa.

Helsingin kaupunki ei voi olla huumausaineiden käyttäjän toiminnan hyväksyjä. Hyvin usein raitistuneiden päihteidenkäyttäjien kertomuksista tulee ilmi se seikka, että he tarvitsivat toiminnalleen yhden hyväksyjän päihteiden täyttämässä elämässään. Tämä hyväksyjä ei voi olla yhteiskunta. Sen sijaan yhteiskunnan tulee tarjota auttavaa kättä tilanteessa, jossa päihteidenkäyttäjä haluaa raitistua ja pyrkii takaisin terveelliseen ja normaaliin elämään.

Huumausaineiden käyttäjä on täysin tietoinen riskistä, jonka hän ottaa ostaessaan laitonta ja tuntematonta huumausainetta kadulta. Aineen sisältöä ja vahvuutta ei voi tietää, ei myöskään sitä millaisella annoksella ainetta tulisi käyttää. On erikoinen ajatus, että tätä riskiä hallittaisiin verorahoitteen julkisen sektorin toimesta. Vastuu on yksilöllä laittomasta toiminnasta ja julkisen sektorin tulee olla apuna silloin kun ihminen ei enää halua olla mukana laittomassa päihteiden maailmassa.

Aloitteessa esitetty uusi toimintamalli tuottaisi lisää menoja sillä valvotut turvalliset huumeidenkäyttötilat vaatisivat terveydenhuoltohenkilökuntaa sekä henkilökunnan turvallisuudesta vastaavaa henkilökuntaa. Olisi huomattavasti asiallisempaa ja todennäköisesti tehokkaampaa sijoittaa tämä henkilökunta sekä päihteidenkäytön ennaltaehkäisyyn että vieroittautumiseen ja kuntoutumiseen.

Päihteidenkäyttäjien asiallinen ja inhimillinen kohtaaminen ja kohtelu ei ole riippuvainen siitä, kuinka pitkälle yhteiskunta on valmis hyväksymään elämäntavan ja riippuvuuden. Inhimillisuus ja asiallisuus mitataan siinä, miten yhteiskunta on valmis auttamaan siinä kohdassa

26.09.2018

kun päihteidenkäyttäjät haluaa irti päihteistä. Silloin nopea ja tehokas apu matalalla kynnyksellä ja riittävän pitkään hoitoon on tarpeen.

Jäsen Mari Rantasen palautusehdotus raukesi kannattamattomana.

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Leo Bergman: Lisätään terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia koskevan kappaleen loppuun: "Huumausaineiden käytön rangaistavuus asettaa kuitenkin haasteita kokeilun toteuttamiselle. Paras hyöty kokeilusta saataisiin todennäköisesti tilanteessa, jossa huumausaineiden käyttö olisi dekriminisoitu."

Jäsen Leo Bergmanin vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Sami Heistaro: Pilotin mahdollisuutta selvittäessä tulee arvioida huolella esitetyn toiminnan oikeudelliset näkökohdat suomalaisessa toimintaympäristössä. Lisäksi selvityksessä on määriteltävä se mahdollinen lisäarvo, minkä esitetty toiminta toisi jo olemassa oleviin palveluihin nähden, myös suhteessa esitetyn toiminnan edellyttämiin kustannuksiin. Lautakunta edellyttää, että selvityksen valmistuttua mahdollinen pilotti, mikäli selvitys sitä oikeudellisten ja muiden näkökohtien osalta puoltaisi, tuodaan lautakunnalle erikseen päätettäväksi.

Kannattaja: jäsen Matias Pajula

Vastaehdotus 3:

Jäsen Tapio Bergholm: Lisätään lausunnon viimeiseen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia ensimmäisen loppuun: "...valvottua pistotilaa mahdollisesti esimerkiksi neulanvaihtopisteiden yhteydessä."

Kannattaja: jäsen Karita Toijonen

Vastaehdotus 4:

Jäsen Sandra Hagman: Lisätään terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia koskevan kappaleen ensimmäisen virkkeen jälkeen: "Käyttötilaa suunnitellaan toteutettavaksi ensisijaisesti kaupungin omana toimintana. Näin voidaan kerätä luotettavaa tietoa toiminnan hyvinvointivaikutuksista, sekä parhaiten ohjata käyttäjiä tarvitsemiensa sosiaali- ja terveyspalveluiden äärelle."

Kannattaja: jäsen Karita Toijonen

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

26.09.2018

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Sami Heistaro): Pilotin mahdollisuutta selvitetessä tulee arvioida huolella esitetyn toiminnan oikeudelliset näkökohdat suomalaisessa toimintaympäristössä. Lisäksi selvityksessä on määriteltävä se mahdollinen lisäarvo, minkä esitetty toiminta toisi jo olemassa oleviin palveluihin nähden, myös suhteessa esitetyn toiminnan edellyttämiin kustannuksiin. Lautakunta edellyttää, että selvityksen valmistuttua mahdollinen pilotti, mikäli selvitys sitä oikeudellisten ja muiden näkökohtien osalta puoltaisi, tuodaan lautakunnalle erikseen päätettäväksi.

Jaa-äännet: 9

Katju Aro, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Sandra Hagman, Kati Juva, Johan Lund, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 4

Sami Heistaro, Seija Muurinen, Matias Pajula, Mari Rantanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 4.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Tapio Bergholm): Lisätään lausunnon viimeiseen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia ensimmäisen loppuun: "...valvottua pistotilaa mahdollisesti esimerkiksi neulanvaihtopisteiden yhteydessä."

Jaa-äännet: 8

Katju Aro, Leo Bergman, Sami Heistaro, Johan Lund, Seija Muurinen, Matias Pajula, Mari Rantanen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 5

Tapio Bergholm, Sandra Hagman, Kati Juva, Karita Toijonen, Tuomas Tuure

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 5.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Sandra Hagman): Lisätään terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia koskevan kappaleen ensimmäisen virkkeen jälkeen: "Käyttötilaa suunnitellaan toteutettavaksi ensisijaisesti kaupungin omana toimintana. Näin voidaan kerätä luotettavaa tietoa toiminnan hyvinvointivaikutuksista, sekä parhaiten ohjata käyttäjiä tarvitsemiensa sosiaali- ja terveyspalveluiden äärelle."

Jaa-äännet: 10

Katju Aro, Leo Bergman, Sami Heistaro, Kati Juva, Johan Lund, Seija Muurinen, Matias Pajula, Mari Rantanen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Tapio Bergholm, Sandra Hagman, Karita Toijonen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 3.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnosta jätettiin seuraavat eriävät mielipiteet:

Jäsen Mari Rantanen: "Yhteiskunnan, tässä tapauksessa Helsingin kaupungin on noudatettava tarkoin toiminnassaan lakia. Suomen rikoslaki määrittelee huumausaineen käyttörikoksen ja aloite on ristiriidassa voimassaolevan lainsäädännön kanssa. On kestävä ajatus, että julkinen toimija voisi olla tukemassa osaltaan laitonta toimintaa viran- ja/tai toimenhaltijoiden valvonnassa. Myös poliisi lainvalvojana lausunnossaan pitää aloitetta ristiriidassa voimassaolevan lainsäädännön kanssa.

Helsingin kaupunki ei voi olla huumausaineiden käyttäjän toiminnan hyväksyjä. Hyvin usein raitistuneiden päihteidenkäyttäjien kertomuksista tulee ilmi se seikka, että he tarvitsivat toiminnalleen yhden hyväksyjän päihteiden täyttämässä elämässään. Tämä hyväksyjä ei voi olla yhteiskunta. Sen sijaan yhteiskunnan tulee tarjota auttavaa kättä tilanteessa, jossa päihteidenkäyttäjä haluaa raitistua ja pyrkii takaisin terveelliseen ja normaaliin elämään.

Huumausaineiden käyttäjä on täysin tietoinen riskistä, jonka hän ottaa ostaessaan laitonta ja tuntematonta huumausainetta kadulta. Aineen sisältöä ja vahvuutta ei voi tietää, ei myöskään sitä millaisella annoksel-

la ainetta tulisi käyttää. On erikoinen ajatus, että tätä riskiä hallittaisiin verorahoitteisen julkisen sektorin toimesta. Vastuu on yksilöllä laittomasta toiminnasta ja julkisen sektorin tulee olla apuna silloin kun ihminen ei enää halua olla mukana laittomassa päihteiden maailmassa.

Aloitteessa esitetty uusi toimintamalli tuottaisi lisää menoja sillä valvotut turvalliset huumeidenkäyttötilat vaatisivat terveydenhuoltohenkilökuntaa sekä henkilökunnan turvallisuudesta vastaavaa henkilökuntaa. Olisi huomattavasti asiallisempaa ja todennäköisesti tehokkaampaa sijoittaa tämä henkilökunta sekä päihteidenkäytön ennaltaehkäisyyn että vieroittautumiseen ja kuntoutumiseen.

Päihteidenkäyttäjien asiallinen ja inhimillinen kohtaaminen ja kohtelu ei ole riippuvainen siitä, kuinka pitkälle yhteiskunta on valmis hyväksymään elämäntavan ja riippuvuuden. Inhimillisuus ja asiallisuus mitataan siinä, miten yhteiskunta on valmis auttamaan siinä kohdassa kun päihteidenkäyttäjä haluaa irti päihteistä. Silloin nopea ja tehokas apu matalalla kynnyksellä ja riittävän pitkään hoitoon on tarpeen."

Jäsenet Sami Heistaro, Seija Muurinen ja Matias Pajula: "Joidenkin muissa maissa tehtyjen selvitysten tai tutkimusten mukaan huumeriippuvaisille osoitetut tilat huumeiden käyttöä varten ovat tuottaneet myönteisiä tuloksia. Vertailutiedon puute muista huumeriippuvaisille tarkoitetuista palveluista eri maissa vaikeuttaa kuitenkin tulosten hyödyntämistä Helsingissä.

Kokoomuksen lautakuntaryhmä suhtautuu myönteisesti huumeriippuvaisten ihmisten neuvontaan, terveiden valintojen tukemiseen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Kyseisen huumeidenkäyttötilan perustaminen kuitenkin saattaa olla ristiriidassa nykylainsäädännön kanssa. Kaupungin oikeuspalvelujen kannanottoa ei myöskään ollut käytettävissä aloitelausunnosta päätettäessä, joten emme voi tukea aloitetta nyt esitetyssä muodossa."

05.06.2018 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

§ 271

Den av ledamoten Pia Kopra väckta motionen om tryggande av Heikki Hurstis mathjälp i fortsättningen

HEL 2018-001998 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Pia Kopra väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Pia Kopra och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att Heikki Hurstis mathjälp ska tryggas med tilläggsfinansiering.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till social- och hälsovårdsnämndens utlåtande och konstaterar att det i Helsingfors finns föreningar, stiftelser, församlingar och andra som delar ut livsmedel gratis och ordnar gemensamma måltider antingen gratis eller mycket förmånligt. Människor som anlitar livsmedelsutdelningen lever i levnadsförhållanden av varierande svårighetsgrad.

Social- och hälsovårdsnämnden delar årligen ut bidrag åt föreningar och stiftelser. En av bidragstagarna är Veikko ja Lahja Hurstin laupeudentyö – pelastakaa Suomen nuoret ry som ordnar utdelning av livsmedel och kläder i Helsingfors. Storleken av det belopp som beviljas föreningen bestäms årligen på basis av uppgifter i ansökan. Målsättningen är att trygga föreningens fortsatta verksamhet. Föreningen har inte begärt omprövning av bidragsbeslutet för år 2018.

26.09.2018

Representanter från social- och hälsovårdssektorn har sedan december 2017 varit aktivt i kontakt med representanter för Veikko ja Lahja Hurstin laupeudentyö – pelastakaa Suomen nuoret ry för att säkerställa att det finns tillräckliga ekonomiska förutsättningar för att verksamheten kan fortsätta. Föreningen deltar även i ett arbete där man tillsammans med flera aktörer söker nya alternativ för samarbete och organisering av mathjälp i Helsingfors.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Kopro Pia Aloite Kvsto 14022018 4

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 592

HEL 2018-001998 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Pia Kopran aloitteen loppuun käsitellyksi.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.05.2018 § 143

HEL 2018-001998 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi valtuutettu Pia Kopran ym. Heikki Hurstin ruoka-avun jatkamisen turvaamista koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Helsingissä toimii yhdistyksiä, säätiöitä, seurakuntia ja muita tahoja, jotka jakavat elintarvikkeita maksutta niitä tarvitseville ja tarjoavat maksuttomia tai hyvin halpoja mahdollisuuksia yhteisruokailuun. Elintarvikejakeluihin turvautuvat hyvin erilaiset ihmiset vaihtelevissa vaikeissa elämäntilanteissa. Näistä nk. leipäjonoista on mahdollista saada apua silloin, kun välttämättömän ruuan hankkiminen ei muuten esimerkiksi suurten taloudellisten vaikeuksien vuoksi ole mahdollista. Sosiaali- ja terveyslautakunta jakaa vuosittain avustuksia yhdistyksille ja säätiöille ja näistä muutamia kohdistuu elintarvikejakeluihin.

Yksi avustuksen saajista on elintarvike- ja vaatejakelua Helsingissä järjestävä Veikko ja Lahja Hurstin laupeudentyö – pelastakaa Suomen nuoret ry. Yhdistykselle myönnettävän avustuksen suuruus päätetään vuosittain hakemuksessa saatujen tietojen perusteella. Tavoitteena avustamisessa on yhdistyksen toiminnan jatkuvuuden turvaaminen. Yhdistys ei ole tehnyt oikaisuvaatimusta vuotta 2018 koskevasta avustuspäätöksestä.

Sosiaali- ja terveystoimialan edustajat ovat joulukuusta 2017 alkaen olleet aktiivisessa yhteydessä Veikko ja Lahja Hurstin laupeudentyö – pelastakaa Suomen nuoret ry:n edustajiin ja varmistaneet, että toiminnan jatkumiselle on riittävät taloudelliset edellytykset. Näin tehtiin viimeksi 20.3.2018 käydyssä neuvottelussa, jossa todettiin yksityisten lahjoitusten merkittävä kasvu.

Yhdistys on lisäksi kutsuttu mukaan sosiaali- ja terveystoimialalla käynnissä olevaan työskentelyyn, jossa useiden toimijoiden kanssa etsitään ruoka-avun jakamisen mahdollisia uusia yhteistyö- ja järjestämisvaihtoehtoja Helsingissä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Riittävä, ravitseva ja monipuolinen ravinto on ihmisen terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitämisen ja edistämisen kannalta välttämätöntä. Liian vähäinen, yksipuolinen tai epäterveellinen ravinto voi aiheuttaa erilaisia ongelmia ja lisätä sairauden tai hyvinvoinnin riskejä. Maksuttoman elintarvikkeiden jakelun avulla voidaan ihmiselle antaa hätäapua tilanteissa, jossa ruokaa ei muulla tavoin ole mahdollista saada."

Käsittely

26.09.2018

22.05.2018 Ehdotuksen mukaan

Asiassa tehtiin seuraava palautusehdotus:

Palautusehdotus 1:

Jäsen Mari Rantanen: Palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että Veikko ja Lahja Hurstin laupeudentyöhön myönnetään 50 000 euron lisärahoitus kuten aloitteessa on esitetty.

Perustelut: Yksityiset lahjoitukset eivät riitä takaamaan työn jatkuvuutta. Asiakasmäärät ruoanjakelussa kasvavat edelleen. Helsingin kaupunki ei voi myöskään vetäytyä vastuustaan vetoamalla yksityisten lahjoitusten kasvuun. Helsingin kaupungilla on suurempi vastuu asukkaidensa elämänedellytyksistä kuin vaikkapa amerikkalaisella rockyhtyeellä. Heikki Hurstilta 21.5.2018 saadun tiedon mukaan työn jatkuvuus on jälleen uhattuna viimeistään tulevana syksynä eikä Hursti ole jäänyt siihen käsitykseen, että oikaisuvaatimus olisi käytännössä relevantti komponentti muuttaa lautakunnan päätöstä. Samaan aikaan kun asiakasmäärät ovat vuosi vuodelta kasvussa, on Hurstin avustusta leikattu 50 000 eurolla viime vuosina.

Jäsen Mari Rantasen palautusehdotus raukesi kannattamattomana.

Jäsen Mari Rantanen jätti lausunnosta eriävän mielipiteen.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Hanna-Leena Nuutinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42662
hanna-leena.nuutinen(a)hel.fi

26.09.2018

§ 272

Den av ledamoten Alviina Alametsä väckta motionen om ökning av psykiatrisk hjälp med låg tröskel

HEL 2018-002003 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Alviina Alametsä väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Alametsä Alviina Aloite Kvsto 14022018 10

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Alviina Alametsä och 33 andra ledamöter föreslår i sin motion att psykiatriska tjänster med låg tröskel ska ökas.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till social- och hälsovårdsnämndens utlåtande och konstaterar att ordnandet av psykiatriska tjänster och missbrukartjänster utgår från principen att tjänster ordnas i främsta rummet på basnivå och med låg tröskel, att serviceutbudet är mångsidigt och att vården och servicen skräddarsys enligt klientens och patientens behov. Tjänsterna produceras enligt flerkanalprincipen, multiprofessionellt och återhämtningsorienterat. Vården har delats upp mellan basnivå och specialnivå, och de nationella rekommendationerna för god medicinsk praxis följs i vården.

I Helsingfors har den psykiatriska vården och missbrukarvården delats så att hälsostationen är den preliminära vårdplatsen för patienter med lindriga och medelsvåra symtom och patienten hänvisas efter en bedömning till nödvändiga fortsatta undersökningar och fortsatt vård till exempel till psykiatri- och missbrukarcentraler.

Hälsostationer har sjukvårdare som är specialiserade på psykiatrisk vårdarbetet och missbrukarvård. Patienten hänvisas till deras mottagning efter hälsovårdarens eller läkarens bedömning av vårdbehovet. En sjukskötare i psykiatrisk vård och missbrukarvård kontaktar klienten i regel under samma dag. Hur brådskande vårdbehovet är bedöms per telefon eller på en konsultationsmottagning. För krispatienter har mottagningstider för akut vård reserverats. På årsnivån vårdar sjukskötarna i psykiatrisk vård och missbrukarvård ca 11 000 krispatienter, depressionspatienter eller patienter med ångestsyndrom (bedömningar för ADHD medräknade). Det är möjligt att vårda till exempel de flesta depressionspatienter inom primärvården på en hälsocentralläkarens och en hälsovårdarens mottagning eller på mottagningen hos en sjukskötare i psykiatrisk vård och missbrukarvård med hjälp av en konsulterande psykiater.

Även ungdomsstationen och de psykiatriska sjukskötarna inom studerandehälsovården tillhandahåller psykiatriska tjänster och missbrukartjänster på basnivå. Ungdomar i 13–29 års ålder och vuxna kan söka sig till dessa tjänster. Dessutom erbjuder Navigatorn Helsingfors yrkesövergripande rådgivning och stöd med låg tröskel i frågor som gäller hälsa, välbefinnande och möjligheterna att få vård för personer i 15–29 års ålder. På ungdomsstationen vårdas årligen 1 300 och inom studerandehälsovården 1 300 klienter med psykiatriska symtom eller missbrukssymtom.

Hösten 2017 inledde ambulering arbetsgrupper för allmän psykiatri och missbrukarvård inom de psykiatriska tjänsterna och missbrukartjänsterna sin verksamhet. De erbjuder konsultationshjälp, bedömning av vårdbehovet och kortinterventioner på plats eller hos patienten för basservicen (till exempel hälsostationerna, socialarbetet, servicecentralerna, de somatiska vårdavdelningarna), barnskyddet och boendetjänsterna inom ett par vardagar från begäran om hjälp. Servicen omfattar alla områden i Helsingfors och är en del av den nya tröskellösa och multiprofessionella servicemodellen för centralerna för hälsa och välbefinnande. Inom barnskyddet placeras dessutom sjukskötare i psykiatrisk vård och missbrukarvård som arbetar i arbetsgrupperna för bedömning av vårdbehovet och stödet för barnfamiljer.

Den brådskande behandlingen av psykiatriska symtom och missbrukssymtom på vardagar ordnas på hälsostationer. På kvällar och veckoslut

vårdas vuxna som blivit akut sjuka på jouten vid Haartmanska sjukhuset och Malms sjukhus. På jouten vid dessa sjukhus finns även specialläkarens psykiatriska dygnetruntjour med sjukskötare i psykiatrisk vård och missbrukarvård. Den psykiatriska jouten vårdar ca 7 000 patienter årligen.

I Helsingfors produceras den specialiserade psykiatriska öppenvården och den polikliniska missbrukarvården på lokala psykiatri- och missbrukarcentraler.

De lokala psykiatri- och missbrukarcentralerna får ca 6 000 remisser årligen och antalet patienter som får vård uppgår till ca 14 000 om året. Alla remisser bedöms antingen på ankomstdagen eller följande vardag. Icke-brådskande vård ordnas inom den lagstadgade tidsfristen. Vid brådskande allvarliga fall kan man direkt kontakta arbetsgrupperna för akut vård utan remiss. Vårdbegäran besvaras inom 1–3 dagar. Arbetsgrupperna för akut vård vårdar årligen 1 700 patienter i genomsnitt. De patienter som redan är inskrivna inom den psykiatriska vården kan på vardagar söka sig till akutmottagningen utan tidsbeställning. De som söker sig till missbrukarpoliklinikerna behöver ingen remiss eller förhandskontakt. Missbrukarpoliklinikerna vårdar totalt ca 5 000 patienter årligen.

Missbrukarpoliklinikernas verksamhetsprincip om mottagning utan tidsbeställning görs tillgängligare genom att utvidga servicens verksamhetstid och öka det därtill hörande rörliga arbetet. Social- och hälsovårdssektorn utreder möjligheterna till ett eventuellt pilotprojekt för en öppen psykiatrisk mottagnings- och rådgivningstjänst.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Alametsä Alviina Aloite Kvsto 14022018 10

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 556

26.09.2018

HEL 2018-002003 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Alviina Alametsän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.05.2018 § 144

HEL 2018-002003 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon valtuutettu Alviina Alametsän ym. valtuustoaloitteesta koskien matalan kynnyksen mielenterveysavun lisäämistä:

”Mielenterveys- ja päihdepalvelujen järjestämisen periaatteena on perustason ja matalan kynnyksen palvelujen ensisijaisuus, monipuolinen palveluvalikko sekä asiakkaalle ja potilaalle tarpeenmukainen hoidon ja palvelun räätälöinti. Palvelut tuotetaan monikanavaisesti, moniammatillisesti ja toipumissuuntautuneen orientaation mukaan. Hoito on porrastettu perustasoon ja erikoistasoon ja siinä noudatetaan kansallisia Käypä hoito -suosituksia.

Helsingissä mielenterveys- ja päihdeoireiden hoito on porrastettu siten, että lievien ja keskivaikeiden mielenterveys- ja päihdeoireiden ensisijainen hoitopaikka on terveysasema, josta potilas ohjataan arvion jälkeen tarvittaviin jatkotutkimuksiin ja hoitoihin erikoistalolle esim. psykiatria- ja päihdekeskuksiin.

Terveysasemilla toteutettavan työn tukemiseksi psykiatria- ja päihdepalvelut on sijoittanut terveysasemille mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajia, joiden vastaanotolle ohjaudutaan terveysaseman terveydenhoitajan tai lääkärin tekemän hoidon tarpeen arvioinnin jälkeen. Mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitaja on yhteydessä asiakkaaseen pääsääntöisesti samana päivänä yhteydenotosta: hoidon kiireellisyys arvioidaan puhelimesta tai konsultaativastaanotolla. Kriisipotilaille on

varattu akuuttiaikoja. Vuosittain mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajat hoitavat noin 11 000 kriisi-, masennus- tai ahdistuneisuushäiriöpotilasta (ml. ADHD -arviot). Esim. valtaosa depressiopotilaista voidaan hoitaa perusterveydenhuollossa terveyskeskuslääkärin ja terveydenhoitajan (tai mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajan) vastaanotoilla konsultoivan psykiatrin tuella.

Perustasolla mielenterveys- ja päihdepalveluja tarjoavat myös Nuorisoasema ja opiskeluterveydenhuollon psykiatriset sairaanhoitajat. 13–29 -vuotiaat nuoret ja aikuiset voivat hakeutua näihin joko ilman ennakkoyhteydenottoa tai omalla yhteydenotolla. Näiden lisäksi Ohjaamo Helsinki tarjoaa kynnyksetöntä moniammatillista neuvontaa ja tukea terveyteen, hyvinvointiin ja hoitoon pääsyyn liittyvissä kysymyksissä 15–29 -vuotiaille. Nuorisoasemalla hoidetaan 1 300 ja opiskeluterveydenhuollossa 1 300 mielenterveys- ja päihdeoireista kärsivää asiakasta vuosittain.

Psykiatria- ja päihdepalvelut tukee perustasoa mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden hoitamisessa myös muulla tavoin: syksyllä 2017 toimintansa aloittaneet psykiatria- ja päihdepalvelujen liikkuvat yleispsykiatrian ja päihdehoidon työryhmät tarjoavat kaikkialle peruspalveluihin (esim. terveysasemat, sosiaalityö, palvelukeskukset, somaattiset vuodeosastot), lastensuojeluun ja asumispalveluihin konsultaatioapua, hoidontarpeen arviointia ja lyhytinterventioita paikan päälle tai asiakkaan kotiin muutaman arkipäivän sisällä avunpyynnöstä. Palvelu on ulotettu Helsingin kaikille alueille ja se on osa uutta terveys- ja hyvinvointikeskuksissa toteutettavaa kynnyksetöntä ja moniammatillista toimintamallia. Tämän lisäksi lastensuojeluun ollaan sijoittamassa mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajia, jotka työskentelevät lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnin ja tuen työryhmissä.

Kiireellinen mielenterveys- ja päihdeoireiden hoito toteutetaan arkisin terveysasemilla. Iltaisin ja viikonloppuisin aikuisten äkilliset sairaudet hoidetaan Haartmanin ja Malmin päivystyksissä. Myös psykiatrian ympärivuorokautinen erikoislääkäritasoinen päivystys on Malmin ja Haartmanin sairaaloiden päivystyksissä ja sinne on sijoitettu psykiatrisia ja päihdetyön sairaanhoitajia. Psykiatrian päivystyksessä hoidetaan noin 7 000 potilasta/vuosi.

Helsingissä psykiatrian erikoistason avohoito ja poliklininen päihdehoito tuotetaan psykiatria- ja päihdepalvelujen alueellisissa psykiatria- ja päihdekeskuksissa: psykiatrisen erikoissairaanhoidon avohoidossa toteutettava tutkimus, hoito ja kuntoutus psykiatrian poliklinikoilla ja päihderiippuvuuskien hoito, avovieroitus ja opioidiriippuvaisten korvaushoito päihdepoliklinikoilla.

Tällä hetkellä alueellisille psykiatrian poliklinikoille tulee noin 6 000 lähetettä/vuosi ja siellä hoidetaan vuosittain noin 14 000 eri potilasta (luvut eivät sisällä terveysasemilla toimivien mielenterveys- ja päihde-työn sairaanhoitajien potilaita). Kaikki lähetteet arvioidaan joko saapumispäivänä tai seuraavana arkipäivänä. Kiireetön hoito tarjotaan lakisääteisessä määräajassa. Kiireellisissä vakavissa tilanteissa voi hakeutua suoraan akuuttityöryhmiin ilman lähetettä ja avuntarpeeseen vastataan 1–3 päivän sisällä yhteydenotosta. Akuuttityöryhmät hoitavat keskimäärin 1 700 eri potilasta vuodessa. Psykiatrisessa hoidossa olevat potilaat voivat hakeutua vastaanotoille ilman ajanvarausta (kiirevastaanotot arkisin klo 9–10.30 ja akuuttiajat joka arkipäivä). Päihdepoliklinikoille hakeutuva ei tarvitse lähetettä ja potilaat voivat hakeutua vastaanotolle ilman ennakkoyhteydenottoa arkisin klo 9–10.30 välisellä ajalla. Päihdepoliklinikat hoitavat yhteensä noin 5 000 eri asiakasta vuosittain.

Psykiatria- ja päihdepalvelut on asettanut erillistyöryhmän valmistelemaan muutosta päihdepoliklinikoiden VIA (vastaanotto ilman ajanvarausta) -toimintamalliin. Tavoitteena on lisätä palvelun saatavuutta laajentamalla toiminta-aikaa, aloittamalla liikkuva työ ja kehittämällä palvelua myös mielenterveysasiakkaiden palvelutarvetta paremmin vastaavaksi esimerkiksi terveys- ja hyvinvointikeskuksissa. Työryhmän esitys valmistuu 30.5.2018 mennessä.

Vastaanotto ilman ajanvarausta -toimintamallin osana selvitetään mahdollisuutta pilotoida avointa mielenterveysyksikköä jossain yksikössä (esimerkiksi terveys- ja hyvinvointikeskuksessa tai sen yhteydessä olevalla psykiatrian poliklinikalla) samanlaista vastaanottomallia kuin on päihdepoliklinikan avoimessa vastaanotossa. Mahdollisen pilotoinnin yhteydessä arvioidaan hoitomallin toimivuutta ja asiakastyytyväisyyttä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Voimavarojen oikea kohdentaminen edistää mielenterveys- ja päihdeoireiden varhaista tunnistamista ja hoitoa sekä hoidon vaikuttavuutta. Perustason ja matalan kynnyksen palvelujen ensisijaisuus lisäävät asiakkaan osallisuutta, vahvistavat arjessa selviytymistä ja vähentävät erityistason palvelujen tarvetta."

Käsittely

22.05.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja Mikko Tamminen oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn ajan.

26.09.2018

Puheenjohtaja Sanna Vesikansan joutui poistumaan kesken asian käsitellyn kokouksesta ja varapuheenjohtaja Karita Toijonen tuli hänen tilalleen puheenjohtajaksi kokouksen loppuajaksi.

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Tehdään seuraava lisäys lausunnon viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Vastaanotto ilman ajanvarausta -toimintamallin osana selvitetään mahdollisuutta pilotoida avointa mielenterveysyksikköä jossain yksikössä (esimerkiksi terveys- ja hyvinvointikeskuksessa tai sen yhteydessä olevalla psykiatrian poliklinikalla) samanlaista vastaanottomallia kuin on päihdepoliklinikan avoimessa vastaanotossa. Mahdollisen pilotoinnin yhteydessä arvioidaan hoitomallin toimivuutta ja asiakastyytyväisyyttä."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

§ 273

Den av ledamoten Thomas Wallgren väckta motionen om en valfrihetsguide för social- och hälsovården

HEL 2018-002601 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Thomas Wallgren väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Thomas Wallgren och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att valfriheten som avses i landskaps- och vårdreformen ska främjas genom att till varje hem dela ut en guide som belyser tjänsteproducenternas verksamhetsförutsättningar.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till social- och hälsovårdsnämndens utlåtande och konstaterar att om regeringens proposition till lag om kundens valfrihet inom social- och hälsovården (RP 16/2018 rd), den så kallade valfrihetslagen, godkänns av riksdagen, överförs ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster från kommunerna till landskapen. Det är landskapets sak att välja tjänsteproducenterna för social- och hälsovårdstjänster samt att anvisa kunder i frågor kring att utnyttja valfriheten.

Grundlagsutskottet har under riksdagsbehandlingen krävt ändringar i hur valfriheten genomförs, varför lagens slutgiltiga innehåll fortfarande

är oklart. Enligt den ursprungliga regeringspropositionen ska landskapet ta hand om valfriheten enligt följande:

Kundrådgivning

Landskapet ska se till att kunderna får tjänster som omfattas av valfriheten samt handledning, stöd och rådgivning om hur valfriheten utnyttjas. Landskapet ska bland annat tillhandahålla en förteckning över producenter av direktvalstjänster och producenter av kundsedelstjänster. Även en producent av direktvalstjänster ska ge kunderna handledning, råd och stöd. En kundplan baserad på en bedömning av servicebehovet är ett centralt redskap för integrationen av servicen. Man bör särskilt fästa avseende vid kunder som i stor utsträckning behöver samordnade tjänster eller som är i behov av särskilt stöd.

Tillsyn av tjänsteproducenterna

Alla tjänsteproducenter övervakas enligt följande:

- Tjänsteproducenten får inte vara försatt i konkurs eller med näringsförbud eller ha skatteskulder i utmätning eller andra offentliga skulder.
- Tjänsteleverantörens lokaler och redskap ska vara tillräckliga och ändamålsenliga samt lämpliga och säkra för verksamheten.
- Det ska finnas tillräckligt med personal i förhållande till kundernas och patienternas servicebehov. Personalen ska ha adekvat utbildning.
- Social- och hälso-tjänsterna ska vara av god kvalitet, kundorienterade, säkra och ändamålsenliga. För verksamheten ska utses en ansvarsperson.
- Tjänsteproducenterna är skyldiga att övervaka kvaliteten och ändamålsenligheten samt kund- och patientsäkerheten i sin verksamhet. För detta ändamål ska man utarbeta en plan för egenkontroll, vilken ska vara offentlig.

Tjänsteproducenterna ska vara registrerade som användare av de riksomfattande informationssystemtjänster som avses i lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården. Dessutom tillämpas ett förfarande för godkännande på andra än de offentliga social- och hälsocentraler och mun- och tandvårdsenheter som fungerar som en del av landskapens affärsverk och på producenter av tjänster som tillhandahålls mot personlig budget.

Tjänsteproducenterna ska lämna uppgifter om sin beskattning, bl.a. koncernens översta moderbolags namn och beskattningsort. Tjänsteproducentens uppgifter offentliggörs. Målsättningen är att trygga den

samhälleliga godtagbarheten och öppenheten i valfrihetsmodellen där privatföretag utgör producenter av offentlig service. Kunderna kan använda sig av uppgifterna som offentliggörs och uppgifterna kan lämnas till kunderna för att dessa ska kunna välja tjänsteproducent.

Tillsyn över tjänsteproducenterna och landskapets villkor

Landskapet övervakar de tjänsteproducenter som omfattas av valfriheten inom sitt område. Dessutom kan landskapet i ett förvaltningsbeslut ställa upp villkor för tjänsteproducenter. Syftet med dessa villkor är att främja en likvärdig tillgång till service inom befolkningsgrupper och regionalt. Landskapet ska behandla alla godkända tjänsteproducenter jämligt. Ett landskap kan t.ex. ställa villkor som gäller tjänstekvaliteten, resurser och tillgänglighet, servicekedjor, och servicens anpassning samt beredskapen inför störningar under normala omständigheter och undantagsförhållanden. Landskapet godkänner privata producenter av direktvalstjänster och dessas serviceenheter samt producenter av kundsedelstjänster på basis av anmälningar och ingår avtal med tjänsteproducenterna om att producera direktvalstjänster.

Villkoren för producenternas styrning och tillsyn bereds i projektet Nyland2019. Landskapet definierar bl.a. hur och på vilket sätt kundstyrningen, tjänsteproducenternas tillsyn och kundrådgivningen i samband med val av tjänsteproducent ordnas i praktiken.

Pilotförsök inom valfriheten

Helsingfors stad har anmält sig till social- och hälsovårdsministeriets pilotprojekt för valfrihet och har fått ett projektbidrag på 50 miljoner euro. Om riksdagen godkänner valfrihetslagen kommer man i Nyland att på förhand kunna testa verksamhet enligt den nya lagen samt att skapa nya verksamhetssätt. Med hjälp av pilotförsöken får man erfarenheter och garanterar de lämpligaste styrningssätten med tanke på det framtida landskapet. I pilotförsöken testas olika modeller för tillsyn och styrning av tjänsteproducenterna i praktiken samt lösningar för kundstyrning och -rådgivning. Utgångsläget för pilotförsöket för valfrihet i Nyland är att hitta det bästa tillvägagångssättet för kunder.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Uppllysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Wallgren Thomas Aloite Kvsto 28022018 6

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 593

HEL 2018-002601 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Thomas Wallgrenin aloitteen loppuun käsitellyksi.

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 05.06.2018 § 154

HEL 2018-002601 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon valtuutettu Thomas Wallgrenin ym. valtuustoaloitteeseen valinnanvapausopasta koskevasta valtuustoaloitteesta:

Hallituksen esitys laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa on menossa eduskunnan hyväksyttäväksi. Mikäli 8.3.2018 annettu lakiehdotus hyväksytään, sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta maakunnille. Sosiaali- ja terveyspalvelujen palveluntuottajien valitseminen ja kuntalaisten ohjeistaminen valinnanvapauden käyttöön liittyvissä asioissa on tämän jälkeen maakunnan tehtävä, eikä Helsingin kaupungilla ole enää roolia tässä tehtävässä. Lautakunta pitää kuitenkin tärkeänä, että Helsingin kaupunki panostaa omien sosiaali- ja terveyspalveluidensa laatuun, eettiseen maineeseen ja viestintään, jotta ne pystyvät pärjäämään kilpailussa.

Asiakkaiden neuvonta

Valinnanvapauslakia koskevan ehdotuksen mukaan maakunnan on huolehdittava siitä, että asiakkaat saavat valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluja ja ohjausta sekä tukea ja neuvontaa valinnanvapauden käyttämiseksi. Maakunnan on muun muassa ylläpidettävä asiakkaita varten luetteloja suoran valinnan palveluntuottajista ja asiakassetelipalveluntuottajista. Myös suoran valinnan palvelujen tuottajan tulisi antaa asiakkaalle ohjausta, neuvontaa ja tukea. Keskeisenä työvälineenä palvelujen yhteensovittamisessa asiakastasolla olisi palvelutarpeeseen perustuva asiakassuunnitelma. Erityistä huomiota on kiinnitettävä asiakkaisiin, jotka tarvitsevat laaja-alaisesti yhteen sovitettavia palveluja tai ovat erityisen tuen tarpeessa.

Palveluntuottajien valvonta lainsäädännön näkökulmasta

Valvonnasta säädetään valinnanvapauslaissa. Lainsäädäntöön perustuvat kriteerit kaikille tuottajille ovat:

- Palvelun tuottaja ei saa olla konkurssissa tai liiketoimintakiellossa eikä tuottajalla saa olla ulosotossa verovelkoja tai muita julkisia velkoja.
- Palvelun tuottajan toimitilojen ja välineiden on oltava riittävät ja asianmukaiset sekä toimintaan sopivat ja turvalliset.
- Henkilöstöä täytyy olla riittävästi asiakkaiden ja potilaiden palvelujen tarpeeseen ja lukumäärään nähden. Henkilöstöllä täytyy olla asianmukainen koulutus.
- Sosiaali- ja terveystalouden palvelun on oltava laadukasta, asiakaskeskeistä, turvallista ja asianmukaisesti toteutettua. Toiminnalle on nimettävä vastuhenkilö.
- Palvelun tuottajan on valvottava oman toimintansa laatua ja asianmukaisuutta sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta. Tätä varten laaditaan julkisesti nähtävillä oleva omavalvontasuunnitelma.

Palveluntuottajien tulisi olla palvelujen tuottamisesta annetun lain mukaisessa rekisterissä ja olla liittyneinä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetussa laissa tarkoitettuihin valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin. Muihin kuin maakunnan liikelaitoksen osana toimiviin julkisiin sosiaali- ja terveyskeskuksiin ja sunnoidon yksiköihin sekä henkilökohtaisen budjetin perusteella palveluja tuottaviin tuottajiin sovellettaisiin lisäksi hyväksymismenettelyä.

Hallituksen 8.3.2018 annetun lain esitysluonnoksen § 59 mukaan palveluntuottajien on annettava verotuksestaan tieto muun muassa koko verotusryhmän ylimmän emoyrityksen nimi ja verotuspaikka. Vero-

tukseen liittyvien velvoitteiden hoitamisen tukemiseksi sekä julkisten varojen turvaamiseksi palveluntuottajan tiedot säädettäisiin julkaistavaksi. Säännöksellä tavoitellaan näin yhteiskunnallista hyväksyttävyyttä ja avoimuuden laajaa turvaamista valinnanvapausmallissa, jossa yksityiset yritykset toimivat julkisten palvelujen tuottajina. Laissa määritellyt julkistettavat tiedot ovat näin ollen asiakkaiden hyödynnettävissä ja lainsäädännön näkökulmasta nämä tiedot voidaan antaa asiakkaille heidän tehdessä valintoja palveluntuottajista.

Palveluntuottajien valvonta ja maakunnan asettamat ehdot

Maakunta valvoo alueellaan toimivia valinnanvapauden piirissä olevia palveluntuottajia. Laissa säädettyjen vaatimusten lisäksi maakunta voi asettaa hallintopäätöksellä palveluntuottajille ehtoja, joilla edistetään palvelujen yhdenvertaista saatavuutta eri väestöryhmien välillä ja alueellisesti. Maakunnan tulee kuitenkin kohdella kaikkia hyväksytyjä palveluntuottajia tasapuolisesti. Maakunnan asettamat ehdot voivat koskea esimerkiksi palvelujen laatua, voimavaroja ja saatavuutta, palveluketjuja ja palvelujen yhteensovittamista sekä normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumista. Maakunta hyväksyy yksityiset suoran valinnan palveluntuottajat ja sen palveluyksiköt ja asiakasseteli-palveluntuottajat ilmoittautumismenettelyn kautta ja tekee sopimukset palveluntuottajien kanssa suoran valinnan palvelujen tuottamisesta.

Tuottajien ohjaukseen ja valvontaan liittyviä ehtoja valmistellaan parhaillaan Uusimaa2019-hankkeessa. Maakunta määrittelee toimintansa osalta viime kädessä sen, miten ja millä tavoin asiakasohjaus, palveluntuottajien valvonta ja asiakkaiden neuvonta palveluntuottajien valinnassa käytännön tasolla järjestetään.

Valinnanvapauspilotit kokeilun alustana

Helsingin kaupunki on ilmoittautunut mukaan sosiaali- ja terveysministeriön valinnanvapauspilotin hankehakuun yhdessä muiden Uudenmaan kuntien kanssa ja saanut pilotteihin 50 milj. euroa. Mikäli eduskunta hyväksyy valinnanvapauslain, Uudellamaalla päästään ennakoilta kokeilemaan uuden valinnanvapauslain mukaista toimintaa sekä rakentamaan uudenlaisia toimintatapoja. Pilottien kautta saadaan kokemuksia ja varmistetaan ohjauksen toimivimmat soveltamistavat tulevaa maakuntaa ajatellen. Piloteissa luodaan ja kokeillaan käytännön tasolla erilaisia palveluntuottajien valvonnan ja ohjauksen malleja sekä asiakasohjauksen ja asiakkaiden neuvonnan ratkaisuja. Uudenmaan valinnanvapauspilottien lähtökohtana on parhaan asiakaspolun luominen, joka tarkoittaa muun muassa sitä, että asiakkaat saavat tarvittavan avun ja tuen tuottajista valintojensa pohjaksi. Piloteista saatavaa ti-

etoa tullaan hyödyntämään tulevan maakunnan toimintojen rakentamisessa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Asiakkaan kannalta on tärkeää, että hän voi itse vaikuttaa omien palvelujensa suunnitteluun ja valintaan sekä saada tarvittavan avun ja tuen tuottajista valintojensa pohjaksi."

Käsittely

05.06.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Sandra Hagman: Lisätään lausunnon ensimmäisen kappaleen loppuun seuraava virke: "Lautakunta pitää kuitenkin tärkeänä, että Helsingin kaupunki panostaa omien sosiaali- ja terveystalveluidensa laatuun, eettiseen maineeseen ja viestintään, jotta ne pystyvät pärjäämään kilpailussa."

Kannattaja: jäsen Esa Olavi Lehtopuro

Sosiaali- ja terveystalveluiden lautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Sandra Hagman): Lisätään lausunnon ensimmäisen kappaleen loppuun seuraava virke: "Lautakunta pitää kuitenkin tärkeänä, että Helsingin kaupunki panostaa omien sosiaali- ja terveystalveluidensa laatuun, eettiseen maineeseen ja viestintään, jotta ne pystyvät pärjäämään kilpailussa."

Jaa-äännet: 4

Ahto Apajalahti, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 9

Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Esa Olavi Lehtopuro, Sakari Männikkö, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

26.09.2018

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Sandra Hagmanin vastahdotuksen äänin 9 - 4.

Esittelijä

vs. sosiaali- ja terveystoimen toimialajohtaja
Leena Turpeinen

Lisätiedot

Matleena Mikkonen, ostopalvelupäällikkö, puhelin: 040 667 1939
matleena.mikkonen(a)hel.fi

§ 274

Den av ledamoten Reetta Vanhanen väckta motionen om kortterapi- er inom primärvården och den psykiatriska öppenvården

HEL 2018-002602 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Reetta Vanhanen väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Reetta Vanhanen och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att man ska reda ut på vilka sätt kortterapi inom primärvården och den psykiatriska öppenvården kan ökas.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till social- och hälsovårdsnämndens utlåtande och konstaterar att kortvariga psykoterapier utnyttjas i enlighet med de nationella rekommendationerna om god medicinsk praxis i vården av lindriga eller medelsvåra affektiva störningar och ångeststörningar. De flesta av dessa patienter får vård inom primärvården i enlighet med vårdens nivåstrukturering.

På Helsingfors hälsostationer arbetar 37 sjukskötare som är specialiserade i psykiatrisk vård och missbrukarvård. Av dessa har 20 gått i en utbildning i kortvarig psykoterapi som staden ordnat och de övriga har deltagit i olika utbildningar i familjeterapi och kognitiv eller lösningsori-

26.09.2018

enterad psykoterapi. De anställda får fortbildning och arbetshandledning på kontinuerlig basis.

Förutom sjukskötarna i psykiatrisk vård och missbrukarvård på hälsostationerna tillhandahåller hälsostationerna vård i gruppform (egna vårdgrupper för depressionspatienter, patienter med ångeststörningar och patienter med sömnsvårigheter). Tjänsten omfattar hela Helsingfors och det går att anmäla sig till grupperna på webbsidorna för egenvård. Därtill styrs patienter vid behov från hälsostationer direkt till gruppterapicentralen för psykiatrisk vård och missbrukarvård och till vårdgrupper för fysioterapi- och motionstjänster.

Antalet helsingforsare som hänvisats till HNS Psykportens webbterapi har fördubblats under de tre senaste åren (ca 1 000 patienter år 2017) och användningen av webbterapi för kort intervention ökar fortfarande.

De rörliga arbetsgrupperna för allmän psykiatri och missbrukarvård inom den psykiatriska vården och missbrukarvården erbjuder korta interventioner inom primärvården, barnskyddet och boendetjänsterna och hemma hos klienterna. Verksamheten inleddes hösten 2017.

Om vården på basnivån inte är tillräcklig, hänvisas patienten till den specialiserade nivån, till exempel till den psykiatriska polikliniken. Bedömningsgrupperna på de psykiatriska poliklinikerna har till uppgift att ordna kortterapi för behovande. Patienter kan vid behov styras också till kortvarig psykoterapi som upphandlas hos en utomstående aktör. De köpta tjänsterna kompletterar de psykiatriska poliklinikernas egen vård. Helsingforsare som undersökts på HUCS Konsultationspoliklinik kan också hänvisas till HNS köpta psykoterapitjänster.

Förutsättningen för att få rehabiliterande psykoterapi från Fpa är att sökandens arbets- eller studieförmåga är hotad på grund av en psykisk störning och att sökanden efter att den psykiska störningen konstaterats har fått lämplig behandling i minst 3 månader och att behandlingarna omfattat nödvändig medicinsk, psykiatrisk och psykoterapeutisk undersökning och vård.

Psykiatriska tjänster och missbrukartjänster skraddarsys för varje patient enligt individuella behov. Tjänsterna produceras enligt flerkanalsprincipen i samarbete mellan basnivån och den specialiserade nivån. Verksamhet ordnas i många former och utvecklas kontinuerligt enligt behovsbedömningar.

Stadsstyrelsen konstaterar att sektorn bör utreda sätt att förbättra möjligheten att snabbt få vård hos en psykiatrisk sjukskötare och sätt att öka mängden kort psykoterapi redan inom primärvården.

26.09.2018

Ärende/40

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Vanhanen Reetta Aloite Kvsto 28022018 7

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2018 § 594

HEL 2018-002602 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Reetta Vanhasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

17.09.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Lisäys perustelujen loppuun:

"Kaupunginhallitus toteaa, että toimialan tulee selvittää keinoja parantaa nopeaa hoitopääsyä psykiatriselle sairaanhoitajalle sekä keinoja lisätä lyhytpsykoterapiaa jo perusterveydenhuollossa"

Kannattaja: Sanna Vesikansa

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äänet: 4

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Wille Rydman, Daniel Sazonov

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

26.09.2018

Ei-äännet: 10

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Maria Ohisalo, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Jan Vapaavuori

Kaupunginhallitus hyväksyi Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 4 - 10 (1 tyhjä).

10.09.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 05.06.2018 § 153

HEL 2018-002602 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon valtuutettu Reetta Vanhasen ym. valtuustoaloitteesta koskien lyhytterapioiden lisäämistä perusterveydenhuollossa ja psykiatrisessa avohoidossa:

”Lyhytpsykoterapialla tarkoitetaan yleensä 6–20 hoitokertaan rajoitettavaa, koulutetun psykoterapeutin antamaa psykologisiin menetelmiin pohjautuvaa psyykkisten vaikeuksien hoitoa. Psykoterapiassa on useita erilaisia suuntauksia, esim. kognitiivinen, psykodynaaminen tai ryhmäpsykoterapia.

Lyhytpsykoterapioita käytetään kansallisten Käypä Hoito -suositusten mukaisesti lievien tai keskivaikeiden mieliala- ja ahdistuneisuushäiriöiden hoidossa. Valtaosa näistä potilaista hoidetaan hoidon porrasteisuuden mukaisesti perusterveydenhuollossa.

Helsingin terveysasemilla työskentelee 37 mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajaa. Heistä 20 on käynyt kaupungin järjestämän lyhytpsykoterapiakoulutuksen ja muut erityyppisiä perheterapian ja kognitiivisen tai ratkaisukeskeisen psykoterapian koulutuksia. Työntekijöiden täydennyskoulutus ja työnohjaus on jatkuvaa.

26.09.2018

Terveysasemien mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajien vastaanottojen lisäksi terveysasemilla tarjotaan ryhmämuotoista hoitoa (masennuspotilaiden hoitoryhmät, ahdistuneisuushäiriöpotilaiden hoitoryhmä, unettomuudesta kärsivien hoitoryhmät). Palvelu on järjestetty koko Helsingin alueelle ja ryhmiin voi ilmoittautua itse kaupungin itsehoitosivujen kautta. Tämän lisäksi terveysasemien potilaita ohjataan tarvittaessa suoraan psykiatria- ja päihdepalvelujen ryhmäterapia-keskukseen ja fysioterapia- ja liikuntapalvelujen ryhmämuotoisiin hoitoihin.

HUS Mielenterveystalon nettiterapiaan ohjattujen helsinkiläisten määrä on kaksinkertaistunut viimeisen kolmen vuoden aikana (vuonna 2017 noin 1000 potilasta) ja nettiterapian käyttö lyhytinterventiona lisääntyy edelleen.

Psykiatria- ja päihdepalvelujen liikkuvat yleispsykiatrian ja päihdehoidon työryhmät tarjoavat lyhytinterventioita kaikkialle peruspalveluihin, lastensuojeluun, asumispalveluihin tai asiakkaan kotiin muutaman arkipäivän sisällä avunpyynnöstä. Toiminta on aloitettu syksyllä 2017.

Jos perustasolla tarjottu hoito ei ole potilaalle riittävää, hänet ohjataan erikoistalolle esim. psykiatrian poliklinikalle. Psykiatrian poliklinikoiden arviointityöryhmien tehtävänä on tarjota lyhytterapioita niitä tarvitseville. Potilaita voidaan tarvittaessa ohjata myös ostopalveluna hankittavaan lyhytpsykoterapiaan. Ostopalvelut täydentävät psykiatrian poliklinikoiden tarjoamia hoitoja. Myös HYKS Konsultaatiopoliklinikka voi ohjata siellä tutkittuja helsinkiläisiä potilaita HUS:n ostopalvelopsykoterapioihin.

Kelan kuntoutuspsykoterapian saaminen edellyttää, että hakijan työ- tai opiskelukyky on mielenterveydenhäiriön vuoksi uhattuna ja että hakija on ollut psykiatrisen diagnoosin saamisen jälkeen vähintään kolme (3) kuukautta asianmukaisessa hoidossa, johon sisältyy tarpeellinen lääketieteellinen, psykiatrinen ja psykoterapeuttinen tutkimus ja hoito. Suuri osa perusterveydenhuoltoon masennuksen ja ahdistuneisuushäiriöiden takia hakeutuvista potilaista ei voi saada tai ei tarvitse Kelan tukemaa kuntoutuspsykoterapiaa. Kelalla on lakisääteinen velvollisuus järjestää ja korvata kuntoutuspsykoterapiaa silloin, kun sen edellytykset täyttyvät. Lyhytpsykoterapiat eivät näin ole vaihtoehto Kelan kuntoutuspsykoterapialle, vaan kuntoutuspsykoterapiaa pitäisi tarjota potilaalle esim. vasta siinä vaiheessa, kun asianmukaisesta hoidollisesta lyhytinterventiosta ei ole ollut hyötyä.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut räätälöidään kullekin potilaalle hänen yksilöllisten tarpeidensa mukaan. Palvelut tuotetaan monikanavaisesti perus- ja erikoistason yhteistyönä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä selvittää keinoja parantaa nopeaa hoitopääsyä psykiatriselle sairaanhoitajalle sekä keinoja lisätä lyhytpsykoterapiaa jo perusterveydenhuollossa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Masennus- ja ahdistuneisuusoireiden varhainen tunnistaminen ja alkuvaiheen asianmukainen hoito ehkäisevät oireilun vaikeutumista ja kroonistumista. Lyhytpsykoterapia oikein kohdennettuina on usein potilaalle riittävä sekä vaikuttava ja kustannustehokas interventio. Ryhmämuotoisen hoidon tarjoaman vertaistuen avulla on mahdollista vähentää mielenterveyshäiriöihin liittyvää stigmaa."

Käsittely

05.06.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Hannu Tuominen: Esitän lausunnon viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia jälkeen lisättäväksi: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä selvittää keinoja parantaa nopeaa hoitopääsyä psykiatriselle sairaanhoitajalle sekä keinoja lisätä lyhytpsykoterapiaa jo perusterveydenhuollossa. "

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Hannu Tuominen): Esitän lausunnon viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia jälkeen lisättäväksi: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä selvittää keinoja parantaa nopeaa hoitopääsyä psykiatriselle sairaanhoitajalle sekä keinoja lisätä lyhytpsykoterapiaa jo perusterveydenhuollossa. "

Jaa-äännet: 2

Tapio Bergholm, Esa Olavi Lehtopuro

Ei-äännet: 8

Ahto Apajalahti, Katju Aro, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Sakari Männikkö, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

26.09.2018

Tyhjä: 3

Sami Heistaro, Seija Muurinen, Daniel Sazonov

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Hannu Tuomisen vastatiedotuksen äänin 8 - 2 (tyhjää 3).

Esittelijä

vs. sosiaali- ja terveystoimen toimialajohtaja
Leena Turpeinen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

26.09.2018

Asia/41

§ 275

Motioner inlämnade vid sammanträdet

HEL 2018-010103, 2018-010105, 2018-010106, 2018-010107, 2018-010108

Beslut

Motioner som hör till stadsfullmäktiges befogenheter

- Motion av ledamoten Emma Kari m.fl. om lösning av problem som ändringarna i utkomststödet orsakat för de sämre lottade
- Motion av ledamoten Mauri Venemies m.fl. om förtydligande av beslutsförslagen för motioner som föreläggs fullmäktige
- Motion av ledamoten Kaisa Hernberg m.fl. om utveckling av Arabia strandpark
- Motion av ledamoten Terhi Koulumies m.fl. om minskning av mikroplast i dagvatten
- Motion av ledamoten Amanda Pasanen m.fl. om utredning av hållbar mätning av välbefinnandet

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

26.09.2018

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 235, 236, 237, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274 ja 275 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 238 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianomainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannu-

26.09.2018

saatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Faksinumero: 029 56 42079

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, jolla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella,

26.09.2018

jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 250 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1

FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

235, 236, 237, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274 och 275 § i protokollet.

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 136 § i kommunallagen

26.09.2018

2

BESVÄRSANVISNING

238 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av kommunmedlemmarna

Besvärstid

Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast besvärstidens sista dag under besvärsmyndighetens öppettid.

Om beslutet har delgetts per post anses en part ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Om beslutet har delgetts som elektroniskt meddelande anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet avsändes, om inte något annat påvisas.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Kommunalbesvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag

Besvärsmyndighet

Kommunalbesvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

26.09.2018

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggarvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärsmyndigheten, ska uppges

- det beslut som besvärsskriften gäller
- till vilka delar ändring söks I beslutet och hurdana ändringar som söks
- på vilka grunder ändring söks

I besvärsskriften ska ändringssökandens namn och hemkommun uppges. Om ändringssökandens talan förs av hans lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

I besvärsskriften ska vidare uppges den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Ett elektroniskt dokument behöver emellertid inte kompletteras med en underskrift om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut som besvärsskriften gäller, i original eller kopia
- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sin begäran, om dessa inter redan tidigare har tillställts myndigheten

Rättegångsavgift

26.09.2018

Förvaltningsdomstolen tar ut en rättegångsavgift på 250 euro för behandlingen av ärendet. Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB10
00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor
Norra esplanaden 11-13
Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00

26.09.2018

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Harry Bogomoloff
puheenjohtaja
ordförande
235 - 241, 244 - 274 §

Pentti Arajärvi
puheenjohtaja
ordförande
242 - 243 §

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä
protokollförare

Pöytäkirja tarkastettu
Protokollet justerat

Leo Stranius

Mai Kivelä

Petrus Pennanen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
Dokumentet är elektroniskt undertecknat.

26.09.2018

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.hel.fi 04.10.2018.

Protokollet har hållits tillgängligt i det allmänna datanätet på adressen www.hel.fi 04.10.2018.

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566